

ÜZVÉDELEM

NM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

évf. 1. sz.

1973 január

TŰZOLTÓ-CENTENÁRIUM KALOCSÁN

(Tudósítás a 4-6. oldalon)

KITÜNTETÉS. A belügyminiszter elvtárs a Tűzrendészeti Érem arany fokozatával tüntette ki Szilágyi Istvánt (képünk bal szélén), a Kalocsavidéki Fűszerpaprika- és Konzervipari Vállalat főmérnökét. Ez alkalommal trösztjének vezérigazgatója is magas elismerésben részesítette. A felvételen: munkatársai gratulálnak a kitüntetettnek

SAJÁT ERŐBŐL. A kecskeméti tűzoltó-parancsnokság beosztottai — a pártszervezet kezdeményezésére — mintegy 600 ezer forint értékű társadalmi munkával létesítették a képen látható épületet üzemanyag-, habanyag- és kerékpártároló, valamint 3 állásos személygépkocsi-garázs céljára

MÁSFÉL ÉVTIZED. 1972. december 8-án bensőséges emlékeztek meg a Csepel Autógyár létesítményi önkéntes testülete fennállásának 15 esztendős évfordulójáról. Benczós főmérnök, testületi elnök beszámolóját követően Oláh Lajos főigazgató Szolgálati Érem-kitüntetéssel, Dobrotka Örkény vezérigazgató pedig pénzzutalmat nyújtott át a testületének

80 ÉVES JUBILEUM. A kisújszállási önkéntes tűzoltó közelmúltban emlékezett meg nyolcvanéves jubileumát kalomból odaadó munkájáért a testület számos tagja ismerésben. Oláh Lajos, a városi tanács elnöke oklevéllel nyozott a testületnek, és egyben pénzzutalomban is részesítette. A felvételen: Mátrai Albert tű. szds., megyei parancsnok ad át elismeréseket

PAULIK MIHÁLY tű. szds.

Rövid betegség után, 48 éves korában elhunyt a Békés megyei tűzoltó-parancsnokság gépkocsivezetője. 1949 óta teljesített szolgálatot testületünk kötelékében

MADARÁSZ MIHÁLY tű. szds.

74 éves korában hirtelen elhunyt a körösszegapáti tűzoltótestület parancsnoka. 48 éven át volt tűzoltó, 27 éven át a parancsnoki tisztségben. Tagja volt a helyi végrehajtó bizottság

ÉRTÉKELÉS. A VII. kerületi tanács tűz-oltósága — meghívott vendégek jelenlétében — de-értékelte az 1972. év III-ik negyedében kifejtett. Mint az esztendő többi részében, ezúttal is arról not, hogy ellenőrzésekkel igen értékes segítséget negelőzésben. Képünkön: dr. Légrádi Dezső igazga-vezető kiegészítéseket tesz az írásos beszámolóhoz

VEDŐ. Vidám műsorral egybekötött ötletes tűzren-edőt rendezett a közelmúltban az Országos Gumi-lat. Képeinken: munkában a zsűri és a győztesek

SZERSZÁM SZERELVÉNY ÉS
GÉPGYÁR

A TŰZVÉDELEM

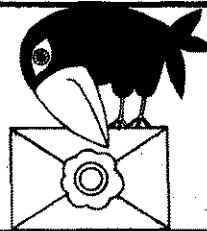
valamennyi olvasójának
boldog új esztendő-
erőt, egészséget
és sok sikert kívánunk!

Szerkesztő bizottság
Szerkesztőség

A TŰZVÉDELEM

POSTAI

IRÁNYÍTÓSZÁMA: 1081

DÓZSA-EMLEKMŰSOR. A BM TOP KISZ-alapszervezete 1972. december 7-én emlékműsort rendezett Dózsa György születésének ötszázadik évfordulója alkalmából

A Belügyi Szemle Szerkesztőségének!

100

TŰZOLTÓ

Húsz esztendővel ezelőtt szerény külsővel ugyan, de már akkor is változatos, gazdag tartalommal megjelent a Rendőrségi Szemle első száma. Kis létszámú, de lelkes szerkesztősége arra vállalkozott, hogy a kitaposatlan út nehézségeivel is számolva, a rendőrségi folyóirat megjelentetésével olyan fórumot teremtsen a népi hatalom akkor még kevés tapasztalattal rendelkező rendőrségének, ahol a cikkírók elméleti írásokban, tanulmányokban fejthetik ki véleményüket a bűnüldözés, a rendőri szolgálat, a jogalkalmazás, a szolgáltatás-szervezés, a vezetés, a politikai nevelőmunka idősebb kérdéseiről.

A Rendőrségi Szemle előfizetői csakhamar meggyőződhetek arról, hogy a folyóirat egyszerre szolgálja magas színvonalon az elmélet fejlesztését és a gyakorlati tapasztalatcserét, ezért népszerű olvasmány lett nemcsak a vezetők, hanem mindinkább az őrsparancsnoki és a tiszthelyettesi állomány körében is. Az első évek érthetően az útkeresés, a folyóirat profilja kialakításának éveit voltak, de hatóköre már ekkor tuljutott a rendőrség személyi állományán; a társszervek dolgozói, továbbá egyetemi tanárok, bírák, ügyészek cikkei is sorra megjelentek a Rendőrségi Szemle hasábjain. A tízéves jubileumra való emlékezés már annak jegyében történt, hogy a Rendőrségi Szemlét a Belügyminisztérium valamennyi testületének és szervének központi elméleti folyóiratává kell fejleszteni, átalakítani. A szerkesztőség megfelelt ezeknek az elvárásoknak is.

Az 1964-től Belügyi Szemle feljellel megjelenő folyóirat mind kiállításában, mind pedig tartalmában eleget tesz rendeltetésének: a belügyi állomány politikai és szakmai ismereteinek magas szinten történő gyarapítását szolgálja, s a belügyi szervek egymásra utaltságának propagandáját és sokoldalú együttműködésének formáit, lehetőségeit bemutató orgánusként fejt ki tevékenységét. Kiváló fórumává fejlődött a Belügyi Szemle a kriminalisztikának, a jogalkalmazásnak, a kriminológiának, a vezetéselméletnek és a nemzetközi tapasztalatcserének is. Tekintélyt, megbecsülést vívott ki magának a tudományágak hazai és külföldi művelőinek körében egyaránt. Az évforduló alkalmával szeretettel köszöntjük testvérpajzsunkat, és munkatársainak, szerkesztői kollektívájának erőt, egészséget s további sok sikert kívánunk.

Eltvársi üdvözléssel:

MAGYAR RENDŐR szerkesztősége
Dr. Toldy József rendőr alezredes
főszerkesztő

HAZÁÉRT szerkesztősége
Kovács Jenő határőr alezredes
főszerkesztő

TŰZVÉDELEM szerkesztősége
Beszteri Lajos tűzoltó alezredes
főszerkesztő

MUNKÁSÖR szerkesztősége
Okrös László főszerkesztő

December 13-14-én kétnapos ünnepségsorozat keretében emlékeztek meg Kalocsán az önkéntes tűzoltóegylet megalapításának 100. évfordulójáról.

A városi tanács és a városi tűzoltó-parancsnokság együttes jubileumi rendezvényének fővédnökségét **Benkei András**, az MSZMP KB tagja, belügyminiszter vállalta. Védnökei voltak: **dr. Farkas György** tűzoltó vezérőrnagy, országos parancsnok, **Greiner József**, az MSZMP Bács-Kiskun megyei bizottságának titkára, **dr. Gajdócsi István**, a Bács-Kiskun megyei tanács elnöke, **Mester József**, az MSZMP városi bizottságának titkára, **Ger István**, a városi tanács elnöke, **Berta Somogyi László**, az MSZMP kalocsai járási bizottságának első titkára és **Petike János**, a Bács-Kiskun megyei tanács vb kalocsai járási hivatalának elnöke.

A jubileumi emlékkiállítás

Térzenével és a szerek felvonulásával kezdődött az ünnepségsorozat

A szervező bizottság tagjai: **dr. Nyámádi József**, a városi tanács vb-titkára, **dr. Németh József**, a városi tanács vb igazgatási osztályának vezetője, **dr. Teleki András**, a városi tanács vb titkárságának vezetője, **Rácz Ferenc** tű. őrgy., városi parancsnok és **Bozsó Ferenc** ny. főmérnök, a városi tanács tagja.

Az ünnepi program nyitányaként december 13-án reggel a BM TOP Központi Zenekara térzenét adott a Marx téren.

9 órakor az elmúlt száz esztendő során használatos tűzoltószerek legjellegzetesebb muzeális példányainak és a ma korszerű gépjárműszereinek felvonulása jelentett látványos eseményt az I. István út két oldalán összereglett nézők számára.

Ugyancsak 9-kor 12 csapat tűzoltó-villámvetélkedő kezdődött. Állami Gazdaság kultúrtermében, vetélkedő résztvevőinek mintegy kellett válaszolniuk. Az erős mező hármas holtverseny eldöntését követően a VBKM EKA Kalocsai Gyógyegységese végzett 17,5 ponttal az első, a második a Kalocsavidéki Fűszerpapri zervipari Vállalat 17, a harmadik Állami Gazdaság csapata lett 16.

10-kor került sor a tűzvédelmi mekrajz-kiállítás megnyitására a Erők Klubjában. A 10 napon át tartó kiállítást **dr. Németh József**, a városi tanács vb igazgatási osztályának vezetője vezette meg. A gazdag, változatos anyag helyi testület történetét, fejlődését, honem egyúttal a magyar tűzoltó is bepillantást adott. A „megyék hazai tűzoltóemlékeket reprezentáló mint 50 gyermekrajz kedves színfoltja centenárium kiállításnak.

10.45-kor **dr. Nyámádi József**, a városi tanács vb-titkára nyitotta meg az ünnepséget a tűzoltóegylet tó pályázatára beérkezett képekbe

Az elnökségben a megyei párt- és állami vezetőkkel együtt helyet foglalt Kőrösi György rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes és dr. Farkas György tűzoltó vezérőrnagy, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka.

A Himnusz hangjai után Geri István, a városi tanács elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd dr. Csenki Ferenc, a Bács-Kiskun megyei tanács vb-titkára ünnepi beszédben méltatta a kalocsai tűzoltóság 100 éves történetének, fejlődésének kiemelkedőbb állomásait, az önkéntes és hivatásos tűzoltók közérdekű szolgáló munkásságát.

A Belügyminisztérium vezetése és személyi állománya nevében Kőrösi György miniszter-helyettes elvtárs üdvözölte a jubiláló testület tagjait, az emlékülés résztvevőit. Kiemelte a hagyománytisztelt jelentőségét, s hangsúlyozta a demokratikus alapokon újjászervezett magyar önkéntes és hivatásos tűzoltóság szerepét szocialista fejlődésünkben, népünk élet- és vagyonvédelmében. Emlékeztetett arra a nagyfokú erkölcsi, és anyagi megbecsülésre, amelyet a tűzoltóság immár közel három évtizede élvez a párt és a kormány vezetése részéről. Utalt az ezt kifejező titkársági határozatra, a KB 1969. november 28-i és tavaly novemberi határozataira, az ezekből adódó fő feladatokra. Elismerését fejezte ki az önkéntes tűzoltók áldozatvállalásáért, majd befejezésül azt kívánta a centenáriumi emlékülés résztvevőinek, hogy ez az ünnepség: "... legyen olyan határkő a kalocsai tűzoltóság történetében, amelyet a további intenzív fejlődés éveit követnek, s ez a szervezet – az alapítók emlékéhez, példájához és a testületi hagyományokhoz híven – odaadó, hűséges szolgálója legyen a köz ügyének."

Az üdvözlést követően átnyújtotta a Magyar Népköztársaság belügyminisztere által adományozott kitüntetések. Az erről szóló miniszteri parancsot dr. Farkas György tűzoltó vezérőrnagy, országos parancsnok olvasta fel.

A belügyminiszter elvtárs kitüntette

a „HAZA SZOLGÁLATAÉRT ÉRDEMÉREM” arany fokozatával:

DR. NYÁMÁDI JÓZSEF elvtársat, a kalocsai városi tanács vb-titkárát,

Az elismerésben részesültek egyike: Lehoczky Gáspár ny. tű. fhggy.

Kőrösi György rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes elvtárs üdvözölés résztvevőit

RÁCZ FERENC tű. őrgy.-ot, a kalocsai városi tűzoltóparancsnokot,

VOROS LÁSZLÓ tű. ftörm.-t;

a „HAZA SZOLGÁLATAÉRT ÉRDEMÉREM” ezüst fokozatával:

SZABADI JÁNOS tű. ftörm.-t,

ROMSICS MENYHÉRT tű. ftörm.-t;

a „HAZA SZOLGÁLATAÉRT ÉRDEMÉREM” bronz fokozatával:

LEHOCZKY GÁSPÁR ny. tű. fhggy.-ot,

SZADAY JENŐ ny. tű. törm.-t;

a TŰZRENDESZETI ÉREM arany fokozatával:

BALOGH LÁSZLÓ tű. ftörm.-t,

FEKETE FRIGYES tű. ftörm.-t,

VÉN ISTVÁN tű. ftörm.-t,

MARKÓ LAJOS tű. törm.-t,

HAJAS ISTVÁN ny. tű. alez.-t,

SZILÁGYI ISTVÁN elvtársat, a Kalocsavidéki Fűszerpaprika- és Konzervipari Vállalat főmérnökét,

PETROVICS FERENC ny. tű. őrgy.

BONDOR KÁROLY ny. tű. törm.

a TŰZRENDESZETI ÉREM ezüst

BARANYI JÓZSEF ny. tű. ftörm.

JUDÁK PÉTER önk. tű. őrm.-t,

AG létesítményi tűzoltóságának nokát,

RIDEG KÁLMÁN önk. tű. alhdg.

locsavidéki Fűszerpaprika- és

Vállalat létesítményi tűzoltóságának helyettesét.

A kitüntetések átadása után a

fiúk, és tűzoltó-egyenruhás óvodák

töttek az ünnepi ülés résztvevőit,

dették a gyermekrajz-, a fotópá-

vilkámvetélkedő eredményét. A

jó elismerést és díjakat Mest-

MSZMP városi bizottságának titk-

A centenáriumi emlékülés az li

hangjaival ért véget.

A centenáriumi emlékülés résztvevői a városi tanács épületének c

...feladatok szorosan összefüggnek"

Igetés Gerencsér Pállal, a Dunai Vasmű kocszvegyészeti gyárrészlegének vezetőjével

nyan működik a tűzvédelmi szerve-
mű egyik legérzékenyebb egység-

hnológiánk rövid vázolásával kez-
mert talán ebből is jól érzékel-
és nálunk a termelési, üzembiz-
s tűzvédelmi feladatok szorosan
függnek.

kezett szén vagy közvetlenül al-
kocszosításra, vagy azzá kell ten-
kocszgyártás melléktermékeit az es
vertikumban feldolgozzuk. Koc-
a folyamatok pontos sorrendjében,
apán szemléltetésül említtem meg,
rányt, benzolt, különféle olajokat,
toluolt, xiloit és más igen ve-
nyagokat nyerünk, s ami ezzel
ent, tárolunk, illetve dolgozunk
állítunk.

adódik viszont, hogy a legkisebb
anság is súlyos következmények-
t, s ennek megfelelően igyekez-
akítani a tűzvédelmi szervezetün-

célból mindenekelőtt azt a gya-
onosítottuk meg, hogy valamennyi-
ási, kezelési, karbantartási vagy
tevékenység csak írásos munka-
ítás alapján végezhető el. Ebben
meghatározzuk a szükséges óv-
seket és biztonsági felszerelése-
tudomásulvételét az érintettek
kal igazolják. Nálunk jól bevált
; hogy az említett utasítás együtt
za a tűzvédelmi, biztonsági és
szükségügyi tennivalókat, minthogy
al megbízottak számára a szük-
zkedések egymással való össze-
obban áttekinthetők.

sak hasznosnak bizonyult véle-
szerint, hogy a dolgozók oktató-
szerveztük meg, sőt munkavédel-
gyben tűzrendészeti rendezvény
vetétkedő is, amelyen szociális-
jaink tagjai vettek részt, szám
integy 740-en, vagyis minden
ozónk közül három.

m részéről ezeket a vetétkedőket
is igen hasznosnak tartom, hogy
zítik a rendszeres oktatásokat, s
hetőséget adnak a kapcsolatos is-
lapos voltának, de esetleges hé-
az értékelésére is.

menően azzal is elő kívánjuk se-
idnivalók pontos ismeretét, hogy
ak a Vasmű más részlegeiben —
azgatói utasítástól kezdve a ha-
egyetlen könyvben megtalál-
denki a gyárrészlegre vonatkozó
védelmi rendelkezést és egyéb
t.

artozik még, hogy művezetőink-
vánjuk: megelőző és mentő tűz-
ismereteik ériék el vagy halad-
zt a szintet, amivel egy-egy lé-
tűzoltónak birtokában kell len-

z elmúlt három esztendőben nem
l járt tűzünk, gondjaink, problé-
p számmal adódnak. Így például
n tűzvédelmi okokból is kívána-
bizonyos mérőműszerek és más

automatikák felszerelése, de jelenleg nem
tudunk beszerezni olyanokat, amelyek elég-
g korrózióállóak.

Van egy tűzkísérleti telepünk, ahol elég-
gé élethű körülmények között gyakorlatoz-
hatunk. Abból a célból igen jól beváltak
ezek a gyakorlatok, hogy tűzoltóink kellő
jártasságot szerezhettek, s ezzel együtt
növekszik a biztonságérzetük is, s így —
bár sohasem kerüljön sor erre — adott eset-
ben jobban meg merik közelíteni az égő
benzolt, s meglehetősen rutint szereznek a
peremtűzek oltásában vagy az olyan bo-
nyolultabb beavatkozások terén, mint ami-
lyen például egy vezetékszakadás esetén
szükséges.

Hányolom viszont, hogy az ilyen gyakor-
latokon szerzett tapasztalataink elemzésé-
ben eléggé magunkra vagyunk utalva, és
olyan szakirodalom sem áll rendelkezé-
sünkre, amelynek segítségével általánosít-
hatnánk vagy számítással is összeegyez-
tethetnénk megfigyeléseinket.

Egy nem is igen régen megtartott nagy-
szabású gyakorlatunk iránt is csak a tűz-
oltóság érdeklődött, a többi meghívott
nem jött el, pedig kíváncsiak lettünk vol-
na a véleményükre.

Így azután talán nyitott kapukat dönget-
tünk, amikor olyan megállapításra jutot-
tunk, hogy a mi kohógázunk egyáltalán
nem olyan veszélyes, mint korábban gon-
doltuk, és kedvező hatást érünk el, ami-

kor 200-szoros kiadósságú habbal a védő-
gödört körülvevő fémhálón át oltottuk a
benzolégést.

Oltókészülék-állományunk szépen gya-
rapodott az elmúlt években, a habbaloltó-
kat meg a gázaloltókat kivontuk, és túl-
nyomórészt különféle porraloltókat szerez-
tünk be helyettük.

Szeretnénk választ kapni viszont arra a
kérdésünkre, hogy miért nem foglalkoznak
már a külsőpalackos készülékek palackjai-
nak töltésével, illetve javításával, jóllehet
még távolról sem járt le a „kihordási” ide-
jük?

Létesítményi tűzoltószakaszunk nemré-
giben elnyerte a kiváló címet. Ezt külön-
ben a gyár létesítményi tűzoltói kiváló tel-
jesítményért egyénileg is elnyerhetik, s
nem csupán szép jelvény, hanem bizonyos
anyagi elismerés is jár érte.

Mi a magunk részéről cseppet sem kis
követelményeket támasztunk velük szem-
ben: a kiváló cím elnyeréséért számos fel-
tételnek kell eleget tenni, így például ki-
emelkedő gazdasági munka, a politikai ok-
tatásban való aktív részvétel, az ellenőrzé-
sekben történő rendszeres részvétel is szük-
séges az említett cím elnyeréséhez. Tűz-
oltóink végzik — ugyancsak ennek a je-
gyében — oltókészülékeink ellenőrzését és
karbantartását is. Aki mindezt vállalja, an-
nak évi 250—260 óra lekötöttséget jelent.
Tevékenységüket tűzrendészeti előadónk
meg a szakaszparancsnok negyedévenként
személyre szólóan értékeli.

Abban a bizonyos könyvben, amiről már
említést tettem, azt is pontosan meghatá-
roztuk: melyiküknek meddig terjed a ha-
tásköre. Így például a létesítményi tűzoltó-
k a művezetőkkel, a rajparancsnokok az
üzemvezetőkkel, a szakaszparancsnok pe-
dig az ő felelőseikkel tartja a kapcsolatot.

Ez persze nem valamiféle „protokoll”,
hanem a nagyobb hatáskör egyben több
felelősséget és magasabb képzettséget fel-
tétel. Ugyanakkor az említett kereteken
belül önálló intézkedési joga van mind-
egyiküknek.

Rendszeres ellenőrzéseiknek is köszönhe-
tő, hogy ebben az évben öt fegyelmi eljá-
rást folytattunk le és tizennégy felszólítást
adtunk ki, s remélem, egyben nagyobb ba-
joknak is elejét vettük ezzel.

A hozzászólók aránya 30%

A IX. kerületi tanács vb kereskedelmi osztálya 1972. december 7-én a tanács
tűzrendészeti bizottságának tagjai és a kerületi tűzoltó-parancsnokság képviselői
előtt értékelte a kereskedelmi egységek (háztartási, cipő-, dohány-, papír-írószer-
boltok stb.) tűzvédelmi helyzetét.

Az értekezlet aktivitására jellemző, hogy a harminc vezető 30%-a jelent-
kezett hozzászólásra. Az általuk felvetett problémákra a tanács tűzrendészeti bi-
zottsága, illetve a kerületi tűzoltó-parancsnokság kiküldöttjei válaszoltak.

A legtöbb hozzászólás raktározási problémákat érintett. Több gazdasági ve-
zető is hangoztatta: a használati szabályok következetesebb ellenőrzésével igye-
keznek enyhíteni a zsúfoltság okozta nehézségeket.

Békés János t. hdgy.

A plexiüveg elnevezésen ismert polimetakrilát-műanyag sok előnyével a müncheni olimpiai játékok alkalmával aratta eddig legnagyobb diadalát. Ma már ismert tény, hogy az Oberwiesenthal elnevezésű terepen igen alapos felkészültséggel, szakmai leleményességgel és rendkívül nagy anyagi ráfordítással felépített olimpiai területen három létesítményen tetőhéjazatot építettek az időjárás szeszélyeinek részbeni ellensúlyozására. Az egyik létesítmény maga a nagy stadionaréna volt, melynek nyugat felé eső lelátóját kellett befedni. Itt tehát részleges lefedés készült, míg a másik két sportlétesítményt, a sportcsarnokot és az úszócsarnokot teljes egészében befedték. A három héjtető kereken 80 000 négyzetméter felületet burkol. Tehát akkorát, melyre eddig még nem volt példa. A fedés anyagára, a függesztés módjára és számítására, a tartóárbcok magasságára és dőlésére, továbbá a kapcsolatos számítalmi problémára modellkísérleteket végeztek, az adatokat matematikai-elektronikus eljárásokkal határozták meg.

Az eredmények önmagukért beszélnek. A tetők minden tekintetben megfeleltek a várakozásoknak, és hogy ezek az árbcokból mint fő alkotóelemekből álló szinte fantasztikus méretű sátor-tetők szilárdsági vonatkozásban is mennyire alkalmasnak bizonyultak, arra elég utalunk az egész Nyugat-Európán végigszárguldozott 1972. november 13-i ciklonra, mely katasztrófákat okozott mindkét Németországban, valamint a tengerparti államokban, de az olimpiai tetők állták a vihart, sőt meg sem sérültek.

Az olimpiai játékokat jóval megelőzően, az 1970. évi tervezés idején úgy döntöttek, hogy — a színes televíziós felvételek érdekében — a sodronyhálóra helyezendő burkolólemezek nagyfokú fényátbocsátó képességgel bírjanak. Tehát megkövetelték az átlátszóságot és ezáltal a stadionarénában az árnyékmentességet, az anyag időjárás-állékonyságát, bizonyos fokú merevségét, hogy a szél által előidéztet telengéseket részben csillapítsa és — de természetesen nem utolsósorban — az anyag tűzbiztonságát. E cikk elsősorban ez utóbbival foglalkozik.

A „Röhm-Spektrum 7” elnevezésű folyóiratban dr. Franz Esser behatóan foglalkozik ezzel, és pedig elsősorban azokkal a biztonsági követelményekkel és megfontolásokkal, melyek a nagyszámú közönséget befogadó létesítményekben különös jelentőségűek. Nálunk is foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy egyes szabadtéri színpadjainkat, sportstadionjainkat és sportlétesítményeinket leföldjék, tehát ez a kérdés számunkra is időszerű.

Ha az ilyen sátor-tetők kárkockázati lehetőségeit vizsgáljuk, a tűzveszély természetesen fontos helyen áll. Ez annyira sokrétű és néha alig áttekinthető, hogy a tűzveszélyt csak megelőző tűzvédelemmel lehet csökkenteni. A biztonsági intézkedések tervezése és elrendelése ezért a legnagyobb gondosságot igényli. Nagy embertömegek kiszámíthatatlanok örömben és lelkesedésükben, izalmukban vagy bosszúságukban. Az sem szavatolható, hogy lelkes és ujjongó szurkolók ne löjjenek fel rakétákat — melyek azután elakadnak a sodronykötélhálóban —, és tűzcsövüket ne irányíthatják a tetőhéjra. Vagy ha ez már az öröm következménye, hogyan lehetne szavatolni, hogy bosszúságból vagy rosszindulatból fakadó szándékosságból ne fordulhassanak elő ilyen esetek. És a piromániás egyének tetteire is gondolni kell. A sátor-tető nemcsak nézőterek, sportlétesítmények lelátóinak leföldésére szolgál, hanem kiválóan alkalmas olyan sportcsarnokok, úszócsarnokok teljes befedésére, ahol számolni kell a terjedelmes elektromos világítási szerelvényekkel, melyek bizonyos tűzveszélyforrást is jelenthetnek. Az ilyen helyeken esetleg előforduló káreset során nyilvánvalóan a tűzoltóságnak sem könnyű a beavatkozás, ha tekintetbe vesszük valamely nagy alapterületű létesítménynek akár 50 m magasságig is felnyúló héjszerkezetét.

Az 1972. évi olimpiai játékokon a müncheni tűzoltó-főparancsnokság felismerte ezeket a veszélyeket és a belőlük eredő felelősséget. Elsősorban az a lehetőség kínálkozott, hogy a tetőtől is megköveteljék az eddig bevált és elég szigorú szabvány előírásait. De melyik előírásra vagy tűzrendészeti szabványra lehet hivatkozni?

A tervezés kezdeti időszakában a német DIN 4 szerint F 90-es jelű, később azonban az F 30-as jelű osztályt követelték meg.

Az F 90, illetve F 30 jelű osztály azt jelenti, hogy szabvány szerinti égetési kísérletnél, egyoldalú tűzvizsgálat alá vont épületszerkezeti résznek 90 perces időtartam alatt meg kell gátolnia a tűz. Egyébként még más, műanyagokra kétségtelenül nem kikötés mellett, a szabványban előírt feltételek között rész egyik oldalán 1000, illetve 850 C fokra felmelegedhet.

Ezekkel a követelményekkel adva lehetett volna a követelés, hogy a tűzveszélyt csökkentsék, illetve tűzveszélyes letrész bizonyos viselkedését kioroszakolják. Az F 30-as követelmény azonban irreálisnak bizonyult, szerint nincs oly épületrész, mely a még járulékos vonatkozó követelményeket — így a nagyfokú kétségtelenséget, kis méretű merevséget stb. — is kielégítően teljesíti.

Rendes körülmények között megkövetelik a DIN 4102 szerinti „kemény lefedést”, hogy a tető esetén lehetőleg hosszú ideig zárt maradjon. Ettől azonban el kellett állni, mert a tűzterheléssel — torlódás által — a sodronykötél-szerkezet nagyon gyorsan veszélyeztetve, mint hogyha a fejlődő meleg hatna. A hő által gyorsan nyíló tető is a legrövidebb idő alatt, nemcsak a meleg, hanem a füst, égéstermék elzárása is. Nagy embertömeg jelenlétében tűz esetében a veszély is csökken, és mindenképpen segíti a tűzoltókat a tűzfészek elszigetelésére és megtámadására.

A tetőhéjazattól természetesen kielégítő mértékben meg kell követelni, abból a célból, hogy a tetőnek a tetőhéjazatra — noha lelassulva kiterjedő — továbbharagot gátolja.

A müncheni tűzoltó-főparancsnokság rendelkezik a megfelelő méretű kísérleti tetőkön, 30 fokos lejtésű az egymással konkurráló műanyagokkal gondos vizsgálatokat végeztek. Ezek az anyagok a következők voltak: üvegtető poliészter, poliészterszövet és 215 jelű nyújtott. Utóbbinál a „nyújtott” kivitel van a hangsúly. K mindenképp tisztában volt azzal, hogy a DIN 4102 szerinti „rendesen lángra lobbantható”, normál plexiüveg tetőhéjazatként nem jöhet számításba. A létesítmények oly különleges anyagokat is igényelnek, amelyek általános alkalmazása műszakilag nem volna indokolt, de a minőségük magasabb.

A csarnoktetők céljára azonban kidolgozták a „nyújtott plexiüveget”, mely azután számos más mellett a tűzben való viselkedést tekintve is megnevezte a „nehezen lángra lobbantható” minősítésű irányú nyújtással állították elő ezt a különleges, 215 jelű táblát, mely ellentétben a normál kivittel, tűzgátló készült. Ez az anyag kb. 150 C fokon termoelasztikus, gumiszerű állapotba kerül, melyet többé nyújthatóság és viszonylag kis rugalmassági együtthatóval. Ez okból kifolyólag ezen a hőfokon az 1,0×1,0 m méretű lemezt a peremen kéttengelyirányú felülettel 1,70×1,70=2,89 négyzetméterre, tehát 70 százalékkal lehet kinyújtani. Ha a kinyújtott lemezt befogott 80 C hőfokra lehűtik, akkor már az alakváltozás visszafordul, a lemezt ki lehet engedni a befogásból, anélkül, hogy ún. utózsugorodási veszély állana fenn. A 3-as tényezőjénél a kiinduló lemezzavastagság is 1,70 mm. A méretváltoztatási művelet megfordítható, vagyis a kinyújtott lemezt — a peremre ható erők nélkül — újra visszahívás után visszahívhatjuk a kiinduló állapotba. Ez a szokásos maximális használati hőfok a biztonsággal fellépő erős zsugorodás tűz esetén kielégítő szerepet játszik. Milyen különleges tulajdonságok miatt már az ilyen anyaggal befedett létesítményben

A 215 jelű nyújtott plexiüveg 150 C hőfokig felmelegszik. A tető már a tűz- vagy más hőforrás hatására megnagyobbodik, a meleg, égéstermék, füst részben gyorsan távozik.

JANUÁK

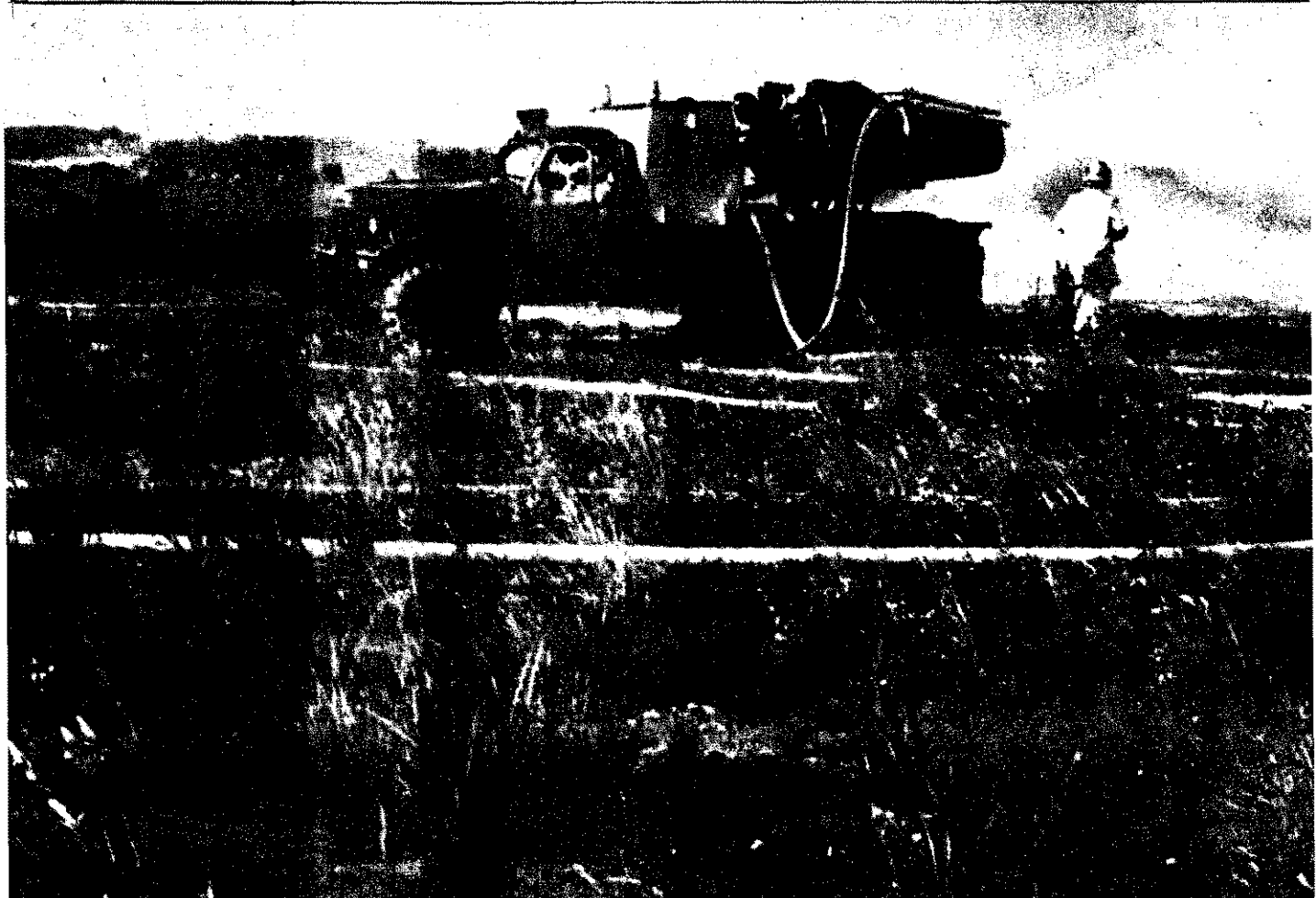
FEBRUÁK

MARCIUS

APRILIS

MAJUS

1 Hétfő	Újév	1 Csütörtök	Ignác	1 Csütörtök	Albin	1 Vasárnap	Hugó	1 Kedd
2 Kedd	Ábel	2 Péntek	Karolina	2 Péntek	Lujza	2 Hétfő	Áron	2 Szerda
3 Szerda	Genováva	3 Szombat	Balázs	3 Szombat	Kornélia	3 Kedd	Buda	3 Csütörtök
4 Csütörtök	Titusz	4 Vasárnap	Ráhel	4 Vasárnap	Kázmér	4 Szerda	Felsz. ünn.	4 Péntek
5 Péntek	Simon	5 Hétfő	Ágota	5 Hétfő	Adorján	5 Csütörtök	Vince	5 Szombat
6 Szombat	Boldizsár	6 Kedd	Dorottya	6 Kedd	Leonóra	6 Péntek	Vilmos	
7 Vasárnap	Attila	7 Szerda	Tódor	7 Szerda	Tamás	7 Szombat	Herman	6 Vasárnap
8 Hétfő	Gyöngyvér	8 Csütörtök	Aranka	8 Csütörtök	Zoltán	8 Vasárnap	Dénes	7 Hétfő
9 Kedd	Marcell	9 Péntek	Abigél	9 Péntek	Franciska	9 Hétfő	Erhard	8 Kedd
10 Szerda	Melánia	10 Szombat	Elvira	10 Szombat	Ildikó	10 Kedd	Zsolt	9 Szerda
11 Csütörtök	Ágota	11 Vasárnap	Bertold	11 Vasárnap	Szilárd	11 Szerda	Leó	10 Csütörtök
12 Péntek	Ernö	12 Hétfő	Lidia	12 Hétfő	Gergely	12 Csütörtök	Gyula	11 Péntek
13 Szombat	Veronika	13 Kedd	Ella	13 Kedd	Krisztián	13 Péntek	Ida	12 Szombat
14 Vasárnap	Bódog	14 Szerda	Bálint	14 Szerda	Matild	14 Szombat	Tibor	13 Vasárnap
15 Hétfő	Lőránt	15 Csütörtök	Kölos	15 Csütörtök	Nemzeti ünn.	15 Vasárnap	Anasztázia	14 Hétfő
16 Kedd	Gusztáv	16 Péntek	Julianna	16 Péntek	Henrietta	16 Hétfő	Csongor	15 Kedd
17 Szerda	Antal	17 Szombat	Donát	17 Szombat	Gertrud	17 Kedd	Rudolf	16 Szerda
18 Csütörtök	Piroska	18 Vasárnap	Konrád	18 Vasárnap	Sándor, Ede	18 Szerda	Andrea	17 Csütörtök
19 Péntek	Sára	19 Hétfő	Zsuzsanna	19 Hétfő	József	19 Csütörtök	Emma	18 Péntek
20 Szombat	Fábián és Seb.	20 Kedd	Aladár	20 Kedd	Hubert	20 Péntek	Tivadar	19 Szombat
21 Vasárnap	Ágnes	21 Szerda	Eleonóra	21 Szerda	Benedek	21 Szombat	Konrád	20 Vasárnap
22 Hétfő	Vince	22 Csütörtök	Gerzson	22 Csütörtök	Izolda	22 Vasárnap	Húsvét	21 Hétfő
23 Kedd	Zelma	23 Péntek	Alfréd	23 Péntek	Emőke	23 Hétfő	Húsvét	22 Kedd
24 Szerda	Timót	24 Szombat	Mátyás	24 Szombat	Gábor	24 Kedd	György	23 Szerda
25 Csütörtök	Pál	25 Vasárnap	Géza	25 Vasárnap	Mária	25 Szerda	Márk	24 Csütörtök
26 Péntek	Vanda	26 Hétfő	Sándor	26 Hétfő	Emánuel	26 Csütörtök	Ervin	25 Péntek
27 Szombat	Angelika	27 Kedd	Ákos	27 Kedd	Hajnalka	27 Péntek	Zita	26 Szombat
28 Vasárnap	Károly	28 Szerda	Elemér	28 Szerda	Gedeon	28 Szombat	Valéria	27 Vasárnap
29 Hétfő	Adél	29 Csütörtök		29 Csütörtök	Augusztá	29 Vasárnap	Péter	28 Hétfő
30 Kedd	Martina	30 Péntek		30 Péntek	Zalán	30 Hétfő	Katalin	29 Kedd
31 Szerda	János	31 Szombat		31 Szombat	Árpád			30 Szerda
								31 Csütörtök

**A TŰZVÉDELEM
FALINAPTÁRA**

YUGDÍJASOK TALÁLKOZÓJA

hagyomány jegyében, gdiást láttak vendégül pesti parancsnokságon r 8-án délután.

sőséges hangulatú részvevőit dr. Farkas úzoltó vezérőrnagy, orarancsnok, majd Ficsór úzoltó ezredes, a tűzudapesti parancsnoka ték. Részt vett az ünnenyen Méreg Tivadar, az udapesti bizottságának sa.

apesti parancsnokság és pártszervezete máhívta össze elvtársi, alálkozóra nyugdíjasait, s terv szerint, az ehetőségekhez mérten, vben újabb százas cso- t vendégül a főváros tőbb mint 800 nyugál-tűzoltója közül.

Egykori harcosársak, volt pa- rancsnokok és beosztottak: „ré- gi” és „új” nyugdíjasok talál- koztak, és töltöttek el néhány órát meghitt beszélgetéssel, kö- zös emlékek felidézésével.

A viszontlátás öröme, a ren- dezők gyengéd figyelme, szeretteljes gondoskodása ol- dottá tette a légkört. Kis időre talán még a szív sem renitens- kedett, nem szökött fel a vér- nyomás, az izület sem hasoga- tott annyira, mint máskor.

Mert ugyan kire-kire csak évek múltán kerül ismét a meg- hívás sora, ezen a délután mé- gis azt érezhették, hogy önnak idején, amikor nyugállományba vonultak, nem elbúcsúztak, ha- nem valóban csak elkészöntek tőlük.

os parancsnok ifj. Solymosi József ny. tű. őrgy.-gyal és desapjával, id. Solymosi József ny. tű. ftorm.-rel

„Még sokáig találkozzunk erőben, egészségben!”

atásra zsugorodik, és visszahúzódik a tűzfészektől. Már C fokon erős zsugorodás lép fel, és 150 C fokon az egrővidebb időn belül csak az eredetileg fedett terület i. A nyújtási művelettel kikényszerített felületnagyo- bken a hőfokokon önműködően megszűnik. Az anyag korolt mechanizmus a felszakadással együtt előidézi, nghatas közvetlen közelében feltétlenül meg lehet aka- a szomszédos plexilemezekre való tűzterjedést, mivel néjazat már korábban felszakadozott, és visszahúzódtó któl.

a ég tovább. Az égetési kísérletek alatti igen szigorú ételek mellett és a megelőző közvetlen erős lángbehatás yújtott anyag kielégítő gyorsasággal kialudt, amikor lángbehatás alól. Ez biztosítékot nyújt a tűz tovaterje- temben.

a csöpög le égve. A „nehezen lángra lobbantható” tu- ontságot szabvány szerinti megítélésekör azon is érté- jon a vizsgált anyag égve csöpöppen-e le, vagy nem. Ha előfordul, akkor a bizonylatba bejegyzést tesznek. A 215 jelű plexiüveggel kapcsolatban egyetlen ilyen be- em eszköztek.

terhelés alkalmával csak kevés füstöt fejleszt, és ez ad világos vagy éppen sötét gomolygást. Az idézett szerint a nyújtott, 215 jelű plexiüveg felsorolt tulaj- nég az erőltetett lángthatás esetén is biztonságosan ér- ek. A tetőhéjazaton gyújtott tűz vagy a héjazat alatt t és begyújtott tűzijáték-petárdák legfőljebb lyukat tetőhéjon.

A végzett gyújtási kísérletekről a következő jelentések szá- molnak be:

A 12 négyzetméteres területű kísérleti tető alatt 20 kg, illetve 50 kg mennyiségű, 25×25×1000 mm méretű száraz lucfenyő ha- sábját máglyáztak fel oly módon, hogy a legfelső réteg 1,50, il- letve 1,0 m távolságra került a tetőhéjhoz. A felmáglyázott fa- tömeget 200 g nehézbennzinnel gyújtották meg. A lánghőfok kb. 1000 C fok volt.

Kis tűzterhelésen (20 kg fa) a nyújtott, 215 jelű plexiüveg határozatlan alakban zsugorodik, még mielőtt a lángterületen belül gyúlása bekövetkezhetne.

Nagy tűzterhelésen (50 kg fa) a lánggal való érintkezés igen erőteljes. A tető alsó felületén már rövid idő múltán 150-től 200 C fokig terjedő hőmérséklet lép fel, ekkor a tető felszakad, és visszahúzódik a tűz helyétől. A tűz támadása ellenére, mely kb. 15 percig tartott, nem mutatkozott annak továbbvezetése. A tető összefüggő volta megszakadt, ami még igen kedvezőtlen viszo- nyok közepette is lehetetlenné tette a tűz továbbvezetését.

A lefolytatott szigorú vizsgálatok után a tűzrendészeti ható- ság megadta az alkalmazási engedélyt a nyújtott, 215 jelű plexi- üvegre.

Még csak kiegészítésül kívánom megjegyezni, hogy az emlí- tett olimpiai stadion nyugati lelátójának lefedéséhez 12 nagy acélárbohra függesztették a plexiüveg héjazatot, ehhez összesen 436 km hosszúságú különféle sodronykötél és 137 000 csomópont- kialakítás volt szükséges.

A tetőzet költsége 140 millió nyugatnémet márkát tett ki.

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN

33 ezer liter benzint szállított

Néhány hónappal ezelőtt súlyos gépjárműbalesethez riaszták a bécsi tűzoltókat. Bár a baleset alapján tudták, hogy egy veszélyes folyadékot szállító, árgesvontatós nagy tartálykorról van szó, a központi lak-tárból riasztott egység csupán északi mentésre és olajelszívás-gondolt vonulás közben.

A helyszínre érkezve a következő helyzetet találták: a III. keleti Erdberger úton a Dunatornával szemben levő szakaszon lángokban állt az egész tartálykocsi. A tűzveszélyes fűtőanyag az úttest, valamint a töltőoldalt kb. 300 m²-es területen égett. (Mint később kiderült, norvég benzín volt.)

Ezen a területen egy Volkswagen személygépkocsi szintén kiégett. Utasai szerencsére csak kisebb égési sérüléseket szenvedtek, mert jóformán az utolsó percben sikerült kiszállniuk a kocsiból.

A beavatkozó egység először 100- és 2 magas nyomású orlasztott sugarat szerelt, de már az első visszajelzőkor to-

vábbi erősítést kért. Az újabb egységek 9 E-sugarat és 2 por-sugarat szereltek, s ezekkel sikerült is eloltaniuk a tartálykocsit meg a környezetét. Azonban röviddel a lángok leverése után visszagyulladás következett be, ezért két hátsugarat vetettek be, amivel most már megakadályozták a visszagyulladást.

A tartálykocsi 33 ezer liter benzint szállított, a tüzlés után még benne maradt kb. 3 ezer liter. Ezért E-sugarakkal kellett hűteni az erősen felmelegedett tartályfalat.

A beavatkozás során 2250 kg oltóport és 1700 liter habképző anyagot használtak fel. Az oltás után a tartályban maradt benzint ki kellett szivattyúzni, majd daruval felállították a járművet, a tartályt pedig vízzel töltötték fel. A tüzlés vezetője csak ezután adott engedélyt a szerelvény elszállítására.

További feladatot adott azonban, hogy egy csekélyebb mennyiségű benzint bejuttatják a csatornába. (Die Österreichische Feuerwehr)

A „csúszóvíz”

A tüzlőtömlők és csövezetékek nyomásvesztésének csökkentése és az adott nyomás tartásával a sugár kilövési távolságának növelése időszerű probléma, minthogy megoldása lehetővé teszi a tüzlőtő-technikai felszerelések súlyának mérséklését, hatásosságuk növelését, s egyszerűsíti a kezelésüket.

A legutóbbi öt évben új út nyílt meg a csövekben áramló víz ellenállásának csökkentésére nagymolekulájú és nagy molekulásúlyú polimerek csekély koncentrációban való adagolásával.

A Szovjetunióban meg az Egyesült Államokban végzett kísérletek tanúsága szerint polimerek századnyi nagyságrendű koncentrációjával több mint harmadára csökkenthető a hidraulikus ellenállás. Ennek a jelenségnek a hatásmechanismusa a fizikusok egész sorának a véleménye szerint annak tulajdonítható, hogy a vízben erősen megduzzadó polimermolekulák csökkentik a turbulenciás pulzációt a fal melletti rétegben, kisebbítve ezzel magát a turbulens súrlódást. Ezért találták a „csúszóvíz” elnevezés.

A gyakorlati felhasználás lehetőségének tisztázására egész sor kísérletet végeztek a V. V. Kujbisevról elnevezett moszkvai építész-mérnöki intézetben. Tanulmányozták, hogyan áramlik 15–100 mm-es acélcövekben a rendszer vízvezeték, valamint a kemény szennyezőanyagokat tartalmazó víz. Polimerként jól ismert reagenst alkalmaztak: poliakrilamidot. A csövezeteket két kísérleti állomáson próbálták ki a laboratóriumban: az egyik szivattyú cirkuláltatta a vizet, a másikon nem. (Az előbbi módszert egy másik intézet laboratóriumban vizsgálták.)

Kidolgozták a polimerek bekeverésének és adagolásának módját is, s természetesen a nyomásesést is mérték.

Az összes kísérlet alkalmával először vízvezeték vizet engedtek a csövekbe, azután gyenge,

0,0053%-tól 0,012%-c rációban adagolták a vízbe a mid-oidatot.

A kísérletek eredményeit megállapították, hogy az adalék vízvezeték vízvesztése az ipari csövekben észrevehetően csökkent. A vízáramlás és ráció növelésével vízvesztésesség megnőtt.

Hogy az eredmény mennyire használható a tűzvédelemben, a biztonságtechnikai munkálatok során – az említett vaslatára – természetesen kísérletek között próbálták ki. A tüzlőtő-gépjármű gyenge, 0,05 akrilamid-oidatot öntött két órával a kísérlet kezüleg készítették.

A kísérlet során 100 mm átmérőjű tüzlőtő használtak. A kísérlet 28 m volt, a más pedig 6 m. A sugár kilövési távolsága 17 m-re növekedett.

Az eredmények tüzlőtők az USA-ban és folytatott kísérletek leírásait. Eszerint a vízbe lítium-nitráttal a sugár távolsága 100%-kal, a víz pedig 50%-kal csökkent ad áttérni a 65 m-es körrel a 44 mm-es távolságát megőrzésével.

További kísérletek dönteni még a különböző optimális felhőkörülményeit eltérő körülmények alkalmazása esetén tanulmányozni szükséges a vízvesztésesség a tüzlőtőkben, a polimerek hatáskörét szétesésének gátlásának sajátosságait tanulmányozni, kevesebb kellene, hogy alkalmazzák a polimereket a járműveken, valamint a matematikus rendszerű (A Pozsarnoje gyel-mán)

12 200 halott, 2,845 milliárdos kár

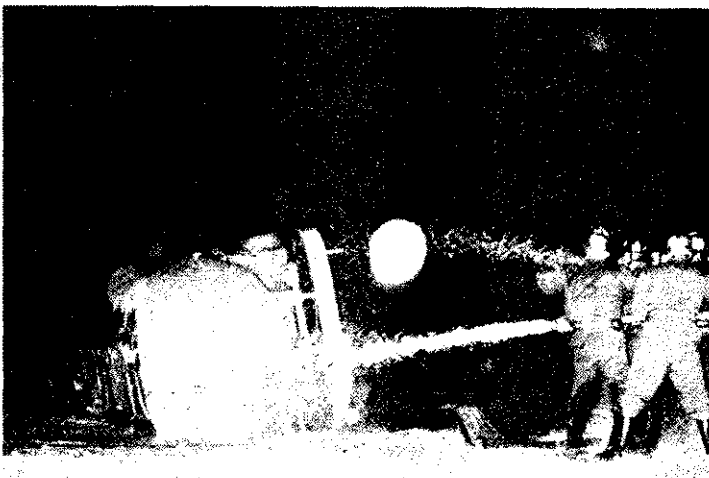
Az Egyesült Államok Országos Tűzvédelmi Egyesületének jelentése szerint 1971-ben 12 200-an vesztették életüket tüzesetek következtében, s ez a szám nagyjából azonos az 1970-essel, jóllehet a lakáségek áldozatainak száma 6600 volt, százal több mint 1970-ben.

Az anyagi kár 215 millió dollárral haladta meg az előző évet, és 2,845 milliárd dollárt tett ki.

Az említett összegből 2,335 milliárd kár érte az épületeket, míg a repülőgép-, hajó-, gépjármű- és erdőtüzek 510 millió dolláros veszteséget okoztak.

A legtöbb halál: 1971. június 7-én Connecticutban történt, amikor is 28-an egy Convair típusú repülőgépen a keleti parton a következők következtek. A Georgia állam) 16 banása 24 halálos vetelt.

A legnagyobb áldozatot két tüzeset között két tüzeset között egy hajóégek volt (Ohio állam), ennel meghaladta a 10

NÉHÁNY SORBAN

A SZOVJET TÁVOL-KELETEN, ahol hatalmas kiterjedésű erdők vannak, a tűzoltóság kitűnően felszerelt légi egységei több mint 60 millió hektár erdőt védelmeznek. A sajtójelentések rámutatnak arra, hogy naponta több repülőgép és helikopter köröz a hatalmas erdők felett. Tűz esetén pedig a kárhely közvetlen közelében vetik be a légi úton szállított egységeket.

A HÍRES AMERIKAI FORD-GYÁR elkészítette Nixon elnök új gépkocsiját, amely Lincoln Continental-típusú, gölyálló, és különleges híradástechnikai berendezéssel van felszerelve. A tervezők egy olyan speciális tűzoltókészüléket is elhelyeztek a „csodaautóban”, mint amilyen a repülőgépeken van.

A NÉMET SZOVETSEGI KÖZTÁRSASÁGBÓL érkező sajtójelentések arról adnak hírt, hogy Trarbachban leégett a Gräfinburg hotel. A tűzrendészeti hatóság hivatalos közleménye megállapítja, hogy a gyorsan

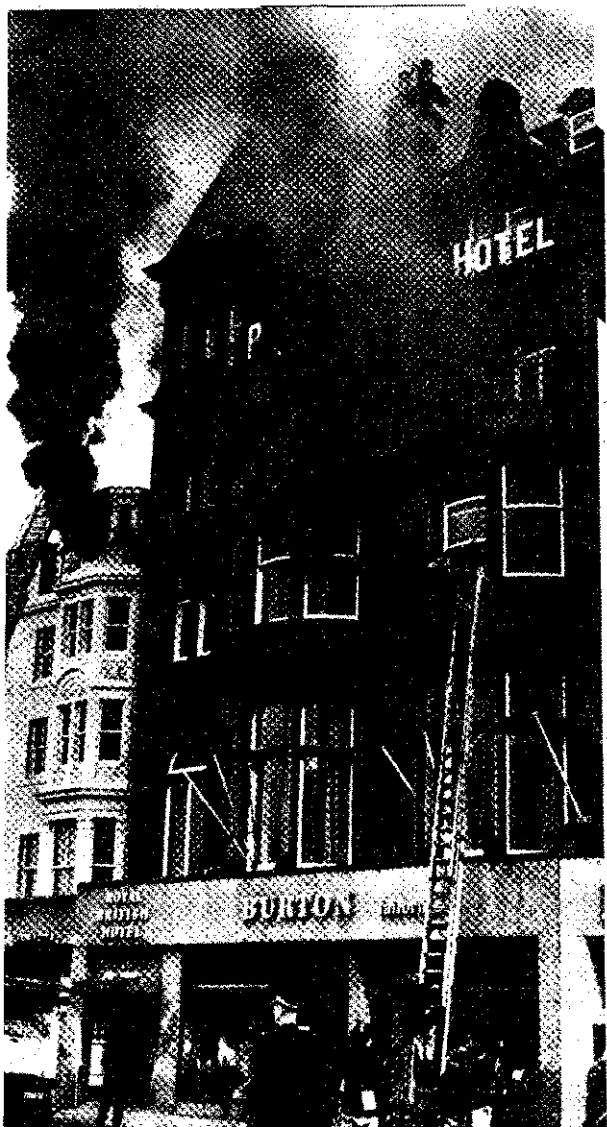
terjedő lángokban négy ember meghalt, sokan pedig az emelet ablakaiból ugrottak ki, s így több súlyosan sérültet szállítottak a mentők kórházba.

NAGY TŰZ KELETKEZETT Nyugat-Európa egyik legjelentősebb palackgyárában, amely Eu városában működik (Seine-Maritime tartomány). A lángok gyorsan terjedtek tovább, és amint a hivatalos jelentés közli: a gyár egynegyede a tűz martalékává lett. A helyszíre érkezett tűzoltók nem tudták lokalizálni a lángokat, és 35 ezer négyzetméteren teljesen leégett az épületek meg a raktárak.

ROMÁNIÁBAN EBEN AZ ÉVBEN több tüzeset fordult elő, mint 1971-ben, közli egy hivatalos értékelő jelentés. Figyelmet érdemel, hogy csupán Kolozs megyében 50%-kal több tűz keletkezett, mint az előző évben. Az esetek nagy része lakástűz, amelyet a benzin elővigyázatlan használata idézett elő.

HŰSZ EMBER VESZTETTE életét São Paulóban egy 21 emeletes irodaházban keletkezett tűz következtében. A szoban forgó épületben általában 5000-an dolgoznak, az alsó emeleteket egy áruház bérlí. Az emberek többségének még a tűz elharapódzása előtt sikerült kimennek az épületből. Minden valószínűség szerint az egyik alsó emeleten, az áruház elektromos berendezéseket árusító osztályán keletkezett a tűz, de a lángok és a füst gyors iramban törtek a felső szintekre. A tetőre menekült embereket helikopterekkel mentették ki szorult helyzetükből.

ÜT ALKALMAZOTTJÁVAL EGYÜTT bíróság elé állítják az 1971 decemberében leégett szöuli szálloda tulajdonosát. Az ügyész gondatlanságból elkövetett emberölésért emelt vádat ellenük. Két volt állami tisztviselőt is kötelességmulasztással vádolnak, mivel a szálloda építése folyamán és elkészülte után hanyagul ellenőrizték a tűzvédelmi berendezéseket.

meghalt, és 95 ezer font sterling kár keletkezett egy szállodatűz következtében. A tüzet az egyik vendég és azonnal értesítette a portást. Így a vendégek nagy személyzet felszólítására menekült ki az épületből

„Tengeri öltöny”

Jniforms Limited vállalkozás munkásai elkészítették a „tengeri öltöny”-nek elnevezett modellt. Ez különleges üveg-szűrt, és sisak, keszma is tartozik hozzá. Felvehető a rendszeres üzemeltetésre. Gyártása nem drága. Nem hivatkozik is használhatják a munkások a kikötőkben. A

vállalat adatai szerint az öltöny 1000–1400 °C hőfoktól 0,7 m távolságra nyújt védelmet.

Élénksárga színe megkönnyíti a füstben vagy a tűzben tartózkodó viselője fölismerését. A védőöltözet vízhatlan, saválló, és veszélyes teher szállításakor is ideálisnak tartják.

Könnyen tisztítható, méghozzá minőségromlás nélkül.

(Pozsarnoje gyelo)

Tűzriadó egy felhőkarcolóban

gyakorlatot tartottak a városi 38 emeletes felhőkarcolóban, ahol mintegy 1000 ember dolgozik. Ennek során a tűzriadó alatt kiürült az épület, csupán néhány ember maradt benn, akik a „tűzriadó” részét gyakorolták.

Az esemény során a sajtó híradta, hogy az épületben nem lehetett

igénybe venni a felvonókat, mindenkinek a lépcsőházakon át kellett távoznia.

Az esemény szorosan ahhoz kapcsolódik, hogy a felhőkarcolókban keletkezett tüzek során az utóbbi időkben többen meghaltak és számosan sérülést szenvedtek.

(Schweizerische Feuerwehr-Zeitung)

Két bátor svájci pilóta 300-szor 700–700 liter vizet zúdított a Hechenberg hegységben nehezen megközelíthető égő erdőre. A gépekbe előzőleg ideiglenesen tartályt szereltek fel

Mit kell tudnunk az elsősegélynyújtásról?

IV.

Égés, forrázás

Hő okozta ártalomra a bőrön égési sebek keletkeznek. Az égés mélysége és kiterjedése a hőártalom mértékétől függ.

Rövid ideig tartó hőhatás esetleg csak felületes égést okoz. Súlyos sérüléshez vezet viszont, ha például az olajjal vagy bármely más éghető vegyszerrel átitatott ruha kap lángra a sérültön. Hasonlóképpen súlyos égési sebeket okoz a forró vízzel vagy egyéb forró folyadékkal történő leforrázás vagy az ilyen folyadékot tartalmazó edénybe, tartályba való beleesés. Amennyiben a forró folyadék rátapad a bőrre, a sérülés még súlyosabbá válik. Erre jó példa a ma szerencsére mind ritkább őszi lekvártőzéssel kapcsolatos számos gyermekbaleset, midőn a kisgyerek a forró lekvárt tartalmazó üstöt magára rántotta.

Az égéseket 3 fokozatba osztjuk:

I. FOKÚ ÉGÉS esetén a hőártalmat szenvedett bőr élénkpiros. A sérült fájdalomról panaszkodik. I. fokú égést okoz – főleg tavaszszal – a gondatlan napozás. A felületes bőrtünetek mellett kísérőjelenségként borzongás, hőemelkedés léphet fel. A panaszokat jól lehet enyhíteni a közismert fájdalomcsillapító tabletták, pl. algopyrin, kalmopyrin adásával. I. fokú égést idéz elő a rövidebb ideig tartó és csak a bőr felületét érintő lángthatás is.

II. FOKÚ ÉGÉS esetén hólyagos elváltozás lép fel a bőrön. A hólyagok mérete változó, 50 filléres nagyságtól csecsemőtenyérynyi nagyságig. Gyakori, hogy egymás mellett levő több kisebb hólyag egyetlen nagygya olvad össze.

III. FOKÚ ÉGÉSről akkor beszélünk, ha az égett területen a bőr elpusztul, és nyílt sérülés keletkezik. A hőhatás ritkán a bőr alatti szöveteket is érinti, és az égés területén az izomzat is sérülést szenved. A III. fokú égés területén esetleg elszenesedett szövetrészek láthatók. (IV. fokú égés.)

A sérült sorsa az égés fokától, valamint kiterjedésétől függ. A két tényező közül a kiterjedés a nagyobb mértékben befolyásoló. A testfelület 10 százalékát meghaladó, főleg II., III. fokú égés már súlyos ártalomnak tekinthető, 40 százalékos testfelületet meghaladó égés pedig életveszélyes sérülésnek számít.

A nagyobb kiterjedésű égések a sok állapotába hozzák a sérültet. Az orvostudomány mai eszközeivel a beteg az esetek legnagyobb részében kihozható a sokból. Elsősorban III. fokú égés esetén azonban fennáll a fertőzés veszélye. Az égett területen megszünik a bőr védőhatása, és szabaddá válik az út a kórokozók behatolására. További veszélyt jelent azoknak a mérgező természetű anyagoknak a felszívódása és a véráramba kerülése, melyek az égés következtében elpusztult sejtekből keletkeznek.

AZ ÉGÉSI SÉRÜLÉS ELLÁTÁSA

Alapszabály, hogy az égett sebet elsősegélynyújtás alkalmával csak sterilén fedjük, és semmilyen gyógyszert, kenőcsöt, port vagy folyadékot az ellátáskor ne használjunk. Kisebb kiterjedésű égések esetén a steril fedésre $\frac{1}{4}$ m-es, vagy $\frac{1}{2}$ m-es gézlapot használunk. A gézlapot csak laza pólyamenetekkel szabad a testre rögzíteni. A fájdalom ellen a már említett fájdalomcsillapítók valamelyikét lehet beadni a betegnek. Amennyiben a sérült szomjúságérzésről panaszkodik, bőségesen itathatunk vele akár tiszta vizet, akár híg, citromos

A vákuumágy: a rögzítés legmodernebb eszköze

teát. A mentőgépkocsik elsősegélynyújtó felszereléséül a steril lepedő. Nagyobb kiterjedésű égés esetén tagjai óvatosan eltávolítják a sérültől a teljes ruh testét steril lepedőbe burkolják. Ha a helyszínrre m ki, a sokk megakadályozása céljából a sérült infúzi erős, fájdalomcsillapító hatású injekciót.

10% testfelületet meghaladó égés esetén a sérült kórházba szállítandó, ezért ilyen esetben a Mentőszol kell. 10%-nál kisebb kiterjedésű égést szenvedett sé égése csak I–II. fokú – kísérettel esetleg a saját l a legközelebbi sebészeti szakrendelésre vagy sebés bulanciájára.

Elektromos árammal működő gépek, háztartási telen használata, a munkavédelmi szabályok figyelme- áramütéssel végződhet. Főleg a háztartási gép- javítása okoz gyakran áramütést. Az utóbbi évekb- háztartási áramütéses balesetek száma növekedett.

Elektromos áramütés

Az áramütés következményei függenek az áran gétől, a behatás idejétől, valamint a testen való irányától.

A test ellenállása is lényeges tényező. Nedves, verejtékes testfelület esetén kisebb feszültség is súl kat okozhat.

Az egyenáram kevésbé veszélyes, mint a váltóá tényezőnek számít az is, hogy felkészülten várja-e a kenkedő személy az esetleges veszélyt, vagy az á váratlanul éri. Ezért villanyszerelők, elektromossággá berek viszonylag nagyobb feszültségű áramütést is átvészeltethetnek. Ez azonban elbizakodottsághoz, az bályok figyelmen kívül hagyásához, és így sajnos r halálos áramütéshez vezet.

110 V-os feszültségű áramtől származó áramütés jelent s 220 V-os feszültségű váltóáram pedig nagy hirtelen légzés- és szívbénulást.

Az áram belépésének és kilépésének megfelelő felszínén áramjegyek keletkezhetnek. Az áramjegy finom zerguzos rajzolat, valamint – leggyakrabban sének helyén kerek, körülírt, 10–20 filléres nagyságú, kösdés.

ÁRAMÜTÉS ESETÉN a következő teendőket kell Áramtalanítani kell a berendezést. A balesetet tani az áramkörből, ha az áramtalanítás nem lehet végzése nagy óvatosságot igényel, nehogy az el- áramütést szenvedjen. Ha e célra rendszeresített fel rendelkezésre, szigetelt alapra kell állni (falap, ajtóf rúddal elhúzni a balesetest az áramforrástól vagy a esetestől.

Az áram hatására szerencsés esetben csak átme sok és érzékszavarak keletkeznek, és a balesetes n eszméletét. Ilyen esetben a balesetest teljes nyugt lyezni, mozgását meg kell tiltani, és azonnal gondost intézetbe való elszállításáról.

Előfordulhat, hogy az áramütött eszméletét veszt vérkeringése kielégítő. Az eszméletlen beteggel való bályait alkalmazzuk ilyenkor; tehát oldalfekvő hely légutakat kitisztítjuk, és a mentők megérkezéséig bi nek és vérkeringésének folyamatos figyelését.

Légzésmegállás, illetve keringésmegállás esetén meg kell kezdeni az áramütött újraélesztését szájb befújásos lélegeztetéssel és szívmasszázsral. Csak c elkezdett és pontosan végrehajtott újraélesztés alk van remény az áramütött életének megmentésére.

Előfordulhat, hogy a balesetes látszólag minde vetkezmény nélkül átvészelte az áramütést. Ilyenkor ges utókövetkezmények kivédése céljából – orvosi viz: óras megfigyelésre szorul. Ezért áramütés esetén balesetes állapotától – az elsősegélynyújtás megke- ben haladéktalanul értesíteni kell a mentőket.

VILLÁMCSPÁS esetén a feszültség csak 10 milll hető. Igaz, hogy az árambehátás rövid ideig, százc tart. A villámcsapás közvetlen hatása rendszerint okoz. Előfordul, hogy a villám ereje letép egyes v vetett villámcsapás esetén a sérült eszméletét veszt, keringési zavarok lépnek fel, és égési sérüléseket Ilyenkor a sérült ellátása az előbb elmondottak szeri Legfőbb feladatnak itt is a légzés és keringés ren esetén újraélesztését kell tekinteni. Ezt követően kerül sérülések ellátására. Az elsősegélynyújtás elkezdéséve ladéktalanul értesíteni kell a mentőket a beteg gyógyi beszállítására céljából.

(Folytatjuk)

73

SZTUS	SZEPTEMBER	OKTÓBER	NOVEMBER	DECEMBER
Péter Lehel Hermina Domonkos	1 Szombat Egyed	1 Hétfő Malvin 2 Kedd Petra 3 Szerda Helga 4 Csütörtök Ferenc 5 Péntek Aurél 6 Szombat Brúnó	1 Csütörtök Marianna 2 Péntek Achilles 3 Szombat Győző	1 Szombat Elza
Krisztina Berta Ibolya László Emőd Lőrinc Tiborc	2 Vasárnap István 3 Hétfő Hilda 4 Kedd Rozália 5 Szerda Viktor 6 Csütörtök Zakariás 7 Péntek Regina 8 Szombat Mária	7 Vasárnap Amália 8 Hétfő Koppány 9 Kedd Dénes 10 Szerda Gedeon 11 Csütörtök Brigitta 12 Péntek Miksa 13 Szombat Kálmán, Ede	4 Vasárnap Károly 5 Hétfő Imre 6 Kedd Lánárd 7 Szerda Okt. Szoc. Forr. 8 Csütörtök Gotfrid 9 Péntek Tivadar 10 Szombat Réka	2 Vasárnap Auréília 3 Hétfő Ferenc 4 Kedd Borbála 5 Szerda Vilma 6 Csütörtök Miklós 7 Péntek Ambrus 8 Szombat Mária
Klára Ipoly Marcell Mária Ábrahám Jácint Ilona	9 Vasárnap Ádám 10 Hétfő Honoria 11 Kedd Teodóra 12 Szerda Mária 13 Csütörtök Kornél 14 Péntek Szeréna 15 Szombat Enikő	14 Vasárnap Helén 15 Hétfő Teréz 16 Kedd Gál 17 Szerda Hedvig 18 Csütörtök Lukács 19 Péntek Nándor 20 Szombat Vendél	11 Vasárnap Márton 12 Hétfő Jónás 13 Kedd Szilvia 14 Szerda Aliz 15 Csütörtök Lipót 16 Péntek Odón 17 Szombat Hortenzia	9 Vasárnap Natália 10 Hétfő Judit 11 Kedd Árpád 12 Szerda Gabriella 13 Csütörtök Luca 14 Péntek Szilárda 15 Szombat Valér
Huba Aikotm. ünn. Sámuel Menyhért Füöp Bertalan Lajos	16 Vasárnap Edit 17 Hétfő Zsófia 18 Kedd Diana 19 Szerda Vilhelmina 20 Csütörtök Friderika 21 Péntek Máté 22 Szombat Móric	21 Vasárnap Orsolya 22 Hétfő Előd 23 Kedd Gyöngyi 24 Szerda Salamon 25 Csütörtök Blanka 26 Péntek Dömötör 27 Szombat Szabina	18 Vasárnap Jenő 19 Hétfő Erzsébet 20 Kedd Jolán 21 Szerda Olivér 22 Csütörtök Ceclia 23 Péntek Kelemen 24 Szombat Emma	16 Vasárnap Eteika 17 Hétfő Lázár 18 Kedd Augustza 19 Szerda Viola 20 Csütörtök Teofil 21 Péntek Izidor 22 Szombat Zénó
Izsó Gibárt Ágoston Erna Rózsa Erika	23 Vasárnap Tekla 24 Hétfő Gellért 25 Kedd Eufrozina 26 Szerda Juszina 27 Csütörtök Adalbert 28 Péntek Vencel 29 Szombat Mihály	28 Vasárnap Simon 29 Hétfő Narcissza 30 Kedd Alfonz 31 Szerda Farkas	25 Vasárnap Katalin 26 Hétfő Virág 27 Kedd Virgil 28 Szerda Stefánia 29 Csütörtök Taksony 30 Péntek András	23 Vasárnap Viktória 24 Hétfő Ádám, Éva 25 Kedd Karácsony 26 Szerda Karácsony 27 Csütörtök János 28 Péntek Kamilla 29 Szombat Tamás
	30 Vasárnap Jeromos			30 Vasárnap Dávid 31 Hétfő Szilveszter

ár 4,5 millió font sterling

ÜZ- S TÁR- SE- EK

tűz, amely ennyire jelentős kárt a „Woolwort” vállalat raktár-
m keletkezett. (Rochdale, Nagy-
). És rögtön hozzá kell tenni,
tűz jóval több értéket is meg-
hetett volna, ha annak idején a
a tűzrendészeti szakértők javas-
em létesít tűzfalat védett nyílá-
és mintegy 2 millió literes, nyi-
zerzési helyet.

y- és kétszintes 164×109 m-es
ület a számítóközpont berende-
és az irodáknak a komplexum-
alakozott. Őket választotta el a tűz-
dett nyílásokkal.

tárrészeket téglafal határolta. Itt
gy alapjánál 55,8 cm, felső részén
3 cm vastag tűzvédelmi fal. A
70 nyílások részben téglával vol-
lt, részben tűzbiztos ajtók és
ras tűzgátlók voltak, amelyek a
gi erő hatására záródtak. Az ajtók
lején nem feleltek meg rendelte-
t. Három olvadózárás tűzgátló
űz bekövetkezése előtt mechanikai
sznvedett, és erőszakkal sem le-
szárni őket.

védelmi fal nem emelkedett a tető
ezért a tűz néhány helyen gyor-
rjedt a határain.
emekből összeállított állványokon
az árukat.

napján a legkülönbébb árucik-
tak itt: pamut- és nyolyszövetek,
r, harisnyafélék, fonott kosarak,
edények, aeroszolok, autóba való
törlok stb. Teljesen tetszés sze-
lyezték el őket. Ezért az épület
részén voltak éghető anyagok.
ktár Sprinkler-berendezéssel volt
ve. Az összes Sprinkler-rózsát a
zeten helyezték el. Az automatikus
: vízzel történő táplálása két for-
örtént: a 12 600 literes irtartalmú
l (innen 8 kg/cm²-es nyomással
atták a vizet), valamint a városi
ékről.

rinkler-berendezések egyike védte
helyiséget, amely elsősorban ki-
s egyben a csomagolómuhelyt is,
nem sérült meg a tűztől. 929
ar-rózsza tartozott ehhez az álló-
68 °C-on léptek működésbe. A
zés hatásosságát csökkentette
i, hogy a legfelső polc és az áru-
kiálló szélei elzárták a víz útját
tárgyakhoz. Ezenkívül nem volt
yomás a vezetékben, és habár a

rózsák megnyíltak, innen ténylegesen nem
szolgáltattak vizet. Az egyszintes fő épü-
letrészben két ilyen berendezés volt fel-
szerelve. A raktár kétszintes részének kü-
lön berendezése volt. Amikor a tűz átter-
jedt azokra a részekre, amelyeket ezek a
tűzoltási rendszerek védtek, a városi víz-
vezeték nem biztosította a működésüket,
s így teljesen használhatatlannak bizo-
nyultak.

Az egész komplexum el volt látva kézi
kapcsolású és a számítóközpont füstérzé-
kelői által automatikusan is működésbe
lépő jelzőrendszerrel. Ez össze volt kötve
a kilenc Sprinkler-berendezéssel. A jelző
a tűz napján az egyik Sprinkler-beren-
dezés javítása miatt nem működött.

Ezért a jelzés is későn érkezett a tűz-
oltóegységre. A tűzoltók kikerkezésig a
raktárépület az egyenként 60×60 cm-es
nyolc tetőnyíláson át szellőzött. A tároló-
ban levő éghető anyagok nagy mennyisé-
ge, magas elhelyezésük, valamint a tető-
szerkezet típusa intenzív hőfejlődést tett
lehetővé. A felső polcok szintjén a hő-
mérséklet olyan magasra emelkedett, hogy
az ott levő áruk lánggra lobbantak. A tűz
nagy sebességgel terjedt át az egyik áll-
ványról a másikra.

A felderítéskor megállapították, hogy
a tűz elborította a raktár déli részét. Itt
már két sugárral és oltókészülékekkel be-
avatkoztak az alkalmazottak, a tűzoltók
azután váltották őket.

A raktár udvarához csatlakozott a nyi-
tott vízszerségi hely. De megközelítését
gátolták az üres alátétek, ládák és konté-
nerek rakásai. A helyiségekből gyorsan
evakuált személyzet (ezt megkönnyítet-
ték az elmúlt évben végrehajtott gya-
korlóradiók) megkezdte a rakások szét-
bontását. 16.09-kor öt gépjárműfecskendő
működött. Ebben az időben a helyiségek-
ben 40×20 m-es területen égtek az áll-
ványok. Megkísérelve oldalról támadni a
tűzet, a tűzoltók e helyiség határolófalai-
nak két oldaisó áttörésén át két sugarat
vezettek be.

A nagy teljesítményű gépjárműfecskendők
megérkezésének pillanatáig a tűzcsa-
pokra kapcsolták a tömlővezetéküket. De a
tűz a faláttöréseken át már átterjedt a
fő tárolóba. A tűzoltók nem tudtak ezek-
ről az áttörésekről, minthogy az égő áll-
ványok mögöl nem voltak láthatók.

A tűz olyan gyorsan terjedt, hogy a
sugárvezetőknek el kellett hagyniuk az
épületet.

16.22-kor 10, 16.39-kor 20, és 16.51-kor
25 gépjárműfecskendő működött a tűz
színhelyén. A tűzoltók száma elérte a
százötvennégy főt. Ezekkel az erők-
kel szervezték meg az épület minden
oldalról való védelmét. A különösen
veszélyes szakaszon — a fő tároló és a
számítóközpont berendezései között — si-
került útját állni a tűz terjedésének.

17.33-kor a lángok által teljesen elbori-
tított egyszintes raktárrész oltását 24 su-
gár végezte, köztük öt vizágyú.

A kétszintes részben öt tűz volt, mind-
egyik a fő tároló tetejéről terjedt át. Eze-
ken a nyílásokon keresztül a tűz átter-
jedt a 146×15,2 m-es helyiségbe. Az erős
hőterhelés miatt a helyiség tetőzete ha-
marosan leomlott, nehezítve a körülmé-
nyeket.

18.06-kor a tűzoltók 40 sugárral mű-
ködtek. 18.55-kor a tűzet lokalizálták, s
19.39-kor alapjában eloltották. Ugyanak-
kor a sugarak szakaszos működtetésével
történő további munkálatok egész éjjel
tartottak.

A tűz következtében a raktártető
95%-a és a téglafalak 10%-a tönkrement.
A tűz megrongálta a fém hordozószerke-
zetek 95%-át és a Sprinkler-rózsák há-
rom csoportját is.

Leszakadt a mennyezet a bon-
tás alatt álló VIII. Baross u. 9. sz. épület II. eme-
letén, s maga alá temette a munká-
latot végző L. Tóth Miklóst és Vőfény Istvánt. A tűzoltóknak sikerült élve kimenteni őket

ROBBANÁS A KÖBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁI

1972. december 2-án a délelőtti órákban detonáció rázta meg a Gyömrői út környékét.

A Kőbányai Gyógyszerárugyár több kilométeres körzetében észlelni lehetett a robbanást. A gyárépület előtti üvegszilánkok borították a Gyömrői utat, betörték az út túlsó oldalán levő épület ablakai is.

Ezen a napon — szabad szombat lévén csökkentett műszakban — a CHEMIA I-üzemben csak nyolcan dolgoztak. Véletlen szerencse folytán a robbanás bekövetkezésekor nem tartózkodtak a helyszínen, s így senki sem sérült meg a gyár dolgozói közül. A Gyömrői úton gyalogosan haladó Geleta Józsefné arca azonban megsérült az üvegszilánkoktól. A mentők a helyszínen elsősegélyben részesítették.

A CHEMIA I-üzem dolgozói a robbanás észlelésekor azonnal a helyszínre siettek, a tűzjelző üvege betörésével jelezték a káresetet. A készenlétben talált oltókészülékekkel és fali tűzcsapokról szerelt sugárrakkal megkezdték a tűz lokalizálását. A dolgozók egy része ezzel egyidőben neki látott a vegyi anyagok mentésének.

A budapesti parancsnokság hírközpontjában 10.33-kor vették a káresettel kapcsolatos első jelzést, amelyet egymásutáni több más is követett.

Az első jelző robbanásról tájékoztatta a hírközpontot, míg a második — a gyár

portása — már a robbanás utáni tüzeset-ről számolt be.

A jelzések alapján

nagy erők vonultak

a kárhelyre. Az elsőként a helyszínre érkező tűzoltóegység (X. kerület, I. fecskendő) őrségparancsnoka látta a nagy mérvű robbanástól eredő károsodást, és az üzem-épület előtti föld alatti tartályok körül elhelyezett különféle vegyi anyagok göngyölegén keletkezett tüzet. Ezért már vonulás közben elrendelte a tűzoltás II. fokozatát. A felderítést követően a tüzet, amely épületen kívül a vegyi anyagok göngyölegén, míg épületen belül csővezetéseken és azok szigetelésein égett, habsugár és puttony-fecskendő bevetésével fékeztek meg. A további robbanást habtakaróval előzték meg.

Nem sokkal a tűz eloltása után érkezett ki a robbanás és a tűz keletkezési okát vizsgáló bizottság. A helyszíni szemle során megállapítottuk, hogy nemcsak a CHEMIA I-üzem csaknem valamennyi ablaka tört be, hanem 100 méteres körzetben a környező épületeké is. A robbanás leszakította az 1967—68-ban létesített üzem-épület földszinti, udvar felőli oldalán levő üvegezett ajtóit, s megrongálta az ajtó- és ablakokat.

A leszakított ajtószárnyakkal szemben, az udvaron tárolt vegyszerek göngyölegei

megsérültek a tűztől és 1 ballon eltört, a bennül szétfolyt. Az épületben egyik ajtótok mögött mi megtaláltuk a leszakadt 1 oldalra billenve álló dup

Mögötte a duplikátor zetékből sugárban ömlő likátor feletti emeleti munkaszintet — a robbantottvas fedél áttörte, 6 méter sugarú körben ki totta.

Az első emeleti padozatot a detonáció felszakító felfordította. Itt találtuk a duplikátor tetejét is.

Mint kiderült: a robban

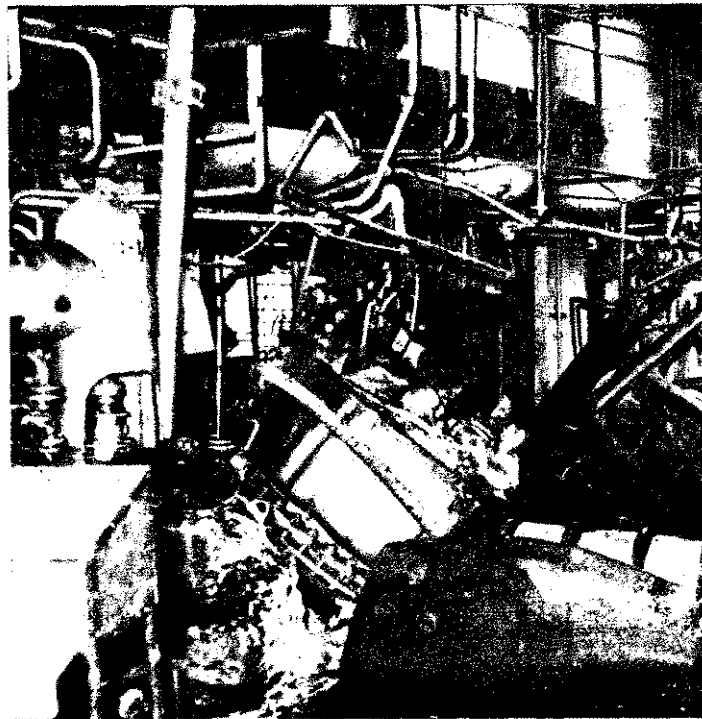
egy „DB 10”-jelű d

vincamin nevű gyógyszer gyártásakor keletkezett nevű fázis anyalúg bepár 30×17 m alapterületű, 1-1 légteret képező üzemépül jén.

A bepárlás a benzol vi lozta az anyagból. Az ol alatt több napon keresztül technológiai leírás szeri desztillálás befejezésekor berendezés fűtését szolgál

Az üzemépület a robbanás után. Előtérben a tárolótelep

Ilyen volt a rongálódás az I. emeleti „A” munkaszí

be vezetett hűtővízszep meg-
el kell végezni a duplikátor
ését. Eközben a berendezésből
gynevezett leürítő szelepen le kell
maradékot.

valloásokból, valamint a beren-
gymértékű károsodása miatt nem
egyértelműen kideríteni, hogy a
iai utasítás előírásait a munka-
elvégzése során megtartották-e,
kértó igénybevétele vált szüksé-
gpedig azért is, mert ezt a mun-
tatot igen rövid ideje végzik, és
matkozásban az üzemieknek sem
felelő gyakorlati tapasztalatuk.

ette a szakértő megválasztását,
eljárását a gyár fejlesztési labora-
an dolgozták ki, és így kellő szak-
értésű, de a gyártásmenetet nem
emély igénybevétele nem volt le-

gátat meggyorsítása céljából szak-
sőségben vettük igénybe a gyár
jai fejlesztési laboratóriumának
it az egyes kérdések tisztázására.
szakértői vélemény alapján két-
áróan megállapítható, hogy

Chemical reaction caused

ást.
10"-jelű duplikátorban — még
nem derített okból — nagy gáz-
okozó bomlás keletkezett. A
enséget feltehetően eddig ismer-
talan szennyező anyag vagy
folyamatból származó hőakku-
váltotta ki. Az egyértelműen meg-
tó volt, hogy a robbanás a dupli-
keletkezett, és az üzemből lég-
nás nem következett be. A rob-
feltételei a tűzveszélyes oldószert
és a perklorát sókát tartalmazó
iatt adóttak voltak.

onló esetek elkerülése érdekében
unkafolyamatot a gyár megszün-
a robbanásnál szereplő anyagok,
umdesztillálásból visszamaradt
t, termosztabilitásának derivatogr-
amint robbanástechnikai vizsgálá-
M Robbanóanyag-ipari Felügyelet
Laboratóriumával közösen meg-

eset során 181 ezer forint robba-
ezer forint tűzkár keletkezett.
helyzet jelenleg, és aligha az első
y a tűzvizsgálatot a károsult ala-
vizsgálatának kell követnie. Mert
denképpen választ kell kapnunk
érdésre, hogy kis híján miért ke-
katasztrófa a biztató eredmé-
kecségtetett laboratóriumi kísér-
övetően.

n szerencsés véletlen, hogy ép-
ad szombaton történt a káreset, s
m tartózkodtak a robbanás és tűz
én.

panás és tűz viszont kétségkívül
erűen következett be, akár a be-
ekben volt a hiba, akár használók
ig az eljárás kimunkálói nem szá-
előre valamilyen következménnyel.
setre végig kell gombolyítani a
hiszen csakis így dönthető el, hogy
a további sorsa az ígéretesnek lát-
eljárásnak.

Vida György
tű. szds.

A duplikátor le-
szakadt fedele.
A hasonló esetek
elkerülése céljáb-
ból megszüntették
a munkafolyama-
tot

A felrobbant dupli-
kátor. A „DB
10”-jelű berende-
zésben a vincamin
nevű gyógyszer-
gyártásakor kelet-
kezett anyalúg be-
párlását végezték

Tűz egy önkiszolgáló áruházban

Az olyan anyagok ellenőrzés nélküli tá-
rolásának veszélye, mint a formázott poli-
isztirol, a habgumi meg a poliuretán,
teljes mértékben bebizonyosodott egy new-
castle-i, háztartási cikkekkel árusító önkis-
zolgáló áruház égése alkalmával.

Az áruházat két háromemeletes épület-
ben rendezték be, ezek egyesített eladótere
20x30 m-es volt. Homlokzata az élenk for-
galmú utcára nézett. Balról és jobbról je-
lentéktelen távolságra más kereskedelmi
épületek vannak.

A tüzet az egyik eladó vette észre, füst-
szagot észlelt. A tűzoltók kiérkezéséig az
egész épületet erős füst borította; ezért,
hogy megkezdhezzék a beavatkozást a föld-
szinten, a sugárvezetőknél gázvédő ké-
szüléket kellett használniuk. Ugyanakkor
az ablakokon keresztül vízsugarakkal avat-
koztak be.

A tűzoltás vezetője további kiegészítő
egységet rendelt ki a füst- és gázvédelmi
szolgálattól, valamint öt gépjárműfecsken-
dőt, gépezetes tololétrát, hidraulikus emel-
őt és tartályos gépjárművet is. A gépezet-
es tololétra meg a hidraulikus emelő
csak az égő áruházhoz csatlakozó épületek
védelmére szolgált.

Egyórás megfeszített munkával a tüzet
eloltották. Összesen 18 sugarat vetettek be.

Elemelve ezt a tüzet, a szakértők meg-
állapítják, hogy feltétlenül meg kell til-
tani nagy mennyiségű éghető áru tárolá-
sát az eladóter környezetében, a tárolókat
olyan helyiségekben kell létesíteni, ame-
lyek különállóak a főépülettől.

FEJÉI EI TÖRIV

Töklámpa a tűzfalon
Elvitte a garázskulcsot
Ahol a feltételekről is gondoskodtak

DUDAR IGNÁC, A TSZ ÉJJELIÖRE vette észre először a magtártető alsó részénél fellobbanó lángot. A tűzilármára, majd a tűzjelzésre több egységet riasztottak, és a környékből is sokan a helyszínre siettek.

Az aggodalom jogos volt, hiszen 20 vagon napraforgót tároltak a faszervezetű, kétszintes építményben.

Kiderült azonban, hogy csupán egy gyertyaszál ég a magtár tűzfalára akasztott ún. töklámpában. A szél ide-oda himbálta az alkalmatlanságot, és az esti sötétségben még elég közelről is megmentésztől látványt nyújtott.

Hamarosan nyakon csípték az otromba csíny elkövetőjét: *Huszár Gyula* fiatal kőművest, és reméljük, egy életre elvették a kedvét az ilyen s hasonló veszedelmes „viccelődéstől”, ami az Alap községhez tartozó Réhpusztán október 17-én oly nagy riadalmat okozott.

A MÁSIK TÜZESÉT főszereplőjével a dunaújvárosi parancsnokságon lefolytatott szabálysértési tárgyaláson találkoztunk.

Oláh Antal, a kispostagi Napsugár Tsz tehergépkocsijának vezetője ZIL 130-asával október 27-én kora este beállt a garázsba.

Mint meghallgatásakor is elmondotta, nem áramtalanította a kocsit, és ahogy máskor is, a garázs bezárása után zsebre tette az egyetlen kulcsot, majd hazament az innen kb. 2 kilométerre levő lakására.

Az éjjeliőr vette észre a füstöt, de értékes percek teltek el, mire értemtek a gépkocsivezetőért, aki azután bekapcsolódott az oltásba.

A kocsit vezetőfülkéje és műszerfala teljesen kiégett. A szakértő nem tudott egyértelmű választ adni a keletkezési okra vonatkozólag, de nagyon valószínűnek tartotta, hogy az igen elhasználódott és több helyen olajjal erősen szennyezett elektromos szerelvények több pontján is bekövetkezhetett túlmelegedés, majd zárlat.

A kocsit már kb. 150 ezer kilométert futott, nagyjavításon még nem volt. Érdekes, hogy a gyakorlott gépkocsivezető semmi rendellenességet nem vett észre a tűz napján, jóllehet a szakértő a hőkioldót

„Ilyen helyen kellett beavatkoznunk” — mutatja Mózes Gyula

kioldadt állapotban találta. Előzőleg azonban többször is észlelt világítási zavart.

A kár 7500 forint, s a szövetségetnek jó darabig nélkülöznie kell a teherautóját.

Az eljárás során 500 forintra bírságotlák a gépkocsivezetőt. Nem fogadhatták el ugyanis azt a védekezését, hogy senki sem figyelmeztette a garázskulcs elvitelének szabálytalan voltára.

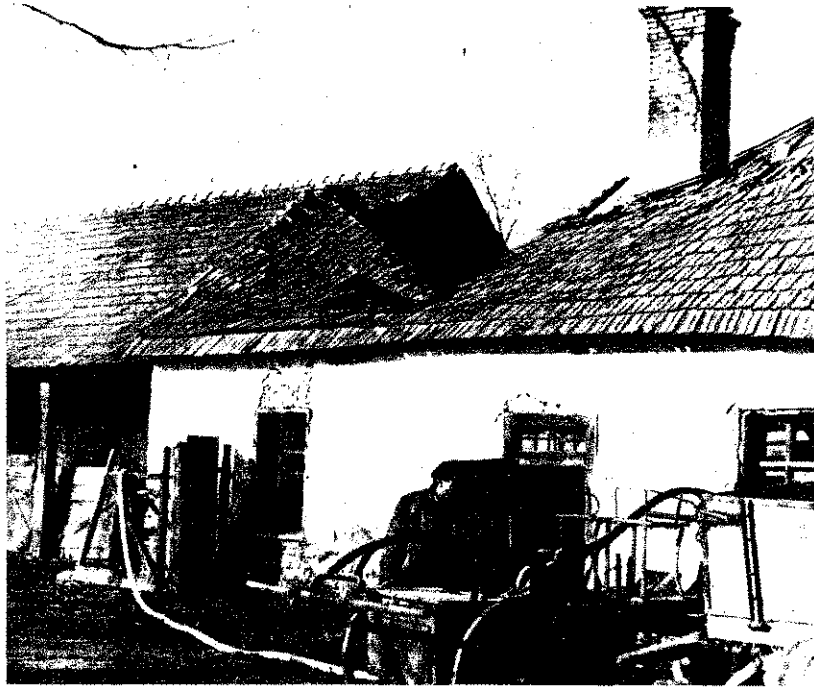
A HARMADIK TÜZ SZÍNHELYE Mezőszilas község volt. November 28-án kigyulladt *Millei János* Fő utca 81. sz. lakos gazdasági melléképülete, amelynek piciny szobájában *Fekete István* lakik.

Habár a szabadkémény építmény padlása jócskár szalmával, *Mózes Gyula* nok irányításával, az ör segítségükre sietett lakonyekhez képest igen jól

Mózes elvtárs a Mezői és a tsz segítségével ú hogy erőgéppel vontatja a döt szállító targoncájuk erőgéppel vontatva két oltóvizet. Így ezáltal állt rendelkezésükre.

A műhely dolgozói tűz részesültek, napközben b riaszthatók.

A kép is tanúsítja: a körülményekhez képest sikeres volt az o

tűzoltás történelemből

Éltészházak, tűzjelzőtorony

Római kori Aquincumban

A római kori Aquincumban a városközponton belül a „civilvárosban” (Budatendrei út 137–139) figyelőtornyos székház, a „katonai akorlódudvaros székház falmaradványai (a III., Szél u. tek elő. A civilvárosi önkéntes tűzoltóság („a posztógiuma”) a déli városkapu szomszédságában állott. I. sz. előtt. Központi udvara kb. 13×12 m-es kiterjedésével (Lal) aligha szolgálhatott gyakorlótérként. Keleti oldalán istálló lehetett; vaskolomp és kocsiartozékok kerültek nek a terében. A 12–13 helyiség közül egyiknek a falait ittették és alapincéztek; alighanem ebben működhetett társulatnak a parancsnoka. A székház É-i traktusában a tűzjelzőtorony, hazánkban az első ilyenemű figyelőváros belseje felé nézett, amerről a tűzvész támadhatott. I oldalán (a napsütésnek kellemesen kitett DK-i sarkán) 12×4 m-es, hosszukás, téglalap idomú helyiség külsőjét terrazzóval (mészhabarcs és téglazúzalék keveréke) ly-i részében 4 db homokköppillér-alapzatra akadtak a pillérek között pedig 70 cm magas falazott pő-

szukás csarnok lehetett a gyülekezőterem, a havi közös a színhelye. A pilléralapzatok közepén egy-egy lyuk. Az ostiai (Róma környéki) tűzoltói székház példájára a a szobrai állhattak ezeken a pilléreken. Az asztalok os magasságig rakott pódium – két-két szobros pillér – szolgálhatott a társulat vezetőségének az asztalul, ak lehetett az alapozása. A „lakomákhoz” díszes kan- (gyertyatartókkal) világítottak; a lakomai csarnokba helyiségben találtak meg egy kis bronz szoborcsoport ílyfajra futtatott szőlőt kis Amor szüreteli, lentről kecske levelek után (a készítés technikája alapján óegyiptomi zoborcsoport parádés gyertyatartónak lehetett a dísz. nesternek lehetett a munkája az a bronz szoborcsoka is, mfejű Cerberust (a holtak országa királyának a „rém- let szülte kutyáját) ábrázolja; a „holtakat ijesztgető” it, szemét és nyakörvét ezüst berakással képezték ki; a pincében bukkantak az igen értékes leletr, eszerint t levő parancsnoki szobának lehetett fődísz a holtak királyának a szoborcskája, amelyből sajnálatos módon rus-rész maradt ránk; a tűzhálónak kitett tűzoltók meg- ett volna ezen istenség kötelessége?

Az udvar terében megtalált leletanyagból arra következtethe- gyag- és bronzmészesekkel is világítottak annak helyi- nyomott ékítményekkel díszített cserépedényekben talál- omot, és korinthoszi stílusú oszlopfőkkel ékesítették a ikjait. A legfontosabb leletr, az orgonahangszerre még

A katonai városában a „kemény anyaggal dolgozó kéz- sulata látta el (félíg önkéntesen?) a tűzoltás kötelessé- Szél u. 7. sz. ház alapozásakor találtak meg székházá- adványait (a jelenlegi III. kerületi tűzoltó-laktánya köz- tásában igen hasonló a Róma kikötővárosában feltárt tói laktányának az alaprajza. A téglalap idomú épület 35 m-es terjedelmével Aquincum legnagyobb építményel

Kb. 51×43 m-es udvara volt olyan tágas, hogy gy- végezhettek a székház belső szabad terében. A belső egyik oldalán) folyosó vette körül, egybefüggően össze- sszúságban, 5,2–5,4 m-es szélességben. Az udvar men- olyosát (külső oldalán) helyiségsor kísérte: 15×7, 13×7, 4×7, 6,6×7,4, 4×7,2, 4×7 stb. m-es helyiségei mű- r, szertár, iroda vagy lakószoba céljait szolgálhatták.

Római önkéntes (?) tűzoltói társulatok szerény, közös la- ran nem szabad egybevetnünk az ókori vezetők réteg omájával) vagy azzal a tivornyával, amilyen Madách er tragédiája”-ban, a római jelenetben tárul elénk, a beállítás költői tűlzásának a hevében. Az önkéntes tűz- acsorájá közelebb állott az antik kor „szegény emberi 2annóniai mécsesen olvashatjuk, láthatjuk, hogy a sze- ebédje csak kenyér, fűzelék és bor volt (a bor abban hán olcsóbb lehetett, mint az egészséges, tiszta ivóvíz; 3 vízben szegény vidékein ma sem áttalják a kőműve- mészhabarcsba a nagyon drága ivóvíz helyett olcsó eriének bele). Az esti „lakoma” menüje a verespataki neai összefoglalásán: bárány- és malachús, lágy kenyér, só, hagyma, háromféle bor. Lehet, hogy a nők mézsört

kortyolgattak, vagyis mézzel elegyített mustot, erjesztett és fűszerezett minőségben. Grogfélék is készíthettek: forró vízzel elegyített erős, fűszeres bort. A bort fűszerezheték még rózsalevéllal, borssal, nárdussal. A forrárt, fűszerezett színbor élvezetét csak azután kerülhetett sor, ha azt megengedte a „börvási rend királya”. Ha valakinek az egészségére ittak, annyi pohár italt kellett felhajtani, ahány betűből állott a felkészített jeles személynek a neve.

Egy szekszárdi márványkoporsóban üvegpalackban bor, olaj és méz elegyét találtak; talán ez volt az ókor nektárjának az össze- tétele.

Az aquincumi tűzoltósági székház szerepe az egyetemes zenetörténetben

Az antik világból fennmaradt egyetlen orgonahangszer bronz alkatrészeit a székház pincéjében találták meg a feltárás során. Bőr- és farészei elégték a római kori tűzvészben. Az antik világból egyedül Aquincumban maradtak ránk „organum” fémrészei; még Pompejiből is csak kilencsöves sipláda került elő, míg az aquincumi muzsikáló szerkezet 52 sípjával, négyféle regiszterével, csúszkarendszerével már valóban méltó az orgona elnevezésre. Mi szerepet játszhatott a hang- szer az önkéntes tűzoltótársulat életében? Római kori ábrázolásokból tudjuk, hogy az ilyen kézben hordozható organumok helyet kaptak pl. az amfiteátrumi porondon folyó véres párviadalok zenei kíséretét végző zenekarokban, és nyilvánvalóan egyéb illyesféle zenei előadásokban is közreműködtek a kürtök, a lantok meg hárfák mellett stb. Arról nincs konkrét adatunk, hogy Aquincumban a tűzoltótársulatokon belül saját zenekarok alakultak, a tűzoltótársulatnak már említett díszfelvonulásai azonban valószínűleg nem zajlottak le zeneszó nélkül.

A fennmaradt ajándékozási bronztáblácska szövege szerint i. sz. 228-ban a tűzoltó-egyesület kapta az orgonahangszert saját parancs- nokától. Gyakorlati rendeltetése az lehetett, hogy a közös díszvacso- rákon szórakoztassa a jelenlevőket, avagy az éjszakai fásztó és unalmas virasztás során halk zenével ébren tartsa a toronyőröket. Maga az orgona és a táblácska bronzának az összetétele (réz, cink, ólom, ón, utóbbiban vas is) eltér egymástól; a hangszer fémanyaga emlékeztet a Rajna-vidéki díszűtők és bronzkocsi-alkatrészek összeté- telére, amelyek Gressenich környéki öntőműhelyben készültek. Az orgonahangszer megtalálása (Aquincumban) tehát az itteni zenei élet és városias kultúra egyedülálló tanúsága, de alighanem a Rajna-vidéki bronzművészségnek a kiváló készítménye az.

Az ajándékozási táblán az orgona megnevezése: hydra. Ennek a szónak jelentései: vízi kígyó, kígyó; a rokon hangzású ógörög szóval vették egynek azok a hozzászólók, akik az aquincumi organát „víziorgonának” vélték. Kígyóra emlékeztető hosszú cső vezetett be a hangszerbe, innen eredhet ez az elnevezés. Legutóbb Szigeti Kilián zenetörténész vizsgálta ezt a problémát, és hangsúlyozza, hogyha víziorgona lett volna ez a „hydra”, vagyis a sípokba áramló levegő egyenes nyomást vez a biztosította volna, akkor fenn kellett volna maradnia a bronztartálynak, fém pumpának és bronzburának is stb. A kiváló fizikatörténeti szakíró, Horváth Árpád is hozzászolt ehhez a fontos technikai feladati kérdéshez; ő leszögezi, hogy a „víziorgona” légsűrítője elképzelhető úgy, hogy a szélkázamba víz ömlött, és a kazán- ból kiszorult levegő áramlott a szélkázába; de ebben az esetben két (1) szélkázának kellett volna lennie, és magasból vízáramnak kellett volna lezúdulnia a közelben, talán a padláson elhelyezett bőrtömöl- ből!

Horváth Árpád szerint az is kevésbé valószínű, hogy dugattyús szí- vattyúk nyomták volna a levegőt, és a sűrített levegő a „közlekedő- edényben” levő víz felszínére nehezedett volna; aligha híhető ugyanis hogy az állandó lég- (víz) nyomást így biztosították! A fennmaradt fémalkatrészek ugyanis a jelek szerint hiány nélkül megvoltak, és azok között nem találtak meg a bonyolult szerkezetű szivattyúhenger és más tartozékai töredékeit. Valószínűleg a római kori kovácsok hasz- nálta bőrfújtató szolgált a levegőnek a befúvatására. A megtalált ki- sebb, átlukasztott lemezek is arra utalnak, hogy kovácsfújtató-szerű fújtatókat nyomkodott lábával az organán játszó művész.

Szigeti Kilián az aquincumi organát úgy értékeli, hogy mint lég- tartályos megoldás sípsoronként 13 hangból állott, hangcsúszkával és regiszter szélszatornákkal működött; a „b” nélküli diatonikus skála felső „la”-tól lefelé a második „do”-ig terjedő 13 hangját szóltattotta meg, a nyitott sípsor abszolút hangmagassága mintegy az „a-c” kö- zött mozoghatott. A hangcsúszkákat valószínűleg kis foqantyúkkal (linguetták) működtették. A skála menete a mai gyakorlattal ellen- kéző irányú lehetett, vagyis balról jobbra mélyült a hangok magas- sága.

Eredményekben gazdag új évet kívánunk
a TŰZVÉDELEM valamennyi olvasójának!

AZ „ELZETT” Fémlemezipari Művek
Tűzoltókészülék Gyárának dolgozói

Az Elzett Fémlemezipari Művek Tűzoltókészülék

Gyára a magyar tűzvédelem technikai

ellátottságának fejlesztéséért

Porral oltó gépjárművek gyártása

(A TŰZVEDELEM 1972. decemberi számában megjelent ismertetés folytatása.)

A P-1500 N₂-TÍPUSÚ

PORAL OLTÓ GÉPJÁRMŰ JELLEMZŐ ÜZEMI ÉS MŰSZAKI ADATAI

Hasonlóan a CO₂ hajtógázzal működő P-1500-as típusú porraloltókhoz, ez a berendezés is 2 db (I és II jelű) 750 kg-os porral oltó egységből áll, amelyek egymásután külön-külön, de egyidőben egyszerre is üzemeltethetők. Ez a berendezés is 1 db pormonitorral (porágyú) és 2 db porsugárszerelvénytől van ellátva, melyek külön-külön és egyidejűleg is működtethetők.

A porágyú működtetése előtt célszerű mindkét (vagyis az I és II jelű) porral oltó egységet üzembe helyezni.

A porágyú maximális teljesítménye 50 kg/sec, a 2 db porsugárszerelvény pedig 5-5 kg/sec.

A porsugárszerelvények és üzemeltetésével kapcsolatos követelmények is azonosak a CO₂ hajtógázzal üzemeltetett P-1500-as rendszerű gépjárművel.

A P-1500-as N₂-típusú berendezés kézi vezérlésű, tehát a berendezés üzembe helyezéséhez és a működtetéséhez szükséges műveletek mindegyikét kézi erővel kell elvégezni. Kivétel a porágyú felemelése.

A hajtóanyag ipari tisztaságú N₂-gáz, amit egységenként 4 db, 40-40 l űrtartalmú acélpalackokban 125 kg/m² nyomáson tárolnak. A két egységből (I és II jelű) álló berendezésekhez összesen 8 db gázpalack tartozik.

A palackok 1-1 nyomáscsökkentő reduktorhoz és ezen keresztül a portartály fenekéhez csatlakoznak. A P-1500-as N₂-tí-

pú rendszer portartályában levő oltóport a redukáló áramló gáz lazítja, külön lazító berendezése nincs.

A P-1500-as N₂-típusú berendezés üzemi nyomása függ az időjárástól, mint azt a CO₂-gázzal működő berendezéseken tapasztaljuk.

Ennek előnyei kétségtelenül szembetűnők, ha figyelembe vesszük, hogy a gépjármű ki van téve az időjárás változásainak.

A P-1500-as N₂-típusú berendezés üzemi nyomása a másocsökkentő reduktorok beállításától függően 12 bar körüli folyamatos működése esetén az üzemi nyomásra értékre is lecsökkenhet.

A P-1500-as N₂-típusú berendezéseket ez ideig csak a CSD-707-es típusú gépjárműalvázakra szerelhetők fel, de a CSD-707-es típusú gépjárműalvázakra szerelhetők fel, de a CSD-707-es típusú gépjárműalvázakra szerelhetők fel, de a CSD-707-es típusú gépjárműalvázakra szerelhetők fel.

A porral oltó gépjárművek felépítését, (a képeken látható) megrendelők kívánságának megfelelően készítjük, figyelembe véve természetesen a szakmai szempontokat, valamint a gépjárművek egységes formáival szemben támasztott követelményeket.

A növekvő tűzvédelmi feladatok ellátása – egyelőre a meglévő adatok megoldása mellett – a jelenlegiekénél sokkal nagyobb hatású oltóberendezések beszerzését igényli. Ezért a növekvő szükségleteinek felismerését követően gyártási terveiben szerepel a 8-10 tonnás oltópor-kapacitású gépjármű kifejlesztése is.

ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYÁR

Budapest XIII., Babér u. 9-11.

Telefon: 208-834, 208-846

„Bohócok” köztiszteltben

...háborodott hangú leveléhez mellékelte egyik kedves községi pa-
ok olvasónk az alábbi, furcsa című cikket. A Tolna megyei NÉPÜJ-
1972. november 24-i számából vágta ki. A helység nevét is tudomá-
hozta, ahol az eset történt, sőt azt is megjegyezte, hogy a művelődési
igazgatója még a felügyeleti díjat sem fizette ki... Úgy gondoljuk, új-
kollégánk cikkéhez szükségtelen kommentárt fűzünk.

...lány írta a levelet, amiben ar-
te a szerkesztőséget, mondjuk
ni a véleményünk arról az eset-
nit tudomásunkra hozott.

...ember 18-án színházi előadásra
ezett a dombóvári járás egyik
ének a közönsége. A színházlá-
közül néhányan akaratlanul
ni voltak annak a párbeszédnek,
a színházi előadásra kirendelt
a művelődési ház igazgatója
ményezett eképpen:

...it keresel te itt ebben a bohóc-
n?!
»bohócruhást« arculcsapásként ér-
súfos fogadtatás, mivel eddig so-
ki nem minősítette így önkén-
alapon választott egyenruháját.
ereek általában tudják, hogy mi-
rendezvényekre ír elő ügyeleti
tatot a tűzrendvédelem. Az em-
közül számosan emlékeznek pél-
ökírtítói tüzesetre, ahol egy bál

alkalmával ütött ki a tűz, és 300 em-
ber lelte ott a halálát, ahova nyilván
nem meghalni ment, hanem vigadozni.
A »bohócruhás« legény volt a talpán,
mert lenyelte a bántást, azt is észreve-
hette, hogy a környéken állók szó és
hang nélkül mellette állnak, tudván,
hogy abban az öltözékben, amit visel,
már nagyon sokszor igyekezett társai-
val ő is magán- és köztulajdonban le-
vő értékek mentésére. Megsejtették to-
vábbá a fültanúk azt is, mi lenne ak-
kor, ha önkéntes és hivatalos alapon
egyik napról a másikra, nem lenne haj-
landó senki viselni ezt az egyenruhát.

Sajnálatos azonban, hogy a művelő-
dési intézmény igazgatója mindezeket
hivatalból sem volt hajlandó ott és ak-
kor megsejteni. Pedig azon az estén
nem egyszerűen csak színházi előadást
biztosított faluja lakosságának, szava-
tolnia kellett azért is, hogy a nézőknek
nem esik bajuk. A színházi előadásra

kirendelt tűzoltóügyelet ezt a szava-
tolást óhajtotta megosztani vele, aki
egy személyben egy testületet sértett
meg.

Mindezek után nézzünk egy kis he-
lyi statisztikát, mit tettek értünk a
»bohócruhások« ebben az évben és ta-
valy, hányszor szereztek újabb és újabb
tisztelőket a hivatásukat jelképező
egyenruhának, amit csak a butaság ké-
pes olyan otrombán célba venni, ahogy
azt olvasónk leírta.

Tessék...
Megyénkben tavaly 143 tüzeset volt.
Az esetekből származó tűzkár értéke
2 205 100 forint. A szénegyenhárom
alkalommal kivonuló tűzoltók megmen-
tettek 40 milliós értéket.

Ebben az évben — november 20-ig
bezáróan — 108 tüzesethez hívták ki a
tűzoltókat. A 108 tüzeset során kárba-
ment értékek 5 302 800 forintot tettek
ki. Megmenekült a tűz pusztításától
mintegy 50 milliós érték.

Hogyan is írta Petőfi Sándor? »Tisz-
teljétek a közkatonákat!«

Nos a mi véleményünk szerint a
tűzoltóságunk is a köz katonája.
S mint ilyen, kiérdemelten áll köztisz-
teltben, nemritkán hősiességet, önfel-
áldozást is követelő *közszolgálatáért.*»

ES SOROK: 1. REND-
-ES ROBBANÁSVE-
NYAG, A LEÍRTAK
lak irányában — visz-
- folytatva. Folytatása:
). 13. Magyar hegyiség.
kellék, verskellék! 18.
a. 17. Bíráló bizottság.
szoviet folyó. 20. Am-
). 22. Finom nedű. 24.
Előttünk lebeg! 28.
mfajta. 29. Rózsán is
település. 33. Kórrész,
Végtagok. 36. Láng bes-
és fejtető, vissza.
telebbi. 41. Csak a kö-
43. Adu. 44. Helyhatá-
és azonos hangzói. 48.
Angol előjárás. 53.
degen nyelven. 55.
pén hibás! 58. Rag. 57.
e.

ES SOROK: 2. Ecet
Nem fautánzat. 4. A
1. FOLYTATÁSA. 5.
n betűl. 6. Horgászbot
yel. 8. Az olasz rádió
ése, vissza. 9. Európai
zemélyes névmás. 11.
k. 12. Bécsi tojás! 13.
ES 1. LYEN VESZÉ-
KAT FEJLESZT EGÉS
3. A VÍZSZINTES 1.
LLAPOTBAN SEM ER-
MECHANIKAI BEHA-
ROBBAN. 21. Állat-
psz Ubul. 25. Az ábécé
ható. 26. Háromszor
c. 27. Az elején nem
fordítottjával női név.
er tábornok beceneve

FEJTÖRŐ FEJTÖRŐ

1	A	2	C	3	E	4	L	5	L	6	U	7	L	8	O	9	I	10	M	11	V	12	E	13	L
14	G	15	E	16	R	17	E	18	C	19	S	20	E	21	A	22	R	23	I	24	M	25	R	26	I
27	E	28	V	29	Z	30	S	31	U	32	R	33	I	34	I	35	D	36	O	37	A	38	39	40	
41	N	42	D	43	E	44	O	45	T	46	N	47	48	49	B	50	O	51	52	53	54	55	56	57	
58	E	59	L	60	E	61	G	62	Y	63	C	64	65	66	E	67	L	68	69	70	71	72	73	74	
75	V	76	77	78	T	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	
98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	
123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	
148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	
173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	
198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	

volt. 32. Vonatkozó névmás. 33.
Mint 16., de nem vissza! 37. Les-
páratlan betűl. 40. Szétmegy. 42
Csirke is van ilyen. 45. Egyenlő
46. Adót befizet. 49. Zúrzavar. 50
Hal, mely nem hall! 51. Atléta te-
hetl. 52. Védő. 54. Kötőszó. 57
Izomkötő.

Megfejtésül az alábbi sorokba
kell beküldeni: vízszintes 1., függő-
leges 4., 15., 18.

Be kell küldeni továbbá a pon-
tokkal megjelölt kockákban levő
betűkből összeállítható két szót,
így ég a vízszintes 1. szám alatt
anyag.

A helyesen megfejtők között
könyvjutalmakat sorsolunk ki.
K. I.

Figyelem! A helyesen megfejtők
között éves pontverseny is folyik,
a legtöbb pontot elérők külön ju-
talmat kapnak.

Megfejtési határidő: 1973. január
20.

A 12. számban megjelent kereszt-
rejtvény helyes megfejtése a követ-
kező: AZ INTENZIV EGEST ES A
LANGOLÁST; SZENSAVHO; A GU-
MIRAGASZTÓ; TŰZALLO.

A pontokkal megjelölt kockákban
levő betűkből összeállítható szó
BENZIN.

Könyvjutalmat nyertek: Kovács
József, Mezőkeresztes; Godó Anna
Bajja; Oszl György, Dombóvár.

A nyereményeket postán küldjük
el.

VÉDELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkesztő a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest VIII.
Szent István Kovács János utca 1-3. TELEFON: 331-160. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 18,- Ft. Számilatszám: 235-90 151-1108
72.2573/2-1 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató

Index 25 80

SSGSBLNGGY
//NAGY SEBESSÉGGEL

TŰZVÉDELEM 19

VETÉLKEDŐ

„Hogyan történt az ősi Japánban a készenlében levő tűzoltók éjszakai riasztása?” Simon István II. éves hallgató már válaszol is a kérdésre: „A tűzoltók alvás közben egy rúdra helyezték a fejüket. A riadó abból állt, hogy az ügyeletes őr fakalapáccsal rávágott a fejet tartó rúdra.” Mindezt a BM Tűzoltó-tiszt-képző Iskolán hallottuk a „Tűzrendészet fejlődése a modern időkig” című vetélkedőn, melyet a KISZ-szervezet rendezett. A vetélkedőt Dunai Károly tű. őrgy. vezette. A két tiszti évfolyam és tiszthelyettesi szakasz képviselőiben háromfős csoportok küzdöttek a helyezésekért. A zsűri – Minárovics János tű. alez., Molnár Károly tű. alez. és Szárai Zoltán tű. hágy. – döntése alapján első helyezett lett a II. éves tiszti évfolyam, második helyezett az I. éves tiszti évfolyam, harmadik a tiszthelyettesi második szakasz, negyedik a tiszthelyettesi első szakasz. Képeinken a vetélkedő egyes mozzanatait örökítettük meg.

KÜTVOLGYI MIHÁLY
képriportja

ÜZDELEM

Salocsi fotókiállítás első díjat nyert fel-
ve. Készítette: Horváth Nándor t.ő. főm.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXV. évf. 2. sz.

1973 február

JUBILEUMI ÜNNEPSÉG

A miniszteri üdvözlő levél felolvasása

Benkei András belügyminiszter átadja dr. Déri Pál r. alez.-nek, a folyóirat főszerkesztőjének a kitüntetés

Az elismerések átadását követően

Dr. Várkonyi Péter államtitkár (a képen balról a második) pohárköszöntőjében további sikereket kívánt a jubiláló szerkesztőség kollektívájának

A Belügyi Szemle megjelenésének 20. évfordulója alkalmából 1973. január 19-én a Belügyminisztériumban jubileumi ünnepségre került sor. Ezen részt vettek a Belügyi Szemle munkatársai, a folyóirat szerkesztő bizottságának tagjai, az Athenaeum Nyomda képviselői, a belügyi előljárók és a meghívott vendégek.

Az eseményen megjelent Benkei András, a KB tagja, belügyminiszter és a belügyminiszter-helyettesek, dr. Várkonyi Péter államtitkár, az MT Tájékoztatási Hivatalának elnöke, Anda János, a BM Pártbizottság első titkára, dr. Honti János az MSZMP KB alosztályvezetője, Gábor Pál, a MUOSZ Oktatási Központ igazgatója, Soproni Béla, az Athenaeum Nyomda vezérigazgatója, valamint a belügyi társlapok főszerkesztői.

Az ünnepségen felolvasták a belügyminiszter elvtárs üdvözlő levelét, majd ezt követően Benkei András belügyminiszter kitüntetések és jutalmakat adott át. Ezután a miniszter elvtárs fogadást adott a meghívott és berendelt elvtársaknak, ahol dr. Várkonyi Péter államtitkár mondott pohárköszöntőt. Ebben elismerően méltatta a nívós folyóiratot, üdvözölte a szerkesztőség kollektíváját, és további sikeres munkát kívánt.

Kitüntetés és jutalom

A MAGYAR NÉPKOZTARSASÁG ELNOKI TANÁCSA – a Belügyi Szemle megjelenésének 20. évfordulója alkalmából – eredményes munkájának elismeréséül a KIVÁLÓ SZOLGÁLATÉRT ERDEMREND kitüntetését adományozta DR. DÉRI PÁL r. alezredek, főszerkesztő elvtársnak.

A MAGYAR NÉPKOZTARSASÁG BELÜGYMINISZTERE – a Belügyi Szemle megjelenésének 20. évfordulója alkalmából – a Belügyi Szemle kinyomatása terén végzett kimagasló munkájáért kitüntette: a HAZA SZOLGÁLATÁÉRT ERDEMÉREM arany fokozatával VÁRNAGY JÓZSEF elvtársat, a HAZA SZOLGÁLATÁÉRT ERDEMÉREM ezüst fokozatával PICHLER KÁROLY elvtársat, a KÖZBIZTONSÁGI ÉREM arany fokozatával KLEIBER GÉZA elvtársat, a KÖZBIZTONSÁGI ÉREM ezüst fokozatával HORVÁTH IMRE elvtársat, az Athenaeum Nyomda dolgozóit.

A Belügyminisztérium feladatainak végrehajtásában végzett eredményes munkájáért dícséretben és jutalomban részesítette DR. TÓTH TIHAMÉR r. őrnagy, főszerkesztő-helyettes elvtársat.

Pest, Buda és Óbuda városossá történt esztendő 19. század első felében az egész ország 19. század történelmi jelen volt ez, hiszen előrelendítette ipari fejlődésében mindössze 280 ezer lakos az egykorú leírások szerint a városias jellegű három település között az évtized alatt kontinensünk metropolisává fejlődött.

Azoknak a dolgozó szellemi életüknek akik mindezt létrehozták, a városban jutott a nagyváros fényébe a politikai érdekeinek megfelelően többé vált az ellentét a pompás házsorai meg a bérkaszárnyái és nyomorúsága.

Nem véletlen tehát, hogy a város csője, majd legnagyobb forradalmi munkásmozgalmak

Jogos büszkeség töltheti a város köznépe mai nemzedékét, Nagy Október példájára a városi munkások harca vitte győzelemre a proletárforradalmat.

Akkor a külső és belső ellenfelekkel szembeni élethalálharcban csak egy út vezetett meg a szocialista forradalom felé: a városi munkások tevékenységével kapcsolatos elképzelések, a városi munkások hérterror negyedszázados, a városi munkások tevékenységét.

Ma már csak az idősebbek emlékeznek az inségkonyhákra, valamint a városi munkásokra, mint az Ausztria-telep, a tucatnyi foglalkoztatott között válogatható fiatalok között a városi munkások beszéléséből ismerik az okokat, mint például: szellemi szegénység, a városi munkások tevékenységének elhanyagolása, éhezés, munkanélküliség.

A dicsőséges szovjet forradalom huszonnyolc esztendővel ezelőtt 1917-ben 13-án szabadította fel a városi munkásokat. A hitleristák és hazaárulók uralmuk néhány hetes idejében oktalán pusztították a városi munkásokat. Csupán a szovjet forradalom kúságának köszönhetjük, hogy a városi munkások nem váltak egyetlen romhalmazzá, hanem megmaradtak, és nem kerültek az éhhaláltól.

Minden negyedik lakosunk a városban, vagy súlyos rongálódást szenvedett a városi munkások által felrobbantották a hidakat, a városi munkások erőgépeinek 75%-át elpusztították, bémúlt a közlekedés – ez volt a fasizmus rémuralma.

A Szovjetunió önzetlenül támogatta a városi munkásokat, a kommunista párt vezette a városi munkások tevékenységét, szinte elképzelhetetlenül nagy áldozatok árán a városi munkásokhoz vinni a csodát: a városi munkásokból, újra lüktetett az ország.

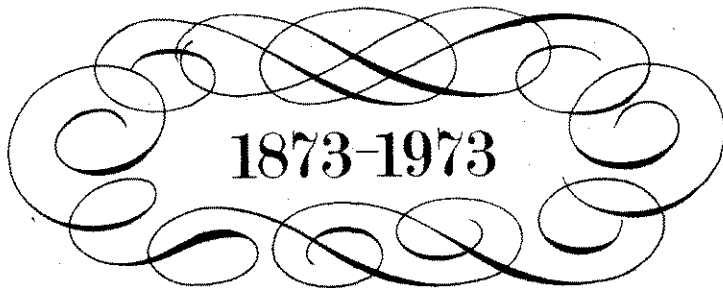
A SZÁZÉVES BUDAPEST

marosan annak a prog-
kidolgozhatta a kom-
sárt, hogy milyen legyen
lista Magyarország fő-

sajátos gazdasági
miatt az első három-
ves tervben az orszá-
got jóval nagyobb mér-
ült a főváros iparosítá-
me, s ehhez több száz-
nunkásra és alkalmazott-
ükség. Ugyanakkor jóvá téve a régi
súlyos igazságtalanságát, Budapest-
ilták az ún. peremvárosokat és köz-

0-ben első ízben megválasztott ta-
k hatalmas feladatokat kellett meg-
hogy az újonnan betelepülőeknek
hont teremtsenek, s mindikább el-
ak a 14 régi meg a 8 új kerület
különbségek.

r fejlődésünk nem mindig volt olyan
mű, ahogyan szeretnénk volna, hiszen
kezésre álló erőforrások sem vol-
lanok, s az 1956-os ellenforradalom
eny veszteségeket okozott, mégis
szemléltethetjük eredményeinket, bele-
1949-69 között épült 167 611 új la-
szt a 91 ezer új otthont, amelyet
között építenek.

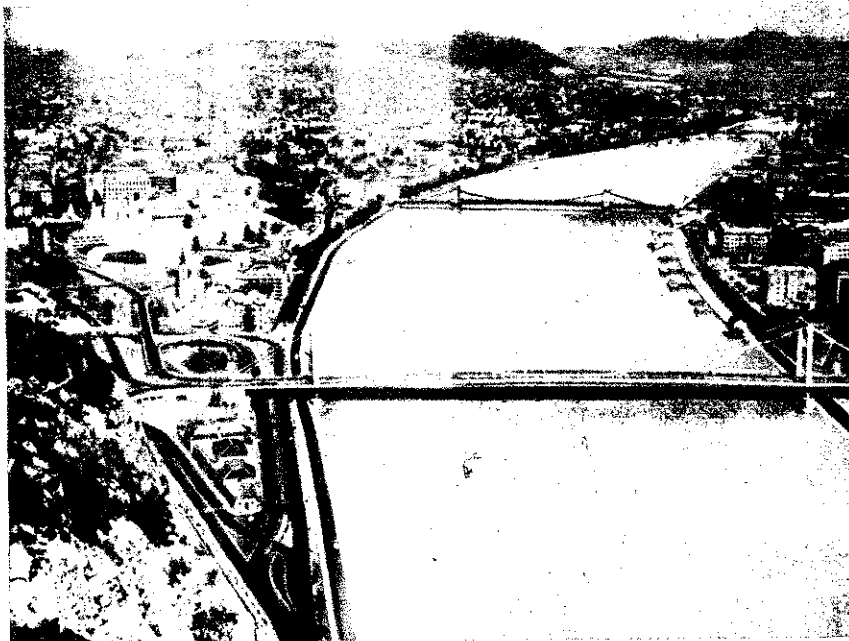
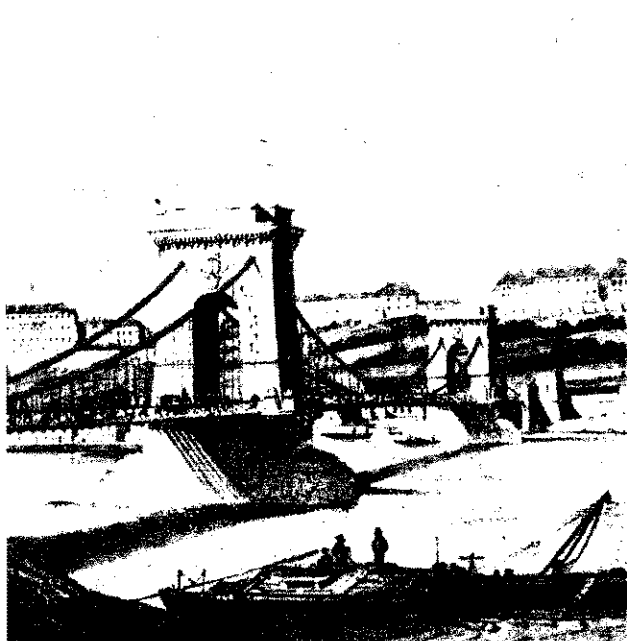
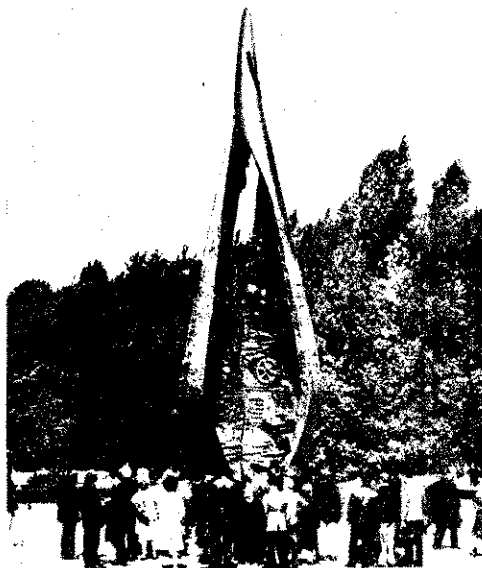
Ott, ahol száz esztendővel ez-
előtt még csak egyetlen köhíd
kötötte össze a Duna két part-
ját, ma már a métró száguld a
folyó medre alatt, s köti össze
a régi városrészeket az új lakó-
telepekkel.

Budapest lakossága 1971-ben
elérte a kétmilliót, s ez majdnem
az ország népességének egyötö-
de. További százezrek vannak
azonban, amelyek itt dolgoznak.

A főváros ipari termelése mintegy fele az
egész országénak. Érthető tehát, hogy ki-
emelt fontosságú a budapesti tűzoltóság te-
vékenysége.

Jóleső érzéssel tölthet el bennünket, hogy
együtt fejlődött fővárosunkkal, melynek tűz-
védelme az ilyen nagyságú többi világváros-
sal is állja az összehasonlítást.

A huszadik század hátralevő évtizedeiben
véglegesen kirajzolódik majd a szocialista
Budapest új arculata. A tudományos-techni-
kai forradalom térhódítása, az újfajta építési
módszerek meghonosodása azonban a jelen-
leginél jóval bonyolultabb tűzvédelmi fel-
adatok végrehajtását teszi szükségessé, s az
elkövetkező években ennek is meg kell te-
remteni az alapfeltételeit, mert ettől is függ
az ország zavartalan vérkeringése.

Akárcsak szerte az országban, Hajdúban is immár kerekén egy esztendeje működnek tanácsai irányítás alatt a tűzoltó-parancsnokságok.

Ilyen rövid idő persze még távolról sem elegendő az alapos mérlegelésre. Általános tapasztalatként leszögezhető azonban, hogy a megyei tanács igen nagy gondot fordított a kapcsolatos feladatok egységes értelmezésére. Írásos tájékoztatójában nyomtatékosan felhívta az érdekelt tanácsí vezetők figyelmét, hogy az MSZMP KB 1969 november 28-i határozatában a tűzrendészet munkásainak tevékenységét is elismeréssel illette, s hogy az irányításban bekövetkezett változás semmilyen értelemben sem sértheti a népgazdaság érdekeit.

Az első lépések tapasztalatairól három tanács vezetőitől kértünk tájékoztatást.

Takács Károly, a megyei tanács berettyóújfalui járási hivatalának elnöke mindenképpel arról szólt, hogy nyomtatékosan figyelmeztették a tanács felügyelete alá tartozó létesítmények gazdasági vezetőit: ugyanúgy kötelesek eleget tenni a vonatkozó kötelezettségeiknek, mint eddig. Ezt a célt kívánja elősegíteni, hogy a tanácsí ellenőrzéseket – a helyi tűzoltó-parancsnokság közegeinek bevonásával – kiterjesszék a vizsgált község, szerv, intézmény, gazdaság, ktsz stb. tűzrendészeti helyzetének értékelésére is.

Dr. Molnár János, a hajdúnánási városi tanács vb-titkára többek között megemlítette, hogy a városi tanács vezetői rendszeresen részt vesznek az itteni parancsnokság munkaértekezletein; igyekeznek részletes választ adni a beosztottak körében felmerült kérdésekre; s akárcsak Berettyóújfalun és másutt, a parancsnok is megkapja az osztályvezetői értekezletek határozatait.

Dr. Deszpot Szilárd, a megyei tanács igazgatási osztályvezetője pedig részben azt hangsúlyozta, hogy a tanácsí vezetők sehol sem avatkoznak be a kifejezetten szakmai jellegű kérdésekbe, részben pedig arról szólt részletesen, hogy nincs érdemleges változás a tanácsok korábbi tűzrendészeti tevékenységében. A megyei tanács hatósági igazgatási bizottságának szerveként továbbra is tevékenykedik a megyei tűzrendészeti bizottság.

Az önkéntes tűzoltóságokkal is ugyanúgy foglalkoznak, mint régebben. Jól bevált, hogy a közös tanácsok létrehozásakor sehol nem erőltették az ugyancsak közös tűzoltótestületeket. Így több helyen a közigazgatási változás ellenére is megtartották az önállóságukat.

Problémaként vetette fel azonban, hogy Hajdúszoboszló és Hajdúböszörmény tűzvédelmét – az ottani tanácsí vezetők véleménye szerint is – mind nehezebb kizárólag

önkéntes alapokon megnyugtató módon biztosítani, jöllehet a két városban igen jól működik a tűzoltótestület, sőt Hajdúböszörményben hetenként más-más üzem létesítményi egysége tart készenléti szolgálatot.

Az elmúlt évben 217 tüzeset volt a megyében, 3-mal kevesebb, mint 1971-ben. A tűz által elpusztított érték 2,88 milliót tett ki (nem számítva természetesen a termelés kiesés meg a helyreállítás költségeit), tehát 3,5 millióval kevesebbet, mint tavalyelőtt. A főbb keletkezési okok: elektromos áram szabálytalan használata (32), gyermekjáték (29), sugárzó hő (27), dohányzás és építési hiba (10–10).

A tüzesetek keletkezési okát 17 esetben nem sikerült megállapítani.

Érdekes képet mutat a tüzek keletkezési idejének megoszlása is. Eszerint 0–6 óra között 18, 6–12 óra között 67, 12–18 óra között 77, 18–24 óra között pedig 55 tűz keletkezett.

1971-ben a Hajdú megyei Gabonafeldsárló és Feldolgozó Vállalat debreceni gabonasilójában keletkezett tűz növelte meg alaposan az évi kárértéket. Nem sokkal ezután a megyei parancsnokság, valamint az első fokú hatóságok részvételével a vállalat minden létesítményét felülvizsgálták, és ennek nyomán számos intézkedést tettek.

Mint megállapították, több helyen régi, faszervezetű az építmény, s ezért kétszeresen is fontos volna, hogy az ott dolgozók meg az éjjeliőrök pontosan ismerjék a tennivalókat.

Az intézkedések nyomán kétségkívül számottevően javult a helyzet, de még pár héttel ezelőtt is előfordult például, hogy egy művezetőt felelősségre kellett vonnia a vállalatnak az éjjeliőr kioktatásának elmulasztásáért.

Az elmúlt év egyik legtanulságosabb tüzesete a Debreceni Közlekedési Vállalat villamoskocsiszíniének égése volt.

Ha azok, akiket a bizonyítékok szerint kellő alapossgal kioktattak rá, hogy mi a teendő tűz észlelése esetén, megfelelő komolysággal intézkedtek volna, akkor 364 ezer forint helyett csupán néhány száz forintos veszteség érte volna a vállalatot.

December 24-én hajnalban 2–3 óra között figyeltek fel először a téglafalú, de favázás és nádmennyezetű építményben keletkezett égésre. (A jó néhány évvel ezelőtt létesített álmennyezet is gyúlékony anyagból készült.)

A lángok a Heating-kályha felett, a kémény

Dr. Deszpot Szilárd

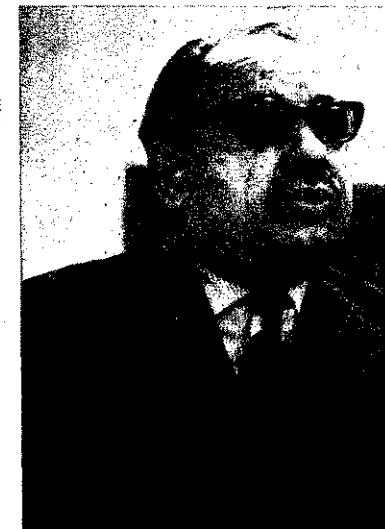
Takács Károly

mellett, két épület csatlakozásánál fel.

A takarító értesítésére Farkas I. portvezető négy dolgozóval együtt fel a ról szerelt sugárral el is oltotta, legc hítotték.

A csoportvezető reggel 7.15-kor az ún. műszaki átadónaplóba előző rendje és módja szerint beírta az ese

Nem egészen két óra múlva az e lyen ismét erős füst gomolygott, csaptak fel.

Dr. Molnár János

A garázs dolgozói elvégezték az áramtalanítást, eltávolították a villamost az égő épülettől, de csak mintegy 20 perccel az észlelést követően értesítették a tűzoltóságot.

Az ekkor már elharapódzott tüzet végül is -sugárral kellett megfékezni. A keletkezési kéménybe épített gerenda volt.

Dr. Schiffer János r. Örgy., osztályvezetővel élén a megyei rendőr-főkapitányság teljes lekedésrendészeti állománya nemrégiben áttekintő jellegű látogatást tett a megyei a debreceni tűzoltó-parancsnokságon.

A látogatás keretében részletes tájékoztatást kapott arról, hogy milyen felszerelések állnak rendelkezésre a műszaki mentésekhez, és milyenek. Az előbbi felszereléseket meg is tekintették. Ugyancsak szó esett róla, hogy a tűzoltó-egység együttműködés, valamint az eredményes mentés céljából mit tartalmazzon a kárhelyre rendszerint előbb kiérkező rendőrök jelzése, és hogy más szerveknek, így például az ÖV-nek meg a TITÁSZ-nak is vannak műszaki mentéshez igénybe vehető, nagy teljesítményű felszereléseik, s mikor célszerűbb őket, vagy őket is a kárhelyre rendelni.

A baráti hangulatú látogatás a vendégek számára a házigazdák számára gyümölcsöző volt. A tűzoltói balesetek száma Hajdúban sem csekély, s a beavatkozások sikere műszaki mentések esetében is nagymértékben a szükséges eszközök gyors kiérkezésétől függ.

Ugyancsak is olyan nagyon régen a debreceni gyárokban is sok gondot okozó a zsúfoltság. Akadtak olyan időszakok, amikor valóságos áttekinthetlenné vált, mintha árukat tárolnak egyik-másik helyiségben. **Kovács János Imre** igazgató azonban úgy vélte, hogy a tudomány segítségével és jobb szervezéssel úrrá lehet lenni ezen az objektívnek nevezhető nehézségen.

Először persze termelési okokból, de a védelem számára is igen előnyösen áttértek számítógépes raktárgazdálkodásra, s jellemzően vált a rakodólapos tárolás.

Általánosan olyan információs rendszert sikerült megvalósítani, hogy egy percen belül kimutatható a beérkezett, tárolt, illetve kiszállított mennyisége és fajtája. Így viszont jórészt elkerülhető a felesleges készletek fölhal-

mozódását, s a számítások elvégzésével megbízott intézet „okos” gépei a betáplált adatok alapján a rendelkezésre álló terület ésszerűbb kihasználására is hasznos útbaigazítást „adnak”.

Ahhoz természetesen nem volt szükség a lyukszalagok segítségére, hogy a gyárvezetőség elrendelje: a beérkezett árut azonnal a helyére kell szállítani, mert ez végeredményben jóval kevesebb munkával jár, mintha az ideiglenes tárolást követően még kétszer-háromszor megmozgatják.

A felelőtlenség ellen azonban a „legokosabb” gépek sem nyújthatnak kellő védelmet.

Pár évvel ezelőtt a tapasztalatok három női dolgozója pulóvert tisztított benzinben. Eközben kisebb tűz keletkezett, amit gyorsan eloltottak. Úgy gondolták, egy másik üzemi helyiség alkalmasabb lesz a tisztítás befejezésére. Tévedtek. Ismét felcsaptak a lángok, ezúttal azonban már mintegy 600 liter benzint is veszélyeztettek.

A három nő ugyan ezt a tüzet is kezdeti szakaszában megfékezte, mégis elbocsátották őket a gyárból. Az igazgató kerekén kijelentette: ilyen könnyelmű felfogású dolgozóknak nem lehet helyük egy gyógyszergyárban.

Ugyancsak nem elsődleges tűzvédelmi okokból, ötletesen parkosították a gyárudvart, s példásan gondozzák az útjait.

Igen gyorsan megközelíthetik tehát az üzemszerveket a Nysa gépkocsiban elhelyezett porralöltővel, s azaz a másik vonalószerszűvel, amely elektromos meghajtású targonca.

A gyári tűzoltó-felszerelések és -szerszűvek gondozására egyébként karbantartót alkalmaznak.

Koroknai János Örgy., hajdúnánási parancsnok éppen egy flatalemberrel beszélgetett. Az illető a budapesti Szellőzőművek itteni gyáregységének megbízottja, s a január 8-i tűzvizsgálatához bekért iratokat hozta.

Olajos rongyokat tároltak az egyik kályha közelében, azok gyulladtak meg. A helyiségben állványokon árut tároltak.

Említésre méltó kár nem keletkezett, de igen tanulságos volt, hogy a káresetet jelző portás nem tudott érdemleges felvilágosítást adni, s így két fecskendő vonult ki a helyszínre; külön ki kell deríteni: átadta-e és kinek a titkárnő

Kovács János Imre tűz a debreceni Meditecban volt szakmunkás, és létesítményi tűzoltóként szerezte meg a hivatást. A debreceni parancsnokság újoncként a közelműltben jó eredménnyel alapvizsgázott. A felkészülésben, meg a kollektívába való beilleszkedésben igen sok segítséget kapott Soós József főmérnök-től (képünkön).

Jónás Imre

az üzemszervezésre szóló igazgatói u...
göl: az iratok átnézése közben...
tesztést is találtak, amelyben az...
figyelmezteti a raktárost a köz...
ható hatósági tűzrendészeti ellen...
persze nem a kályhánál tárolták...
gyokat...

Érdekes viszont, hogy egy em...
vább szabálytalanságra hatós...
során derült fény. Melléküzemk...
tesztített a helyi Lenin Tsz, s nem...
tozást nem jelentették be, har...
szélyt sem érzékelték, amit a...
kályha közelében tárolt és tiszt...
20 liternyi benzignél idézett elő...
ségben, ahol különben nyolcan

Hogy az ilyen eseteket a mi...
kentsék az erőteljesen iparos...
ahhoz még 1971-ben szép seg...
a városi pártbizottság, a tanács...
pitányság meg az ügyészség.

A városi tűzoltóparancsnok is...
bizottsághoz, mindegyik jelentős...
sítményt felkerestek, ott körüln...
igazgató, a főkönyvelő, a műsz...
lamint a tűzrendészeti felelős...
ilyen – a rendész jelenlétében...
a tapasztalatokat. A gazdasági...
időt kaptak – beleértve a tüze...
a társadalmi tulajdon védelmé...
sebb-nagyobb fogyatékoságok...
re, majd a tett intézkedések...
módon értékelték.

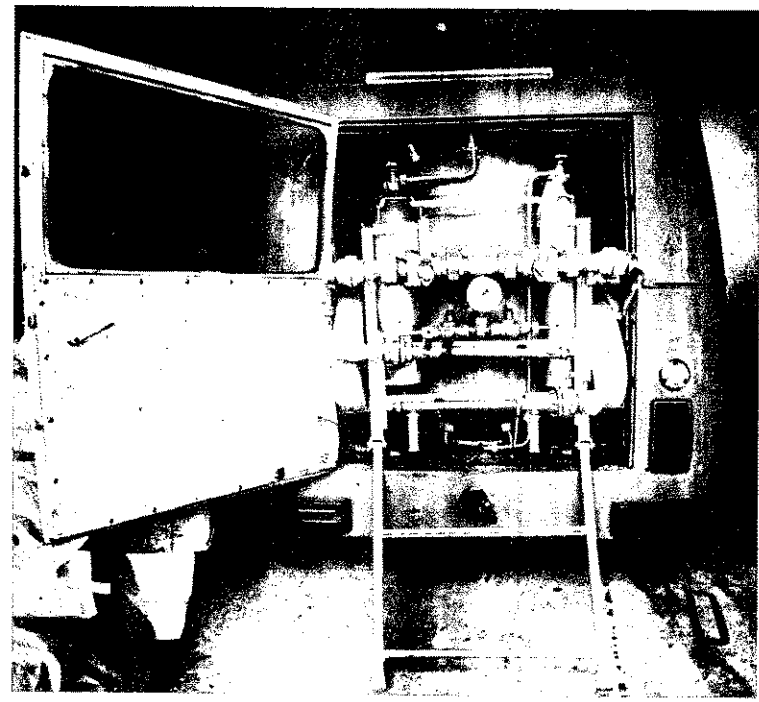
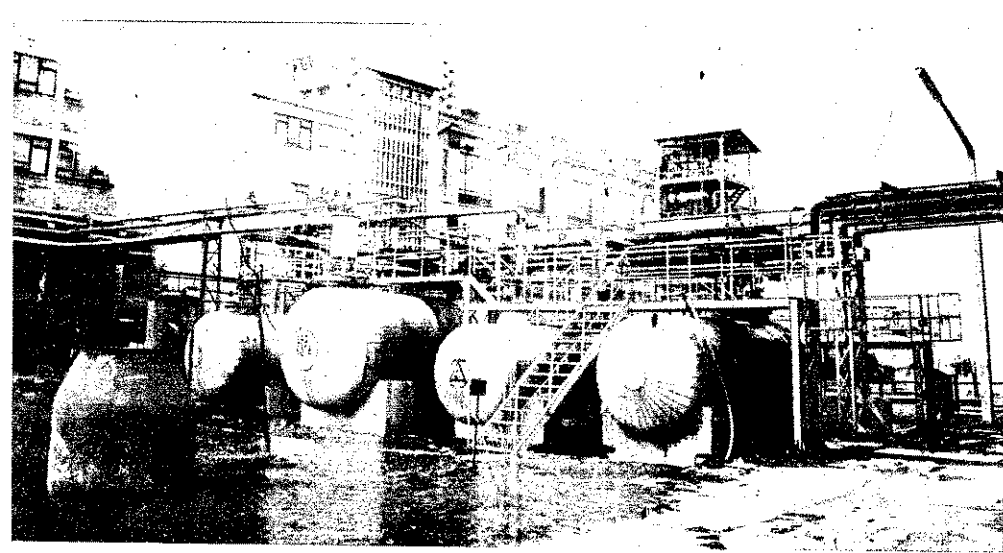
Most már tíznél több ország...
rendezői jelzik a Tedeji Áll...
ban, hogy a növénytermesztés...
tenyésztés mindinkább nagyü...
Mint Szűcs József igazgató

külföldi gépek, berendezések...
nyaink szerinti honosítása által...
mentes volt, az egyik olajtüze...
azonban hiába vizsgálta át m...
kiküldött kazánbiztos, idehaza...
den villamos berendezést leállít...
zárral is el kell látni. A felhív...
eleget tettek volna, de nem ka...

A gazdaság tűzoltói jórészt r...
szereléseiket egy pótkocsis teh...
A kollektív szerződés értelméb...
érdekeltek a feladataik körülm...
sében, tekintve hogy ténykedé...
10–30%-kal több nyereségpré...
nak.

Két kivétellel mindenki ped...
szűcs József önkéntes tűzoltótestüle...
női rajában. Éppenséggel r...
Koncz Bertalan, a községi tűz...
biológia-földrajz szakos tanár

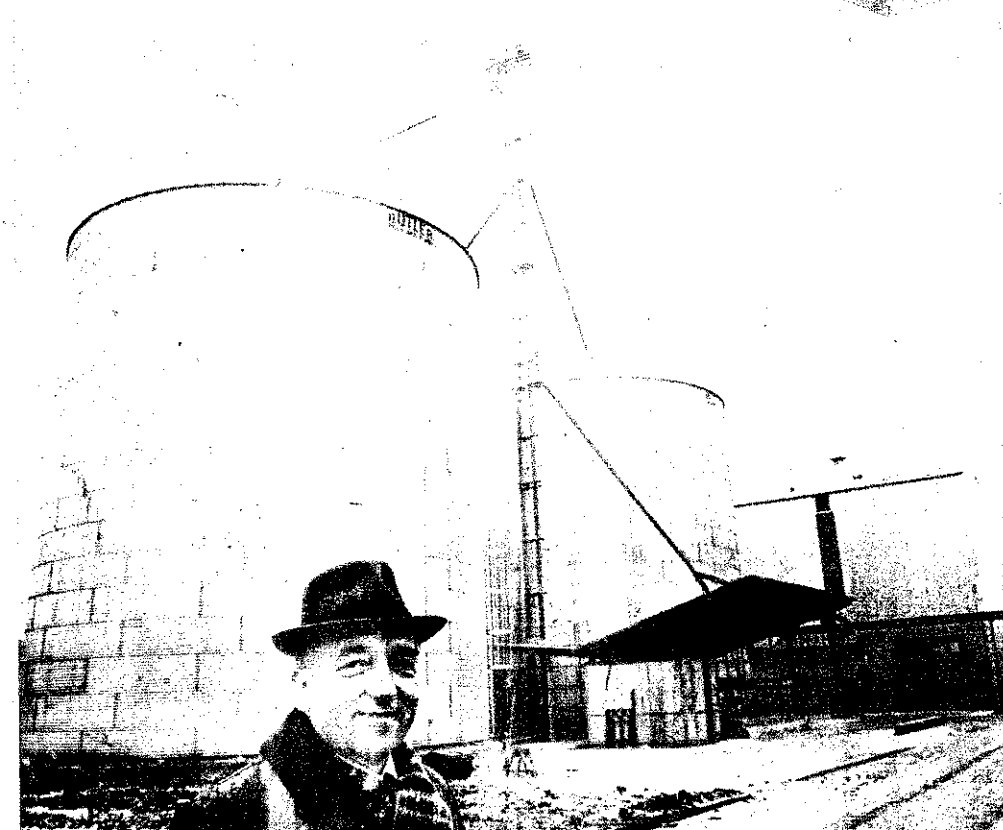
Alig több mint kétszáz...
működése eredményeképpen f...
tület tevékenysége, a vonulások...
foglalkozások meg egyszerűben...
lettek. A közelmúltban 6 perc...
végrehajtott tűzriadó gyakorla...
iskolában.

A Blogal

A Blogal egyik vonulószerke

Szűcs József

at egyik tagja Kovács Béláné zika szakos tanárnő. Hogy ma-
zátú versenyekre is eljutnak-e,
vcsátkozott találgatásokba. Tény
y – mint mesélték – a tavalyi
rán is minden részmozdulat szük-
tizedmásodpercnyi pontossággal

inél jóval fontosabb: az óvodás
felső tagozatosokig olyan példát
t előtt a hosszúpályi gyerekek, de
melyet biztosan sokan követnek

években szépen fejlődött az ön-
nyeruhával való ellátottsága. A
ancsnokokat és a helyetteseket
szettel látták el.

rendjén is volna. Gondot okoz
gy a jelenleg kapható sávoly
anyaga aránylag hamar tönkre-
tőkán egyszerű alapos megázástól

csi vezető is felvettette a megyé-
élszerű lenne, ha a jelenleginél
ígóbban ugyan, de azért elfogad-
mostaninál tartósabb műanyag-
ruhákat hoznának forgalomba.

székhelyű ún. középírányító szer-
iszeti tevékenységében szép javu-
lható az utóbbi években. Jó példa
Debreceni igazgatósága is.

ző tűzvédelmi feladatokat hivatá-
szentes alapon ellátók 90%-a ma
tanfolyamot végzett; kiselejtezték
ereléseiket, Debrecenben és ZÁ-
AV-dolgozókat képezték ki a kar-

sen tartanak oltási gyakorlatokat,
pedig vizes szerelés dönti el a
zötti sorrendet.

e osztályvezető véleménye szerint
gyik-másik állomáson a gyűlékony
szállító vagonokat vontató szerel-
szerűbb összeállításért kellene
lük, s jó lenne, ha a többi vasút-
sem feledkezne meg a teherva-
lemezéről, mert a debreceniek ezt
lják, függetlenül attól, hogy kié a
nt ha hiányzik, vagy útközben va-
elik, a súrlódástól keletkezett szik-
a gyűlékony árura röpjhetnek,
ár mindannyiunké.

atóság területén működő AFOR-
melyikén tapasztalható állapotok
szélyek miatt megtiltották számuk-
onal melletti üzemanyagtöltést.

más MÁV-igazgatóságoknak, jó
es ügyük akadt a mozdonyzik-
szett terménytüzeket követően.

eniek úgy vélik, ideje lenne változ-
a helyzetben, hiszen a mozdonyok
kratőrői megbízhatóbb védelemre
k, viszont a gőzösöket még jó ideig
özhetik. Ezért szerintük ebből kiin-
ne megszervezni mindenütt az ör-
bi biztonság előírás végrehajtását,
elyik fél javára dönt is a bíróság,
elpusztított érték a népgazdaság-
m térül meg.

gádor-kútvölgyi

Koncz Bertalan
tanár úr és öt pe-
dagógus tanítvá-
nya a női csapat-
ból: **Koncz Olga,**
Gara Piroska, Ko-
vács Béláné, Szán-
tó Erika és Mold-
ván Irma

„Mit kell tudnunk
a tűzvédelemről?”

Marozsán Gyula
tű. őrm., a berety-
tyóújfalui pa-
rancsnokság be-
osztottja évekig
albérlésben lakott
a családjával.
Nemrégiben két-
szobás összkom-
fortos szolgálati
lakásba költözhet-
tek

Beszélgetés Bonyhádi Józseffel, a Ganz Villamossági Művek vezérigazgatójának tanácsadójával

— A tárcához tartozó számos vállalatnál is jól ismertek az önöknél bevezetett különféle tűzrendészeti újítások, illetve ésszerűsítések. Véleménye szerint a gyakorlatban is beváltak?

— Feltétlenül. Az említett megoldásokkal ugyanis nem külön utakon igyekeztünk haladni, hanem a vonatkozó rendelkezéseknek kívántunk jobban eleget tenni, amikor — élve a lehetőségekkel — házilag állítottunk elő olyan szerelvényeket és felszereléseket, amelyek a hazai piacon ma még nem vagy nem a kívánt minőségben szerezhetőek be. Igen jól beváltak az ún. több célú szállító- és tűzvédelmi targoncáink.

A kétkerekű gumibroncsos szállítótargoncákon egyaránt szállítható 2-2 30—30 vagy 20—20 kilós szénsavval oltó, de egyegy 50 kg-os porral oltó vagy 20 kg-os léghabbal oltó készülék, sőt 6—12 kilogrammos kézioltók is. A targonca a palackok könnyebb le-, illetve felszerelhetősége céljából csuklósan előrebillenthető, a palackrögzítő bilincs is gyorsan levehető, s emellett nemcsak tűzoltásra, hanem sérült személyek szállítására is alkalmasá lehetjük.

Az ugyancsak kétkerekű tűzvédelmi targoncán egyaránt elhelyezhető a föld alatti és föld feletti tűzcsapokhoz szükséges nyomótömlők és sugárcsővek, de kombinált vegyi és vízvezetéki tűzoltószerelvényként vagy önálló vegyi- és szárazoltószerként és kézioltók belső szállítására is igen jól használható. Konstrukciójánál fogva — szűk helyen — álló helyzetben is készülségben tartható.

Ennek a megoldásnak a gazdaságossági előnyei is kétségtelenek, hiszen így nem szükséges minden tűzcsaphoz külön sugárcső és nyomótömlők. Nálunk általában

egy-egy ilyen mozgó tűzcsapszekrény három-három tűzcsapot szolgál ki.

Ugyancsak házi átalakítással készült a pakuratelepi vízködoltő berendezésünk, amely eredetileg csupán egy tartályvagon védelmére volt alkalmas.

De ugyanígy említhetném az olyan lát-szólag kisebb jelentőségű, valójában azonban szintén igen hasznos megoldásokat, mint amilyenek a fölül és egyik oldalról gyorsan nyitható oltóhomokos ládáink, a tűzivíz-hálózatban levő nyomás mérésére szolgáló műszerünk, tömlőszállító hevedereink, a föld alatti tűzcsapokat védő műanyagapok meg a tűzcsapokat eltorlaszolás ellen biztosító fémhordók, valamint a gömbcsapos tömlőelzárónk is. Emellett különféle sugárcsőveket is készítettünk, s jelenleg is fejlesztés alatt állnak ilyenek. Ez utóbbiak elképzeléseink szerint elzárható, és porlasztott vízzel való oltásra is alkalmasak lesznek, lövőkeátmérőjük pedig falitűzcsapoknál 4—6—8—10 mm-es.

Mindezzel kapcsolatban megemlíthetem, hogy gyárunkban nem ütközik különösebb nehézségbe a kapcsolatos elképzelések műszaki megvalósítása, illetve saját szükségleteink ilyen házi előállítás útján történő kielégítése. De sokszor nem is lehet más választásunk, ismerve a kereskedelemben kapható ilyen árucikkek meglehetősen szűk választékát.

Ugyanakkor szükség esetén importálunk is bizonyos felszereléseket, így például NDK-gyártmányú sugárcsőveket szerez-tünk be a közelmúltban.

Tekintettel az eltérő adottságokra, persze egyáltalán nem biztos, hogy a szóban forgó megoldások másutt is ugyanolyan jól alkalmazhatók, mint nálunk. Az érdeklődőknek természetesen készségesen megadjuk a felvilágosítást, és rendelkezésükre bocsátjuk a szükséges dokumen-

tációt. A mások részére törté azonban nem vállalhatjuk.

— Értésülésünk szerint a j-tási feladattervükben első ízű önálló témaként a tűzvédele vezérigazgató tűzrendészeti he veskedne erről konkrétan tatni olvasóinkat?

— Örömmel. Mindenekelőtt tunk ki, hogy jóllehet hosszab volt említésre méltó tüzésütő gyarunk tűzkár nélkül zárta évet, változatlanul számos akad a gondjainkra bízott r milliárdos érték védelmének i sítésében. Az említett újítások sítések túlnyomórészt vezetők szüink *Rehák Tamás* nevéhe Űgy véltük, számosan akadnak teikkkel, illetve javaslataikkal tőrekvéseinket. A segédmun mérnökökig kb. 6500 dolgozón méltóleg jó néhányan kapc: az akcióba, minthogy anyagot keltté tettük őket. A javaslato jelentőségük értékelése alapjá

A szóban forgó feladattervet ba foglaltuk össze.

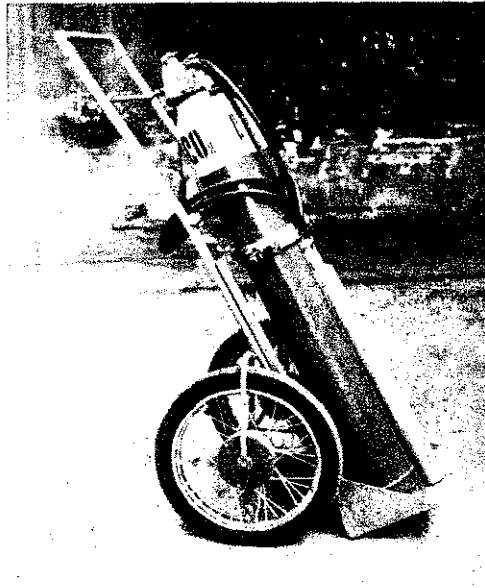
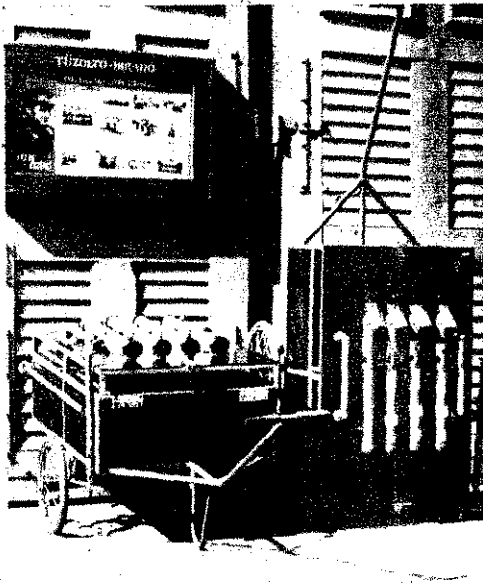
Az első a tűzvédelmi berenc lamint a tűzoltási célú szerel szerelések korszerűsítésére méghozzá természetesen az érv: szabványok figyelembevételéve

A második a tű- és robban technológiák veszélyeinek m kapcsolatos, különös tekintett anyagok felhasználási köré, benzín, benzol, acetón, tolu lakkok stb.

A harmadik téma a létesítm tes tűzoltóság szervezetének, ki felszerelésének, létszám-kieg egyszóval általában szakmai pességének fejlesztése.

Végül a negyedik megelőz szetünk erősítését célozza. Ebl körbe tartozik a vonatkozó p munka hatékonyabbá tétele; a berendezések magasabb fokú t nek elősegítése, a termelés biz javaink védelmét célzó új meg

Habár még csak rövid idő te adatterv jóváhagyása óta, már hozzánk különféle tűzvédelmi Ezek sorában mint már elfoga líthetnem meg *Fiedler Károly* t Régebben előfordult, hogy nerr denki tisztában vele: pontos jelzett be a tűzjelző, mivel e hurokhoz több helyiség is tart javaslatára a jelzést követően zó egység a portán katonon ka lehetséges helyeket. Ezzel külö nyekben elejét vehetjük a esetleges hibás működése oko dalmaknak is.

Erdeink tűzvédelme

aknem minden esztendőben, ezen a fórumon is, újra meg újra foglalkozunk a tűzvédelmével. Nem azért, mintha mindig valami újat tudnánk mondani, hanem hogy olvasóink figyelmét visszatérően felhívjuk, és ráirányítsuk a témára.

Ugyanakkor, más oldalról is ezt tesszük, s különösen a veszélyes időszakban, egymást támogatva lakosságnak, a kirándulóknak szóló felhívások. A rádió, a televízió, az országos és helyi lapok egyaránt bekapcsolódnak a kampányba, s az egyszerű figyelemfelkeltéstől az észérvekkel operáló szemléltető agitációig sok lehetőséget hasznosítunk.

Is köztudott, hogy tavasztól ősziig a hivatalos és társadalmi szervek erdővédelmi munkát is sokat tesznek az erdőterületek tűzvédelme érdekében. Hogy csak egyebet említsünk, a Társadalmi Erdői Szolgálat ténykedésére utalunk. Ez a 10 éves múlttal rendelkező szervezet igen sokat tesz az ügy érdekében; hasznos segítőtje az erdővédelmi és rendészeti szervek törekvéseinek. Tagjai áprilistól októberig nagy felelősséggel, hozzáértéssel végzik munkájukat, amíg mások kirándulnak, pihenést élveznek az erdőben.

Ugyanakkor feltételezhetnénk, hogy a hivatalos jellegű intézkedések és a rendszeres tűzvédelmi munka hatására javult a helyzet, s egyre kevesebb az erdőt ért károkozás. Sajnos nem így van. Sőt úgy tűnik, az intézkedések hatástalanok, a felhívások figyelmen kívülre találtnak, vagy legalábbis a közöny és az emberek gondatlanságra való felkeltésére vezetnek még mindig erősebb mint gondolnánk.

Az utóbbi három év tűzkárstatisztikája is ezt a megállapítást támasztja alá. 1970-ben az erdeinkben 85 tüzeset keletkezett, 1,7 millió forint kárral. 1971-ben 206 esetet regisztráltak fel, a kár 4,4 millió volt. A múlt évben 155-re csökkent ugyan az esetek száma, de a tűzkár értéke elérte a 10 millió forintot.

Ugyanakkor, a károk kedvezőtlen alakulásában a tavaszi rendkívül száraz időjárás is szerepet játszott. De azzal együtt, hogy az időjárás szerepét senki nem tagadhatja meg, az okok mégsem ebben keresendők. Mert ez legfeljebb csak befolyásoló tényező lehet, de mégpedig annyiban, hogy növeli a veszélyeztetettséget, a veszélyhelyzetet. Ennyire azonban egyáltalán nem szükségszerű velejárója a tüzesetek előfordulásának az időjárás.

Ugyanakkor nyilvánvalóan kétségtelen: ha valahol nem vétenek az óvórendszabályok ellen — az emberi cselekvést kivéve — nem keletkezik tűz. Eszerint az okok is mindig itt keresendők, s minden intézkedés alapjául ennek a körülménynek kell szolgálnia. Ehhez szükséges az eljárások szigorát, a felvilágosítás célzatával mondandók tartalmát, az intézkedések során nem eléggé körültekintők és szigorúak a rendelkezéseink? Csak mennyire fontos, hogy a szabályok tartalmában, mondanivalójában szegényes a propagandamunka?

Az erdők biztonságáért elsősorban felelős szervek nem állnak hivatásuk magasán. Nem kielégítő és konzekvens az ellenőrzés? Folytathatnánk a kérdéssort, de az nem lenne igazságos, mivel a tények ismeretében a válaszok többnyire pozitívak, még akkor is, ha itt-ott egyes jelenségek ennek látszatra ellentmondanak.

Ugyanakkor persze lehetnek akár milyen jó rendszabályaink, ha érvényesítésüket, tiszteletben tartását nem követeljük meg — annyi, mintha véletlenül bíznánk a körülmények kedvezését. Ugyanakkor, beszélhetünk akár mennyit felvilágosítás címen, és költöztetünk a megelőző propagandára — ha azt hisszük, hogy ez egymagában is üdvözítő a gondatlanság leghatásosabb ellenszere.

Ugyanakkor természetesen érdemes lenne alapos elemzés alá venni, ami van, s egybevetni a jelenlegi állapot azzal, ami lennie kellene, s ebből kiindulva keresni a sürgős megoldást.

A tények ugyanis egyelőre azt mutatják, hogy erdeink tűz elleni védelme, az erdőterületekért károsodás alakulása nem megnyugtató, s ennek érdekében sürgős intézkedést kell tenni valamit.

Üröm az örömben

Illyentájt gyakran veri fel hízók messze hangzó visítása a hajnalok csendjét, jelezve, hogy valahol böllekkézzre adták az addig dédelgetett négy lábút. Az effajta csendháborítást általában senki nem veszi rossz néven, s azon túl, hogy hallják, a maguk részéről elintézettnak is tekintik. Legfeljebb egy kis irigységgel gondolnak azokra, akik estére nagy kanállal esznek majd.

Néha azonban előfordul, hogy a hízóknál is erősebb hang vijjog fel, s néhány perc múlva szirénázó tűzoltófecskendők jelennek meg ott, ahol az ímént még a lehető legjobb folytatásra számított a ház népe. Körülbelül úgy, mint Tatabányán, ahol a fiatal bölle az esti tor helyett a kórházban kötött ki.

Az illető házilag gyártott és biztonsági berendezés nélküli benzines perzselővel látott munkához. A kölcsönkért masina azonban meghibásodott. Meg akarta javítani a nyomás alatt levő készüléket. Eközben a tömlő levált, a kilövellő, szertefröccsenő benzín lángra lobbant, s a fiatalember testének egyharmadán III. fokú égési sérülést okozott.

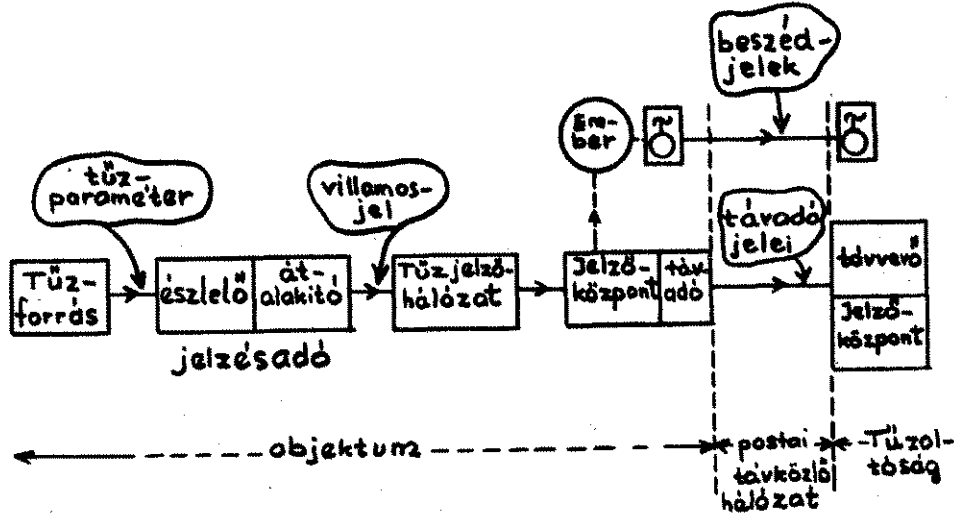
Akadnak vállalkozók, akik a pébégázipalackról leszerelik a nyomáscsökkentőt, és helyére házilag barkácsolt, ún. perzselőfejű tömlővezeték csatlakoztatnak, s hogy nagyobb legyen a nyomás, a palackot forró vízbe állítják. Igen elterjedt módszer, s a tilalom ellenére is széleskörűen alkalmazzzák, mert mind közül a legjobban beváltak tartják. Önmagában valóban nem rossz, csak éppen robbanás- és életveszélyes. Ezt a tulajdonságát, robbanás után, már többen felismerték, és azóta nem használják...

Szegeden a Lenin krt. 59-ben és a Gladich utca 22-ben, Pécsen pedig a Basalmalom utca 50-ben nem a vágás napján, hanem csak jóval később jelentek meg a tűzoltók.

Az első helyen egy kimustrált ruhásszekrényt találtak hűsfüstölésre a legalkalmasabbnak, a másikon a padlást vélték célszerűnek, a harmadikon pedig egy limlommal teli fabódét.

Gyorsan kiértek ugyan a tűzoltók, és eredményesen be is avatkoztak, de a kárvallottak a legközelebbi vágásig kénytelenek lesznek a hantestől vásárolt füstölthússal beérni...

Nem nagy dolgok, a disznóvágás velejárói — mondhatnánk. De nem mondjuk, mert nem szükségképpen velejárói. Persze, ha nem teszünk ellenük, nagyobb bajt is okozhatnak.

a tűzzel együtt járó jelenségeket étereknek nevezzük. A legfontosabb paraméterek a következők:

• hőmérséklet emelkedése; keletkezés; halmazállapotú égési termékek (CO₂, vízgőz, klórhidrogén stb.); sugárzás az ibolyántúli; a látványos és az infravörös tartományban; a levegő nedvesség változása.

A tűzparaméterek energiaátalakulása anyagátalakulással jönnek létre, melyek a paraméterek majdnem mindig megtalálható, gyakorlati szempontból azonban — főleg ha gazdasági szempontokat vesszük figyelembe — valamennyit figyelni kell. A tűzparaméterek is, mivel az utóbbi időben a különböző tűzvédelmi tudományok eredményeként — az újabb és újabb meghatározhatók a tűzparaméterek jellemzői. Ehhez viszont egy-egy paraméter figyelése is elegendő.

A tűzjelzés automatizálása azonban — térben és időben függetlenül — valamely tűzparamétert egy arra alkalmas érzékelőberendezés — tűzjelzésadóval, majd jelezze a tűzjelző központnak. A tűz észlelésére szolgáló jelzés kettős feladatot lát el: észleli

leli a tűzparamétert, majd a tűz tényét jelzi (ez legtöbbször egy analóg villamos jel) az átviteli vonalon a tűzjelző központ megfelelő elektronikai áramkörének. Az ilyen érzékelők állandóan figyelik a rájuk bízott területet, és — üzemképességük esetén — jelzik a tüzet. Célrészesség és megbízhatóság szempontjából a következő három feltételt kell kielégíteniük:

- 1 Nagy érzékenység.** Vagyis az érzékelő a tüzet lehetőleg azonnal, de legalább olyan minimális késéssel jelezze, amikor az még kezdeti állapotában van, és megfelelő intézkedéssel a kár minimálisra csökkenthető.
- 2 Érzéketlenség a téves hatások ellen.** Az érzékelők téves működését ma már nem is annyira az üzemi feltételek megváltozása (elhanyaglás, rossz konstrukció stb.), hanem a tűzparaméterekkel megegyező hatást kiváltó más jelenségek okozzák. (Pl. hőérzékelők esetén a túlságosan tűző nap.) Ezek a zavaró hatások zajként jelentkeznek az érzékelőknél és így egy optimális jel-zaj viszonyt kell megállapítani.
- 3 Maximális megbízhatóság.** Biztonsági berendezésről lévén szó, alapvetően fontos, hogy az ne hibásodjon meg, ne

mondja fel a szolgálatot. Élettartama hosszú legyen, és eközben üzemképtelenség ne forduljon elő. A mai berendezéseknél felhasznált elektronikus áramkörök, tranzisztorok ionizációs rendszer stb. szinte kizárja, de legalábbis a minimálisra csökkenti a meghibásodást.

Tűzparaméterek és jellemzőik (2. ábra)

Hő

A tűz egyik legjellemzőbb tulajdonsága, hogy hővel jár együtt. Minden égésnél hő keletkezik, ami a környezetet felmelegíti, ezáltal a normális üzemi, környezeti hőmérséklet megváltozik. A tüzre jellemző gyors hőfokemelkedés (kb. 10 °C/perc) következik be. Ezt a tulajdonságot hasznosítják a hőfokérszélők.

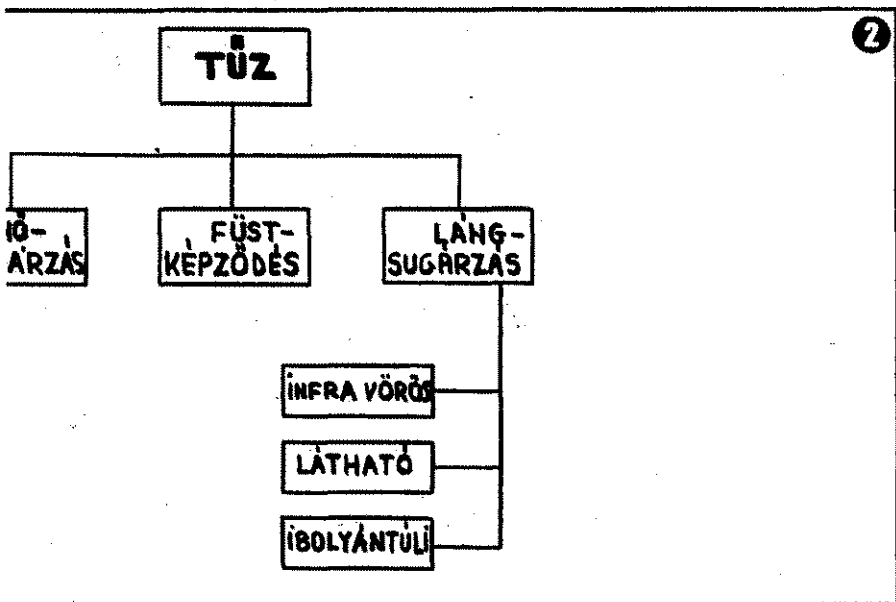
Füst

A legtöbb tüznél nagyobb vagy kisebb mennyiségű füstképződés is megfigyelhető. A tökéletes égésnél a lángban apró, golyó alakú koromrészecskék keletkeznek. A lángon kívüli zónában a koromrészecskék nagyobb alakzatban tömörülnek. Méretük kb. 5 nm–1 µm nagyságú. A koromrészecskék a levegő és az égési gázok keverékében, a diszperziós közegben oszlanak el. A füst fekete színű (pl. ásványolajtermékek), vagy fehér színű is lehet (pl. gyapot). A füstöt alkotó szilárd részecskék jelenlétét használjuk fel a különböző füstjelzőknél.

A lángból ibolyántúli, látható és infravörös sugárzások is kiindulnak, amelyek fénysebességgel terjednek. Egy nyílt láng lobogó fénye 6–30 Hz-es frekvenciának felel meg, s ez fényelektromos elemmel felfogható. De ugyanígy pl. az infravörös sugárzás is összegyűjthető, mivel áthatol a füstön, gőzökön. A különböző sugárzás- (láng-) jelzőknél ezeket a tulajdonságokat hasznosítják.

Az ismertetett tűzparamétereket felhasználó tűzészlelőknek ma már sokféle típusa ismert. A különböző automatikus tűzészlelők működésével, felhasználási lehetőségeivel a következő számban foglalkozunk.

Dunai Gyula t. fhdgy.
okl. villamosmérnök
(Folytatjuk)

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN

Tokió körülbelül a japán szigetország közepén van, 23 kerületből és 17 elővárosból áll. Területe 2028,97 km², amelyből 1168,31 km² a tokiói tűzoltóság védelme alá tartozik. A lakosság száma meghaladja a 12 milliót. A kerületek lakosságának sűrűsége 15 778 személy km²-enként.

Japánban a városi tűzoltóságokat az 1948-as tűzvédelmi törvény rendelkezése alapján szervezték át.

A tokiói tűzoltóság 23 kerület és 16 előváros tűzvédelmét látja el. A 16 előváros tűzoltóságát ugyanis hozzácsatolták a fővároshoz; az egyik legnagyobb elővárosé még önállóan működik. A fővárosi tűzoltóparancsnoksághoz 6 divízió, 21 szakasz, egy tűzoltókiképző iskola és egy tűzoltó-laboratórium tartozik.

A hagyományos bemutatásokon nagy tömegek csodálják meg a tokiói tűzoltók akrobatikus ügyességét

A tokiói tűzoltóság

A kerületi tűzoltóállomások végzik a tűzoltást, a megelőző tűzvédelmet, elsősegély-szolgálatot és kárelhárítást, amely kerületükön belül előfordul. Adott esetben – a központi parancsnokság utasítására – természetesen az egész főváros területén, sőt azon kívül is, részt vesznek a tűzoltási és mentési munkálatokban.

A kerületi állomás általában egy tűzvédelmi vonulós, egy megelőző tűzvédelmi részleget és több más ágazatot foglal magában. A tűzoltóállomások hatáskörileg a fővárosi tűzoltóság alá tartoznak. Az egységek vonulási kötelezettsége előre meghatározott és – függetlenül az adminisztratív hatáskörtől – mindenkor a legközelebbi

tűzoltóállomásról történik a kárhelyre való riasztás.

Tokió tűzvédelmét 12 185 hivatásos tűzoltó látja el. Az egyenruhás állomány létszáma 11 650 fő, a nem egyenruhás állományé (tűzoltó-tisztviselő) 535 fő. Adott esetben segítségükre van 30 000 önkéntes tűzoltó is, a főváros állandó lakosaiból.

A tűzoltók felvételénél általános iskolai, míg tisztelnél főiskolai vagy egyetemi végzettség a követelmény. Az egyenruhás tűzoltóállomány rendfokozatot visel. A tokiói tűzoltóságnál kilenc rendfokozati lépcső van. Az egyes rendfokozatokban eltöltött 3–5 év várakozási idő után a várományosok vizsgára jelentkezhetnek a következő rendfokozat elérése céljából.

Az egyes tűzoltóállomások megelőző tűzvédelmi részlegének tagjai rendszeres ellenőrzéseket végeznek a középületekben, nagy lakóépületekben és a körzetükhöz tartozó veszélyes anyagokat tároló és azokat feldolgozó üzemekben. A tűzvédelmi szempontból ellenőrzés alá tartozó létesítmények és be rendezések száma 2,25 millió.

Tekintettel arra, hogy az ellenőrzések fő célja az életbiztonság és az épületek tűzbiztonsága, az érvényes előírások be nem tartása, az ellenőrzéssel való szembehegyezkedés, vagy annak akadályozása a törvény értelmében büntetést von maga után.

Felügyeleti szolgálatra, valamint dolgozók és tanulók tűzvédelmi kiképzésére osztották be a tokiói tűzoltóságnál első ízben alkalmazott 64 asszonyt és lányt

Ujabbban tűzoltóiten jól képzett nem alkalmaznak Tokióban mi ellenőrzési rakkik a csapatszolgpartosított férfiakat tesítik.

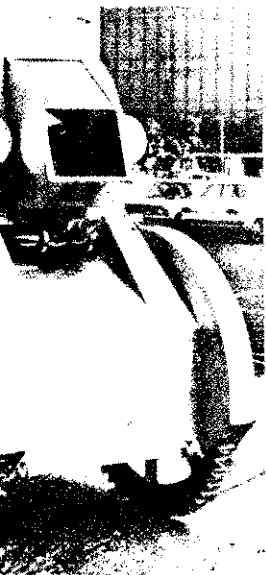
A nagy tűzveszélyrak és vállalatok, előírása szerint, köfelelő létszámú és szerelt saját tűzoltartartani. Az olyan mint a színházak, n zok, kórházak stb. szervezik saját tűzvszerüket, amely az felelőségének ellenőrz

A városi tűzoltók kióban, stratégiai olyan helyekre van ve, ahonnan 5–6 a körzet legtávolat elérhető.

Japánban minderszámon hívják a vagy a mentőszolponta átlagosan 3 mal hívják a 119-e

A tokiói tűzoltós vemberében állítot ba az első heli 1968-ban egy más tették ki, mivel – rint – felismerték szerepét. A magas tejéről való menté helyzetekben való s területeken folyó c tek magasból tör

a magas, 600 kilós, 15
sebességgel halad, és
is tud mászni ez a
„robottűzoltó”

s irányítása stb. előnyö-
gezhető helikopterről.

izvédelmi kutómunka ún.
tudományos laborató-
n folyik. Az intézmény-
61 óta számos eredményt
kutatási-fejlesztési terü-
amely a tűzoltótechnika
eszközeinek, gépeinek
zásán, új oltási eljárások
mosításán keresztül is le-
s. Legújabb konstrukció-
y „robottűzoltó”, amely
erával ellátott készülék. A
ek felderítésénél ad hasz-
főjékoztatást a tűzoltást
egységeknek.

történetének egyik leg-
bűzkatasztrófiája 1964-
olt, amikor a Katsushima
ban bekövetkezett gáz-
ás után nagy tűz kelet-
E tűzkatasztrófa oltási
atáinál 19 tokiói tűzoltó
te életét, 80 pedig súlyos
eket szenvedett. A tűz
m² területen pusztított, és
állító anyagi kár ke-
tt.

másik nagy tüzeset a Shi-
állomással szembeni To-
pületben volt az előző
ltt 25 lakót zárt körül a
gépezetes tololétrak se-
vel valamennyit sikerült
nteni. Ez alkalommal 37
sérült meg.

kiói tűzoltóság fontos sze-
ölt be természeti csapá-
alkalmával. Japánban
s nem ritkák a mindig
emberáldozatot követelő

tájfúnok, szökőárok, földmozgá-
sok. E veszteségeket igyekeznek
csökkenteni – sokszor saját ál-
dozatal árán – a főváros tűz-
oltósága.

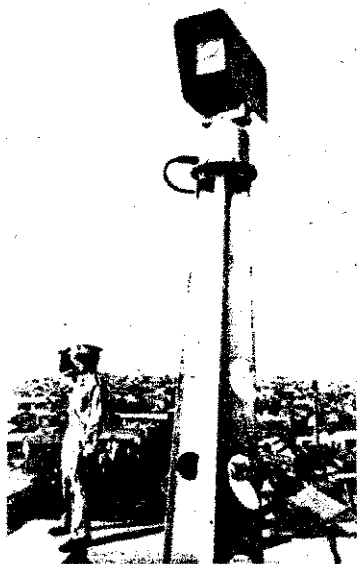
A legsúlyosabb tájfún az
utóbbi években 1947-ben és
1958-ban pusztított Japánban.

Súlyos tűzkatasztrófa keletke-
zett 1964-ben, amikor egy nagy
földlökés következtében Niigata
Cityben a Showa Petróleum
Vállalat olajfinomító üzemében
hatalmas tűzvész pusztított. A
tokiói tűzoltó-parancsnokság je-
lentős erőt küldött a helyi
tűzoltóság segítségére.

A tokiói tűzoltóság nagy gon-
dot fordít a lakossággal való
együttműködésre, a tűzvédelem
népszerűsítésére. E cél érdeké-
ben igénybe veszik az újságo-
kat, a rádiót, a televíziót. Ösz-
szejöveteleket rendeznek, ahol
ismertetik a megelőző tűzvéde-
lem fontosságát; kiállításokat
szerveznek, filmvetítéssel illusz-
trált felolvasásokat tartanak.
Nagyon sok ifjúsági tűzoltóklub
létesült Tokióban, ahol fiatal
fiúk és lányok részesülnek tűz-
védelmi oktatásban.

Tokió egyik legnagyobb lát-
ványossága az új év alkalmá-
ból minden év januárjában
megrendezésre kerülő tűzoltó-
szemle, melyet „Dezomshiki”
néven ismer a főváros apraja-
nagyja. Ilyenkor bemutatják To-
kió lakosságának a legújabb tűz-
oltótechnikát és felszereléseket,
természetesen nagy ünnepi pa-
rádé közepette.

**Tűzfigyelő gumioptikás tévé-
kamerákat szereltek fel a to-
kiói tűzoltó-laktanyák tetejére**

Mínusz 50 °C!

Sarkvidék. 50 fokal fagyok, hóiharok, úttalanság. Vorkuta város második tűzoltóegységének hírközpontjába jelzés érkezett a legközelebbi településről. De egész éjjel hóihar söpört végig a környéken. Kételtűiek, helikopterek segítsége kellett a tűzoltó-gépjárművek helyszínre szállításához.

A képeken: berakodás a helikopterbe és I. P. Zmityer egy-
ségparancsnok irányít az egyik nehéz útszakaszon.

önkéntesei

Az NDK minden városában és településén működnek önkéntes tűzoltóegységek. A tűzvédelemről szóló törvény értelmében a népképviselőknek meg a helyi tanácsoknak alárendelve tevékenykednek.

Számuk már meghaladta a 300 ezret, közülük 35 ezer nő. Költésüvüket a tanácsok biztosítják. Ők bocsátják rendelkezésükre a szertárat, gondoskodnak a szállításokról, fecskendőkörökről és más tűzoltó-felszereléseikről.

Általános irányításukat az NDK Belügyminisztériumának Tűzoltó-Főparancsnoksága látja el, s gondoskodik a kéaderképzésükről.

Technikai felszereltségük kérdései a területi tűzoltóegységek hatáskörébe tartoznak. Az említett törvény értelmében szükség esetén bármelyik önkéntes egységet riaszthatják. 30-60 várost és települést magába foglaló körzetekben egy-egy ún. tevékenységi körzetparancsnokság koordinál 5-10 önkéntes egységet.

A területi tanácsok irányítják ezeket a parancsnokságokat, ők pedig összehangolják az egységek munkáját, szervezik a kiképzést, irányítják a szemléket meg a tűzoltó-sportversenyeket, továbbá vizsgálják a felszerelések állapotát s a megelőző tevékenységet.

Az önkéntes tűzoltóságok munkájának minősége különösen azóta emelkedett, amióta bevezették a kiképzésük és tevékenységük színvonalát meghatározó normákat.

Az eredményeket felmutató közösségek jogot szereznek a III., II., illetve I. osztályú önkéntes tűzoltóegység elnevezésre. (Legmagasabb az I. osztályú.) Ezenkívül különleges jelet tehetnek a szertárra és járműveikre. (Pozsarnoje gyelo)

Segített az automatika

Egy ordzsonikidzei bútor- és fafeldolgozó vállalat fényező műhelyében belobbant a nitrólakk. A lángok a mennyezetet súrolták. A helyiségben sok bútor darab, valamint könnyen gyúlékony folyadékok tartályai voltak.

A munkások kézioltókat ragadtak, de ekkor működésbe lépett két Sprinkler-rózsa. A belőlük kiáramló porlasztott víz 30 másodperc alatt eloltotta a tüzet. (Pozsarnoje gyelo)

NÉHÁNY SORBAN

CSAKNEM 2 MILLIÓ ANGOL FONT (kb. 130 millió forint) a tűzkár az angol élelmiszeripari üzemekben. Mindez elkerülhető lett volna, ha megfelelő óvintézkedések volna-
nak érvényben - jelentették ki illetékes helyen. Az Angol Tűzoltószövetség tagjaiból alakult bizottság vizsgálatot indított, és 32 oldalas jelentésben foglalta össze az élelmiszeripar területén foganatosítandó megelőző tűzvédelmi rendelkezések tervezetét.

76 000 ESETBEN riasztották a londoni tűzoltóságot 1971-ben, mintegy 8000 alkalommal többször, mint az előző évben.

GAZROBBANÁS TORTÉNT, majd tűz ütött ki Virginia nyugati részén, a weirtoni acélgár kokszegetőjében. A hatóság jelentése hangsúlyozza, hogy 21 munkás meghalt, és további 20 pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

REKORDNAK MINŐSÜLŐ TŰZKÁR az Egyesült Királyságban.

128,7 millió angol font (kb. 8,5 milliárd forint) kárt okozott a tűz Angliában 1971-ben, szemben az 1970. évi 110,9 millió font (kb. 7,3 milliárd forint) tűzkárral. Ez az összeg „csak” az anyagi károkat tartalmazza, és nem foglalja magában a termelési és a közlekedési keletkezéséből származó veszteségeket.

FOLYÓBA ZUHANT a meredek partról, egy fafeldolgozó cég munkásszállító autóbúsa a Fülöp-szigeteken. 24 utas életét veszítette, és 31-en különféle sérüléseket szenvedtek. A mentési munkálatokban a tűzoltóság aktívan részt vett.

TŰZ KELETKEZETT Szlovákiában egy nyitrai textilgépezet gyártó vállalat szelencsarnokában. A lángok átterjedtek az egész csarnokra, és tönkretették a gépi berendezéseket, valamint a kész gyártmányokat. A kár kb. 5 millió koronára.

ARVIZ PUSZTÍTOTT öt malaysiai államban. Falvak

százaik kerültek víz alá, és nagy területek teljesen elszáradtak a külvilágtól. 17 000 embert kellett kitelepíteni. A tűzoltóegységek is aktívan részt vettek a lakosság mentésében.

REPULÓSZERENCSELTENSÉG következtében nagy tűz keletkezett a chicagói Hare nemzetközi repülőtéren a közel múltban. A North Central Airline légitársaság DC-9-es repülőgépe felszállás közben összeütközött a Delta Airline utasszállító gépével, amely ugyanarra a kifutópályára érkezett. A DC-9-es óriásgép pillanatok alatt lángba borult, és a fedélzetén levő 41 utasból húszan életüket veszítették. A szerencsétlenséget, a szakértői vizsgálat szerint, sűrű köd okozta.

ERDŐTŰZEK PUSZTITANAK AUSZTRÁLIÁBAN. A nagy hőség miatt sok helyen erdőtűz keletkezett. Yeatwawe helység környékén öt területen pusztítottak a lángok, és közel 50 000 acre vált hamuvá. Wombon városban a közeli erdőtűz miatt a hatóságok elrendelték a lakosság ki-
költöztetését.

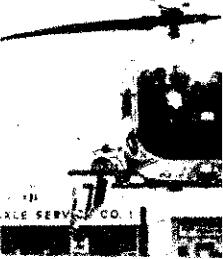
Katasztró tűzkárok Ausztriában

Soha nem tapasztaltak Ausztriában az 1971-ben. Különösen az eseményekben keletkezett károkat nem 850 millió schilling, ami 67,7%-kal mint az előző évi zett tűzkárok összegétől, a törvény módosításával, hogy új tűzvédelmi rendelkezéseket hoztak a tűz kártól való megvédésére.

(Die Österreichische)

Tűzoltók az égő helikopteroncsai között

Denver város (USA) a rendőrség helikopterét vette igénybe a felvételeket készítő tűzveszélyes helyeken a helikopterben a rendőrtől kívül a helyi parancsnok és egy

helyet. Néhány a levegőbe emelve a gép motorhízában lezuhant, és a hátsó részén parkolóra, majd kigyulladt. Elősegítette a két tartályból kifolyó

balesetet szerencsésen észrevették, és így a helikopter utasait a tűz ellenében beavatkozás ellenében megvédték. (Fire)

Emléktáblát lepleztek le

egy fiatal szovjet katona hősi helytállásának emlékére a Német Demokratikus Köztársaságban. Az emléktáblát Alekszandr Ivanovics Jakovlev fiatal kommunista, a szovjet hadsereg gárdistája tiszteletére emelték, aki egy erdőtűz leküzdésénél életét vesztette. Megjelent az emléktábla leplezésénél a Né-

met Szocialista Egységpárt Könyvs Wusterhausen-i pártbizottságának képviselője és a szerencsétlenül járt fiatal szovjet katona két bátyja; képviseltette magát az NDK Állami Erdőigazgatósága, valamint Kuravkov vezérőrnagy vezetésével egy szovjet katonai küldöttség. (Unser Brandschutz)

**Tűzrendészeti előadók,
Tűzrendészeti felelősök,
Tűzvédelmi bizottságok,**

FIGYELEM!

Szövetkezetünk gyártási programjába felvette egy kevésbé tűzveszélyes alkatrészmosó folyadék és egy kevésbé tűzveszélyes festéklemarószer gyártását.

Az üzemekben a tisztítandó alkatrészek mosása általában tálcákban benzinnel, petróleummal vagy más oldószerrel történik.

Ezeket az anyagokat sem a tűzrendészet, sem a KÖJAL hivatalosan nem engedélyezi mosástechnológiai célokra. Más anyag (megfelelő) nem lévén, kényszerűségből továbbra is ezeket használják.

Az általunk gyártott F. V. – N 90-TIPUSÚ ALKATRÉSZMOSÓ FOLYADÉK az OMI, MÁFKI, a KÖTUKI által bevizsgált és már több vállalatnál kipróbált és megfelelőnek talált mosófolyadék nem mérgező, egészségtelen, ártalmatlan, magas forrponú, alacsony gőztenziójú, magas lobbanáspontú, kevésbé tűzveszélyes (III. fokozatú), nem bomlékony. Mindezekon túl átmeneti korrózióvédelmet is biztosít.

KAPHATÓ: 5 literes kiszereelésben, 143.– Ft-os áron.

Tűz- és robbanásveszély-mentes **FESTÉKLEMARÓSZERUNK KROMOSZOLV** néven kerül forgalomba. Viszkozitási oldat, amely a festett, lakkozott felületen a felhordás után záróréteget képez, mely meggátolja az oldószer párolgását, hatékonyabbá teszi a diffúziót és így a festékeltávolítást is. A **KROMOSZOLV** nem tartalmaz egészségre ártalmas kloroformot, sem benzolt, sem egyéb tűzveszélyes oldószert.

KAPHATÓ: 5 kg-os kiszereelésben, 382.– Ft-os áron.

Mindkét termékünk beszerezhető a Vegyipari Kereskedelmi Vállalat, Budapest VI., Majakovszkij u. 83., és Budapest XI., Etele tér 9-11 alatti boltjában.

Nagyobb tétel megrendelése esetén sziveskedjenek közvetlenül szövetkezetünk kereskedelmi osztályához fordulni.

Finomvegyszer Szövetkezet ker. oszt.

Budapest, VIII., Üllői út 58.

Telefon: 331-789, 342-716

(x)

KIS TŰZ — TÖBB TANULSÁGGAL

8 pillanatban jelentéktelennek tűnő et keletkezett 1972. december 1-én 5-ös főútvonalon, Biatorbágnál, a 17. km között. A tűz terjedelme és a atkozás körülményei nem indokolják, keletkezett kár és a vizsgálat ered-ei szükségessé teszik, hogy a témával fórumon foglalkozzunk.

említett napon kigyulladt a Báboli-llami Gazdaság FG 77-89 frsz. spe-zszállítógépkocsija. A tűz következ-eipusztult a kocsiban szállított 10 800 aposcsibe, és kiegészített a raktér bels-ő részére. A kár 1 095 000 forint.

magas kárérték magyarázata: az ex-a szállított naposcsibe darabja 78

előzményekhez tartozik, s ez közis-hogy a Báboli AG az országban sők között honosította meg a nagy-baromfityényszétést, kezdettől fogva mennyiségben szállít bel- és külföld-nyarant tenyésztőrs-naposcsibéket. A csibe szállításhoz speciális klímabe-zéssel ellátott jármű szükséges, ame-a Budapesti Jármű Ktsz alakított 67-ben, és gyártott, eleinte csak a nai AG, majd más megrendelők ré-sőt exportra is.

gépkoosi alváza és vezetőfülkéje IFA-típusú, a felépítménye viszont spe-

emezszerkezetű szállítótér bels-ő bur-a dekorítlemez, hungarocell hőszige-el, a padló burkolata kettős farost : A bels-ő tér a célnak megfelelő re-rtókkal felszerelt, erre helyezik fa-tal bélelt papírdobozokban a na-ibéket.

szállítótér fűtése a bal hátsó térfél lev-ő 2 db OETF- (Sirokkó) típusú új üzemi hőlégaloriferrel történik. A leg levegő a hátsó ajtó bal oldali va előtti befúvónyílásokon át jut a

kettős padozat közé. A befúvónyílásnál a kaloriferter elválasztó fémlemeze — hőszige-telési szempontból — farostlemezzel burkolt, és ezen van a fém terelőcsatorna. A terelőcsatorna által irányított meleg le-vegőt alumínium terelőgát juttatja a ket-tős padlózat közé, majd a befúvórácson át kerül a szállítótérbe.

A hűtést az ellenkező oldalon, 2 db be-fúvó ventilátor szolgáltatja. A levegő be-vezetését a fűtéshez hasonló terelőcsatorna és terelőgát végzi.

A két terelőgát kezdeti — ajtó felőli — részén kb. 1 dm² felületen a csatornák egymással összeköttetésben vannak, így a meleg, illetve hideg levegő mindkét csa-tornarendszerben áramlik. Az elhasznált levegőt 8 db, párosával kapcsolt tetőven-tilátor szívja el.

A szakértő bevonásával végzett tűzvizs-gálat egyértelműen megállapította, hogy a tűz a kocsiszekrény bal hátsó oldalán lev-ő kalorifercsatornák csatlakozásánál keletkezett. A tűz kiindulási helyére és terjedési irányára jellemző, hogy amíg a fűtő-terelő csatorna alatt a farost lemez feljelen elégett, a csatorna előtt lev-ő — de azzal leányékoit — gázolajtartály a sugárzó hőtől csak enyhén kipúposodott, de egyéb sérülés nem érte.

A tüzet végső fokon karbantartási hiba okozta. A gázolajvezeték tömítési hiá-nyosságai miatt gázolaj és olajos sár ke-rült a hőcserélő dobba, amely az ottani kb. 200 C°-os hő hatására izzó szikraként, illetve égő gázolajcseppeként, a befúvó-torkon keresztül, a kettős fenékmez közé került. A tűz keletkezését elősegítette, hogy a kettős fenékmez közötti tér nem tisztítható (nem emelhető fel), a befúvó-rácson viszont éghető hulladék, tollpihe, fagyapot törmelék kerül be, s azt a frissle-vegős ventilátorok a meleglevegő-befúvó torokba sodorhatják.

A kocsiszekrényen több rejtett hiba ta-lálható, amelyek együttesen, de egyen-ként is tűz keletkezéséhez vezethetnek. Ezek:

a) a kaloriferter és -csatorna környé-kén hőszigetelésként éghető anyagot — farost lemezt — alkalmaztak;

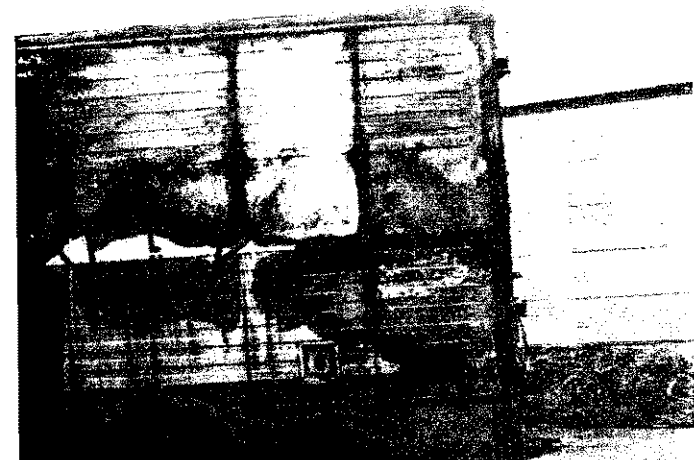
b) a levegőjárakozók hozzáférhetetlenség miatt nem tisztíthatók;

c) a levegőjárakozók kialakítása olyan, hogy a levegőbefúvó ventilátor üzeme-ltetésekor a kettős fenék közé került hulla-dékat a légmozgás a meleglevegő-befúvó csatornába sodorhatja.

A gyártó ktsz a KÖTUKI-val és az AUTOFELÜGYELET-tel bevizsgáltatta a járművet, s erről az említett szervek 5227/68. számon a típusbizonyítványt ki is adták. A fűtőberendezést azonban nem

A gépkocsi oldalnézetben

Jól látható az olajsáros szennyeződés a tüzet okozott kaloriferen

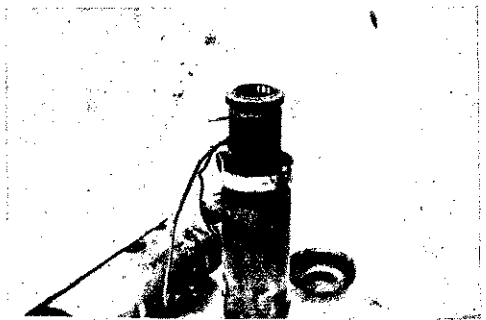

vizsgáltatták meg tűzrendészeti szempontból. Pedig feltétlen szükséges lett volna, mert bár az alkalmazott hőlégalorifer engedélyezett típus, de a beépítés során elkövetett szabálytalanságok miatt tűzveszélyes helyzet jött létre.

A kocsitípusból eddig 107 db-ot készítették. Ebből 28 db-ot exportáltak, a többit az AUTÓKER-en keresztül hozták forgalomba.

Jelenleg is 43 db-os exportszállítmányon dolgoznak.

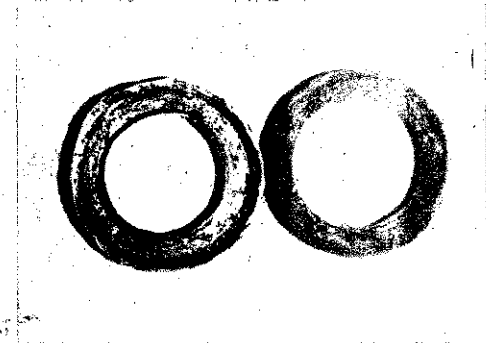
Mulasztás terheli az üzemeltető Bábolnai ÁG-ot is, mert a gépkocsira szemlélt

A hőcsereelő

nem kért. Ők azzal védekeznek, hogy a kocsikat, mint minden szempontból engedélyezett típust az AUTÓKER-en keresztül vásárolták, s a bizonylatokban nincs említés semmiféle további engedélyeztetési kötelezettségről.

A karbantartást illetően sem mentes a felelősségtől a Bábolnai ÁG, azonban — véleményem szerint — a konstrukciós hi-

A szivárgást okozott deformálódott alumínium és fiber tömítőgyűrűk a karbantartás fogyatékoságairól árulkodnak

bák megszüntetése s a forgalomban levő gépkocsik szükséges átalakítása érdekében országos szintű intézkedés szükséges.

Persze az eset tanulsága az illetékes járási parancsnokság számára is figyelmeztető. Ellenőrzéseik során kiterjedhetett volna a figyelmük a speciális fűtésű járművekre, és ha a rejtett hibákat nem is, de az engedélyezés körüli hiányosságokat észre kellett volna venniük.

Deutsch Sándor t. őrgy.
megyei parancsnokhelyettes

KÜLÖNÖS MENTÉS

Tudjuk, a közlekedés önmagában is veszélyes üzem, de vesztést csak növeli a benne résztvevők fegyelmetlensége, megmondásága, figyelmetlensége. Sokszor láthatunk „bravúrosan” hajtó gépkocsit is. Csak a közlekedésben fegyelmetlenül résztvevőknek köszönhetően nem minden esemény végződik tragikusan.

A budapesti tűzoltóság egységei mind több közlekedési baleset-rításban vesznek részt. A sokasodó és egyre bonyolultabbá váló feladatok szükségessé teszik műszaki felszereltségük és gyakorlati szintjük magasabb színvonalra emelését.

Ló a Renault tetején

Sötétedés után fokozott figyelemmel kell közlekedni — főleg olyan útvonalon, amelyik nincs kivilágítva. Láng János Renault 16-os személygépkocsijával ezt mulasztotta el a XVII. kerületi „Camion”-bekötő úton. Egy álló gépkocsit került ki, és összeütközött a vele szemben közlekedő lovasgépkocsival.

A ló a hirtelen szemébe vágó erős fénytől megriadva felágaskodott. A gépkocsi teljesen alászaladt, lábait kilökte alóla, így az eleső állat teljes hosszában ráesett. Mellső lába a kormánykerék mellett vágódott be a vezetőfülkébe. Láng János a szerencsés véletlennek köszönheti, hogy a balesetet könnyebb sérüléssel megúszta. Daru segítségével távolítottuk el a személygépkocsiról a lovat.

GÉPKOCSI A DUNÁBAN

Alig két óra telt el az előző esemény óta, amikor a Kossuth Lajos térnél egy személygépkocsi esett a Dunába.

AU 17—15 frsz. személygépkocsijával Nánási György az alsó rakparton a garázsba igyekezett. A lecsapódó párából csúszóssá vált úttesten a gyorsan haladó jármű megcsúszott, majd a Dunába zuhant.

A gépjármű szélvédő üvegeje vetkeztében kitört, s Nánási vízbe érés után ezen a nyíláson el a kocsit, és úszott a partra.

A víz alá süllyedt járműve váraink keresték meg, s mi daru segítségével emeltük par-

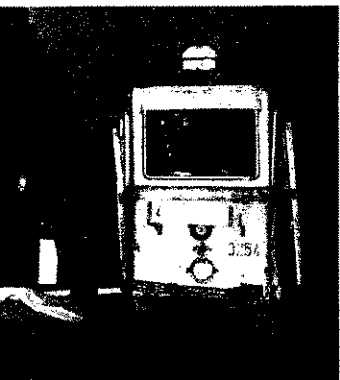

A MEGGONDOLATLAN VESZÉLYE

Varga László budapesti lakgatta munkahelyén sógorát, F. gépkocsivezetőt, aki az FA Csepel 7000 literes, benzinszállító kocsit vezet. A vezetőfülkében beszélgettek, majd Varga László kinyitotta a dómfedél zárva. Felment a tartály tetejére, de az égő cigarettát nem látta, így felnyitotta a dómfedél. Amikor felnyitotta a dómfedél, a rampló benzingőz lángra lobban parázsától. A nyílás fölé hajolt, és mindkét kezén égési sérülést szenvedett.

A tüzet Pintér Ferenc egy tűzoltóval eloltotta. Az ő hibáján és gyors helyzetfelismerésénél fogva, hogy nem lett tragédia a

Villamos autóbusz karambolja

...ztársaság útja és Bajcsy-Zsibkeresztesződésében Erdélyi Jótátele vezetett 47-es jelzésű villanyjelzővel behajtott a tilos összehúzózott egy 4-es jelzésű busz. Az ütközés következtében az autóbussz ajtajai megrongálódtak, kicsiny nyitott ajtókon át több utas esett. **Selmeci Ferenc** a sínpatkát, s a villamos elgázolta. A károsító tűzoltóegységek azonnali kiemeléséhez láttak, de hiába próbálták a gyors munka, már csak a testet vehettünk ki a vil-

...nél **Barta Imre**, **Békássy Tivadar** és **Kövári Ilona** budaörsi mentőcsapat, további 13 fő könnyebb sérültek. A mentésben részt vevő mentőautók a sérültek mentőkocsijának elhelyezését, majd a nagyszámú sérültet távolítottak el a helyszínről.

...vel egyidőben, a BKV szakemberek megvizsgáltuk a sérült járművek karambol lehetőségét. Megállapítottuk, hogy a villamos saját erővel is elmozdított autóbusszt daruval kell elvonni. A helyszínelés közben felállított autóbussz elvontatására, és a karambol után a forgalmi akadálymentesítést végeztük.

Nyíró Dezső
tű. hfdgy.

Éter a hűtőszekrényben

1972. november 4-én 20.45-kor robbanás és tűz keletkezett a Magyar Tudományos Akadémia szegedi Biológiai Kutatóintézetének I. emeleti közép folyosóján. A kezdeti intenzív tűz veszélyeztette a folyosó két oldalán levő laboratóriumokat és a felső szinteket. A robbanás észlelésekor az épület II. emeletén tartózkodó **Kiss György Botond** dolgozó azonnal jelezte az esetet, és így a kárkezelő szegedi egység, még viszonylag kis kiterjedtségben, 2 db porlasztott sugárral rövid idő alatt eloltotta a tüzet.

A tüzeset következtében égett a folyosón elhelyezett 200 literes „IDEÁL”-típusú hűtőszekrény, a közvetlenül mellette levő sikkasztógép, valamint a hűtőszekrény környezetében a beépített szekrények, a laboratóriumok ajtóit, továbbá az álmennyezet felett húzódó elektromos kábelek szigetelése.

A tűzoltással egyidőben kezdett vizsgálat — az egyéb alternatívák kizárása mellett — a hűtőszekrényről állapította meg a tűz keletkezési helyét. A dolgozók meghallgatása és a bevont szakértők (vegyszer, hűtőgépszakértő) véleménye alapján a következőket állapítottuk meg:

A laboratórium vezetője, **Kónya Lászlóné dr.**, november 3-án 2 db 1 literes gyári kiserelésű (felbontatlan) üvegben etilétert helyezett el a hűtőszekrényben, az egyéb más ott tárolt kísérleti anyagok mellé. A hűtőgép I. fokozaton folyamatosan üzemelt.

Az intézetben a ljubljani LEK cég által gyártott és kiserelt etilétert használnak. Az éter 1000 gr-os barna folyadéküvegben kerül forgalomba. Az üveg lezárása a sörösüvegekhez hasonló megoldású, rápréselt fémlemez kupakkal. A fémlemez zár mechanikai védelmét az üveg nyakára menetes csatlakozó (parafabetés) műanyag kupak biztosítja.

A vizsgálat során bebizonyosodott, hogy az üveg lezárásának ez a módja nem tökéletes. Az etiléter gőznyomása ugyanis +22 C fokon 200 Hgmm, és a dolgozók több alkalommal is tapasztaltak párolgásból eredő mennyiségi hiányt a gyárilag kiserelt üvegeknel.

A szakértő megállapítása szerint a hűtőszekrény hűtőterében levő hőfokszabályzó normális üzemeltetés esetén is elektromos szikkasztás, ívhúzás jöhet létre a ki- és bekapcsoláskor.

Jelen esetben a 200 literes hűtőteréből kb. 110—120 liternyi az ott tárolt edények töltötték ki. Így 80—90 liter légtérrel számolva, a robbanási keverék kialakulásához kb. 16 ml éter elpárolgása (1,85 térfogat%) elegendő volt.

A tüzeset egyik tanulsága — amellyel, hogy az éter egyébként is fokozottan veszélyes — a külföldről beszerzett vegyszerek (a hazaitól eltérő szabványok szerinti) csomagolásával kapcsolatos veszélyekre hívja fel a figyelmet. A másik a háztartási hűtőszekrényekben a vegyszerek (tűzveszélyes folyadékok) tárolásának veszélyességét bizonyította.

A létesítményekben (pl. laboratóriumokban) sok helyen használnak technológiai célokra is különböző típusú normál háztartási hűtőszekrényt. A leírthoz hasonló eset elkerülése végett indokoltnak látszik, hogy a hatósági szemlék és ellenőrzések alkalmával erre is terjedjen ki figyelmünk a jövőben.

Kovács Zoltán
tű. hfdgy.,
megyei parancsnokhelyettes

Január 15-én ráesett egy vasdarab az Alagútnál folyó munkálatok egyik dolgozójára. A kivonult egység 8 méter magasból mentőkötél segítségével szállította le, s adta át a mentőknek a súlyos sérültet.

Mi történt Debrecenben?

Távíratí irodák jelentéseiből ismeretes, hogy az utóbbi hónapokban egyre több gyanús tüzesethez vonultak ki a francia tűzoltók a dél-francia tengerparton és városokban. A tűzrendészeti és a rendőrségi szakértői vizsgálatok megállapították, hogy a sorozatos tüzeseteknek egy közös jellemzőjük van: mindig valamelyik mulatóhelyen törnek ki, de csak a vendégek távozása után, sohasem akkor, amikor a helyiségekben tartózkodnak. Figyelemre méltó szakmai körülmény, hogy nincs áldozat, nincs sérült, a szórakozóhely azonban porig leég. Ennél is sokkal meglepőbb és mondhatni, a rejtély megfejtésének kulcsát is magában hordja az a tény, hogy a nem is kevés kárt szenvedett tulajdonosok nem tesznek feljelentést, mondván „véletlenül történt”.

A hatóságok széles körű vizsgálatokat folytattak, és ezek alapján kimutatták, hogy a gyújtogatást előre megfontolt szándékkal, sőt terv szerint hajtják végre. Ez most már világos, kétségtelenül beigazolódt. A kérdés csupán az, kik teszik és miért? A tűzrendészeti és rendőri szervek szerint a maffia keze van benne, mert így akarják bizonyos összegek megfizetésére kényszeríteni a mulatótulajdonosokat. A jelek, a bizonyítékok, legalábbis ezt látszanak igazolni.

Ehhez a feltételezéshez kapcsolódva, Nizza város polgármestere, Jacques Médicin a közelmúltban, egy nagy tüzeset után újságíróknak kijelentette:

— Véleményünk szerint a tengerparton történt sorozatos tüzek nem lehetnek véletlenek, a gyújtogatást minden bizonnyal a maffia utasítására hajtják végre. Sürgősen határozott lépéseket kell tennünk, hogy a katasztrófákat megakadályozzuk. Hol van garancia arra, hogy a hírhedt maffia egyszer nem akkor csinál tüzet, amikor egy-egy szórakozóhely tömve van emberekkel?

A polgármester nyilatkozata nagy visszhangot váltott ki egész Franciaországban, és a hivatalos tűzrendészeti, valamint rendőri szervek most tanulmányozzák, miként akadályozhatják meg a tűz maffiájának tevékenységét, amely egyáltalán nem lesz könnyű feladat — hangoztatják Párizsban.

A Francia Kommunista Párt hivatalos lapja, az L'Humanité egyik cikkében megállapítja: „A maffia, amelynek az embertelen tevékenysége kiterjed egész Nyugat-Európára, sőt Amerikára is, rendszeresen sápot szed a mulatók tulajdonosaitól, és ennek fejében »védelmet« ígér nekik. Sok esetben azonban felszólítja őket, vegyenek részt a maffia oldalán kábítószer-csempészsben és a leánykereskedelemben is. Valószínűleg az utóbbi idők rejtélyes tüzei mögött ez a körülmény húzódik meg. Azoknak, akik becsületesek és ellenállnak, elpusztítják a szórakozóhelyeiket. Nem tűrhetjük, hogy a maffia ilyen módon akadályozza a franciák életét, veszélyeztetve biztonságukat. Az ügy azonnali lépéseket követel a hatóságoktól” — hangoztatja a francia kommunista lap.

Karczag László

A rádió- és sajtójelentésekből olvasóink már értesültek a Nyú Dohányfermentáló Vállalat debreceni üzemének félkészáru-raktárának január 21-én keletkezett tüzről.

Lapzártakor a Hajdú megyei parancsnokság jelentése alapján a kező előzetes tájékoztatást adhatjuk a káresetről:

A tüzet a január 21-én 1/6-kor szolgálatba lépett vagyónőr vet először. Azonnal értesítette a kárhelytől 200 m-re levő portásnőt. Cezzel egyidejűleg a szomszédos Debreceni Dohánygyár vagyónőre figyelte a tüzesetre, és ő is értesítette a portásnőjüket.

Igy 6.14-kor először a kárt szenvedett létesítmény portájáról alig egy perccel később a Debreceni Dohánygyárból is jelentették.

A debreceni parancsnokság h. őrségparancsnoka a jelzés alapján riasztást rendelt el, majd miután a helyszínen kiterjedt égést talált, 3-asnak minősítette.

A kárhelyre 6.32-kor kikerkezett megyei parancsnok a felderítő vetőn átvette a tűzoltás vezetését, és 4-es riasztást rendelt el, az árumentés meggyorsítására honvédségi erőket kért a helyszínrre.

Debrecen I—II—III. és IV-es szereit 6.20-kor, a járműjavító fecskendője ugyancsak 6.20-kor érkezett ki a kárhelyre.

A további egységek 6.25-kor, 7.05-kor, valamint 7.35-kor és érkeztek ki.

A debreceni, hajdúnánási, berettyóújfalui és püspökladányi parancsnokságok beosztottaival együtt — 1+5 fővel — a hajdúböszörményi kén- és szulfidmentesítő üzem munkásai is részt vettek a beavatkozásban.

A mentésben 30 üzemi dolgozó és 206 honvéd segített, s a beavatkozás szinte első pillanatától kezdve a kivezényelt rendőrök is részt vettek a munkákban, biztosították a munkálatok zavartalanságát.

A kárt szenvedett épület 100×15 méteres, kétszintes, alápincézett téglafalazatú, szintelváltásos részeinek fém tartószerkezetei fagereken és deszkaborítással voltak ellátva. Tetőszerkezete is favázás és borítású.

Az eddigi megállapítások szerint a tűz a fermentáló gépsor felüljáróján keletkezhetett. A tűzterjedést nagymértékben meggyorsította, hogy a tűzfalak ún. átjáró-vasajtói meg a liftházajtók többsége nyitva volt.

A raktárepülethez csatlakozott a fermentáló kb. 15 millió forint értékű gépháza; ezt sikerült megmenteni. Az ide áttérjedt tüzet a kárhelyre megfékeztek egységeink.

7.10-kor, majd 7.25-kor teljes mélységben beszakadt az épület tetőszerkezete kb. 25 méteres két szekciója.

A tűz 8.45-kor történt körülhatárolásakor 9 osztról 24 főtől 1 létrasugár működött. A lánggal való égést 12.15-kor szüntették meg.

Egységeink meg a beavatkozás többi résztvevője a rendkívüli körülmények között odaadónan teljesítették kötelességüket, s habár a kárhelyen jelentős (végleges adat erről még nem áll rendelkezésünkre), a gázok elvezetésén kívül mintegy 22 millió értékű dohányneműt is biztonságba helyeztek.

A tűz keletkezési oka egyelőre még nem ismeretes.

A káresetről lapunk márciusi számában részletes tudósításban olvashatóak a részletek.

szélyesség Pesten, Budán és Óbudán vesítés előtt

évszázados török uralom alól 1687-ben szabadult fel város, amelyből 186 év múltán Budapest lett. Az elkese során azonban lakatlan romhalmazzá vált Óbuda, Pest a sorrend a történelmi jelentőségre jutásnak az egymás-tja a középkor folyamán). Ezért telepések beköltözteté-ijonnan kialakítani a városokat. A 185 éves, újkori Pest-és Óbudának együttesen már 280 ezer főnyi volt a ez a felsorolás már a népesség számaránya szerinti -, osszá vonták össze őket, s így Budapest 17-ik lett az osok sorrendjében. Lássuk, a tűzrendészet vonatkozó-nyosan fejlődött-e az „újszülött” főváros?

van arra, hogy a rögtöni, első betelepítés során apró-nyákkal építették be a Tabánt; ez is oka lett a gyakori Huszonöt év múlva, 1712-ben Buda tanácsa egyenes-ítést, hogy a rácok lakta Tabánt teljesen bontsák le és „Uj-Budán” a tűzvédelemnek szerény kezdeteként a kijelölt alkalmazzott a Várban, a Vízivárosban és a Rác-gy jelenték a tüzeseteket és figyeljék a tolvajlásokat.

(1697) Pest tanácsa elrendelte, hogy bontsák le a ádtetőket, vagyis Pesten is számmal és náddal fedték spótlékokat, amikor a város új életre kelt. Pesten 1700-eg kobozták el annak a házat, aki fakéményét egy nem cserélte ki kőből vagy téglából rakott füstelvezetőre.

részén meg a később József- és Ferencvárosnak neve-
lépülésein 1716. október 26-án súlyos tűzvész pusztított.

ot szüntették-e meg, amikor – a tűzvész hatása alatt –
t folyt a dohányzás teljes betiltásáról? Végül is csak makkal és pénzbírságokkal intették nagyobb vigyázatos-
nyzókat. Nyilvánvalóan az általános szegénységre voltak
mikor a gyűlékony anyagból való építkezést nem tiltot-
jesen és azonnal Bizonyítékaik szerint még a XVIII.

epe táján, Pest főutcáján is zsúppal fődtek a házikóknak
niközben udvarukon zöldéséskertet műveltek). A „füst-
var) nyílt tűz (!) lobogott négyszögletes tűzhelyen, fe-
szájú kémény vezette ki a füstöt a szabadba. Pesten
ur 1146 házat számoltak össze; ezek közül 693 db vá-
ült, a vályogházakat náddal vagy számmal fedték, ami
a tűzveszélyt, és egyben falusias jelleget adott a város-

deszét országosan az elmaradottság képét mutathatta,
/i helytartótanács (1769-ben) mintául szolgáló tűzrend-
rendelet-tervezetet küldött szét. Ezt az ösztönző felszólí-
n Pest tanácsa 1730-ban, majd 1749 nyarán két ízben
egy ún. „tessék-lössék” kiadott tűzi renddel. E szerint
zsmester felelős azért, hogy az éjjeliőrök és a városi
tűzvédekhez szállítsák a locsolókat, létrákat, a zsinde-
kat és a vizesajtókat. A gyűlékony anyagok kiiktatásá-
Pest tanácsa (1749-ben) még nem bátorodik továb-
mínt hogy elrendelte: a padlásokról távolítsák el a
anyagokat, ne tároljanak hamut gyűlékony anyagok köze-

nácsa követte Pest jó példáját, és 5 év múltán szintén
tűzi rendszabályzatot, méghozzá részletesebb útmutatás-
ként-negyedévenként végzendő kéményseprés; gyűlékony
i szabad beépíteni a kéményekbe; az istállókban vas-
veglámpát szabad használni; tilos hamut önteni a pad-
sármások és a papság tartásák jókarban kútjaikat, áll-
litébe vizet (a padlásokon is!) meg tűzifecskendőket; tilos
en a dohányzás, különösen a kőművesek és az ácsok
ik a pipázástól; tűzvész esetén a lótalajdonos mesterek
enek a katonai szertárhoz a nagy fecskendőért, bizonyos
ői létrákkal, csákányokkal, kampókkal jelenjenek ott
talosok és pintérek 8 főt adnak a nagy városi fecskén-
re, más kézművesek a kézi fecskendővel siessenek a

világ ajánlott mintatervezet 1788-ban bővített kivitelben
; elsőnek Pest tanácsa reagált erre már abban az évben.
ik, hogy gyűlékony anyagot zárítsanak a tűzhelyen, el-
bbá, hogy a faforgácsot esetenként az iparosok tűzbiztos
k; erős szélben a pintérek ne égecsék ki a hordókat;
n csak 4 font puskaport szabad tárolni, ezt is csak bá-
; ha főzészor meggyulladna a zsír, ne vizet öntsenek
edjék le az edényt; ellenőrző biztosok évente két ízben

minden házban ellenőrizték, hogy megtartották-e ezeket az óvinté-
kedéseket. Éjszakai tűzvész esetén az üvegesek és a szobrázók vilá-
gítják meg azokat az utcákat, amerre a vizet szállítják. A vödör-
láncok sorait 17 kijelölt céh tagjai szolgáltatják. A vízzel töltött hor-
dók odavitelére, kijavítására 7 céh tagjait jelölik ki. Bövödörökkel és
más tűzoltószerszámokkal sok más céh tagjai kötelesek közremű-
ködni a tűzoltásban.

A királyi helytartótanács 1813-ban újabb általános tűzrendészeti
mintsaszabályzatot adott ki. Erre ösztönözhetette az 1810. évi súlyos
budai tűzvész is. A Rácvárosban (szeptember 5-én) egyetlen szikrától
vetett lángot egy pintérműhelynek a faszindely teteje. Hamarosan
600 házikk égett le (felszárad égtek meg), noha a Várból a nádor
is lesietett a gránátoszred katonáival, hogy segítsenek az oltásban.
De a heves szél menthetetlenül továbbodorta a tüzes szikrákat a
száraz tetőkre. Különben a katonaság bevonása (a tűzvédek ellen)
külföldön már jelentősebb és szervezettebb keretben mutatott fel
példákat! Így Grazban a tűzrezredet már szervezetteren vonták be a
tűzoltásban.

A tűzveszélyesség még 120 évvel az újjátelepítés óta és vesze-
delmesebb lehetőségek közepette is fennforgott Pesten. Az 1809 körül
színházzá átalakított „Hacker-szálóban” (most: VII., Tanács körút 7.
sz.), a magyar színtársulat első, pesti önálló otthonában (ahol azon-
ban az csak 3 éven át működött), faoszlopok (!) tartották az emeleti
pályorsót, és festetlen, lágyfa ülésekben helyezkedett el a közönség.

Szerencsére az iparosodó magyar fővárosokban a nagyobb üze-
mek hamarosan hozzájárultak a tűzvédelmi felkészültséghez. Óbuda
járt elől a követendő példával! Az óbudai hajógyárnak 1853 óta
saját tűzoltóosztaga volt; 1855-ben már 117 fő, 6 db fecskendővel
segítette a gyűlékony anyagokkal dolgozó gyár meg a környék tűz-
biztonságát! Ez a példa mindjárt követésre talált Budán; a Ganz-
gyár tűzoltóosztaga 1860-ban már 60 főt számlált. Ebben a vonat-
kozásban Pest és Buda egyesítését gyakorlati szinten már megvalósí-
tották, amikor (1855-ben) közösen adtak ki „Tűzszabályt Pest és
Buda fővárosok számára”. Elrendelték, hogy 9 városi tűzőr Pesten
állandó készenlétben álljon; dohányzásért, gyufa eldobásáért gyűlé-
kony anyagok közelében 1–8 napi elzárás a büntetés; a háztulajdo-
nosok 4–20 db vödört, 1–4 db horgot, ill. tetőlétrát, 1–3 db lámpát,
1–4 db kódat, a színházak és egyéb ilyen intézmények dupla ennyi
felszerelést tartoznak beszerezni. Pest és Buda tanácsai ezt a közös
intézkedésüket 1867-ben megújították (mert nem lett sok fogaratja?),
és kibővítették ezzel a jutalomigérettel: 5, ill. 10 Ft jutalmat kap (a
fuvarbéren felül) az, aki elsőnek érkezik be a nagyfecskendővel a
tűzvész színhelyére.

A három város egyesítésének a gondolata már a levegőben ló-
gott, amikor Pesten az első hivatásos (12 főnyi) tűzoltóság megkezdte
a szolgálatot 1870. február 1-én, s még ennek az évnek a végére
háromszorosára növelte a szaktűzoltóság létszámát! Az egyesített Buda-
pestbe (1873. november 17.) Pest 65 főnyi hivatásos osztagot vitt be
magával; technikai felszerelése is számottevőbb volt (1 gőzfecskendő,
8 db kocsipecskendő, 3 db mozdonyfecskendő, 4 db vízfordó kocsi
stb.), mint a másik két városnak a felkészültsége; Budának a „hozo-
mánya” ebben a vonatkozásban: 7 nagyobb és 7 db kézipecskendő,
20 db vizeskocsi stb. Méltán tartott eszerint Pest lakossága attól,
hogy a két szegényebb „élettárs”-ra sokat kell majd költenie, amíg
utoléri őt a nagyvárosias fény és külső stb. terén.

Gőzfecskendője Budapestnek előbb volt (1872-ben!), mint az osztrák
császári fővárosnak. Amikorra Budapest lakossága 302 ezerre növe-
kedett (1874-ben), a magyar fővárosnak a tűzbiztonságát a 68 főnyi
hivatásos tűzoltóság mellett 64 gyári osztag látta el; Bécsben a la-
kosság száma többszöröse ennek, és ehhez képest a 287 főnyi hiva-
tásos osztag nem jelent aránylag nagyobb felkészültséget.

A Szent Flórián-szobrok meg a tűzvédekben segítő szentről el-
nevezett utcák sokasága azonban arról tanúskodik, hogy az egyesí-
tendő három városban számos ízben nem bizonyult kielégítőnek a
tűzoltói személyi és technikai felkészültség, így azután a hívó embe-
rek Szent Flórián segítségét kérték félelmükben. A belvárosi pélagó-
niatemplom szentélyének a külső falát Hörger Antal által faragott
Flórián-szobornmú ékesítette. A II., Cseteme utca egyik házában bádogra
festett kép hívta segítségül Szent Flóriánt. Ennek a szentnek a kép-
mésai szolgálták még mementóul a tabáni, a Fő utcai kapucinus és
ferences szerzetesrendi, az újlaki plébániai, a pesti ferences, az
óbudai stb. plébániai templomban. A tűzvédek ellen segítségül hí-
vott szentről helyénvaló volt utcák elnevezése a Terézvárosban (1875
után: Szegfű u.), a Rácvárosban (1875 után: Szikla u.), Óbudán, a
Ferencvárosban (itt létezett kettő is, a Nagy Flórianus és Kis Flórianus
utca; utóbbi később Szent Vendel utca lett). A szent kultuszát
külön templomocská is hirdette: a Szent Flórián-kápolna 1730-ban
épült (II., Fő u. 88.), pár évvel a nagy budai tűzvész után.

VÁLLALATOK, INTÉZMÉNYEK, FIGYELEM!

Laboratóriumok, villamos berendezések és elektronikus készülékek tűzvédelméhez nélkülözhetetlen nagy oltóhatású 2 kg-os BCF-gázzal oltó készülékek kiadása a közeljövőben megkezdődik:

FIGYELEM!

A bromid- és tetraoltók igen mérgező töltetanyagát folyamatosan kicseréljük BCF-gázzal. A készülékek újratöltése BCF-gázzal, a megrendelések beérkezésének sorrendjében történik.

BIZTOSÍTSÁ ELSŐBBSÉGÉT!

ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYÁR

Budapest XIII., Babér u. 9-11. Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf. 99.

Kísérje figyelemmel az „Elzett” FLIM Tűzoltókészülék Gyár szakmai hírdetéseit:

● HASZNOSAK! ● TANULSÁGOSAK! ● ÉRDEKESEK!

A BCF-gázzal oltó készülékek gyártásának előkészítése során vállalatunk kutatórészlege mélyrehatóan kereste azt a legmegfelelőbb BCF oltókészülék-típust, amely mindenben kielégíti a hazai tűzvédelem igényeit.

Ennek során alaposan megvizsgálta több külföldi cég BCF-gázzal töltött, aeroszolos flakon megoldású készülékét, azok tűzoltási hatékonyságát és egyéb jellemzőit.

A tapasztalatokat a következőkben foglalta össze:

A megvizsgált aeroszolos flakon megoldású készülékek töltetanyaga nem éri el az MSZ 1040/7 szabványban előírt legkisebb töltetsúlyt, a 0,8 kg-ot.

Az aeroszolos készülékek oltóanyag-teljesítménye nem éri el a szabványban meghatározott 40 g/mp-et, ezért a szabványban meghatározott 0,3 m² felületű vizsgálati tüzet képtelenség eloltani ezekkel a készülékekkel.

A megvizsgált aeroszolos flakonok belső nyomása minimális. Ez okból a hatásos sugártávuk rövid, s így nem éri el a szabványban meghatározott 1 m-t.

Az aeroszolos flakonok oltási hatékonysága a gépjárműtüzek esetében sem kielégítő.

Mindent egybevetve, kutatórészlegünk megállapítása szerint, az aeroszolos flakonok használhatósági köre igen mérsékelt.

Eppen ezért a képen látható készüléktípust fejlesztettük ki. A sorozatgyártásra kerülő 2 kg-os BCF-oltókészülék hatékonyságát alapos vizsgálat alá vettük, s megállapítottuk, hogy mindenben megfelel az MSZ 1040/7 szabvány követelményeinek, mivel a szabványban előírt vizsgálati tüzet minden esetben eloltottuk a készülékkel.

A szabványban előírt vizsgálati módtól túlmenően különféle folyadék tüzek oltására is kipróbáltuk, és megállapítottuk, hogy a készüléktípus több m² felületű, szétröccsent benzín tüzének oltására is kiválóan alkalmas.

(X)

IRGÓS VOLT - ALÁÍRTA

Peremvárosi Szolgáltató Szövetkezet kényszerfelszámolásakor a köztudott követelések között szerepelt rá arra az 52 287 forint fillér összegű számlára, amellyel az intézménynek kellett fizetnie szakértői felülvizsgálata miatt.

intézmény nem fizetett, az 1972 nyarán a Központi Döntőbizottság elé került.

Eljárás során bebizonyosodott, hogy a szövetkezetet 1971 májusában alapították. A kezdeti időszakban a vállalatot Mendrey Miklós vezette, aki az intézmény működését a szakértői felülvizsgálattal, a szakértői díjért 8000 forintban állapodott meg.

Először azonban, hogy a munkaadóval egy olyan szövetkezetet kellett volna megkötöztetni, amelynek a feladata az, hogy az ehhez szükséges dokumentációt elkészítse. Az általa készített jegyzőkönyvet ellenőrzés és a szükséges intézkedések megtétele céljából a kezdeti szakértői felülvizsgálata miatt Mendrey Miklósnak.

Először azonban, hogy a munkaadóval egy olyan szövetkezetet kellett volna megkötöztetni, amelynek a feladata az, hogy az ehhez szükséges dokumentációt elkészítse. Az általa készített jegyzőkönyvet ellenőrzés és a szükséges intézkedések megtétele céljából a kezdeti szakértői felülvizsgálata miatt Mendrey Miklósnak.

A csornai tűzoltó-parancsnokság pártszervezete és kollektívája a közelmúltban névadó ünnepséget rendezett. Vinkovics János tű. őrm. leánya az Anita, Tudós József tű. tiz. fia pedig az Attila nevet kapta

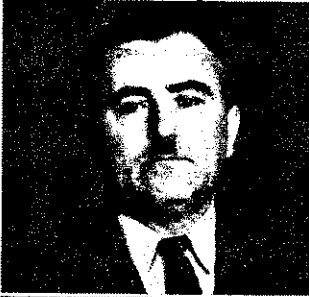
Károly felszámoló azzal a javaslattal fordult az Állami Energetikai és Energia-biztonságtechnikai Felügyelőséghez, hogy nevezett törüljék a szakértői névjegyzékből. Az Állami Energetikai és Energia-biztonságtechnikai Felügyelet ugyanilyen értelemben javaslattal fordult a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságához. A szükséges intézkedés megtörtént, nevezett 1971/27/48. sz. vizsgabizonyítványát a BM TOP semmisnek tekinti, törli az általa nyilvántartott szakértők névsorából, és erről az érintett tűzoltó-parancsnokságokat is értesíti. Az oklevél be-

vonásáról kiadója gondoskodik majd. Mendrey Miklós különben 1963 óta foglalkozott elektromos berendezések felülvizsgálataival. Mostanában jó néhány szövetkezet bővítette tevékenységét körét különböző tűzvédelmi szolgáltatások vállalásával. Ami rendjén is van, ha ugyanakkor az ehhez szükséges személyi és tárgyi előfeltételekkel is rendelkeznek. A Peremvárosi Szolgáltató Szövetkezet esete arra figyelmeztet, hogy erről mindenkor tanácsos előzetesen meggyőződni.

PURGULY SÁNDOR tű. főtm., a debreceni városi és járási tűzoltó-parancsnokság beosztottja 1972. december 30-án, 42 éves korában váratlanul elhunyt

TÓTH SÁNDOR önk. tű. főhdy., Majs község önkéntes tűzoltótestületének parancsnoka, életének 52. évében meghalt. 25 éve volt testületi tag, 21 éve pedig parancsnok

ZINTES SOROK: 1. AZ MÉRLETŰ ILL. FELÜLETŰ CELLULOID SZINTE LOBBANÁSTAN EG. 13. Űrmérték. 14. 'g' a nyárfa levele. 15. Teteje. 16. Növény alkotórésze. 17. idős férfi. 18. Shakespeare ismert királyalakja. 19. A tánt. 20. Pihen. 22. Napa azonos. 24. Kettősbetű, kettőzve és. 25. Távol-keleti játék. 26. pompázatos. 28. Sípzilón! 29. ában. 30. A futás sebessége. **CELLULOID EGÉSI SEBES- ENNYISZER NAGYOB, AZ AZONOS MENNYISEGŰ GÁCSÉ. 35. A férfi sorsa. 36. A CELLULOID EGÉSENEL FÜGG. 34. NELKUL IS VÉG- GY. 41. Bizonyos dugófajta. 43. t felsegít. 45. Női hajviselet. lyeslés. Amerikában. 48. Viz- lagyar sportolónő (Magdolna). gyar Népköztársaság. 50. Jut- ak.**

GÖLEGES SOROK: 1. Fát for- 2. Előidező. 3. Van ilyen toll 4. Kirakati olvasmány. 5. Kettőz- gyar község. 6. Mondat része. 7. gyar község (itt még megvolt!), 8. török rang. 9. Páva azonos betű. 10. Képző. 11. Angol férfi, de angol királynő neve 12. Ir származású angol költő. 13. Irt. 14. j. 15. j. 16. j. 17. j. 18. j. 19. j. 20. j. 21. Alul. 22. Irányt je- 23. időegység. 26. Bizonyos tek- 27. Szófogajta. 28. elején kettőt jelent. 31. Mozi hangzó. 32. Növényi rész. 33. évszakban. 34. A CELLULOID HEZ EBŐL LÉNYEGESEN SEBB KELL, MINT BARMELY ANYAGNÁL. 35. Testrésze. 37. 38. munkások. 39. Európai fő- 40. Nagy múltú indián nép és a (idegen írással). 41. Nő- 42. 43. 44. visszafelé. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

FEJTÖRŐ FEJTÖRŐ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Megfejtésül az alábbi sorokat kell beküldeni: vizzs.: 1., 32., 38., függ.: 34.
Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő be-

tűkből összeállítható két szót: ha égő filmtekercest vízbe dobunk, a víz tetején ez jelenik meg, mely meggyújtó ill. éghető.
A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Figyelem! Még részt vehet a januári számunkban közölt éves pontversenyben is! Megfejtési határidő: 1973. február 25. K. I.

Az 1. számban megjelent kereszt-rejtvény helyes megfejtése a következő: A CELLULOID, MIVEL MÁR SZÁZ C FOKON ELBOMLIK ÉS INTENZÍVEN EG; LEVEGŐVEL ELEGYEDIK; ROBBANÁS; ÜTÉSRE.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható két szó: NAGY SEBESSÉGEL. Könyvjutalmat nyertek: Csapó Sándor, Kajászó; Gecse István, Mezőkövesd; Kovács József, Mezőkeresztes.

A nyerményeket postán küldjük el. Rejtvényfejtőink 1972. évi pontversenyében az értékeléskor a következők sorrendjében alakult ki: 60 pontot értek el: Barna János, Budapest; Csaba Gyula, Budapest; Gyuris István, Nyíregyháza; Horváth Sándor, Gödöllő; Németh Mihály, Baja; Nyírő Dezső, Budapest; Pető János, Budapest; Samu László, Budapest.

59 pontosok: Lavati Miklós, Baja; Tóth Imre, Hódmezővásárhely; Vida György, Budapest. 58 pontosok: Bús György, Tárnok; Zsombok János, Budapest. 55 pontosok: Fábian Sándor, Budapest; Lendvai László, Gyoma; Tóth Kálmán, Sárrétudvari. A felsorolt rejtvényfejtőket szorgalmuk elismeréséül könyvsomagjutalmazásban részesítjük. A csomagokat postán küldjük el címükre.

TŰZVÉDELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata Szerkesztő és szerkesztőség: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest VIII. Székhely: Kovács János utca 1-3. TELEFON: 331-160. Kiadja a Balogynépszórárium Tűzoltóság Országos Parancsnokság Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 18,- Ft. Számításkészítés: 235-90 151-1108. 72.2573/2-2 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató [Postai irányítószámunk: 1081] Index 25 504

A koloccai fotókállitás második díjat nyert felvétele. Készítette: Orvay László ny. t. szds.

**Egy
kis
tapasztalat-
esere**

(Interjú
a 7. oldalon)

KITÜNTETÉS. A belügyminiszter elvtárs a tűzvédelem érdekében kifejtett eredményes munkájáért dr. Szabó Tibort, a MÁV Pécsi Igazgatósága vezetőjét a Tűzrendészeti Érem arany fokozata, Göndöcs Jenőt, az igazgatóság tűzrendészeti előadóját pedig a Tűzrendészeti Érem ezüst fokozata kitüntetésben részesítette. Az elismeréseket Kosteletzky Sándor tű. ezds., megyei parancsnok, az igazgatóság vezető beosztású dolgozóinak jelenlétében, a közelmúltban adta át

NYUGDIJAS-TALÁLKOZÓ. A Budapest X. kerületi pártalapszervezete a közelmúltban nyugdíjas-találkozót rendezett. Tíz nyugdíjas elvtárs jelent meg, akik a régi parancsnokaikkal szívélyes eszmecsere-t folytattak. Részt vett Ficsór Sándor tű. ezds., budapesti parancsnok, a kerületi párt- és tanácsi vezetői

NYUGDÍJAZÁS. A szentesi tűzoltó-parancsnokság személyi állománya, nyugállományba vonulásuk alkalmával, bensőséges ünnepség keretében búcsúztatta Butyka András tű. őrgy-ot, az egység volt parancsnokát és Németh Imre tű. ftórm. elvtársat. A búcsúztatáson dr. Gillicze Lajos, a városi tanács vb-titkára és Csete György tű. alez., megyei parancsnok is megjelent. A képen: Németh elvtárs megköszöni a kollektíva ajándékát, tőle balra Butyka elvtárs

Kocsis Mihály tű. őrgy., a Szabolcs-Szatmár megyei tűzoltó-parancsnokság tűzrendészeti főelőadója, nyugállományba vonulása alkalmából, családi ünnepség keretében búcsúzott parancsnokaitól és munkatársaitól

ÚJSZERŰ BESZÁMOLÓ. A siklósi járási tűzoltó-újszerű és érdekes módon számoltatta be az önkormányzati parancsnokokat, február 15-én, az 1972/73-as további eddig elsajátított tananyagból. Vetélkedőt szervezte levőknek egy tűzrendészeti témájú kérdésekből TOTÓ-t kellett kitölteniük. A teszt-jellegű beszámoló sikere volt. Az 1-3. helyezettek pénz-, a 4-20. hely pedig tárgyjutalmat kaptak. A megyei parancsnok szakmailag is igen hasznos a siklósiak kezdeményezésétől a parancsnokokat szakmai képzettségük fe

EMLEKÜKET MEGŐRIZZ

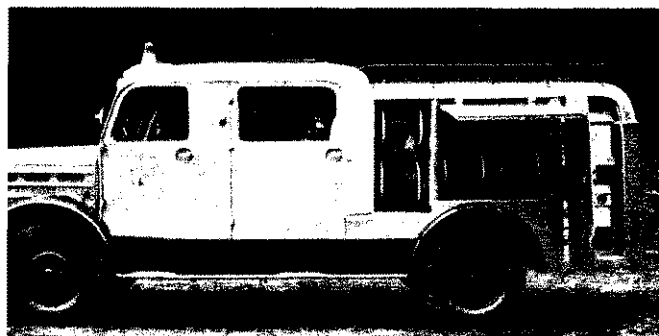
VÉGH GERGELY
tű. ftórm.
1933—1973

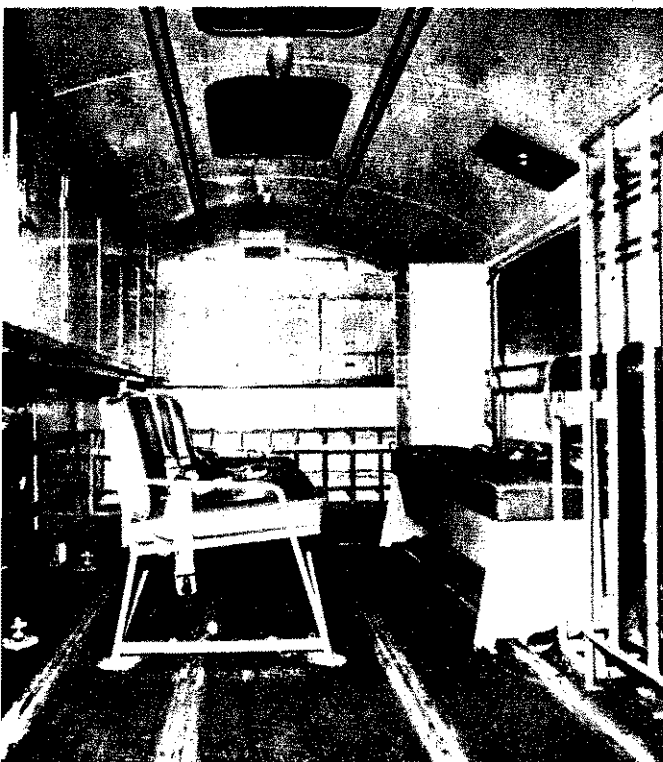
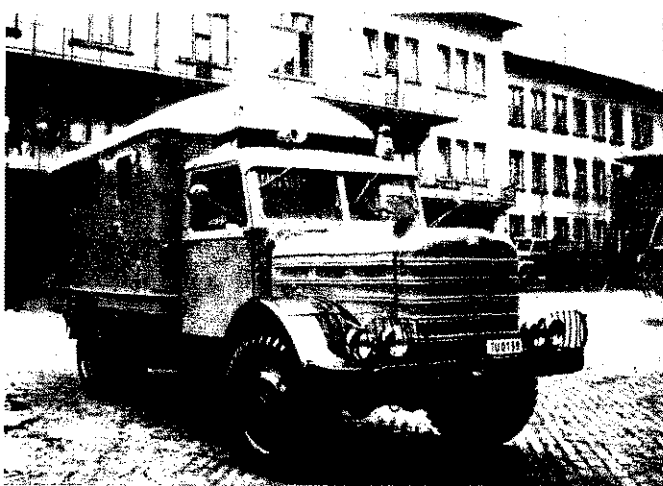
KOVÁCS J.
önk. tű. s
1907—19

Hosszas betegség után február 7-én elhunyt a kecskeméti városi és járási tűzoltó-parancsnokság vonulós tiszthelyettese. 17 éven át teljesítette becsülettel az esküjében vállalt kötelességét, s szolgált fáradhatatlanul hivatását. Felesége, három kiskorú gyermeke, hozzátartozói, barátai és munkatársai jelenlétében február 10-én helyezték örök nyugalomra.

A tarcali önkormányzati testület vezetője, február 15-én 66 év elhunyt. 1923 óta kényszerűen tűzoltó, 1966-ig parancsnokságban. A közönségszolgálati magatartásának munkásságáért tisztelték. A kecskeméti önkormányzati testület elnöke

ITÁS. A BM TOP Központi Javítóműhely szocialista br-
többietvállalásuk egyikét teljesítették azzal, hogy a jelen-
szaki szintnek megfelelően felújítottak egy elhasználódott
van levő CSD-420-as alváza szerelt áramfejlesztő gépjár-
A teljes jármű- és felépítmény-felújításán kívül új fődara-
s beépítettek a szerbe, többek között egy 30 kVA-es gene-
A munka 2130 óra alatt készült el, értéke kb. 200 ezer forint

A nemzet- közi nőnap

alkalmából szeretettel és
őszinte tisztelettel köszönt-
jük testületünk valameny-
nyi hivatásos és önkéntes
nődologozóját. További
munkájukhoz sikereket és
erőt, egészséget kívánunk!

OKTATÓFILM. A Rendőrfilmstúdió a közelmúltban készítette el
a „Tűzrendészeti felszerelések gyakorlati felhasználása” című ok-
tatófilmet. A film a vegyipari üzemek taktikai jellemzését; az
1500-as habárbocot; a kézi léghabsugárcsővet és szerelvényeit,
azok szerelését, működését és használatát; a 11 m-es fém kihű-
zőslétrát; az oxigénes légzőkészüléket és annak használatát mu-
tatja be. A képen: Jelenet a filmből

BÚVARSZOLGÁLATI GÉPJÁRMŰVET adtak át rendeltetésé-
nek a közelmúltban a BM TOP Központi Javítóműhelyben. A
CSD-344-es alváza szerelt felépítmény héjazati részét a Labor
MIM esztergomi 3. számú gyáregysége készítette. A műhely dol-
gozói a szer belső berendezéseit 1730 munkóra alatt 52 000 forint
értékben alakították ki. A gépjármű magával szállítja a búvárok
egyik igen fontos mentőeszközét, az ún. rekompresziós kamrárt is

fűzeteknek is ez a gyár a „profil” gondolná, hogy évente 8000 tonnát a termék?

Szálinger János, a tapolcai járózottság szakreferense is részt vett zelmúltban tartott ülésen, amely tűzrendészeti helyzetét értékelte. Megkértük, szíveskedjen tájékoztatni olvasóit tapasztalatairól, mivel a térségben ő ennek a területnek a felelőse.

Mintegy másfél óráig tartott a járózottság tagjai tizenkilenc kérdést emlékezetem szerint nyolcán szóltak a témához.

Ennek során lényegében pozitív volt a járás tűzrendészeti helyzetét értékelő vezetői követezetenesen a vonatkozó követeztségeiknek, t. építési, használatbavételi és gépjárművek kérése körül korábbi visszasságok felszámolását is.

A tapolcai tűzoltó-parancsnokát a járózottság a rendőri szervekkel való együttműködését bizonyítja, hogy a tűzeset között mindössze kétfeléről a megállapítást a keletkezési okok.

Miután hivatásos vonulógységünkben, bár ennek előbb-utóbb szükségessége, kétszeresen is jelen tekintenünk a jelenleg kb. 1120 fővel a területi tag munkáját. Így például

Legutóbb az elmúlt évben volt esedékes a műszaki beosztásuk kétvétenként követező tűzrendészeti vizsgája.

Erre ezúttal a követező módszert választották: Az összes tudnivalót egy 42 oldalas fűzet tartalmazta; a vizsgázók olyan tételket kaptak, amely 4-5 kérdést tartalmazott, és írásban kellett kidolgozniuk őket. Fontos alapelem volt még, hogy mindenki olyan témakörből vizsgázzon, ami közvetlenül kapcsolódik a munkájához.

A vizsgára követeleztet 492 műszaki 95%-a igen alaposan felkészült.

Ha már Balatonfűzfőn jártunk, ellátogatunk a Nitrokémiával szomszédos papírgyárba is. Nagyarányú rekonstrukció folyik itt, és érdekessége, hogy a Budimex nevű lengyel vállalat a kivitelező, miután a hazai vállalatokkal nem tudtak megegyezni a határidőben.

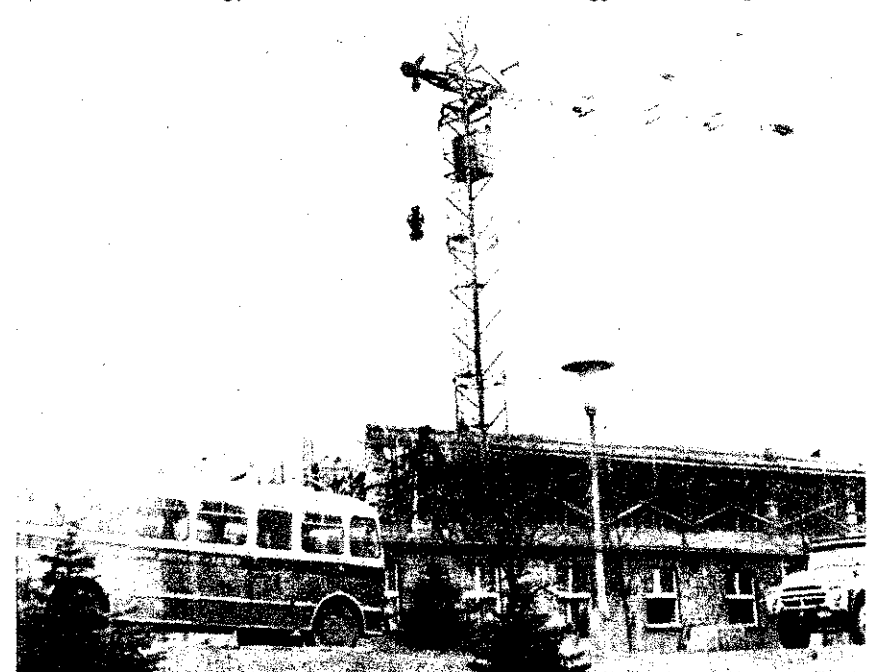
Fáy András igazgató igen jó véleményrel van a baráti ország itt dolgozó építőmunkásairól. Jóllehet a lengyel tűzvédelmi előírások nem egészen azonosak a mieinkkel, így kezik mindenben eleget tenni előírásainak, s a már elkészült létesítmények műszaki átadását is példásan szervezték meg. Egy alkalommal ellenőrzés közben tiltott helyen való dohányzáson kapták rajta az egyik munkást. Annyira elrejtette magát az illető, hogy látott rajta: legszívesebben gyorsan eltűntetné az égő cigarettát. Oka is volt rá, mert az egyik társát más szabálytalanságért vállalatát azonnal hazaküldte Lengyelországba.

A termelésben nem okozhat fennakadást az építkezés, hiszen egyebek között az iskolai

Ketten a Fűzfői Papírgyár aratott női rajából: Bognár B. kezelő és Orbán Katalin raj

Lengyel vállalat építi

Jelenleg az a termelési profilunk, hogy voltaképpen nincs is ilyen – ezzel kezdte a beszélgetést Harsányi Imre, a Fűzfői Nitrokémia műszaki igazgatóhelyettese, és magyarozatként hozzáfűzte: ez a megrendelők gyorsan változó igényei miatt alakult így, s jelenleg például a vadászpuskákba való löportól bizonyos gyógyszer-alapanyagokig terjed a termék sor.

Mintegy hatezren dolgoznak az ezer holdat meghaladó, s körülbelül kétmilliárdos értékű gyárterületen. Ehhez képest 1972-es tűzkaruk említésre sem érdemes.

Érdekes módon azonban a tűzvédelmi feladatok közül elsőként tűzvizsgálati módsze-

Harsányi Imre

reiket vázolta Harsányi elvtárs, aki egyben az itteni biztonságtechnikai műszaki tanácsnak az elnöke. Mint említette, náluk – tekintettel a nagyszámú tűz- és robbanásveszélyes anyagokra és technológiára – az olyan kisebb füstöléseket vagy beizzásokat is rendkívüli eseménynek tekintik, amelyek voltaképpen nem minősíthetők tűzesetnek. Ezt a megjegyzést is figyelembe véve összesen 18 ilyen rendkívüli eseményük volt 1972-ben, és minden alkalommal magas képesítésű szakemberekből álló bizottságot küldtek ki az okok tisztázására, továbbá azzal a megbízatással, hogy tegyenek javaslatot az ilyen vagy hasonló esetek ismételt bekövetkezésének kiküszöbölésére.

Abból a felismerésből, hogy az üzemi tűzvédelem lényegében műszaki feladat, a közelmúltban átszervezték a tűzrendészeti hálózatot, s a korábbi egy helyett most kilenc tűzrendészeti bizottság működik a gyárban. Tevékenységüket az említett tanács, illetve a biztonságtechnikai főosztály koordinálja. A vezetők meg a tagok pedig lényegében azonosak a gyár vezérkarával. Az eddigi tapasztalatok szerint jól bevált az új szervezés, mivel minden szinten egy kézbe került a termelés meg a vele járó tűzvédelmi feladatok végrehajtásának irányítása. Így például mindenütt a főművezető a tűzvédelmi felelős, s a helyettes főművezető e tisztségben is helyettese, a csoportvezetők pedig tűzvédelmi örök.

lamint testületben a közeljövőben ismertetik majd.

Jó néhány esztendő óta minden héten tűzrendészeti tanfolyam színhelye a sümegi turisztaszálló. A korábbi hathetes tanfolyamokon tsz- és AG-dolgozókból került ki a hallgatóság; s jóllehet többen vitatták, hogy annyi idő alatt el lehet-e sajátítani egy kétéves tanfolyam anyagát, az eredmény a szervezőket igazolta; a korábban végzetek kevés kivétellel szépen megállják a helyüket.

Miután a tsz- és AG-tűzrendészekben most már nincs hiány a megyében, a jelenlegi tanfolyam 41 hallgatóját ipari létesítmények küldték. 70%-ban érettségizetteket, sőt, akad közöttük egy vegyész- meg egy gépészmérnök is.

Az oktatás módszerei lényegében azonosak a korábbi évekével. A beszámoltatásé is. Dolgozatok írása mellett az utolsó héten olyan feladatokat kell majd gyakorlatképpen megoldaniuk, amelyekkel nap mint nap találkozhatnak.

Ha olyan célúnak tekintjük ezeket a tanfolyamokat, hogy fő feladatuk a beosztás ellátásához szükséges ismeretek megalapozása, akkor Veszprém és más megyék tapasztalatai igazolni látszanak azt az elképzelést, hogy a hat hét nem azonos valamiféle „gyorstalpaló” módszerrel.

De vajon nem lehetne megpróbálkozni olyan kombinációval, hogy bizonyos ismeretek kötelező elsajátítása lenne a hathetes tanfolyamra való felvétel előfeltétele?

Nyolc és fél esztendeje írtunk bővebben a devecseri önkéntesekről, mint olyan gárdáról, amely a versenypályán nem szerzett ugyan különösebb babérokat, viszont a tűzoltásban annál inkább jeleskedik.

Nos, azóta annyiban módosult a helyzet, hogy szép versenyeredményeket is felmutathatnak (tavaly például három rajuk is járási győztes lett). De ami összehasonlíthatatlanul fontosabb: továbbra is a környék legbiztosabban riasztható vonulójegységének számítanak.

A gyors vonulásnak mindössze annyi a titka, hogy a postán mindig tudják: nap közben ki és hol értesíthető telefonon, éjszaka pedig Orbán László parancsnok egyszerűen értesíti Dukáikat, ahol apa és három fia is önkéntes.

Mint Kuti Elemér vb-titkár újságolta: ez év-

Papp János szakaszvezető

ben lesz százéves a testület, és augusztusban szerény, de méltó keretek között kívánják megünnepelni a jubileumot.

A veterán parancsnok is jubilál: negyven esztendeje önkéntes. A közeljövőben nyugdíjba vonul. A testületből természetesen nem, mert mint mondja, ez az egyetlen szerve-délya.

Több község tsz-ének csatlakozásával ugyancsak megnőtt a vaszari Hunyadi Tsz területe, s emellett kiterjedt melléküzemi tevékenység is folyik, méghozzá nem is csak úgy mellékesen. Egyebek között saját sütödéjük és egy gombüzemük is van. Jó néhány ruhagyárunk is tőlük szerzi be a gombszükségletét. A téli időszakban kétszázhatvan tagot foglalkoztatnak itt.

Ami a tűzvédelmet illeti, jó ideig elég sok gondot okozott a pápai parancsnokságnak. A közelmúltban azonban kedvező változások történtek. Az egyik műszakilag jól képzett dolgozójuk, Varga Imre lett a függetlenített tűzrendészeti előadó, és a nagy terület meg a sokféle tevékenység okozta nehézségek ellenére jó körülmények között dolgozik: az általa javasolt tűzvédelmi célú beszerzéseket

Jinger János

Gáspár, a sümegi tanfolyam bizalja kiosztja a soron következő tananyagot

évente 10–15 alkalommal is vonulnak, de sikeres beavatkozás részese volt a járási helyen működő testület is. Egy alkalommal en a klubjukban voltam, amikor riasztásokat, s én is velük mentem a tűzhöz.

tűzrendészeti helyzet további javítását, amint a testületek további egészséges fejlődését fontos politikai kérdésként kezeljük. a témát alapszervezeteink meg a közbepártbizottságok évről évre napirendre tű-a taggyűléseken. A párttagoknak a tűzoltó-ületben kifejtett aktív tevékenységét párt-naknak tekintjük.

párt-vb egyébként elismerését fejezte ki üzöltő elvtársak eddigi áldozatkészségeért, dicséretét mindegyik alapszervünkben, va-

Kuti Elemér vb-titkár és Orbán László parancsnok

Hogyan működtené? — kérdezi Varga Imre a vaszari tsz gombüzemének fröccsöntőjében

1
 Pillanatkép a keszhelyi parancsnokság műhelyében, ahol Kovács Ferenc zls. és Dóczy József főrm. éppen virágtartókat barkácsolnak. Takarva Pintér József főrm., aki ugyan már több mint egy hónapja nyugdíjas, mégis előszeretettel segít volt munkatársainak

2
 Most már csak az udvar rendezése van hátra a keszhelyi tűzoltóaktanya felújításából. Az állomány 100 ezer forint meghaladó munkával járult hozzá ehhez

3
 Már tavasz van a keszhelyiek melegházában. A „főkertész” most Scheffer Károly főrm. Mellette Kránicz Dezső alhdgy., őrségparancsnok

gyorsan jóváhagyják, a szabálytalankodókkal pedig anyagilag is érezteti rosszallását a vezetőség.

Érdemes lenne gyűjteni több év tüzeseteinek krónikájából, hányszor volt az idős éjjeliőr egy-egy tűz negatív értelemben vett főszereplője.

Január 28-án például kis híján kigyulladt a keszhelyi AFOR-telep, mert az őrzéssel megbízott nyolcvanéves bácsi fázott. Nem működött a telep bódéjának olajkályhája, erre fogta magát, és elment a telepvezetőhöz megkérdezni, mitévő legyen. Az ugyan azt a tanácsot adta, hogy ne piszkálja a kályhát, a bácsi azonban amikor visszament, ismét megpróbált fűteni vele. A bódéból kicsapó lángokra szerencsére felfigyeltek a vasutasok, és értesítették a keszhelyi parancsnokságot. Így habsgúrral idejében megfékeztek a közelben levő több száz olajos- és benzineshordót fenyegető tüzet. A bácsinak jóformán az utolsó pillanatban sikerült kimenekülnie, de a kapukulcsot már nem sikerült kihozni, és elégett a telefon is. Az égésnyomok, valamint a tanúmeghallgatások alapján minden bizonnyal az égőedénybe történt szabálytalan töltés idézte elő a tüzet.

Január 31-én délután tudtuk meg, hogy miközben Keszhelyre utaztunk, reggel Litér községben tüzet okozott egy idős éjjeliőr, ezúttal azonban a saját portáján.

Hazatérve a szolgálatból, befűtött a MEKALOR 629-es kályhába. Előzőleg egy 20 literes kannából öntötte az olajat, és elmondása szerint, túltöltés miatt, néhány liter kifolyott a tartályból. Abban a hiszemben, hogy az olaj úgy is elpárolog (1), begyűjtött, kb. 10 perc múlva 6-os fokozatra állította a szabályozót, majd lefeküdt aludni.

A fémkannán kívül két 10 literes műanyag kannát is tartott a szobában, mert úgy halotta, a hidegben tárolt fűtőolaj „paraffinosodik”.

Arra ébredt, hogy „nagyon melege” van. Szerencsére még sikerült kímásznia az ablakon. A szomszédos szobában levő feleségét azonban már nem értesítette. A tüzet a helybeliek több vödör vízzel oltották el.

1972-ben 181 alkalommal oltottak tüzet a Veszprém megyei egységek. Ezenkívül 235 műszaki- és egyéb mentésben vettek részt, vagyis – akárcsak sok helyen másutt – itt is ez utóbbiak aránya került túlsúlyba.

Papp János szkv., a kesznokás fiatal vonulósa kor életmentő Érmét kapott a köz Zalaszántón élete kockázatát egy idős férfit egy olyan ki falából mentés közben is jól dültek le. Vödörben és kötél-sok követ húzatott fel, mire a szorult helyzetbe került bá-

A különösen eredményes jobb társadalmi résztvevőit a is elismeréssel illeti. Úgy tud ban egyedül itt adományozn oltásért” elnevezésű, s szép kitüntetéssel, méghozzá pénzzel. Az elmúlt évben nyolcan r elismerésben.

A megelőzésben érdemeke zül tavaly 35-en kapták meg megyei tanácsai elismerést k dészeti érdemérem arany v zatát, amit rendszerint úgy a lommal együtt szoktak átnyú

Több megyében kérdezték vel pótolják a községi tűzolt elelőtt megszüntetett své Veszprém megyében a megy rozata értelmében úgy oldot dást, hogy saját segélyző pé tek. A felnőttekért fejenként kért pedig fejenként 5 forint a községi tanácsok, s így el gyűlik össze, mert kb. 9000 tartanak nyilván a megyébe nem 90%-a már biztosított.

A jóváhagyott szabályzat bek között keresőképtelenség rokkantság esetén – legfeljeb napi 50 forintot kaphatnak tak, a testületi tag kötelessé ben vagy az ennek során s miatt bekövetkezett rendkívü egyéb méltányos esetekben is jedhető segély adható a köz tozóknak; ezenkívül a testületü tületi tagok pedig 1 ezer fori gelyben részesülhetnek.

A tervek szerint – s erre szabályzat lehetőséget ad – álló összeg egy bizonyos közhasznú célokra is fordíthat tanulmányi kirándulások költ gátása.

"külső szemlélő számára gyakran nincs látszatja"

Élgetés dr. Máté Ferencével,
Kecskeméti Centrum Áruház tűzrendészeti előadójával

Engedje meg, hogy ezúttal megfor-
gassam a rovatukban szokásos sorrendet,
kérdések először.

Szívesen.

Nos, „véletlenül” nem éppen a Tűz-
védelem márciusi számában kívánják
úgy ezt a beszélgetést?

Hát...

Akkor mindent értek. Látja, erre is
nemzetközi nőnap. Mert én is szok-
om olvasgatni ezt a rovatot, de eddig
tapasztaltam, kizárólag a férfiak
közvetítésére és véleményeire kíván-
gok. Pedig több ezer nő is dolgozik a
területen, s talán ők is mondhattak
hasonló okosakat.

Belátjuk, de jobb később, mint soha.
Megengedi, akkor nyomban fel is
tegyük a kérdést: előnyös-e vagy netán
rossz, hogy az Ön vállalatánál nő
is vezeti a tisztséget?

Erre azt felelhetném: is, is. Az igaz-
ság az, hogy nemrégiben tüntették ki a
Tűzvédelem Erem arany fokozatával;
egy kétszáz dolgozónk közül 170
nő, az ipari tanulók között
talán fiú akad. Egyenjogúsítási vita
nem adódhat nálunk, a fizetésem
kevésbé az ugyanilyen beosztást
vezető férfi kollégáiménál. Legfeljebb
a különbség közöttünk, hogy én
szó szerint nem diktálok, hanem magam
szólok és iratokat.

Mondják, mi nők jobb megfigyelők
vagyunk, hamarabb észreveszünk bizonyos
részleteket. Hogy ez mennyiben vo-
natkozik rám, azt mások hivatottak el-
mondani.
Nem érzem, hogy viszont, hogy —
ez nem szeretnék általánosítani —
számomra egy kicsit hadilábon állok a
szakterülettel. Pedig hát amióta
a tűzvédelem régi központi hatáskörök
kerültek, mind gyakrabban kell
dolgoznom tervezőkkel, kivitelezőkkel.

Értem, hogy mindegyik a tárcánk
szervezett kétféle tanfolyam adott
munka némi alapot, de hasznosnak tar-
tom, ha ezzel nem tekintenek befeje-
zettnek az iskoláztatás továbbképzésün-
k. Beosztásomnál fogva rendész és
tűzvédelmi felelős is vagyok. A mun-
dalmunk példaként alap- közép- és
fokú képzést szervezhetnek, illetve
is szervezniük beosztásuktól függően.
Nem ártana érdemes lenne a tűzvédelem-
területet követni a példát, különös tekintet
az egy-egy ágazat szakmai követelmé-
nyeire.

Címkepiünkön: egy kis tapasztalatcserén
Halasy Jenőnével, az Úttörő Áruház
tűzrendészeti előadójával

— Milyen a tűzrendészeti fegyelm
Önöknél?

— A kecskeméti meg a kiskunfélegyházi
áruház és hat másik létesítmény
tartozik hozzánk. Megítélésem szerint a
fegyelm nem rossz, a legtöbb gondot a
tiltott helyen való dohányzás okozza, va-
lamint az, hogy a jelenleg adható bérért
általában mi is csak idős bácsikat alkalm-
mazhatunk éjjeliőrnek, s megvallom,
emiattnem mindig alszom nyugodtan, jól-
lehet rendszeresen tartok éjszakai ellen-
őrzéseket.

A többi gondokat két áruházunk épü-
lete okozza. Jócskán túlvannak már a
korhatáron, elég sok a beépített faszter-
kezetük. Egyelőre nem számíthatunk újak
építésére, viszont a forgalom állandóan
növekszik.

Most egyébként mi is szorgalmasan ké-
szülünk a Centrum Áruházak közeljövő-
ben esedékes tűzrendészeti vetélkedőjére,
ami szervesen kiegészíti a nemrégiben le-
zajlott másik rendezvénysorozatot. Ezúttal
ugyanis nem a létesítményi tűzoltók, ha-
nem a dolgozók mérjük össze felkészült-
ségüket.

Már elvégeztük az előzetes felmérést.
Kecskeméten 79-en, Kiskunfélegyházán
49-en jelentkeztek, jelenleg tovább ros-

tálunk, s csak ezután dől el, kik képvisel-
ik a színeinket, remélem, az ország-
os döntésben is.

A magam részéről csak üdvözölhetem
a kezdeményezést, tekintve, hogy jól ki-
egészíti a szokásos oktatásokat. Itt je-
gyezném meg azonban, hogy munkavédel-
mi filmekben jóval nagyobb a választék,
mint a tűzvédelmi témajuttakban, s ezen
feltétlenül változtatni kellene.

— Említette, hogy érettségizett, s a tűz-
rendészeti mellett könyvelői és még másik
három szakképzés is van. Szívesen
változtatna beosztást?

— Jaj, nem. Én egyebek között abban
látom a munkánk szépségét, hogy a külső
szemlélő számára gyakran nincs lát-
szatja.

Nemrégiben vásároltunk például egy
Zsuk-teherkocsit. A vezetőfülkéjében a
szállító cég elhelyezett egy tetraoltót. Ez
a készülék ilyen helyen életveszélyes.
Gyorsan le is vetettük, mielőtt a kocsit
használatba vették volna.

A tűzrendészeti előírásoknak megfele-
lően sűrű szövésű dróthálóval kellett el-
látatnunk az egyik raktárunk pinceabla-
kait. Igen ám, de az emiatt elégtelenné
vált szellőzés súlyosan veszélyeztette vo-
lta az ott tárolt árut. Ezért speciális bevo-
nattal kellett ellátni a falakat és az
áruk érzékenységének megfelelő raktáro-
zási módot kellett választanunk.

Gondok, bosszúságok is akadnak, de
ez is munkánk velejárója, bár éppensé-
ggel nem mondhatnám szűkszerűnek.
Mi is beszereztünk például jugoszláv
gyártmányú kézioltókat. Az eladó vállalat
azonban arról már nem tájékoztatott
bennünket, hogy ezeket a készülékeket ki
tölti, illetve javítja. Nem is találtunk
vállalkozót.

Vagy egy másik eset. Lángmentesítettnél
kellett falépcsőinket, de utána valóságos
kis nyomozást kellett folytatnunk, hogy
az anyag milyen tisztítószerekre nem
érzékeny.

— Mivel tölti szabad idejét?

— Ez kevés gondot okoz, minthogy
nemigen akad. Két helyen is szemináriumot
vezetek, érettségi előtt áll a fiam.

Végül, de ez akár a cikk elejére is
kíváncsi, hangulkozó szeretném: igen
megnyugtató számomra, hogy ún. problé-
más ügyekben vagy éppen a vetélkedőre
készülő gárdánk felkészítésében mindig
támaszkodhatok a kecskeméti tűzoltó-
parancsnokság segítségére. Tudom, hivatali
kötelességük ez, de szerintem nem mind-
egy, ki milyen szívesen tesz eleget ennek.

(g)

probléma áthidalásaként a nehezen elérhető helyeken levő olajtartályok esetleges tüzeinek eloltására az OT Fémlemezipari Művek által készített egy-egy félautomata rendszerű, általában oltó berendezést építettek

csak tűzveszélyes berendezés az állomások elektromos terében elhelyezett 630, illetve 1650 kVA teljesítményű állomásonként 2, illetve 5, összesen három olajszigetelésű transzformátor hűtésükre szolgáló olajmennyiség ormátoronként 0,5—1 m³. Ezeket automatikus CO₂-berendezések védik.

metró teljes vonalszakaszának üzemeltetése naponta 110—120 MW⁶ elektromos energiát igényel. Ez a mennyiség eléri egy közepes nagyságú város teljes felhasználását.

az elektromos energiát kábelek szállítják a rendeltetési helyükre. A kábelhálózat hossza összesen mintegy 800 km.

A kábeleket egyenként horogra felfüggesztik, csoportosan vagy kötegekben helyezik el. Szigetelésük hőre lágyuló, etilén-szarmazékú anyag. Nehezen éghető és nem vezet át meg, egyenként és vízszintes irányban fektetik.

APASZTALATOK RINT

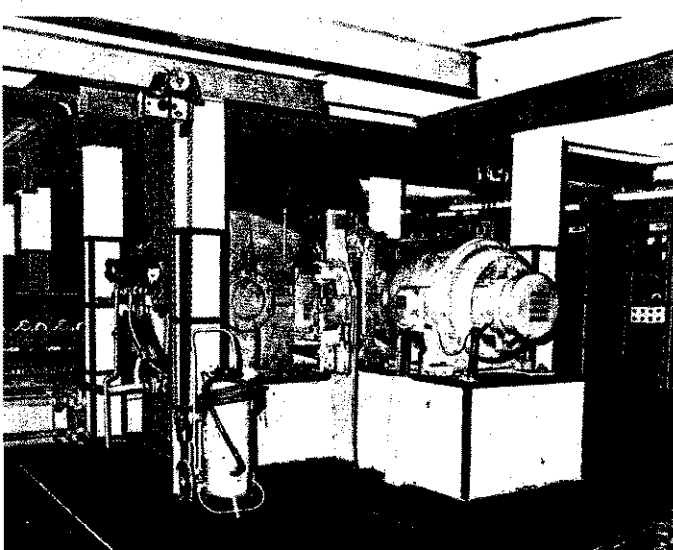
az ilyen szerelési mód a legveszélyesebb. Kifejezetten tűzveszélyesek.

csak akkor válnak az ilyen kábelek, kötegesen vagy csoportosan — függő- vagy majdnem függőleges irányban fektetik.

En az esetben egy bármely más okból keletkező tűz meggyújthatja a kábel valamelyikét, és azon az égés áttér a kábelcsatornába is, ahol már a táplálójá lehet az ott vezetett kábel szigetelése.

etilén-szarmazékú anyagok, így a szigetelések égésekor is tetemes mennyiségű korrozív és mérgező gáz keletkezik, amely egyaránt igen káros az emberi szervezetre és az elhelyezett berendezési tárgyra.

Érdemes megemlíteni, hogy tűz esetén a peronok elvénnyek az állomásokon megállnak, így megszűnik a vonatok haladását előidéző „dugattyúhatás” szellőzés.

Ugyanakkor a beépített nagy teljesítményű ventilátorok nem minden esetben jöhetnek számításba a kárt szenvedett helyek szellőztetésére, mert átállításukhoz hosszabb idő szükséges.

Az állami tűzoltóegységek beavatkozási lehetőségei közül figyelembe kellett venni egy tűz színhelyének megközelítési nehézségeit. A tűzoltóegységek szükséges felszereléseikkel, a mozgólépcső használatára esetén is 12—15 perc alatt juthatnak be bármelyik mélyállomás alsó peronszintjére.

Az utastértől elkülönített helyiségekben, kábelcsatornáknál, a szűk át- vagy lejáratokon rendkívül nehéz a közlekedés. Ehhez még hozzájárulhat a sósavgázt tartalmazó füst is, ami részben az oltásra irányuló tevékenységet, részben a tájékozódást nehezítheti.

Ezekre a nehézségekre való tekintettel tűz esetén először a metró dolgozóinak kell beavatkozniuk, nekik kell megakadályozniuk a tűz tovaterjedését.

TŰZOLTÁS CÉLJÁRA

A porral oltó készülékek 6—50—250 kg-osak.

Peronszintenként 2—4, állomásonként 6—10 fali tűzcsapot létesítettek. Ezek használatát azonban korlátozza, hogy beavatkozáskor valamennyi áramforrást feszültségmentesíteni kell.

Az állomásokon 20 db „Dräger”-típusú oxigénes önműködő készülék is van arra az esetre, ha a tűzoltóegységekkel együtt az állomás műszaki személyzetének is részt kell vennie a kárelhárításban.

Kóka János
tűzrendész

Vida György
tű. szds.

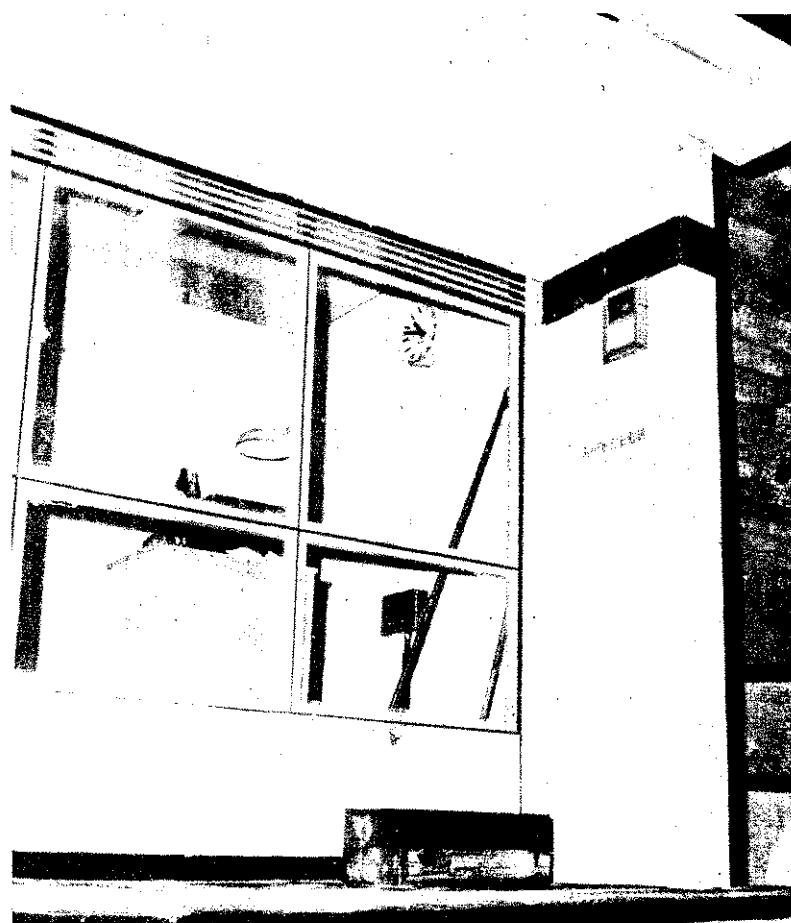
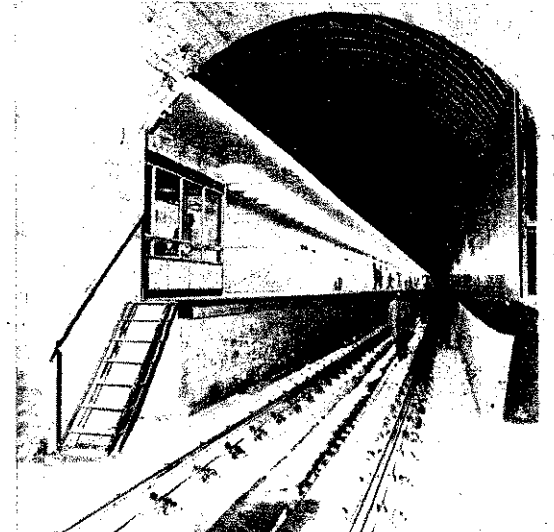
A peronüyeletések helyiségei előtti lámpa kék fénye jelzi, hogy a pálya feszültség alatt van.

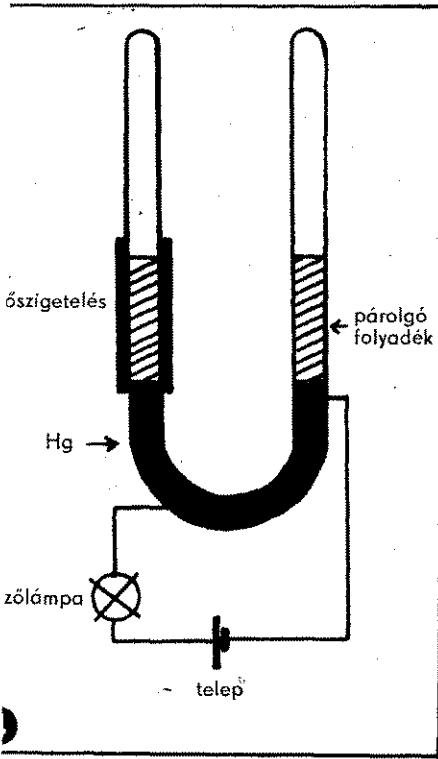
A mozgólépcső gépháza az egyik állomáson

Moszkva téri peronrészlet

Bizottsági bejárás előzte meg az új szakasz használatbavételét

ség kicsiny értéke miatt lesz egyenletes a párolgás mindkét szárban, s így a jelzőrendszer nyugalomban marad.

A differenciáljelzőket sok esetben a maximumjelzőkkel kombinálják. Ilyen kombinált tűzjelző a MIKI gyártmányú Termikomb Automat-típusú kombinált hőbesség- és maximumjelző. A működési küszöbérték $5\text{ }^\circ\text{C}/\text{min}$ — $15\text{ }^\circ\text{C}/\text{min}$ között állítható. A maximumjelző kapcsolási határa a kivittől függően $+60\text{ }^\circ\text{C}/+90\text{ }^\circ\text{C}$ közt változhat.

A differenciáljelzők gyorsabb működésűek, mint a maximumjelzők. A megnövekedett — s a cikksorozat első részében is említett — követelményeknek a hőérzékelők azonban már nem felelnek meg. Ennek bizonyí-

akkor meg a zavaró jelenségek (tűzoltó felmelegedés stb.) hatására a tűzjelző téves riasztást ad, vagyis vaklármát okozhat.

A fentiekén kívül még az is rontja a használhatóságot, hogy ezen jelzőkészülékek érzékelési hatásterülete aránylag kicsiny.

Füstjelzők

Mint már említettük, minden tűznél kisebb vagy nagyobb mennyiségben füstképződés, égéstermékek keletkeznek. Ezért kézenfekvő gondolat volt ezen tűzparaméterek megfigyelése, illetve észlelése esetén a riasztás kiváltása. A füst- (égéstermék) jelzők állandóan fejlődnek. Az utóbbi években újabb meg újabb típusokat hoznak forgalomba. Előnyös és hatékony felhasználásukat az is elősegíti, hogy észlelési mechanizmusukból kifolyólag már kezdeti állapotában egy adott kritikus tűzkitörési pont (flash over point) előtt vagy közvetlenül utána képesek észlelni a tüzet.

A műszaki, gazdasági fejlődés jelenlegi színvonalát tekintve, a felhalmozódó nagy értékek, tűzveszélyes anyagok védelmére ma már a termikus jelzők nem — vagy csak egy bizonyos szűk körben — elégítik ki a tűzbiztonság követelményeit. A tapasztalatok alapján ezen a téren nagy lépést jelentett előre a füstjelzők alkalmazása.

A füstjelzőket lényegében két csoportba oszthatjuk:

- optikai füstjelzőkre és
- ionizációs füstjelzőkre.

Optikai füstjelzők

Az optikai füstjelzők egyik típusa fényelnyeléssel működik (5. ábra). A fénysugár intenzitása a bekerülő füst hatására csökken. Ha a fénysugár egy fotoelem áramát vezérli, akkor a nyugalmi értékhez képest a fényintenzitás hatására áramváltozás lép fel, ami megfelelő elektronikus áramkörben jelzést ad. A zavaró hatások elkerülésére kompenzációs módszert alkalmaznak. Vagyis a közös fénysugár egymástól független két fénysugárcsatornán keresztül jut a két hidáramkörbe kapcsolt fotoelemre. Az egyik fénysugárcsatorna nyitott, s így a füst oda bejutva kifejti hatását. Ezáltal a hídgyensúly felborul, s a jelzés létrejön.

A másik módszer a szórt (reflektált) fénysugarak felhasználása jelzésadásra (5. ábra). A primer fénysugár tengelyéhez képest adott szög alatt egy fotoelemet helyeznek el. Füstmentes esetben a primer fénysugár nem juthat a fotoelemre. Füst bekerülése esetén a füstreszcikálken a fénysugár reflektálódik, és az így keletkező szekunder fénysugár jut el a fotoelemre. A ráeső fénysugár hatására az jelzést produkál. Az előbbieken említett két füstjelzőtípus azonban nem váltotta be a hozzá fűzött túlzott reményeket, mivel alkalmazása során súlyos problémák merültek fel. A berendezések erősen érzékenyek a porokra, s így üzemzavarok állhatnak elő. A fénysugár-intenzitás biztosításához nagy mennyiségű elektromos energia szükséges. Ráadásul rendszeres és állandó karbantartást igényelnek. Arról nem is beszélve, hogy az egyes anyagok égésekor keletkező füst fényelnyelő képessége széles intervallumban mozog.

Így azok beállítása csak bonyolult kísérletezéssel lehetséges. Végül, de nem utolsósorban, nem képesek észlelni a tűz kezdeti szakaszában keletkező s még nem látható füstgázokat, tehát éppen azt a követelményt nem teljesítik, hogy a tüzet lehetőleg már a kezdeti időpontban észleljük, és fékezzük meg.

Dunai Gyula tű. fhdy.,
okl. villamosmérnök

ára egy rövid példát említek meg. (1)

A hőérzékelő a felmelegedéséhez szükséges hőmennyiséget ivekció útján kapja meg.

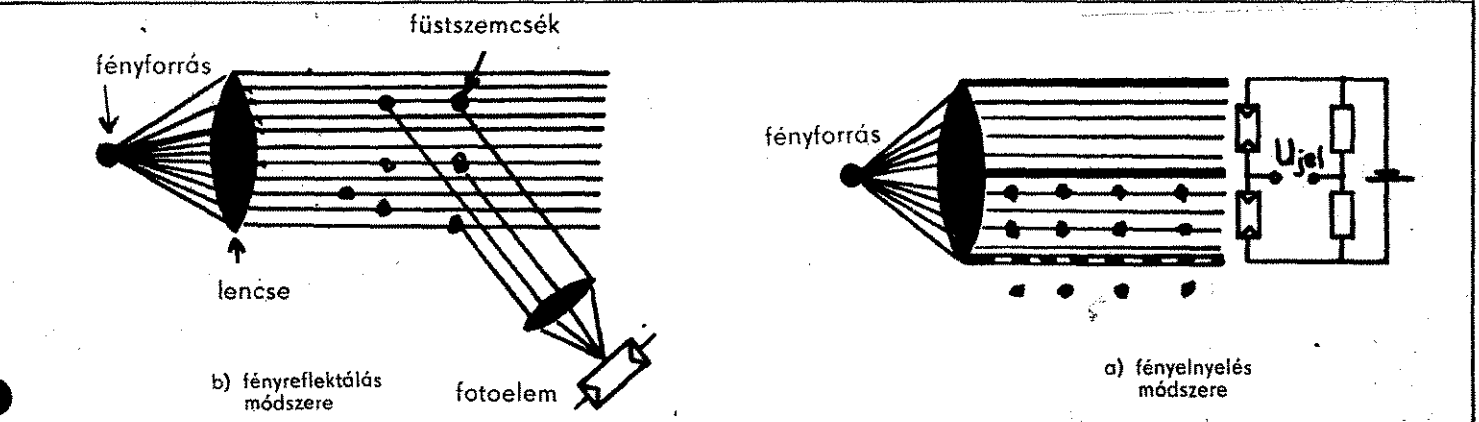
A környezeti hőmérséklet-emelkedést lineárisnak feltételezve felírható egy differenciálegyenlet. Némely, leegyszerűsített feltétel mellett a megoldásból kiderül, hogy a hőelem nérséklete állandóan elmarad a környezet hőmérsékletétől $16,7\text{ }^\circ\text{C}$ -szal. Így ha $+45\text{ }^\circ\text{C}$ -ra állítjuk be a működési küszöbértéket, a készülék csak akkor ad jelzést, amikor már kb. $2\text{ }^\circ\text{C}$ -ra emelkedik a környezeti hőmérséklet. Vagy nézzünk másik, de nagyon is valóságos példát. A különféle maximumjelzők időállandója több perccel, pl. 8 perccel tesz ki. Ha st egy ilyen jelzőnek a működési küszöbértékét $+60\text{ }^\circ\text{C}$ -ra tjuk be, és $+20\text{ }^\circ\text{C}$ -ról indulva feltételezzük, hogy a hőbesség $10\text{ }^\circ\text{C}/\text{min}$ — ilyen a hőemelkedés pl. a fa égésének deti szakaszában; ha egy aránylag nem túl magas mennyeű helyiségben játszódik le az égés —, úgy a jelzés csak akkor létre, amikor a környezet már kb. $+116\text{ }^\circ\text{C}$ -ú. Gyorsan kilődő folyadéktitizék (spiritusz), $30\text{ }^\circ\text{C}/\text{min}$ hőbesség esetén a zés már csak $+173\text{ }^\circ\text{C}$ -on keletkezik. Tájékozódásképpen még ány jellemző hőbesség- (v_h) adatot jegyezzünk meg:

gyszerű tüzelés (sütés, főzés) esetén $v_h = 2-3\text{ }^\circ\text{C}/\text{min}$,
nyílt lángú tüzelés, műterem-világítás esetén $v_h = 10-15\text{ }^\circ\text{C}/\text{min}$,
zzással történő égés esetén $v_h = 0,005-0,3\text{ }^\circ\text{C}/\text{min}$.

A hőmérséklet hatását érzékelő jelzőberendezések működési szöbértékét viszont túl alacsonyra sem lehet választani, mert

(1) A CTIF anyagából

(Folytatjuk)

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN

SZOVJET TŰZOLTÓ- SZEREK

Az „Avtoekszport” szép kivitelű színes prospektusában számos szovjet tűzoltószerszél- és -felszereléssel ismertet meg. Ezek közül mutatunk be néhányat összeállításunkban.

AC-20 (66) vízz szállító

A GAZ 66-os kocsi motorja 4 ütemű, benzinüzemű és V-elrendezésű. Teljesítménye 130 lóerő. Maximális sebessége 95 km/óra. A tengelytáv 3306 mm. Hossza 6010 mm, szélessége 2342 mm, magassága 2710 mm.

A vezetővel együtt két személy utazhat rajta. Teljes készletének súlya 5820 kg. A víztartály űrtartalma 1610, a habtartályé 55 l. A szivattyú teljesítménye 90 mvo nyomáson és 3,5 m szívómagasságon 1200 l/p. A habkeverő teljesítménye 4, 8 m³/perc. A folyamatos üzemenet megengedett ideje 6 óra.

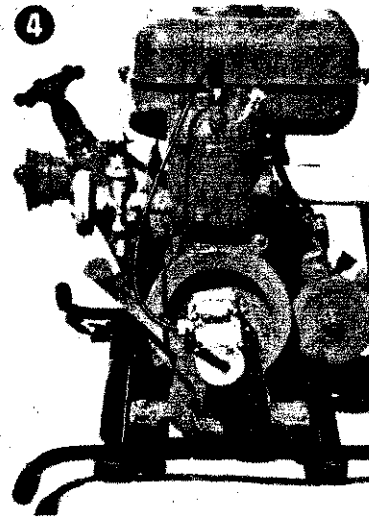
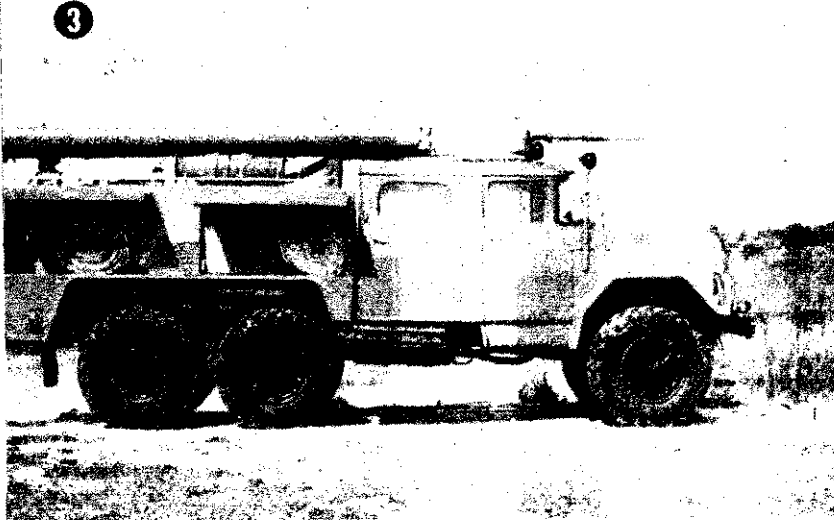
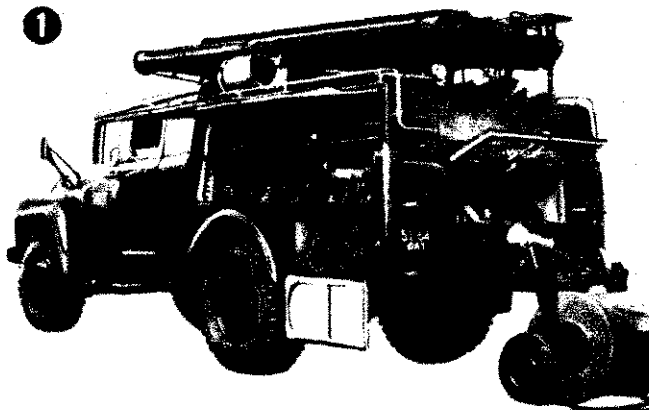
AC-30 (130) tartályos gépjárműfecskendő

A ZIL-130-as kocsi benzinmotorja 4 ütemű, V-elrendezésű és nyolchengeres. Teljesítménye

170 lóerő. Maximális sebessége 95 km/óra. A tengelytáv 3800 mm. Hossza a tömlőorsóval 7515 mm, anélkül 6730 mm, szélessége 2440 mm, magassága 2700 mm. A férőhelyek száma: 7. Teljes készletének súlya 9100 kg. Víztartálya 2100, a habképző anyagé 150, üzemanyagtartálya pedig 170 literes. Fogyasztása 40 km/óra sebesség esetén 100 km-enként 26 liter. Szivattyújának teljesítménye 90 mvo nyomáson 3,5 m szívómagasság esetén 1800 l/p. A legnagyobb geometrikus szívómagasság 7 m. A habkeverő teljesítménye 4, 8, 12 m³/perc. Megengedett folyamatos üzemeideje 6 óra.

AC-40 (131) tartályos gépjárműfecskendő

Ez a kocsi ZIL-131-es. Motorja azonos az AC-30-aséval, maximális sebessége viszont 80 km/óra. Víztartálya 2400, a habképzőanyag-tartálya 150 literes. A vezetőt beleértve 7 személyt szállít. Szivattyúteljesítménye az előbbiekben ismertetett feltételek

1
Az AC-30-as

Az AC-20-as

3
Az AC-40-es

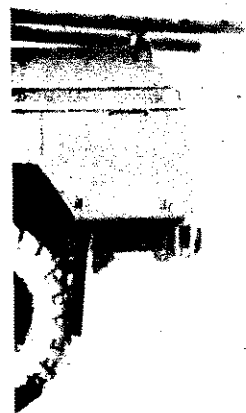
4
Az M-600-as

2400 l/p. A habkeverő tel-
ye 12 m³/perc. Teljes ké-
sűlye 11 050 kg. Hossza
élessége 2440, magassá-
5 mm. Tengelytávja 3975
Megengedett folyamatos
je 6 óra.

(130)-as gépjármű- ndő

csi ZIL-130-as. Motorja
az előző hároméval.
lis sebessége 95 km/óra.
ávja 3800 mm. Hossza a
ömlőorsóval 7515 mm.
e 2440 mm, magassága
n. Teljes készülségi súlya
A vezetővel együtt tíz
szállíthat. Üzemanyag-
150 literes. A habképző
tartálya 500 literes. 40
sebességen 100 km-en-
liter üzemanyagot fo-

tyúja az előbbieken is-
t feltételek mellett per-
1800 liter vizet szállít. A

rő teljesítménye 4, 8, 12
A megengedett folya-
működési idő 6 óra.

)-as és M-800-as orfecskendők

kismotorfecskendő-típus
otorja kétütemű, a
két-, a 600-asé egyhen-

-as 13, a 800-as 24 ló-
előbbi maximális geo-
szívómagassága 7, az
6 m.

fecskendő méretei: hosz-
, illetve 950 mm, széles-
50, illetve 520 mm, ma-
k 860, illetve 710 mm.
0-as súlya üres tartály
és felszerelés nélkül 58,
sé 81 kg.

148 ezer tag; 39 éves átlagkor

A Szlovák Szocialista Köztársaság Tűzvédelmi Szövetségének jelenleg több mint 148 000 tagja van, a tagság átlagos életkora 39 év. A fontos feladatot ellátó szervezet helyzetéről, jelenlegi eredményeiről és terveiről számol be érdekesen a Pozsonyban megjelenő ÚJ SZÓ, a Szlovák Kommunista Párt napilapja.

Ezek szerint a szövetség, 1972 februárjában megtartott ülésén, konkrét feladatokat tűzött ki a járási bizottságok elé, amelyeknek alapján ún. kerettervet dolgoztak ki. Jelenleg egy meghatározó terv elkészítésén fáradoznak, amelynek célja, hogy részletesen megjelölje a jövőbeni teendőket. Ez lényegében megkezdődött az alapfokú iskolákban, mivel közismerten új tantárgy lett a honvédelmi nevelés. Ennek sikeres megvalósítására a Tűzvédelmi Szövetség segédanyagokat küld, filmeket vetít, és bemutató gyakorlatokat tart a diákoknak, valamint a pedagógusoknak. Pozsonyban például egy programsorozaton – 3 bemutatón – 70 tanító és 900 diák vett részt. A lévai járásban a továbbiakban nyolc iskolának kölcsönöztek filmet, és 3 szakelőadást rendeztek.

Szlovákiában komoly hagyománya van az ún. diáktűzoltó-rajok kialakításának, fejlesztésének. Jelenleg az alapfokú iskolákban 393 diáktűzoltó-raj és 770 érdeklő tevékenykedik, elsősorban a pionírszervezet keretében. Az ifjúsági rajok száma 332, ezt azonban a Tűzvédelmi Szövetség vezetői kevésnek találják. Figyelemre méltó, hogy a jobb, eredményesebb munka érdekében a diáktűzoltó-rajok parancsnokai évente két turnusban, nyári kiképzőtáborokban vesznek részt a továbbképzésben. A tervek szerint a beszercebányai járás Mostenice helységében rövidesen egy Metodikai Központ létesül a fiatalok részére.

Számottevő eredményeket értek el a felnőtt kiképzésben is. Az elmúlt évben a szövetség tűzoltói közül mintegy 40 ezren vettek részt a versenyeken, és ugyanennyien a tűzoltásban, valamint 50 ezer tag a tűzvédelmi előírások betartásának ellenőrzésében, az üzemekben, a mezőgazdasági egységekben és a magánlakásokban.

Nem túl kedvező a helyzet a női tűzoltórajoknál, mivel a taglétszámnak, mindössze 6,5–7 százaléka nő. A tűzoltórajok száma a gyengébb nemnél csupán 229.

Néhány sorban

11 900 AMERIKAI HALT MEG különböző tüzesetek következtében 1972-ben az Egyesült Államokban, hivatalos jelentés szerint. A szakértők megállapítják, hogy az USA-ban a tűz áldozatainak száma egy év alatt a kétszeresére emelkedett. Az anyagi kár csaknem 3 milliárd dollár.

TÜZVESZÉK A FOLDRENGÉS UTÁN. Nicaragua fővárosában, Managuaóban, a pusztító földrengés következtében tűzvész söpört végig a városban. Az ország ENSZ-delegációjának vezetője New Yorkban tartott sajtókonferenciáján elmondotta, hogy lakóházak, középületek, templomok és műkincsek váltak hamuvá. A tűzoltóság, bár mindent megtett a lángok továbbterjedésének a megakadályozására, mégis óriási pusztí-

tást okoztak a föld-
rengés nyomán kelet-
kezett tüzek. Előzetes
becslések szerint az
anyagilag 2,5 mil-
liárd dollár.

SOROZATOSAN RIADÓZTATTA a tűzoltóságot egy 28 éves angol fiatalember, név szerint Donald Nelson, szerelme lakóházához, hogy visszanyerje elhidegült szerelmese vonalmát. A fiatalembert végül is bíróság elé állították, ahol a védekezett, hogy az elhidegült leány szerelmét ilyen „eredeti” forró módszerrel kívánta ismét felújítani.

KIGYULLADT egy vegyszerral teli tartályt hoztak a felszínre a Rajnából, és Birmingham közötti országúton. Az ügy támadt akadályban egy teherhajó vesztette el, amely összeütközött egy 60 vontatóhajóval.

SZANATÓRIUM.

TÜZ. Amerikában a New Jersey állam-beli Pleasantville-ben tűz keletkezett egy, az öregek számára fenntartott szanatóriumban. Hat személynek sikerült túlélnie a katasztrófát, de tízen meghaltak.

GYÜLEKONY

VEGYSZER A RAJNÁBAN. A Német Szövetségi Köztársaságban, Duisburg-tól 15 kilométerre északra, a bűvárok három, gyűlékony

Tűzbiztonsági intézkedések Izlandon

Ismeretes, hogy Izlandon, a szigetország déli partvidékén, Vestmannaeyjar-szigeten a több mint nyolcezer éve szunnyadó Helgafjell tűzhányó ismét kitört. A távirati irodák jelentései szerint a fővárostól, Reykjavíktól mintegy 150 kilométerre délkeletre levő szigeten már éjfél körül észlelték az első földmozgásokat, és az akkor még ismeretlen természeti csapás érezhető közelsége miatt a hatóságok – a tűzrendészet, valamint a hadsereg műszaki alakulatainak bevonásával – megkezdték a sziget városkájának kiürítését. Elsősorban a gyermekeket és az öregeket szállították el repülőgépeken biztonságos helyre, s riadó-készülségbe helyezték a tűzrendészeti szerveket. Jóllehet a sziget egyetlen városkájának leg-

szélső házáitól mindössze 150 méterre hasadt fel a föld, és a kizúduló lávafolyam félelmetes közelségben volt, a lakosság példás fegyelmezettséggel, pániktól mentesen vetette alá magát a kiürítési rendelkezéseknek. Az evakuálást az ötezer lakosú sziget polgármestere, Magnus Magnusson személyesen irányította. A szigetország tűzrendészeti hatósága által kiadott hivatalos jelentés szerint a tűzhányó lábánál fekvő Vestmannaeyjar városka házai egymás után lobbantak lángra. A nagyszámú tűzoltóság minden erőfeszítése ellenére több mint 150 ház a lángok martalékává vált. A legújabb jelentések arról számolnak be, hogy a tűzhányó működése lassan megszűnik, és így a veszély is elmúlik.

1634 TÜZESÉT

Budapesten a múlt évben 1634 tüzeset fordult elő. 1023 esetben 16 051 740 forintnyi kár keletkezett a társadalmi és a személyi tulajdonban; 611 tűz nem okozott kárt. (Az országban keletkezett tüzesetek 25,3%-a és a kárérték 15%-a fővárosban fordult elő.)

A tüzesetek következtében 17-en (8 férfi, 8 nő, 1 gyermek) életüket veszítették, és 151-en (72 férfi, 53 nő, 11 állami tűzoltó, 2 létesítményi tűzoltó, 13 gyermek) megsérültek.

A tüzesetek számának és kárértékének alakulása:

Ipar:	231 tűz	22,5%	1 874 760 Ft	11,8%
Mezőgazdaság:	20 tűz	1,9%	337 980 Ft	2,1%
Lakóház:	502 tűz	49,1%	10 789 710 Ft	67,2%
Egyéb:	270 tűz	26,5%	3 049 290 Ft	18,9%
Összesen:	1023 tűz	100%	16 051 740 Ft	100%

A szám és a kárérték szerinti csökkenés 1971-hez viszonyítva jelentős, sőt az előző 10 év egy évre eső átlagánál is sokkal kevesebb, tehát a folyamat tendenciális.

A számszerű csökkenés valamennyi népgazdasági ágban jellemző, kivéve a lakóházakat. Itt ugyanis a 49,1%-os részarány nemcsak az előző évinél magasabb 6,8%-kal, hanem az országosét is meghaladja 13,4%-kal.

Az ország ipartelepeinek 27%-a és a foglalkoztatottaknak a 33%-a a fővárosban van. Az ipari koncentrátságot, továbbá a különböző létesítmények és intézmények magas számát figyelembe véve, e két népgazdasági ágban a tüzesetek száma még akkor is viszonylag kedvezően alakult, ha — az országos statisztikai adatokhoz képest — az iparban 8,8%-kal, az egyéb népgazdasági ágban pedig 13,7%-kal több tüzeset fordult elő.

Az iparban és egyéb népgazdasági ágban a tüzesetek számának viszonylag kedvező alakulása számos tényezővel magyarázható. Így az elavult és korszerűtlen létesítmények folyamatos kitelepítése, a befejezett és folyamatos rekonstrukciók, az új és korszerűsített technológiai folyamatok mind közrejátszottak a helyzet alakulásában. Ebben persze benne van a mintegy 35 ezer fő tűzrendészeti társadalmi aktív tevékenysége, a tűzrendészeti hatóságok irányító, ellenőrző munkája és az is, hogy a tűzvédelmi propaganda is elsősorban ezen a területen realizálódott. Ugyancsak jelentős tényező, hogy a létesítményvezetők többségének tűzvédelmi irányító tevékenysége és ezen keresztül a dolgozók tűzrendészeti fegyelme is javult.

Lakóházi területen viszont kedvezőtlenül hatott a tüzesetek alakulására (többek között):

- az elavult és régi lakóépületek magas száma;
- a több mint egymillió kémény (40%-a hibás), tűzvédelmi szempontból nem kielégítő volta;
- a karbantartás lassú üteme;
- a lakosság tűzrendészeti tájékoztatásának nem megfelelő módszerei és hatékonysága;
- a lakóházak pincéjében nyílt lángú világítóeszközök (gyertya, gyufa stb.) használata;
- gyerekek esetében (az elmúlt évben 54 lakástűzet okoztak) elsősorban a kellő felügyelet és a helyes tűzrendészeti magatartásra nevelés hiánya;
- a lakosság gondatlan magatartása.

A tüzesetek keletkezési ok szerinti megoszlása:

gyújtogatás	32
öngyulladás	89
robbanás	6
elektromos áram	241 (14,8%; országos 10,5%)
villámcsapás	7
sugárzó hő	372 (22,8%; országos 12,5%)
sűrűlódás	25
gyermekjáték	54
építési hiba	40
kéménytűz	4
fraktronszikkra	0
mozdonyzikkra	21
dohányzás	351 (21,5%; országos 14,8%)
nyílt láng használata	187 (10,2%; országos 7%)
szabadban való tüzelés	24
ismeretlen	11
egyéb	190 (11,7%; országos 17,2%)
Összesen:	1634 tüzeset.

Statisztikai adatok szerint az elektromos áram, sugárzó hő, dohányzás, nyílt láng használata és egyéb tűzkeletkezési okokból keletkezett az összes tüzeset 81%-a. Országos viszonylatban

az említett alapvető okból az összes tüzesetnek keletkezett.

Budapest és környékének elektromosáram elmúlt évben mintegy 4,5 milliárd kW/óra (az országos 25%-a) volt. Az évi növekedés 5,3%-ra tehető.

A villamosfogyasztók száma tehát — elsősorban — jelentősen emelkedik, ami az elektromos tüzesetek viszonylag tartós és magas számának kihatással van.

Az elektromos tüzek alakulását kedvezőtlenül még:

- a felülvizsgálati kapacitás hiánya;
- a szakértői felülvizsgálatok során feltárt nyosságok megszüntetésének viszonylagos lassú tés költségkihatások és a kapacitási elégtelenség — az elektromos rekonstrukciók elhúzódnása — a villamos berendezések, fogyasztók és tapasztalható mulasztások.

A sugárzó hőből keletkezett tüzesetek több és a tüzelőberendezések használatával kapcsolatos megsértéséből adódott, amit a vizsgálati tapasztalások támasztanak.

A vizsgált időszakban — 1971. október 16-15 között — Budapesten 1394 tüzeset fordult elő, ebből 11 kárral. Az összes tüzeset 28%-a, a kárral járó tüzeset 39%-a a fűtés és a tüzelőberendezések talán használata miatt történt. Az 1971/72-es fűtési szezonban 21-en pedig égési sérüléseket, gége- és szemzúzottakat szenvedtek.

A dohányzásos tüzesetek 70%-a olyan helyeken keletkezett, ahol a dohányzás általában megengedett, és a lakóházakban. Jelentős az ágban dohányzók száma. Szinte valamennyi cselekmény a munkahelyeken, a munkahelyi dohányzószobákban, a munkahelyi dohányzószobákban és a gondatlanságra vezethető vissza.

A nyílt lángtól keletkezett tüzesetek többnyire ipari munka szabálytalan végzéséből, a munkahelyi gyertya, valamint a tüzelő- és fűtőberendezések során a kötelező távolság megtartásának fordult elő.

Az egyéb tűzkeletkezési okok közül leggyakoribb a tüzelő- és fűtőberendezés szabálytalan technológiai-műszaki meghibásodás stb. Egyéb okok a terület, ahol az előfordulás százalékos aránya a lakosság arányához képest magas, a technológiai vetekvés érvényesítésében látjuk.

A fővárosi tűzkárának kedvező alakulása az elmúlt években tapasztalható károkhöz képest — közlekedés, ipar, szennyeződés, víz stb. — nem számottevő.

Tüzeknél a veszélyhelyzet és a magasabb tüzesetek keletkezésének lehetősége az esetek többségében az elsősorban az állami és létesítményi tüző utolsó sorban a dolgozók és a lakosság tűz- és füstmentesítésére és aktív részvételére ma is nagy mértékben támaszkodni kell.

Kiemelkedő munkát végeztek az állami tűzoltóságok a Csörtő utca 12—14. szám alatti LN-típusú Műnnich Ferenc utca 26. szám alatti lakóházban, ahol a tűzoltóság pályaudvar raktártűzénél, az OGV C-ségének keverőüzemében, s még számos tűz- és füstmentesítésben.

Hathatósan segítette az állami tűzoltóság a főváros közel 10 ezer főnyi létesítményi önkéntes tűzoltóság kiérkezése előtt — a dolgozók segítségére a lakosság beavatkozása volt eredményes.

A tüzesetek további csökkentése érdekében a felsorolt öt alapvető tűzkeletkezési ok vizsgálata, megismerése és a tennivalókat, s ez a megvalósítás, szerintem, a távlati tervezésre is érvényes.

A megelőzés szakszerűségét, differenciáltságát, hatékonyságát és a felvilágosító tevékenységének fontosságát, s minden rendelkezésünkre álló eszközzel ennek elősegítése érdekében. Továbbá csak ezek következtetés alkalmazásából várható a tüzesetek további csökkentése — a gondatlanság elleni felvilágosító szó nem elegendő, a felelősségrevonás eszközeihez kell nyúlnunk.

3. (VII.5.) BM számú rendelet 1. zdsége kimondja, hogy „A meg-ndészetű rendelkezések a léte-kialakítására (létesítésére), va-létesítmények és az anyagok a vonatkozó tűzrendészeti sza-llapítják meg”.

idészeti rendelkezések érvényre l függ elsősorban, hogy a létesít-elleni védelme biztosítottnak te-vagy az épületben tűzveszélyes valósul-e meg.

slkezésekkel hozott szabályok nak ellenőrzésére ad jogot és az építésügyi és városfejlesz-ter 10/1969. (VII. 8.) ÉVM szá-lete, mivel kimondja, hogy a k szakhatóságokként járnak el pítési tervek véleményezésekor. rlati munka vitele során rend-sszátérő feladat a megvalósí-ízott létesítmények terveinek gyeztetése, ezen belül szakható-kozatok megtétele.

kozatok célja — az építési lé- k funkcionális követelményei- embevétel mellett — a biztonsá- shez, üzemeltetéshez szükséges rgóztése.

leni védelem alapvető feladata- tekinteni, többek között, a szak- evékenység tervbírálati formá- n a területen — az elmúlt évek ai szerint — nagy figyelmet ér- gyes tervfajták bírálati módsze- yújtott tervek jelleg szerint le- pus, tipizált és egyedi tervek.

és tipizált terv, az azonos for- lépíthető épület, szekció, szelet, vázszerkezet, szerkezeti rendszer, elem és építéstechnológia — lgozott és az érdekelt hatóságok agyott — terve. Az egyedi terv ó, illetve tervező egyedi igényei, zerint tervezett épület — az épí- rában a hatóságok által jóváha- rve.

39. (I. 8.) ÉVM számú rendelet 7. zdsége értelmében a tipizált ter- mazásra ajánlottak, a tipuster- nazása kötelező, kivételt az emlí- let 8. §-a engedélyez.

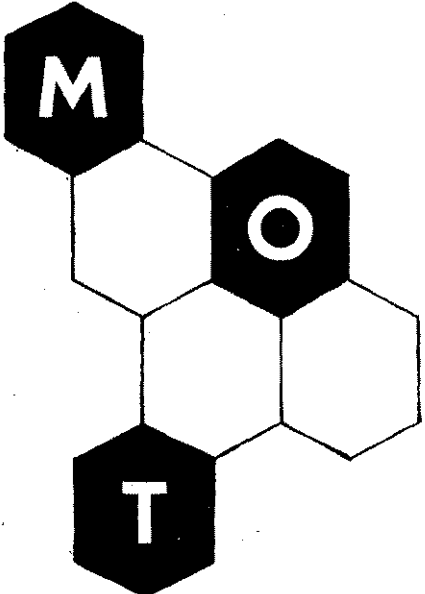
agyott tipustervi megoldásoktól ak az említett rendelet 10. §-a n szabad, eszerint ugyanis az a szükséges mértékben eltérhet v részmegoldásaitól, ha az elté- rintí a terv alapvető műszaki és lis megoldását, a betervezett ok alkalmazását, az építéstech- valamint a hatósági előírásokat, edményez minőségromlást.

69. (VI. 8.) ÉVM számú renidelet bekezdése szerint, ha az építésre t kérelem az általános érvényű előírások, egyes területek vonat- i pedig a védettséget elrendelő önleges feltételeket megállapító érvényű határozatok alapján el- illetőleg a szakhatóságok köve- az előzetes eljárásban tisztá- ellőzni kell a szakhatóságok köz- sését.

69. (VI. 8.) ÉVM számú renidelet bekezdése szerint pedig az álta- ényű hatósági előírások és hatá-

TÍPUS? TIPIZÁLT? EGYEDI?

rozatok hiánya vagy elégtelensége esetén, vagy ha azoktól eltérés szükséges, be kell szerezni az érdekelt szakhatóságok hozzá- járulását. Típus- vagy tipizált tervek, ille- tőleg hatósági alkalmazási engedély alap- ján gyárilag előállított vagy a kereskede- lemben forgalomba hozott épület (épít- mény) változtatás nélküli alkalmazása

esetén csak a tervezett beépítéssel (az épület, építmény elhelyezésével) kapcsola- tos állásfoglalás kialakítására terjed ki a szakhatóságok közreműködése.

A rendelet előírásainak értelmében tehát a típus vagy tipizált tervek vonatkozásában a tűzoltóságok közreműködése a telepítés- re korlátozódik. Ez nagymértékben meg- könnyíti mind a tervezők, mind a hatósá- gok feladatait, ugyanakkor kielégíti azt a célt, hogy az ismétlődő, illetve a lénye- gében azonos építési feladatok megoldásá- nak egységesítése útján a társadalmi igé- nyek és használati követelmények opti- málisan azonos módon valósuljanak meg.

Ezen célszerű gyakorlatot azonban nem mindenütt értelmezik helyesen. Egyes ese- tekben az építési engedélyezési eljárás so- rán a tervezők által hatósági egyeztetés- re benyújtott tervek jellege (típus, tipi- zált, egyedi) nem egyértelmű, mert a terv- lapokon szerepel a típusjelölés, jóllehet a tipustervvé nyilvánítás még nem történt meg.

Sajnálatos, sőt tragikus esetek igazol- ják, hogy a szakhatóságoknál tipusterv- ként kezelt, de valójában egyedi tervek nem kerültek szakszerű véleményezésre. Ennek következményeként nem oldhatták meg kellőképpen a felépített és használat- ba vett épületek tűz elleni védelmét. A tűzveszély utólagos megszüntetése, ami népgazdasági szempontból sem közömbös, anyagi kárt vagy jogosan nyugtalanító helyzetet idézett elő.

Hasonló esetek elkerülése céljából szük- ségesnek látszik felhívunk a figyelmet a következőkre:

- 1 Szakhatósági közreműködés során el- sődleges feladatként tisztázni kell, hogy a véleményezésre benyújtott terv milyen jelegű (típus, tipizált, egyéb).
- 2 Csak az építés tipizálásáról szóló 1/1969. (I. 8.) ÉVM számú rendelet alap- ján és értelmében jóváhagyott tervet sza- bad tipustervként kezelni.
- 3 Ha tipustervként benyújtott doku- mentációt kell véleményezni, meg kell ál- lapítani, hogy annak tipustervvé nyilvání- tása megtörtént-e? Ennek bizonyítására tisztázni kell, hogy a jóváhagyást az ÉVM valamilyen hivatalos közlönyben (Építés- ügyi Értesítő, Hatályos Tipustervek Jegy- zéke) közzé tette-e?
- 4 Amennyiben nem mutatható ki a benyújtott terv tipustervi jellege, akkor azt egyedi tervként kell kezelni, függet- lenül a terven alkalmazott típusjelöléstől.
- 5 Az egyedi tervek véleményezésekor meg kell követelni, hogy az 1/1963. (VII. 5.) BM számú rendelet 39. §. előírásainak megfelelően a műleírásban (tervben) sze- repeljenek a létesítmény tűz elleni védel- mét szolgáló tervezői megoldások.

Az építési célt szolgáló tervezés (prog- ramterv, kiviteli terv) során a tűz elleni védelem módját, illetve a tervező által választott megoldást az érdekelt tervező- intézet tűzrendészeti ellenőrző szervezete (a 16/1964. ÉM számú utasítás 4. §. (2) be- kezdése értelmében) láttamozza, és alá- írásával jóváhagyja.

Amennyiben a szakhatósági egyeztetés- re benyújtott tervekben az említett jóvá- hagyások nem szerepelnek, az állásfoga- lásra jogosult tűzoltóság, kellő megfonto- lással dönt a szakhatósági nyilatkozat meg- tétele vagy megtagadása kérdésében.

Dékány István
tű. örgy.,
okl. építészmérnök

Hozzászólás

„A tűzvédelmi szabványosítás néhány kérdéséről” című cikkhez

A címben említett cikk — véleményem szerint — igen figyelemreméltó kezdeményezés, mivel röviden, de mégis sokatmondóan tartalmazza a tűzvédelmi szabványosítás legszükségesebb ismereteit.

Hiányosságaként tudnám felhozni, hogy a történelmi visszapillantása igen szűkszavú. Mivel a könyvkereskedelemben kapható irodalomban tűzvédelmi vonatkozások csak elenyészően találhatók — véleményem szerint —, szükséges lett volna bővebben foglalkozni a tűzvédelmi szabványosítás történetével. Gondolom, ez rajtam kívül másokat is érdekelne.

A cikk és a 11. sz. Megelőző Tűzrendészeti Tájékoztatóban megjelent „A szabványosítás és a tűzrendészeti államigazgatás kapcsolata” c. anyag jól kiegészíti egymást. Mégis az a nézetem, hogy egyes témák kimaradtak, ezért kívánnék hozzászólni a cikkhez:

A szabványosításról és a szabálysértésekről szóló jogszabályok közötti ellentmondások

A szabványosításról szóló 29/1968. (VII. 13.) Korm. sz. rendelet 3. §-a a következőket tartalmazza:

„(1) Az állami szabványok hatálya az állami szervekre, valamint az állami, szövetkezeti és társadalmi szervezetekre terjed ki.

(2) A kibocsátó hatóság az állami szabvány hatályát kiterjesztheti a magánkisiparra és a magánkereskedelemre is...”

A szabálysértésekről szóló 1968. I. törvény 2. §-a szerint a törvényt az állampolgárok által elkövetett szabálysértések esetén kell alkalmazni.

Az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rendelet 17. § (1) bekezdése (mely habár tűzrendészeti vonatkozásban igen jelentős, a tájékoztató anyagból mégis kimaradt) — többek között — viszont a következőket mondja ki:

„Aki a ... kötelező szabványban ... foglalt tűzrendészeti előírásokat megszegi, ötezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

Az említett jogszabályhelyek között ellentmondás látszik fennforogni.

A szabványosításról szóló rendelet szerint ugyanis csak az állami, szövetkezeti, társadalmi szervekre, szervezetekre és a kisiparosokra, kiskereskedőkre érvényes a szabvány.

A szabálysértésről szóló törvény, illetve rendelet szerint viszont minden állampolgár, tehát magánszemély is felelősségre vonható a kötelező szabványok tűzrendészeti előírásainak megszegéséért.

Példaként említem a következő fiktív esetet: egy magánszemély (nem kisiparos), saját részére olajjégőt készít, és — a szabványokban foglalt előírásokkal ellentétesen — saját telkén az olajtűzjelző berendezésének táplálására tartályt helyez el. A szabványosításról szóló rendelet szerint ezt nyugodtan teheti, mivel rá a kötelező szabványok hatálya nem terjed ki.

A 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rendelet 17. § (1) bekezdése szerint viszont a tűzrendészeti hatóság szabálysértési eljárást indíthat ellene minthogy nem tartotta meg a szabványok előírásait.

(Nem hanyagolható el az a körülmény, hogy a két jogszabály azonos szintű, mivel mindkettő kormányrendelet.)

Javaslatom: Az említett jogszabályhelyeket felül kellene vizsgálni, és megfelelő módosítással (vagy esetleg csak állásfoglalással) kiküszöbölni azt a lehetőséget, hogy magánszemélyt olyanért vonhassanak felelősségre, ami rá nem is vonatkozik.

A diszpozitív (megengedő) szabvány egyedi kötelezővé tétele

A diszpozitív vagy megengedő szabvány egyedi, részleges kötelezővé tételéről sem a cikk, sem a tájékoztató anyag nem szól. El kell ismernem: a gyakorlatban nem szokszor fordul elő, hogy a tűzrendészeti hatóságnak kötelezővé kell tennie valamely diszpozitív szabványt vagy annak egyes részeit. A tűzvédelmi szabványok, illetve a szabványok előírásai ugyanis általában kötelező hatályúak.

Az eset azonban előfordulhat, ezért felelősséget vállalok, hogy egyáltalán van-e lehetőség ilyen aktuális kérdésre.

Dr. Szelényi Zoltán „Az állami szabványosításról” című s a „Szabványosítás” című cikkében megjelent cikke ad választ a következő kérdésre.

„Nincs akadálya, hogy a hatóság a diszpozitív szabványok alkalmazását megkövetelje, ha ez a felek számára nem sérti, tehát csak a hatóság és az érdekelt vonatkozik.”

Vagyis: a tűzrendészeti hatóság olyan elegendő szerződéses alapon eltérnek a diszpozitív szabványoktól, nem mondhatja ki még az egyedi kötelezővé tételt sem.

Viszont, ha olyan diszpozitív szabványról van szó, amely MSZ 13352, akkor a tűzrendészeti hatóság, a szabványosítás, delheti a mágiyák szabványos kialakítását. ugyanis a hatóság és az érdekelt közötti viszonyról van szó, tehát az intézkedés jogszabályai.

Az állami tűzoltóság területi szervei szabványügyi feladatai

Ezzel kapcsolatosan a megyénkben kialakított feladatokat a következő felépítésben mutatnám be.

A feladatokat a következő felépítésben kell megvalósítani. A megyei parancsnokságon a kijelölt területi hatóságok szabványügyi megbízottjai feladatai, a vonatkozó jogszabályok szerinti tevékenységük:

a) „Szabványügyi Közlöny” és a „Szabványosítás” folyóirat kiadása;

b) új szabványok rendelkezése és továbbításuk a hatóságokhoz;

c) értesítés készítése az I. fokú hatóságoktól a szabványok módosításáról, helyesbítéséről és hatálytalanításáról;

d) a megyei parancsnokság szabványügyi feladatainak megvalósítása;

e) a szabványtervezetek beszerzése, ezek kiadása, valamint az I. fokú hatóságoktól érkező szabványok továbbítása az illetékes hatóságokhoz;

f) javaslat küldése — a gyakorlati tapasztalatok alapján — az illetékes szabványosítási szervhez, az elavult szabványok megszüntetésére;

g) az I. fokú hatóságok tájékoztatása a szabványosításról, jelentősnek ítélt cikkekről.

2. A városi és járási parancsnokságok területi hatóságokként jelölték ki a szabványgyűjtemények kezelését, a szabványok (módosítások, helyesbítések) megvalósítását a szabványokkal összhangban a kijelölt tűzrendészeti előadó, a szolgálati kapcsolatosakat pedig a kijelölt őrségparancsnokok feladataira.

A felsorolt — igen szerteágazó — feladatok megvalósításában a területi hatóságok, a parancsnokságok szabványügyi megbízottjai meg kellene feleljenek a (VII. 13.) Korm. sz. rendelet 19. § (2) bekezdésének előírásainak.

Ilyen törekvésekre — más szakterületek területén is fel kell tudni sorolni. Csak egyet említek: a „Közönség” 1972. évi 21. számában az építőipar területén a területi hatóságok részére hirdettek tanfolyamot a „Tűzvédelmi Továbbképzési Intézetének rendezésében”.

Meggyőződésem, hogy a tűzoltóság területén a szabványosítás megvalósításának is szükebb körülmények között kell megvalósítani.

Feltétlenül szükséges ez például annak érdekében, hogy a megjelenő új szabványok közül melyeket kell megvalósítani a munkavégzés elősegítésére.

De a korszerűség figyelemmel kísérése, a szabványok felülvizsgálata, a szabványok továbbfejlesztése, a szabványok kiadásának elősegítése, a szabványok megvalósításának ellenőrzése, a szabványok alkalmazásának feltételeit. Ezen ismeretek megszerzéséhez tanfolyam nélkül nehézkes, sőt bizonyos vonatkozásban lehetetlen.

A tanfolyam elvégzésének az a haszna, hogy a területi parancsnokságok képesített szabványosítók, a továbbképzés keretében továbbadhatnak a területi hatóságok szabványosítási feladatait a területi igazgatásban foglalkoztatott beosztottaknak.

Dr. Tarjányi László
tűzrendészeti
Bács-Kiskun megyei Tűzoltóság

elmulasztotta a megállást..."

eretes, január 30-án 17 óra 45-
eméten a Korhánközi úti, so-
túli vasúti átjáróban a Fülöp-
Kecskemétre haladó 7136-os
emélyvonat összeütközött a
—Helvécia között közlekedő
s forgalmi rendszámú Ikarus
usszal.

ütközés következtében a vona-
t állásban vontató gőzmozdony
—60 métert maga előtt tolt a
szétroncsolta a buszt, majd ki-
leborult a vasúti pálya jobb
nélyedésébe.

uszon — mint később megál-
— 58 munkás és tanuló utá-
ára, köztük sok fiatal. Az ál-
alaminat a sérültek számát a
e, s hírt adott arról is, hogy a
ddigi megállapítása szerint a
encsétlenséget az autóbusz ve-
ta, mivel elmulasztotta a meg-
tjárónál. A rendőrség előzetes
sba helyezte.

reméti tűzoltó-parancsnokság
ete 17.53-kor telefonon kapta
ést a mentőállomásról, ebben
s, hogy az átjárónál a vonat
kocsira, és segítséget kérnek.
apján a kecskeméti tűzoltóság
műfecskendővel vonult a kár-

t színhelyén nem keletkezett
ség a közben odaérkező 8 db
személyzetével együtt, *Balla*
ds., őrségparancsnok irányítá-

sával azonnal megkezdte a sérültek men-
tését.

A megyei és járási rendőrkapitányság,
valamint tűzoltó-parancsnokságok vezetői
is kivonultak a helyszínre, és intézked-
tek a további mentési munkálatokról.

A tűzoltóság a továbbiakban a honvéd-
ségtől fényszórót, a budapesti tűzoltó-pa-
rancsnokságtól műszaki mentőszert (roncs-
vágóval), majd vállalati darus gépjármű-
vet és vágópisztolyokat rendelt a kár-
helyre.

A tragikus tömegkatasztrófa színhelyén
a tűzoltók fémfűrészekkel, roncsvágóval,
vállalati hegesztőpisztollyal darabolták
szét az autóbusz roncsait ott, ahol em-
bereket sejtettek. A baleset színhelyén
egész éjjel folyt munkálatok mintegy
200-an (rendőrök, katonák, tűzoltók,
MÁV-pályamunkások s más szakembe-
rek) vettek részt. A DÁV szakemberei a
szerencsétlenség színhelye fölött húzódó
magasfeszültségű vezetékét távolították el,
hogy a Budapestről odairányított vasúti
óriás emelődaru felemelhesse a busz ele-
jére rázuhant mozdonyt.

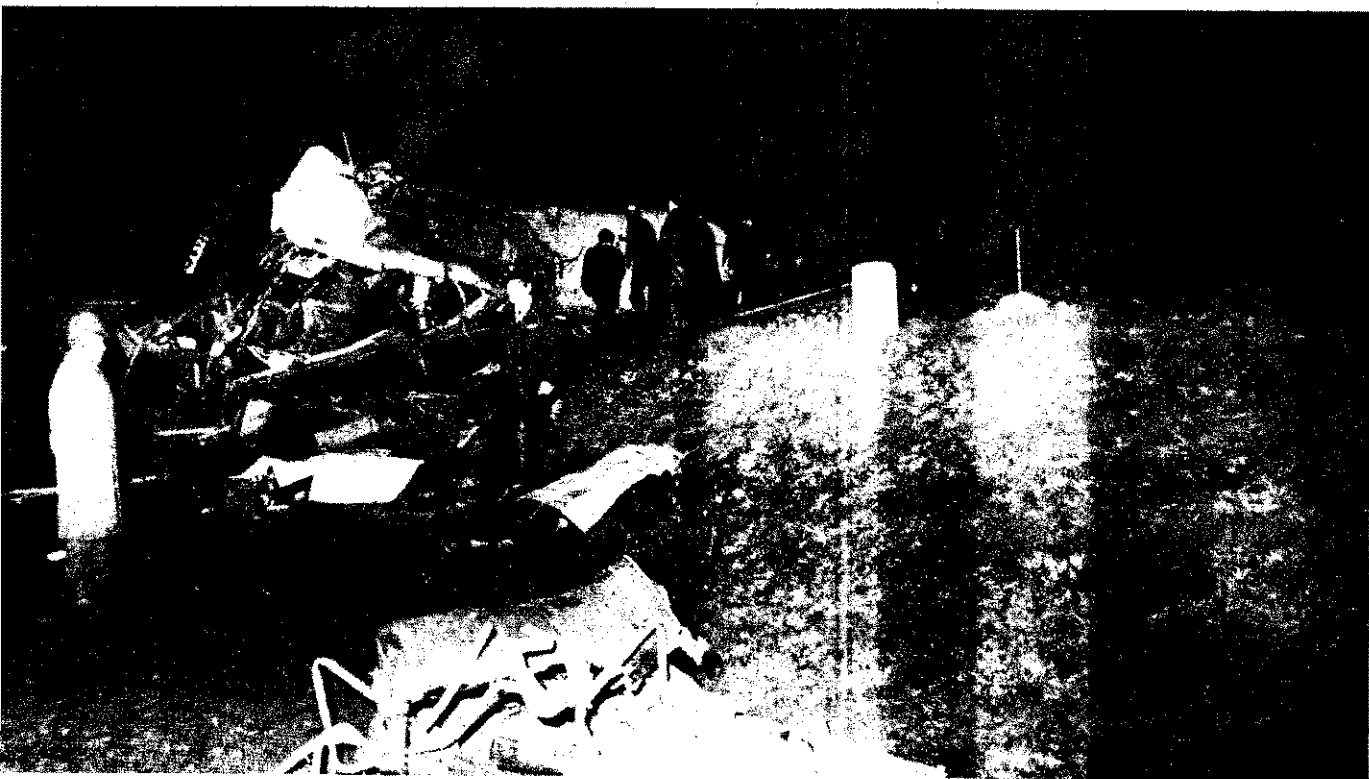
A pályamunkások a kb. 150 méter
hosszban megrongálódott vasúti pályát ál-
lították helyre, hogy a vasúti daru meg-
kezdhesse a mozdony emelését.

A mentési munkálatok hajnalra feje-
ződtek be, a kecskeméti tűzoltóegység ja-
nuár 31-én 4 óra 46 perckor vonult be
állomáshelyére.

A tragikus közlekedési tömegbaleset
rendkívüli feladatok elé állította a men-

tési és egyéb munkák valamennyi részt-
vevőjét.

A tűzoltóság munkáját a megyei rend-
őr-főkapitányság vezetője átiratban és
oklevéllel is elismerte, *Sebestény István*
tű. alez. megyei parancsnok pedig elisme-
rését fejezte ki az eredményes munkáért
a kecskeméti és budapesti tűzoltó-pa-
rancsnokság beosztottainak, továbbá a
közreműködő vállalatok dolgozóinak.

Még egyszer a debreceni tűzről

Mint lapunk múlt havi számában megjelent és „Mi történt Debrecenben?” címmel közölt tájékoztatóban jeleztük, ezúttal részletesebb beszámolót adunk a Nyiregyházi Dohányfermentáló Vállalat debreceni üzemének félkészáru-raktárában keletkezett nagy tűzről. Anyagunkat a megyei parancsnokság tanulmánya alapján állítottuk össze.

A kárhely és környezete

Az 1882-ben létesített épület méreteit és főbb jellemzőit múlt havi számunkban már közöltük. Ehhez még annyit fűzhetünk hozzá, hogy padlástéri része is külön szintnek volt kiképezve; az épületben 7783,2 mázsa bálázott dohányt tároltak; a pince három helyiségében pedig egy szomszédos szövetkezet 2730 gyermekkoszt raktározott.

Az üzem tűzivizellátása a következő volt: az 5 db föld alatti meg a 26 falitűzcsapját nyomásfokozó közbeiktatásával a szomszédos dohánygyár 500 m³-es víztároló medencéje táplálta. Ezen kívül a fermentáló déli oldalánál, valamint a félkészáru-raktár északi végénél is volt egy-egy 50 m³-es föld alatti víztároló.

A félkészáru-raktárban 16 falitűzcsap volt, s emellett nagyszámú kézioltót is tároltak az üzemben.

Oltóvíz céljára igénybe lehetett venni a közeli létesítmények négy víztárolójának kb. 440 m³-es készletét is.

A vállalat debreceni üzeme dohányfermentálással és -színesítéssel foglalkozott. A káreset előtti héten egy műszakban dolgoztak.

A fermentálásra kerülő nyers dohányt fajtánként és osztályonként, ez utóbbin belül nedvességi fokozatuktól függően, csoportosítva tárolták.

A tárolási előírások megszegése esetén az anyag bemelegedhet, ezért állandóan ellenőrizni kell annak hőmérsékletét. A nyersanyagraktárból a válogatóba kerül a dohány, majd szárítással, hűtéssel és párasítással alkalmassá teszik a fermentálásra.

Az üzemben végzik a zöld vagy zöldesbarna dohánynemű színesítését is.

Az üzemrész korábbi tűzrendészeti ellenőrzései során súlyosabb szabálytalanságként azt állapították meg, hogy az épület pincéjének egy részét bútorraktárnak adták ki, s a változást nem jelentették

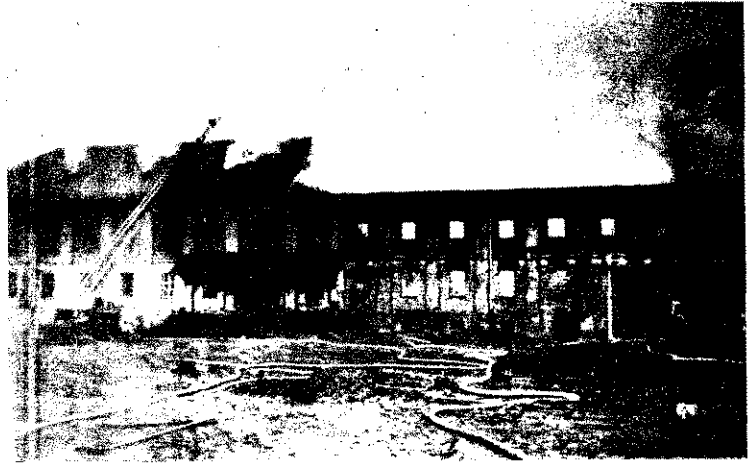
be. A bútortárolást ezt követően megszüntették.

A tavaly májusban tartott éjszakai ellenőrzés sem tárt fel rendellenességet.

Az 1968-ban készült igazgatói utasítás azt is rögzíti, hogy a munka befejeztével ki köteles ellenőrizni a raktárhelyiségeket, lezárni őket, és elvégezni az áramtalanítást.

Lángok csapnak ki az ablakokon

A tűz észlelésének körülményeit már ismertettük. Említésre méltó azonban, hogy mind az üzem aznap reggel szolgál-

A rak vége leveré

latba lépett vagonörré, mind pedig az üzemmel szomszédos Debreceni Dohánygyárré már lángokra lett figyelmes, sőt ez utóbbi azt vallotta, hogy két-három ablakon lángok csaptak ki a földszinti részen. Az észlelés alapján a helyszínre futott, majd értesítette a gyár portásnjét. Az pedig kb. 100 m távoból már az I. emeleti rész ablakaiból kicsapó lángokat figyelt meg.

Az oltás

Az első debreceni egységek kiérkezésekor már több szintre kiterjedt nyílt tüzet találtak. Az őrségparancsnok-helyettes visszajelzésében 3-as riasztást rendelt el, amit azután a megyei parancsnok — mint megírtuk — később 4-esre módosított.

A bevetett sugarakat, felállítottakat és táplálásuk módját a mellékábrázolja.

A kárfelszámolásban részt vevő és önkéntes egységek az igen körülmények ellenére is bátran végre feladatukat. Az égő dobozok gázai miatt a belső terekben csak készülékben működhettek.

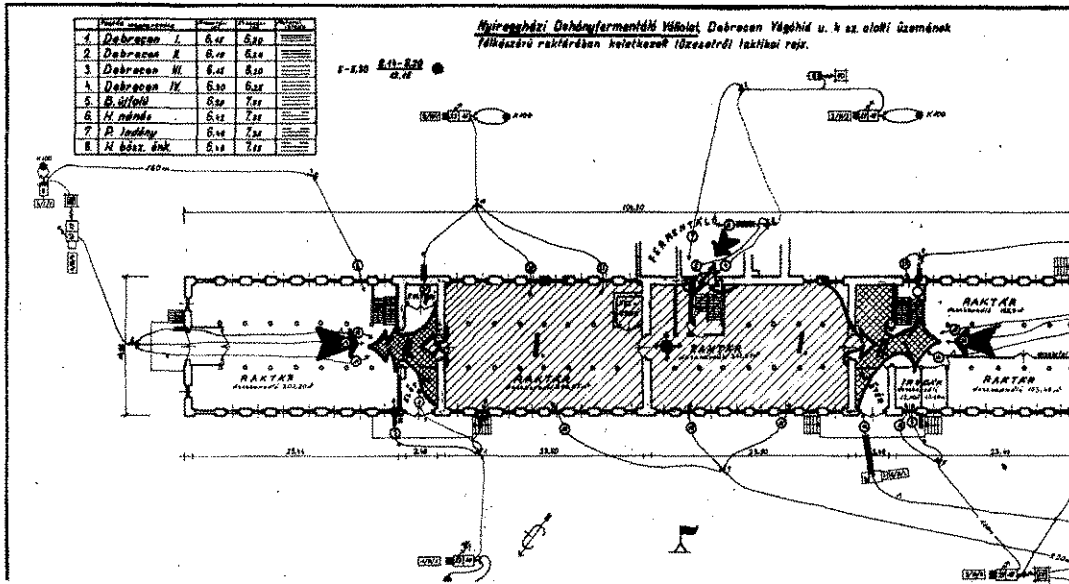
A beavatkozás során a raktár szénák, valamint a fermentáló a megvédését, továbbá az égő szélyezettett részekből történő tést lényegében eredményesen meg.

A felszerelések működése volt, az oltás első szakaszában perces nehézséget okozott, a dohánygyári 500 m³-es víztároló szivattyúja — áramtalanítás miatt — nem kívült, mivel a gyár vízlozatóhoz tartozó egyik transzformátor TITÁSZ — a gyárban végzettség miatt — kikapcsolta.

A tűz után

A tűz oltását követően hosszabb munkálatok váltak szükségessé: megyei parancsnok által összeállított terv alapján az egységek 8 óráig végezték a kapott feladatokat irányítóisztek vezetésével. A mentése egyébként még febru-

A beavatkozást szemléltető ábra

PINCETŰZEK BUDAPESTEN

Rövid idő leforgása alatt egymás után háromszor is kiterjedt pincetűzhöz riasztották a budapesti egységeket, és mind-egyik beavatkozás igen nagy erőpróba elé állította őket.

Az első

1972. december 28-án 3.34-kor a III. ker., Miklós tér 2. sz. alatti lakóházból jeleztek pincetűzet. Az 1-es riasztásra a III/2-es meg a XIII/1-es fecskendők vonultak ki. (A III/1-es fecskendő más kár esetén működött.)

Egységeink helyszínre érkezésekor az udvarra nyíló pincei szellőzőablakokon sűrű füst tödült ki. A III/2-es szer rajparancsnoka 1 E-sugár védelmével, légzőkészülékben indult felderítésre egységével. Ennek során kiderült, hogy az L-alakú pince rekeszei kb 20 m hosszúságban égnek. Sugárral megkezdtek a tűz oltását, ugyanakkor a rajparancsnok visszajeleztette: a tűz 3-as! A hírközpont ennek megfelelően riasztotta a helyszínre a szükséges erőket.

Eközben a rajparancsnok a XIII/1-es őrségparancsnokával is szereltetett 1 E-sugarat. A túlzás nélkül óriási hőségben azonban szinte lehetetlen volt előrehaladni a sugarakkal.

A tűzoltási csoport vezetője a helyszínre érkezésekor átvette a további munkálatok irányítását. Előtte a III/2-es fecskendő rajparancsnokával közösen végzett felderítés során megállapították, hogy csak egyetlen lejárata van a pincének, s a rekeszek előtti közlekedési út igen keskeny.

A tűzoltási vezetője ezt követően utasította a háttérparancsnokot, hogy az V—VI—VII. ker. felügyeleti szeréről szereltesen 1 db középkiadóságú habsugarat, biztosítsa a működő fecskendők folyamatos vízellátását, a generátorszer füstszívójával pedig a pince utolsó ablakán át végeztesse a szivtatást. Ez utóbbi azért volt szükséges, hogy lehetőleg minél kevesebb füst kerülhessen a lakásokba.

Emellett a háttérparancsnoknak kellett gondoskodnia a váltáshoz szükséges létszám légzőkészülékekkel történő készenlétbe állításáról.

A habsugár bevetése azonban nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Működése alatt ugyanis a 2 E-sugár nem dolgozhatott (különben szétroncsolták volna a habot), viszont a szűk hely nem tette lehetővé, hogy hűtősugárral biztosítsuk a habsugár előrehatolását. Emellett a képződött hab sem jutott be kellőképpen a lezárt rekeszekbe.

A pincében dolgozó tűzoltókat rövid időközökben váltanunk kellett. A tűzoltás vezetője további 2 E-sugarat szereltetett, ezek az udvari pinceablakokon át működtek, de az ablaknyílások ún. „töréses” kiépítése miatt csak kis területen értek el eredményt.

Tekintettel arra, hogy a beavatkozás hosszabb időt vett igénybe, a működő egységeket folyamatosan leváltottuk a reggel szolgálatba lépett tűzoltókkal.

Miután nyilvánvalóvá vált, hogy a tűz egyetlen oldalról történő támadása rendkívül hosszú időt venne igénybe, és a beavatkozó egységeket is igen nagy megterhelésnek tenné ki, a tűzoltás vezetője a pincefolyosó túlsó végében levő ablaknál falbontással második lejárati létesítését rendelte el.

A bontást a műszaki mentőszeren levő motoros köfejtővel végezték el. A gép meglehetősen kis teljesítménye miatt ez eléggé hosszú ideig tartott. Emellett a bontást végző tűzoltókat is állandóan váltani kellett, mert a falműködés növekedésével mind erősebb hő és egyre több égéstermék áramlott ki.

A behatoláshoz szükséges nyílás elkészülte után egységeink erről az oldalról is 2 E-sugárral működhettek, s a tűz két oldalról történő támadása végül is eredménnyel járt.

14.15-kor sikerült eloltni a tűzet, a kéziszerszámokkal végzett utómunkálatok — vízsugarak védelmével — azonban csak késő éjszaka fejeződtek be.

A második

Ez év január 28-án a XII. ker., Avar u. 13-as számú ház pincéje gyulladt ki. 17.05-kor jeleztek a tűzet. A pincét a Fővárosi Ásványvíz- és Jégipari Vállalat használja, s a mennyezet magasságáig értek az ott tárolt, üres üdítőitalos üvegeket tartalmazó kartondobozok. A tűz fészket csak több száz kartondoboz átrakásával lehetett megközelíteni.

A tűzoltás vezetője 2-es riasztás elrendelését kérte a hírközponttól. Feszült percek következtek, hogy a lakók úgy tudták: gyerekek vannak a pincében.

Az egység ezért azonnal megkezdte a pince teljes átvizsgálását, a nagy tömegben felhalmozott áru miatt azonban ezt csak a segítségül kért erők kitérítése és beavatkozása után lehetett végrehajtani.

17.39-kor bizonyosodott be, hogy szerencsére téves volt a lakóktól kapott tájékoztatás, s 18.09-kor 4 E-sugárral sikerült eloltni a tűzet.

A harmadik

Január 30-án 13.02-kor a IX. ker., Mester utca 1-ből jeleztek tűzet a hírközpontnak. A IX. ker. fecskendőjének őrségparancsnoka a helyszínre érkezését követően 2-es tűzet jelzett vissza. Jogosan, hiszen a lakóház pincéjének szellő-

Pinceégés a Mester utcában

kár nyugati oldala az oltást követően

any elkészültekor sem fejeződött

ártértékre vonatkozólag a vállalat elbecsült veszteség mintegy 17 millió forint. A tűz keletkezési oka egyelőre ismeretlen.

Az egyelőre tanuló szerint azonban között további tisztázásra vár, a pince fafödeme alatt húzódó s a meg a bőséges áramellátását szolgáló állandóan feszültség alatt álló k, vagy az itt húzódó többi vezeték egedése, majd zárlata bekövetkezése.

Ugyanígy figyelemre méltó körülményt említi a tanuló, hogy a január 18-án végzett hegesztések közelében nagyobb mennyiségű göngyöveget találtak.

A hegesztők — elmondásuk szerint — a munka végeztével a kondenzházba vezető cső alatt helyezték el a berendezést. A vezetékben szállított gőz hőmérséklete 120—130 °C.

A munkások alatt meg is találták a minőség szerint felrobbant dissous-palackokat, amint néhány méterre tőle az erőszakszerűen, de üres oxigénpalackot, s pedig a teljesen összegejt mérőort és szelepet is.

Azoknál az elmúlt öt esztendő leforgása alatt érzékeny veszteségek érték a népművelő élelmiszeripari létesítmények körében. Az épületek szilárdságát nélkül igen régiak voltak, és az építési részek bőségesen tartalmaztak szennyező anyagot.

Az épületek közös jellemzője volt, hogy akkor észlelték őket, amikor a tűz elterjedt, vagy ez percek alatt következett.

Az elmúlt öt esztendő leforgása alatt az építési munkák között olykor észlelték, hogy bizonyára célszerű lett volna beépített füst- vagy hőérzékelővel a legfontosabb objektumot (kb. 1000 óra becsültek ugyanis a megmenekült épületeket).

Amire bizony nem ártana sokkal jobban odafigyelniük a házkészülőségeknek!

s végül az osztótól 80 m 14.37-re sikerült eloltani. Az oltás során a pince egységeket a fokozott fizikai miatt gyakran kellett vált munkálatok 16 órára fejez

Kb. 400 db oxigén

A három tüzeset során k génpalackot és ugyanennyi használtak fel egységeink, hosszú oltási idő alatt elfogy anyag is tekintélyes mennyiségben.

Mindhárom káreset között volt az igen nagy hőterhelés gárvezetők gyakori váltása, sen igénybe vette egységeiket a tűzhöz történt riasztás során —10 fok körüli volt a beavatkozó egység oltócekek alatt csuromvizes lett.

Ugyanakkor ezúttal is tömeges mennyire szükség lenne a szűrés hővédő ruhákkal történő hiszen ezekben lényegesen közelítették volna meg a nem kellett volna olyan óvat.

A korszerű hővédő ruhák használata az a körülmény is számos lakóház pincéjében a fűtőolajat is tárolnak.

zóablakán, a kapualyból, valamint a pince feletti üzlethelyiségekben levő irodákból szinte átláthatatlan füst áramlott ki.

Az őrségparancsnok az udvari pincelejárathoz osztót szereltetett, majd beszállt a lézáró készülékben felderítésre indultak.

A tűzoltási csoport vezetője kiérkezésével, illetve az újabb felderítést követően átvette a beavatkozás irányítását. A pince-labirintusban csak igen nehezen sikerült megtalálni a tűz fészket, mivel az a folyosórész, ahol a rekeszek égtek, ugyanolyan lécajtóval volt lezárva, mint a lakók rekeszei.

Az igen erős hő miatt csak ködsugár védelme alatt lehetett előrehaladni.

A tűzoltásvezető utasította a rohamoszer parancsnokát meg a VIII. fecskendő őrségparancsnokát, hogy egységükkel szelvértessenek 1—1 E-sugarat, s a működő sugár mellett avatkozzanak be a tűzoltásba. A XI. őrségparancsnok az irodahelyiségek átvizsgálására kapott utasítást, a háttérparancsnoknak pedig feladata volt a váltáshoz szükséges, légzőkészülékkel felszerelt tűzoltók készenléte állítása is. A XI. őrségparancsnok átvizsgálás közben egy helyen már átégett padozatot talált. Itt a parketta megbontása után puttonyfecskendővel akadályozták meg a tűz további terjedését.

Az égő rekeszek eléréséig kétszer meg kellett hosszabbítani a tömlővezetéseket,

Tűzkatasztrófa egy párizsi gimnáziumba

Február 6-án, az esti órákban rendkívül súlyos tűzkatasztrófa történt Párizsban. A XIX. kerületi Edouard Pailleron utcában kigyulladt egy négyemeletes, új gimnáziumi épület. A tűz szinte pillanatok alatt elterjedt, és mint a lapok megírták, sok emberáldozatot követelt: 17 tanuló és 3 tanár vesztette életét.

Az oltási munkálatok közben egy tűzoltó is súlyosan megsérült, 9 pedig füstmérgezést szenvedett.

Az épület most betontörmelék halmaza, az elhajlott acél tartószerkezetek igen szemléletesen jelzik a tűz okozta rendkívüli hősséget.

Az illetékes polgármester a sajtó képviselőinek úgy nyilatkozott, hogy tudomása szerint a két éve elkészült épület biztonsági szempontból megfelelő volt. A szülők azonban más véleményen

vannak, konkrétan említették meg a szükségvilágítás hiányát, valamint azt, hogy az iskola oltókészülékkel sem volt ellátva megfelelően.

A tűzkatasztrófa helyszínére riasztott tűzoltók eleinte azt hitték, hogy senki nincs az épületben, amikor azonban sikerült behatolniuk oda, az egyik helyiségben 15, felismerhetetlenségig szénén égett, 10—15 éves korú tanulót találtak. Minden bizonyos

lángok zárták a menekülési útját, így letekre szorultak.

Az iskolaépület szűlt, és a kivit valószínűleg nem gű éghető anyag fel. Az építők állítják, hogy az ill a terveket engedélyező országban több száz hasonló létesítettek. A merül fel a k mekeik az iskola biztonságban v

Mint közölték részleteiről és ményéről a francia közlönyt ad

A lapok hírt tanulókat őriztetb egyik beismer gyűjtogatók. A minthogy tan igaztalanul vá betöréssel és filmvetítést ké sük segítségé földszinti terem szett két kar egyik földszin sariba öntött őket.

Még másnap reggel is füst gomolygott a légegt párizsi gimnázium romjai felett

Tűzoltóságok története

ezett és (esetleg) jutalmazott tűzoltóság

űzvész elleni védekezés szervezeteiről akarunk ízelítő váz- a középkor folyamán, nem kerülhetjük el a száraz tást a római kori collegiumok, a középkori céhek és a szervezetek között. A collegiumok („társulatok”), amint incumban talált kőfelleiratokból is láttuk, önszervező és egyesületek (szabad belépésekkel és kilépésekkel a kez- n), nem törődtek kézműves tagjaik ipari szakképzésével, fel a kontárok ellen, nem védtek tagjaik anyagi érdekeit, politikai szervezkedések helyett — pl. lakomáikon — a mi és városi vezetők iránti hódolat megnyilvánulásaira. A szakirodalomban az antik collegiumok mint társadalmi a középkori céhek formájában való bizonyos mértékű ről, illetőleg újraéledéséről írnak. Az aquincumi civilváros istyáit a tűzoltótársulat védte, és adatunk van arra, hogy budai mészárosok céhe védelmezte a város azon tornyát, ő védőszentjükről (Szent Jánosról) neveztek el, Dózsa yverei ellen.

a római kori collegiumok egyes feladatait a középkor hek vették át, bár nem voltak azonosak velük. Mindenek- ját otthoni katonai védelmében való kötelezettség örök- lépek fánforlásának vérzivataros évszázadai után, a XII. ásdodik felében, Németországban alakultak meg a közép- ihei. Magyarországon 1250 körül keletkeztek a legkorábbi nézetesen a betelepedett német kézművesek körében. A ttek mestereik és városuk jó hírnevére és erkölcsös életére. lól való szabályzatban olvashatjuk, hogy a rossz munkát a lefoglalta a céh vagy a templom stb. javára. A szabók ban (1411) az áll, hogy nőtlen iparoslegény nem lehet hnek, csakis mesternek dolgozhat, és a mestertől 8 napi al léphet ki, előző munkahelyéről erkölcsi bizonyítványt zni. A római kori collegiumoktól örökölték a középkori cé- kellemes hagyományt is, hogy közös vacsorákat tartottak, egyre tűzoltóbb gyakorissággal és fényűzéssel. 1773-ban női rendellel intézkedtek; eszerint céhalkoma csak az év számadó gyűlés után tartható, és a céh pénztárából leg- krajcár (1 napj bér?) költhető ilyen címen 1—1 személyre. adakozásokkal megnövelték a lakomára fordítható össze- mester (dékán) két-három óra mester kíséretében időnként a műhelyeket, és ellenőrizte az áruk minőségét. Szabály- a céhmester 4—12 forint keretében bíráskodhatott.

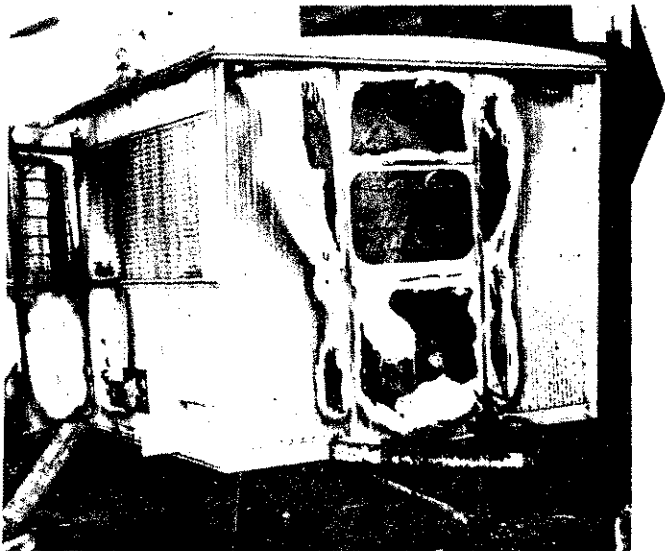
már a későbbi szakszervezetek közsegélyező és jótékonyági stíri előre, hogy a beteg felkötő mesterek mellett a „szol- mesterek” virrasztottak, a betegeket segélyezték a mesterek összegyűlt pénzéből, a beteg legény mellett két-két társa iködött, és a betegpótlóknak minden éjjelre egy-egy pint t-két pénz (gyertyára) utaltak ki. A középkor és újkori céh-

szervezet eszerint érdekvédelmi, egymást segélyező, egymás szaktudá- sát elősegítő és temetkezési közösség. Az emberbaráti tevékenység- ben túlmentek azon, hogy beteg társaikat ápolták az otthonukban; a pest-budai céhek kórházakat és iskolákat is segélyeztek, és amint a céhek keretei már béklyóknak bizonyultak, a küzdelem a több jogért és a jobb megélhetésért is a céhek körében indult meg. A leg- újabb kori szakszervezetek indította bérharcokra emlékeztet, hogy Buda városában, 1701-ben a kőműves segédek sztrájkjal fenyegetőz- tek; a város tanácsa kibocsátott ugyan rendeletet a kőművesek bére- nek a rendezése tárgyában, de a dolgozók 10%-kal többet követel- tek; a város tanácsa nem engedélyezte ezt a magasabb napi bért, csak a „mestergarassa” való megtoldáshoz járult hozzá. A pesti gombkötő segédek 1731-ben a Zichy család Óbudájára szöktek, mert ott nem állott fenncéhkényszer, és sokan a mozgalmuk sikere után is ott maradtak.

A céhek belső életét érdemes így taglalnunk, mert a céheket kö- telezték a középkor és újkor folyamán a tűzoltás nehéz feladatának az elvégzésére. A tűzi rendek csak bizonyos mértékig vehették tekintetbe a céhtagok szaktudását, amikor beosztották őket, és pontosan előírták, kiknek mi a teendője vész esetén. Így pl. a sertéskereskedők, mészá- rosok mentették ki a tűzvézből az állatokat. A segédrendőri, rend- fenntartói szolgálat ellátása a puskaműves és a vendéglős céhekre hárult; karddal, puskával ők tartoztak a vész helyén megjelenni, meg- szállították az illető utca két végét, és távollattartották a kíváncsiakat stb. A magasban való munkát amúgy is megszokott kézművespörk, ácsok, kőművesek, kőfaragók, tetőfedők siettek oda létrákkal, csáká- nyokkal, kampókkal, és dolgoztak ezekkel a szerszámokkal.

Kötelezett tűzoltószervezet volt tehát a céh, esetleg ímmei-ámmal végezte súlyos társadalmi feladatát. Ezért helyenként a céhtagokból külön tűzoltócsapatot szerveztek. Bernben (1479-től) 200 kézművest válogattak ki erre a feladatra; Berlinben 1743-ra — mintegy egy évszázad alatt — csaknem 900 főnyire nőtt a polgári kötelezett tűz- oltóság létszáma. Bernben (1812-től) az egyes céhekből 10—10 főnyi csoportot válogattak ki a nehéz tűzoltó eszközök kezelésére; betanít- tották, és a gyakorlatok, szemlék, esti tűzörség idejére díjazásban részesítették őket. Az 1700-as évekből adataink vannak arról, hogy a céhek étellel és itallal jutalmazták a feckendőket jól gondozó segédeket. Természetes, hogy az ilyen törekvések csak attól az időtől váltak lehetségessé, miután olyan nagyszámú tagságot foglaltak magukba az egyes céhek, hogy a termelés csökkenése és az érin- tett mesterek károsodása nélkül megvalósulhatott a speciális tűzoltó- csoportok létesítése az iparos segédekből, afféle másodállásokkal, mellékdíjazásokkal.

II. József ugyan (1785-ben) eltörölte a céhrendszert azzal, hogy ezentúl: „...bármely ipar szabadon gyakorolható”, de a halálos ágyán ezt a rendeletét is visszavonta a „katonapost király”. Végül is az 1872. évi VIII. törvénycikk mondotta ki a céhek felszámolását, az álta- lános, szabad iparüzés elvének leszövegésével.

Tűzet okozott a felügyelet nélkül hagyott olajkályha január 31-én a XI. kerületi Budaörsi út építési területének egyik lakóko- csijában. Belső be- rendezésével együtt tervdokumentációk is elégték

Tűzrendészeti előadók,

Tűzoltókészülék-karbantartók

FIGYELEM!

Az MSZ 1040/1-70, 1040/8-70 szabványok folyó év szeptember hó elsejével hatályba lépnek. A hatálybalépéssel kapcsolatosan számos fontos feladat hárul a tűzrendészeti előadókra, valamint a tűzoltókészülékek karbantartását és időszaki ellenőrzését végző dolgozókra.

Felül kell vizsgálni a tűzoltókészülék-állományt!

Azokat a készülékeket, amelyek nem felelnek meg az MSZ 1040/1-70 szabvány 8-87 pontjaiba foglalt előírásoknak, folyamatosan megfelelőekkel kell kicserélni. A felülvizsgálat eredményességének biztosítása érdekében a következő szempontok figyelembevételét javasoljuk:

Az adott helyen készenlétben tartott tűzoltókészülékek típus, teljesítmény, darabszám és elhelyezési pontjában feleljenek meg az 1/1963-as BM-rendelet 121. §-a előírásainak.

A tűzoltókészülékek típus, teljesítmény és oltóanyag-mennyiség tekintetében legyenek alkalmas készenlét helyén keletkezhető tüzek leküzdésére, illetve feleljenek meg az MSZ 1040/2-70 szabvány 1. osztály" besorolásának.

FIGYELEM!

Az MSZ 1040/2-70 szabvány szerinti „TŰZOSZTÁLY”-BESOROLÁS NEM AZONOS az 1/1963-as BM-rendelet 4. §-ában foglalt „Tűzvesélyességi osztályok”-besorolással.

Meg kell vizsgálni továbbá, hogy a készenlétben tartott tűzoltókészülékek mennyiben felelnek meg az MSZ 1040/1-70 szabvány 3-3.23 pontjaiba foglalt biztonsági előírásoknak. E szabvány 8.6 pontjában foglalt előírásainak megfelelően a 20 évesnél régebbi készülékeket selejtezni kell.

A felülvizsgálat során FOKOZOTTAN ÉRVÉNYT KELL SZÉREZNI a 640/1964-es BM TOP utasítás 4. pontjának, amely szerint: „olyan helyeken, ahol több tűzoltókészülék helyett hordozható vagy tartályos tűzoltókészülék alkalmazása célszerűbb, ott lehetőleg azt kell elhelyezni.

A hordozható tűzoltókészülék (pl. 50 kg-os porralöltő) – töltetanyagától függően – általában 2-3 kézi tűzoltókészüléket helyettesít.”

A tűzoltókészülékek helyi ellenőrzését végző szakembereink megfigyelései szerint AZ IDÉZETT UTASÍTÁS említett pontjának végrehajtása a termelővállalatoknál még nem tekinthető befejezettnek.

Igen sok helyen a keletkezhető tüzek leküzdésére nagy teljesítményű „hordozható” vagy szállítási tűzoltókészülék lenne szükséges (pl. 50 vagy 250 kg-os porralöltő), ezzel szemben sokszor kisebb teljesítményű több és nemegyszer elavult készülékeket tartanak készenlétben.

FIGYELEM!

A torlódások elkerülése végett MÁR MOST AJANLATOS GONDOSKODNI az elavult készülékek cseréjéről. Az MSZ 1040/1-70-es szabvány előírásainak megfelelő tűzoltókészülékek vállalatunktól közvetlenül is beszerezhetők.

ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYÁR

Budapest XIII., Babér u. 9-11. Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf. 99.

(X)

ét kigyulladt...

egyei Gabonafelvásárlói és Feldolgozó Ipari telepen pénteken - immár másodikként a Sirocco mintájú terményszárlító. A vállalat önkéntes és a szakszárú állami tüzei, s így 200 000 forintos értéket mentet- ir jelentékelen.

sgálát megállapította: a tüzet megint a szabályok elhanyagolása, ezen keresztül túlmelegedése okozta.

gálát megállapította: a tüzet megint a szabályok elhanyagolása, ezen keresztül túlmelegedése okozta. Úgy tűnik, hogy az ezt követő meztetés és felelősségre vonás nem hozta redményt.

RÁD MEGYEI HÍRLAP

vá tesszük b későn, mint soha?

kis jegyzőkönyvet tettek mostanában rádi Petőfi Tsz vezetői. Készült a tsz-iroda iségében, azon jeles alkalomból, hogy fel- gazdaságot az Ásványforgalmi Vállalat eltségének embere, s a következőket kö- zölte: városi tanács és a területi tűzrendé- lyi bizottsági és egyéb szakmai kö- zölte a szentesi telep elé, melynek ele- m áll módjukban. Ezért a telepet be fog- gy hogy a körzet 32 termelőszövetkezete és y üzemanyag-fogyasztók azért a jövőben ok gázolaj nélkül, ezután a gázolajat állítják a részükre. Csupán a kenőolajat szonylag igen kevés kell - szolgálat ki szongrádi telepről.

LAPSZEMLE

Eddig rendben is volna, csakhogy az AFOR embere még egyebet is közölt. Amíg a szállításért eddig 5 forintot számoltak fel mázsánként, ezután 12 forint lesz a szállítási tarifa. Mintha csak kapóra jött volna a szentesi városi tanács illetékeseinek és a tűzrendé- szeti hatóságoknak a döntése. Másként hogy is lehet- nen ilyen sommás kis bújtatott áremelést végrehajtani? S még egy kérdés: ha az AFOR szentesi telepe eddig sem felelt meg a közbiztonsági előírásoknak, akkor hogyan működhetett éveken keresztül? Nem kellene-e ezért valakit utólag felelősségre vonni? Ez azonban már nem a mi dolgunk. Mi csak konstatáljuk: így is lehet korszerűtlenségéből éves átlagban milliós többlet- bevételt profitálni. Mert csak a Petőfi Tsz számlája egyedül százezer forinttal növekszik.

Jobb későn, mint soha - tartja a közmondás. De ez vajon a bújtatott áremelésre is vonatkozik?

Csepri József

menyforgalmi Vállalat vasútállomás melletti raktára gyulladt ki. A kiváltó ok: hőszugárzás, mely a tüzelő- berendezések szabálytalan használatából származott. Az eternit fűtőcsövet hulladék zsákdarabokkal vették körül, és így a hő a fűtőcsőről a textilára, onnan a nádpalálóra sugárzott, és a könnyen gyúló anyag 60 négyzetméteren lángra kapott. Balassagyarmat, Saigó- tarján, Hatvan tűzoltósága és a szécsényi önkéntes tűzoltók hét gépjárműfecskenő teljes felszerelésével szálltak szembe a lángokkal. Hatásos és gyors közbe- lépésüknek köszönhető, hogy az anyagi kár itt is csak mintegy 6000 forint volt, jóllehet, itt is sok volt a koc- kázat, hiszen könnyen leégthetett volna az ott tárolt gabona, mondhatni a fél megye kenyere.

Nem egyedülállóak sem országosan, sem Nógrád megyében az esetek. Elég a miskolci malomtűzre gondolni vagy az 1972. december 18-i pásztói tüzre, amely a bitumoperlit-üzemben több mint 180 ezer forintos kárt okozott.

A megelőzés fontosságát késő akkor belátni, amikor már megtörtént a baj. Gazdasági vezetőknek, tűzren- dészeti előadóknak, felelősöknek nagyobb súlyt kell helyezni a tűzrendészeti szabályok és előírások betar- tására és betartatására. Megfelelő munkavédelmi in- tézkedésekkel az elektromos és tüzelő-, fűtőberendezé- sek mindenkor legszabályosabb használatával több ezer, sőt több százezer forintos károkat elzárhatunk meg.

NÓGRÁD

Felelősség

Az év második napján két súlyos üzemi tüzeset volt a megyében. Este 7 óra 40 perckor kigyulladt a balas- sagyarmati malom javítóműhelyének tetőszerkezete. A baleset oka elektromos rövidzárlat. A kár mindössze 800 forint, de több millió forintos érték forgott veszélyben, és csak a tűzoltóság közbelépése akadályozta meg a nagyobb szerencsétlenséget. Ugyancsak este 8 óra 35 perckor Szécsényből riasztottak. A Ter-

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Benzinesen a tűznél

Tegnap a mentőket is több helyre riasztották. Mező- csáton B. Ernő 35 éves, helybeli lakos marmonkandó- ban benzint szállított, közben a benzín a ruhájára fröcskölődött. A férfi nyílt tűz mellett akart megszárlit- kozni, a ruhája lángra lobbant. A mentők első- és másodfokú égési sérülésekkel vitték a baleseti sebá- szetre.

ES SOROK: A CELLU- ÁRÁKBAN ES A KÜ- CELLULOID TÁRGYA- RTÓ ÜZEMEKBN KE- T TŰZ ILYEN (nyilak visszafelé is, folytatva) ezüst (röv). 13. En, latir- adó azonos hangzói. 15. tlan betűi. 18. Fa része- zonos hangzói. 20. Fran- Rugó mássalhangzói. 22. issza: leánynev. 26. Há- idegen nyelven. 29. Fém. LLULOIDTŰZ OLTÁSA- IAGAS GÁZNYOMÁS A IRAL EZT TEHETI. 33. 35. Rűgás is lehet ilyen. része. 38. Egyik bankunk. portegyilet. 42. Ellenséges i. Es, több idegen nyelv- rék része. 47. Vissza: űk! . 50. Majdnem egészen le- gával visz. 53. Fűszer. 54. 6. Hangtalan rés!

EGES SOROK: 1. Mint a van, unja. 3. Csak, né- főzéléknövény. 5. Lófaj- földi és egy légi közle- köz. 7. A CELLULOID ELYISEGEBN TÖRTENO R SZÉNMONOXID KE- L, MELYNK ROBBANÁ- EZ JÓN LETRE. 8. európai város (Hága). 9. 10. Rövid engedély! 11. k van. 16. Helyet foglal. 2. 24. Asztalt bont. 25. Fér- Sir. 28. Teremsport. 29. A 3. MIATT CÉLSZERŰB L VALÓ OLTÁS. 31. Alá. ad. 34. Egymás utáni be-

FEJTÖRŐ FEJTÖRŐ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
R	E	N	D	K	V	U					
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
P	L	U		G	O						
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
S	G										
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
L	E	S	T	A	V						
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
K	I	Z									
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
A	E	D	E	Z							
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
S	G										
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
L	M										

tük a szoros abc-ben. 36. d! 39. Tör- vénykönyv (röv.). 41. Növény ré- sze. 44. Becézett női név. 46. Fi- gyelj. 47. Semmikor. 48. Kévert MEO. 52. Kor betűi. 54. Kicsinytől. 55. Egészségügy, röv.

Megfejtésül az alábbi sorokat kell beküldeni: vissz. 1., 30., függ.: 7., 29.

Be kell küldeni továbbá a pon- tokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a cel- luloid ezzel történő oltása esetében a lángok leverése után rövidesen öngyulladás következhet be.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Megfejtési határidő: 1973. március 20.

K. I.

A 2. számban megjelent keresz- trejtvény helyes megfejtése a követ- kező: FORGÁCS, LAP VAGY HÁR- TYA; TIZENNYOLCSZOR; BOMLÁ- SI FOLYAMAT; OXIGEN.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható két szó: BARNA GÖZ.

Könyvjutalmat nyertek: Halász Sámuelné, Budapest; Boldizsár Ber- talan, Miskolc; Fogarasi Imréné, Baja.

A nyereeményeket postán küldjük el.

ZVÉDELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata Szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSEG: Budapest VIII. Szántó Kovács János utca 1-3. TELEFON: 331-160. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 18,- Ft. Számiaszám: 235-90 151-1108

72.2573/2-03 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v. 1. Bolgár Imre vezérigazgató. [Postai irányítószámunk: 1081] Index 25 804

TŰZVÉDELEM 23

EDZÉSBEN A KERET

„Húzd az expandert! Nyomd a pedált! Gyorsabban!” – hangzik keményen a vezényező a Vágóhid utcai tornacsarnokban. Újra elkezdte munkáját a nemzetközi tűzoltóversenyekre a válogatott keret. Az alapozó edzések jelenleg 18 fővel folynak. Az első feladat: az általános erőnlét stabilizálása. A napi edzésadagban a kondíciókerékpártól – a fekvőpadig és a labdajátékokig minden megtalálható. Egy héten egyszer pedig futóedzést tartanak a budai hegyekben. Képriportunkban a felkészülés egy-egy mozzanatát örökítettük meg.

(Kútvolgyi Mihály képriportja)

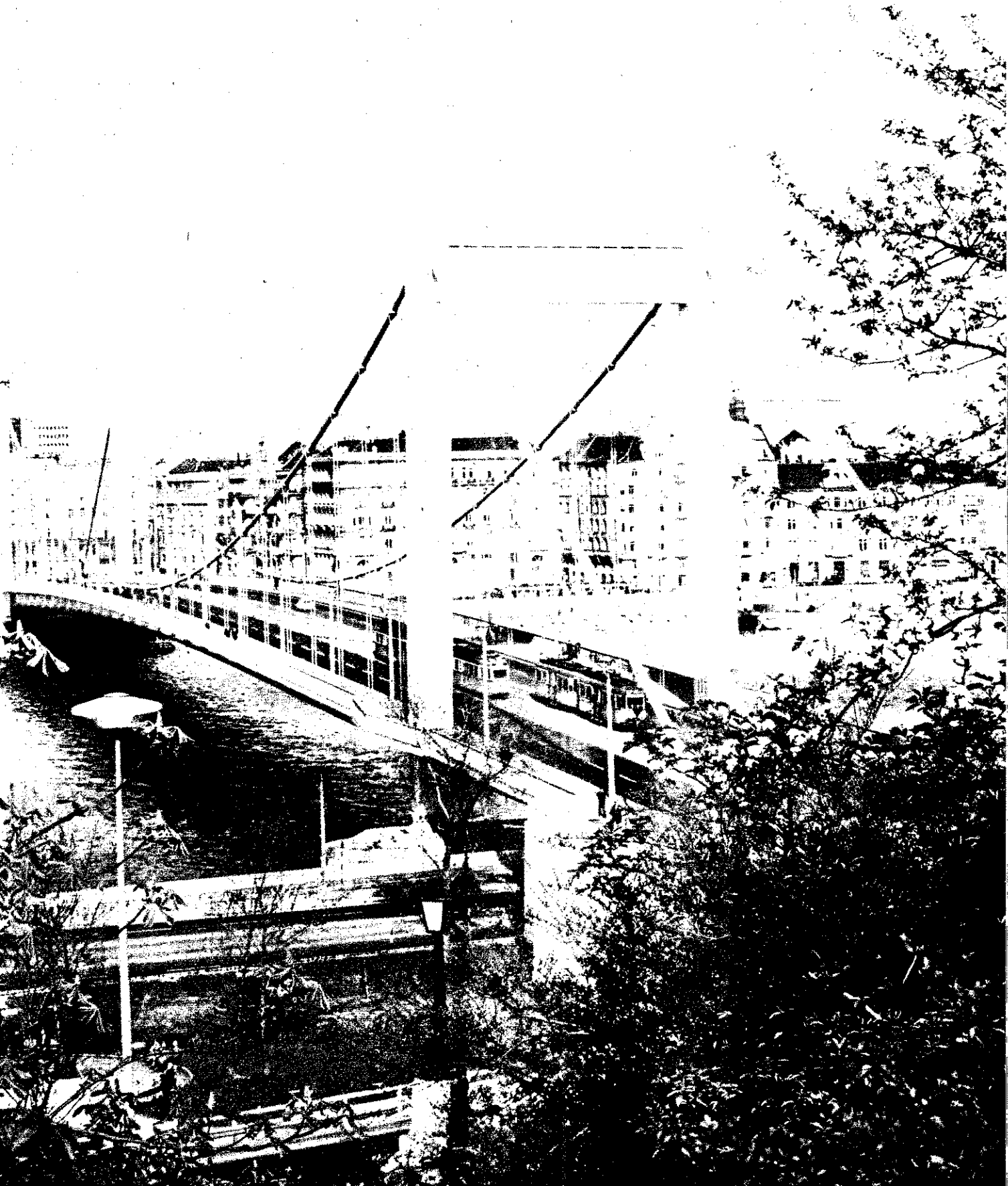

IZVÉDELJEM

Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata

4. sz.

1973 április

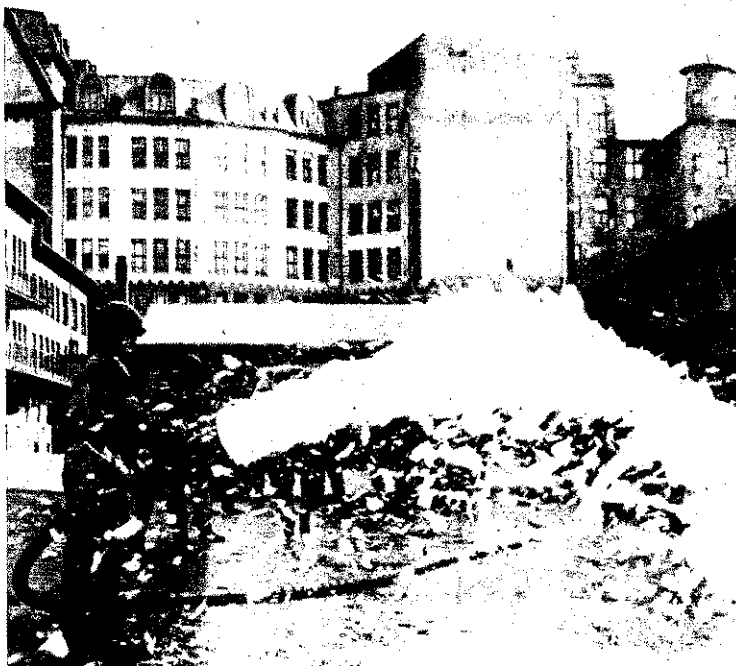
A BARÁTSÁG PARKJA. Magyar—Szovjet Barátság Park épül Kőbányán. Március 18-án kb. kétezeren, főként fiatalok, dolgoztak társadalmi munkában a park építésén. Ivanov vezérezzredessel és számos magas rangú tiszttel együtt szovjet katonák egy csoportja, a BM Tartalékosztás-képző Iskola növendékei, valamint a X. kerületi tűzoltó-parancsnokság dolgozói is bekapcsolódtak a munkálatokba. Képünkön I. J. Jelesanyinov ezredes szovjet és magyar harcosokkal

MEGYEI É
Héves meg-
ság március
a múlt évi
tékeltő taná
indítót Torc
alez., meg
tartott. Az
jelent és fe
Gyula, a m
títikára

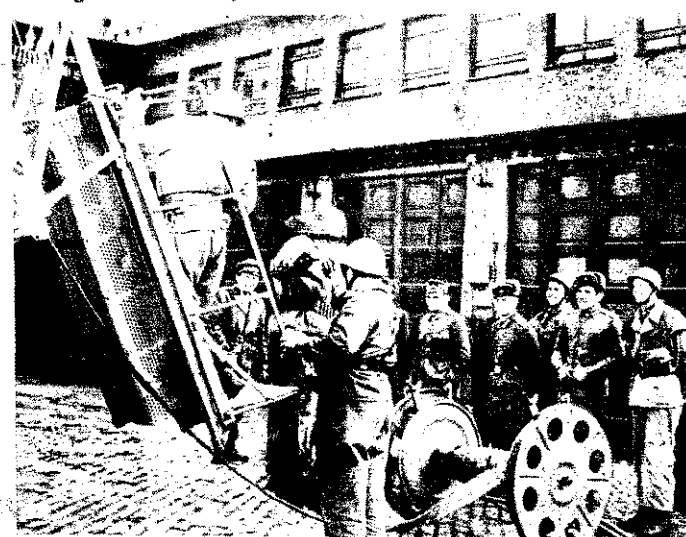
RIADÓGYA
helye volt
23-án a Bt
fővárosi tő
az épület I
gezték a n
ták végre
gyakorlatot

BARÁTI LÁTOGATÁS. Február 23-án A. V. Gorszkij őrnagy vezetésével baráti látogatást tett a budapesti tűzoltó-parancsnokságon az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok egyik tűzoltóegysége. Az esemény során működés közben is bemutatták ZIL gépjárműfecskeendőjüket és tartozékait, majd megtekintették a VIII. kerületi tűzoltó-parancsnokság szerelőmátyát

TŰZOLTÁSI KÍSÉRLET. A közelmúltban nyitásával — raktártűzoltási kísérlet volt a Kiállítás területén. Zárt térben, mintegy 100 liter vízrel letet sikeresen árasztottak el habbal. A turbina meghajtású könnyűléghab-generátor a gyakorlatban

SOLTÉSZ LÁSZLÓ

őnk. tű. szds.
1912—1973

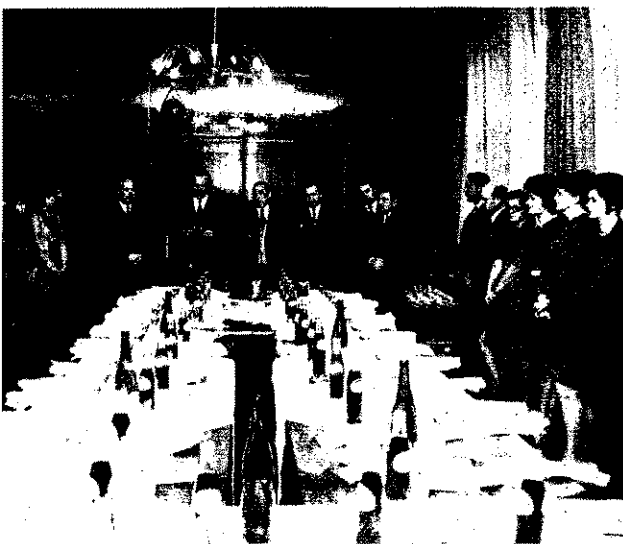
Tolcsva község önkéntes tűzoltótestületének a parancsnoka február 25-én váratlanul elhunyt. 1936 óta volt tűzoltó, 22 éve pedig a nagy múltú testület köztiszteletben álló parancsnoka. A testület Soltész elvtársat saját halottjának tekinti. Emlékét megőrizzük!

ÁPRILIS 4

GATÓTANÁCSI ÜLÉS. A Fővárosi Épületlakatos-ipari javító Vállalat vezetése február 28-án értékelte a tűzszeti helyzetet. A tanácskozáson részt vett Lévai Sándor ez., a IX. kerület parancsnoka

NEMZETKÖZI NŐNAPON. A BM Tűzoltóság Országos parancsnokságán is megemlékeztek a nemzetközi nőnapról. Az eseményen részt vett Lévai Sándor tüz. ezds., országos parancsnokhelyettes is, és a munkájuk elismeréséül többeknek kitüntetések és díjakat adott át. Az alsó képen: Faragó Gáborné tüz. III. osztályvezető, a Haza Szolgálatáért Erdemérem ezüst fokozata kitérővel részesült

Szép jelkép, hogy nemzeti ünnepeink közül március 21-e követi március 15-ét, április 4-e pedig március 21-ét.

Március 15, március 21 és április 4 fénylő csillagok történelmünk égboltján, s az előző kettőt nem halványítja el, hogy közülük április 4 vörös csillaga legfényesebben.

Mert hát ami 1848—49-ben és 1919-ben oly sok áldozat ellenére is csupán rövid időre teljesedhetett be, az, de annál összehasonlíthatatlanul több is, mindennapi életünk valóságává vált 1945. április 4-ét követően.

A dicsőséges szovjet hadsereg hősi felszabadító harcainak nyomán dolgozó népünk huszonnyolc esztendővel ezelőtt kezdte meg beteljesíteni 1848 és 1919 örökségét, és a Szovjetunió meg a szocialista közösség országainak szüntelen támogatását élvezve valósíthatta meg azt a társadalmi rendet, amely immár a szocializmus teljes felépítésén munkálkodhat.

1945 tavaszán elhallgattak a fegyverek Európában. A mai huszonnyolc éveseket és az őket követő nemzedékeket már a béke minden áldását élvezve nevelhették fel szüleik.

És most, amikor az immár csaknem három évtizede szabad életünk visszatértünk, a felszabadítóink iránti hálának arra kell köteleznie mindannyiunkat, hogy következetesebben haladjunk előre a szocializmus útján, éljünk bátrabban a vívmányaink nyújtotta gazdag lehetőségekkel.

Erre mozgósít minden becsületos állampolgárt pártunk Központi Bizottságának legutóbbi határozata is, amikor leszögezi, hogy a forradalmi munkásmozgalom egyik osztagaként is ez a legfontosabb kötelességünk, hiszen a maga szerény obulusaival a mi szocialista építőmunkánk is hozzájárul a béke és a szocializmus erőinek korunkban történelmi szüleményeként világméretű térhódításához.

TÜZRENDEZÉSI VERSENY. A Dohányipari Vállalatok Trösztje kezdeményezésére és az Egri Dohánygyár felhívására a tröszt felügyelete alá tartozó gyárak, vállalatok és intézetek 1972-ben immár másodikban vettek részt tűzrendészeti versenyen. A 31 szempont szerinti felhívás teljesítésének értékelését követően március 15-én hirdettek eredményt az Egri Dohánygyárban. A nyolc résztvevő közül a sátoraljaújhelyiek győztek, míg a nyíregyháziak a második, a debreceniek pedig a harmadik helyen végeztek. Ez alkalommal a vezetők, tűzrendészeti aktívák s létesítményi tűzoltók közül többeket kitüntettek, előléptettek, vezérigazgatói és igazgatói dicséretben, valamint jutalmazásban részesítettek. Ezt követően a vendégek megzemlélték az egri korszakos gyárát és a tűzrendészeti kiállítást. A képen: Jermendy Károlyné, a tröszt gazdasági igazgatója átadja Kovács Gyulának, a Sátoraljaújhelyi Dohánygyár igazgatójának az I. helyezéért kiérdemelt vándorserleget és egy kiállítási részt

Szívóvő köszönet

Irta: Alekszandr Vitaljevics Gorszkij tűzoltómérnök őrnagy, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok tűzvédelmi szolgálatának parancsnoka

A szovjet katonatűzoltók szívből jövő köszönetüket fejezik ki a Magyar Népköztársaság tűzoltóinak a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta megalakulásának 55. évfordulója kapcsán kifejezésre juttatott üdvözletekért és jókívánságokért.

1973. február 23-án a szovjet tűzoltókatonák egy csoportját meghívták Budapest főváros tűzoltó-parancsnokságára. És ez nem véletlen.

A magyar és szovjet tűzoltókat testvéri és elvtársi barátság fűzi össze. Ez a barátság egész sor magyar létesítmény tűzének oltásakor edződött meg.

A tüzek oltása a tűzoltóegységek harci munkája. Eredményes elvégzése magas fokú erkölcsiséget követel a magyar és a szovjet tűzoltóság teljes személyi állományától, tennivalójuk kiváló ismeretét és készségeket annak mesterei alkalmazására.

A magyar és a szovjet tűzoltóegységek harckészsége abban nyilvánul meg, hogy minden harcos és parancsnok szolgálati kötelessége tudatában kitartóan törekszik hivatása hiánytalan teljesítésére, nem kímélve ezért erejét és életét; továbbá az elvtársi együttműködésben, a kölcsönös segítségnyújtásban, az állandó kezdeményezőkészségben, a bátorságban, határozottságban s az előttük álló tennivalók eredményes elvégzésében tanúsított állhatatosságban, valamint feladatuk kiváló ismeretében, a jó fizikai edzettségben s a tűzoltótechnika hozzáértő alkalmazásában.

Látogatásunk során Papp Sándor alezredes elvtárs igen szívélyesen ismertette a szovjet katonatűzoltóknak a magyar tűzoltóság szolgálati szervezésének alapjait, a hírközpontot s a tüzek sikeres oltásához szükséges feltételek megteremtésének módját.

A parancsnokság törzsének bemutattuk az AC-40 (130) ZIL 130-as tartályos gépjárműfecskendő technikai jellemzőit, a rajta levő tűzoltó-felszereléseket, nagy kiadósságú mechanikai léghabunk tűzoltásra történő alkalmazását, tömlőinket és tartozékait, kihúzóslétránkat, a vegyi habbal oltáshoz használt berendezéseinket, valamint tűzoltószivattyúink teljesítőképességét.

A szovjet katonatűzoltók a barátságos hangulatban is bemutatták harckész fizikai felkészültségüket a 2 szivattyújú AC 40-es ZIL-féle történt szerelésekkel. A szereden tagja, élén a tűzoltócsapat parancsnokával, Vlagyimir P. Kaszvetovvel, kiváló a harci felkészültségben; az alkalmazott sport élsportolói.

Ezt követően a magyar és szovjet tűzoltók együtt hatoltak fel a 44 m-es gépezetes tolétrájá tételezett tűz színhelyére.

Látogatásunk befejeztével a magyar alezredes elvtárs emléket ajándékozott a szovjet oltóknak. Ők köszönetet mondanak és további férfias helytállást magyar tűzoltóknak a népvagyon megvédésében, szolgálati feladatainak ellátásában, a bonyolult tennivalók elsajátításában, hogy teljesítsék a Magyar Népköztársaság előtt álló feladatokat.

Február 23-a időben egészen közel esik két más dátumhoz.

Április 4-e, felszabadulásuk évfordulójának ünnepe. A magyar hadsereg 28 esztendővel ezelőtt ezen a napon Magyarországról az utolsó fasiszta csapatokat. Mi esztendőben, ezúttal is együtt ünnepeljük magyar katonáink ezt az eseményt, sok sikert kívánva szocialista kájukhöz.

Április 17-én a szovjet tűzoltóság immár 55. születésnapját emlékezünk meg. 1918-ban ezen a napon jött létre Vlagyimir Iljics Lenin aláírásával a tűz elleni küzdelem vezetéséről szóló dekrétum, s a benne foglalt örökös feladatok alapján szervezték meg és fejlesztették a szovjet tűzoltóságot.

Ugy érzem, e három évforduló szép jelkép valamilyen magyar és szovjet tűzoltó elvtársunk számára, s a róla megemlékezés tovább erősíti testvéri népeink és tennivalóink örök barátságát s további együttműködését.

DR. FARKAS GYÖRGY

tűzoltó vezérőrnagy elvtársnak, Budapest

Tisztelt Vezérőrnagy Elvtárs!

A dohányipar dolgozói és a magam nevében köszönetet mondok Önnek és Önön keresztül a debreceni tűzoltó-parancsnokság személyi állományának.

1973. január 21-én 6 órakor — a mai napig megemlékező állapított okból — kigyulladt a Nyíregyházi Dohányfermentáló Vállalat Debreceni Gépifermentáló Üzemének készáruraktára. A debreceni tűzoltóság azonnal hozzáfutott a tűz eloltásához. Későbbiek folyamán a tűz oltásába bekapcsolódtak a berettyóújfalui, a hajdúnánási és a püspökladányi állami egysé-

gek, valamint a hajdúböszörményi önkéntesek is. A tűzoltás vezetője a helyi honvédség és belső karbantartó részlegének vezetője, aki a honvédség rövid időn belül részt vettek az oltásban és a mentésben.

A több órán át tartó tűz megfékezésénél, a mentésnél a debreceni tűzoltó-parancsnokság személyi állománya hatékony segítséget nyújtott. Önfeláldozó és gyors segítségükkel jelentős értéket sikerült megmenteni.

DR. MÓGER JÁNOS vezérigazgató
Dohányipari Vállalatok Trösztje

Mihály r. alez., a megyei fő-
 ársadalmitulajdon-védelmi osztá-
 tője hosszú évek óta résztvevője
 arancsnoksággal együtt megtar-
 tás és munkaszüneti ellenőrzések-

szíveskedjen tájékoztatni ol-
 közös akciók néhány jellege-
 zatairól:

nyem szerint mindkét szerv szá-
 hasznosak ezek a vizsgálódások,
 lasztások felszámolásához általá-
 nt szükséges a rendőrség meg a
 intézkedése.

en például közös szignalizáció-
 meztettük a gyomai Körösi AG
 mivel egy szombati napon kora
 tva találtuk a gépműhelyt. A pa-
 ajos rongyok hevertek, és jókora
 éktelenkedtek, s a dolgozók olyan
 tnak, hogy az áramtalanítást sem
 , és a szerszámokat sem tették

önb „terepet” aligha találhatott
 tolvaj vagy egy gyűjtőgató, hi-
 vagy egy órája szemlélődünk,
 űnt az őrzéssel megbízott ügye-
 megkérdezte, mit is keresünk itt
 pen.

Mihály r. alez.

szarvasi ktsz-be éppen akkor
 be, amikor a vezetőség tudta
 maszek lángossütő új bodegáját
 össze, s az öltözőszekrényekben
 yak ugyancsak nagyarányú fusi-
 kodtak. Éppenséggel nem vélet-
 ugyanitt a tűzoltó elvtársak is
 nehány szabálytalanságot, egye-
 olajos rongyokat gyűlékony anya-
 len közelében.

esetek, bármennyire furcsán
 , az aránylag egyszerűbbek közé
 hiszen feltárásuk után nyomon
 s tett intézkedéseket.

ett AG igazgatója például szigo-
 sságra vonta a mulasztókat.
 hezebb a dolgunk viszont olyan-
 gondoskodtak ugyan az őrzés-
 nt az őr kellő kioktatásáról, azon-
 idős vagy megromlott egészségű
 hogy csak részben vagy egyáltalán
 s ellátni a feladatát.

ünk alapján megyénk ezernél
 több portásának és éjjeliőrének
 éven felüli, sőt néhol 80 éves
 s alkalmaznak ilyen beosztásra.

nincsenek könnyű helyzetben a
 nek vezetői, hiszen nem tekinthet-
 onymos szociális szempontoktól. Am
 ismert gondot nem is lehetséges
 a közeljövőben, célszerű lenne,

BÉKÉS MEGYEI JEGYZETEK

ha a gazdasági vezetők gyakrabban ellen-
 őriznének munkaszünet idején, és társadal-
 mi erők segítségét is kérnék ehhez.

Városi és járási szerveink is rendszer-
 sen tartanak közös ellenőrzéseket. De ezen
 túlmenően más formában is segítjük egy-
 más munkáját. Tűzoltó elvtársaink jelzésére
 figyeltünk fel egyebek között arra, hogy
 némely gazdaságban szinte nyaklónélkül
 tüzelik el a szalmát. Így idejében elejét
 vehettük, hogy később – szokás szerint –
 alomhiányra panaszkodhassanak.

A **siküveggyári** rész teljes elkészültével
 Európa egyik legnagyobb ilyen jellegű ipari
 létesítménye lesz az Üvegipari Vállalat oros-
 házi gyára.

Széles körű érdeklődésre számot tartó új
 termékük a hungaropon, amely nyílászáró-
 ként és térelválasztóként egyaránt jól hasz-
 nálható.

Az ólomszalaggal összeforrasztott két
 üveglap közötti levegő páratartalma mini-
 mális, a hungaropon a gyári mérések szerint
 még -40 °C-on is jó hőszigetelő.

Tűzrendészeti értékelésére ezúttal még nem
 vállalkozhatunk, a gyár tűzvédelmi helyzetéről
 azonban megemlíthetjük, hogy a földgáz és
 az olaj használata miatt nem kevés az igen
 érzékeny üzemrészek száma. Az elmúlt évben
 öt alkalommal keletkezett kisebb tűzük, ebből
 háromszor még a rögtön értesített városi ál-
 lami egység gyors kikerzése előtt sikeresen
 avatkoztak be. A másik két káreset: a pin-
 cében a kamrarácsok nem eléggé körülte-
 kintő cseréje miatt izzó anyagok gyűjtötták
 meg a kábelek szigetelésére lerakódott olaj-
 sarat; a tetőn pedig a gázkoncentráció lob-
 bant be egy hegesztőpisztoly szikráitól.

Darabos Gyula rőndész, aki átmenetileg a
 tűzrendészeti feladatokat is ellátja, tanulsá-
 gos esetet említett. Egy alkalommal kiderült:
 nyolc oltókészülék közül csak egy működő-
 képes.

Kutatván a hibák okát, felfigyeltek rá, hogy
 ugyanakkor a karbantartást végző ktsz szak-
 emberei alig 150 perc alatt vizsgálták át 250
 készüléket. Nem volt nehéz kiszámítani, mert
 éppen akkor kezdték el a munkát, amikor
 a gyári tűzrendészeti bizottság tanácskozásra
 ült össze, és jóformán annak befejeztekor
 közölték a karbantartók, hogy távoznak.
 (Vagyis ha jól számolunk, 36 másodpercük
 jutott egy-egy készülékre.) Írásban közölték a
 ktsz-szel, hogy ilyen körülmények között a
 készülékenként 15 Ft-os munkadíjat nem fize-
 tik ki. Erre azután újból kiküldték a karban-
 tartókat, és ezúttal két napon át dolgoztak.

A **mezőhegyesi kenderüzem** öt kazlának
 villámcsapás okozta égése volt az elmúlt 15
 hónap legnagyobb tűzesete a megyében. 1,3
 millió körüli kár keletkezett a tavaly nyári
 tűz következtében, de hogy mennyi lesz a

Kiss János

kártérítés, azt még nem tudják pontosan, mert
 viták támadtak a biztosítóval.

Kétségtelen viszont, hogy jóval nagyobb is
 lehetett volna a károsodás, ha a munkaszü-
 neti napon szolgálatos létesítményi tűzoltó
 nem riasztja azonnal a telep közelében lakó
 társait meg az üzemi dolgozókat. Így amíg
 a valóságos itéletidőben az állami egységek
 kikerkeztek, 6 sugárral védtek a veszélyezte-
 tett kazlakat, ami az egyik irányból sike-
 rült is.

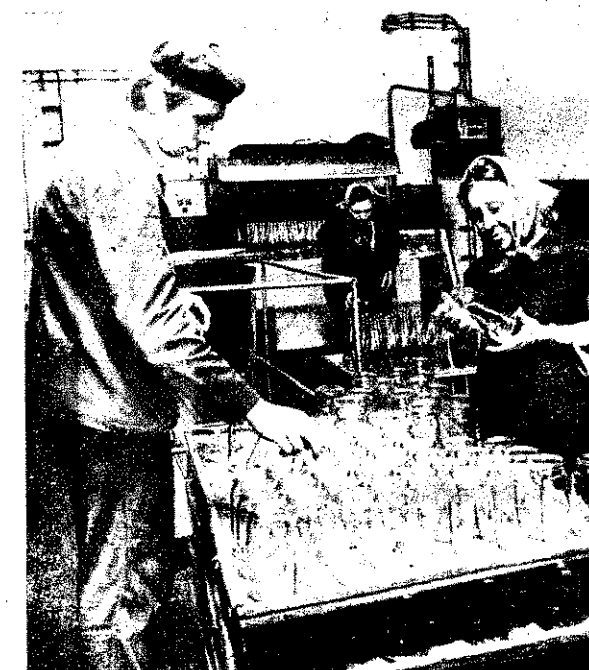
Mint **Kiss János** telepvezető és **Csabai
 János** parancsnok elmondották, most már
 könnyebb a vonulásuk, ugyanis vállalatuktól
 kaptak egy terepjáró UAZ-teherkocsit.

Evente 1-2 alkalommal közös gyakorlatokat
 tartanak az államiakkal, és 2-3 gyakorló-
 riadót is szoktak rendezni.

11-en kérik **felvételüket** a kevermesi tűz-
 oltótestületbe, köztük a körzeti orvos, a posta-

Az orosházi üveggyárban

A tüzeset után ezt a teherautót kapták vonulószernek a mezőhegyesi kenderüzemiek

Gőbölös András

Dr. Mánya Tibor, T. Bálint József és Balogh Ferenc a szép csapatzászlóval

mesternő, a tsz elnöke és néhány más vezetője, valamint Kárpáti Pál gyógyszerész, aki – mint kérelmében írja – a szerelésekben is részt kíván venni.

Amin különben itt egyáltalán nem lepődnek meg, hiszen *Tomonicska Zoltán* községi párttitkár is büszke rá, hogy önkéntes tűzoltó alhadnagy, a testületnek pedig főhadnagyi rangban *dr. Mánya Tibor* állatorvos az elnöke.

Riasztás esetén az ő bordó színű Polski FIAT-ja a parancsnoki kocsi. A helybéli „tűzoltási csoport” tagjai vonulnak vele felderíteni, s így mire kiérkezik a Prága gépjárműfeckendő, már minden önkéntes tudja, mivel kell számolniuk.

A *T. Bálint József* önk. szds. parancsnok által igen precízen kidolgozott tartalmas gyakorlatok egyikét színes rövidfilmen örökítették meg. A feltevéseket itt egy kicsit megvariálják. Például: „leszakadt” a kollégium lépcsőháza, a gyerekeket az első emeleti ablakokon át kell kimenteni.

A szakmai továbbképzéseken részt vesznek a tsz tűzrendészeti bizottságának a tagjai is, s úgy tudjuk, ez az egyetlen község, ahol kizárólag azért szereltek villanyvilágítást a labdarúgópályára, hogy az önkéntesek sötétedés után is gyakorlatozhassanak.

Balogh Ferenc vb-titkárral, hdgy. ugyancsak testületi tag, tünk, hogy szép erkölcsi haszn a helybéli értelmiségiek kör ható érdeklődés a testület ugyanolyan követelményeké majd velük szemben, mint a tétele a közösséghez való tar

Amíg Kevermesen a patik tésnek tartja, hogy tagja l szerelőrajnak, addig a szom zán csak mostanában kezd a tűzoltótestülethez való tar

Az elmúlt évtizedben gyak parancsnokok, míg a közelm András ny. határőr őrnagy a tisztséget. Azeiótt nem v néhány hónapos tevékenység nemcsak az tisztázódott, hogy s kire nem a jövőben, hanem közgyűlést is tartott. Noha, a meghívott helyi vezetők távolmaradtak. Emellett meg és moziügyleti szolgálatot, szorgalmas önképzéssel má szerüen el tudja magyarázni, hibája a kismotorfeckendőj ből idézi az 1/1963-as rende ragrafusait.

Nem titkolja, ha már eg akkor produkálni akar, de a község vezetőitől meg is k szükséges támogatást.

Megigértük, ha legközeleb ken járunk, felkeressük, s ak ben is beszámolunk róla, m a terveiből.

A Békés megyei Tégla- és lalat tűzoltói 7 járásból hat tek el legutóbb, meg jó né és harmadikat is.

Az immár a Csongrád me rakat is magába foglaló vál nyi tűzoltói és tűzrendészeti egymás közötti versengés sonlóan szép eredményeket é tételés lényege, hogy bizo végrehajtásával vagy elmulas illetve mínusz pontokat leha súlyosabb mulasztásokért an a 300 alappontból, hogy elk is esnek a további versenyb

Mint *Pállai Sándor* tűzren mindig december 1-től dece a háziverseny, és mivel a le azonosak, két kategóriába s vevőket, s a győztesek továb

Néhányan a gyulai héth résztvevői közül

Bereczki Sándor

rők pénzjutalmat kapnak Berki László ótól.

gyeztük még, hogy itt mindegyik gyár am saját embereivel tartja karban a kézioltókat; a tűzoltói igénybe-munkaidőben átlagórabért, munkavül a szokásos túlóradíjat fizeti a váll-iz ipari tanulók óradíjazását pedig 9 gészítik ki.

Bereczki Sándor, a gyulai városi ta-b-titkára rövid beszélgetésre fogadott ket. Elmondta, a városi tanács részé-ident megtek, hogy minél zökkenő-ebb legyen az irányításban bekövet-változás. A tanács más vezetőivel többször is ellátogattak a helyi tűzoltó-snokságra, s nemcsak a személyi áll-körében felmerült különféle kérelme-/eztek lehetőségeik szerint orvosol-nem több ízben tájékoztatták őket a jlesztés időszerű problémáiról is.

itt is türelmetlenül várják az irányí-krét módjára is részletesebb útma-dó új jogszabályokat, a végrehajtó íg határozata értelmében a városi snokkal együtt addig is elkészítik /b elé terjesztik vonatkozó javaslatai-gy ez a kérdés, amely a korábbi évek-lalakult igen jó kapcsolatok folytán slán nem „rázós”, a jogszabályok meg-ég is ideiglenesen rendezve legyen.

ervező, miután úgy nyilatkozott, hogy mbe vette a vonatkozó rendeleteket és

en rongálódást okozott a robbanás a kécsésabai Konzervgyár víztornyában

szabványokat, érthetően nem nyújtotta be szakvéleményezésre a terveket, s mivel a kö-telezettek nem néztek utána, hogy ez meny-nyiben megalapozott, a falitűzcsapokat utó-lag kellett felszerelni az egyik gyulai munkás-zállóban, ami természetesen nem várt költ-ségkihatásokkal is járt.

De a gyulai parancsnokságon más jeleit is tapasztalják annak, hogy némely tervezők vagy nem ismerik pontosan ezeket a rendel-kezéseket, vagy egyszerűen túlteszik magukat rajtuk. Kivált olyankor, amikor már meglevő létesítmények területén építkeznek, s a tűzjel-zés, továbbá a vízszerezés lehetőségét csak a régi követelményeket elégítik ki.

1972-ben 265 tűz volt a megyében, köz-tük 158 lakóházi. A keletkezési ok 41. eset-ben gyermekjáték volt.

A közelmúlt legkülönösebb káresetéről, a Békéscsabai Konzervgyár víztornyában kelet-kezett és két ember halálát okozott robbanásról a napisajtó részletesen beszámolt.

Soraink írásakor a szakértők még nem fejezték be vizsgálatukat, a megyei parancs-nokság viszont nagyobb körültekintésre hív-ta fel a I. fokú hatóságokat, mivel az már régebb óta ismeretes, hogy a gazdag gáz-mezőkkel rendelkező megye kútjai egy részé-nek a vize is tartalmaz gázokat.

Igy a szomorú eset kapcsán cseppet sem

túl szigorú előírás a víztornyok tárolórészé-nek „B” veszélyességi osztály szerinti minő-sítése.

Ottjártunkkor három tanfolyam zajlott a megyében. Az egyik kétévesen a KISZOV, a másikon az ÁFESZ tűzrendészei szereznek szakképesítést. A harmadikon téveszek és gazdaságok küldöttei tanulnak. Ez a tanfo-lyam az egyik gyulai szállodában van, és a korábbi évek gyakorlatától eltérően nem hat-, hanem héthetes, mivel a távolabbról jöttek érdekében itt is bevezették a szabad szombatot.

Az I. fokú hatóságok tételes ellenőrzésé-ben újabban részt vesznek az irányítási jog-körrel felruházott tanácsok is. A megállapi-tásokat tartalmazó és a feladatokat meg-szabó anyagot pedig a megyei parancs-nokkal együtt a vb-titkárok is aláírják.

Azt mondják a megyei parancsnokságon, hogy jól bevált ez a módszer, hiszen így a tanácsok is részletesebb áttekintést kaphat-nak, s jobban figyelemmel kísérhetik a ten-nivalókat. Általános gyakorlat azonban, hogy a kifejezetten szakmai témákra vonatkozó kérdésekben kizárólag a megyei tűzoltó-parancsnokság állásfoglalása a mérvadó.

Gádor-Kütvölgyi

Az első emeletéről így „látta” fotóriporterünk objektívje a békéscsabai laktanyaudvaron egy szerelési gyakorlatnak e mozzanatát

„...sokkal nehezebb elkezdeni, mint folytatni!”

Interjú Wiesner Imre kismarosi tűzoltóparancsnokkal, a helyi tanács tagjával

— Mióta tanácstag?

— Az első tanácsválasztások óta. Egy ideig a vb-nek is tagja voltam, s a pénzügyi állandó bizottság elnökeként meg a művelődési ház vezetőjeként is tevékenykedtem. Most újból jelöltek a körzetemben.

— Hol dolgozik?

A KAEV 7-es számú váci gyárban, mint gépgeneráló lakatos.

— A gyárban is végez társadalmi munkát?

— Igen. Az egyik szocialista brigád vezetője vagyok, ezenkívül műhelybizalmi, szb-tag és munkavédelmi felügyelő.

— Nem sok egy küssé ennyi tiszttség?

— Nem érzem terhesnek. Persze jól kell gazdálkodnom az időmmel, hogy azért a munkában is megálljam a helyemet, s a családommal is foglalkozni tudjak.

— Majdnem negyedszázados tanácsági működéséből mire emlékszik vissza legszívesebben?

— A legutóbbi négy-öt esztendőre, ugyanis ezalatt többet fejlődött a községünk, mint a korábbi két évtizedben. A lakosok száma 1100 körüli, s közülük igen sokan a fővárosban vagy Vácott dolgoznak. Minthogy nincs jelentősebb ipari vagy mezőgazdasági üzemünk, a helyi tanács bevételi lehetőségei is korlátozottak, viszont a kényelmesebb, kulturáltabb élet-

körülmények iránti igények nálunk is alaposan megnövekedtek.

Ilyen jogos igény volt a víz bevezetése is. Csakhogy amikor le kellett szurkolni az összeget, már jó néhányan berzenkedtek. Nekünk, tanácsstagoknak házról házra kellett járnunk, hogy meggyőzzük őket. Ami családunkat sem érintette valami kellemesen a hozzájárulás kifizetése, mivel saját hidroforom van, s ez jól megoldja a háztáji vízellátást.

Most már persze, mindenki örül a vízvezetéknek, többen fürdőszobát is építtetek.

A községi óvoda éveken át egy magánházban működött. A szülők jogosan vetették fel többször is, hogy alkalmasabb épület kellene az apróságoknak. Mivel a tanácsnak nem volt elég pénze az építésre, társadalmi munkát szerveztünk.

Amikor azután felavattuk a várakozáson felül sikerült óvodát, többen felvetették, hogy új iskola is kellene, hiszen a régi már majdnem százéves, és igen rossz állapotú.

Sok vita után erre is társadalmi munkát szerveztünk. Úgy döntöttek az önkéntes tűzoltóink, hogy két napot testületileg is dolgozunk, azután ki-ki a tanácsi körzetével kapcsolódik be a további munkákba. Aki már részt vett ilyen munkákban, jól tudja, sokkal nehezebb elkezdni, mint folytatni! Bennünket is számosan figyeltek, amikor elkezdtünk ásni. Azután mind többen jöttek dolgozni, úgy-

hogy az összes segédmunkát takaríthatta a tanácsunk.

Hasonló módon épül az új zunk is, s ennek mint tűzolt és mint két gyermek édesap örülök. Községünk sajátossága ugyanis csupa fiatalból kerül testület, és az új épület a m is lesz. Igen jó a kapcsolati KISZ-szervezettel, a titkáruk oltótestület vezetőségének, a n pedig a KISZ-nek. Úgy tapasztalok is meg nekünk is jobb, h: nülünk el egymástól. Ezért tünk tűzoltóotthont.

— Ha újból bizalmat kap, megoldani?

— Azt hiszem, az elkövetkező a községfejlesztés lesz a legfontosabb adat. Nálunk már hosszú évek óta teszi ki tanácsági munkánk ládi vitákkal nemigen fordul a választóink, ha pedig hiva akad, akkor maguk szeretik e szont mint községi tűzoltóparancsnokként — élve a lapjuk nyilvánosságát — akadna egy kis cím, méghozzá több kérdésbe.

Először is helytelenítem, ha testület munkájának értékelés tan előtérbe kerülnek a tűzok ten elért eredmények, pedig ezeknek másodlagos jelentősége egész évben végzett testületi t: hez képest. Jó lenne tehát, ha gyénkben is kezdeményeznének s engést, amelyben a valóbar dolgozó testületet hirdetnék nek.

Ami egyébként a tűzoltóverlet, célszerűnek tartanám a je senyszabályzat egyszerűsítését nyilag sok vita támad abból, gített-e az egyik szerelőszám. Ugyanakkor kellő gyorsasággal is jól szerepelhet, amelyiknél vizes szerelés esetén nem ler ködöképesek.

Ezért célszerűbbnek tartanám a jók találékonyságára bíznák, h: ják meg maguk között a minthogy tűz esetén sem úgy mint a versenyeken.

Azok pedig, akik olyan hib: nek el, amiből kifolyólag ner a sugár, a korábbinál több kapnának.

Végül: régóta várom egy könyv megjelentetését, amely parancsnokok és testületi tag: készült, és részletesen olvashat például az olajkályhák, valam berendezések megelőző tűzrend: déseiről, továbbá a tüzeik cé: sáról.

Szendrei Gáborné t. I. o. irodatiszt, a gyulai tűzoltóparancsnokság dolgozója 19 esztendeje teljesít szolgálatot testületünk kötetlenségében. Szorgalmas, lelkiismeretes munkája újabb elismeréseként a belügyminiszter elvtárs nemrégiben a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozata kitüntetésben részesítette

Rendhagyó vb-ülés

MÁRCIUS 6-ÁN ÜLEST TARTOTT a VIII. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

az ülés két szempontból is rendhagyó volt.

Először a téma csak egyik napirendi pont (első) napirendje volt a tanácsülésnek, az ülést – talán városi tűzoltóság fennállása először – a helyszínen, a kerületi parancsnokság kistárméjében tartotta a végrehajtó bizottság.

Az ülést a másik érdekesség: a megbeszélés követően nem a jelentés elfogadására tért a testület, hanem a helyszíni látogatásra indult.

MEGTEKINTETTE a szerelőműhelyt; végigvizsgálta a próbát (hogy a szerek egy percben belül tényleg elhagyják-e a helyüket). Végül megismerkedett a tűzoltó és a 44 méteres tolvajszelvény szerelését, s ez utóbbit a végrehajtók hitetlenkedve nézték, majd a parancsnok kíséretében a tanácselnökkel, majd a tanács asszonnyal magasba kúsztak a felvonó...

Az ülést a végrehajtó bizottság tagjai is megismerték a vb minden tagja számára, s a felfokozott érdeklődés ellenére kedvező benyomások határoztak a tanácskozáson is mindvégig a jelenléte volt.

A napirend keretében nyolcan fel tárták fel kérdéseket, és az elnökkel együtt ötven szóltak a végrehajtóknak.

Az ülést emellett foglalkoztatta a végrehajtókat a végrehajtó bizottság tagjainak között – főleg a jászvásári rekonstrukción – a magasházak lakosságának biztonsága, és egyönt-

ű volt az állásfoglalás: valamilyen ilyen épület lakóit tűzvédelmi oktatásban kell részesíteni.

KOMOLY FIGYELMET SZENDELTEK a műszaki ellátottság, a további korszerűsítés kérdésének – miután ezzel megoldatlan problémák vannak a kerületi parancsnokságon –, és ezen belül a tűzoltók megfelelő értékű hővédő ruhával való ellátását is sürgős feladatnak ítélték meg.

Élénken érdeklődtek a tűzvédelem társadalmi munkásainak aktivitásáról s ennek erkölcsi elismertségéről; az iskolákban végzett tűzvédelmi felvilágosító munka milyenségéről, annak körülményeiről; a vb tűzrendészeti bizottságának ellenőrző tevékenységéről; a tűzvédelmi oktatófilmekkel való ellátottság helyzetéről, különös tekintettel a háztartási olajtűzelésre és -tárolásra.

A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG ELFOGADTA a kerületi parancsnokság jelentését; azt nagyon igényesnek, színvonalosnak és mondanivalójában reálisnak minősítette. A határozati javaslatot szintén egyetértéssel, csupán néhány helyen tartott szükségesnek néhány kisebb, de nem lényegtelen módosítást, kiegészítést, ezzel is még inkább nyomtatékot adva a tennivalók jelentőségének. És annak, hogy a kerület tűzvédelmi problémáit magáénak vallja, és azok megoldását egyik fontos feladatának tekinti.

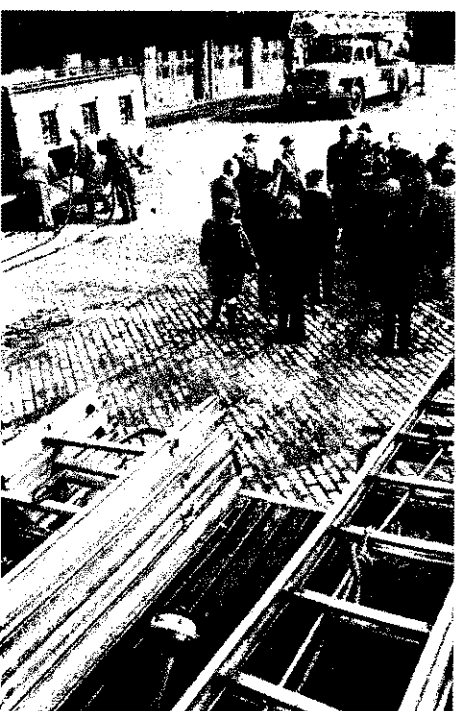
Dr. Suhajda József tanácselnök zárszavában a vb elismerését nyilvánította a kerületi parancsnokság eddigi munkájáért. Hangsúlyozta: a jelentésből és

a tapasztaltakból nemcsak hogy alkalmuk volt megismerni a főváros (és az ország) egyik legnagyobb tűzoltó-parancsnokságának eredményeit, gondjait, hanem a végrehajtó bizottság is jobban látja saját helyét, szerepét a közvetlen irányítás rendszerében.

RENDAHAGYÓ VB-ÜLÉS VOLT a napirend is jócskán elhúzódtott. De tán még azok sem nehezteltek ezért, akiknek a téma maga ezt követően került sorra, mert maguk is tapasztalhatták – nem véletlenül történt így.

-b-

Automatizálási lehetősége a tűzvédelemben

Ionizációs füstjelzők (6. ábra)

Az ionizációs füstjelző működési elve a következő:

Az ilyen típusú füstjelzők legfontosabb alapeleme az ionizációs kamra, melyben valamilyen sugárforrás van elhelyezve. A nukleáris bomláskor keletkező α -, β -, γ -részecskék ionizálják az útjukba kerülő levegőmolekulákat. Mivel az α -részecskék a legnehezebb ionizátorok, ezért a legtöbb füstjelzőnél α -sugárral ionizálják a levegőt. A sugárzás hatására a levegőmolekulák pozitív és negatív töltésű részecskékké disszociálnak. Ezt az ionizált levegőt egy villamosan töltött térbe vezetjük. Ekkor az ellentétes töltésű lemezek magukhoz vonzzák a részecskéket.

Ha a feltöltött lemezeket az ábra szerint kötik be valamelyik áramkörbe, akkor ott áram fog folyni. Az áramerősség függ a sugárforrás erősségétől, valamint a telep feszültségétől. Ennek magyarázata a következő:

— minél nagyobb a sugárzás — vagyis az α -részecskék száma egy megadott térfogatban —, annál nagyobb a levegőmolekulák és α -részecskék ütközési valószínűsége és gyakorisága.

— kicsiny kamrafeszültség esetén viszont a minimális térerő hatására csak kevés ion éri el a lemezeket. Ennek az a következménye, hogy az ionok nagy része szabad elektronokkal rekombinálódik. A feszültség növelésével viszont egyre nő a becsapódó ionok száma, mindaddig, amíg el nem érjük a telítődési szintet.

Ezenkívül figyelembe kell venni a gáznak az összetételét is. A létrejövő ionok száma tudniillik a gázmolekulák méreteitől és számától függ. Az ionok sebessége az elektródák irányába (drift sebesség) a méretüktől és tömegüktől is függ. Minél nagyobb egy részecske, annál kisebb lesz drift sebessége, és így a rekombinálódás valószínűsége is nagyobb. Az égés során keletkező gáz- és égéstermék részecskéinek méretei többszörösei a levegő molekulájának.

Még a szabad szemmel nem látható füst részecske mérete is legalább ezerszerese a levegőmolekulának. Mindebből az következik, hogy, ha beállítottuk az ionizáció sebességét, valamint a nyugalmi áramot az áramkörben, és ezután füstöt vezetünk a kamrába, akkor a köráram lecsökken. A nagyobb méretű füst részecskék ugyanis α -részecskéket nyelnek el, illetve ionokat vonzanak magukhoz, s ezzel csökkentik a köráramot.

A gyakorlatban a kétkamrás módszert alkalmazzák nem más, mint egy vizsgáló- és egy összehasonlító kamrát sorbakapcsolják, és a füst csak a vizsgálókamrába kerül.

Mint azt már említettem, az ionizációs rendszerű füstjelzők rendkívül nagy érzékenységek, s így kiválóan alkalmazhatók észlelésre és -jelzésre.

Ezeket a füstjelzőket világszerte széles körben alkalmazzák. A legtöbb ilyen füstjelzőben a sugárforrás α -sugárzású. A felhasznált izotópok anyaga viszont változó. Lehet plutónium, amaericium stb.

Pontos jellemzői közé tartozik még a megengedett nagyobb dózisteljesítmény, az aktivitás és a felezési idő. A legtöbb ionizációs füstjelző alkalmazásával is felmerül a probléma. A legtöbb ilyen jelzőberendezés 220 V-os tápellátást igényel (például az NDK gyártmányú VA—K-típusú oltás esetén az oltóvíz bejuthat az észlelő tokozásáig, elszennyeződést okozhat).

Egy ionizációs füstjelző adatait a következőkben adjuk meg:

NITTAN gyártmányú, ENKANION típusú (japán)

Sugárforrása: rádium 226.

A sugárzás típusa: α .

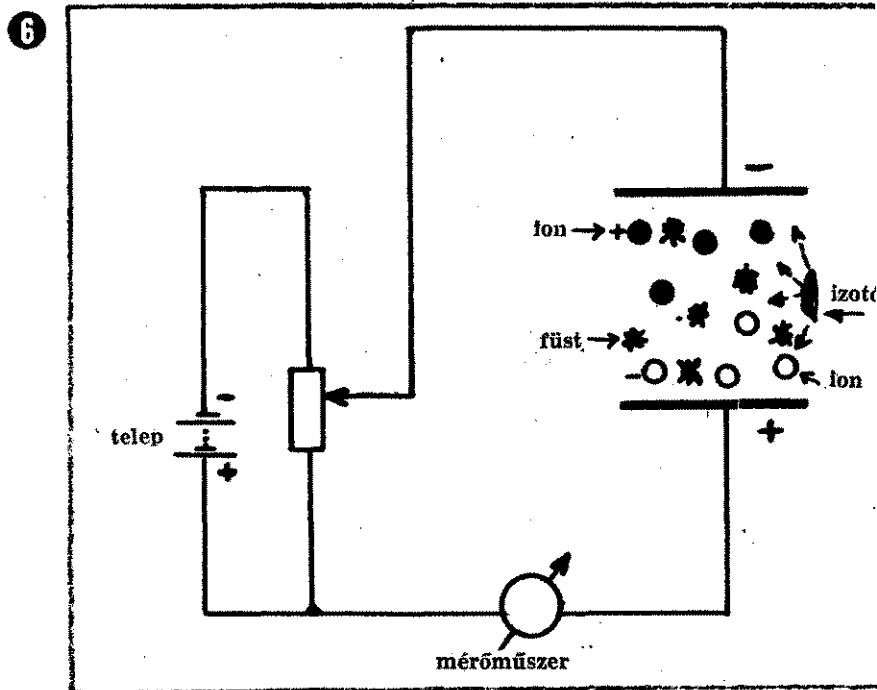
Sugárforrás-felezési idő: 1620 év

Sugárforrás-aktivitás: 0,15 μ Ci.

Tápfeszültsége: 15 volt DC

Magyarországon is szép számmal alkalmaznak ionizációs füstjelzőket. A jövőben kívánatos lenne bővíteni a felhasználható területet, s ahol szükséges és célravezető, ilyen típusú füstjelzőt beépíteni az automatikus tűzészlelésre. Persze az optimális füstjelző rendszer kiépítése nem egyszerű, sok mindent figyelembe kell venni. Döntő szempont az érzékelők kiválasztásánál az esetleges tűz milyen füstfejlődéssel jár, gyors vagy lassú hősebeség. Nem mindegy, hogy ugyanazt a rendszert h

Az ionizációs füstjelző működési elve

píteni: raktárban, magas vagy alacsony épületekben, és számlomzást alapul véve. A környezeti hőmérséklet ha-
i elhanyagolható.

ánkban a füstjelzőkkel főleg a Műszeripari Kutató Inté-
alkozik. Egyik nagy ipari objektumunk kábelalagútjának
ési rendszerét is ionizációs füstjelzőkkel oldották meg.
adatok alapján legmegfelelőbbnek a japán NITTAN—
pusú füstjelző bizonyult.

kábelalagutak védelmére az ionizációs füstjelzők a leg-
lőbbek. Az észlelők elhelyezési sűrűsége mindig a helyi
nyek függvénye. Köztudott, hogy a kábelalagutakban ha-
ktromos kábelek PVC-szigetelésűek. A PVC kábelburko-
e mindig füstképződéssel jár. Így — pontoszerű tűzforrást
zve — annak a valószínűsége is nagyobb, hogy a füst a
lebbi füstjelzőt hozza működésbe, mintsem hogy egy —
m túl nagy kalóriát leadó égési folyamat — hőérzékelőt
sson meg. Annál inkább ez a helyzet, minél terjedelme-
y alagút, azaz minél nagyobb a hosszegységre eső légköb-
Az 1 m² keresztmetszetnél kisebb kábelcsatornában vin-
kább a hőészlelők alkalmazhatók nagyobb határfokkal.

Sugárzás- (láng-) jelzők

utóbbi időben, szerte a világon, kísérletek folynak a su-
hatását érzékelő észlelők kifejlesztésére, felhasználására.

nt ismeretes, a lángból ibolyántúli, látható és infravörös
is indul ki, s a fény sebességével terjed. Ezeket érzékeny
tő elemekkel felfoghatjuk, erősíthatjuk, s ezáltal jelzéseket
ztást — produkálhatunk. A láng intenzitása ingadozik.
Ez az ingadozás kb. 5~30 Hz frekvenciának felel meg.
fravörös lángjelző éppen ennek alapján különbözteti meg
t más zavaró fényforrástól. A vaklárma elkerülésére csak
os kísérletelési idővel (20—30 mp) szüneteltetik meg a jelző-
ezést.

sok téves jelzést kiváltó ok miatt azonban ez a rendszer
ekinthető zavartalan működésűnek. Jellemző pl., hogy té-
zést válthatnak ki a mozgó faágak, pislogó fénycsövek is.
vel ezeknél a megszólaláshoz szükséges lángintenzitás
tes függvénye az ellenőrzendő felület távolságának, és élet-
uk is mindössze 2—3 év, alkalmazási területük igen kor-
t.

Észlelők továbbfejlesztésének újabb eredményei

Jelző tranzisztorok

pittsburgh-i Westinghouse Kutató Laboratóriumban szilí-
kardidot tartalmazó félvezetésű készüléket dolgoztak ki
atikus tűz- és robbanásjelzésre.

nek működése azon alapszik, hogy a szilícium-karbid kris-
tis szennyezéssel olyan tulajdonságú anyaggá alakítható,
ultraibolya fény hatására feszültséget gerjeszt. Tűz vagy
nás esetén a keletkező lángok sugárzási zónájában ez az
evő mindig megtalálható, így képes a tűzjelzésre. Az új
eti készülék +500 °C-ig működik.

Curie-hőmérsékleti pont érzékelése

tűzjelzőadók újabb választékát jelentik a Curie-hőmér-
i pont érzékelésén alapuló észlelők. Ezek működése a fer-
permeabilitásának hőmérséklettől függő tulajdonságán ala-
Ha egy mágneses mezőbe ferromágneses anyagot teszünk,
: a mágneses tér növekszik. Ha a környezeti hőmérsékletet
jük, a ferrittrúd tekercsének induktivitása megnő. Ez a nő-
lés a Curie-pont eléréséig lassú folyamat. Ha viszont a hő-
éklet eléri az anyagra jellemző kritikus mértéket — ez a
-pont — akkor az induktivitás értéke ugrásszerűen lecsök-
(7. ábra.)

tűzjelző felépítése a következő lehet: 2, gyűrű alakú fer-
egy közös tekercsrel úgy kombinálnak össze, hogy a gyűrű
i felület közel 60%-a szabadon maradjon a hőészlelés biz-
isára. Előnye a kis mérete és súlya, a rendkívüli érzé-
ség és az, hogy mozgó alkatrészeket nem tartalmaz. Meg-
lási ideje mindössze néhány (5—6) százaléka a többi ter-
is tűzjelzőjének. Ilyen elven működik a MIKI által gyár-

tott TERMI-MAX S
típusú termikus jel-
ző is.

Lézersugár tűzjelző

Újabban a lézersu-
garas tűzjelzőket is
alkalmazzák a tűz
észlelésére. Ennek
működési elve: a vé-
dendő területen fó-
kusztolt lézersugarat
futtatnak végig, s az
egy prizmáról visz-
szaverődik egy foto-
elemre. Füst kelet-
kezésekor a levegő
törésmutatója meg-
változik az ellenőr-
zött térségben. En-
nek hatására a lé-
zersugár eltérül, és
egy kb. 30—70 Hz-es
pulzáló jelzést éb-
reszt a fotoelemen.
Ezt szelektív hango-
lású erősítővel felfo-
kozzák, és így riasz-
tásra alkalmas jel
keletkezik.

A lézersugaras tűzjelző főleg nagy területeken (áruházak,
raktárak, üzemi csarnokok) használható előnyösen.

A megfelelő tűzészlelők kiválasztása és telepítése

Mint eddig is láthattuk, a tűzészlelésre sokféle jelzőtípus
fejlesztettek ki, és ez a folyamat egyre tart. Mégis, az egyes tí-
pusok tömeges alkalmazása aránylag lassan hódít teret. Ennek
fő oka, hogy többféle, sokszor bonyolult összefüggésű tényezőt
kell figyelembe venni a határos védelemhez.

Igy pl. a kiválasztandó észlelők típusa függ attól, hogy mi-
lyen jellegű tüzesetnél kívánjuk felhasználni azokat. A tűz ter-
jedése, a veszélyeztetett értékek védelme szempontjából ugyan-
is nem mindegy, hogy milyen megszólalási értékű észlelőt tele-
pitének a védendő területre.

Nem közömbös a helyiségek térfogata, konstrukciója, geo-
metriai elrendezése sem.

Egy másik fontos szempont, hogy — az előzőekkel szoros
összefüggésben — milyen sűrűségben és térbeli elosztásban kell
elhelyezni az észlelőket, hogy azok az adott területet teljesen
„befogják.”

A tűz kísérőjelenségeinek (füst, láng stb.) egy adott utat
kell megtenniük az észlelőkhöz. Ezen az úton haladásukat szel-
előző és klímaberendezések befolyásolhatják (felkavarás, felhí-
gítás, lehűlés stb.). Ennek hatására esetleg több, illetve máshol el-
helyezett észlelőket kell telepíteni. Nem közömbös a helyiségek
fekvése sem. Más a veszély pincében, mint földszinten, és megint
más egy jól vagy rosszul megközelíthető helyen.

Nagyon lényeges szempont a várható kár nagysága. Nem
mindegy, hogy egy tűznek mekkora energiát szabad szállítania
az észlelőig, illetve a tűzoltás megkezdéséig. Pl. ha néhány kg
fa ég el egy rakartárban vagy ugyanez a mennyiség egy Rubens-
festmény képkereteként, óriási a különbség. E két szélsőséges
eset közt számtalan fokozat van, amelyek megállapítása igen
nagy gondosságot igényel. Végül, de nem utolsósorban, alapvető
szempont az észlelők megóvása a tévedés lehetőségétől. A cikk-
sorozat elején már említettük, hogy az észlelők vaklármat, téves
riasztást is adhatnak azáltal, hogy a tűzparaméterekkel meg-
egező hatású jelenségek befolyásolhatják őket.

Néhány ilyen jelenség lehet többek között
fűtésészlelőknél: hegesztés, forrasztás, gőz, kipufogó gázok,
dohányzás;

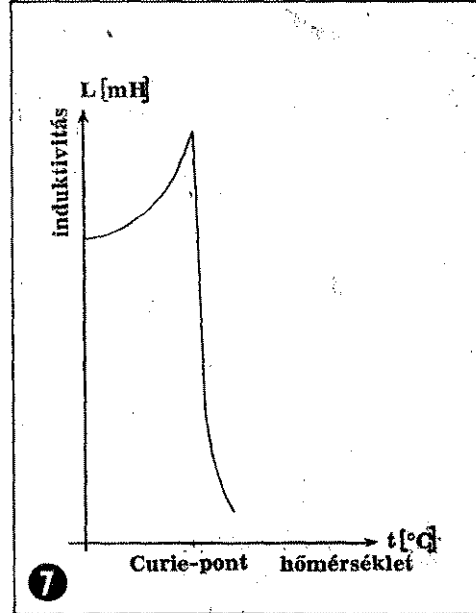
termikus jelzőknél: fűtés hatása, napsugárzás, hegesztés, me-
leglet termelő gépek;

optikai jelzőknél: repülőgép légcsavarja, fénytükrözés vilá-
gos felületekről, autók stb.

Mindezekből világosan látható, hogy nem mindig a legér-
zékenyebb észlelő a legmegfelelőbb típus is egyben. A zajként
jelentkező megtévesztő hatások és a jelként értékelendő tűz-
paraméter-hatások közt egy optimális jel/zaj viszonyt kell meg-
találni, ami a vázoltak alapján nem is mindig a legkönnyebb.

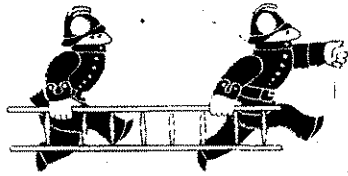
(Folytatjuk)

Dunai Gyula tü. fhdy.,
okl. villamosmérnök

A ferrit jelleggörbéje

SZOVJET TŰZOLTÓ- SZEREK

Múlt havi összeállításunk folytatásaként ugyancsak az „Avtoeksport” prospektusa alapján – további szovjet tűzoltószereket mutatunk be röviden.

AL-30(131) gépezetes tolólétra

A létraszer ZIL 131-es, V-elrendezésű és nyolchengeres benzínmotorja 170 lóerős. A szer maximális sebessége 80 km/óra. A szer tengelytávja 3973 mm. Beleértve a vezetőt is 3 személyt szállíthat. Teljes készülségi súlya 10 300 kg. Hossza 9640 mm, szélessége 2540 mm, magassága 3160 mm.

A legnagyobb létrahossz 30 m. A létra felállítása 75°-ig és eresztése 0°-ig történhet; a létrtagoknak a munkatérbe való kihúzása 0°-75°-os, rövidítése 10°-75°-os hajlásszögön lehetséges, a létrarész 20°-75°-os hajlásszögön jobbra és balra 360°-ra elfordítható.

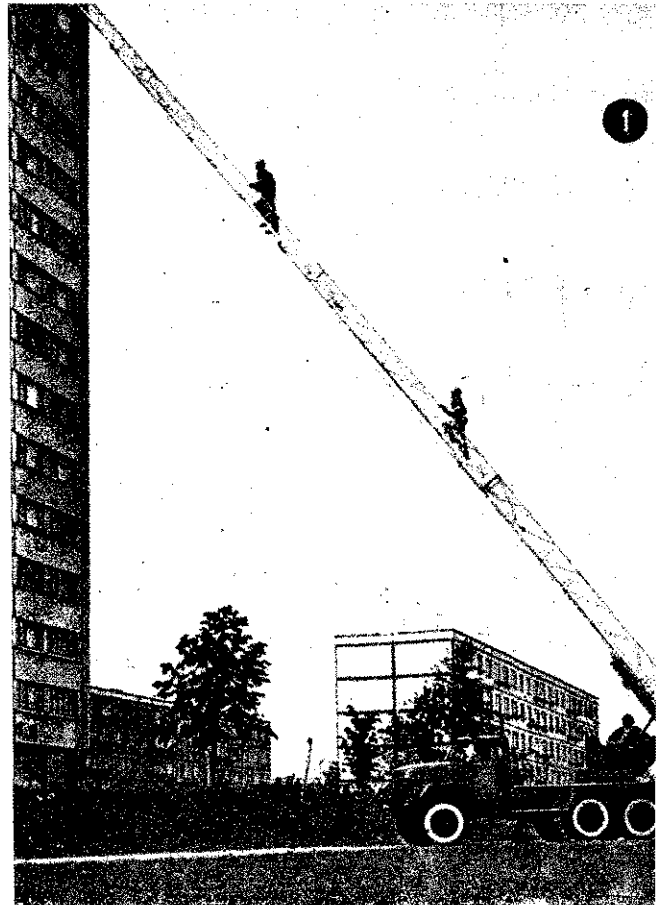
A létra megfelelő biztonsági automatikákkal van ellátva, hidraulikus támasztéka bármely helyzetben lehetővé teszi a rögzítést. A szeren URH hangosbeszélő is van.

AA-40 (131)-es repülőteri gépjárműfecskendő

A ZIL 131-es kocsi négyütemű benzínmotorja nyolchengeres, V-elrendezésű és 170 lóerős. Maximális sebessége 80 km/óra. A vezetővel együtt 6 személyt szállíthat. Víztartálya 2000, brometil-tartálya 150, habképzőanyag-tartálya 150 literes. Szivattyúteljesítménye 90 m vo nyomáson 3,5 m szívómagasság esetén 2400 liter/perc. A víz-hab ágyú percnként 1800 liter vizet vagy 12 m³ habot lövell ki.

A szer teljes készülségi súlya 11 030 kg; hosszúsága 7250 mm, szélessége 2340 mm, magassága 2820 mm. A tengelytáv: 3975 mm.

A vezető fülkéje felett speciális forgólemezzen helyezték el a két oltóberendezést, amelyek a gépkocsi álló helyzetében és haladás közben is kötött sugarat lövellhetnek. Vizszolgáltatásuk a szivattyútól csővezetéken át történik, az áthalad a tartályon és az elosztószелеpen, amely a vezető fülkéjéből működtethető.

1 Az AL-30-as gépezetes tolólétra

2 Az AA-40-es repülőteri gépjárműfecskendő

3 Az M-1600-as kismotorfecskendő

A repülőgép törzsbe utasok meg a személyzetésére elektromos korong utasmentő berendezés is ka a gépjárműnek.

A centrifugális szivattyú motor által történő működés elosztódobozon át történő speciális beépített keverővel megoldható a mechanikai vagy a brometil emulzió

M-1600-as kismotorfecskendő

Egytengelyes speciális konstrukció, benzínmotorja négyhengeres. Maximális teljesítménye 70 lóerős. Üzemeltetési tartálya 40 literes. A tartály utántöltés nélkül 140 percig működik, üzemanyag-fogyasztása óránként 17 liter. Szivattyúteljesítménye 90 m vo nyomáson 3,5 m szívómagasságon. A legnagyobb geometriai szívómagasság 7 m.

A fecskendő hossza 1700 mm, magassága 1700 mm. Súlya üres tartály nélkül 653 kg, üzemanyagtartállyal és lésszel 820 kg.

ÉHÁNY SORBAN

ANGOL
Tűz
208 éves
angol
hajó
A hajó
a trafal-
tben, és
én esett
jén fog-
on admi-

NOTÓRIUS ERDŐ- GYŰJTŐGÁTO.

Dél-
Franciaországban
notórius erdőgyűjtő-
gátót vettek őrizetbe
René Chamal szemé-
lyében. 1967 óta több
mint ötven erdőt
gyűjtött meg gyer-
tyaköteggel, papírral
és gallyakkal, majd
kocsin mindig eme-
nekült. A szenvedé-
lyes gyűjtőgató tagja
volt a mentőszolgá-
latnak. Mindig ő riá-
dóztatott, s érdeme-
ket szerzett magának,
mert elsőként fogott
az oltáshoz. Most
úgy bukkott le, hogy
valaki megjegyezte
az erdőbe rejtett ko-
csijának a rendszá-
mát.

JUGOSZLAVIÁBAN,

az olasz határ men-
tén, Lipica térségé-
ben, több kilométer
hosszúságban nagy
erdőtűz pusztított. A
határ mindkét olda-
lán, a tűzoltókon ki-
vül, katonai egysége-
ket is felvonultattak
a lángok terjedésé-
nek megakadályozá-
sára, jelenti a Jugo-
szláv Távirati Iroda.
A helyszínen volt az
egész trieszti tűzol-
tóság is. A 25 000
hektáron pusztító er-

SZLOVÁK
ITAK rak-
keletke-
400 köb-
fa és na-
ennyiségű
A tűz
ona kárt
rendőri

dőtűz oltását nagyon
megnehezítette az
erős szél.

KÓRHÁZTÖZ.

Ja-
pán Fukuoka prefek-
túrájában nagy tűz
ütött ki egy kórház-
ban. A gyorsan ter-
jedő lángok 13 be-
teg halálát okozták,
akiknek nagy része
idős ember és gyer-
mek volt. A négy-
emeletes kórház
csaknem teljesen a
lángok martalékává
vált. Az épületben
tartózkodó 242 be-
teg nagy részét még
idejében sikerült ki-
menteniük a tűzol-
tók. A szakértői
vizsgálat még nem
fejeződött be, de
annyi már bizonyos,
hogy gondatlanság
okozta az első eme-
leti ebédlőben kelet-
kezett tüzet.

BARTÓZ AUSZ- TÁLIÁBAN.

Hatalmas
tűz pusztított egy
brisbane-i bárban,
ahol éjjel követke-
zett be a katasztrófa.
A rendőrségi vizgá-
lat megállapította,
hogy ismeretlen tet-
tesek, előre megfon-
tolt szándékkal, gyűj-
tötták fel a bárt. Két
hordó benzint locsol-
tak szét a mulató
mellett, majd azt
meggyújtották.

A tűzoltók fizikai felkészítéséről

Bader őrségparancsnok Jarosz-
lavi városában.

Az egész Szovjetunióra kiter-
jedő GTO-mozgalom új kiírása
az elmúlt év tavaszán lépett ha-
tályba.

Öt korosztályban indulhatnak
a résztvevők, a szovjet tűzoltók a
negyedikben meg az ötödikben
érdekeltek. Az előbbi a 19-39,
az utóbbi a 40-60 éveseké.

Új vonása a mozgalomnak,
hogy a korábbihoz képest növel-
ték a követelményeket.

A szovjet tűzoltóság fizikai
felkészítését igen hasznosan se-
gíti elő a GTO, és a parancs-
nokságok meg a legyűzők köte-
lességévé tették, hogy a tűzoltó-
ság társadalmi segítőinek is
támogatást adjanak ehhez.

A cikk megemlíti, hogy már
eddig is széles körű mozgalom
bontakozott ki gyakorlóterek és
sportpályák építésére, s a továb-
bi ilyen kezdeményezések most
fontos előfeltételei a GTO-moz-
galom sikerének.

Az új kiírás értelmében a
GTO egyik számában szerzett
jártasság alkalmazásáról is pró-
bázniá kell a jelöltnek, így a
résztvevő tűzoltók speciális tűz-
oltógépjármű-vezetői vagy rádiós
képzettséget is szerezhetnek.

A szovjet tűzoltóságok pa-
rancsnoki állománya is részt
vesz a GTO-ban, jó példát mu-
tatva beosztottainak.

A második cikket K. Landenok
írta, aki a belorusz alkalmazott-
tűzoltósport-szövetség edzőtaná-
csának az elnöke.

Mint említi, szövetségük el-
nöksége, együtt a köztársasági
önkéntes tűzoltószövetséggel, öt-
éves távlati tervet dolgozott ki
ún. bázis sporttelepek építésére
a területi, valamint a nagyobb
kerületi központokban, s a vég-
rehajtás sikeresen halad. Az ön-
kéntes tűzoltók szövetsége is
nagy segítséget nyújtott ehhez.

A személyi feltételek is adot-
tak, a kvalifikált edzők sorában
neves sportmesterek adják át
gazdag tapasztalataikat a fiat-
tal sportolóknak.

Ilyen feltételek között nem vé-
letlen, hogy több belorusz tűz-
oltósportoló kiemelkedő eredmé-
nyeket ért el, hárman közülük
teljesítették a Szovjetunió sport-
mestere címének elnyeréséhez
szükséges feltételeket.

Ime így válik a mennyiség
minőségé és fordítva, egyebek
között ez a kiapadhatatlan for-
rása a szovjet sportolók - be-
leértve a tűzoltósportolókat is
- sorozatos sikereinek.

Ez a téma igen gyakori a szov-
jet tűzoltóságokban. Erről szól az
a két írás is, amely a Pozsarnoje
gyelo tavaly augusztusi számá-
ban jelent meg, s úgy véljük:
számunkra sem vesztette el az
időszerűségét.

Az első cikk azt a kérdést bon-
colgatja, hogyan kapcsolódjanak
be a szovjet tűzoltók a GTO el-
nevezésű tömegsportmozgalom-
ba. (A GTO a „Munkára és a
Szovjetunió védelmére kész” jel-
mondat rövidítése.)

A szerkesztőségi cikk bevezető-
ben utal rá, hogy nem csupán
a nagy tüzek, hanem az ún. ki-
sebb káresetek is gyakran igen-
csak próbára teszik a tűzoltók
erejét, ügyességét és állóképé-
ségét, majd rámutat: számos ki-
váló élsportoló került ki a sport-
kedvelő szovjet tűzoltók népes
táborából.

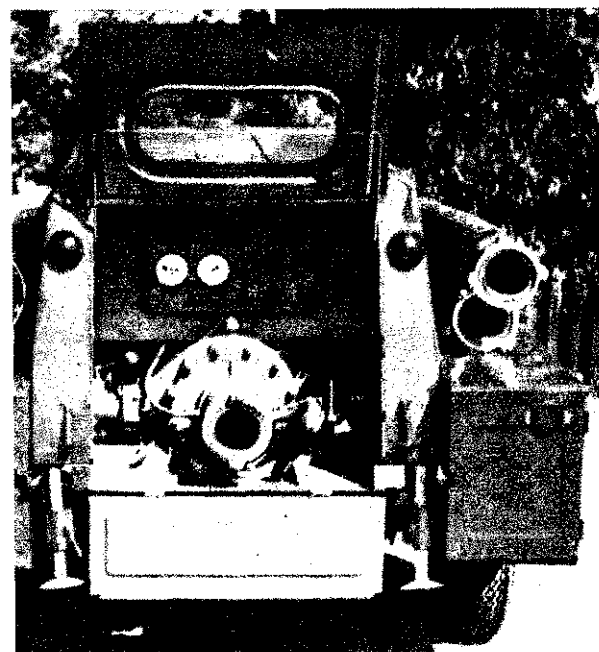
Marija Iszakova például akkor
kezdte aratni első győzelmeit a
jégpályán, amikor a kirovi tűzol-
tóság híradósaként teljesített
vizsgálatot; a tulai tűzoltóságon
tette meg első lépéseit sport-
ágában Vjacseszlav Vegyenyin,
„a nagy csökönyös” - ahogyan
a sportkritikusok nevezik. Jelen-
leg kiváló síelő, a szapporói
olimpiai játékok hőseként jól is-
mert az egész világon.

A harkovi tűzoltótechnikai tan-
intézetben végzett Oleg Goncsa-
renko, a gyorskorcsolyázás több-
szörös szovjet bajnoka, Európa-
és világbajnok, s ennek a tanin-
tézetnek volt a hallgatója Leo-
nyid Zsabotyinszkij a kiváló ne-
héztárléta, akit sokáig a világ
legerősebb embereként tartottak
számon.

A szovjet tűzoltóság soraiban
kívülük is sok ismert sportoló
teljesít vizsgálatot, többen közü-
lük köztársaságuk vagy a Szov-
jetunió válogatottjai.

A tűzoltósportolók a szovjet
belügyminisztérium sportbajnok-
ságaiban is kiemelkedő eredménye-
ket érnek el. Vlagyimir Szaburov,
ifjúsági sífutó Európa-bajnok
szintén tűzoltó.

A tűzoltósport kiválóságai kö-
zül a Budapesten is járt Jurij

Villamos berendezés létesítése fából készült épületszerkezeten

ünkben az építőiparban egyre jobban előtérbe kerül a
erkezetes építési mód.

ori a fa alapanyagú falborítás és ilyen válaszfalak, va-
pületszerkezetek kialakítása. Az említett építési mód
ízött felveti a villamos szerelvények elhelyezésének, a
rögzítésének problémáját is.

ítésügyi és Városfejlesztési Minisztérium ezért az ÉSZ—
azati szabványban meghatározta a villamos berendezések
zült épületszerkezeten való létesítésének előírásait. A
az 1000 V-nál nem nagyobb feszültségű villamos beren-
ésítését írja elő olyan helyeken, ahol az épületek fa
ú elemekből készült szerkezetek.

ogy a szabvány alkalmazása során problémák merültek
tervezési és kivitelezési kérdésekben, azok egységes ér-
édekében függetlenül, kiegészítésekkel kellett ellátni
yt. E célból a Magyar Elektrotechnikai Egyesület, közösen
l, munkabizottságot hozott létre. E munkabizottság tevé-
yen részt vett a BM TOP is. A továbbiakban a bizottság
lgozott néhány megoldásra hívom fel a figyelmet.

bvány előírásai szerint nem lehet szabad nyílás a veze-
tő befogadására alkalmas dobozoknak fából készült épü-
ettel érintkezése felületén. A faburkolat alatt vezetett
í vagy műanyag csőbe húzott, vagy MM-fal vezeték ese-
lelő megoldás a faburkolatba sülyesztett szerelvény.

urkolatba sülyesztett, rögzítetten elhelyezett, nehezen
yagból készült szerelvénytartó doboz csak akkor alkah-
ha a dobozon készített vezetékcsatlakozó nyílás nem
a faburkolattal. Ez a megoldás kielégíti a fent emlí-
ányelőírást. (1. ábra.)

urkolat nyílásában rögzítetten és besülyesztetten elhe-
ntál, falon kívüli típusú, védett (vízmentes) szerelvény-
megfelelő. Ennél a megoldásnál a vezetékcsatlakozás a
; mögötti térrészben kábelszerű vezeték, műanyagcsőbe
eték vagy MM-fal vezeték, amely megfelelő kötésekkel
ó. (2. ábra.)

dul, hogy a szükséges vezetéket a faburkolat kialakításá-
horonyyszerű mélyedésben vagy a faburkolat alá kíván-
ezni. Ilyenkör a hőszigetelő eternitlapra szerelt, falon
elvény esetén alulról is létesíthető csatlakozás, ez azon-
akkor megfelelő, ha a faburkolaton készített nyílás min-
legább 2 mm-rel nagyobb, mint a szigetelő eter-
satlakoztatás céljából készített nyílás.

en szerelés megengedhető, mert olyan esetben, ha a szem-
zárt burkolatú, ezenkívül nincs ellátva rögzített
el, akkor nem éghető hőszigetelő alátéttel, falon kívüli
yel kell megoldani a szerelést. Ez esetben ugyanis a

villamos szerelvénynek nincs olyan része, amely érintkezne a fa-
burkolattal. (3. ábra.)

Fából készült épületszerkezeten minden további megkötés nél-
kül alkalmazhatók olyan szerelvények, melyeknél a kapcsolómé-
chanizmust magába foglaló tér zárt burkolattal és rögzített záró-
fedéllel készül. A kontakta-kontál szerelvények azonban úgy is
alkalmazhatók, hogy hőszigetelő eternit alátétlapot nem szerelnek
fel a faburkolatra. Itt is figyelembe kell venni a hozzavezetések
miatt kialakított nyílások helyzetét. A csatlakozási pontoknál ki-
alakított nyílás nem érintkezhet faburkolatrésszel, tehát nagyobb
furatot vagy nyílást kell kiképezni a faburkolaton.

A dobozok szerelésekor nem hagyható el a hőszigetelő eternit
alátétlap, ha a vezetékcsatlakozást hátsó csatlakozási módon, a
faburkolat és az eternitlap nyílásán keresztül oldják meg.

Faburkolat nemcsak a helyiségek falainak bevonásaként alk-
almazható, hanem válaszfalként is. A fa alapanyagú könnyű-
szerkezetes válaszfal két határoló lap között légtérrel rendelke-
zik. (Ilyen például a Forvál-elem.) A villamos vezetékek és sze-
relvények e légtérben a két határoló lap között helyezkednek el.
A vezeték lehet kábelszerű vagy műanyag csőbe húzott vezeték,
MM-fal vezeték.

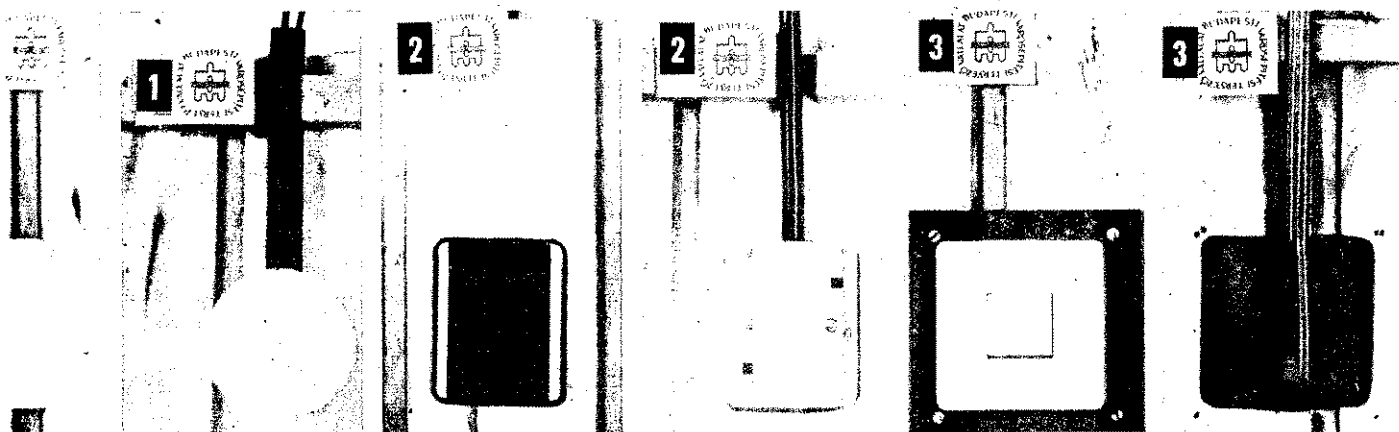
A válaszfal villamos szereléséhez a faelem két határoló fala
közé sülyesztett, valamint rögzítetten elhelyezett, nehezen égh-
hető anyagból készült szerelvénytartó dobozt alkalmaznak. A do-
boz vezetékcsatlakozó nyílásának kialakításakor szintén arra kell
törekedni, hogy az fa alapanyagú szerkezettel ne kerüljön érint-
kezésbe.

Szabványeltérési engedély alapján megengedett a fa alap-
anyagú könnyűszerkezetes válaszfalak (például: Forvál-elem) ki-
zárólag gyári előgyártásban beszerelt, éghető műanyag szerel-
vénytartó dobozokkal történő beépítése. Ez meggyorsítja a szerel-
ési munka elvégzését. Az elektromos vezetékek részére műanyag
védőcső — a megadott konszignáció szerint — beépíthető a pa-
nelba. A helyszínen csak a vezeték befűzését kell elvégezni. A
kapcsolók és dugaszolóaljlek helyét a gyártás során előre kifűrják.

Az ÉSZ 28 szabvány előírásai annak figyelembevételével ké-
szültek, hogy a fából készült épületek lángmentesíthetők, és ezek
villamos berendezéseit rendszeresen (5 évenként) karbantartják.

Ezenkívül nem változik meg valamely helyiség — jellege, tűz-
veszélyessége, besorolása — azáltal, hogy a helyiségben a villa-
mos berendezés fából készült épületszerkezeten kerül felszere-
lésre.

Csengeri Péter
tű. tzs.

It vádolnak az üszkös romok?

en megrendítő tragédia foglalkoz-
sorsban Franciaország, de mond-
gész Európa jóérzésű lakosságát.
zek, gázrobbanások, közlekedési
alesetek, sajnos, a technika rohanó
an nem tartoznak a ritkaságok kö-
gvárosaink lakói megszokottan en-
utat a szirénázó, tűzhöz vonuló pi-
rkocsiknak.

ban most másról van szó: tizenhét
ves gyermek és három tanár vesz-
etét értelmetlenül.

s XIX. kerületében, az Edouard-
n utcában levő iskola égő romjai
— 24 órával a tűzvész után —, feb-
én este még javában dolgoztak a
egységek: oltottak, kutattak, és
tek. Szemtanúk szerint az épület
várként omlott össze. A lángok el-
rcokban megedződött, sokat tapaszt-
oltókat is megrendítette az iskolát
vő kétségbeesett szülők, hozzátar-
átványa, zokogva kiáltozták gyer-
nevét.

X. kerületi városházán, az Armand
téren, szomorú főhadiszállást ren-
be. Kevés pontos adatuk volt; nem
megmondani, kit és melyik kórház-
ek, kint találtak meg, ki tűnt el. A
rendőrség vezetője: Lenoir úr, az
előtt, a veszettül dühöngő lángok
en nyilatkozott a televízióknak. A
i polgármester a rádióknak adott in-
Kijelentette: „Nem értek semmit,
gyors tűzvészt nem lehetett előre
A körülötte állók rákiabáltak: „Ha-
ndenki tudja!”

zsgálóbíró négy szakértővel szállt
lyszínrre. Az a közvélemény alakult
is az eset hasonló a Saint-Laurent-
t-i dancig-tűzvészhez, mert a tu-
s egy barkácsoló, aki eltúrta a hi-
ktromos és egyéb berendezéseket
biztonsági intézkedések hiányát. A
ség csupán az, hogy ez esetben a
nos maga az állam.

z színhelyén megjelent újságírók-
ilatkozott Charles Ferauge tűzoltó
nagy is: „Csakúgy, mint az egyszer-
cia polgár, nem szeretném, ha a
politikai okai lennének.”

ny nappal utóbb ismeretes lett a
keletkezésének közvetlen oka.
51 a hazai sajtó is adott rövid tá-
tást, mi is megírtuk: az iskolát két
diák gyújtotta fel bosszúból. A két
atát a rendőrség őrizetbe vette,
úntárs a szülők garanciájával sza-
van. Ezek szerint nem voltak „poli-
kok!...

oként a tüzeset már túlnőtt a gyű-
fiatalok bűnyűgyn, és olyan nagy
rt fel, hogy a felháborodás hullá-
ta sem üttek el sem a közhangu-
sem a sajtóban.

A vészcsengőt nár régen megnyomták

rizsi kommunista tanácsosok: And-
ud, Alain Lhostis és Michele Ca-
1972. március 11-én a következő
esést intézték a főváros prefektu-
„Az Edouard-Pailleron 33—51 szám
vő iskolák fogyatékoságai ismer-
0. március 4-én bizottság állapított
hogy a fűtési, víz- és gázvezetési,
ssági berendezések hibásak. Ráadá-
sra

sul az iskola körül süllyed és csúszik a
talaj. A komoly és sürgető problémák
megállapításának ellenére intézkedés nem
történt. 1971. január 3-án egy építész és
az építetők képviselői helyszíni szemlét
tartottak. Megállapították, hogy az idő-
közben elvégzett kisebb javítások csekély
eredménnyel jártak, és a lényeges problé-
mákat nem oldották meg. Igen sürgős in-
tézkedéseket igényel a földcsúszás meg-
akadályozása... Kérjük Párizs prefektu-
sát, hogy sürgősen intézkedjen a veszélyes
helyzet orvoslása iránt!”

Annyi tény, hogy a felsőoktatási szak-
szervezetek és más intézmények is sür-
gették az életbiztonsági intézkedések el-
rendelését, amelyekre az állami költségve-
tés nem biztosított keretet.

Előrelátható volt-e a tragédia?

— teszik fel ma is számosan a kérdést,
miután a leégett zenetagozatos iskola elő-
regyártott elemekből készült, és a talaj-
hibák miatt az udvar egyik része már nem
volt használható. Szakértők első megállá-
pítása szerint, az összeomlott iskola és a
hasonló anyagokból ugyanazon eljárással,
technológiával épített iskolák egyik ere-
dendő hibája, hogy a tűz ellen védő va-
kolóanyag — elégtelenségénél fogva —
nem szigeteli megfelelően a fémeket.

Még a baloldalinak nem nevezhető pol-
gári sajtó (Le Monde) is a kommunista
városi tanácsosok hivatalos közbenjárásá-
ra emlékezteti olvasóit, amelynek során
sürgötték a biztonsági intézkedéseket.

A megrázó eset óta még rövid idő telt
el, ezért csak a folyamatban levő hivata-
los büntető-, szakértő stb. vizsgálatok be-
fejezése után kaphatunk véleges és pon-
tosabb magyarázatokat a bűncselekmény
elkövetéséről, az építészeti és tűzrendesze-
ti biztonsági rendszabályok hiányosságai-
ról. Ahhoz azonban a már ismert adatok
is elegendők, hogy — a gyújtogatás té-
máján túl — a tűz gyors terjedéséből és
az emeletlek összeomlásából következtet-
sünk: a szolfészstanfolyamon résztvevők
pusztulását jelentős mértékben a létesít-
mény hiányosságai okozták.

KELLEMES MEGLEPETÉS

Meglepi dolog szakította félbe az Építő-vegyianyagokat Gyártó Vállalat (Buda-
pest, IX., Soroksári út 106.) létesítményi tűzoltóinak február 9-i továbbképzését.

Váratlanul megjelent a rendezvényen Szabó Miklós igazgató, Urbán Gyula te-
lepevezető, párttitkár, Lévai Sándor tű. alez., kerületi parancsnok és helyettese, Ké-
kesi László tű. őrgy.

A létesítményi tűzoltóparancsnok jelentése után a kerületi parancsnok okleve-
let, az igazgató pedig 400—400 forint pénzjutalmat adott át négy dolgozónak.

A dicséretet és jutalmat Brandl Géza, Szula Ferenc, Csontos Ferenc és Knob
István tűzoltásért kapták. Január 5-én ugyanis tűz keletkezett a „B” veszélyességi
osztályba sorolt Bonobit-üzem nagy teljesítményű stabil bitumenolvasztó tartályá-
ban, amelyet ők négyen oltottak el igen szakszerűen, gyorsan, eredményesen.

A vezető elvtársak rövid ideig elbeszélgettek a résztvevőkkel, majd a tovább-
képzés folytatódott.

Békés János
tű. hdgy.

ÚZ-
S
YÁR-
SE-
EK

Nevezetesen:

— a rossz minőségű előre gyártott épü-
letelemek, a falazat szabályellenes vakolá-
sa, szigetelése;

— a hibás elektromos-, víz- és gázberen-
dezések;

— a talaj süllyedése, csúszása.

A nyugtalanság hullámai nem üttek el
a hasonló típusú iskolák tanulóifjúsága és
szülei körében. A beauvais-i iskola 640
tanulója az épülő iskola kapujához vonult.
Szülei kijelentették, hogy csak akkor
hajlandók a február 19-i megnyitás után
gyermeküket odaengedni, ha írásban is
garantálják a biztonsági intézkedések meg-
tételét. A szakszervezetek, a CGT az épít-
kezések minőségi ellenőrzését követelik.

A közvélemény türelmetlenül várja a
vizsgálatok eredményét.

B. F.

Egy liter helyett 140

ten a II. kerület Endrődi Sándor n alatti áll Aczél Zoltán műszeros 3 szoba összkomfortos (szu-nagaszföldszint) szép családi há-t 1955-ben épített. A szuterén- $\times 5$ m-es műszerézműhelyben os sárgarézből készített műsze-ó csavarokat. A műhely szom-n még szárítóhelyiség, mosó-ardrőbszoba, lépcsőfeljárát, elő-gy szoba-kozhás lakás volt.

ly gépi berendezései: két auto-ergagép, két kisebb célgép, egy ógép és egy esztergapad.

rről, falattóresen keresztül, ún. ön át vezette az automata gé- $5-10$ mm átmérőjű, 3 m hosz-rgaréz rudakat. Az esztergálást, és darabolást követően célt-ította kívánt minőségűre a csa-savaranyákat, majd mosóben-ította le a rájuk rakódott olaj-lács-szennyeződést.

ly és a lakás központi melegvíz nek gáztüzelésű kazánja és tar-tilárd tüzelőanyagú — kiskazán-ak a műhelyben volt. A műhely én légtére közös.

cs vette észre

oltán reggel nyolctól fél öt-ött a műhelyben. Délelőtt alkato-ott benzinen a műhely előtti-ón, az udvaron. Ezt úgy végez- 3 literes lábasba 1 liternyi nt öntött, majd ebbe helyezte-
gén perforált konzerves dobozba-
varokat. Néhány perces rázoga-
dobozt kiemelte, a benzint ler-
róla, és tartalmát egy kb. 50×40 -
anyag tálcára öntötte, hogy a-
jesen elpárologjon a csavarok-
a papírzacskóba csomagolta a-
A csomagolást már a műhely-
te. A mosáshoz használt benzint
eres műanyag kannába öntötte
amelyben kb. 2 liter benzint volt
a műhely közepén levő fa fedő-
zámasztal alá rakta. (Ugyanott
egy 20 literes fém marmonkan-
gy 40 literes henger alakú fém-
gépek hűtésére használt gép-
üres marmonkanna.) A munka
után Aczél Zoltán felment la-
s fürdéshez készülődött.

unokaöccse, Aczél Levente az
személygépkocsijukkal foglal-
Eppen a szuterénben levő la-
zult bemenni, ahol a tulajdonos
anyosa lakott, amikor észre-
y a műhely utcai ablakán át
ágosság látszik. Tűz van a mű-
— dőbrent rá, és azonnal fel-
a házbelleket.

oltán visszakiáltott feleségének,
sítse a tűzoltóságot, majd uno-
együtt a mosókonyhába ro-
z ottani vízsaprol megtöltött
l kísérelték meg eloltani a tü-
lkozásuk nem járt eredménnyel;
ség, a sűrű füst és a rohamo-
ló égés miatt kénytelenek vol-
ni a helyiséget.

leolvadt

tóságot 17.25-kor riasztották. A
gységek már az egész műhelyre
heves tüzet találtak, amely a
ha nyitva hagyott ajtaján át
erjedt a szuterén többi helyisé-
és ún. „szennyesledobó” nyílá-
rtól veszélyeztette a magasföld-
észt is. A tűzoltók két poriasz-
ugárral kezdték meg az oltást,

és — mivel a tulajdonos jelezte, hogy
nagyobb mennyiségű mosóbenzin van a
helyiségben — egy habsugarat is készen-
lébe helyeztek. Nehezítette az oltást és
veszélyeztette a tűzoltók testi épségét is,
hog

— az égési hő hatására a mennyezet
betonfödém béléstestei lepatogtak, lehu-
lottak;

— a béléstestek között a már 17.54-re
eloltott tűz többször ismét visszalobbant;

— a gázmérő óra is leolvadt, és gáz-
fáklyaégés keletkezett.

A gázégést megszüntették. Utána a tűz-
oltás vezetője a gázömlést is elzárta a
mérőóra előtti szeleppel, majd a Gázmű-
vek helyszínre kért készenléte a gázveze-
tőket vakdugóval lezárta. A habsugár be-
vetésére nem volt szükség. 19.20-ra a tü-
zet végleg eloltották, és átvizsgálás után
a helyszín biztosítását a rendőrségnek ad-
ták át.

Egy liter helyett 140!

A tűzoltással egyidőben megkezdett
tűzvizsgálat során megállapítottuk:

1. A mosókonyhában — műanyag kan-
nában és egy 50 literes henger alakú
fém edényben — 90 liter mosóbenzint; az
ún. szárítóhelyiségben — henger alakú
műanyag edényben — 50 liter mosóben-
zint; a műhelyben az 5 literes műanyag
kannában kb. 2 liter benzint, a már em-
lített 60 liter hűtőolajat, valamint a ben-
zinben mosáshoz és szárításhoz használt
edényeket tartották.

2. A nem szabványos edényekben tárolt
összesen kb. 140 liter fokozottan tűz- és
robbanásveszélyes folyadék, valamint a
műhelyben levő mosó- és szárítóedények
párolgása alkalmas volt a heves és gyors
égés kialakulására.

3. A műhelyben üzemelt a gázfűtésű
kazán, s ettől kb. 1 m-re voltak a mosó-
edények és a maradék mosóbenzin.

4. A számításba jöhető tűzkeletkezési
okok (öngyulladás, dohányzás, surlódás,
elektromos áram, építési hiba) a kizárá-
sos vizsgálati módszer alkalmazásával le-
szűkíthetők voltak.

A keletkezési ok

A bizottság végül is az egyéb nyílt
láng használatát jelölte meg keletkezési
okként, a következő tények alapján:

Az automata rendszerű gázkazán be-
kapcsolásakor a létrejövő intenzív láng-
hoz az égő körüli nyílásokon nagy meny-
nyiségű levegő áramlik. Ez esetben a be-
áramló levegővel együtt a műhelyben és
a szomszédos helyiségekben szabálytalan-
ul tárolt mosóbenzin gőzei a gázkazán
lángjához jutottak, s attól beíobbantak.

Ezt bizonyítja:

— az észrevételeket követően a tűz gyors
és heves terjedése;

— tűzoltás közben a padozaton történt
többszöri visszalobbanás;

— a műhely lezárása és a tűz észre-
vétele között kb. 50 perc telt el, ez-
alatt a nem szabványos és a nyitott mo-
sóedényekben levő mosóbenzin gőzei ké-
pezhettek olyan elegyet, amely a gáz-
kazán lángjának automatikus bekapcsola-
sakor belobbant.

Más keletkezési okra utaló nyomot a
bizottság nem tapasztalt.

A tűz a gépi berendezésben és a fel-
dolgozott anyagban 15 ezer, az épület-
ben, a nyílászáró szerkezetekben és be-
rendezési tárgyokban 75 ezer forint kárt
okozott.

Tanulságos eset

Az egyébként megfelelő építésű és szab-
ványos közműberendezésekkel ellátott
korszerű lakóépületben és műhelyben az
1/1963. (VII. 5.) BM számú rendelet 137.
§ (1—2) bekezdésében foglaltakat hagyták
figyelmen kívül. Ugyanis:

— nem szabványos edényekben tárol-
ták a benzint,

— nem volt kellő szellőzés,

— nyílt lángot használtak, és még az
előbbi feltételek biztosítása esetén is csak
1 liter (!) tárolhattak volna az „A” tűz-
veszélyességi fokozatú folyadékból a 140
liter helyett.

Az eset tanulsága kézenfekvő, s azt bi-
zonyítja, nem mellékes, hogy mekkora
gondot fordítunk a kisiparosok tűzren-
dészeti felvilágosítására. A műhely hely-
reállítása után egyébként az I. fokú tűz-
rendészeti hatóság ellenőrzést végez majd
a helyszínen.

Tengerdy Ferenc
tű. alez.

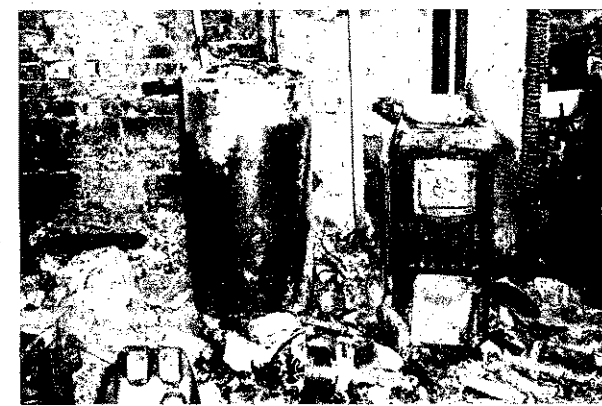

Tűzveszélyes folyadékok voltak a szer-
számok közelében

Ez a felvétel is jellemző helyzetkép

A gáztüzelésű meg a mellette álló tar-
talékkazán

A gépkocsitűzekről

Közúti közlekedésünk örvendetes fejlődését és a gépkocsik számának mind nagyobb mértékű növekedését döbbenetes kisériként követik a gépkocsitűzek. Évről évre növekvő számú ilyen tüzesetről szerzünk tudomást. A gépkocsi „veszélyes üzem”, sőt nyugodtan kimondhatjuk: tűzveszélyes üzem. Mivel a veszélyek felismerése első lépése a védekezésnek, tekintsük át a tűzkeletkeztető okokat.

BENZIN

Az üzemeltetés közben előfordulható tüzesetek egyik főszereplője a benzin, illetve általánosabban az üzemanyag. A veszélyek nagyon sokrétűek, és az olvasók számára szükségtelen teljes felsorolás helyett csak a jellegzetes eseteket említem. A benzin tűrendészetileg legjellemzőbb adata a lobbanáspont, a mínusz hőmérsékletű tartományokra is kiterjedhet. Párolgása nagyon intenzív, gyulladási hőmérséklete 400–500 °C. A benzintartály biztonsági okokból a kocsinak a motorral ellentétes végében, esetleg a középső úgynevezett biztonsági zónában van elhelyezve, ahol összeütközés esetén is sértetlen marad. A motortól távoli elhelyezése felveti az üzemanyagszállítás problémáját, amit általában a tartály és a porlasztó között levő tápszivattyú old meg. A hozzá csatlakozó hosszú csővezeték megakadályozza a tűznek a motorról a tartályra való áttérjedését. A motor felett elhelyezett úgynevezett esőtartályból a benzin gravitációs úton jut a porlasztóba. A benzint a porlasztó tűszelepe adagolja. Meghibásodásakor veszélyes túlfolyás keletkezhet. Mivel az esőtartály alkalmazásakor is előfordulhat, a tartály és a porlasztó között levő csapot leálláskor el kell zárni. Esőtartályban a benzincsap elzárása, tápszivattyús tartálynál pedig a motor leállítása az első teendő. Nagyon veszélyes a tápszivattyú és a porlasztó közötti csővezeték csatlakozó szerelvényeinek tömítési hibája, esetleges lazulása, mert a tápszivattyú a motor leállításáig táplálja a tüzet. Óvatosságot kell tanúsítani a tankolásakor is, mivel a kicsordult benzin az induláskor meggyulladhat, főként ha a kipufogórendszer kiégett, lyukas. A tartályról tudjuk, hogy akkor a legveszélyesebb, ha üres, mert ekkor robbanóképes gőzkeveréket tartalmaz, míg a teli tartály legfeljebb ég, de sohasem robban. Csak vízzel töltött tartályon szabad hegesztési munkát végezni. Igen egyszerű óvintézkedések ezek,

mégis számos tüzeset éppen figyelmen kívül hagyású vetkezett be.

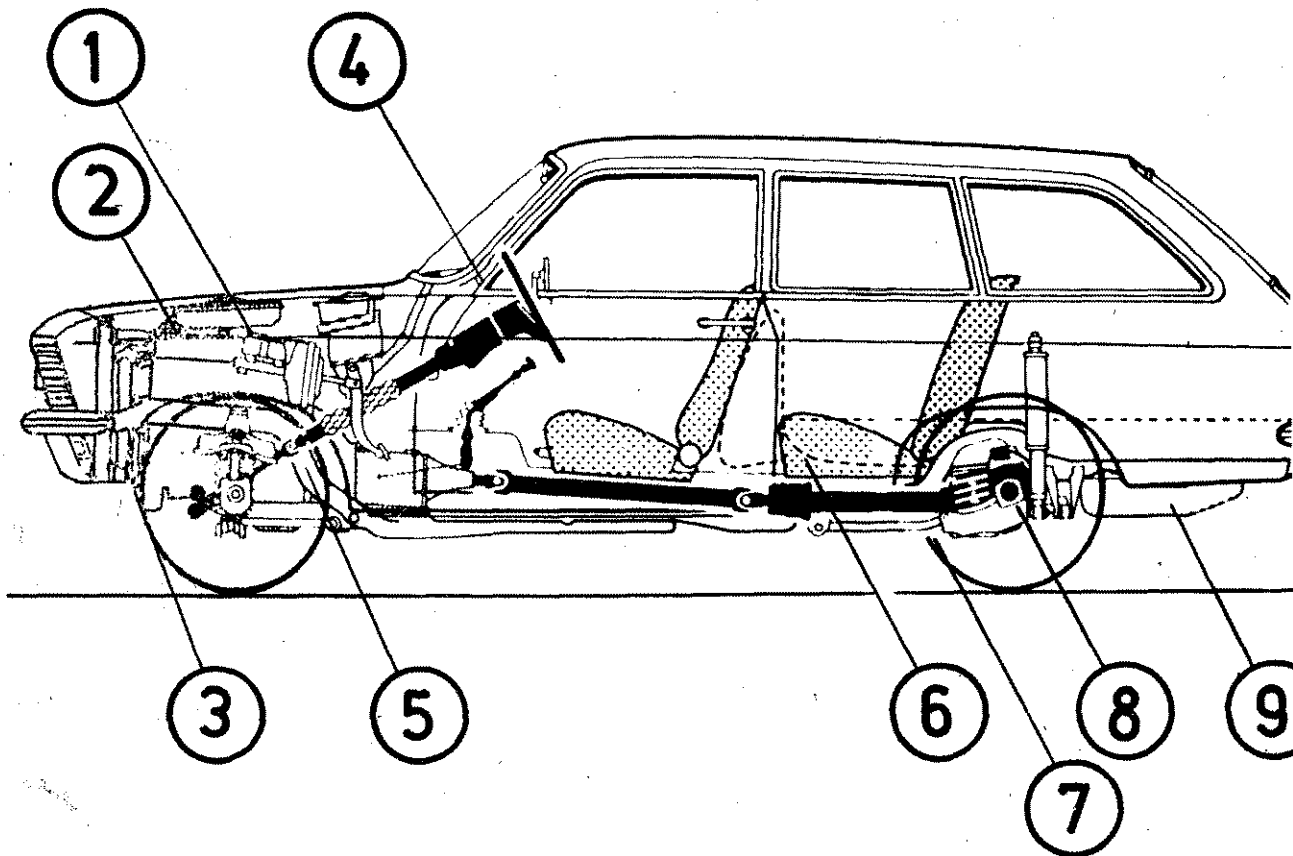
KÁBELEK ÉS VILLAMOS BERENDEZÉSEK

A tüzesetek jelentős részét a gépkocsi villamos berendezés meghibásodása okozza. A hibák általában visszahatók a kábelek szigetelésének kidörzsölődésére vagy a csatlakozási helyek átmeneti ellenállása miatti felmelegedésre, mint zárlatra és túlterhelésre. A szigetelési hiba, erődő, hő-, vegyi vagy mechanikai behatástól, zárlati beütéstől, zárlatos áramkör teljes elégését idézheti elő. Védelmi céllal ismert biztosítók adnak, melyek még a vezeték felmelegedését megakadályozzák az áramkört, legalábbis akkor, ha az áramerősségük kisebb, mint a zárlati áram. Az áramfogyasztók áramerősségénél többszörösen nagyobb áramerősségű biztosító az áramkörben levő vezetékek elégségesen megakadályozni. Biztosítókhiavadás esetén az elvezető is meg kell keresni, és meg kell szüntetni. Az egyes eredeti terhelésének újabb fogyasztók bekapcsolásával felvétele csak az előzetes vizsgálat kedvező eredménye. Hosszabb üzemszünet vagy javítás alatt az a célszerű leválasztani a hálózatról. Nagyon hasznos szokás az akkumulátor szigetelőanyagból készült fedele is, akadályozza az akkumulátorkapcsolatok fémtárgyszerszámokkal való véletlen rövidzárását.

DOHÁNYZÁS

A dohányzás mint tűzkeletkeztető ok nem kímél senkit sem. Sajnos a kocsitervezők nem sokat tesznek a kiküszöböléséért. Nagyon kicsik a hamutartók, s ezáltal a tűz az ülések kárpitja közé hullott parázs miatt keletkezik is nehezíti a problémákat, hogy a tüzek túlnyomórészt a lappangási idő eltelté után a már felügyelet nélkül csiben keletkeznek.

Személygépkocsi tűzveszélyes zónái: 1. Kábelhálózat és villamos berendezés. 2. Porlasztó, tápszivattyú, benzincső. 3. Ékszíj, Cigarettagyújtó és hamutartó. 4. Kipufogódob és csőrendszer. 5. Kárpitozás. 6. Kárpitozás. 7. Gumiabroncsok elégtelen nyomása. 8. Félolaj. 9. Benzintartály.

tűzoltás történetéből

Tűzoltói munka méltánylása

mai kori régmúltban, Pannónia és a római birodalom nagyobb részén – amint erről már szó esett – a kézműves társulatok látogatásának és tűzoltói feladatokat. Anyagi méltánylásként, a tűzoltókra veszélyes tevékenységek vállalása fejében, ezeket azket felmentették a közmunkák kötelezettsége alól. Ez évenként igen nehéz és piszkos munka (csatornák tisztítása, útkövesjavítása) elengedését jelentette, pénzben pedig 5 ezüst pénzkompenzációt csupán.

ma kisebb helységeiben azonban, ahol nem alakult és nem kézműves társulat, pl. Solva (Esztergom), Sopianae (Pécs), Székesfehérvár), Intercisa (Dunaújváros) nevű városokkában minden egyéb nehéz vagy egészségrontó munka elvégzése – sa is egyszerűen a rabszolgák robotjához tartozott. Un. a tűzoltóság állott fenn, amelyet tűz esetén kardéjjel vagy korlátoktól előre a lángokhoz. Velük szemben szó sem volt külföldről. De talán mindegy is volt nekik, hogy kapálnok keljenek napon át, netán gladiátorként elvéreznők az amfiteátrumában, vagy vödörökben vizet hordani a tűzvész színhelyére. A tűzoltók természetbeni ellátásként, havonta 35–45 liternyi gabona ételaját, a leggyengébb borból napi 3–7 decit, sóból évente kétévenként egy-egy gyapjúinget, köpenyt és fapapucsot is. A tűzoltókra veszélyes és nehéz munkájukat tehát a középkorban sem méltányolták anyagilag, jelentőségét megilletően. Viszonylag kedvezőbb változást a költségesebb tűzoltó gépek alkalmazása hozott, és persze az a tény, hogy szinte ugrásszerűen értékesebb építményeket fenyegetett tűzkár. A fordulópont a „holland nyomtóműs” (kigyónyakú) gépi fecskendő, illetve a gőzerejű gépi fecskendő felmunkálása. Ezeknek a gondozása és kezelése már szakszerűséget, begyakorlottságot és felelősséget kívánt. Tehát az építészeti és a technika fejlődése elősegítette a tűzoltást végzők szociális helyzetének a javítását. (Egyébként kigyónyakú tűzoltó gép Pesten 1788 körül állott először rendelkezésre, a gőzfecskendőt pedig Szabó Pál és fiai 1832-re tökéletesítették bécsi gyárukban.)

Ma emberibb bánásmódban volt részük a római birodalomban (Róma) szervezett rendőri és tűzoltói csapatok (őrszolgálatok). Ezeket személyileg szabad emberekből, főleg szilárdított rabszolgákból állították fel: katonák alakulataiban tartották őket és vetették be tűzoltásra. Ez is ún. parancsolt tűzoltóság volt, amelynek katonái tűzoltóezredek elődjének tekinthető. Kezdetben ezekben a katonai tűzoltócsapatokban; sőt: a tűzoltók és az alisztek kezében. Viszont jó zsoldot kaptak a naponta átlagban kb. egy ezüstpénzt. Ez az anyagi viszonyok között megbecsülést jelentett a veszélyes tűzoltási munkáért. Európában, legkorábban az 1500-as években, a cári Oroszországban szerveztek be katonai alakulatokat a tűzoltásba.)

A középkor kisebb településeiben, ahol céhek kézművesei éltek, és nem végezheték a tűzoltást, a különféle robbanóanyagok is megterhelte jobbágyságot vonhatták be a földesúri kas-

télyok vagy értékes templomok stb. mentésére. A középkori jobbágyság sorsáról utalásként csak annyit: a Dózsa György vezette fegyveres felkelés leverése után parasztjainktól még a legelemibb jogait is elvették. Csak II. József, a „kalapos király” adta vissza (1783, 1785) a jobbágyságnak a szabad elköltözés jogát az embertelenül viselkedő földesúrtól; ezután a jobbágy földesura engedélye nélkül házasodhatott, ipari mesterséget tanulhatott, és egyéni javaival szabadon rendelkezett. Mária Terézia több ízben mutatta ki emberségét a jobbágyság iránt, azonban kedvelt óbudai parasztjainak a robotkötelezettségeit mégis elég súlyos méretűre szabta (1772): évente a telkes jobbágyság 6 és fél napi igás-, a házas zsellérek kb. 18 napi kézi-, a ház nélküliek 12 napi robottal tartoznak (amikor a földesúr képviselője a saját tetszése szerint és az uraság érdekében megfelelően ezt elrendelte). A robot pénzben megváltható (1 nap kézirobot 10, igásrobot 20 krajcár); ezen felül kilencedrészt beszolgáltatandó volt az uraság raktárába minden termésből, valamint a nagyobb állatfajtákból és mézből is. (Pénzben az állatbeszolgáltatás is megváltható volt, pl. egy borjú 103 krajcárral.) A Mária Terézia-kori úrbérendezés előtt még súlyosabbak voltak a robotterhek. És ehhez jött még pluszként, hogy szükség esetén kiparancsolják a parasztokat a kastélyban stb. keletkezett tűz eloltására is.

A tűzoltás veszélyes és nehéz munkáját tehát a középkorban sem méltányolták anyagilag, jelentőségét megilletően. Viszonylag kedvezőbb változást a költségesebb tűzoltó gépek alkalmazása hozott, és persze az a tény, hogy szinte ugrásszerűen értékesebb építményeket fenyegetett tűzkár. A fordulópont a „holland nyomtóműs” (kigyónyakú) gépi fecskendő, illetve a gőzerejű gépi fecskendő felmunkálása. Ezeknek a gondozása és kezelése már szakszerűséget, begyakorlottságot és felelősséget kívánt. Tehát az építészeti és a technika fejlődése elősegítette a tűzoltást végzők szociális helyzetének a javítását. (Egyébként kigyónyakú tűzoltó gép Pesten 1788 körül állott először rendelkezésre, a gőzfecskendőt pedig Szabó Pál és fiai 1832-re tökéletesítették bécsi gyárukban.)

Miután pedig a jobbágyságot (1848-ban) felszámolta a magyar polgári forradalom (és a szabadságharcunkat leverő Habsburg-önkényuralom sem vonta vissza a jobbágyság eltörlését), majd pedig a céhrendszer is megszűnt, a köteles és parancsolt tűzoltói rendszer igénybevételére többé nem is volt lehetőség. Mindez a változás végső lökést adott az önkéntes és a hivatásos, modern tűzoltóság létesítésére. Más megoldás nem is kínálkozott többé.

Tűzgyulladások lehetséges okai

A tűz már surlódó ventilátorszíj lyukas kipufogóval való betömése, behúzával felejtett kézikörök miatt felhevült vezetékekben meggyulladt fékfolyadék, teherkocsi defektes motorja, megdermedt olaj nyílt lánggal való melegítése, a hűtőrendszer alkalmával meggyulladt vezetékek és gumibenzinnel történő motormosás, a karambol következtében a kocsiban meggyulladása stb.

Gépkocsitűz oltása

Az a szomorú a helyzet a gépkocsitűz oltására való tekintettel. Bár a KRESZ az autóbuszokra, teherautókra előírt oltókészülék felszerelését, a járműpark nagy részét kocsikban csak elvéve találhatók oltókészülék.

A „Feuerwehrmann” c. lap egyik számában érdekes statisztikai adatokat közöl az NSZK-beli állapotokról.

A statisztika például, hogy kabalafigura, talizmán vagy fityegő kocsik 84,5%-ában, oltókészülék viszont csak a 9%-ában van felszerelve. Az NSZK-ban évente mintegy 15 000 gépkocsitűz keletkezik ezek során kb. 300 személy veszti életét. Közülük 90%-át megmenthették volna, ha a kocsiban vagy a közelében járműben lett volna oltókészülék.

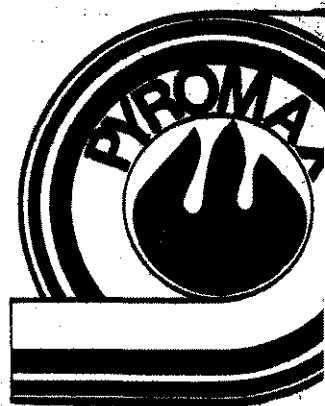
A PA Journal 1971/92. száma szerint az Angliában 1968-ban keletkezett 15 188 gépkocsitűz közül a személy- és teherautókban keletkezett 10 792 tüzeset ok szerinti statisztikája az alábbiakat mutatja:

Keletkezési ok	esetek száma	
	szék	tgk
villamos hiba, vezetékek	2680	748
egyéb	36	—
üzemanyag, motor	1980	724
egyéb	16	20
mechanikai hő, szikra	104	708
dohányzás	300	264
karambol	460	36
hamu	4	520
gyújtogatás	228	80
gyermek	172	160
gyufa, gyertya	28	24
öngyulladás	—	64
gumiabroncs	4	56
egyéb	100	136
ismeretlen	780	360
összesen	6892	3900

A statisztika a személykocsik fő veszélyforrásait az ábra mutatja. A gépkocsitűz az égő anyagtól függően „A” osztályú folyadéktűz, vagy „B” osztályú, parázsképződéssel égő anyagok tüze, illetve a kettő együttes égése. A hazai piacon jelenleg beszerezhető készülékek 1 kg-os porraloítók, vagy 0,25 kg-os expanziós habbaloítók. Mindegyik alkalmas a kezdeti tüzek eloltására. A beszerezhető autósziponpatronokkal működő készülékek rendszeresen ellenőrizni kell a töltések állapotát és a patronok súlyát. Nyári melegben nagyon megnő a patron nyomása, és nem tart a töltésük. A porraloítók töltésére célszerű univerzális ABC-port használni, mely a lángokon kívül a paraszt is oltja.

**Tűzrendészeti bizottságok,
tűzrendészeti előadók,**

FIGYELEM!

AZ MSZ 1040-ES SZABVÁNYOK EZ ÉV SZEPTEMBER 1-EVEL HATÁLYBA LEPNEK.

Az új szabványok végrehajtásában érdekelt szakemberek nagy várakozással tekintenek e jelentős mény elé, mivel a fennálló problémák megoldását remélik tőle, jóllehet **AZ ÚJ SZABVÁNYOK ALKALMASRA VALÓ ÁTTERÉS** előreláthatólag több évig tart majd.

A tűzoltókészüléket használó vállalatok, intézmények viszont kétségkívül érdekeltek abban, hogy a meneti időszak minél rövidebb legyen!

FIGYELEM!

Az új szabványok alkalmazására való áttérés időszakában az óvó rendszabályok megtartásának ellenőrzése esetén a metilbromiddal (CH_3Br) töltött ún. bromid- és tetraoltók **FOKOZOTTAN ÉLETVESZÉSES** lehetnek.

A tűzoltókészülék-állomány felülvizsgálatakor a védendő létesítmény, gép, berendezés stb. műszaki követelményeitől függően – ha ez célszerűen megvalósítható – **AJANLATOS A BROMID- ÉS TETRAOLTÓK FOLYAMATOS KICSERÉLÉSE** korszerű belső palackos 6 és 12 kg-os porral oltó készülékekre.

Ott pedig, ahol a gázoltók nélkülözhetetlenek, nem mérgező **BCF-GÁZZAL TÖLTÖTT KÉSZÜLTÉSEK** TANÁCSOS BESZEREZNI.

FIGYELEM!

A torlódások elkerülése céljából **MÁR MOST AJANLATOS GONDOSKODNI** a porral oltó készülékek pótolható bromid- és tetraoltók kicseréléséről.

KÉRJE VALLALATUNK SZAKTANÁCSADÁSÁT!

ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK-GYÁR

Budapest XIII., Babér u. 9-11. Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf. 99.

(X)

Továbbképző tanfolyam

a megyei tanács mezőgazdasági és osztályának szervezésében az elmúlt két tanfolyamot rendezték a mezőgazdasági szervezetek tüzrendészeti előzetesére. Jelenleg a tsz-ek 70%-ában vizarendész van. Még egy tanfolyam lenne ahhoz, hogy valamennyi termelőt megfelelő képzettségű tüzrendészettel rendelkezzék. Az új jogszabályok előtt azonban a megyei parancsnokság célszerűnek látja alapfokú tanfolyamot. Mindenesetre az ismeretek felrészében a mezőgazdasági és élelmiszeripari tanfolyamot továbbképző tanfolyamot bontakással. Ezen a 84 részvevő száma jelenleg hatályos jogszabályok és a gyakorlati tapasztalatok figyelembevételével a legfontosabb tudnivalókat ismertető előzetes követően olyan vélemény alakul a jövőben az alapfokú tanfolyamról — a tsz-vezetőkhez hasonlóan — a nekik részére is szervezni kell, lehetőleg egyben, egyhetes tanfolyamokat, ahol az új tapasztalatait, az esetleges új állásokat beszélnék meg.

TOLNÁBÓL

jelentik

ben tüzoltóságot szervezett 3 évvel ezelőtt. Vonalozásként 800 l/p-es kismotorfecskenődt vásároltak, teljes felszereléssel. A megyei parancsnokság lemezkadás targoncát biztosított a részükre. Erre az egységre (valamennyi tagja, a 8 fős női raj is szövet egyenruhával rendelkezik) mindig számítani lehet. Ott voltak két

lakóháztűznél, beavatkoztak a Virágzó Tsz borjünelőjének tüznél is. Jelentősnek értékelte a beszámoló azt a segítséget is, amelyet a testület tagjai munkahelyük tűzvédelmi felügyeletével nyújtottak.

A közgyűlésen felszólalt a megyei parancsnokhelyettes, és szintén pozitívan értékelte a testület munkáját. Több éves tűzoltói szolgálataért Simon Ferenc önk. t. főrm.-nek a Tűzrendészeti Érem ezüst fokozata kitüntetését adta át. Holmár József, a szövetkezet elnöke a kitüntetés mellé pénzjutalmat adott. Elismerésben részesítette Lepsényi György tüzrendészeti előadót is.

A jó hírű, nagy múltú, tolnai községi önkéntes tűzoltótestület közgyűlésén Orosz György elnök ismertette a tizenöt éves beszámolóját. Jóllehet a testület tagjainak átlagéletkora meghaladja a 40 évet, mégsem hanyatlott a munka; ezáltal is eredményeikről adhattak számot. Részt vettek a lakóházak felülvizsgálásában, megtartották a foglalkozásokat, eredményesen szerepeltek a járási tűzoltóversenyen. A tüzesetekhez minden alkalommal kivonultak. A község területén számos tűz keletkezett, de ott voltak a fűcánkertti magasvezetőségi villanyoszlop égésénél, a mőzsi hűtőház mennyeztűzénél oltásánál és a szekszárdi TITÁN Kereskedelmi Vállalat emlékeztetes raktártűzénél. Ezek óta tartó gondjukon (nincs megfelelő oktatóhelyiségük) igyekeznek segíteni a megyei tanács vb-vel, hogy az idén 300 ezer forintot adott szerzőjük emelétráépítéséhez. A községi tanács vb döntése alapján az építkezést még az első fél évben megkezdik a saját költségvetésű üzemükkel. A hiányzó pénzt vagy anyagot biztosítani fogják. Így remény van arra, hogy a legközelebbi évi közgyűlést már az új épületben tartathatják. Megjelent a közgyűlésen, és jutalmat adott át a testület részére dr. Lencsés Gyula, a megyei tanács vb igazgatási osztályának vezetője. Az 50 éves tűzoltói szolgálattal rendelkező Niedzielsky Dezső önk. t. szds., parancsnokot és Herczig Jakab önk. t. fhdgy.-ot dr. Farkas Gyula t. alez., megyei parancsnok jutalmazta meg.

Testületi közgyűlések

ében a testületek 80%-a már megtartotta éves munkát, a vezetőség tevékenységéről közgyűlést. A tapasztalatok kedvegyománnyá, hogy a közgyűlés után, a szók részvételével, közös vacsorán és szon vesznek részt. A számos rendezés mellett ezúttal Tolna község önkéntes és a járási Gumipari Szövetkezet testületi ükődő tüzoltóságának február 17-i közl számolunk be röviden.

földvári Gumipari Szövetkezet 27 fős közgyűlésén az elnök ismertette a rendk. Ebből megtudtuk, hogy a rendk. elyes, elavult műhelyekben működő etben meglehetősen nagy gond és féárul a létesítményi tüzoltóságra. Szln. a közvetlen tüzveszély a különböző lobbánspontú oldások és hígító valamint a gumimassza miatt. Már is tervbe vették a szövetkezet kitele- anyagi lehetőségek híján erre eddig lt sor. Ezért helyesíthető, hogy a szö- vezetősége, éppen a mostoha körü- lymatt, a tüzmelegítés fokozása érdeké-

A tolnai testület két „ötvenévese”: Herczig Jakab és Niedzielsky Dezső

Csögléi István
tű. örgy.

NTES SOROK: 1. SZEMES
ANYT IGY TÁROLHAT.
Mutatózó. 12. Farnernad-
13. Csak középben por-
Négylábú. 15. Európai vá-
16. 17. Régi asszonyi 18.
bb építészünk névbetűl. 19.
NA EZT TESZI A VÍZ HA-
21. Szovjet folyó. 22. Nem
ótlással. 23. Összedől. 25.
sze. 27. Építési anyag. 30.
Keskényi faanyag. 34. Rag
is. 36. Megjelölésre, meg-
betésre használják. 37. A
kikusok örülnek neki! 38.
40. A nap teszi, küldie-
Polgári alkalmazott. 43.
férfinév. 45. Kigyó is teszi.
vegyjele: Sn. 47. A külföldi
ajta. 48. Sipszilioni! 49.
1. Országgyűlés is volt
A VÍZSZ. 19. MIATT EZ
ZEHET, MELYET KERÜL-

FEJTÖRŐ FEJTÖRŐ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
O	M	L	E	S	Z	E	T		L		
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
G	B.	E	R	N	I				A		
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108

színművésznek. 41. Rádióállomás.
44. Korai gyümölcs. 45. Becézett
női név. 48. Mint 2. 50. Rendkívül
rövi. 52. Anikó azonos betűl. 53.
IIIII.

Megfejtésül az alábbi sorokat kell beküldeni: vizsz. 1., 19., 54. és függ. 1.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: ilyen magasépítményben tárolják újabban a szemes takarmányt.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Megfejtési határidő: 1973. április 20.

K. I.

A 3. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: RENDKÍVÜL HEVES, MAGAS HÖMÉRSEKLETŰ ÉS HATÁLMAS, FAKLYASZERŰ LÁNGGAL EG; ELTÉRITHETI; LÉGRITKULÁS; VÍZKÜD.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: GÁZZAL.

Könyvjutalmat nyertek: Pomozi István, Kuntelep; Horváth Márta, Nagykanizsa; Szabó György, Orosháza.

A nyereményeket postán küldjük el.

TŰZVÉDELME

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata Szerkesztő a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes. SZERKESZTŐSÉG: Budapest VIII., Széna Körtér János utca 1-3. TELEFON: 331-160. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság Felelős Kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 18,- Ft. Számjelmű: 235-90 151-1108
73.2573/2-04 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató. Postai irányítószámunk: 1081 Index 25 904

Citera, köcsögduda és okarina

Akik látták a Röpülj páva népdalverseny szereplőit, emlékezhetnek Nácsa Jánosra, aki egy nagyon régi hangszert mutatott be, az okarinát. Nácsa Jani bácsi Dévaványán él, ő a községi tűzoltótestület parancsnokhelyettese. Még 1928-ban lett önkéntes tűzoltó, nyugdíjba pedig a helyi Aranykalász Termelőszövetkezet tűzrendészeként ment. Most már nyugodtan hódolhat szenvedélyének, a citera- és köcsögduda-készítésnek. Már több mint száz hangszert készített, messze földről hozzá járnak citeráért és köcsögdudáért.

A községben citerazenekart is szervezett. Érdekessége ennek a zenekarnak, hogy ők a községi úttörőtűzoltó fiúraj tagjai is. A kapu soha nincs bezárva Nácsaéknál, Jani bácsit gyakran felkeresik esténként a faluból. Ilyenkor mindig felhangzik a legkedvesebb dala:

„Kalapomnál piros szegfű, babám tőled kaptam,
Fizetésül a szívemet érte odaadtam.”

(Kútvolgyi Mihály képriportja)

BUZGALOM ÉS VÉDELLEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata
XXV. évf. 5. sz. 1973 május

Felszabadulásunk ünnepén

Hazánk felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából ünnepségek voltak a Belügyminisztériumban. Ezeken részt vettek a BM vezető elöljárói, a tábornoki kar tagjai, a belügyi parancsnokok és pártmunkások, valamint a meghívott és berendelt elvtársak.

Április 2-án a Belügyminisztérium hősi halottainak emlékművét megkoszorúzták Rácz Sándor vezérőrnagy, a belügyminiszter első helyettese, Kőrösi György vezérőrnagy és Galambos József vezérőrnagy miniszterhelyettesek. A BM Pártbizottság képviselőjében Anda János első titkár, a BM KISZ-bizottság részéről Paizs Imre titkár helyezte el a koszorút.

Délután ünnepi díszelgés keretében hirdették ki Benkei András belügyminiszter parancsát. A felsorakoztatott egység előtt a belügyminiszter elvtárs számos kinevezést, kitüntetést és jutalmat nyújtott át a BM különböző szerveinél szolgáló elvtársaknak.

Az ünnepi aktus után tartott fogadáson az eseményen részt vevő Biszku Béla elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára mondott pohárköszöntőt. Üdvözölte az előléptetett, kitüntetett és jutalmazott elvtársakat, s további sikereket kívánt a munkában.

A BM TOP ünnepi taggyűlésén Horváth Sándor tú. ezds., országos parancsnokhelyettes méltatta április 4 jelentőségét. A rövid műsort követően dr. Farkas György tú. vörgy., országos parancsnok kitüntetéseket, elismeréseket, jutalmakat adott át a tűzvédelem számos hivatásos és önkéntes dolgozójának. Részt vett az ünnepségen és az elnökségben helyet foglalt Kőrösi György rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes, Kovács György, a BM MSZMP Bizottságának titkára, dr. Kovács István, az MSZMP KB munkatársa és Paizs Imre, a BM KISZ-bizottság titkára is.

A BM TOP központi megemlékezésén Horváth Sándor tú. ezds., országos parancsnokhelyettes ünnepi beszédében méltatta április 4 jelentőségét

Az ünnepségre meghívott és berendelt elvtársak egy csoportja

Benkei András belügyminiszter elvtárs átnyújtja a Kiváló Szolgálatért Erdemrendet Strádi Géza tú. alez.-nek, a BM TOP osztályvezető-helyettesének

Az ünnepi aktust követő fogadáson Biszku Béla elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára mondott pohárköszöntőt

Dr. Farkas György tú. vörgy., országos átnyújtja a Haza Szolgálatáért Erdem fokozatát Dóró János tú. alez. Vas megyeinek

is 24-én ünnepélyes alapköletéttel kezdődött meg a százhalombattai városi testület új szertárának építése. Az eseményen részt vett Magyar Sándor ország- i képviselő is. A városi tanács 100 ezer, a megyei tanács pedig 50 ezer forint- ul hozzá a költségekhez, több helyi szerv társadalmi munkát vállalt

A közelmúltban ünnepséget rendeztek a közszeg Mezőgazdasági Szakközépiskola if- jügárdistái abból az alkalomból, hogy egy- ségük Vági József nevét vette fel

Képünkön: a városi tűzoltótestület képvi- selője szalagot köt az IG-egység zászlajára

gyminiszter elvtárs a Tűzrendészeti urany fokozatával tüntette ki Bíró önk. tű. szds. kurdí tűzoltóparancs-

A Szabolcs megyei tűzoltó-parancsnokságon március 30-án értékelték az 1972: évi te- vékenységet. Az eseményen részt vett dr. Fábíán Lajos, a megyei tanács vb-ttkára. Juhász Lajos tű. alez., megyei parancsnok tartott beszámólót

re, a BM KISZ-bizottság titkára átadja a KISZ arany- is jelvényét Kítrich Kálmán tű. szds.-nak

A budapesti parancsnokságon négyes névadó ünnepséget rendez- tek március 21-én. A boldog édesapák: Varga Bálint tű. hdgy., Jakab István tű. hdgy., Kóhalmi József tű. hdgy. és Matics György tű. ftórm.

A DOLGOZÓ NY BIZALMÁBÓ

Habár még nincsenek végleges adataink, eddigi léseink alapján is biztos, hogy akárcsak eddig, a ban meg az ország minden megyéjében ismét százi és önkéntes tűzoltó elvtársunkat tiszteltek mu mukkal választóik április 15-én. Emellett ige akadtak, akik aktívan kivették a részüket az ide választások előkészítéséből és sikeres lebonyolítá Munkatársaink április 15-én Budapesten és I gyében jártak, hogy bemutassák ténykedésüket, lehessenek megválasztásuk örömteli eseményén

Amikor erőt, egészséget és sok sikert kívánun s velük együtt minden tűzoltó-tanácsstagunknak reméljük, hogy valamennyien méltók lesznek az nagy megtiszteltetésre, és becsülettel teljesítik amit választóik elvárnak tőlük.

Erd 43-as választókerületében a szavazatszedő bizottság tagjaként találkoztunk Zsigmond István t. zls. elvtárral (képünk jobb szélén), a budai járási parancsnokság beosztottjával. A 40-es választókerületben — immár másodszer — őt választották tanácsagnak, mégpedig azzal a megbízatással, hogy továbbra is ugyanolyan eredményesen fáradozzon a községfejlesztésért, mint eddig

Budaörsön az önkéntes tűzoltótestület területfelelősei tevékenyen kivették a részüket a jelölőgyűlések sikeres előkészítéséből. Képünk a tanásházán készült, ahol Horváth Jenő vb-titkár Vörös Ferenc önk. t. hdy.-gyal, a választási elnökség tagjával és Berdó Ferenc önk. t. szds.-sal, a 8-as számú választókerület szavazatszedő bizottságának tagjával (balról a második és harmadik) értékelik a már beérkezett eredményeket

Galgagyörkön ismét bizalmat kapott választóitól Pe t. hdy. és Örkényi József t. örgy., a váci parancsn rendészeti előadója és parancsnokhelyettese. A kis k legtevékenyebb tanácsstagok között emlegetik őket. Öt társ például igen sokat fáradozott a pébé-minicseretele séért, továbbá az utak rendbehozataláért is

Két fiatal fogadta Sződön Dinka András községi parancsnokot s a Abban az iskolában szavaztak, amelynek az építéskor társadalmi tagja. s vele együtt még hét másik önkéntest is megválasztottak

testület számos tagját is, hogy a szavazóhelyiségbe kis munkát végeztek. Dinka elvtárs immár harmadszor is

Dunaújvárosi vállalatok

A dunaújvárosi tűzoltó-parancsnokság pártalapszervezete vezetőségének kezdeményezésére a parancsnokság teljes személyi állománya a következő vállalatokat tette:

Szolgálati csoportonként 1-1 napon fizikai munkát végeztek Dunaújvárosi Beton- és Vasbetonipari Művekben, s a munkáért a VDK újjáépítésére ajánlották fel. Azok a beosztottak, akik alameley okból nem vehették ki részüket a munkából, egy napi letményükkel járultak hozzá az akció sikeréhez.

A parancsnokság beosztottai részt vettek a felszabadulásunk 8. évfordulója tiszteletére rendezett sportversenyeken, emellett értékes vállalatokat tettek a mezőgazdasági termények tűzvédelmének elősegítésére, az önkéntes tűzoltók járási versenyre való elkészítésére, valamint a laktanya karbantartására, környékének parkosítására és különféle javítási munkálatokra is.

A Tűzoltó Múzeum kérése

Az elmúlt években nem kis részben a Tűzvédelem olvasóinak támogatásával, folyamatosan gyarapodott gyűjteményünk. Régi és új szerzeményeinket sok ezren tekintették meg az állandó, illetve az általunk rendezett kiállításokon.

Az a törekvésünk, hogy az elkövetkező időkben tovább gazdagítsuk anyagunkat, csak akkor válhat valóra, ha a Tűzvédelem isztelt olvasói is támogatják múzeumunkat ebben.

Ezért azzal a kéréssel fordulunk a lap olvasóihoz, hogy egy-egy birtokukban levő tűzoltóstörténelmi anyagaikat engedjék át, illetve kölcsönözzék kiállítási célokra a Tűzoltó Múzeumnak, másrészt értesítsenek bennünket, ha ilyenekről tudomást szereznek. Különösen fontos számunkra, ha régi tűzoltó-egyenruhákkal, másrészt tárgyaikkal (pl. rangjelzés, sisak, balta, mászó- és szivattyús v), továbbá a testületi élet olyan emlékeivel gazdagítható gyűjteményünket, mint pl. zászlók, versenydíjak, kltüntetések, elvények, oklevelek. Ezenkívül ugyancsak előre is köszönjük azoknak a segítőkészségét, akik a tűzoltóélettel összefüggő emléktárgyak, tehát festmények, rajzok, feliratos táblák, bizonyítványok, gazolványok, iratok, régi tankönyvek kölcsönzésével, illetve ajánlékozásával vagy felkutatásával támogatnak bennünket. Ugyancsak becses értékek lehetnek múzeumunk számára a tűzoltásokkal, illetve a tűzoltóságokkal foglalkozó különféle újságok, plakátok, nyomtatványok, újságcikkek, fényképek, meghívók, valamint az egykori tűzoltószerek, felszerelések, fecskendők és tartozékaik, sugársővelek, kézioltók létrák stb.

Küldeményeiket címünkre: 1105 BP. X., Martinovics tér 12. számra várjuk. Nagyobb tárgyak elszállításáról természetesen gondoskodunk.

TŰZOLTÓ MŰZEUM

- 1 Emléklap és jelvény az először választóknak. Aki a jelvényt feltűzi: Punyeczki Lajos tű. örgy., a 123-as körzeti szavazatszedő bizottságának egyik tagja. Évek óta tölt be hasonló tisztelet, a választást megelőzően más körzetekben elnököljt jelölőgyűléseken
- 2 József Attila lakótelep, Ifjúmunkás u. 1. A 97-es választóközrztben másodsor is Lévai Sándor tű. alez-t, a IX. kerület tűzoltóparancsnokát jelölték tanácsagnak. Felesége és asszonylányá kíséretében. érkezik a szavazás helyszínére
- 3 Kiss Mihály tű. örgy. a II. Tölgyfa u. 14. alatti 18-as körzet szavazatszedő bizottságának elnöke lassan jubilál. Ezúttal kilencedszer vesz részt aktívaként a választás lebonyolításában. Szíves örömet teszi
- 4 Egy kis eszmecsere a bizottsági szervvel, kora reggel a 114-es szavazóközrztben, a XIV. ker. Egressy út 77/b-ben. A jelölőgyűlésen harmadszor is Osváry László ny. szds.-nak előlegezték a bizalmat a körzet választópolgárai

Tájékoztató az erdő- és avartüzekről, a mezőgazdaság tűzrendészeti helyzetéről

Sajtótájékoztatót rendeztek április 5-én a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságán az MTI, az országos napilapok és a Televízió képviselőinek részvételével. A meghívottakat dr. Farkas György tűzoltó vezérőrnagy, országos parancsnok és dr. Vágó Ödön, a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium főosztályvezetője tájékoztatta az erdő- és avartüzekről, valamint a mezőgazdaság tűzvédelmének időszerű kérdéseiről.

A témával foglalkozó tájékoztató részletes áttekintést adott a kapcsolatos körülményekről, intézkedésekről; felhívta a figyelmet a keletkezett súlyos károkról és ezek okozóira: a gondatlanságra.

Eszerint csupán márciusban 183 erdő- és 411 avartűz fordult elő az ország területén. 934 katasztrális holdon égett az erdő, 4616 holdon az avar; a tüzek 64 százaléka Borsod, Pest, Komárom, Nógrád és Somogy megyében keletkezett.

Megállapította a tájékoztató, hogy az aszályos és száraz időjárás önmagában nem okoz tüzet, ha az nem párosul gondatlansággal, felelőtlenséggel. És miután a mondanivaló elsősorban a lakosságnak szól, kiemelte, hogy *valamennyi tűz okát és az ezekkel járó felelősséget a tűzoltóság és a rendőrség közösen vizsgálja.* Amennyiben a cselekmény súlyos károkat okoz, és a tüzők magatartása nem minősül bűncselekménynek – a tűzrendészeti

szabálysértési hatóság 5000 forintig terjedhető pénzbüntetést szabhat ki. Bűncselekmény miatt vonják felelősségre viszont mindazokat, akik gondatlan magatartásukkal a társadalmi tulajdonban jelentős vagy kiemelkedően nagy kárt okoznak.

A kiszabható büntetés 1–3 évig terjedő szabadságvesztés. Kárértékre való tekintet nélkül a Btk. 190. §-ában meghatározott közveszély- okozásnak minősül, és emiatt felelnek azok, akik a tűz okozásával közveszélyes helyzetet teremtenek.

A további tüzesetek megelőzése mindenkivel nagyobb felelősségérzetet, a szabályok megszegőivel szemben következetesebb, határozottabb eljárást és felelősségre vonást igényel, mert csak így biztosítható az újabb károsodás megelőzése.

A tüzőkkel szemben ez ideig a tűzoltóság 10 esetben szabott ki szabálysértési bírságot, és 59 ügyben indult rendőri eljárás.

Az erdőtüzek szempontjából veszedelmesen rövidesen elmúlik, így az illetékesek tűzgyújtási tilalmat is feloldják. Az avartüzek azonban a továbbiakban is indokoltak tehát az óvatosság, a tüzrelőírások megtartása, különösen az avartüzek, hogy csak a kijelölt helyen, és időben szabad tüzet rakni, és a szünetkor el kell oltani.

A rendkívüli intézkedésekkel együtt is sokat tett az erdőtüzek csökkentésére.

Többek közt – a Művelődésügyi Minisztériummal egyetértésben – 100 ezer könyvjelző formájú órarendet készített az általános iskolások részére, amelynek minden fedőoldala illusztrálja a helyes tűzvédelmi szabályokat, és erdővédő iratokat tartalmaz.

Felkérték a Magyar Utóőrszolgálat Szövetségét, tegyenek intézkedéseket, melyek erdővédelmi oktatómunkát az úti úton.

A Magyar Honvédelmi Szövetség is megszervezte, hogy gyakorló repülőtereken az erdő- és mezőgazdasági területen tüzrakást, tüzet azonnal jelző oltószágnak, illetve az érdekelt gazdák részére.

A Magyar Televízió ifjúsági műsorai között foglalkozik az erdei tüzveszélyek megelőzésével.

A több mint 10 éves múltja visszatekintéséből álló Társadalmi Erdei Tűzvédelmi Szolgálat.

Megyei értekezlet

A HEVES MEGYEIEK EZÜTTAL nem a szokásos beszámolókat produkálták. Az előző évek gyakorlatától eltérően nem összefoglaló jellegű anyagot állítottak össze, hanem ún. szakágazati bontásban értékelték az egyes munkaterületeket. Így, így jóval terjedelmesebb lett a mérleg (különösen a nagyszámú statisztikai adat miatt), de előnye kétségtelen: elmélyültebb elemzésre és a lényegre jobban tükröző következtetésekre vonásra adott lehetőséget.

Sajátos esztendő számvetését kellett elkészíteni – az 5 fogalommal élve – olyan helyzetben, amelyre „a már nem és a még nem” állapot nyomta rá a bélyegét, s okozott a korábbiaktól eltérő nehézségeket. Érthető tehát, ha a beszámoló, a vitaindító és a hozzászólások nem az eredményeket exponálták ki elsősorban, hanem a problémákat taglalták.

A rendezetlen körülmények ellenére sikeres munkáról adhattak számot a megyeiek.

Javult tűzrendészeti igazgatási tevékenységük; csökkent a tüzesetek a kárérték összege.

MINT VITAINDÍTÓJÁBAN A MEGYEI PARANCSNOK LESZÓGEGYZTE: az munka... a tanácsok irányításában és felügyeletében eltelt egy esztendő mennyiségében az előző évek átlagát követte, minőségében pedig, néhány kivétellel, jelentősen javult.

A továbbiakban azt is nyomatékosan kihangsúlyozta, hogy szakmai munka az ötszervezésnek eddig nem volt negatív hatása. A szakmai munkát a pozitív és néhány kérdésben negatív megállapítások elsősorban nem szervezésnek, hanem a személyi állomány „hozzáállásának” és nem utolsággal a parancsnokságokkal kapcsolatban álló szervek felelősségérzetének vagy hiányának következménye.

Egyebek között azt is elmondta Toronyay István alezredes, hogy a megyei tanács szervei megértéssel fogadták a tűzoltóságot, és mindig hajlottak a problémáik megtárgyalására.

MINT MEGTUDTUK, az ötszervezés negatív tapasztalatai zömmel anyagi, technikai jellegűek, vagy az ezekkel összefüggő jogosultságok rendezetlenségéből adódtak. Más oldalról viszont annak tulajdoníthatók, hogy mindig nincs megfogalmazva: az új helyzetben miben van önállósága a szerveknek, s az általános és az ágazati irányítás sincs még összhangban mással.

Érdekes módon vetette fel a vitaindító, hogy indokolt-e a pesszimizmus, és az optimizmusra, és az utóbbit igenlően jó eredményt sorakoztatott fel érvek. Ennek kapcsán, aláhúzta a tűzoltóság társadalmi tulajdon védelmében betöltött jelentős szerepét. Megjegyezte, hogy tény még a nagyon vitatható módszerű tűzkárstatisztikai felmérés is meglehetősen kiugróan érzékelteti. És elgondolkodtatóan vetette fel, hogy hátha még a népgazdaságban tűz által keletkezett tényleges károkat, amelyek egy esztendőben az anyagi kár 15–20-szorosát is meghaladják...

A hozzászólások során néhány figyelemre méltó észrevétel is elhangzott a parancsnokok részéről. Javasolták egyebek között, hogy gyorsítsák meg a tüzőkkel szemben. – A veszélyes időszakban rendelkezni kell a készlettel a határos községekben, úgy, mint éveken ezelőtt a nyári betakarítás idején. Közép- és nagygyakorlatok szervezésével javítsák a mentő tűzrendészeti tevékenységét; az egyirányú gyakorlatok ideje lejárt, mert nem a kis tüzek okozzák a legnagyobb károkat. – Találjanak módot a porralöltővel „éles” gyakorlásra, hogy beosztottai megismerjék az oltás technikáját. – Megyei szinten szervezzék a tényleges tüzrendészeti előadásokat, az ottani viszonyok további érdekében.

NEM AZ EREDMÉNYEK DOMINÁLTAK a Heves megyeiek március 27-én. Mégis tartalmas tanácskozás volt, mert a tényeket realisan értékelte, az eredményeket nem eltűző, de a hibákat sem felengedő beszámolóval, s szenvedélyes hangvételű, de mérték tartó vitaindító és konstruktív hozzászólásokkal.

ta, a MÉM kérésére, fokozza egyéb-
n eredményes tevékenységét, növeli
k számát.

4 is felkérte a Belügyminisztériumot,
andóri szervek gyorsítsák meg a nyo-
it, hogy mielőbb felelősségre vonást
alkalmazni az erdőtüzet okozók el-

kozható szerint meghatározó tényező,
mezőgazdaságban is megszűnt a tűz-
idényjellege.

esítés, a munkaszervezés új formái,
5tevékenység sokirányú változása, fej-
övetkezéskében a tűzvédelem a mező-
gban is állandó, jelentős feladattá

keletkezésének lehetősége és a vé-
zükségessége ma már nem korláto-
aratás, cséplés és betakarítás idő-
Közismert az is, hogy a nagyüzemi
koncentrációja együtt jár az állat-
a gabona- és takarmánytárolók, a
dolgozó épületek és raktárak szá-
valamint az ott tárolt anyagok meny-
ek növekedésével. Mindez számotte-
folyásolja a tűzvédelmi helyzetet és
latos igényeket.

onabetakarítás gépesítése, a takar-
s terményszárítás hazánkban is álta-
vált. Az arató-cséplő gépek száma,
a traktorállomány az utóbbi 10 év-
jsokszorozódott. Ugyanakkor a gépe-
mos új üzemág létesítését és egyéb
feltételekről való gondoskodást is
sszé tett. Így a gépesítéssel egyidejű-
hatványozódott a különböző épületek,
javítóműhelyek, üzemek, üzemanyag-
száma. A műhelyekben végzett tevé-
egy része pedig a tűz keletkezésének
hetőségeit teremtette meg.

nossá vált és igen elterjedt a kisegítő
iküzemág. Ezek tűzveszélyessége ese-
eléri az ipari létesítményekét.

esítés mind több elektromos energiát
A hálózat fokozott terhelése, a fo-
észülékek és -berendezések nagy szá-
tenként a karbantartás és a szaksze-
zerelés növeli a veszélyhelyzetet. A
vezetékek sérülése, kopása, zárata,
ltségmentesítés hiánya stb. az állat-
kon és egyéb létesítményekben meg-
izetleketzési lehetőség.

szerű állattartás, a különböző új hib-
velése a hőmérséklet állandó szinten
igényli. A hagyományos tüzelőberen-
helyett erre a célra mind elterjed-
használik az olajat és a gázt.

csak a korszerűsítés következménye a
tésés, légáramlásos szárítás széles
erjedése. Igen gazdaságos takarmány-
módszer, de ha megsértik a techno-
és tűzrendészeti szabályokat, öngyul-
szélyes.

lónan veszélyes a szemes termények
zárítása is, részben a technológia, de
éppen a szárító üzemeltetéséhez
energiahordozók miatt.

az azt jelenti, hogy ebben a népgaz-
gban is még szervezettebbé, hatéko-
kell tenni a tűz elleni védekezést. Azt
elvet kell érvényre juttatni, hogy a ter-
l egyidejűleg történjen gondoskodás
delmi előírások végrehajtásáról.

óbbi, magától értetődően a gazdasá-
etőinek a feladata – jegyzi meg a tá-
s, utal ennek kapcsán a tűzrendé-
izrendészeti megbízottak, bizottságok,
s tüzoltók szervezetének fontosságára.
apítja, hogy ezek munkájára, eredmé-
közvetítéseire ma már mindinkább szá-
lehet. Persze – mutat rá – esetenként

a megbízott személyek szakismerete, ráter-
mettsége sem kielégítő még, ezért elsősorban
a nagyobb feladatok ellátásában kell segí-
teni a tűzrendészeti szervezetet, a gazdaságok
vezetőit.

A továbbiakban leszögezi a tájékoztató,
hogy a mezőgazdasági tűzrendészeti helyzete
megfelelő. A már ismert körülmények és vi-
szonyok ellenére sem emelkedik a tüzesetek
száma, sőt 1972-ben, az előző évhez viszony-
lítva csökkent. Ez azonban korántsem azt
jelenti, hogy a tüzesetek számának csökke-
nése maga után vonja a kárérték csökkené-
sét. Ennek ellenkezője is előfordul, éppen a
már felvázolt okok miatt.

A tüzesetek számának csökkenése a kö-
vetkezetesebb vezetésnek, a nagyobb felelősé-
gérzetnek, a jobb munkaszervezésnek és a
figyelem megszilárdítása terén elért ered-
ményeknek is köszönhető. Mert mindez köz-
vetlenül vagy közvetve kihatással van a gaz-
daságokban foglalkoztatott sok tízezer dol-
gozó magatartására. Amikor mi a feyelemről
beszélünk, ebbe mindig beleértjük a tűzren-
dészeti, technológiai feyeelmet is, és ezt ilyen
értelemben igényeljük a gazdasági vezetők-
től is.

A korszerű megelőzés ellenére még mindig
számottevő tűzkárok érik a népgazdaságot.
1972-ben a mezőgazdaságban 1915 tűz for-
dult elő, amely az összes tüzeseteknek
36,3%-a. Ebből a tézesek, állami gazdaságok
és egyéb szocialista szektor területén 853 tűz
keletkezett. Az elmúlt három év alatt – csak
a ténylegesen megsemmisült anyagértéket fig-
gyelembe véve – 143 millió forintot tett ki
a mezőgazdasági tűzkr, és ebből 130 millió
a szocialista szektorra esik. A mezőgazdasá-
got ért tényleges károsodás azonban ennek
a többszöröse, hiszen a 143 millióban nem
szerepel a helyreállítási költség, a munka-
kiesés és egyéb járulékos kár.

Ami a tüzesetek keletkezéséi okát illeti, azok
úgyiszlóvan azonosak a népgazdaság egyéb
területén előforduló okokkal.

A gazdaságosság kapcsán felveti a tájé-
koztató, hogy a beruházásoknál, a pénzügyi
kihatással járó igények kielégítésénél az esz-
szerűségnek kell érvényesülnie. Van azonban
nem egy terület, ahol nem lehet meghatá-

rozója a gazdaságosság vagy a szűk vállalati
érdek annak, hogy egyes, az élet és testi
épség, valamint a vagyon biztonságát célzó
igényeknek eleget kíván-e tenni a kötelezett.

Arra is felhívja a figyelmet, hogy tűzrendé-
szeti szempontból a korszerűtlen létesítmé-
nyekben legsúlyosabb a helyzet, mivel itt leg-
közvetlenebb a tűzveszély. Emiatt a tűzren-
dészeti hatóságoknak – differenciálton és a
fokozatosság szem előtt tartásával – érve-
nyesíteniük kell a biztonságosabb termelést
szolgáló intézkedéseket.

A tüzek többsége abból származik, hogy –
a gondatlanságon kívül – a dolgozók nem
vagy nem kellően ismerik a munkakörükket,
tevékenységükkel járó tűzveszélyt, a megelő-
zés szabályait. Számos helyen a vezetők is
eltűrik a dolgozók feyelemzetlenségét, és sa-
ját hatáskörükben nem alkalmaznak felelős-
sége vonást.

A dolgozók tűzrendészeti oktatása, az is-
meretek számonkérése sem kielégítő. Az ok-
tatás megszervezését a jogszabály a létesít-
mény vezetőjére ruházza ugyan, de ennek sok-
szor csak formálisan tesznek eleget. Előfordul,
hogy az oktatási anyagot a dolgozó meg-
sem kapja, de még több az olyan hely, ahol
ezt nem is kéri számon. Ennek tulajdonítható,
hogy a tilalom ellenére szabálytalanul tárolják
és használják a tűzveszélyes folyadékokat, tűz-
és robbanásveszélyes környezetben nyílt lán-
got használnak, vagy olyan helyen végeznek
ezzel járó tevékenységet, a biztonsági intéz-
kedések megtétele nélkül, ahol az tüzet, eset-
leg robbanást okozhat.

Végezetül azt hangsúlyozta a tájékoztató,
hogy a tűzrendészeti feyelem megszilárdítá-
sának nélkülözhetetlen feltétele az egyéni és
a kollektív érdek összhangjának fokozott ér-
vényesülése. Mindenkiel meg kell értenni,
hogy a népgazdaságot ért károsodás az
egyént is érinti. Hiszen a tűz megzavarja a
termelés rendjét, munkakiesést eredményez,
anyagi értékeket pusztít el, esetenként pedig
a jövőre is káros következményekkel járhat.
Téves tehát az a nézet, hogy a biztosító tűz
esetén ügyis fizet, tehát a kár megtérül. Hi-
szan a kár mindenképpen vesztés, s nép-
gazdasági szinten nézve abból mind az egyén-
nek, mind a közösségnek hátránya származik.

BORSOS MILYEN JELEZNEK

Szteranku János

részt az IKV bevonásával ellenőrizt és ki tartja karban a számos ilyen megfevő száraz vagy nedves felsz keket és nyomásfokozóikat (kiderül zony nem gondoskodtak megfelelő kezelések), másrészt olyan inté is terveznek, amelyek eredmények ilyen házakban lakók körében közt válik: tűz esetén legfőbb kötelessé nal értesíteni a tűzoltóságot.

Az új építkezések az ország má nagyobb városában is alaposan l leckét a tűzoltó-parancsnokságnak. területek eléggé behatároltak, az módok miatt ugyanakkor a korabl több tűzveszélyes anyag tárolása nálása válik szükségessé. Így ol cseppet sem könnyű eldönteni, m tég adható engedmény a men meg a tűztávolságokra vonatkozó

Hagyományos probléma viszont lyen is az őrzés. Február 16-án p éppen aznap felvett éjjeliőr a Misk építő Vállalat egyik lakókocsijál okozott, amikor az ott tárolt 15 li mafonatú üvegballonból benzint olajkályhába; nem egészen négy azelőtt pedig az Észak-magyaror lami Építőipari V. 44-es építésveze egyik munkahelyén történt hasonló

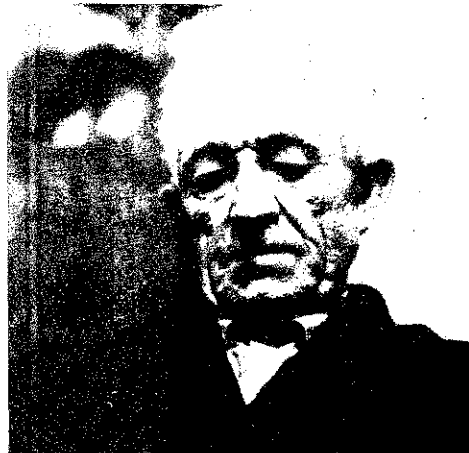
A BAÉV a kivitelezője az épülő kórháznak. Miközben az épületet Kiss Györggyel, a vállalat tűzrend adójával, feltűnik, hogy a különb san rendben tartott építési terüle anyagok tárolási helyének közelé ben is dohányoznak, hiába tették mi táblát...

A nemrégiben ötvenéves jubile neplő Szerencsi Csokoládégyárban letkezett tüzesetekről annak idején sen beszámoltunk. Most arra vált csiak, mit tett a gyár vezetősége a a korábbinál sokkal hatékonyabbi vehessék a hasonló esetek megis nek.

Baffy György fómérnök egyebek mondta, a jövő év végére terve

A szegedi Tarján-telepi káresetről készült tévé-tudósítást követően gyakran csöngött a telefon a miskolci parancsnokságon. Közép-magas és magasházak lakói érdeklődtek: milyen tűzoltókészüléket szerezhetnének be, és jó néhányan egy kissé hitetlenkedve vették tudomásul: kézioltót ugyan magánszemélyek is vásárolhatnak, de vajmi kevés hasznát vennék egy lakóházi tűz alkalmával.

A miskolci parancsnokság mindenesetre igyekszik levonni a következtetéseket. Egy-

Tury Nagy Pál

Aki átveszi a kiténtetést: Orosz Anna önk. tű. őrm., parancsnokhelyettes

Ni m annyira a „csináld magad” mozgalom népszerűségén fellelkesülve, mint inkább bizonyos gazdasági megfontolásokból meg amiatt, hogy a kapcsolatos választék és szolgáltatások színvonalát köztudottan kívánivalókat hogy maga után, jó néhány borsodi nagyvállalat saját erőből igyekszik megoldani tűzoltó-felszereléseinek karbantartását és szerény, de nem lebecsülendő fejlesztését.

A DIGÉP-nél például e célra kis karbantartó műhelyt létesítettek. Egyebek között – a korábbinál jóval olcsóbban – itt töltik a kézioltók szénsavpalackjait is, és néhány ezer forintas költséggel itt készítik a gyár két ön-járó „T” 800-as kismotorfecskendőjét. Egy-egy Nyírség-típusú targoncát alakítanak át erre a célra; a targoncákat meghajtó motor 250 köbcéntiméteres.

Szteranku János rendészeti vezető és Csőreg Bertalan tűzrendészeti csoportvezető, aki egyben a létesítményi tűzoltóság parancsnoka is, elűjságolták, hogy URH-berendezéssel és készülékekkel is igyekeztek gyorsabbá tenni a tűzjelzést, és a megelőzésben is szép hasznát veszik ennek, minthogy a járőröző létesítményi tűzoltók rádióan azonnal jelezhetik az esetleges kirívóbb szabálytalanságokat. Gombnyomásra villanymotor tolja ki a Zsuk-fecskendőjükön levő berendezés antennáját, de ennél sokkal lényegesebb, hogy a gyárban 12 tűzoltónak van jogosítványa a gépjármű vezetésére, és amikor káresethez riasztják a diósgyőri üzemi parancsnokságot, a távollét idejére a létesítményi tűzoltók-ból szervezett raj helyettesíti a kivonult egységet. S hogy ez teljes értékű legyen, olyan saját gyakorlóterület létesítenek, ahol igazi tüzek oltása a feladat.

rekonstrukció befejezését, és ezt kö-
nem kell termelnük a mintegy 80 esz-
fafödémű épületekben. Addig is
n úgy szervezték meg a létesítményi
belső ellenőrző szolgálatát, hogy
a gyári középvezetők közül kerülnek ki.
idmáig nem tisztázott okból keletkezett
özül az egyik tetemes kárt okozott, s
helyen keletkezett, ahol hivatalosan
nem tartózkodhatott, viszont a bejutás
g nem volt nehéz. Most ezen is vál-
k, és jobban szemmel tartják az
nkásokat is.

a ünneplő százéves fennállását a sá-
tórjai tűzoltóság, s a nagy esemény
ére az itteni parancsnokság személyi
nya egy emberként csatlakozott a párt-
t meg a szakmai vezetés kezdemé-
hez, hogy ki-ki 100-100 óra társadal-
ka végzését vállalja a jubileum tiszte-

nkálókat egy része már el is készült:
értékű belső tatarozást végeztek, hi-
törtört, meg egy toldaléképületet, to-
tőlőmlőszárítót és üzemanyagtárolót lé-
k.

atanyaeépület műemléknek számító tor-
állandó tűzoltókiállítást terveznek;
Miklós örgy., parancsnok irányításá-
r szépen gyűlik az anyag, hogy mi-
zdagabban szemléltethessék a rég-
a közelmúltat, s a nem kevésbé ér-
elent.

n gyakorlatozott a Sátoraljaújhelyi
gyár női csapata. Az igyekezet érthe-
marosan eldől ugyanis: sikerül-e jogot
ük a közeljövőben Csehszlovákiában
5 nemzetközi tűzoltóversenyen való
lre.

ben a lányok alaposan megizzadnak
tét reményében, Kovács Gyula igaz-
arról beszélgetünk, hogy szeretnék
eni a Dohányipari Vállalatok Tröszt-
üzrendészeti versenyén szerzett első
üket. A tűzvédelmi tevékenység min-
át felölelő versengést mindenekeelőtt
kinti igen hasznosnak, mert az eltérő

lezik be a sátoraljaújhelyi „tűzoltó-
not”

A dohánygyári női csapat is esélyesként készül

adottságok ellenére is sok tanulivaló akad
egymástól; s nekik is igen ösztönző hatású
volt, amikor a versenyfeltételek értelmében a
testvérvállalatok tűzrendészeti előadói ellen-
őrzést tartottak náluk.

A véletlen úgy hozta, hogy két kitudetés
átadásán is jelen lehettünk. Az egyiket, a
Tűzrendészeti Érem arany fokozatát Önöd
községben nyújtotta át Csapó András ezds.,
megyei parancsnok Tury Nagy Pál önk. tü-
ftárm-nek, aki ötven esztendeje tagja a tes-
tületnek, s jelenleg is területfelelős. Az ese-
mény kapcsán rendkívüli közgyűlésen üdvö-
zölték az ünneplőt. Előbb Szabó János
parancsnok meleg szavakkal méltatta tevé-
kenységét, majd a fiatalok köszöntötték, vé-
gül átadták neki a testület ajándékát.

„— Amíg erővel bírom, számíthatnak rám”
— ezekkel a szavakkal köszönte meg Tury
Nagy elvtárs a figyelmességét.

Orosz Anna önk. tü. őrm.-nek, a zalkodi
önkéntesek parancsnokhelyettesének munka-
helyén, a kenézlii térszében a térsz., vala-
mint a tanács elnöke jelenlétében adták át
a Tűzrendészeti Érem bronz fokozatát.

A 21 éves Orosz Anna hét esztendeje ön-
kéntes tűzoltó, s mint hallottuk, a testület
férfi tagjai is elismerik: parancsnokhelyettes-
nek is talpraesett. Előfordult már, hogy ő
tartotta meg a foglalkozást, méghozzá igen
jól felkészülten.

A térszében fizikai munkásként kezdte, in-
nen került a bérelszámolásba, és levelező
tagozaton pár hét múlva érettségizik. Továb-
bi tervei: sikeresen felvételizni a Számviteli
Főiskolán, és a legközelebbi alkalommal
zalkodi színekben részt venni egy lehetőleg
minél magasabb fokozatú tűzoltóversenyen.

A munka nehezét mindig szívesen vállaló
ifjú parancsnokhelyettes KISZ-tag, s minden
jel szerint újabb elismerés előtt áll: felvé-
telre javasolják ugyanis a községi pártszerve-
zetbe.

A Pamutfonóipari Vállalat miskolci gyá-
rában Lövei Dezső tűzrendészeti előadóval
beszélgettünk. Mindenekeelőtt arról, hogyan
igyekeznek évről évre eredményesebbé ten-
ni a dolgozók meg a létesítményi tűzoltók
tűzvédelmi oktatását.

Az újonnan belépőket nemcsak szóban
oktatják ki, hanem egy kb. 10-11 perces,
házilag készült film segítségével is bemutat-
ják nekik a tűzveszélyes üzemrészeket, a

megelőzés és az oltás legfőbb szabályait.
Emellett 1970 óta egy kis könyvecskében min-
denki írásban is megkapja az összes tudni-
vajókat.

A fontosabb beosztású létesítményi tűzoltók
havonta egy-egy szabadnapjukon (a
gyár ugyanis 4 műszakos, s ennek megfele-
lően a készütségi rajok száma is 4) 8 órás
továbbképzésen vesznek részt.

Idén augusztusban is megrendezik a tűz-
védelmi hónapot. Házi verseny, tűzriadó gy-
akorlása és még jó néhány érdekes esemény
szerepel e programban. Így például egy
olyan tűzvédelmi és biztonságtechnikai to-
tó, amelyen aki nem ér el legalább 7 pontot,
azt „nyeri”, hogy ismétlődő oktatásban ré-
szesítik.

Akárcsak számos létesítményben, itt is igen
jól beváltak a dolgozókról készült nyilván-
tartó lapok, amelyeken nemcsak az oktató-
sok időpontját rögzítik, hanem az esetleges
dicséreteket vagy éppen szabálysértéseket is.

A megyei pártbizottság kezdeményezésére
igen szoros kapcsolatok alakultak ki az
MHSZ, valamint a tűzoltó-parancsnokságok
és számos helyen a községi tűzoltótestületek
között.

Szarka István, az edelényi járás MHSZ-
titkára úgy véli, kölcsönösen előnyös ez, hi-
szen például a községekben sok esetben
közös a tagság, és több eredményt érhet-
nek el, ha nagyobb rendezvények pl. honvé-
delmi nap, lövészverseny vagy tűzoltóverseny
alkalmával a két szerv kölcsönösen segít
egymásnak. Most is tervezik, hogy MHSZ-
bemutatókkal színesítik majd a járási tűzoltó-
verseny programját.

S az együttműködés jegyében rendezik
meg azt a nyári táborozást is a megyében,
amelyen igen előnyös anyagi feltételekkel
tűzoltó fiatalok is részt vesznek majd, és kel-
lemes körülmények között gyarapíthatják hon-
védelmi és tűzvédelmi ismereteiket.

Ugy gondoljuk, a közeljövőben részletesen
is célszerű lenne ismertetni azt az állomány-

Gyűlik az anyag a 100 év történetét szem-
léltető kiállításához

Ezt a csónakot a kazincbarcikai tanács vásárolta az ifteni tűzoltó-parancsnokság részére vízi mentés céljára

táblázatot, amelyet a megyei parancsnokság állított össze a községi tűzoltótestületek részére, mivel ez bizonyára más megyékben sem lenne érdektelen.

Most csupán ízelítőül annyit, hogy az állománytáblázat egyrészt meghatározza: melyik beosztásban milyen rendfokozat érhető el; így például a titkár főhadnagy, a szertáros pedig zászlós lehet, s ezt a kérdést a közös tanácsú községek viszonylatában is szabályozza, méghozzá itt is úgy, hogy ne következhesen be a tisztii rendfokozatok cseppet sem kívánatos „inflálódása”.

A feladatok jobb megosztását célozza, hogy minden testületi parancsnoknak van egy ún. technikai helyettese, s létezik önkéntes tűzrendész és propagandista tisztség is, amit a megyei parancsnokság véleménye szerint női önkéntes tűzoltók is igen jól el láthatnak. Felmerült, hogy célszerű lenne rövid tanfolyamon továbbképezni közülük néhányat.

Több mint 60 méterre röpítette a robbanás ereje

A miskolci parancsnokságon – de gondoljuk, másutt is – meglehetősen tanácstalanok abban a kérdésben, hogy miképpen tehetnek eleget az érintettek a 15 633-as szabvány 4.205 pontjában előírtaknak. Ugyanis e szabványelírás nem határozza meg pontosan, mi fogadható el hővédő pajzsok a tűzveszélyes folyadékokat tároló telepeken, és ráadásul arról sem tudnak felvilágosítást adni, hol szerezhetnek be ilyeneket. Ezúton is kéri az illetékes tárcák egyértelmű állásfoglalását, mert hát élet és tűzvédelmi okokból valóban szükség lenne ezekre a hővédő pajzsokra.

Az elmúlt néhány hónap legtanulságosabb káresetének a leninvárosi Tiszai Vegyi Kombinát volt a színhelye.

Hegesztetni kellett a tárolótelep néhány tartályát. Egy külföldi leírás alapján a helyszínen ún. habbal elárasztásos módszerrel kívánták elvégeztetni a munkálatokat.

Az egyik 1000 köbméteres könnyűkátrány-tartályon sikerült is a hegesztés: a tartályt előzőleg vízzel kimosták, kigőzölték, majd nitrogénnel átöblítették.

Ezután a hegesztés helyéig vízzel töltötték fel a tartályt, e fölött egy 20–30 cm-es könnyűkátrányréteg volt, föléje pedig kb. 2400 köbméteres nehéz- és középhabot folytattak be. (A kátrányréteggel az volt a céljuk, hogy a víz ne keveredjen a habbal...)

A sikeren felbuzdulva – mint utólag kiderült – a másik tartály hegesztésekor már jóval kevesebb elővigyázatosságot tanúsítottak, mivel a kigőzölést meg a nitrogénnel való átöblítést nem végezték el.

Ily módon azonban jókora kátrányréteg maradt a tartályfalon, a könnyűkátrány pedig jelentős százalékban toluolt és xilolt is tartalmazott, s ezek köztudottan habtörő anyagok.

Elgondolkoztató, hogy erre a munkálatokat irányítók sem gondoltak, pedig a korábbi hegesztéshez képest lényegesen több középhab sem volt elég a tartály megtöltésére. Ilyen körülmények között kezdődött meg a hegesztés, s hamarosan robbanás következett.

zett be. Felemelkedett, majd többet van métert repült a tartálytető, senki nem tartózkodott ott, ahol és a közeli üzemyagvezetékék s meg.

A robbanást követően kigyulladt a tartályt körülvevő állványok is, a munkálatok kirendelt állami és önkéntes egységeinek bevetése kellett ahhoz, hogy a veszélyes környezetet ezáltal biztonságossá megvédhessék.

Ellenőrzés közben tiltott helyeken hányáson érte Asztalos Sándor a Borsodi Erdő- és Fafeldolgozó kazincbarcikai telepen a képiúrlén álló fiatallembert

A további ilyen hegesztéseket a parancsnokság érhető okokból nem engedélyezte.

A tűzkárok pontos összege meg nem ismert, de a legcélszerűbb módján Borsod-Abaúj-Zemplén megyében is adódnak, akik csak a közvetlen anyagi kár mellett a tűzoltóság tevékenységét, s nem veszik figyelembe a károktól mentett értéket, továbbá a közvelegelőbbesör együtt járó egyéb veszteségeket.

Olykor azonban a közvetlen károktól sem könnyű megállapítani a kárt. Ehhez kívánt segítséget nyújtani a megyei parancsnokság, amikor továbbképzésben az Állami Biztosító egyik szakosított konzultációt tartott a megyei munkásaival.

A megyei parancsnokság úgy tervezi, hogy az egységeken a jövőben kiképzési feladatokat irányítják, majd a sportfoglalkozásokat Kiképzésüket Várhidi Csaba tűzoltó vezeti, majd, aki okleveles testnevelő. A munkások egyrészt változatosabbá akarják tenni a foglalkozásokat, másrészt pedig szeretnék, hogy jobban elősegítsék a tűzoltók fizikai készségének fejlesztését.

Gádor-

Automatizálási lehetőségek a tűzvédelemben

Tűzjelzőhálózat és jelzőközpont

az eddigiekben láttuk, miként lehetséges a tűzparaméterek észlelni a tüzet. Azt is tudjuk, hogy a tűzészlelők a veszélyes területen, helyiségekben vannak felszerelve (pl. gyár üzemépületei, raktárai stb.), és a jelzésadó által a központba jelet innen kell eljuttatni egy ügyletes személyhez, aki a központban intézkedik. A cikksorozat első részében adott rendszertek vázlatán alapján ezt a feladatot a tűzjelzőhálózat és a jelzőközpont végzi el. Gyakorlatilag tehát a tűzjelzőhálózat az a hálózat, mint olyan vezetékszer, amely a tűzészlelőket összekapcsolja a jelzőközponttal.

A különböző országokban nagy figyelmet szentelnek a tűzjelzőhálózat és központ kiépítésének, üzemeltetésének, karbantartásának. Előírások, kötelező erejű szabványok rögzítik létesítési feltételeit és követelményeit. Hazánkban az MSZ 9785-66 szabvány intézkedik a tűzjelzőrendszer létesítési feltételeiről. A szabvány előírásainak célja: a jelzőhálózatot meg kell óvni a roncsolástól, időjárás és más agresszív behatásoktól.

A központban a rendszer nem képes feladatát ellátni, ha a központban a jelzőközpontba (továbbiakban: központ) továbbított jelet nem lehet megfogadni. Ugyanakkor a kábelek, vezetékek javítása, kicserélése is nagy költséges és komplikált művelet (pl. egy nagy kiterjedésű üzem területén).

Az előírások másik csoportja a központra vonatkozik. Ide tartozik az egyes észlelőktől jövő információk, és a központban az ügyletes személy tudomására a tűzkitörés tényét — azaz a tüzet. A továbbiakban néhány követelményt említek meg a legfontosabbak közül.

A központnak két, egymástól alapvetően különböző jelet kell fogadni és jeleznie. Ezek a hiba- és a veszélyjelzések. A hiba jelet a központ állandó figyelés alatt tartja (nyugvóáramú jel). Ha valahol meghibásodás történik (szakadás, rövidzárlat), akkor ezt mint hibajelzést azonnal jelzi a központ. Az ügyletes személy (kezelő) tudomást szerez a működést gátló tényezőkről, és rögtön intézkedhet a hiba elhárítására.

A veszély jelzést kívánom megjegyezni, hogy a vonalak üzemállapotának állandó figyelése alapvető követelmény a tűzjelzőközpontnál. Ha a veszély elhárítására, illetve felismerésére létesített tűzjelzőrendszer üzemképességéről nem áll módunkban a nap bármely pillanatában meggyőződni, akkor az — nyugodtan állítjuk — fabatkát sem ér, sőt hatásában rosszabb, mintha nem működne. Ezt nagyon ki kell hangsúlyozni, mivel a tűzjelzőhálózat karbantartása, felújítása nem éppen a legkedveltebb üzemeltetési feladatok közé tartozik némelyik üzemben.

A veszély jelzést a veszélyjelzés. Ez nem más, mint a veszély jelzést — bekövetkeztének jelzése. A központnak két jelzést biztos módon, szelektíven (azaz: honnan, melyik irányból érkezett a jelzés) kell jeleznie, éppen azért, hogy rögzíthető legyen a tűzforrás helye. A felsoroltakon kívül még más feladatokat is el kell látnia a központnak, és több jelet szolgáltatnia, azonban ezekre itt nem térünk ki.

Tűzás nélkül állíthatjuk, hogy a tűzjelzőhálózat agyközpontja a jelzőközpont. Ennek megfelelően állandó működésben kell lennie. A működtetés egyik alapfeltétele a szükséges villamosenergia jelenléte. A jelzőáramköröket és más egységeket működtető táplálófeszültség — azaz a villamos energia — kimaradása tökéletesen megbéníthatja a tűzjelzőrendszert. A kialakuló helyzetet még csak komplikálhatja, ha a tűzészlelés egy automatikusan induló tűzoltási rendszerrel is összeköttetésben van. Ezek miatt a központnak önálló — minden más berendezéstől függetlenül — saját energiaforrással kell rendelkeznie. Ezek akkumulátorcsomagok, olyan kapacitással, hogy 24 óráig hálózati feszültség kimaradása esetén is működtetni tudják a tűzjelzőrendszert.

Ma már többféle jelzőközpont működik hazánkban is. Igaz, az új, modernebb konstrukciójuk mellett megtalálhatók még a régi, ma már korszerűtlennek mondhatóak is. A jelzőközpontoknak — mint láttuk — egyik alapvető követelménye az üzembiztos működés és a hosszú élettartam.

A központok jelzőáramkörrel régebben mechanikai mozgást végző jelfogókkal működtek, ami a mai technikai fejlődés mellett már elavultnak tekinthető. A jelfogók helyét átvették az elektronikus működésű kapcsolóáramkörök (billenőkörök), amelyek jellegükben fogva nem tartalmaznak mozgó elemeket. A különböző központok típusait itt felsorolni — hely hiányában — lehetetlen.

Röviden az MMG gyártmányú, FJK 24 N típusú félvezető biztonsági jelzőközpontot említem meg, amely valóban kielégíti a szabványos feltételeket. Ez a központ az MSZ 9785-66 szabvány, valamint a vonatkozó KGST-szabványtervezet figyelembevételével készült. A berendezés rack-rendszerű, nyomtatott alaplamezű félvezetőket tartalmazó áramkörökből épül fel, és bővíthető. A figyelés nyugvóáramkör-rendszerű. Hiba vagy veszélyjelzés hatására logikai kapcsolatban felépített (NEM; ÉS; VAGY — kapuk) billenőkörök végzik a kapcsolási műveleteket. Ennek megfelelően üzembiztonsága, élettartama sokszorososa a jelfogós típusúakénak. (8. ábra.)

Az 1. ábrán levő rendszerteknikai vázlatra tekintve látható volt: a tűzjelzés vétele után két lehetőség kínálkozik a tűzjelzés továbbítására a tűzoltósághoz. Az egyik ma még általánosnak mondható: az ember közbeiktatása. A tűzvédelmi lánccsal ezen a pontján belépő emberi szubjektum — a cikksorozat elején felvázoltak alapján — sok tévedést, késést, esetleg katasztrófa-előidézési okot produkál. A jelenlegi módszer szerint az ügyletes személy az általa tudomásul vett tüzet postai távbeszélő-hálózaton szóban jelenti az illetékes tűzoltóságnak.

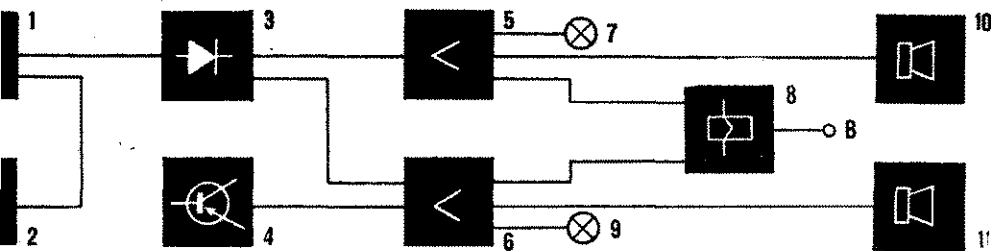
(Folytatjuk)

Dunai Gyula t. fhdgy.
okl. villamosmérnök

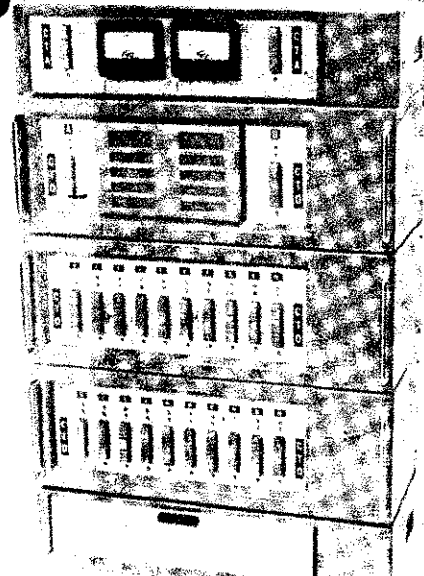
BIZTONSÁGI JELZŐKÖZPONT AZ ALÁBBI FŐBB ÁRAMKÖRÖKBŐL ÁLL:

- 1. Jelzőáramkör (jelzőáramkörként).
- 2. Távbeszélő térképvezérléshez (10 áramkörként).
- 3. Hiba és multiplikáló áramkör (10 áramkörként).
- 4. Hiba- és veszélyjelző áramkör (központként).
- 5. Hiba- és veszélyjelzés teljesítményerősítő.
- 6. Hiba- és veszélyjelzés teljesítményerősítő.
- 7. Hiba- és veszélyjelzés teljesítményerősítő.
- 8. Hiba- és veszélyjelzés teljesítményerősítő.
- 9. Hiba- és veszélyjelzés teljesítményerősítő.
- 10. Hiba- és veszélyjelzés teljesítményerősítő.
- 11. Hiba- és veszélyjelzés teljesítményerősítő.

- 8. Távjelzések jelfogói.
- 9. Hibamező lámpái.
- 10. Jelzési hangfokozat.
- 11. Hibajelzési hangfokozat.
- A) Jelzőáramkörök csatlakozása.
- B) Telep, föld, távjelzések, központi telefon csatlakozása.
- C) Világító térkép lámpáinak csatlakozása.

8

Kigyulladt a One New York Plaza 50 emeletes irodaépület. A tűz este keletkezett a 34. szinten, és az ór vette észre. Azonnal bekapcsolta a kézi működtetésű tűzjelzőt.

A riasztásra kiérkeztek a tűzoltók, s habár mindössze három perc telt el, a tűz átterjedt még egy emeletre.

A tűz ilyen heves terjedésének megértéséhez szükséges kitérni az épület szerkezeti sajátosságaira.

Központi vasbeton részén liftaknak, lépcsőjáratok, pihenőszobák, közös használatú helyiségek, valamint a légkondicionáló rendszer szívó-nyomó légcsatornái vannak elhelyezve.

Az épületnek ezt a részét acélgerendák kötik össze azokkal az oszlopokkal, amelyekhez a kötényfalakat erősítették.

Az oszlopok, gerendák meg a földemek alsó felületét azbesztréteggel védték. Ennek köszönhetően az oszlopok tűzállósági határértéke 4 óra, a földemé meg a talajréteggel borított gerendáké pedig 3 óra volt.

A 34-ik szinten kezdődött

A külső falak alumínium panel borításúak, a borítás meg a falak közötti távolság 41 cm.

A kötényfal belső felülete, valamint az ablakok közötti és fölötti térközök polisztirolhab lemezzel voltak szigetelve. A polisztirolhab lemez kívülről száraz gipszvakolattal volt borítva, de nem magasabban az álmennyezet szintjénél.

Az álmennyezetek az épületben hangszigetelő lemezzel voltak kitöltve. Az álmennyezet s a földem között helyezték el a légvezetéseket, a világítási hálózatot szerelvényeit, a villanyvezetéseket, továbbá a telefonkábeleket. Külső burkolatuk polivinilkloridból és más szintetikus anyagokból készült. A tűzgátló elválasztások ezekben a nagy, zárt térésekben hiányoztak.

A légkondicionáló rendszer összes szívó ventilátorait a 19. szinten helyezték el, a levegőt recirkuláló ventilátorokat pedig a 20-on. A forró meg a hideg levegő külön csatornáit az épület négy sarkán helyezték el.

Minden emeleten flexibilis kivezetésű kerek légvezetéken áramlott ki a levegő.

A földemen való átvezetések helyein a légvezeték körüli szabad térést tűzgátló elválasztás nélkül készült.

A külső légkondicionáló rendszeren kívül volt még egy belső is, olyan légvezetékkel, amelyek az épület középső szekcióján áthaladtak az egyes emelet-szintek légcsatornáin.

A szívó-nyomó csatornáknak a nyílásai olvadóbiztosítók tűzgátlóval voltak felszerelve.

Az épület tűzvédelmi rendszeréhez tartoztak minden lépcsőházban a 15 cm átmérőjű felállóvezetékek. Vízellátásukat 49 ezer liter űrtartalmú tárolókból biztosították. A kazánházban levő két db kézi indítású, 2800 l/perces teljesítményű tűzoltószivattyút a városi vízhálózatról táplálták.

A tűzoltóömlők csatlakoztatása a felszállóvezetékhez az épület négy oldaláról volt lehetséges.

Az épület el volt látva kézi bekapcsolású tűzjelző hálózattal. Ehhez emeletszintenként egy-egy

Az ötvenemeletes épületben keletkezett tűz következtében ketten életüket veszítették, harmincan megsérültek és mintegy 10 millió dolláros kár keletkezett

jelző tartozott. A tűzjelző bekapcsolásával automatikusan kikapcsolódtak légkondicionáló berendezés szívó ventilátorai. A kezdet kezdetén egy szigetelt részben az álmennyezet alatt, nem messze a 34. emelet szint délkéleti részétől vették észre a tüzet. Itt – mint már említés történt róla – jelentős mennyiségű éghető szigetelésű kábel volt.

A szellőzőrendszeren át a tűz behatolt az épület nyugati részébe, a légkondicionáló rendszeren át pedig az épület központi részébe; és ugyancsak átterjedt a déli és keleti falakon a nem szigetelt polisztirolhab lemezre.

A tűz erős kifejlődését elősegítette a szintetikus anyagokból készült bútorok sokasága, (poliuretánhab párnák, műanyag bevonatok). Az észlelését követő 30 perc elteltével a tűz olyan erősen kifejlődött, hogy a 33. szint déli részén az összes éghető anyagot lángok borították.

A nyugati légcsatornánál, közvetlenül a bejáratnál tönkrementek a 8 cm vastag gipszblokkból létesített falak. Megjegyzendő, hogy a légkondicionáló rendszer légvezetékeinek áttörései egészen veszélyes körülményeket teremtettek. Ezeken a tűz átterjedt a 35. szintre is.

Mivel a recirkulációs ventilátorok nem voltak kikapcsolva, a füst beáramlott a csatornába, ezekből pedig a különböző emelet-szintek helyiségeibe. Az erős füst miatt evakuálni kellett az embereket.

Ez a liftekkel meg a lépcsőházakon keresztül sikerült. De az egyik lift elakadt két emelet szint között. A benne tartózkodók közül ketten meghaltak, egy személy súlyos állapotban szállították kórházba.

A tűzoltók a 30. szintről kezdték meg a támadást. A tömlővezetéseket a lépcsőházi tűzvízhálózatokhoz csatlakoztatták. Annyira sűrű volt a füst, hogy füstgáztvédelmi felszerelést kellett használniuk.

Csak öt óra múlva sikerült lokalizálni, majd eloltani a tüzet. Milyen rongálódást idézett elő a tüzeset?

Megolvadt az alumínium borítás meg az ablakok alatti védőlemez a 33. szint déli falán, valamint a 34. szint nyugati falán. Az acélgerendák a 33. szint központi, továbbá a 34. szint déli és nyugati részén deformálódtak, elhajlottak néhány hüvelykre, öszszekötőcsavarjaik eleresztettek, vagy összetörték, s emiatt a gerendák néhány épületrészben le-

estek a padozatra. A telefon az elektromos hálózat eldobozai is elalaktalanodtak, bútorzat meg a berendezés majdnem teljesen elégetek.

Majdnem minden anyagot, lyet az építéshez meg a berendezéshez felhasználtak, a meg a fém kivételével volt.

Az acélszerkezetek erős kifejlődése két alapvető okra vezethető vissza. Először is ez a Nagy-Britanniában vásárolt szerkezeteket már a szállítási rozsdaréteg fedte.

Ezért az azbesztröst, a ráporlasztással juttattak az oszlopokra, egész sor rozslut tartott, és bizonyos múltán leesett. Másodszor a helyen eltávolították az azbesztrést.

Mindebből az amerikaiok elsősorban azt a következtést vonták le, hogy csökkenteni kell az ilyen épületek hővezetését, s ha ez lehetetlen, működő Sprinkler-hálózatot felszerelni.

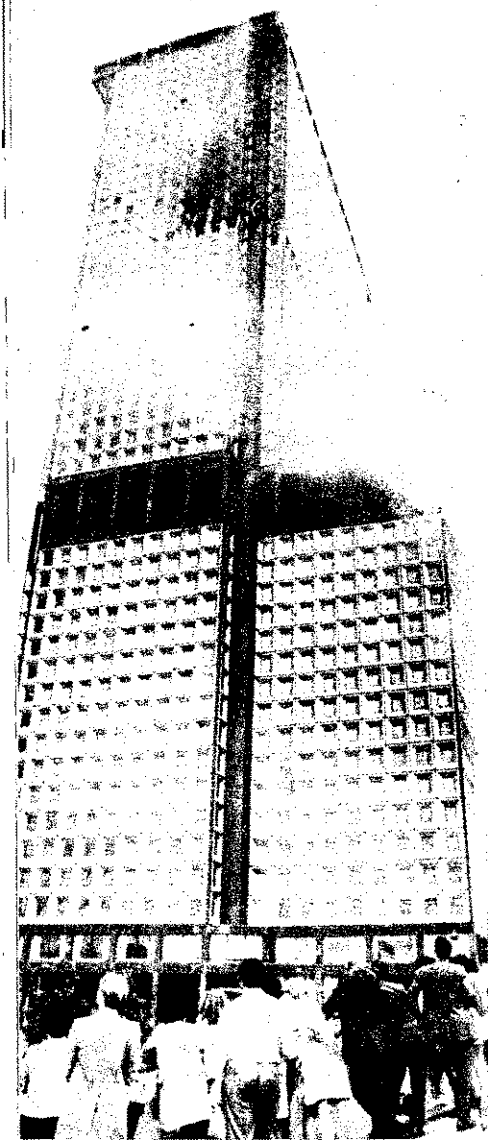
Ugyanakkor kategóriában meg kell tiltani a fokozottan veszélyes anyagok felhasználását a bútorok készítésére. Az szerkezetek védelmére anyagok alkalmazása szűkíteni kell, amely nehezen távolítható a védendő felületről, és nincs a rongálódásnak. Nem szabad, hogy az épületen álló zott megoldás nem univerzálisan kellőképpen megbízható.

A borítás és a belső fal közötti vertikális csatornák, ugyanakkor a válaszfalakon minden szinten vízszintes tűzvédelem szükségesek. A légkondicionáló rendszerét célszerű lenne a 33. szint számára külön kialakítani. Mivel ez a javaslat nem felel meg a korszerű gyakorlati kompromisszumos megoldásnak, ajánlani lehet a recirkulációs légcsatornák tűzgátlókkal felszerelését.

A légkondicionáló rendszer vezetékeit, amelyek áthaladnak a légcsatornák s védendő helyeken, nem éghető anyagból kell készíteni. A közműhálózatok, valamint a légkondicionáló rendszer vezetékeit fémcsövekbe kell helyezni.

Végül az ilyen épületekben tétlenül szükséges a tűzvédelem ventiláció. Ez biztosítható a recirkuláló levegő kivételével. A légcsatornáknak tűzállósággal kell rendelkezniük, hogy ellenálljanak a tűz hőhatásnak, a tűzgátlókat pedig úgy kell elhelyezni, hogy megakadályozzák a tűz átterjedését más emeletre.

(A Pozsarnoj cikkje nyomán)

NÉHÁNY SORBAN

**ZKAROK HOL-
DIABAN.** Amsz-
terdami hivatalos je-
sens szerint tavaly
országban 275
aranykorona
okoztak a külön-
tűzek. Ez a ha-
s összeg kétsze-
az előző évinek.

**ZKATASZTROFA
ILABAN.** A Fü-
zigetek főváro-
k üzleti negye-
n, egyelőre is-
tlen okokból tü-
zetlekedtek, ame-
óriási kárt okoz-
A lángok ötter-
k a környező
házakra is. A ka-
ófa következté-
11 személy, köz-
három tűzoltó,
ébesült, és 500
lakás nélkül
dt.

**Z EGY OLASZ-
ÁGI KLINIKÁN.**
a klinikájának
pavilonjában
tűz pusztított.
oltók csak több
megfeszített
ával tudták a
kat megfékez-
A tűz egy idő-
halálát okoz-
3 személy pedig
s égési sérülé-
szenvedett.

**TALMAS TOR-
Ó** pusztított Te-
flamban. A nyolc
on végigsöprő
har több helyen
okozott. A leg-
ottevőbb kárt
ard város szen-

vedte, 130 kilométer-
rel délre Texastól. Az
anyagi veszteséget
két és fél millió dol-
lárba becsülik.

**A RIOI KARNEVAL
MÉRLEGE.** Brazília
fővárosában, Rio de
Janeiróban, a karne-
vól idejére ezúttal
is riadókészültségbe
helyezték a tűzoltósá-
got, a mentőket és a
rendőrséget. Az idei
karnevál mérlege: 137
halott és 11 466 sebe-
sült; több ezren tűz-
től szenvedtek sérü-
lést. A városban szin-
te minden órában fel-
lobbant valahol a
láng, úgyhogy a tűz-
oltók vajmi keveset
láthatnak a híres ese-
ményből.

ISMET KITORT Chi-
lében a Sota Mount
Hutson tűzhányó. A
nagy hőség miatt ko-
moly tűzveszély kelet-
kezett az érintett ter-
ületen. Ezért utasít-
tották a riadóké-
szültségbe helyezett
tűzoltóságot, hogy ve-
gyen részt a lakos-
ság elköltöztetésében.

**NAGY ARVIZ PUSZ-
TÍTOTT** az észak-tu-
néziai területen, és
csaknem 12 millió
dolláros kárt okozott.
A lakosság mentésé-
ben a tűzoltóság em-
berfeletti erőfeszítés-
sel vett részt. A ter-
mészeti katasztrófa-
nak 86 halálos áldo-
zata van, és több
mint 50 ezer ember

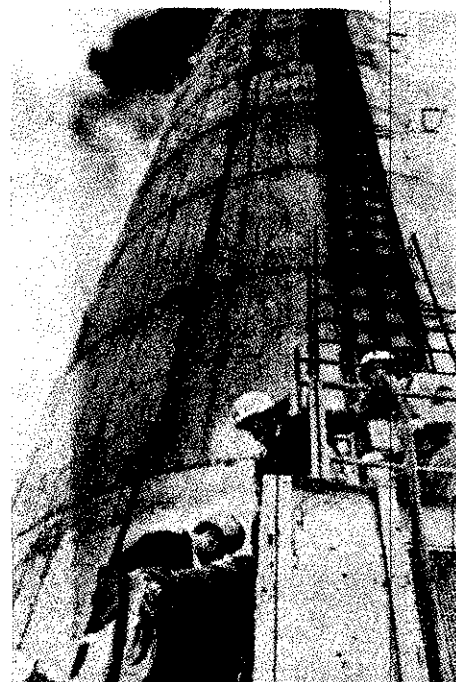
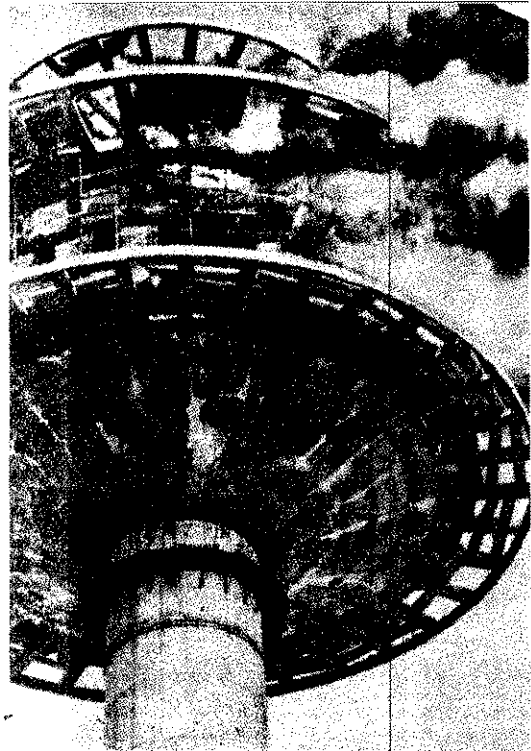
maradt fedél nélkül.
A kiáradt folyók 6000
házat döntöttek rom-
ba.

**TÜZHALAL BAJUSZ-
TOL.** India észak-
nyugati részének
egyik kis falujában a
95 éves Maukhu sza-
bó vesztét igen hosz-
szú bajusza okozta.
Cigarettrára gyújtás
közben tüzet fogott
különös ékessége, és
a lángok olyan gyor-
san terjedtek át az
aggastyán ruházata-
ra, hogy mire a tűz-
oltók néhány perc
múlva a helyszínre ér-
tek, már szénáé égett.

**KITERJEDT ESŐZE-
SEK** okoztak komoly
gondot az amerikai
tűzoltóknak a Missis-
sippi környékén, ahol
a folyó 2,8 millió hek-
tárnyi árterületet
árasztott el. A tűzol-
tóság, a katonaság-
gal közösen, meg-
kezdte a lakosság ki-
telepítését a part-
menti városokból.

**LAKÓHÁZTÜZ
MONTREALBAN.** Ka-
nada legnagyobb vá-
rosában leégett egy
háromemeletes lakó-
ház. A tűzoltók több
mint három órán át
dolgoztak megfeszít-
tett erővel, mire si-
került megakadályoz-
niuk a lángok tova-
terjedését. A tűz kö-
vetkeztében heten
életüket vesztették,
húszan pedig megse-
besültek.

84 méterre a
föld felett tűz
keletkezett az
NSZK-beli Bad
Dürkheim mel-
letti Weilerskopf
adótornyában,
amikor a pébé-
gázzal melegített
bitumen kifutott
az edényből. A
A kivonult tűz-
oltóságot —
mint képeink is
tanúsítják —
igen bonyolult
feladat elé állí-
totta a beavatko-
zás. Tevékeny-
ségüket az is ne-
hezítette, hogy a
magasból alá-
hulló égő részek
tűzet okoztak a
tornyot körülve-
vő erdőben

Új tűzvédelmi technológia az építészetben

Ágszerte nagy érdeklődést
tűzvédelmi szakkörökben
hogy az Egyesült Államok-
Kanadában, az európai
országokban pedig elsősorban
országokban és a Német
Köztársaságban az
tek üreges tartóelemeit víz-
zárják meg, amely tűz ese-
biztosítja a megfelelő hű-
ereset, hogy addig a ma-
ximális acél tartóelemeit
izvédelmi előírások szerint —
oros beton-, téglá- és egyéb
lattal kellett védeni. A nem-
en kidolgozott, teljesen új
s az acélszerkezetű magas-
ényeknél az eddigiektől me-
eltérő építészeti, valamint
ukációs lehetőségeket nyújt.
új tűzvédelmi eljárás tech-

nikai alapelve nagyon ötletes és
egyszerű: az épület tartóelemei
üregesen készülnek, és vízzel
vannak megtöltve, s zárt körfor-
gásban összekapcsolják. A tetőn
elhelyezett víztartályból a kívánt
vízmennyiség állandóan a szük-
séges szinten tartható. Figyelmet
érdemel, elsősorban tűzvédelmi
szempontból, hogy tűz esetén a
hőt a víz természetes felmelege-
dése következtében beálló körfor-
gásával elvezeti, úgyhogy a
maximálisan megengedhető át-
hevülést a tartóelemek a legna-
gyobb külső hőmérséklettől sem
érik el. Fontos körülmény az új
eljárásnál, hogy az elgőzölgött
víz egy úszószelepen keresztül
folyamatosan pótolható. A szak-
emberek szerint minimális a kor-
rózióveszély is, mivel a rendszer

vízmennyisége állandó, oxigén
nem juthat be, s így a víz az
acéllal szemben semlegesen vi-
selkedik. A fagyásveszély is ki-
küszöbölhető fagyásgátló vegy-
szerek egyszerű bekeverésével.
Az eddig nyilvánosságra ho-
zott építési tervekben, amelyek-
nél ezt az eljárást alkalmazzák,
a víztöltés lényegében a tartó-
elemekre korlátozódik. Ennek az
a nagy előnye, hogy a burkolat
megtakarításával sok tér nyerhe-
tő pl. a szerkezet dekoratív ki-
alakítására, és a tartóelemek ar-
chitektonikai elemeként kitű-
nően használhatók. A tetőszerke-
zetekbe beépített horizontális tar-
tók ilyen módon eleve védettek
a tűztől.
A szakajtó szerint ilyen eljá-
rással épül az United States Steel

Corporation 64 emeletesre és 256
méter magasra tervezett pitts-
burghi-i épülete. A rozsdamentes
acélból készült derékszögű külső
támaszok az épület frontja előtt
állnak, és fagyásgátló szerrel be-
kevert vízzel vannak töltve. Ter-
vek szerint az óriási épületnek —
nagy magassága miatt — a hűtő-
rendszer 12—18 emelet magas
övezetekre oszlik. Erre azért van
szükség, hogy a hidrosztatikai
nyomás egy bizonyos értéket ne
léphessen túl.
A szakértők újságíróknak el-
mondták, hogy az új tűzvédelmi
eljárással készült épületek léte-
sítési költségei nem lényegesen
magasabbak a szokásosnál.

Karczag László

Raktártűzoltási kísérlet

Mint ismeretes, hazánkban is megkezdődött a könnyűszerkezetes építési program végrehajtása. Egyidejűleg a tűzvédelmi követelmények meghatározásának szükségessége is felvetődött. E feladatnak természetesen csak úgy tehetünk eleget, ha minden olyan lehetőséget kihasználunk, amellyel igazolhatjuk elgondolásaink helyességét.

A tűzvédelmi követelmények meghatározása céljából a KPM, BM TOP, Hungarocamion, MIKI, ÉMI rendezésében került sor Budapesten, a X. kerület Albertirsai út 10. szám alatti, a BNV 19. számú pavilonjában egy tűzkíséret lefolytatására.

A kísérlet célja és előzményei

A tűzkíséret egyedüli célja a „C” tűzveszélyességi osztályba tartozó egyszintes, raktárjellegű létesítményben stabil habbalöltő tűzvédelmi berendezés hatékonyságának megfigyelése, a tűztérben kialakult hőmérsékletek mérése, továbbá a füstérzékelők működésének vizsgálata.

A tűzkíséret szervesen beleilleszkedik az országos könnyűszerkezetes programba, annak részét képezi, kivéve az építészettel, az épületgépészettel, a villamossággal és a technológiával kapcsolatos tűzvédelmi követelmények vizsgálatát.

Nem volt célja a tűzkíséretnek a vízzel, a porral és a gázzal működő tűzvédelmi berendezések hatékonyságának összehasonlítása.

A tűzkíséret előkészítése

Az előkészítés szakaszában meg kellett határozni:

- az éghető anyagok nemét és mennyiségét,
- a tárolási módot,
- az alsó fűtőértéket (Mcal/kg),
- a valóságos fűtőértéket (Mcal/m²),
- a módosító tényezőket.

Az előkészítés során a bizottság úgy döntött, hogy a tűzkíséretet a valós helyzetnek megfelelően kell lefolytatni.

A tárolási magasság megállapítása

A tárolás megállapításánál figyelembe vettük a főváros X. kerületében épülő Hungarocamion áruraktár tényleges betárolási körülményeit. Ennek megfelelően az átlagos tárolási magasságot 3,5 m-ben állapítottuk meg.

Az éghető anyagokkal kapcsolatos ismérveket szerint csoportosítottuk:

Anyag	Tárolási mód	Térfogatsúly (kg/m ³)	Tényleges súly (kg/m ²)	Alsó fűtőérték (Mcal/kg)	Módosító tényező
fa	ládá egy-másra rakva hézagosan	600	300	3,7	1,
faforgács	ládában, lazán		3	3,7	1,
textília	ládában, lazán		30	5	1,
műanyag	ládában göngyöleg, részben termék	1000	100	4	1,
gumi	ládában abroncs, rétegben	1300	40	6	1,
Összesen: 473					

1 3 perccel a tüzgyújtás után. A tűzterhelés 473 kg m²

2 A késleltetett tűzoltás miatt a tűz a tetőszerkezetre is áttért

3 A habgenerátor működés közben

kísérlet lefolytatására a pavilon 150 m²-es (6×25) ré-
: igénybe. Ebből az éghető anyagokat hozzávetőleg 60
területen helyeztük el. A kiszámított 4+3 kg/m² tűz-
8 m²-en (3×6) alakítottuk ki. A fennmaradó 42 m²-es
rületen, legalább 2 m magasságban üres ládákat he-
l, amelyekben nem éghető anyagok jelenlétével szá-
A 60 m²-en betárolt anyagmennyiséget nem éghető
zallal fogattuk össze szétesés ellen.
és: A tűzterhelés faegyenértéke

$$\frac{2\ 160\ 000 \times 18}{4000 \times 150} = 64,6 \text{ kg/m}^2 \quad q_{\text{eff}} = \frac{2\ 160\ 000 \times 0,00}{4000 \times 150} = 216 \text{ kg/m}^2.$$

arra, hogy a valóságban a 60 m²-en 216 kg/m² a tűzterhelés,
ék a 150 m² alapterületnek több mint 30%-án fordul elő, így
faegyenértékkel kellett számolni (EMI házi szabvány).

Egyéb szempontok érvényesítése

k betárolását úgy végeztük, hogy azok között legalább
gutak alakuljanak ki. Az összefüggő függőleges „lég-
kialakítását szándékosan kerültük a füstérzékelők
ek realitása szempontjából.

kísérletet természetesen felhasználtuk a belső téri hő-
tartományok mérésére is. Ennek érdekében a tetőszer-
ében, a két hosszanti oldal mentén 12—12 horgot he-
l, kb. 3 méternyire, párhuzamosan két sorban, a hőér-
db) és a villamos vezetékek rögzíthetősége céljából.

lon faanyagát keresztirányban — 25—25 méteres hossz-
magasságban —, továbbá hosszirányban — 6—6 méte-
ágban és ugyancsak 6 m magasságban égéskésleltettük.
leltetésnek kettős célja volt. Egyrészt a tűz továbbter-
késleltetése, másrészt magának az égéskésleltető haté-
k a vizsgálata.

ség volt arra is, hogy egy kb. 80×25×25 cm-es égés-
el ellátott ládába acélcsövet helyezünk, és mérjük
s az acélcső felületi hőmérsékletét az idő függvényében.

zetesen a pavilonrész tetőszerkezetének belső része is
tve volt, a beszakadás késleltetése érdekében.

észen, kb. 6 m² összfelületen nyílásokat létesítettünk a
ázok elvezetésére.

ér közelében, arányosan elosztva, füstérzékelőket tele-
hogy a tűz kezdeti szakaszában jelzést adjanak, és a
abgenerátorok működtethetők legyenek.

A beépített tűzvédelmi berendezés

lonrész határoló falszerkezetébe, kb. 4 m magasságban,
és a végfalon léghabgenerátorokat építettünk be.

ik vízturbinás meghajtású volt, nagy kiadósságú könny-
fejlesztésére alkalmas. Stabil üzemre, üzemi tűzi-
a kapcsolva, önműködő vagy kézi indítással. A meg-
teljes mértékben visszavezethető a medencébe vagy

Főbb műszaki jellemzők:

leges habteljesítmény 50—60 m³/p,
álóvíznyomás 1—3 att,
képző anyag BELSOL vagy más hasonló összetételű,
ikus habképző anyag
erési arány 1—5%,
képző anyag adagolása térfogat-kiszorítással,
súly 52 kp.
vízcsatlakozó-csonk 52 mm-es,
tripetális vízturbina könnyűfém öntésű házban,
nyelés 260 l/p, soros üzemben 120 l/p,
esítmény kb. 1,2 lóerő.

Üzemeltetés:

berendezés egyetlen csap megnyitásával indul. A hab a
l több méterre lövellhető. A habfejlesztésre szolgáló
ndszer ellenáll a kezdődő tűz hőhatásának. Megfele-
oen a hab távolabbi helyre is eljuttatható. A berende-
ióálló. A turbinaegység már 0,5 att-nál forgásba jön,
üzemképes. A nyomásingadozás a fejlesztett hab meny-
efolyásolja. Az adagolószervezet mozgó alkatrészt nem

A berendezés kezelése teljesen biztonságos. Üzembe helyezése
egyetlen mozdulattal elvégezhető, kezeléséhez különleges szak-
ismeret nem szükséges.

Megjegyzés: Az ismertetett habgenerátor prototípusa 1971-ben készült
a BM TOP Központi Javítóműhelyben, és több üzemórát működött hi-
bamentesen. A berendezés stabil kialakításának lehetősége biztosított.

A tűzkísérlet lefolytatásához beállított másik habgenerátor
60 m³/p teljesítményű volt. A ventilátort villanymotor működ-
tette. A keverési arány, az előzőhöz hasonlóan, 1—5%. A beren-
dezés működési elve megegyezik az előző habgenerátoréval.

A tűzkísérlet lefolytatása

A tűzkísérletet egy könnyűszerkezetes vásári pavilonban
hajtottuk végre. A pavilon acéloszlop, aszfalt padozatú, fake-
retbe rögzített üveg kőritőfalas favázis tartószerkezetben, fapanel
elemekből készült. A kísérlet céljára igénybevett 150 m²-es terü-
let — a tetőszerkezet magasságáig — kb. 25 cm vastag, 3 m hosz-
szú és 15 cm széles faelemekből készült lécvázra. A végfalon egy
kétszárnyú faajtóval, ellenkező oldalon egy vészkijáratí lehető-
séggel.

A tűzkísérlet tulajdonképpen több napot vett igénybe.

Először a füstérzékelők előpróbájára került sor. A tér közepe
táján kb. 5 kg éghető anyagot égettünk viszonylag nagy füstkép-
zódással. A felszerelt füstérzékelők közül az elsőnek bejelző ide-
jét kb. 4 p-ben rögzítettük. Utána a 600 m³-es pavilonrészét hab-
bal töltöttük fel a vízturbinás habgenerátorral. A légtér feltöltése
12 p-et vett igénybe.

A következőkben, habbalöltással párosult tűzgyújtásokat vé-
geztünk csupán kis tűzterheléssel. Az előkísérletek közül érdekes
megemlíteni azt az esetet, amikor a tér közepén kb. 4 m²-en, 2 m
magasságban 100 kg (10×7+2×15) anyagot égettünk. Az elsőnek
jelző füstérzékelő ideje kb 5 p volt. A haboltás megkezdésére ek-
kor került sor.

A tűzkísérlet utolsó szakaszában késleltetett tűzoltást alkal-
maztunk. A 150 m²-es alapterületből 60 m²-en tároltuk az éghető
anyagot, átlag 3,5 m-es magasságban. Az előkísérletek taprszta-
lataiból azt a következtetést vontuk le, hogy a hab oltó és loka-
lizáló hatásának határa van. Ezt a határt természetesen a tűz-
terhelésnek, illetve a felszabaduló égéshőnek kell egyértelműen
mghatározni. A tűzpróbának ebben a szakaszában a tetőszerke-
zet teljes tönkremenetelével számoltunk. Az oldalfalszerkezet
égését, illetve kidőlését csupán feltételeztük. Ebben a szakaszban
a beépített habgenerátorok esetleges megmentésére és a szom-
szédos pavilonrész, illetve pavilonok védelmére is kellett gondol-
nunk.

A bizottság állásfoglalása alapján a kísérletet csapadékmen-
tes, szélcsendes (< 6 m/mp) időben és tűzoltói asszisztenciával kí-
vántuk végrehajtani.

A tüzet a rakomány középrészén gyújtottuk meg (x = 12,50,
y = 3,00, z = 0,00 méter). Égettünk 63 m³ anyagot, amely 2130
Mcal/m²-nek felelt meg. Feltételeztük, hogy az égés átterjedhet
a 84 m³ üres, éghető anyagú ládákra is, amelyek 42 m²-en voltak
betárolva.

A program szerint az elsőnek bejelző füstérzékelő kb. a 4.
percben lépett működésbe. A tűz oltását kb. a 7. percben kezdtük
meg a vízturbinás habgenerátorral.

A 2—3. percben élénk füst keletkezett. A 3—4. percben sűrű
füstképződés volt tapasztalható, a 4. perc közelében felcsapódó
lángokat észleltünk. A 10. percben, a tetőszerkezet átégésekor hő-
mérséklet-csökkenés mutatkozott, ugyanakkor intenzív szívóhá-
tást tapasztaltunk, olyannyira, hogy csak nehézség árán tudtuk a
befelé nyíló kétszárnyú ajtót becsukni és a hab kiömlését meg-
akadályozni.

Érdemes megemlíteni, hogy már az 5. perc közelében 600 C°
hőmérsékletet rögzítettek a hőérzékelők.

A tűzkísérlet végeredményéről, az értékelés előtt, természet-
esen még korai lenne beszélni. Az adatok feldolgozása és értéke-
lése még egy-két hetet igénybe vesz. Végző fokon az összesítő
tanulmány mondja majd ki, hogy milyen tűzterhelés mellett és
milyen módon lehet a stabil, habbal való tűzoltást raktár jellegű
könnyűszerkezetes létesítmények esetében alkalmazni.

eg akarták takarítani a víztárolót

nyugtalanságot keltett a bajai parancsnokságon, amikor április esti órákban azt jelentették, hogy: értékombinát a Hosszúhegyi Állás (Sükösd) nemesnádudvari seregében."

ségparancsnok 2-es riasztást rendelt. Kivonult a bajai parancsnokság valamint a kalocsai parancsnokság kenderője, továbbá 800-as kismotorlővel a helyi önkéntes tűzoltóság. A helyet jól ismerték a bajaiak, hi-megyénk első olyan sertésenyésze, amely külföldi tervek alapján készült és ahol kísérleti technológiát alkalmaztak.

A módja újszerű. A kigyulladt ser-melyhez még tizenhárom hasonló panelen, faforgács paneles, alufólia és salakgyapot a szigetelése. A tűzbiztos elválasztással — külön szobából történi. A meleg levegőt lég-csőveken szállítják az ólészbe. Az égés teljesen automatizált, az állás alomszalma nélküli, az állatok fehér köpenyben dolgoznak.

A tűztest az épület közepén s a már létesített helyiségből egy 1/A típusú hőlégfúvó kályha szol-gal. A felügyeletével megbízottak a kályha elhelyezése előtt nem észleltek rendszert.

A vizsgálat is alátámasztotta, hogy a kályha észrevették a felcsapó lángokat, 30—40 liter olaj égett. (Az olaj a kályhából ömlött ki.)

A tűzterjedés gondoskodtak a tűz-terjedés, s habár a kályha meg a kör-lángokban állott, sikeresen kiterel-8 m hosszú épületben levő 240 nő-állatot.

A tűzoltók kérésére az égés még nem terjedt át a sertések tartására szolgáló részekre. A beavatkozás során 4 „E” sugárral ezeket sikerült is megmenteni. Vízszállítás céljára rendelkezésre állott egy 250 m³-es medence. A sikeres mentés, valamint a beavatkozás eredménye következtében a kár mindössze 45 ezer forint.

A tűzvizsgálat során a következőket állapították meg:

A káresetet kétségkívül a fűtőberendezés műszaki hibája okozta. A fűtőanyagot továbbító s a tűztérhez csatlakozó flexibilis cső szorítóbilincsenek elhasználódása miatt kilazult, a kifolyt olaj meggyulladt a kályha hőjétől, s a tűz elégette a fűtőolaj-vezetékét.

Felmerült, hogy volt-e hőelzáró biztonsági szelepe a berendezésnek, s ha igen, miért nem működött.

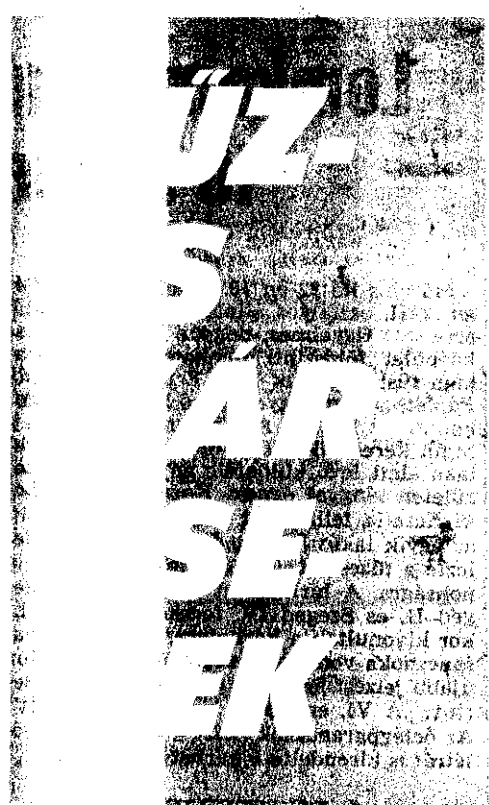
Megállapították, hogy ilyen szelep volt ugyan, csak éppen nem a flexibilis cső meg a merevcső között, hanem a napitartály felé eső vezetéken kb. 1 m távolságban volt elhelyezve.

Igy fordult elő, hogy az olaj előbb kifolyt, s azután meggyulladt. Ez viszont arról árulkodik, hogy hosszab ideig nem ellenőrizték a kályhát.

A káresetből a következő tanulságokat vonhatjuk le:

1 A létesítmény tervezéskor meg kell akarták „takarítani” a készletét víztárolót, pedig ennek hiányában aligha lett volna ilyen előnyös a más vízszállítási helyektől félreeső létesítmény védelme.

2 A beépített éghető anyagok alufólia borítása késleltette a tűzterjedést, így lehetővé vált az állatok kimentése. A tűz észrevétele és a riasztás között 45 perc telt el, ugyanis a kárhelytől 3,5 km-re volt

a legközelebbi telefon. Ha ehhez hozzá-számítjuk a 12 perces vonulási időt, akkor igazán kedvező körülmény, hogy egy-ségeink még érdemlegesen beavatkozhat-tak.

3 A hőre oldó biztonsági szelepek szak-szerűtlen elhelyezése arra figyelmeztet hogy a jövőben alaposabban kell ellenőriz-ni az ilyen kályhák biztonsági berendezé-seit, elsősorban az említett szelepeket, de a mágnesszelepek üzemképességét is minthogy ezek akadályozzák meg a fűtőolaj kifolyását, illetve az utánfolyást.

Ezen mit sem változtat az a tény, hogy a berendezés összeállítása miatt nem derít-hették ki egyértelműen: a műszaki hibá kiküszöbölve megelőzhető volna-e a tűz esetet.

Dudás István
tű. alez.

A változások a sikeres, de cseppet könnyű mentés után tudtuk meg. *Kos István* 15 éves és *Manzenas* 15 éves budapesti tanulók meg-mászni a Gellérthegy Dunára meredek sziklafalát. A Szabadság-nalából indultak, és különböző ma-nyokban az Erzsébet-híd felé halad-tak. A beszámoló szerint már több órája k a sziklákat, amikor egy keskeny árkányon megálltak, hogy egy ki-fűjják magukat. De annyira kime-voztak, és olyan félelemérzés fogta-t, hogy moccanni sem tudtak.

A sötételni kezdett, amikor *Tóth József* őrszolgálatos r. őrm. észrevette a két „hegymászót”. 18.39-kor

Bajba jutott „sziklamászók”

telefonon értesítette a budapesti tűzoltó-parancsnokságot.

A helyszínre érkezésünkkor kiderült, csak az emlékmű alatti sétatérre hajthat-juk végre a mentést, miután sem gépe-zetes tolólétrával, sem a sziklákon felha-tolva nem közelíthetjük meg őket.

Az első útszakasz meredek, bokros te-rület volt, amit egymás mellé kikötött

két mentőkötélen tettünk meg a roham szer beosztottjaival.

A sziklaorom tetejéről megpillantottuk a két fiút. Két másik mentőkötélet egy egy erősebb fához rögzítettünk. Az egyik *Farkas János* tű. főrm. ereszkedett le. A magával vitt mentőkötélettel előbb a egyik fiút kötötte meg, majd felvonás után a másikat, és mindketten sérülé nélkül úsztak meg a veszélyes kalandot.

Kivételesen szerencsés volt, hogy a jár-őrszolgálatos rendőr még a sötétedés be-állta előtt észrevette őket, mert olyan ré-szen kerültek szorult helyzetbe, ahonnan egyetlen rossz mozdulattal a mélybe zuhanhattak volna.

Nyíró Dezső tű. hűg.

Lomkamraégés a Szeged Tarján-telep 206. sz. 10 emeletes házigyári lakóépületben

Március hó 22-én 16.40-kor *ifj. Hoff Péter* VIII. osztályos általános iskolai tanuló arra lett figyelmes, hogy a 206. számú lakóépület földszinti lomkamrájának ablakain füst áramlik ki. Értesítette *Kozák Pálnét*, a háztelügyelőt, s ő hűgával a lomkamrához sietett. A lomkamra nyitott ajtaján keresztül látták, hogy a helyiség ablaka/alatt levő különféle anyagok 2 m² területen lánggal égnek. *Kozákné húga Laci Katalin* felliftezett az 5. emeletre, és itt az egyik lakó: *Rutkay László* 16.47-kor jelezte a tüzesetet a szegedi tűzoltó-parancsnokságra. A hírközpont riasztására a Szeged II. és Szeged IV. fecskendők 16.48 h-kor kivonultak a kárhelyre. Az egység parancsnoka vonulás közben 16.52-kor rádióan újabb jelzést kapott a hírközponttól, e szerint: „A VI. emeleten is füstöl az épület”. Az őrsépparancsnok ezért a gépezetes tolólétrát is kirendelte a kárhelyre

A FÜSTTERJEDÉS MAGYARÁZATA

A Tarján-telepi 206. számú 10 emeletes ház C—P jelű MOT I. 58—159/67, dunaújvárosi, „C” jelzésű panelos házigyári épület. Az épület középrészén van kialakítva a lépcsőház, ennek légtere össze van kötve a földszinti lomkamrák folyosójával, azok helyiségeivel. Szintenként 5—5 lakás nyílik a lépcsőházból.

A 2. sz. lomkamrában az ott tárolt különféle anyagok tüze teljesen elégette az ajtót, és így a helyiségből kiáramló füst a lépcsőházon keresztül a legfelső emelet-szint felé áramlott, s elárasztotta a lépcsőházat. Ennek az a magyarázata, hogy a lépcsőház legfelső szintjén a világítóablak nem volt nyitható, s így a füst a nyílászáró szerkezeteken keresztül beszivárgott a felső szinteken levő lakásokba.

Erős füstkiáramlás a 7. emeleten

LEGFONTOSABB AZ ÉLETMENTÉS

A jelzést követően 7 perccel az egység megérkezésekor a 10 emeletes házigyári lakóépület ablakain — a mentési homlokzaton — füst szivárgott ki, a 7. emeleten pedig, nyitott ablakon keresztül, erős füstkiáramlás volt tapasztalható.

A lépcsőházban felgyülemlt tömény füst az épület 50 lakásában tartózkodó mintegy 60 személy menekülését zárta el. Többségük a lakások ablakaihoz menekült. A liftet a lépcsőházban felgyülemlt füst miatt nem használhatták. Az ablakokból kihajoló lakók kétségbeesetten kiáltoztak segítségért. A ház előtt összegyűlt tömeg megdöbbenve szemlélte az eseményeket, többen igyekeztek segíteni a tűzoltóság tevékenységét. Az épületben rekedt személyek közül akadtak olyanok is — mint azt a fénykép is bizonyítja —, akik lepedőben „lógatták ki” a gyermeküket, néhányan pedig — összekötött lepedőkön akartak lemaszni. 16.59-kor a gépezetes tolólétrával egyidejűleg a helyszínre érkezett *Tóth István* tű. fhdgy., városi és járási parancsnok. Átvette a tűzoltás vezetését, és 2-es riasztást rendelt el. Ezen túlmenően intézkedett a parancsnokság kihúzólétráinak helyszínre rendeléséről, és azonnal megkezdődött a személyek mentése. A személyek mentésével egyidejűleg kezdődött meg az oltás, továbbá a beavatkozó egység beosztottai oxigénes légzőkészülékben felhatoltak a lépcsőház legfelső szintjére, hogy a tetőre nyíló ajtó kinyitásával elősegítsék a lépcsőházban összegyűlt füst elvezetését.

12 GYEREK, 30 FELNÖTT

A gépezetes tolólétrán, kihúzólétrákon, valamint a lépcsőházon keresztül 12 gyermeket és 30 felnőttet mentettek ki. Közü-

A mentési munkálatok egyik mozzanata

lük 2 felnőttet és 2 kisgyereket a mentési munkálatok során tartózkodó mentők enyhébb füst miatt a klinikára szállították, a többiek rövid időn belül elengedték őket. A megmentett személyek között egy anya és egy idősebb életkorú nő is volt, akiket a füst okozta ijedségre az is igen jó volt, hogy a 10. emeleti lakásban lakó tépték a szobák műanyag padlóját, dobták az ablakon. Az életmentés jó szervezésével s a tett intézkedések hatására azonban sikerült megelőzni a pánikot.

Az épületben maradt személyek támogatását, továbbá a célszerű magatartást való felhívást nagymértékben elősegítette volna, ha a szegedi parancsnokság alább egy hangosbeszélő szócsővel rendelkezne. Az egyik fényképen látható a mentési munkálatok során az első emeleti lakásból elsősorban azért áramlott a füst, mert kinyitották a lépcsőházi ajtót. S amikor a füst betódult, nem tudták becsukni. Ezért ablakokból dobhattak ki tárgyakat. A gépezetes tolólétrával először a földszinten, majd az emeletben a lakásban tartózkodókat mentették ki.

A tüzet a lomkamrában a 2 db emeleten 17.30-ra teljesen eloltották. A tüze terjedése egyrészt az épület szerkezetéből, másrészt a gyors beavatkozás miatt nem volt lehetséges. Az oltás szükséges vízmennyiség rendelkezésre állt. A tűzoltással egyidejűleg megkezdődött a kármérési vizsgálatot március 24-én fejeztük.

A VIZSGÁLAT TAPASZTALATAI

A vizsgálat során megállapítottuk a tüzesetet okozó okokat, feltételezhetően gyermekjáték okozta tüzesetet. A vizsgálat kiterjedt az épület berendezésekre, továbbá az öndöntés dására, a gyújtogatásra, az eidobott tárgyakra mint lehetséges tüzek

A lepedővel egy kisgyereket akart „kijáratni” a képen látható asszony. A tüzesetet okozó okok miatt a tolólétrára még idejében átvehetett biztonságra helyezhették

olták a lomkamrában, ahová
lehetőleg bejutnia a két kislútnak

Figyelembe vettük azt is, szenvedett épületben március ar keletkezett egy tűz, amikor leleti személtedobóban csomá-jett, és ezt T. Attila 11 éves ál-lai tanuló észlelte először. A et házfelügyelője, Fehér Jó-ius 21-én a délelőtti órákban en dohányzó gyermeket zavart lépcsőházából. Kérdésünkre gy a gyermeket szembesítés eri. Segítséget adott a tűz ke-ának felderítéséhez J. János 8 s iskolai tanuló is, ő a Tarján-épületben lakik. A gyermek sa során elmondta ugyanis, említett T. Attila a lomkam-lyezett papírhulladékot meg-ral, hogy „... hadd legyen egy tán a gyermekek a 409-es épü-akrakásban rejtették el a gyu-Attila meg is mutatott. A 402-felügyelője T. Attilában felis-ala kizavart gyermeket. A tűz-ztében összesen 16 000 Ft tűz-ett.

tkezett tüzeset tapasztalatai tlen szükségesnek tartja a pa-ogy a középmagas és ma-lakók részére tűzvédelmi lőadást tartsanak. Az előad-teni kell a lakóépületekben tüzesetek okait és a tűz oltá-úsítandó célszerű magatartást. ezzel megelőzhető, hogy ha-ok nélkül pánik következzen lásokat lakógyűléseken kíván-ani, ezenkívül a tűzrendészeti is behatóbban ismertetjük.

Miskolezi István
tűz őrgy.
Szeged

ADALÉKKÉNT...

(A címzett beleegyezésével)

„TÜZVEDELEM Szerkesztőségének, Budapest

Igen Tisztelt Szerkesztőség!

A TÜZVEDELEM februári számának 17. oldalán megjelent „Kis tűz — több tanul-sággal” című cikkkel kapcsolatban fordulok Önökhöz, ugyanis a cikkíró Deutsch Sándor tű. őrgy. elvtárs lakcíme ismeretlen elő-tem.

Kérem, hogy leveletem hozzá eljuttatni szíveskedjenek, továbbá, ha Önök is jónak tartják, Deutsch elvtárs beleegyezése után, jelentessék meg a TÜZVEDELEM-ben írá-som lényegét.

Tisztelt Deutsch Elvtárs!

Engedje meg, hogy szerintem még egy fon-tos adalékkal, mint kiegészítő tanulsággal, hozzászólhassak cikkéhez.

A TÜZVEDELEM-ben megjelenő cikkekből rendkívül hasznos ismereteket szereztünk, melyek adott esetben módfelett elősegíthe-

tik, megkönnyíthetik egyes problémák meg-oldását.

Fenti cikkének olvasásakor pl. eszembe jutottak a TÜZVEDELEM 1970 januári szá-mának 18. oldalán közölték. Idézek belőle:

„A mohácsi farostlemezgyár — felkérésre — bevizsgált néhány farostlemez-mintát, és ennek eredményeként érdekes megállapítá-sokat tett az anyag tulajdonságaira. Eszerint a borítóként használt farostlemez 170—180 C°-on, megfelelő körülmények között, hőtá-adás nélkül is tovább melegszik, majd 190°-on öngyulladásra képes, és igen hevesen kezd égni.”

Örnagy Elvtárs! Kérem, hogy tölem, mint ismeretlen magánembertől, e levelet fogad-ja el olyan jó szándékkal, amilyennel én ezt megírtam, és maradjon elvtársi üdvözléssel!

Vertényi Vilmos
7621 Pécs, Nagy Flórián u. 2.
a TÜZVEDELEM előfizetője”

Nyitva hagyta a kályhaajtót — a kár 178 ezer forint

Amikor Szilágyi Lajosné március 22-én 3/4 9 körül eltávozott Budaörsi út 25. II. emelet 1. sz. lakásából, kb. 8—10 cm-re ki-nyitotta a cserépkályha ajtaját, mivel — elmondása szerint — amikor lezárta, nagy füst keletkezett a hálósobában.

11.40 körül tért haza. A lépcsőházba be-lépve erős füstszagot érzett, s az felfelé menet egyre fokozódott.

A lakásában égett az előszoba meg a hall közötti nyitott ajtó, továbbá a háló-szoba-bútor.

Azonnal lerohant, s az egyik földszinti lakásból a 05-ös hívószámon jelezte a tü-zet.

A 11.42-kor riasztott tűzoltóegységek 11.47-kor érkeztek ki, és az ekkorra már az egész lakásra kiterjedt tüzet 2 db „E”-su-gárral 12.16-ra oltották el.

Azonnal megkezdődött a tűz keletkezési okának vizsgálatát.

A 38-as téglafalból épített háromszintes lakóház födém szerkezete I-vas gerendák közötti kőszivacs lapból készült. Belső, zárt ún. csigalépcsőházat alakítottak ki. Az épületszerkezetek meg a falak kielégítik a kapcsolatos tűzvédelmi követelményeket.

A kárt szenvedett lakás lépcsőházból nyíló tüvegezett faajtóján az előszobába léphetünk be, onnan a hallba, a hallból pe-dig a hálósobába.

A hálószoba cserépkályhája közvetlenül az ajtó mellett van.

Ez a szoba, de a lakás többi része is meglehetősen zsúfolva volt bútorokkal.

Miután a lakás bérlői — anya és leánya — nem dohányoznak, s a kigyulladt háló-szoba elektromos hálózata is ki volt kap-csolva, a kályhából kipattant szikrárt álla-pítottuk meg a tűzkeletkezés okául.

Ezt a már említettekén túl az is alátá-masztotta, hogy közvetlenül a kályha mel-lett egy kopott vesszőkosárban (ún. füles bevásárlókosár) tűzifa, rajta pedig a be-gyűjtáshoz előkészített papírhulladék volt. A hulladék meg a kosár fülének a kály-haajtó felőli része is elégett.

Innen már jól nyomon lehetett követni a tűz útját a kosár melletti kárpitozott szé-kig, a közelében levő szövetfüggönyig és a többi bútorokig.

A bérlő csaknem három órát volt távol,

és ennyi idő elegendő arra, hogy a tűz az előszobára is áterjedjen. Amikor Szilágyi-né hazatérve kinyitotta az előszobaajtót, az égés természetesen hevesebbé vált.

Érdekes mozzanata volt e tűzvizsgálat-nak, hogy a károsult 198 ezer forint-ban jelölte meg a helyreállítással kapcsolo-latos költségeket, ami az avulási, elhaszná-lódási érték csökkenését meg a károsodás mértékét figyelembe véve, 30%-kal csökkentve: 138 ezer forintot tett volna ki!

A lakásban keletkezett épületkárnak az IKV által megadott teljes helyreállítási költségét a bizottság nem tartotta valós-nak, s ezért a károsodott lakrész 94 m²-es felületét és más tényezőket is figyelembe véve a kárösszeget 178 ezer forintban állapította meg.

A károsodás valós mértékének megállapításához eredményesen használtuk az ÁB kárbecslési kézikönyvét.

Tengerdy Ferenc
tű. alez.

Erdőtüzjáraton

1

Tulajdonképpen egy másik erdőtűz oltását kívántuk megtekinteni, amikor Boldogkőújfalun megpillantottuk a hegyoldal felé rohanó gyerekeket.

Mint később kiderült, Kovács Anna az iskolaudvaron vette észre a tüzet, és Szabados Kornél, a helybeli úttörőcsapat vezetője azonnal riadóztatta a gyerekeket. Lapátokkal, kapákkal kapaszkodtak fel a meredek hegyoldalra; amikor felértek, már jóformán alig kaptak levegőt. De nem volt idő egy kicsit kifújni magukat, mert a csontszáraz avaron kigyózó lángok már veszedelmesen fenyegették a közeli fenyeszt. Akinek nem volt ásója, kapája, az vesszőnyalábokkal csapkodta a tüzet.

Hamarosan megérkezett a segítség is. Tokár Ferenc községi tűzoltóparancsnok ugyanis a vasútállomásnál figyelt fel a tüzre, s nyomban fellármázta az egész községet. Így azután a felnőttek meg a gyerekek egyesült erővel sikeresen megbirkóztak a lángokkal.

A hivatalos jelentésekben ez a káreset azok között szerepelt, amelyek nem okoztak jelentősebb veszteséget. De ez igazán nem annak a bácsinak az „érdeme”, aki gazt égetett pár száz méterre a fenyesztől, és nem számolt a következményekkel.

2

A boldogkőújfalui káreset csupán egy volt Borsod megye 268 erdő-, illetve avarégesése közül. A sorozat még a télen kezdődött, s — legalábbis reméljük — ápri-

Boldogkőújfalun. Jól jött az erősítés...

... itt már túl voltak a nehezén

lis 10-én a borsodnádasi 2 hektár fenyes égésével fejeződött be.

A nemritkán napi tíz-tizenöt riasztás alaposan próbára tette a megyei egységeket; jó néhány szolgálati csoport szinte állandóan mozgásban volt, s mivel az esetek többségében gépjárműfecskendővel lehetetlen volt megközelíteni a kárhelyet, nemegyszer kilométereket kellett hegynek felfelé gyalogosan megtenniük, mire a helyszínre értek.

Az említett időszakban 243 hektár erdő égett le. Az anyagi kár megközelíti a 2,8 millió forintot. A 157 avaréges során 1047 hektár vált a lángok martalékává. Ilyen esetekben kár nélkülinek szoktuk minősíteni a tüzet. Az említett számok azonban nem fejezik ki pontosan a mindannyiunkat ért veszteséget, hiszen a leégett részekben hosszab időre megszűnik a növényi vegetáció, és hosszú évek munkája kell az újratelepítéshez.

3

Az okok után kutatva kiderült, csaknem 80%-ban gaz-, vagy venyigeégetés következtében terjedt át a tűz az erdőre. Ezekre tehető ugyanis a hegy-, vagy a domboldalra telepített kis háztáji szőlők és gyümölcsösök száma. Gyakran fél kilométer vagy még ennél is nagyobb távolság választja el őket az erdőszéltől, de az idén rendkívül száraz tavaszon ez nem volt „tűztávolság”. (Olyan eset is előfordult, hogy másfél kilométerre tettek meg a

lángok az avaron, mire elérték a tűzokozó arra hivatkozott, h tartotta a rendeletben előírt

A nyakon csipett tűzokozó már nem volt ennyire „tájéko

Illetve, ha valamit hallottai lomról, egyszerűen nem törőd

Itt jegyezzük meg: a sátc parancsnokság szorgalmazta, h nálva a kedvező időjárást, m végezzék el a gáztüzelést, és lyen eleget is tettek ennek a

A közvetlen összefüggés pers mutatható ki, de tény, hogy újhelyi járásnak nem éppen r erdőtűz-statisztikája.

4

Kell János, a Borsodi Erdő dolgozó Gazdaság rendészeti v véli: közös érdek volna, ha a csak meg a községi tűzoltót többet segítenének hasonlóan időszakban, mert az 5 apparátu nem elegendő ehhez, s a k adott támogatásukkal bizonyá fogantja lenne az általuk is szor kiadott felhívásoknak, szerinte sohasem árt eleget is vel ha csupán egyetlen tűz el vele, akkor is megéri.

Egyébként egy igen érdekes tett: Répáshuta környékén má alig öt méterre az akácostól sz tött egy autóval kiránduló csa

állt feljebb, amikor főlészóltották
zonnal oltás el a tüzet.
egyei parancsnokságon, miközben a
napi vonulás cseppet sem köny-
ndjaival is küszködtek, már meg-
bizonyos tapasztalatok összegezé-
közül ragadtuk ki, hogy célszerű
ha — akár az érdekelt gazdaságok
hozzájárulásával — néhány ún.
szerelemmel is rendelkeznének, vagy
kezesükre bocsátanának olyan terep-
műveket, amelyekkel a lehető leg-
megközelíthetnek a kárhelyeket.
 módon ugyanis könnyebben és gyor-
 lehetne megfékezni az ilyen tüze-
ni a megye jó néhány igen érde-
bjektumának védelme szempontjá-
n lenne mellékes.

5

megyében januárban volt idén
erdőégés, és április 9-ig összesen
van erdő-, illetve avartűz keletke-
melyhez állami egységeket is riasz-
Kilencven hektár erdő és 1370
avar égett le, s hogy nem jóval
itt is igen nagy erőket részvételét
te. Az erdészeti dolgozók 42 eset-
360 fővel, polgári személyek 70
mintegy 1000 fővel, önkéntes tűzol-
dig 70 alkalommal csaknem 650 fő-
tek részt a beavatkozásokban.
itt is jelentős százalékban gally-
régetés volt, bár gondatlan kirán-
is elég sok bajt okoztak.
is 8-án a budai járásban néztünk
Borús reggelre ébredtünk, kevés
kiránduló. Hanem azért ha szemé-
nem is találkoztunk szabálytalan-
tal, igazán nem volt nehéz elképzel-
mi is történt az elmúlt napokban,
en. A Zsírshelyi turistaház mel-
izával heverték a cigarettavégek, és

József és családja

A Pilis Állami Parkerdőgazdaság budapesti erdészete dolgozóiból készültégi szol-
gálatot szervezett a veszély időszakában

több, tűzrakásról áruklódó nyomot talál-
tunk. A vidám szalonnasütők még azt sem
tartották szükségesnek, hogy körülárkol-
ják a tűzrakást, pedig szinte kőhajításnyí-
ra volt tőle az erdő.

Budakeszi határában jó fél kilométeren
át nyomon követhetjük a tűz útját a be-
kerített fenyvesig; de másutt is gyakori
látvány az erdő melletti avaron éktelen-
kedő fekete folt.

6

Nagykovácsi, Marx köz 4, 9 és fél 10 kö-
zött. Ezt jegyeztük fel előző nap, és a
megadott időpontban, családjával együtt,
pontosan meg is jelent Fábán József, a
Társadalmi Erdei Szolgálat tagja, és je-
lentkezett a kerületvezető erdésznél. A
DATORG fiatal dolgozója már harmadik
éve tagja a TESZ-nek. Idén ez volt az első
szolgálat, de szolgálaton kívül már ez
évben is részt vett egy avarégés oltásá-
ban.

Jóformán az utolsó percben érkeztek, a
lángok már-már belekaptak az erdőszéli
bokrokba.

7

Magyarszék Béla, a TESZ országos in-
tézó bizottságának vezetője még nem ren-
delkezik végleges adatokkal, de arról már
rövid tájékoztatást adhatott, hogy III. 11.
és IV. 8. között 111 járőrük teljesített
szolgálatot a budai meg a pilisi hegyek-
ben, 9 esetben vettek részt tűzoltásban.
Ezek közül 5 alkalommal a TESZ járőrei
észlelték a tüzet, ők értesítették az erdés-
zetet, s volt, ahol a tűzoltóságot is.

Vidékről eddig ugyancsak 9 jelentés
érkezett be eddig.

Az eddigi tapasztalatok szerint a sza-
bálytalankodók 90%-a felszólításra szó-
nélkül eloltotta a tiltott helyen gyújtott
tüzet.

A szolgálat néhány tagjától érdekes ja-
vaslatok érkeztek be. Az egyik azzal kap-
csolatos, hogy tűz keletkezett a Hosz-
szúhegyen, és amikor megkértek két nőt,

hogy szaladjanak le Csobánkára, ott senki
sem tudta megmondani, hol és kinek je-
lezhetik a káresetet, sőt még a lakosság
köréből sem akadt olyan, aki hajlandó lett
volna az oltásban segíteni.

Az illető hasznosnak tartaná, ha a for-
galmasabb kirándulóhelyek buszvégállomá-
sain, feltűnő helyen kifüggesztenék:
honnán vagy kinél lehet tüzet jelezni.

Egy másik probléma: a kárhely pontos
megjelölése olykor elég körülményes, s
ezért jó lenne, ha olyan térképekkel lát-
nák el a TESZ járőreit, amelyeken egy-
szerűen meghatározható az azonosítási
pont. Így, ha miközben a tüzet oltják, s
kirándulót kérnek fel a jelzésére, az ille-
tőnek elegendő lenne annyit közölnie,
hogy pl. ég a B 12-es szektor.

A Pilis Állami Parkerdőgazdaság kü-
lönben azt tervezi, hogy jövőre URH-ké-
szülékkel látja el a TESZ-járőrök vezetőit.

8

Dr. Mondok Pál, a Pest megyei tanács
elnöke a városi tanácsok, illetve a járási
hivatalok elnökeihez írt levelében az előb-
biekben ismertett helyzetképet vázolta,
és a tanácsi vezetők kötelességévé tette,
hogy a tűzoltó-parancsnokságok bevonásá-
val az önkéntes testületek szervezettebben
kapcsolódjanak be a megelőzésbe, készült-
ségi szolgálatok szervezésével segítsék elő
a minél gyorsabb oltás lehetőségét, s a tett
intézkedések végrehajtását személyesen is
ellenőrizte.

9

Mire ezek a sorok megjelennek, már ki-
zöldül az erdő, s reméljük, az eső is meg-
öntözi néhányszor.

Hogy mikor lesz legközelebb egymást
követő két ilyen száraz tél és tavasz, azt
a meteorológusok sem tudják megjelölni.

Az eléggé kézenfekvő tanulságokat azon-
ban így is le kell vonnunk, mert kedve-
zőbb időjárás esetén is érték már érzé-
keny veszteségek érdeinket.

G—K—OZ

AZ „ELZETT” FÉMLEMEZIPARI MŰVEK TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYÁRA A TŰZVÉDELEM TECHNIKAI ESZKÖZEINEK FEJLESZTÉSÉÉRT

A porral oltó tűzoltókészülékek tűzvédelmi jelentőségének növekedése

A hazánkban 1972. évben gyártott MINDEN 1000 db tűzoltókészülék közül 700 db PORRAL OLTÓ típusú készüléktípus részarányának, valamint a készülékek teljesítményének növekedése világjelenség. A korábbi években főként kisebb teljesítményű, 1, 3, 6 kg-os porraloltókat gyártott. Napjainkban mindinkább a 12, 50 KG-OS ÉS ENNÉL NAGYOBB TELJESÍTMÉNYŰ készülékek gyártása kerül előtérbe. A porraloltók térhódítását e készüléktípus számos kiváló tulajdonságával, továbbá a tűzvédelem igényeinek alakulásával magyarázhatjuk.

A kőolajipari és vegyipari termékek felhasználásának minden korábbi elképzelést meghaladó mértékű növekedésével sokasodtak a tűzvédelmi problémák is. Ezek mérséklése csak korszerű, az ilyen anyagok oltására alkalmas tűzoltókészülékek és oltóanyagok bevezetésével és általános használatával képzelhető el.

AZ „ELZETT” FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK-GYÁR KORSZERŰ, PORRAL OLTÓ KÉSZÜLÉKEI JÓ EREDMÉNNYEL HASZNÁLHATÓK A KŐOLAJIPARI ÉS VEGYIPARI TERMÉKEK TÜZEINEK OLTÁSÁRA

A porral oltó készülékkel való tűzoltásban jártas személy egy 12 kg-os oltókészülékkel, a tűzkeletkezés első pillanataiban, képes leküzdeni a tüzesetek döntő többségét. A 12 kg-os, porral oltó készülék tűzoltási hatékonyságát az alábbiakban ismertetett tüzek leküzdésével lehet szemléltetően bemutatni:

Az MSZ 1040/1-71 szabványban meghatározott vizsgálati tűz, amely 2 m² felületen égő 40 liter benzint tartalmazó tüzeinek oltásából áll, egy perc előégetési idő után 12 kg-os, belső palackos FLIM porraloltó készülékkel biztonságosan leküzdhető.

4 m² felületen 120 liter motorbenzin égése is biztonságosan leküzdhető egy 12 kg-os, porral oltó készülékkel, ha a tűz oltását a gyújtást követő 30 mp-en belül megkezdjük, vagyis az előégetés időtartama nem hosszabb 30 mp-nél.

A kőolajipari termékek tüzei oltásának sikere szempontjából AZ ELŐÉGETÉS IDŐTARTAMA JELENTŐSÉGŰ. Ha a tűz oltását a keletkezés pillanatától mért 10, 20 vagy 30 másodpercen belül megkezdjük, akkor azonos feltételek mellett az 1 perces előégetésre meghatározott tüzfelületnek kb. a négyharmadosát, illetve kétszeresét olthatjuk el.

A tűzveszélyes folyadékok tüzeinek oltásakor a készülék, illetve a porpisztoly teljesítménye is jelentős szerepet játszik. A kísérleti tapasztalatok szerint a porpisztoly teljesítménye és a biztonságosan oltható tüzfelület nagysága között megközelítőleg négyzetes összefüggés áll fenn 8 m² tüzfelületig.

Eszerint pl. 2 kg/mp oltópor-teljesítménnyel kb. 4-SZER AKKORA TÜZFELÜLET KÜZDHETŐ, mint 1 kg/mp oltópor-teljesítménnyel, feltéve, ha a tüzfelület megközelítőleg kör alakú vagy egyenes oldalú.

A porral oltó készülékek kiváló eredménnyel használhatók a kőszénparlatokból előállított kőszéntek, oldószerek, hígítók, zsírok, gyanták stb. tűzveszélyes anyagok tüzeinek oltására is.

KORSZERŰSÍTSE TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK-ALLOMÁNYÁT, VÁSÁROLJON KORSZERŰ FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEKET!

„Elzett” FLIM Tűzoltókészülék-Gyár
1131 Budapest, Babér u. 9-11.

Telefon: 208-843, 208-846
1388 Budapest, Pf.: 99.

A parázssal égő anyagok, mint pl. faárak, textilárak, papíráruk tüzeinek oltásához szükséges úgynevezett parázsoldó bizonyos mértékben eltér a Magyarországon jelenleg használt oltóporoktól. Az „Elzett” FLIM gyártmányát képező P-500 por mérsékelt eredménnyel használható a parázssal égő anyagok tüzeinek oltására.

Fémtüzek – pl. égő magnéziumforgács – oltására a hazai gyártású készülékek és oltóporok nem használhatók.

Olvasóink leveleiből

Újsághír nyomán

írben olvastam a következ-

és égési sebeket szenvedett tal japán nő, saját műszárműje miatt. Az ifjú - fehérműjének megigazit - ment egy benzintöltő mosdójába, ahová a padló iz szivárgott. A rendkívül levegő miatt az elektromosított műszármű fehérműszakra pattant ki, és felotta a beszivárgott gázt." Holkoztam az olvasottakon. Menül is eszembe jutott. z 1/1963. BM-rendelet és a tüzrendészeti vonatkozású ály (törvényerejű rendeleványok, szabályzatok, tűzetit utasítások, technológiai k stb.) minden részletre ki szabályozzák a tüzrendévékenységet. Sok szó esik a gók térhódításával kapcsolóüzemelőkről; a hagyomáízmegelőzési módok között már ott szerepelt a dörzsosság elleni védelem.

azonban kissé megfélekedezogy hazánkban is mennyre t a műszármű alsó és felső nük, sőt újabb a műszárműkaruház használata. Ezek nek mozgása közben dörzsosság keletkezik, és enrányi szikrája elegendő, hogy ezetett környezetben tüzet t.

ti példa arra ínt, hogy fejdományos módszereinket e s a kutatás szolgálatába ákeressük a veszély forráí megtaláljuk a megelőzés íő módját.

Csikós Géza

ti tükár, tüzrendészeti előadó Ganz-MÁVAG or és Hajtómű Gyáregység

A mezőgazdaság tűzvédelme érdekében!

A legutóbbi értékelés alkalmával azt kellett megállapítanunk, hogy megyénk mezőgazdasági tűzvédelmének a helyzete nem a kívánt mértékben fejlődött. A gépesítés, az elektromos és olajtűzelésű fűtő- és szárító berendezések elterjedésével és a sokrétű melléküzemági tevékenységgel, tüzrendészeti vonatkozásban nem megfelelően tartottak lépést a gazdaságokban.

A létesítmények többségében a használati szabályok megsértésére vezethető vissza a tüzrendészeti mulasztások. A dolgozók többsége nem ismeri munkájának tüzrendészeti előírásait. Erre vallanak az ellenőrzési jegyzőkönyvekben rögzített hiányosságok és a mezőgazdaságban keletkezett 55 tüzeseit is, amely - a járulékos kárértéket figyelembe kívüli hagyva - 1 759 300 forint kárt okozott.

Az egyik fő akadályt elsősorban a tüzrendészeti ügyekkel megbízottak szakismeretének hiányában látjuk. 1971-ben 10 napos bentlakásos tanfolyamot szerveztünk ugyan részükre, de az akkori résztvevők kb. 65%-a azóta már más munkaterületen dolgozik.

Parancsnokságunk levélben megkereste a termelőszövetkezeteket és az állami gazdaságokat vezetőit. Ebben elemeztük a legáltalánosabb tüzrendészeti hiányosságokat, s tájékoztattuk őket arról, hogy elegendő létszám esetén háromnapos továbbképzést indítunk a tüzrendészeti előadók részére, ismereteik bővítése céljából.

Ilyen előzmények után került sor március 26-tól - 66 gazdaság előadójának részvételével - a tanfolyam megtartására a Balatonboglári Állami Gazdaság lengyeltőtű KISZ-táborában.

A lengyeltőtű tanfolyam résztvevői

A tematikában a segédüzemágak, a különböző hőfejlesztő berendezések, a hideglevegős szénaszárítás mellett, a tüzrendészeti szervezet tagjainak teendőivel, s döntő mértékben a létesítmények megelőző és mentő tüzrendészeti feladataival foglalkoztunk.

Mindvégig érdeklődés kísérte a napi 8 óras foglalkozásokat. Az értékelés alkalmával a résztvevők nagyon hasznosnak tartották a parancsnokság kezdeményezését, segítségét. Kérték: a jövőben legalább egy hétre tervezzük a továbbképzést, mert úgy érzik, hogy feladatuk megfelelő ellátásához még nagyon sokat kell tanulniuk.

A továbbképzés idején állandóan köztük voltam. Még a foglalkozások szünetében is számos gyakorlati kérdést vetettek fel. Meggyőződésem, hogy a mostani rendezvény költiséggel sokszorosan megtérülnek a gazdaságoknak. Gondolom, az előadójukat elküldött vezetők is ebből indultak ki.

Csiszár István
tű. fhfgy.
Kaposvár

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

SEBESTYÉN FERENC tű. ftörm. 1922-1973

A dunaujvárosi tűzoltó-parancsnokságon 1952 óta szolgálatot teljesítő gépkocsivezető súlyos betegség következtében a közelmúltban 51 éves korában elhunyt. Szerény, becsületes, és hivatását szerető tűzoltó volt. Hozzá tartozói, munkatársai, valamint a megyei és a székesfehérvári parancsnokság képviselői a fájdalom mély érzéséről áthatottan kísérték el utolsó útjára.

FABIÁN IMRE tű. ftörm. 1930-1973

Életének derekán tragikus hirtelenséggel, szolgálatának elvégzése közben hunyt el az orosházi városi és járási tűzoltó-parancsnokság vonulós tűzoltója. 18 éven át teljesítette becsülettel az esküjében vállalt kötelezettségét, fáradhatatlanul szolgálta hivatását. Halálát mély megrendüléssel vették tudomásul: felesége, két kiskorú gyermeke, hozzátartozói, munkatársai, akik nagy részvételű kísérték utolsó útjára az orosházi gyopárhalmi temetőbe.

HORVÁTH GYULA önk. tű. fhfgy. 1912-1973

Ozora község önkéntes tűzoltótestületének a parancsnoka életének 61. évében meghalt. 37 éve volt testületi tag, 10 éve pedig parancsnok. Lelkiismeretes munkájáért a Tüzrendészeti Érem arany fokozatával is kitüntették. Halálát mély fájdalommal vették tudomásul hozzátartozói, ismerősei.

ZINTES SOROK: 1. A TÁGABONA AZ OLTÓVÍZ HA-A ÚGY MEGDUZZADHAT, EZ BEKÖVETKEZHET. 13. veszte volt. 14. Odavarr. 15. (vissza). 16. Os. 18. Az USA régi Nyomozó Irodájának isnévbetűi. 19. Mezőgazdasági t végez. 20. A GABONA ES ANYAG, APRÓ SZEM-A LEVEGŐVEL KEVERED- EK ES EZ KÖVETKEZHET t. Azonosak. 25. Lángol. 26. szköz. 27. Sipszilón! 28. Mar- 30. Akkor szép, ha két! 32. zve! 33. Esőben álló. 34. Esz. egeznek. 39. Állatok aá ször- b. Kínai hosszmeték. 41. A - 20. MÁR AKKOR BEKÖ- EZHET, HA A PORMENNYI- A LEVEGŐBEN KÖRMÉT- ÉNT EZT ELÉRI. 44. Léha - hangzó. 45. Európai város. bdarúgó igéje lehet. 48. G8- zerelemisten, a szereimjáték némajáték istenasszonya. 50. s5 n6. 53. Emelet. 55. Szak- 60. (vissza). 58. Bíróság elé 59. Tejttermék. 60. Felépitése.

GÖLEGES SOROK: 1. TŰZ EN A TÁROLT GABONÁVAL EZ IS TŰRTENHET, MELY - HASZNÁLHATATLANNÁ K (nvl). 2. Tesz. 3. Ha jó, le- á építeni. 4. Beengedést kér. 5. zéré (vissza). 6. Bevádoló. 7. né: fokozottabb. 8. Krimiből -ert hollét. 9. A levéltávirat -közfi jelzése. 10. Tarisznya. -et jeizője lehet. 12. Sokan

FEJTÖRŐ FEJTÖRŐ

1	A	R	A	K	T	A	R	F	A	L	A	10	H	T	S	Z
2	F	A	L	O	.	.	R	A	O	L	T	6	E	V	E	
3	K	A	P	A	.	.	F	R	I	S	A	N	T	.	.	.
4	S	.	20	P	D	R	R	O	E	R	A	S
5	T	.	24	G	.	.	E	G	.	I	Z	K	S	.	Y	.
6	T	.	28	P	.	30	F	G	.	31	.	32	.	33	A	Z
7	E	L	M	E	.	35	.	36	E	L	N	.	38	.	.	.
8	L	I	.	H	V	S	Z	G	.	43	.	44
9	T	.	45	M	E	T	Z	.	46	B	E	A	D	.	.	.
10	E	R	A	T	O	.	.	50	E	V	.	.	53	.	.	.
11	L	O	.	P	.	55	P	E	R	E	L	.	.	58	.	.
12	L	T	O	.	D	I	K	.	T	60	.	.

páratlan betű. 17. Argon vegyjele. 19. Az ón vegyjele. 21. A lelet az öröme! 22. Ferfinév (nvl). 24. Egyik évszaki. 27. Mond. 29. Egyik miniszteriumunk névbetűi. 31. Fehérmű. de lehet szünes is. 33. Nem valódi. 35. Étel van előtte! 37. László Zoltán. 38. r! 39. A másik. 42. Nem egészen utópia! 43. Regél. 45. E napon érkezik. 47. Unnepelt szünet. 49. Piros. Bécsben. 50. Piros folyadék van benne! 51. Ma- got szór. 52. Rangjelző. 54. Francia filmszínész. 57. EEE. 58. Indulat- szó.

Megfejtésül az alábbi sorokat kell beküldeni: vizsz. 1., 20., 41., függ 1. Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a meggyulladt - tárolt - gabona a felületén így ég. A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki. Megfejtési határidő: 1973. május 25. K. I.

A 4. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: ÖMLESZTETT ÁLLAPOTBAN VAGY ZSÁKOKBAN; MEGDUZZAD; VÍZKÁR; ÖNGYULLADÓK.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: GABONASÍLO.

Könyvjutalmat nyertek: Hódosi Mihály, Szolnok; Solyomosi László, Budapest; Schvajda István, Tiszaföldvár.

A nyereményeket postán küldjük el.

Úttörő élke

A három rajparancnok kemény vigyázt vezényelt, és jelentést adott Tordai Dezső századosnak, a községi tűzoltóparancsnoknak, hogy a rajok felkészülten várják a kérdéseket.

A tiszaföldvári nagyközségi önkéntes tűzoltótestület ugyanis a megelőző tűzrendészet tárgyköréből szellemi vetélkedőt rendezett a három iskola tűzoltórajai részére. A 20 kérdés megválaszolása után a zsűri értékelte még a különféle sípjelek tudását, az úttörő-igazolványok érvényességét, a raj tagjainak magaviseletét és egyenruhájuk szabályosságát is.

EREDMÉNYEK:

Egyéniben: 1. Agoston Ferenc, 2. Gere Lajos, 3. Nagy Zoltán.

Csapatban: 1. Homoki iskola I. raja 172 pont, 2. Homoki iskola II. raja 143 pont, 3. Tiszaföldvári belterületi iskola 142 pont.

- 1 A három rajparancsnok jelentést ad
- 2 A zsűri értékelés közben
- 3 Szöke Sándor és Kecse Sándor érdeklődve nézik Kósa Pista feleleteit
- 4 Az egyéni győztes: Agoston Ferenc
- 5 (- -) Állji Nagy Zoli jól tudta a sípjeleket
- 6 A győztes raj

Kútvolgyi Mihály képriportja

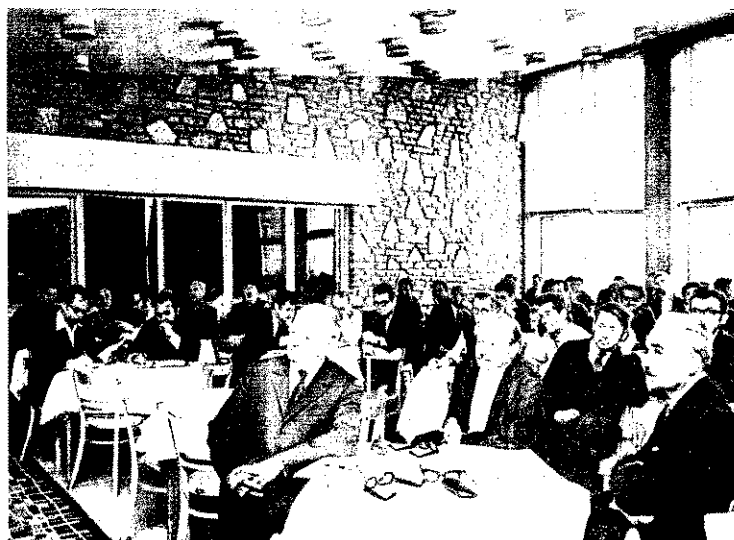
TŰZVÉDELMEK

M Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXV. évf. 6. sz. 1973 június

HÍREK ESEMÉNYEK HÍREK

TŰZVEDELMI SZIMPÓZIUMOK. Május 14–19-ig és 21–26-ig a NIM Iparszervezési Főosztálya közreműködésével két rendezvény színhelye volt a NIM balatonszéplaki oktatóháza.

Az egyik a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés első tűzvédelmi szimpóziuma volt, résztvevői pedig az egyesülés tagvállalatainak szakemberei. A másik a TAURUS Gumiipari Vállalat biztonságtechnikai, tűzvédelmi és ergonomiai szimpóziuma volt, s ezen részt vettek bolgár, csehszlovák, NDK-beli és osztrák vendégek is.

A felső képen: Horváth Gyula, a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés elnökhelyettese nyitotta meg a rendezvényt, majd bevezető előadást tartott „A gyógyszeripar tűzvédelmének helyzete és fejlesztésének perspektívái” címmel.

A középső képen: a gyógyszeripari szimpózium résztvevőinek egy csoportja.

Az alsó képen: a TAURUS szimpóziumon Bükkösy István, a SZOT Munkavédelmi Kutató Intézet igazgatója „A biztonságtechnika és a munkaegészségügy országos problémái és összefüggései a nemzetközi integrációval” címmel tartott előadást.

KOSZORÚZÁS. Dr. Zöld Sándor volt belügyminiszter, galom kiemelkedő alakja sírját 60. születésnapja alkalmából népélyes külsőségek között, katonai tiszteletadással Koszmező Imre úti temetőben.

Az MSZMP KB koszorúját Borbándi János, a KB t. vezetője, valamint Somogyi Sándor, a budapesti pártbiztos lyezte el.

A BM koszorúját Körösi György és Rácz Pál r. v. miniszter-helyettesek helyezték el.

HUSZONÖT ÉV. Az Országos Mentőszolgálat a közeljövőben ünnepeli 25 éves jubileumát. Ez alkalmából a szolgálat fejlődését állást rendeztek.

FEL ÉVSZÁZAD. Május 19-én országos parancsnoki talmat adott át dr. Farkas György t. v. r., a BM Tűzparancsnoka id. Solymosi József ny. t. t. r. -nek, abból hogy öt évvel ezelőtt választotta a tűzoltói hivatást.

BRONZKOSZORÚS BRIGÁDJELVÉNY. A Belkereskedelmi Vállalat rendészeti és közúti ellenőrzési osztályán áprilisban a bronzkoszorús jelvényt a rendészeti csoport „Rada” amelynek az osztály tűzrendészeti dolgozója is tagja.

Képünkön: Kovács Károly osztályvezető köszönti a szíven Labanics János h. osztályvezető, a brigád időközben hunyt vezetője.

HÍREK ESEMÉNYEK HÍREK

Az új tűzvédelmi jogszabályokról

Nem igényel bővebb magyarázatot, miért keltett országoszerte igen nagy érdeklődést, hogy az Elnöki Tanács új törvényerejű rendeletet fogadott el a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról. Szocializmust építő társadalmunkban a tűzvédelem közügy, s így cselekvő részvételt igényel mindegyik állampolgártól. Százazrekre tehető azoknak a száma, akik e től vezéreltetve önkéntes vállalatok alapján vagy tevékenységük jellegéből adódóan valamilyen formában aktív közlekednek a tűzvédelmi feladatok végrehajtásának.

Ismeretes, a tűzvédelemről mindeddig egy 1956-ban elfogadott törvényerejű rendelet volt érvényben, s ez hosszabb idővel is kellőképpen szabályozta a kapcsolatos feladatokat. Az időközben eltelt több mint másfél évtizedben az állami életünkben és a népgazdaságban olyan lényeges változások történtek, amelyek a tűz elleni védekezés és a tűzvédelem tevékenységének új, magas szintű jogi szabályozásának szükségessé tették.

Az országunk nagyarányú fejlődésével ugyanis korábban nem ismert új technológiák honosodnak meg, széles körben alkalmazunk a tudomány és a műszaki haladás vívmányait, a gépi szerűbbé vált energiaforrásokkal és az új technológiák segítségével a tűzvédelmi feladatokat is bonyolultabbá tették, a feladatok sajátosságaként éppen a tűz- és robbanásveszélyes technológiák terjednek rohamosan, amellett, hogy az új technológiák értékei védelméről kell gondoskodni.

Nem kevésbé fontosak azok a változások sem, amelyek az állami igazgatásunkban – főként az utóbbi években – történtek. Ezek során a központi irányítás hatékonyabbá vált, az egyidejűleg számottevően megnövekedett a helyi irányítás hatásköre és felelőssége, s ennek megfelelően bővült a feladatkörük is. Mint közismert, 1972 óta az állami tűzoltóság területi szervei tanácsai irányítják a működést, s így ennek mikéntjét is meg kellett határozni az új jogszabályban.

Az új tvr. az előbbieken változtatásokat érvényesít, kimondja, hogy a tűzvédelmi feladatokat a tűzoltóság, az összes érintett szervek – az állampolgárok közreműködésével – látják el.

A tűzvédelem ágazati, illetőleg központi irányítását a belügyminiszter hatáskörébe utalja. A belügyminiszter feladatait a minisztériumokkal és az országos főhatóságokkal egyetértésben a fővárosi, megyei tanácsok végrehajtják az útján látja el. A belügyminiszter központi irányító feladatait a bányák föld alatti részének kivételével – a tűzvédelem és abban közreműködő valamennyi szerve kizárólagos feladatát, hogy azok milyen alárendeltségben működjenek. A belügyminiszter ágazati irányító jogkörét a BM az országos parancsnok útján gyakorolja.

Az állami tűzoltóság egységes elvek alapján szervezett és irányított szerv. Központi szerve ennek megfelelően az Országos Tűzvédelmi Parancsnokság, területi szervei pedig az Országos Tűzvédelmi Parancsnokságok, illetőleg az illetékes tanácsok és az illetékes szakigazgatási szervek, illetőleg a bírósági hatóságok irányítása alatt fejtik ki tevékenységüket, az állami tűzoltóság szervei tevékenységének irányítását a területi parancsnokságok látják el.

Az új tvr. lényegében nem módosítja a tűzoltóság jelenlegi feladatát, viszont az eddigi érvényben volt jogszabályokhoz képest részletesebben szabályozza, hogy milyen jogok illetik meg a tűzvédelem szerveit, és mely kötelezettségek hárulnak rá hatásköri, szakhatásköri, valamint szakértői eljárásai során, továbbá az állami feladatok mellett milyen egyéb kötelezettségekkel kell megterhelni, s mindezzel kapcsolatban továbbra is széles körben van felhatalmazva. Az említettek a tűzoltóság területi tevékenységére, illetve az ebben való részvételre vonatkoznak, s az állami tűzoltóság kötelezettségei és vállalati tűzoltóságok szakirányítása is. Az új jogszabályok szabályozásának célja a jövőben a területi igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervei

A jogszabályok kiemelt jelentőséget tulajdonítanak a népgazdaságunk tűzvédelmi helyzete szüntelen erősítésének. Ez nem csupán a már említettekben tükröződik, hanem többek között abban is, hogy a jövőben is már a tervezéskor figyelembe kell venni a tűzvédelem minden kérdését, s az ezzel járó kötelezettségek a már működő létesítmények vonatkozásában sem enyhébbek.

Az ország tűzvédelme megköveteli, hogy ahol ezt az állampolgárok élete és javai, valamint a népgazdaság védelme indokolja, ott megfelelően ellátott, ütőképes állami tűzoltóság működjen, és hogy az ország minden részében, illetve ahol ez szükséges, a városokban is a tanácsok tűzvédelmi szerveként eredményesen működjen az önkéntes tűzoltóság.

Az állami és az önkéntes tűzoltóság mellett, új megnevezéssel, vállalati tűzoltóságként szerepel az eddigi létesítményi önkéntes tűzoltóság az új jogszabályokban, kifejezve az üzemek, vállalatok, szövetkezetek és más létesítmények tűzoltói tevékenységének sajátos szerepét a népgazdaság tűzvédelmében.

Mindez azonban mit sem változtat az eddigi tevékenységi körükön, valamint azon, hogy az önkéntes tűzoltókkal együtt ugyanazok a jogosultságok illetik meg őket, mint eddig, beleértve a feladatkörük ellátásában őket megillető büntetőjogi védelmet is.

A törvényerejű rendelet kimondja, hogy az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóság fenntartásáról, továbbá működéséről és fejlesztéséről költségfedezetének biztosításáról létesítőt, illetőleg fenntartót tartozik gondoskodni.

Úgy véljük, ebben a tekintetben ugyancsak igen nagy felelősség hárul az érintett szervekre, hiszen a tűzoltóság technikai felszereltsége közismerten még nem mindenben áll arányban a népgazdaság fejlődésével támasztotta növekvő követelményekkel, teherbíró képességünk meg az egyéb lehetőségeink arányában az elkövetkező években e téren is mindenképpen további fejlesztés és korszerűsítés szükséges.

Pártunk és kormányunk eddig is nagy megbecsülésben részesítette a dolgozó nép életének és javainak védelmében munkálkodó tűzoltóságot, s ez az új tvr.-ben is teljes mértékben tükröződik.

Elegendő talán arra utalnunk, hogy az Elnöki Tanács törvényerejű rendelete egyértelműen megerősíti: az állami tűzoltóság tagjai – a kinevezett polgári alkalmazottak kivételével – a fegyveres erők és fegyveres testületek hivatásos állományáról szóló 1971. évi 10. sz. tvr. hatálya alá tartoznak.

A nemrégiben hatályba lépett magas szintű jogszabály végrehajtásáról, mint ismeretes, a Minisztertanács rendeletet alkotott. Most az a feladat, hogy az új rendelkezéseket minden érintett alaposan tanulmányozza, és egységesen értelmezze őket, valamint a tűzvédelemről és a tűzoltóság tevékenységéről a későbbiekben kiadásra kerülő további jogszabályokat.

Lehetőségeihez mérten lapunk is segítséget kíván nyújtani azzal, amikor az elkövetkező hónapokban részletes ismereteket ad majd az új jogszabályokról és azok alkalmazásáról.

Nyugállományba helyezés, kinevezés

A belügyminiszter elvtárs az 1971. évi 10. tvr. 6. § b) pontja alapján, eredményes munkájának elismeréséül melllett 1973. V. 31-i hatállyal nyugállományba helyezte Sári János tű. alezredest, a Fejér megyei tűzoltóság parancsnokát.

A Fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága a BM Tűzoltóság országos parancsnoka véleményének figyelembevételével Nemeséri Zoltán tű. alezredest kinevezte a Fejér megyei tűzoltóság parancsnokának, s egyben felmentette megyei parancsnokhelyettesi beosztása alól.

Versenyversenyről jelentjük

Május 6-án az ország 11 járásában egyidejűleg kezdődött az idei versenyidény. Önkéntes testületeink és vállalati tűzoltóink hagyományos első vetélkedőin is már versenyrajok százai mérték össze felkészültségüket. Három premierre és az őket követő két későbbi járási találkozóra szerkesztőségünk munkatársai is el látogattak, hogy pillanatképekben számoljanak be olvasóinknak a versenyeken tapasztalatakról.

A kölesdi sportpályán felsorakozott csapatokat György József, a járási hivatal elnöke üdvözölte

Szerel a Paksi ÁG felsőtengelici üzeme-
gységének 400-asban győztes raja

Kölesd

A községi sportpályán, ideális környezetben és időben, 44 raj sorakozott fel (csak egyetlen raj maradt távol a benevezettek közül) a tribün előtt, s hallgatta meg György Józsefnek, a járási hivatal elnökének ünnepi beszédét.

A szekszárdi járás versenyének résztvevői gépjármű-, 800-as és 400-as kismotorfecs-kendő-, valamint kocsifecs-kendő-szerelésben és stafétában küzdöttek. Kiugró eredmények nem születtek, inkább a biztonszági szerelésre törekvés volt a jellemző. 800-asban Fadd (férfi); 400-asban Harc, a Paksi ÁG felsőtengelici üe. (férfi), a Tolnai Selyemgyár, a Tolnai Textil (női); Alsónána, a Volán 11. sz. Váll. Szekszárd (fiú); osztottsugarban a szekszárdi megyei kórház (férfi) raja végzett az első helyen.

Karmacs

A keszthelyi járás versenyének ezúttal a 80 éves jubileumot ünneplő karmacsiak voltak a házigazdái, s az esemény meg a találkozó tiszteletére a testület veteránjai szép közönségsikert aratott bemutató gyakorlatot hajtottak végre.

A versenyen 45 csapat vett részt, s az alsópáhokiak két számban is győztek, községi női 400-as csapatuk 366, községi 400-as fiúcsapatuk pedig 372 ponttal.

Igen jó eredményt értek el még a sármelléki fiúk az osztottsugar-szerelés kategóriájában, 394 ponttal lettek elsőek, a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Tan-gazdaságának 800-as férficsapata pedig 378 pontos teljesítménnyel szerzett jogot a megyei versenyen való szereplésre.

Uzsabánya

A tapolcai járás versenyén 55 fiúraj szerepelt, s ebből 8 üzem legnagyobb érdeklődést a két ré az országos győztes tapolcaiak me különben kitűnő sümegiek párh tette. Ezúttal a tapolcaiaknak ke szerencse: 366 pontot szereztek műfecs-kendő-szerelés kategóriájá másik jó eredmény: a községi 40 kategóriájában a balatonedericsi

Pillanatkép a karmacsi versenyen Tamás tü. szds. szigorú, de igazságtörő, hiszen levelező tagozatos j gató

A karmacsi veteránok bemutató lata

Rajtolnak a tapolcaiak

ponttal, a tapolcai KÖSZIG osztottsugar-szerelésben győztes férfiraja pedig 411 ponttal lett első.

telési pillanat a tapolcaiak versenyén

Pusztamérges

Pusztamérgesen dr. Csikós Ferenc elvtárs, a szegedi megyei városi tanács vbtitkára köszöntötte a felsorakozottakat. 48 férfi-, 11 női, 17 fiú- és 4 lánycsapat küzdött a helyezésekért. Külön ki kell emelni Ruzsa, Forráskút és Zsombó község önkénteseit, valamint a KSZV Szegedi Jutagvár vállalati tűzoltóit, mivel nemcsak győzelmeket, hanem több számban értékes helyezéseket is értek el. A programot a pusztamérgesi iskolások játékos versengése is színesítette.

A községi férfiak gépjárműfecsken-dő-szerelésében a házigazdák csapata győzött.

pusztamérgesen a stafétszámok is sok sikert hoztak

Vác

A május 20-án Vácott rendezett járási versenyen megjelent dr. Olajos Mihály, az MSZMP járási bizottságának titkára és Máthé Imre, a városi pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője is.

A dísztribün előtt 72 raj (59 községi és 13 vállalati) sorakozott fel. Gábor Pál, a járási hivatal igazgatási osztályának vezetője tartott ünnepi beszédet, majd a szódi önkéntes tűzoltótörség tagjainak szavalaival és férfikórusának műsorával folytatódott a program.

5—5 értékelő bizottság előtt 44 férfi-, 24 fiú- és 2—2 női és leányraj kezdte meg vetélkedését a 800-as, 400-as kismotorfecs-

A szegedi járás versenyén is nagy sikert aratott a kiskundorozsmai önkéntesek zenekarának szereplése

kendő- és az osztottsugar-szerelésben, valamint a tűzoltóstaffétában.

Legeredményesebben az acsaiak szerepeltek, ők a 400-as kategóriában férfi- és fiúrajukkal egyaránt első helyezést értek el. Rajtuk kívül a községiéknél: 800-asban a csóvári férfi-, 400-asban a szódi leány-, osztottsugarban (versenytárs nélkül) a vácdukai leány- és a verőcei fiúraj jogosult a megyei versenyen való részvételre. A vállalatiaknál pedig 800-asban a TAURUS Gumiipari Vállalat váci gyáregysége férfi-, 400-asban a Mechanikai Laboratórium (Dunakeszi) férfi- és (versenytárs nélkül) női, valamint osztottsugar-szerelésben a Könnyűipari Alkatrészgyártó Vállalat férfiraja győzött.

A járási első személyi díjazásához a községi tanácsok 27 ezer forinttal járultak hozzá.

Az első rajt a váci találkozón. Az 1-es pályán a kismenediek

Az acsaiak 400-asban győztes raja. Középen Kerekács József önk. tű. szds., a parancsnok

Következtetések és döntések

Írta: I. Kimsztacs, a Szovjetunió Belügyminisztériuma
Tűzrendészeti Főparancsnokságának osztályvezetője

Az első pillantásra úgy látszik, napjainkig már igen alaposan tanulmányozták a tartályokban keletkezett ásványolaj- és olajterméktűzek oltásának szervezési kérdéseit és taktikáját. Nagy gyakorlati tapasztalat gyűlt össze, kísérleteket végeztek, hatásos technikát dolgoztak ki. A habképző porból nyert vegyi habot felváltotta a sokkal hatásosabb és mobilabb nagy kiadóságú hab, s ennek köszönhetően az Építőipari Normák és Előírások II P. 3—70-es „Ásványolaj- és ásványolajtermék-tárolók” c. fejezetébe lehetségessé vált beiktatni azt a követelményt, hogy az 5000 m³-es vagy annál nagyobb tartályokból álló minden tartálytelepen helyhez kötött, automatikus oltóberendezéseket kell létesíteni.

Emellett az utóbbi időben egész sor új feladat merült fel a tartálytűzek oltásában. Ez a 10 és 20 ezer m³-es és ennél nagyobb űrtartalmú tartályok mind szélesebb körű építésével függ össze, valamint a tartályok töltésének és leürítésének jelentősen megnövekedett sebességével, továbbá azzal, hogy az új Építőipari Normák és Előírások a korábbihoz képest kisebb távolságot határoz meg a tartályok között, és módosította a sáncozás követelményeit.

Nem kevesebb problémát vetettek fel az ásványolaj-feldolgozó vállalatok tartályparkjaiban keletkezett tűzek sem.

Milyen következtetéseket vonhatunk le a kialakult helyzet elemzésekor?

A legfontosabb természetesen a tűzek megelőzése, ami különálló nagy témakör. De a tűzvédelem jelenlegi technikáját és eszközeit figyelembe véve sem számíthatunk a tartályteleptűzek keletkezésének lehetőségének teljes kiküszöbölésére, főként ha arra gondolunk, hogy villámcsapás, a piroforos üledék öngyulladás és más okok is előidézhetnek tűzet.

Eppen ezért a megelőzés kérdéseinek megoldásával, (megbízható villámvédelem létesítése, a gázkiegyenlítő rendszerek használata — ezek miközben kevés haszonnal járnak, bizonyos feltételek között elősegíthetik a tűzterjedést stb.) még mindig nem feledkezhetünk meg a tűz sikeres oltásához szükséges előkészületi intézkedésekről.

Az újonnan létesítendő 5000 m³-es vagy annál nagyobb tartályokat az említett előírások értelmében mindeneke előtt el kell látni beépített, automatikus oltóberendezéssel. Ebbe a rendszerbe (ahol ez lehetséges) természetesen be kell kapcsolni a már működő tartályokat is. A Szovjetunió Ásványolajipari Minisztériumának határozata értelmében a föld alatti vasbeton tartályokat is beépített berendezésekkel kell felszerelni.

Megjegyzendő azonban, hogy ezek a berendezések nem mindig teszik lehetővé az oltás sikerét. Bár az ilyen esetek valószínűsége csekély, mégis fel kell készülnünk rájuk. Először is ha a tartályban vagy még inkább a tartálytelepen berobban a pára-levegő elegy, akkor az oltóberendezés megrongálódhat. Másodsor — és ez a legfontosabb — gazdasági szempontok miatt (más kérdés, hogy ezek mennyire igazolódtak be) a beépített berendezéseket — összhangban a normákkal — csupán egy-egy tartály tűzének oltására méretezik. Azonban a gyakorlat bebizonyította, hogy pl. légköri kisülés következtében egyidejűleg több tartályban is tűz keletkezhet. A tűz még tovább is terjedhet a szomszédos tartályokra, főként akkor, ha a pára-levegő elegyük robbanóképes. Amint azt a Tűzoltó-technikai és Tűzbiztonsági Mérnökök Fakultásán végzett vizsgálatok bebizonyították, még 5000 m³-es tartály égésekor is olyan hőmérsékletre hevültek fel a szomszédos tartályokon levő tűzgátlók, amely magasabb volt a foyadékok gőzeinek gyulladási hőmérsékleténél (amennyiben persze nem hűtötték vízsugarakkal a tartályokat, vagy nem védtek nemezzel őket). Más szóval a semmivel lett egyenlő a tűzgátlók védőhatása.

Mobil oltóeszközöket kell alkalmazni néhány kőolajtelepen lezajlott esethez hasonló olyan tűznél is, amikor a nagy tűzfészek a tartályok között van.

De ezeknek a mobil eszközöknek is meg kell felelniük a ma követelményeinek. 20 ezer m³-es tartályban keletkezett tűz esetén kézi működtetésű, hordozható habárbocokkal nem számíthatunk igazán sikeres oltásra. Híszon kőolaj égésekor 7—8, benzín égésekor pedig 11 ilyen habárbocot kell felállítani. Vagyis gépesített, hernyótalpas habárbocok kellene, olyasfélék, mint amilyeneket a kujbisevi, orenburgi, vityebszki, volgográdi területek, továbbá a Baskir és a Csecsen-Ingus Autonóm SZSZK-beli és néhány más tűzoltóság házi műhelyeiben készítettek.

A 18 m magasra tervezett tartályok oltása még nagyobb, legalább 30 m magasra kitolható gépesített habárbocokat tesz szükségessé.

A tartályteleptűzek oltásában különleges jelentőséget kap az operatív tervek gondos kidolgozása. A Tűzrendészeti Főparancsnokság legutóbbi javaslatai értelmében ezekben a tervekben a tűzoltás változatát arra az esetre is ki kell dolgozni, ha egy leg több tartály gyullad ki (a föld feletti esetében az egy belüli tartályok csoportjára, a föld alattiakéban pedig leg több tartályok egyharmadára). Ha nincs elegendő erő és eszköz a területen, akkor célszerű számításba venni a szomszédos egységek erőinek és eszközeinek az igénybevételét is.

Feltétlenül végig kell gondolni, hogyan szállítjuk a tűz helyére és hasznosítjuk a PNSZ—110-es szivattyúberendezés a tömlőszállító gépjárműveket, a bulldózereket, dömpereket, tűz-tözlő-locsoló kocsikat (a habképző anyag szállítására), valamint a tűzoltóegységek szabadnapos személyi állománya és me bevonásának lehetőségeit. Az operatív tervnek — a számviteli erő- és eszközmennyiség forrásának pontos meghatározása mellett — részletes adatokat kell tartalmaznia a tűzoltótechnikai eszközök és -szolgáltatások eszközeinek lehetséges tartalékairól, egységeikről és a területeken levő összes eszközök teljes felsorolásának meg kell lenniük a hírközpontban.

A legkörültekintőbben kell figyelembe venni az első pillantásra olyan jelentéktelennek látszó kérdést is, mint különféle kapcsolóelemek előkészítése. Még nagyon sok esetben ugyanis sajnos olyan tömlőket, habkeverő rendszereket, árbocokat használnak, amelyek csatlakozóelemei eltérő típusúak és típusúak, és ez, amint a gyakorlat mutatta, néha tévesen késleltetheti a habroham kezdetét.

Az előfordult tüzesetek alkalmával igen világosan bebizonyosodott, hogy egyidejűleg több tartályban égő tűz esetén soha szabad megkezdeni a habrohamot, a szomszédos tartályok oltásáért kellő védelmének megszervezése előtt, s anélkül, ha a tartályok készülnének fel lelkiismeretesen a habnak megfelelő intézkedések történő hosszan tartó és folyamatos adagolására.

A szomszédos tartályokat M-sugarakkal és vízgyűjtőkkel Ezenkívül a lélegeztető, mérő- és mintaszedő berendezéseket mint a tartály külső felületének olyan helyeit, ahová a láng nem juthat, rendszerint legalább 4—6 sugár védelmét igénylő helyekre kell elhelyezni, hogy milyen az égő tartályok elhelyezkedése a védelem képest, valamint a nem égő tartályok tetején lévő szomszédos és más sebezhető pontok elhelyezkedésétől függően).

A föld alatti tartály oltása az esetek többségében meglehetősen hosszú időt (30 perc), mivel a földem beomlásakor a beton szerkezetek roncsai zárt és nehezen megközelíthető képzőve nehezítik a habterelést, s ott az égés még húzódik ideig folytatódhat. Itt említjük meg, hogy a habszolgáltatás a tűznek az első tartályban történt eloltása után is folytatódik (rendszerint a szél felőli elsőében), nehogy a még égő szomszédos tartály lángja ismételen belobbanhassa. A habszolgáltatás intenzitása azonban ilyen esetben negyed-ötöd részére csökken.

A hosszan tartó habroham sikere nagymértékben attól függ, hogy mennyire tudják folyamatosan ellátni habképző és tömlőszállító gépjárműveket, s milyen gyorsan töltik fel a tömlőket gépjárműfecskendőket, habszállító targoncákat és a víztartályos gépjárműfecskendőket, továbbá a tűzoltó gépjárműveket gépkocsivezetői mennyire célszerűen adagolják a habot.

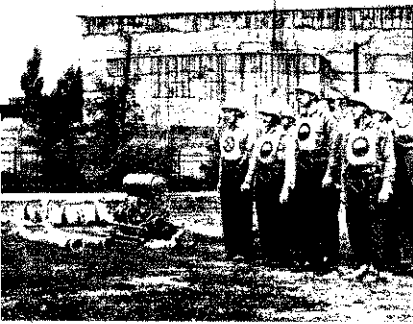
Föld alatti tartálytűzek oltásakor a GVP—600-as helyett alkalmazott GVP—2000-es generátor elősegíti a habroham gyorsabb előkészítését. A későbbiekben azonban, amikor már egyes helyeken maradnak tűzgócok, a GVP—2000-es generátor egy részét a jobb manőverezés céljából ajánlatos GVP—2000-es generátorokkal helyettesíteni.

A föld feletti tartálytűzek 1—2 óránál tovább tartó oltás nem egyszerre, hanem sorban egymás után célszerű feladat. A működésbe hozni az összes kézi működtetésű habárbocot ugyanazon módon az embereket kevésbé fenyegeti majd az a veszély, hogy az égő folyadék felforrósodik a hab adása utáni első pillanatokban.

Az említett taktikai eljárásokat — az „Utastás a tartályok tárolt ásványolaj és ásványolajtermékek tüzeinek oltásában és a tűzoltóság harci szabályzatában ajánlottakkal — meg kell gyakorolni a tűzoltó-taktikai foglalkozásokon és kiképzéseken. Emellett a helyi sajátosságok figyelembevételével ki kell dolgozni az ásványolajtelepeken keletkező nagy tűzek oltásának irányításszervezési és hírközlési sémáit is, valamint a gyakorlati szempontból meg kell vizsgálni azt a kérdést, hogy azonos ütemben működni az összes berendezés.

bejelenésre elért eredmények alapján elődöntőt, amelyik öt csapat képviselői önkéntesen tűzoltókat a brnói nemzetközi tűzoltóversenyen. mutatjuk be röviden összeállításunkban.

A Dunai Vasmű önkéntesei eddig két kategóriában összesen három országos bajnokságot szereztek. A 180 főt számláló gyári tűzoltócsapata egy ízben már nemzetközi ver-

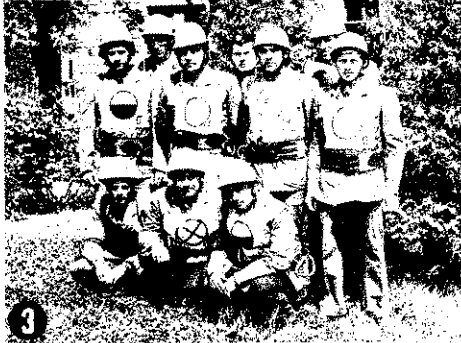
Brnóba készülnek

senyen is sikerrel szerepelt, bronz- és ezüstérmét nyertek.

2 A KSZV újszegedi szövőgyárának csapata is sorozatos jó eredményei alapján került a jelöltek közé. A raj legfiatalabb tagja 16, a legidősebb pedig 48 éves. Fotóriporterünk egy szerelési gyakorlat előtti bemelegítésüket örökítette meg.

3 A REMIX Rádiótechnikai V. szombathelyi gyárának csapata egyelőre még jobbára Vas megyében jól ismert, és arról is nevezetes, hogy a megelőzésből is derekasan kiveszik részüket a tagjai. Átlagos életkoruk 25 év, s átlag 7 esztendeje önkéntesek.

4 A körösladányi lánycsapat átlagos életkora 16 és fél év, és a legutóbbi országos tűzoltóversenyen nagy feltűnést keltett, amikor a testület lányraja első, fűversenyzői pedig második helyezést szereztek osztottsugar-szerelés-

ben. Erthető, hogy a Brnóba készülő gárda folytatni szeretné a szép hagyományokat.

5 A Pamutfonóipari V. kaposvári gyárának női tűzoltói is sok sikert arattak már a hazai versenypályákon. Voltak már országos bajnokok és második helyezettek is, és arról is nevezetesek, hogy tűz esetén is dicséretesen helytállnak.

A nagy tüzek sikeres oltása érdekében megtett előkészítő intézkedések rendszerében külön figyelmet kell szentelni annak, az operatív tervekben részletesen és pontosan feltüntessék a objektumok kezelőszemélyzetének kötelelességeit, s meg is támasztják e kötelezettségek teljesítésére.

Milyenek is ezek tulajdonképpen?

A tűzoltás vezetőjének tájékoztatása az égő meg a vele szomszédos tartályokban levő termékek jellegéről, a folyaszintjéről, a tartályok műszaki sajátosságairól. Köztudott, föld alatti tartályok tüze esetén a folyadék szintje csak a ológiai dokumentumok adataiból állapítható meg.

A termék alatti víz leeresztése a tartályokból (kiszivattyúzás technológiai vagy a tűz idején elkészített eszköz segítségével). Amint azt számos operatív terv általányműnyozása szóval lehet, az intézkedések gyakran egyáltalán nem terve-édig hosszan tartó tűz esetén kivételesen fontos a köolaj, pa-és hasonló termékek kifutásának megelőzése végett.

A tűzoltóegységek személyi állományával együtt kóccal és azbesztvászonnal meg kell oldani a nem égő tartályok arájának védelmét. Ezeket a munkálatokat a tűzoltási törzs zzata szerint végzik, a tartálytetőkre felhatolók biztonságá-zem előtt tartásával.

A folyamatos vízszolgáltatás biztosítása a tűz zónájában a tartályok tűzoltószivattyúk üzembe helyezésével, az üzemi átlás forrásainak felhasználásával s a vízvezetékhalózat más szainak kikapcsolásával.

A szükséges technológiai műveletek elvégzése a célból, hogy megszüntessék az égő tartályteleppel kapcsolatban álló obnok működését. A termékek az égő és a szomszédos tar-tyból való leszivattyúzásával kapcsolatban minden művelet-élag a tűzoltás vezetőjének tudtával lehet elvégezni. Rend-ít meg kell tiltani az ásványolaj, a benzin és más 28 °C alatti náspontú ásványolajtermékek leszivattyúzását a nem égő tar-tyból, mivel e művelet közben a tartály belsejében a pára-le-elegy felhígul a robbanóképesség felső koncentrációhatára z az robbanásra alkalmas feltételek jönnek létre.

A szükséges technika — bulldózerek, dömperek, exkavá-torok, talajgyaluk — összpontosítása, homok szállítása; vé-ak és elvezető árkok építésének megszervezése és a munka

elvégzése azért, hogy korlátozzák az égő folyadék lehetséges szét-folyását.

7 A tűzoltóegységeket segítve, a tömlővezetékeket óvni kell a szállítóeszközök okozta rongálódástól, ezért ideiglenes át-járókat (deszkapadlókat vagy mélyítéseket) szükséges létesíteni azokon a helyeken, ahol a tömlővezetékek keresztezik az utakat.

8 A személyi állomány étkeztetésének, melegedésének, ruhá-zata szárításának megszervezése, a géppark számára üzem-anyag és kenőanyag biztosítása stb.

Sokat kell még tenniük tudósainknak is, hogy a tűzoltás ve-zetőjét pontosabb adatokkal tudják tájékoztatni a tartályokban égő folyadék melegedésének sebességéről, tehát arról az időről, ami eltelik az ásványolajtermékek lehetséges felforrásáig vagy ki-futásáig, valamint a nem égő tartályokban levő gáz-levegő föly helyzetéről. Például, eddig még nincs elegendő adatunk a föld alatti vasbeton tartályokban levő folyadék melegedésének sebes-ségéről. A rjazanyi tűz tapasztalata alapján feltételezhetjük: a ha-talmas föld alatti tartályokban az áthévíült réteg növekedésének sebességére nagyobb mértékben hat, mint fémtartályokban, hogy a felület egészen nem egyenletes a folyadék melegedése, továbbá a szélnek, valamint a vasbeton támaszoknak és szabadabb vált fémbetűetes roncolt szerkezeteknek a jelenléte. Nem elegendők az eddigi adatok arra sem, hogy a termék különböző fokú víztar-talma hogyan hat a folyadék égésének és melegedésének sebes-ségére. Az égő folyadék forrását is kevéssé vizsgáltuk meg;

Továbbá a tűzoltásvezetők számára nélkülözhetetlenek a tar-tály viselkedésének adatai (a falak és más szerkezetek szilárdsága, a lehetséges nyomás az épen maradt vagy részben megromlódott tetejű tartály belsejében, a folyadék veszélyes határokig történő felmelegedésének sebessége stb.), ha a folyadék a sáncon belül, a tartály falai körül ég.

A Tűzrendészeti Főparancsnokság szolgálati és kiképzési osz-tálya és az Össz-szövetségi Tűzvédelmi Tudományos Kutató Inté-zet folyó évben tervezi az „Utastás a tartályok ásványolaj- és ásványolajtermék-tüzeinek mobil eszközökkel történő oltásához” és más e tárgyú dokumentumok átdolgozását. Kívánatos, hogy az e területen gyakorlatban dolgozók észrevételei és javaslatai is ja-vítsák e dokumentumok tartalmát.

(A Pozsarnoje gyelo 1972/8-as számában megjelent cikk for-dítása.)

Tűzoltó-tanácsstagok

Akárcsak a korábbi tanácsválasztásokon, ezúttal is számos állami és önkéntes tűzoltó elvtársunk kapott bizalmat választóitól, méghozzá többen nem is első ízben. Közülük mutatunk be röviden néhányat olvasóinknak.

**Lévai Sándor t. alez.,
Budapest, IX. ker.**

A IX. kerület parancsnokát azzal a megbízatással jelölték ismételtén, hogy munkálkodjon ugyanolyan eredményesen, mint eddig. Kezdeményezésére készült el ugyanis a Dési Huber utca 23-as háznál egy lépcsőfeljáró, s ugyanebben az utcában egy gyermekjátéskert. A melegvíz-szolgáltatásra vonatkozó panaszokat is sikerült orvosoltatnia, az egyik bérházban kezdeményezésére a váltalt határidő lejártá előtt megjavították a liftet, az öregek meg a betegek nem kis örömére.

Ugyancsak aprónak látszó, de az érintettek számára igen csak fontos ügyet intéztek el fellépésére, amikor az IKV engedélyezte, hogy szellőzőablakokat létesítsenek a körzethez tartozó öt toronyház loggiákra nyíló ajtóira.

**Szűcs Mihály önk. t. szds.,
Tát**

A táti önkéntesek parancsnokát másodszor választották be a tanácsba. Itt a számvizsgáló bizottság tagja. Programjában — egyebek között — a következők szerepelnek: a hozzá tartozó körzet területének csatornázása, a Fő utca képét rontó lakóházak rendbe hozatása, továbbá egy segítségre szoruló idős testvérpár patronálása.

Szűcs elvtárs 37 esztendeje tagja a testületnek, és 16 éve látja el közmegelégedésre a parancsnoki tisztséget. Ő is azzal a törekvéssel folytatja tanácstagi munkáját, hogy a község tűzvédelmi helyzetének további javítását is lehetőség szerint minél jobban elősegíti, hiszen ezzel egyúttal választóinak az érdekeit is szolgálja.

**Németh József önk. t. hdgy.,
Alsópáhok**

A keszthelyi járás Karmacson rendezett versenyén beszélgettünk az alsópáhoki parancsnokával. Mint említette, ezúttal ötödször választották be a tanácsba, s ha különösebben látványos eredményeket nem is tud felmutatni, azért a körzetében lakók kulturáltabb életkörülményeit nagymértékben elősegítették a különféle útjavítási és területrendezési munkálatok.

Mint tűzoltóparancsnok ő is úgy véli, megbízatását egy kicsit a testületétől is kapta, az itteni tűzoltók tevékenyen részt vesznek számos községrendezési munkában.

**Pénzes János önk. t. szds.,
Szöny**

A nagyközség tűzoltóparancsnoka 43 éve tagja a testületnek, 17 esztendeje látja el tisztségét, és 1963 óta sorrendben immár negyedszer tanácstag.

Tervei között szerepel az Újtelep meg az ifjúsági telep gyalogjárdájának építése s a hozzájuk vezető közút kikövezése. E célból társadalmi munkát kíván szervezni a lakosság és a tűzoltótestület tagsága körében.

Emellett a helybeli középületek és kereskedelmi létesítmények további rendszeres ellenőrzését is tervezi.

**Ozváry László ny. t. szds.,
XIV. ker.**

Harmadszor kapott bizalmat választóitól, és ismételtén ő lett a lakásügyi társadalmi bizottság elnöke. Jóllehet Zuglóban is igen gyors ütemű az építkezés, számos jogos igénylő közül cseppet sem könnyű kiválasztani a leginkább jogosakat, pedig minden beadott kérelmet helyszíni látogatás követ.

**Balogh János önk. t. szds.,
Rákócziújfalu**

A község 52 éves parancsnokát, a mezőhéki Tsz rákócziújfalu üzemi gének dolgozóját immámadizben választották taggá. Először a 8-as, majd ismételtén a 6-osban. Az 1960-as évek elején a Hazafias Népfront helyezetének elnökeként nyitkozott. Eddigi tevékenységének során a bukozó, a cukrászda, a zölbolt, valamint a vezeték hálózat megvalósításában sok sikert ért el, nem kis öröme. A nem épült korszerű művelőház másfélmillió forinttal hozta a lakosságot.

Jelenleg részben társadalmi munkával a községben körzeti orvos szolgálatot építik, és nagyon szeretnék egy ABC-áruházat is.

**Tirhold József
önk. t. szds., Kö**

A község tűzoltóparancsnoka 54 éves, és kerekén 27 éve önkéntes. Idén immáradizben ötödször választották taggá. Úgy véljük, ez mindennaposan szólóbban fejezi ki az önkéntesek bizalmát, mert ő is volt a körzetben jelöltje. Mint tanácstag, választóközvetének kérelmeit, a testületét is feladatának tartja.

...nokiak jeles esemény ünneplésére
 : városuk 1975-ben lesz 900 éves.
 között az évforduló tűzvédelmi vo-
 i rendezvénye Iránt érdeklődtünk dr.
 Sándor elvtárstól, a városi tanács yb-

...vforduló jegyében, ez év szeptembe-
 Szolnoki Galériában reprezentatív
 ni kiállítást kívánunk rendezni. Ezen
 tően szeretnénk bemutatni városunk
 az állami, önkéntes és vállalati tűz-
 tét, munkáját, felszereléseit; a kü-
 népgazdasági ágazatokban keletke-
 esetek fotó-dokumentációit és az
 keletkezési okok jellemzőit.

17-én a megyei és a városi-járási
 parancsnokságok, valamint 42 vállalat
 nek részvételével tanácskozást tar-

SZOLNOK MEGYEI JEGYZETEK

Sándor

...feladatokról. Reméljük, hogy a BM-
 s jelentős segítséget kapunk a ki-
 gvalósításához. Az általános iskolák
 tűzzel kapcsolatos témájú rajzpályá-
 lettünk meg. Június 7-e a határidő,
 árom helyezett alkotást díjazzuk,
 ént a lakóbizottsági gyűléseket, a
 i beszámolókat is felhasználjuk a
 ii propaganda érdekében. Taná-
 az igazgatásrendészeti bizottság ke-
 működik egy tűzvédelmi albizottság

a nagypalánk, a karcagi tűzoltók
 pályájának egyik tartozéka

is. Tőlünk telhetően biztosítjuk, hogy munká-
 juk minél eredményesebb legyen.

A szervezetenleg most már hozzánk tartozó
 tűzoltó elvtársakkal eddigi jó kapcsolatunk
 tovább erősödött, felmerülő problémáikat a
 magunk részéről igyekszünk megoldani.

Május másodika, délután fél három. Tisza-
 füreden, az Alumíniumáru-gyár 1. sz. gyár-
 egységében ugyan befejeződött a délelőtti
 műszak, de a hazai gyekvők közül néhányan
 még visszamaradtak. Vasárnap a nagyköz-
 ségben rendezik a járási tűzoltóversenyt, s a
 vállalat tűzoltói eddigi eredményeikhez méltó-
 an szeretnének szerepelni. Előkerül a 800-as,
 és a 25 fős tűzoltóegység versenyraja nekilát,
 hogy Szendrei Zoltán hdgy., a parancsnok
 irányításával megkíséreljen „lefaragni” még
 néhány másodpercet.

A fiatal gyáregység tűzoltógardája nem-
 csak a pályán, hanem az üzemrészekben is
 megteszi a magóét. A csizolóban pl. 1972
 nyaráig gyakori volt a tűz az elszívó beren-
 dezés vezetékében. A hatásosabb elszívás
 megszüntette a lerakódást, a keletkezés for-
 rását. A pébé-gázzal történő hegesztésre spe-
 cialis módon képezték ki a hegesztőket.

Tóth Imre rendészeti vezető a gyáregység
 tűzvédelmi előadója. Ő maga is tűzoltó, s
 a tűzvédelmi bizottság elnöke. Hozzáértés-
 sel segíti a tűzoltó-kollektíva működését. Bő-
 sze József gyáregységvezető anyagiakkal is

hozzájárul zavartalan tevékenységükhöz. Saját
 erőből biztosítottak kismotorfecskenőt, tar-
 goncát és szövetruhát a vállalatiaknak.

A tiszafüredi járás tűzoltóparancsnoka,
 Mátyus Sándor hdgy. is a május 6-i verseny
 előkészítésén dolgozott, 44 raj nevezett, s
 mindent megtesznek a sikeres lebonyolítás ér-
 dekében.

A nagyközségi önkéntesek Mató Imre szds.,
 parancsnok felügyelete mellett készülnek. Fel-
 nőtt és ifjúsági rajaitól egyaránt tisztas ered-
 ményt vár.

Kedvezőtlenül alakult a járás múlt évi tűz-
 kárstatisztikája. Kilencel több – összesen 22
 – tüzeset volt az előző évinél, és a tűzkár is
 több mint háromszorosára emelkedett. Az idén
 is volt már egy jelentősebb, de szerencsés
 kimenetelű káresetük. A Szabad Föld Tsz szer-
 fás istállója gyulladt ki. A tsz- és a vállalati
 tűzoltórajok, az állatgondozók közreműködésé-
 vel 98 törzskönyvezett növendékborjút idejé-
 ben kimentettek.

Tiszafüredet a közelmúltban kormányhatá-
 rozattal üdülőteleppé nyilvánították. Örömmel
 fogadták a döntést, éppen úgy, mint azt, hogy a
 Hortobágyon Nemzeti Park létesül. Ez az
 intézkedés a tűzoltó-parancsnokságtól a jö-
 vőben még fokozottabb éberséget, körültekinté-
 st igényel.

A szerelési gyakorlatot követően Szendrei Zoltán parancsnok (jobbról a negyedik) értékeli az alumíniumáru-gyári versenyraj ténykedését

A karcagi terepasztala. Amióta használják, színesebbé és szemléltetőbbé váltak a foglalkozások

Az 1952-ben épült karcagi tűzoltó-laktanyát 1970-71-ben több mint 1 millió forintos költséggel felújították. A városi parancsnokság személyi állománya is jelentős részt vállalt a munkálatokból. Ottjártunkkor is csinosították, és rohampályájuk végleges kialakításán szorgoskodtak: a nagypalánkot készítették ezermesterük, Kiss István főrm. irányításával.

Két éve a továbbképzési anyagok könnyebb elsajátítása céljából terepasztalt készítettek szabad foglalkozási időben. Véleményük szerint érdemes volt, mert érdekesebbé, színesebbé s főként szemléltetőbbé váltak a foglalkozások.

Tavaly mindössze 12 tüzesetük keletkezett, említésre sem érdemes kárértékekkel. Ez év elején egy súlyos közúti balesetnél működtek közre. Két személygépkocsi ütközött össze, az egyik kigyulladt, a karambol következtében két személy életét veszítette. A következő alkalommal az egyik lakóházban felrobbant a pébégáztűzhely. Tüzet nem kellett oltaniuk, csak a romeltakarításon dolgoztak.

Gondot okoz számukra, hogy a városi új víztorony, a gáztalanító berendezés hiánya miatt, még nem üzemel. A tűzvíz-ellátást ezért adott esetben az egyes körzetekből nyomás-átterelgetéssel oldják meg.

Egy kis karbantartás a törökszentmiklósi önkéntesek 344-esén. Aki végzi: Erős Béla őrmester

Átlagosan napi 30 vagon az árumozgás a Szolnok-Békés megyei Élelmiszer- és Vegyi-áru Nagykereskedelmi Vállalat karcagi fiókjában. Kb. negyedszáz millió értékű árut tárolnak korszerűnek nem éppen mondható raktározási körülmények között. Érthető tehát, ha a fiók vezetőinek igen komoly erőfeszítéseket kell tenniük a tűzvédelem érdekében. Egyik legnagyobb gondjuk hamarosan megoldódik: az elektromos berendezések szabványosra való átszerelése a befejezéshez közeledik. Soron következő feladatuk: a nyílt tároló körülírtése.

Nagyrészt dolgozóik tűzvédelmi fegyelmének köszönhető, hogy ilyen körülmények között 15 éve egyáltalán nem volt tüzesetük. Különösen nagy gondot fordítanak az ún. „tűrázó” kiiktatására, az idegen vállalatok dolgozóival pedig olykor közelharcot vívnak, amikor tiltott helyen akarnak rágyújtani.

Három éve 80 fő részvételével, tűzvédelmi vetélkedőt rendeztek. A sikerre való tekintettel még az idén megismétlik a rendezvényt.

1975-ben lesz 100 éve, hogy Törökszentmiklóson megalakult az önkéntes tűzoltótestület. A centenárium méltó megünneplésére már megkezdtek az előkészületeket – újságot adta Soós József, a városi tanács igazgatási

Befejezéshez közeledik az elektromos berendezések átszerelése a Szolnok-megyei Élelmiszer- és Vegyiáru N. kereskedelmi Vállalat karcagi fiókjában

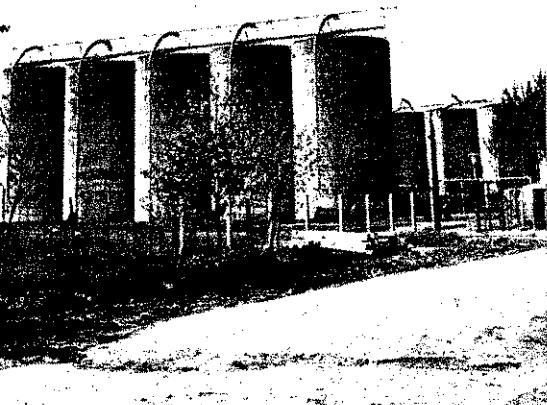
osztályának csoportvezetője, a testület A közelmúltban programtervet készített tűzoltó-felszerelések, ruházati cikkek, mentációs anyagok, kitüntetések stb. gyűjteményére. Igen értékes anyagok kerültek máris a kukba. Ezeket majd kiállítás keretében kell bemutatni. A legkedvesebb ajándék az lenne részükre, ha ezt a teljes eseményt jelenleginél korszerűbb otthonban ültethetnék. Véleménye szerint feltétlenül demelné ezt a testület, amely a városi védelmének biztosítása mellett még a kilenc községébe is vonul a kölcsönös segítségnyújtási terv értelmében.

Ipolyszegi Mihály önk. tű. szds.-t, a r. falvai testület parancsnokát ismét tanács választották a 9-es körzetben. 1959 óta tag, és már számos közérdekű problémát megoldását sikerrel szorgalmazta, mint például a pébégáz-cseretelep megépítését, olajtároló telep létesítését, járdák építtetését, közvilágítás megvalósítását és a postahelyének elhelyezését.

10 éve a helyi tanács végrehajtó bizottságának is tagja. Főfoglalkozása: a Szolnok-megyei KSZOV műszaki osztályának vezetője. Munkahelyén a pártalapszervezet titkáraként

Ipolyszegi Mihály szds.

korszerű, egyenként ezer m³-es, silóban tárolják a „szénászt” a teher részére a Szolnoki ÁG piroskai gységében

Próbariasztáson a Martfői Tisza Cipőgyár vállalati tűzoltói. A volánánál Kondor József hggy., tűzvédelmi előadó

zoltó, 21 éve a testület parancsnoka. kevés önkéntesek közé tartozik, akik aadémia Tűzoltóosztály tagozatát levelelvégezték.

mos elismerő oklevél és dícséret tanús- a rákóczi falvai testület oktatódtermében ó eredményeiről. Általában három raj- ulnak a versenyeken. A számtalan já- megyei elsőségen túl már országrészi zágos versenyen is szerepeltek. Létszá- létszerelesen meghaladja az előírtat. A örségi tanács tavaly a „Társadalmi mun- kitüntetett plakett ezüst fokozatát ado- zta a testületnek, s többen egyénileg t is kaptak.

enin-centenárium tiszteletére, valamint ismereteik további bővítése céljából zvezővel tűzvédelmi „Ki mit tud?”-ot tek. Az 1-8. helyezettet karóra díjazás- szesítették.

1914 óta működő testület tagjainak en vágya, hogy a káresetekhez gép- cskendővel vonulhassanak. Nagyon nek pl. egy Zsuk-fecskendőnek, s annak kább, ha ezt a testület fennállásának fordulóján már a magukénak is tud-

10 millió pár cipőt gyártanak évente a Mart- fői Tisza Cipőgyárban. Ebből adódóan hatal- mas összegű értékekre kell ügyelnie a gyár társadalmi tűzvédelmi szervezeteinek.

A gyártási folyamat, a biztonsági intézke- dések ellenére is, számos tűzveszélyt rejt ma- gában. A szövetkenőben kísérletekkel ugyan már kiküszöbölték a benzin használatát, helyette vízdúsító alapanyagot használnak, de a ragasztókészítő üzemben, kádakban, to- vábbra is benzinben oldják a nyersgumit. A nagy mennyiségű benzin tárolására és tar- tálykocsikon való szállítására épp úgy fokozott éberséggel kell ügyelniük, mint az élvágáskor és a talpszélsícszoláskor keletkező szikrák ve- szélyeire.

A három műszakos gyárban úgy szervezték meg a vállalati tűzoltók gyors riasztását, hogy a főműszakban egy adott munkahelyen, míg a második és a harmadik műszakban a készenléti szolgálatban egy-egy raj azonnal értesíthető legyen. Négyzetes központi rak- tárukat a közeljövőben automatikus tűzjelző berendezéssel kívánják ellátni. Szertárak ugyan nem a legkorszerűbbek közé tartozik, azon- ban a tavaly vásárolt Zsuk-fecskendőjük meg a Garant gépkocsi és a három 800-asuk meg- felelő biztosíték a sikeres beavatkozásra.

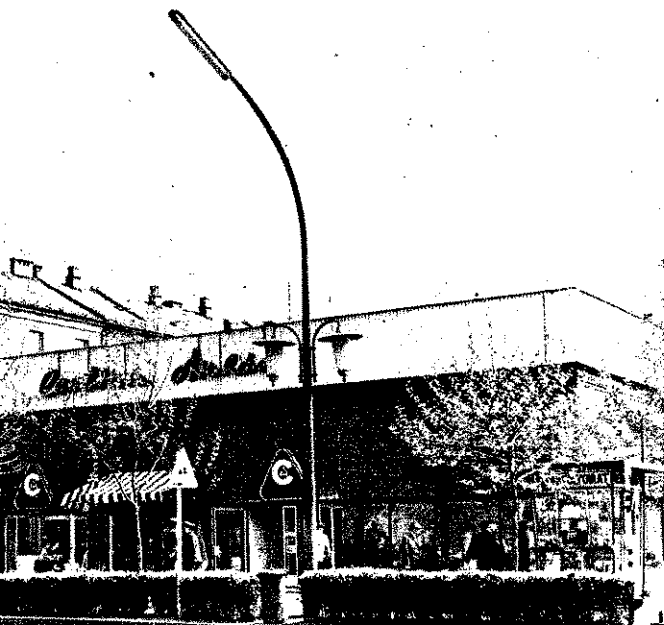
Tavaly mindössze egyetlen kárral járt tűzük volt. Az elszívó berendezésben keletkezett, s mindössze 250 Ft kárral járt. Ez évben négy esetük adódott, ezeket a keletkezés pillanatá- ban sikerült elfojtaniuk.

Még mindig kísért a szolnoki Centrum Áru- ház évekkkel ezelőtti tűzének emléke. A jelen- legi helyzetről Szabó Lajos tűzvédelmi elő- adó tájékoztatót bennünket. Azóta ideigle- nes épületben árusítanak. Kicsi az alapterü- let, és eléggé nagy a zsúfoltság, ami fokozott figyelmet, elővigyázatosságot igényel. Különö- sen a közlekedési utak szabadon hagyására ügyelnek. Minden este záróbrigád ellenőrzi ezt, a téli időszakban pedig az olajkályhák elzárását is. Tűzoltócsapatuknak a kiképzési időt mindig biztosítják, előre elkészített terv alapján.

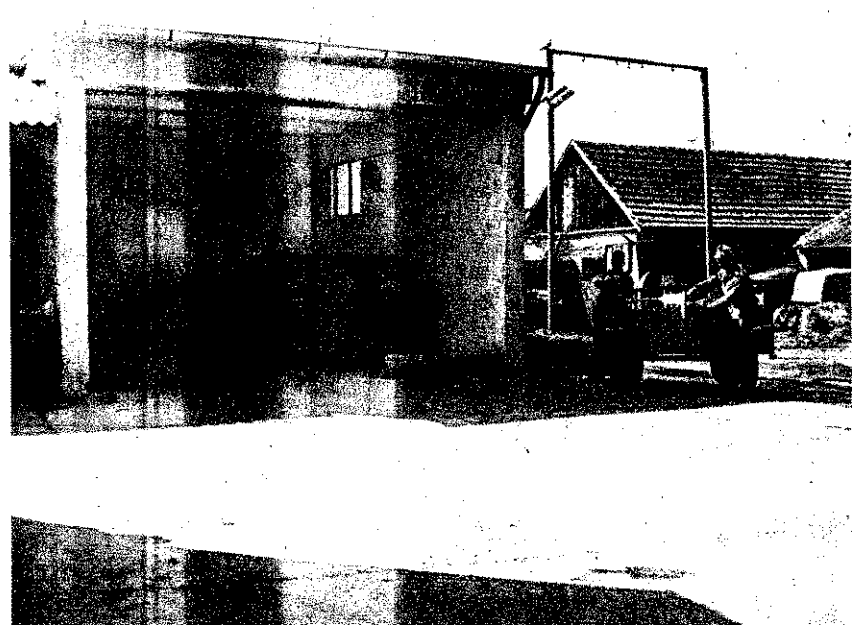
Minden évben részt vesznek a Centrum Áru- házak versenyén. Az idén tűzvédelmi nap keretében hajtották végre a tűzriadó-gyakorla- tot. Másutt zárás előtt szervezték, ők a dél- előtti órákban, mégis zökkenőmentesen zajlott le. És egy jó hír: 1975-re elkészül az új, kor- szerű emeletes Centrum Áruház.

Kaszás-Kútvölgyi

szolnoki ideiglenes Centrum Áruház

A szolnoki városi és járási tűzoltó-parancsnokság személyi állománya egyszerűállásos garázst és három raktárhelyiséget épített társadalmi munkából, kb. 200 ezer forint értékben

ÉHÁNY SORBAN

ERDŐTÜPIÁBAN. A piából érő jelentések alapján becsülhető, hogy ország Aruszt tartomány nagy számban vetkezében át pusztítmas erdő károkat okozott. A szélviharok okozta károkat az erdőgazdálkodás más erőforrásai végül is elhárították.

K PUSZTICANNES- A nagyomnyomású filmfesztiváltájában a fő vetítő- és a fő rendező- és a fő díjazottak között szerepelt A. Danyilov „A rajtnál” című felvétele.

Ő ÉS EGY A színpadon egy dublirodahátszoros szint- elől a lán-

gok elvágta a menekülés útját. További 13 személy az égő épület ablakából kiugorva sérült meg súlyosan. A tüzet — feltevések szerint — a gázmelegítő közelében felborult bádgedényből kifolyt gyúlékony folyadék idézte elő. Hasonló tüzkatasztrófa hosszú évek óta nem fordult elő a városban.

TÜZOLTÓ-GÉPKOCSIVESZETŐK VERSENYE. Taskentben, elsőként Üzbegisztánban versenyt rendeztek a legjobb tűzoltó-gépkocsiveszetők cím elnyeréséért.

A gépkocsiveszetők közül és segítőjükből álló 2-2 fős csapatoknak a hat versenyszakaszban számot kellett adniuk a közlekedési szabályok ismeretéből, valamint a legújabb tűzoltó-gépjárművek ismeretéről és az utóbbiak kezelésében szerzett jártasságáról. A programban szerepelt még a nyitott vízforrásból történő gyors vízszállítás, továbbá a gépjárművet ért meghibásodás kijavítása és kerékcseréje.

Az első helyet A. Fomenko és Sz. Jan-kin, a frunzei kerület tűzoltóegységének beosztottjai szerezték meg.

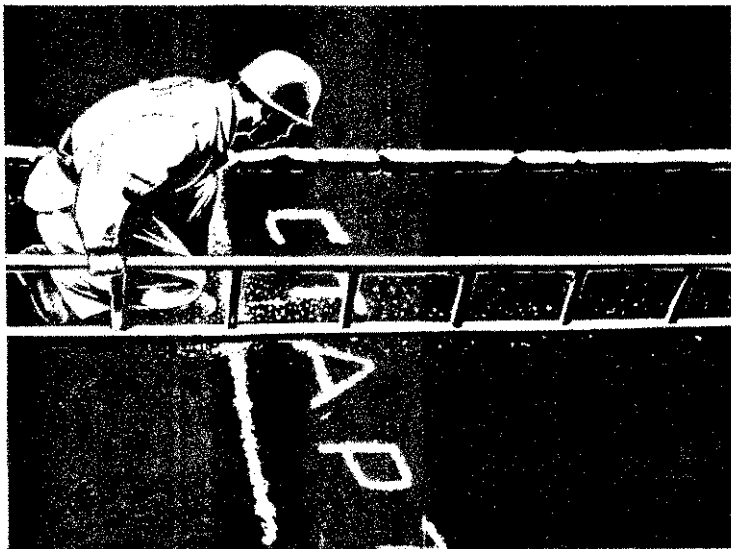
AZ UKRÁN TŰZRENDEZETI PARANCSNOKSÁG

szemináriumot tartott olyan építészek és mérnökök részére, akik színházak és nézőket befogadó más létesítmények, illetve középületek tervezésével foglalkoznak.

A résztvevők különös figyelmet fordítottak a vízszelés megoldásának kérdéseire, a tűzszelők és -oltók automatizálásra, valamint a polimer anyagok alkalmazásának lehetőségeire.

TŰZVÉDELMI NAPOT RENDEZTEK

az Udmurt ASZSZK-beli Votkinszkban. A tűzoltó-gépjárművek felvonulásával kezdődött a program, majd a nézőknek bemutatatták, hogyan alkalmazzák a tűzoltótechnikát oltásra és bajba jutott emberek mentésére. Ezt követően előadásokat, konzultációkat, filmvetítést és kulturális műsort rendeztek.

A Pozsarnoje gyelo 1972-es fotópályázatán a díjazott képek között szerepelt A. Danyilov „A rajtnál” című felvétele

Iskolatüzek Angliában

Egy tűzkárstatisztikai felmérés szerint aggasztó méreteket ölt az angol iskolatüzek száma. Míg 1965-ben 18 ilyen káreset fordult elő, addig 1969-ben 53, s az 1970-es átmeneti csökkentést követően 1971-ben már 62. Ez utóbbiak kb 2 1/2 millió font sterling kárt okoztak, s ez több mint 5 millió dollár.

Az egyik biztosítótársaság, amelynek községi iskolák fenntartói az ügyfelei, két szempontról vizsgálta e szomorú rekord okait: nevezetesen az épület-szerkezetek, valamint az egyéb biztonsági kérdések vonatkozásában.

Mint megállapították, a tűzbiztos elválasztások hiánya (főleg a tetőzet alatti épületrészeknél), számos esetben tette lehetővé az égés gyors terjedését. Emellett igen veszélyes körülményeket teremtett, hogy amikor korszerűbb fűtésre tértek át, nem cserélték ki az eredetileg szilárd tüzelőanyagok égéstermékeinek elvezetésére készült füstelvezetőket, és éppen a gyakran kéménybe épített gerenda okozta a tüzet.

Súlyosbította a helyzetet, hogy az új iskolák tervezői gyakran figyelmen kívül hagyták a divatos, de gyúlékony burkolatok és térelválasztók veszélyeit.

A vizsgálat megállapítása szerint az önzáró tűzbiztos ajtók fölött több helyen szellőzőnyílásokat létesítettek.

Egyes angol tervezők körében újabban divatosak a műanyag vízelvezetők, jollehet, tűz esetén ezek is igen veszélyesek.

Ilyen előzmények után az oktatásügyi minisztérium 1971-ben újonnan szabályozta az iskolák tűzbiztonsági kérdéseit.

A Fire Prevention című angol tűzvédelmi folyóirat két fő irányelv szem előtt tartását javasolta az iskolák tűzbiztonságának javítására.

Az egyik: a létesítés emiatt szükségessé váló többletköltségeit a helyi hatóságok ne tekiintsek felesleges kiadásnak. A másik: a jelenleginél több gondot kell fordítani az iskolaépületek őrzésére, beleértve az önműködő tűzjelzőket, a közvetlen telefonkapcsolatot, valamint járőrök szervezését is. A leggyakoribb keletkezési ok ugyanis az volt, hogy a tanulók gyújtogattak.

Ennek a leeds-i iskolatűznek 850 ezer font sterling volt a károssége

Automatizálási lehetőségei a tűzvédelemben

Tűzjelzés automatikus továbbítása a tűzoltósághoz (Tűzjelentés automatizálása)

Megállapíthatjuk, hogy magával a megfelelően telepített nagy értékű, automatikus észlelésű tűzjelzőrendszerrel még korántsem oldhatják meg a tűzvédelem feladatát, és nem teszik kizárttá a katasztrofális tüzek lehetőségét. Ez viszont annak a következménye, hogy a jelzőrendszer jelezte ugyan a keletkezett tüzet — esetleg már kezdeti szakaszában — azonban (a helyi erőket kivéve) ez a jelzés nem jutott el azonnal a szükséges erővel és eszközökkel rendelkező tűzoltósághoz. A tűzvédelmi szervezetek felismerték ezt az automatizált tűzvédelmi láncolatban támadt „szakadást”, és világszerte folynak a kutatások, fejlesztési munkák a probléma megoldására. A nemzetközi irodalmat és tevékenységet tanulmányozva, jelenleg három főbb irányzat van kibontakozóban.

Az egyik lehetőség a nyilvános (utcai) tűzjelző készülékekkel és -hálózattal rendelkező nagyvárosokban kínálkozik. Az automatikus tűzjelzőket — megfelelő módon — összekapcsolják a nyilvános tűzjelző hálózattal. A tűzjelzés így ezen a hálózaton — emberi beavatkozás nélkül — közvetlenül a tűzoltóság hírközpontjába érkezik be.

A másik lehetőség: az automatikus tűzészlelőket, illetve a jelzőközpontot a tűzoltóság hírközpontjával külön erre a célra lefoglalt postai távközlő vonallal — tűzjelzővonallal — kötik össze.

A harmadik lehetőség: a minden városban, településen megtalálható postai távbeszélő-hálózatra kapcsolják az automatikus tűzjelzőrendszert, mégpedig oly módon, hogy azok — akár egy időben is — egymás zavartatása nélkül működhessenek.

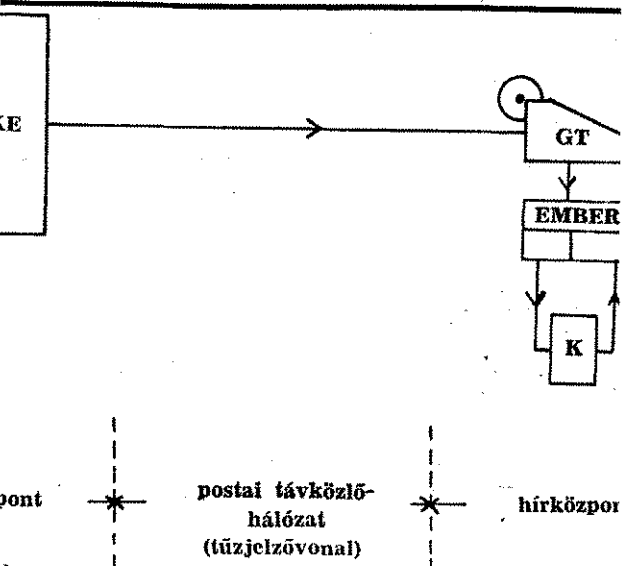
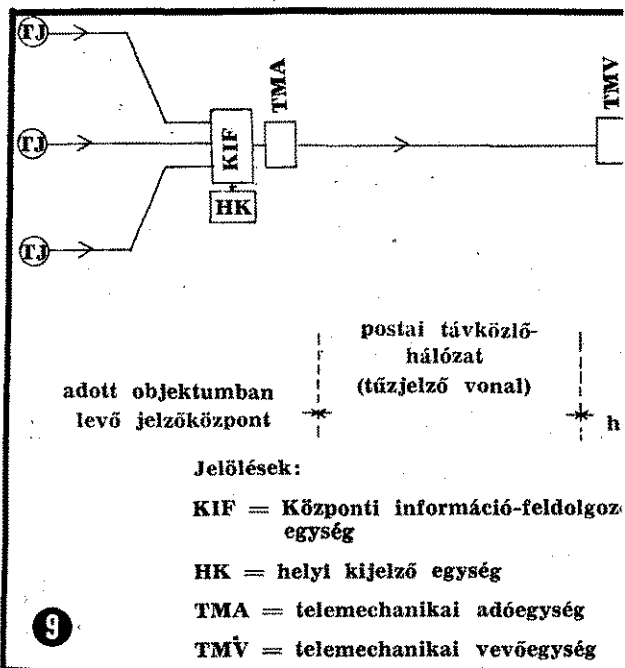
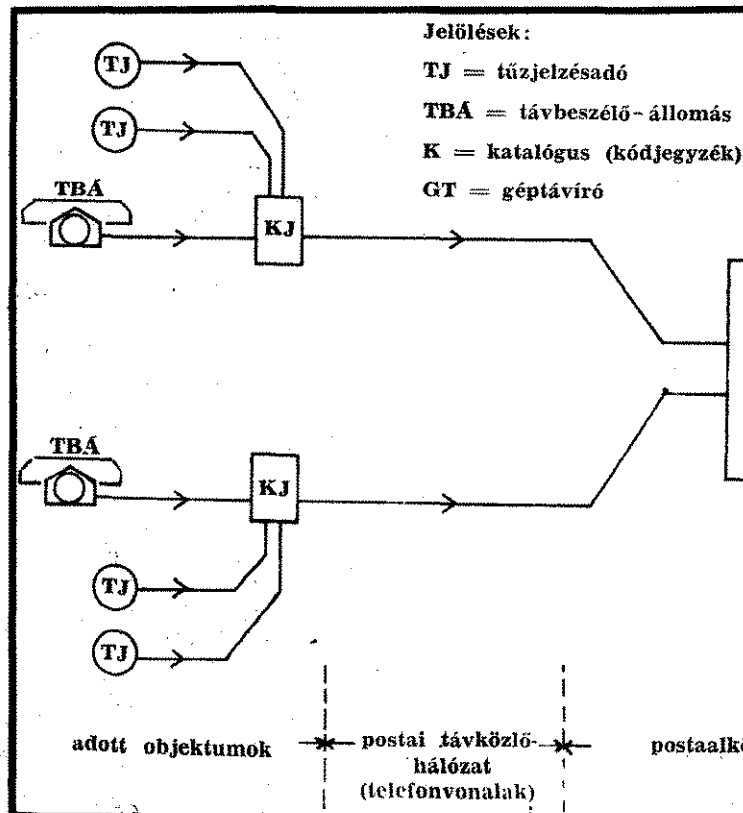
Ma már hazánkban is egyre sürgetőbben merül fel a tűzjelzés automatizálásának problematikája. A különféle kutatási és fejlesztési programok tanúsága szerint munkálkodnak is a megvalósításon. Természetesen nem szeretnék hamis illúziókat kelteni a gyors, mindenben kielégítő megoldás lehetőségéről. Hiszen az ilyen jellegű fejlesztési munkák sok-sok kísérlettel, gazdasági és más mutatók értékelésével járnak együtt. Minden esetre az a legfontosabb, hogy megtaláljuk vagy legalábbis megközelítsük a

maximális biztonság és a minimális anyagi ráfordítás kedvezőbb arányokat.

Az előzőekben vázolt három irányzat közül az utolsó kezd létjogosultságot nyerni a fejlesztési munkában.

Ha magunk elé idézzük a cikksorozat első részében rendszerteknikai blokkvázlatot, akkor láthatjuk, hogy a tűzoltóság kínálkozik az adott létesítményben elhelyezett jelzőközponttal és a tűzoltóság hírközpontja közötti összeköttetés biztosítására. Az egyik az ún. közvetett kapcsolat, amikor is a jelző ember érzékeli a jelzést, majd az agyában erre raktározott program szerint (tűzvédelmi feladataira) kiadja a riasztást a tűzoltóságot.

Ezt tűzjelentésnek nevezhetjük. A tűzjelentést emiatt a formájában (beszédjelek) továbbítják a hírközpontba. A közvetlen összeköttetési út a postai távközlőhálózaton van. Vagy közvetlen — erre a célra lefoglalt — tűzjelző vonal, vagy ún. átváltós tűzjelző vonalon, esetleg csak a speciális szám (05; 005) tárcsázásával lehetséges az összeköttetés a hírközponttal. A tűzoltóság hírközpontjában az ügyeletes személy veszi a tűzjelzés adatait, és riaszt.

A BM TOP és az Elzett FLIM Tűzoltókészülék Gyára a közelmúltban tanfolyamot rendezett a porral oltó gépjárművek vezetői és kezelői részére. Képeink a gyakorlati foglalkozás egyes mozzanatait mutatják.

Mint már rámutattam, ez a harmadik gyenge láncszeme a tűz- és hírvonalának. Az ember mint szubjektum számtalan téve-
lés, késleltetési lehetőséggel kapcsolódik be a tűzjelzés láncolatá-
ba. Ezért igyekeznek a kutatók olyan megoldást találni, hogy eb-
ben a szakaszból is kiiktassák az embert, vagyis teljesen automa-
tizálják a tűzjelentést. (Ez a közvetlen kapcsolat.)

Hazánkban jelenleg két intézmény, illetve gyár foglalkozik
ezen tárgyú fejlesztési munkával. Most még korai volna ismerteti-
ni a két rendszer felépítését, működését stb., hiszen nem kezdő-
től el a sorozatgyártás. Mindezek ellenére is célszerű legalább
röviden ismertetni lényegüket.

Az egyik lehetőség az önálló tűzjelző hálózat (második főbb
irányzat) rendszerén alapuló megoldás. Ez végeredményben a
jól ismert FJK 24 N jelzőközpont továbbfejlesztett válto-
zata. A jelzőközpont maga is lényeges változásokon megy át.
A funkcionális kialakítása univerzális jellegű, s ennek következté-
ben a felhasználási lehetősége bővül. Az észlelők lehetnek tüzekről,
gázveszélyekről, sőt mérési adatokról informálók

A jelzőrendszer felépítése a 9. ábrán látható. A védendő lé-
tesítményekben akár automatikus, akár kézi jelzésadó elhelyezhe-
ségeket a tűzjelző hálózat útján összekötik a helyi, vagyis a
sítműnyben levő jelzőközponttal. A jelzőközpont közös logikai
működése biztosítja a vészjelzést, illetve hibajelzés érzékelését és
átvitelét.

Ezen túlmenően a jelzőközpont telemechanikai egységgel
kapcsolódik, s így a beérkező információk nemcsak a helyi köz-
pontba, hanem a távolabb levő tűzoltóság hírközpontjába is beér-
nek. A jelzés továbbítása ugyancsak a postai távközlő-hálóza-
ton történik — mégpedig erre a célra lefoglalt vonalakon (tűz-
jelző vonal). A hírközpontban a jelzőközpont feldolgozza a beér-
kező információkat, és azokat magán a központon vagy térképen,
ábrán kijelzi. A jelzőrendszer az ESZR (Egységes Szá-
jéger Rendszer) előírásainak megfelelő jelátviteli, áramkörü-
vezési rendszer. Ez az átviteli rendszer — a helyi jelzőközpont és a tűz-
jelző jelzőközpont között — nem analóg villamos jeleket, ha-
m a távadó jeleit továbbítja, mégpedig BCD* (A) kódolt, villa-
digitális jeleket.

A berendezések a legkorszerűbb nyomtatott áramkörü-
vezési integrált áramkörök felhasználásával készülnek, s így élet-
ük gyakorlatilag korlátlan, szervizigényük minimális.

A tűzoltóság jelzőközpontja állandó figyelmű alatt tarthatja a
sítműny útját, azáltal, hogy szakaszosan (BCD-impulzusok
aszos adásával) sorra hívja a jelzőközpontokat (pl. 10 üzemet).
A rájuk vonatkozó hívás vétele után a tűzoltóság jelzőköz-
pontjának küldik információjukat (hiba-, vészjelzés vagy éppen
nyugalmi üzemi állapot). Ezt a központ feldolgozza, ki-
jeli, majd hívja a következő helyi központot stb.

Így tehát lehetőség nyílik arra, hogy a tűzjelzés elektronikus
közvetítéssel jusson el a tűzoltósághoz.

A másik megoldási lehetőség a postai távbeszélő vonalra való
ráépítés. (Harmadik főbb irányzat, 10. ábra.) E rendszer lénye-
ge a következő: A meglévő távbeszélővonala (pl. egy budapesti
hatszámjegyű vonal) egy KJ-n (kódjeladón) keresztül csatlakoz-
tatják az egyedi észlelőket (ezek lehetnek automatikus vagy kézi
jelzésadók). Minden ilyen telefonvonal kap egy kódszámot (ami
természetesen független a normál hatjegyű számtól). Ha az észle-
lő információt szolgáltat (pl. tűzjelzés, betörés stb.), akkor a KJ
egy meghatározott digitális jelsorozatot bocsát ki. Ezek a jelek
az egyes észlelőktől a hozzájuk rendelt telefonvonalon át a postai
távbeszélőközpontba telepített KE-be (központi egység) érke-
znek. A KE meghatározza, hogy melyik telefonvonalról jött a jelzés,
s annak mi a kódszáma. A KE-ből a jelek egy közvetlen postai
távközlő vonalon (tűzjelzővonal) jutnak el az illetékes hírközpont-
ba (tűzoltóság, rendőrség stb.). Itt egy géptáviró tölti be a köz-
pont szerepét, mivel leírja a beérkező információkat (azaz kiírja
a vonal kódszámát és a jelzés jellegét, pl. hiba, riasztás stb.).

Az információ leírt alakja pl. ilyen lehet: 032+. Azaz: a 032
szám jelzőhelyéről érkezett riasztás. Ezután az ügyeletes személy
egy katalógusból kikeresi a kódnak megfelelő objektum címét,
adatait. Vázlatosan tehát így lehet jellemezni a kétféle rendszer
működését.

Ismételtelen meg kell jegyezni azonban, hogy a tűzjelentés
automatizálása még sok munkát igényel. Nemcsak a kapcsolatos
műszaki problémákat szükséges megoldani, hanem gondosan meg-
 kell vizsgálni ennek ipari, szervezési hátterét is. A rendszer ki-
építéséhez anyagi, szerviz-, felügyeleti, tulajdonjogi és egyéb prob-
lémákat kell megoldani a különféle tárcákkal és főhatóságokkal
közösen.

Az ipari, mezőgazdasági és kulturális létesítmények tűzjelen-
tésének problémájához egy újabb is járul, nevezetesen a közép-
magas-, és magasházak, lakótelepek tűzjelentési lehetőségének tov-
ábbfejlesztése. A téma fontosságát tanúsítja az is, hogy az Országos
Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB) is felvetette e kérdés
tanulmányozásának szükségességét. Természetesen nemcsak az
OMFB szintjén, hanem a BM TOP és más minisztériumok közötti
feladataként is ki kell munkálni a feladat végrehajtásának mi-
kétjét.

Az előzőekben vázolt automatizált tűzjelzőrendszerek gazda-
ságilag kedvező felhasználását az is elősegítheti, ha ezek a rend-
szerek univerzálisak. Vagyis a rendszer periferiáján a tűzészle-
lőtől kezdve, a betörésjelzőn keresztül a távmérőig — általában —
megfelelő adaptálással bármilyen észlelő elhelyezhető. Így idővel
elképzelhető például olyan komplex jelzőrendszer kiépítése is,
amely egy ipari létesítményből képes jelezni az illetékes hírköz-
pontnak az üzemi mérési adatokat, a tűz, betörés stb. tényét
is.

Dunal Gyula t. fhdgy.

* BCD = az információelméletből ismert fogalom. Binárisan kódolt
decimális jelek.

Támadás kifejlesztése egy rajtól a magasabb egységre

Mind gyakrabban hangzik el nyilvános fórumokon is, hogy a tűzoltóság védelmi feladatai bővülnek. Magától értetődő ténymegállapító kijelentés, hiszen az emberi közösség (az urbanizálódással) és a gazdasági élet fejlődése is ténylegesen növekvő harcértékű védelmi apparátust kíván.

Ezzel szemben áll viszont a tény, hogy a tűzoltóegységek létszáma akkor sem gyarapodik, ha a technikai eszközök számában pozitív változás áll be, vagyis a technikai állományból növekszik az egy tűzoltóra jutó részesedés. Ez önmagában nem baj; a fejlettebb iparú országokban már régebben így van. Annál több fejlesztést okoz viszont az az igény, hogy a meglévő állománnyal miként lehetséges több eszközt kiszolgálni, és azokat a maximális teljesítménnyel harcba vetni. Kézenfekvőnek látszó a törekvés, hogy végezzék minél kevesebb szerelőmunkát a tűzoltó, és a lehető leggyorsabban tudjon operatíván beavatkozni. Választékban persze nemigen dűskálhatunk.

Szerelőmunka-megtakarítás legfőképpen a tömlővonal fektetésénél lehetséges. Ha viszonylag rövid vezetékét építünk, azt célszerű egy vonalon végezni. Csak nagyobb távon indokolt a kétszeres alapvezeték fektetése, de nem szabad kézből, hanem gépkocsiról, vagy orsról és úgy, hogy egy-egy vonal kiszérése 2 főnél többet ne vegyen igénybe. Hogy mi a „viszonylag” rövid vezeték, azt ki kell számítani. (Tudomásom szerint a számításra a jövőben minden igényt kielégítő könyv fog megjelenni.)

Gyakorlatban ez alatt azt a tömlőhosszat értjük, amelyiken kb. 1000 liter vizet úgy tudunk elvezetni, hogy a sugárcső lövőkéjénél elérjük a 4 atmoszféra nyomást.

Miért éppen ezt? Technikai korlátok miatt, amelyek eleve adóttak. A mi gépjárműfecskeknőink hagyományosan 1500 l/p teljesítményűek. Ez névleges teljesítmény, tehát eszmei viszonyok között mérhető. Ilyen azonban a gyakorlatban ritkán fordul elő.

A tűzcsapokban általában nincs eszmei nyomás (a régi vízművek rég túlhaladták tartalékaikat), ha pedig szivótömlővel táplálunk, a víztűkör van az eszmei szint alatt, vagy a sugarakat kell több emelet magasra vinni stb.

Így ésszerű, ha stabil háttérnek az 1000 l/p víznyerési lehetőséget tekintjük. (Ettől felfelé, lefelé lehet kis eltérés, de ez nem befolyásolja alapvetően az eredményeket, csak módosítja.)

A 4 att nyomású sugár lőtávolsága kb. 20–21 m. Az oltás távolsága olyan legyen, hogy csak a sugár felszálló ágán belül vagy a felső pont közelében üssön célba, de a sugártáv 2/3-át semmiképpen ne lépje túl. A sugárral való pontos célzás alapkövetelmény, márpedig a leszálló ággal legfeljebb vízszintes felület célozható nagy vízpazarlással.

A hasznos sugártávolság tehát 10 m körüli. Ilyen esetben elegendő a víz, a nyomás, jó a célzás, és a sugárvezető is biztonságban van, mert az egymástól 10 m-re felállított sugárvezetők — szükség esetén — egymást is hatásosan tudják védeni.

A továbbiakban tehát a jelzett paraméterekkel behatárolt sugarakról lesz szó minden esetben.

A létszámtakarékos támadásnak megvan a maga tematikája, mely támpontul szolgálhat a tűzoltás tervéhez. Ennek algoritmus a következő:

Első fordulat

Az alapvezetékéről 1 „E” tömlőág szerelésével 1 porlasztott sugarat szerelünk. A porlasztott Ø 13-as sugár vízhozama ~ 170 l/p. A hasznos sugártáv itt legfeljebb 4 m, ezért ezzel a sugárral max. 80 m² felület teríthető hatásosan, de úgy, hogy a sugárvezető is állandó mozgásban van. Ez esetben a terítési átlag 170/80 = 2,1 l/p m². Jó átlag, de az ilyen sugárminőség csak fojtott vagy kezdeti tüzeknél, esetleg az utómunkálatoknál használható.

Második fordulat

Az alapvezetékéről 1 „E” kötött sugár szerelése. A hasznos sugártáv itt 10 m. A pásztázott terület tehát egy 10 m-es sugarú kör lenne. Természetesen pontos kör alakban sohasem oltunk, ezért praktikusabb a „négyzetesítés”. Az ábrában feltüntetett méretű négyzetág átlója (amely a még jól elérhető sarok és a sugárcső között van) 14 m hosszú. A hasznos sugártáv 4 m-rel megnőtt, ami nem kedvező, de eltűrhető. (A gyakorlatban rendszeresen adódik ilyen is.)

Itt a terítési átlag 1,5 l/p m². Ez a vízmennyiség kevés a 200 m² teljesen égő felület oltására, ha azonban a pászta nem tel-

jes felületen ég, hanem csak kitörési helyek vannak, azok oltására ez az oltóképeség elegendő.

Harmadik fordulat

Az alapvezetékéről 1 „M” sugár szerelése. A hasznos sugártáv itt is 10 m (átlóirányban ~ 14 m). A pásztázott terület sem nagyobb 200 m²-nél, de a vízhozam igen, és a terítési átlag 2,1 l/p. Ennek hőelvonó hatása elég jelentős (kb. 1050–1250 Kcal/m² p).

Az „M” sugár használatától idegenkednek a tűzoltásvezetők pedig jó oltóképeségű, célzásra különösen alkalmas. Egyetlen hátránya, hogy rossz célzás esetén nagy a meddővízfelvétel (esetleg a vízkár).

Negyedik fordulat

Ez esetben 1 „M”+1 „E” sugarat kell szerelni. A pászta felület itt már 300 m²-re nő. A két sugár a tűz fészket együttesen támadja, ugyanakkor a terjedés megakadályozására is tud pártálni. A két sugár együttes vízhozama révén a terítési átlag 1/p, a tűzfészekre azonban 3,6 l/p terítési átlag jut, ami a szilárd anyagok hevessége esetén jelentős oltóhatás (1800–2150 Kcal/m² p). Ennek a felállásnak tulajdonképpen az is a célja, hogy a sugarak (és kezelők) számának növelése nélkül — nagy vízmennyiséget vihessünk a tűzfészekre, a terjedés irányának leállítására. Az erősen beégett terület itt kb. 10 m szélességű lehet.

Ötödik fordulat

Ez esetben 1 „M” és 2 „E” sugár működik. Q=1020 l/p, vagy a háttér-szivattyú kihasználása teljes (az előbbi megállapítás mellett).

Ilyen felállásban már három sugár támadhatja a tűzfészeket. A terítési átlag — az ábra szerint — 2,5 l/p m², de a 3,6 l/p m² átlag már 20 m szélességű. A teljes pászta 400 m².

Ennél nagyobb pásztát nem szabad számításba venni (bár adott helyzet lehet kedvezőbb, ehhez rugalmasan alkalmazkodunk is, de látatlanban csak így tervezhetünk).

Ez a terület tehát egy rajjal támadható, eszközigénye 1 gépjárműfecske. Mi történik ha az égés hevessége (1 perc alatt 1 m² felületen felszabaduló hő) vagy a tér adottsága olyan, hogy ez sem elegendő? Ilyenkor nem feltétlenül az helyes eljárás, hanem újabb rajt vetünk harcba. Sokkal célszerűbb, hatásosabb oltóköz harcbavetése (minimális létszámmal).

Erre legalkalmasabb eszköz a vízágyú. Ez Ø 28-as lövőke 1500 l/p vizet képes szállítani 23 m hasznos sugártávval (a teljes sugártáv 46 m). Táplálásához minimálisan 1 fecskendő elegendő, amely minden parancsnokságon (még az egyrajosnál is) rendelkezésre áll. Kezeléséhez szerelés után 1 fő elegendő, illetve helyváltoztatásához 2 fő, ami a másfél rajos egységeknél szintén adott.

Vízagyúval a teljes pászta terítési átlagát ~ 3,7 l/p m² vízmennyiséggel tudjuk megemelni, azaz a terítési átlag 6,2 l/p lesz. Ha azonban csak a 200 m²-es tűzfészekre összpontosítunk akkor 1500/200 = 7,5; azaz 3,6 + 7,5 = 11,1 l/p m² terítési átlag tudunk elérni. És amennyiben az kevésnek bizonyul, akkor még mindig valószínű, hogy a tüzet el lehet oltani. (Hűtőhatása 5500–6000 Kcal/m² p; ilyen hő normál szilárd anyag csak különleges körülmények között tud kifejteni.)

Ha a vízágyú csak 1000 l/p vizet ad (a már leírt körülmények miatt), csökken a nyomás és a sugártáv is. A hasznos sugártáv azonban így sem lesz 10–15 m-nél kevesebb.

Ekkor a 200 m² tűzfészek terítési átlaga így alakul: 7,5 + 1000 = 1720, terítési átlag: 1720:200 ~ 8,6 l/p m² (Hőelvonó képessége 4300–5200 Kcal/p, amely heves égés oltására is elegendő.)

Természetesen nem biztos, hogy a pászta egybefüggő terület lesz. Lehet szegedeit, ami a felállást módosíthatja, de az oltóképeséget alapvetően nem. Ha pedig a tűzfészeket nem sikerült elteríteni és célba venni, akkor semmilyen támadási módszer hozhat jó eredményt. (Ezért a sugárvezetők látási körülmények javítására még sokat kell tennünk.)

Az előbbiekből megállapítható, hogy egy-egy raj, ha támadásig jól szervezett és az együttműködésben jól gyakorlott, szívesen nagy tüzek oltására is alkalmas, és önállóan is képes jelentős taktikai feladatok megoldására. De a jól szervezett alapkövetelménye az, hogy ne a helyszínen kelljen senki számára részletezni a feladatokat, hanem azt már a szolgálatba lépéskor ki kell osztani. Ehhez kell bevezetni a taktikai raj fogalmát, a taktikai raj (éppen mert minden beosztottjának kötött részfel-

van) a tűzoltásvezető célmeghatározása után — a részintézkedéseket elmondása nélkül — azonnal önálló akcióba tud lépni. Vizsgáljuk meg egy taktikai raj (létszáma 1+7 fő) strukturá-

1. Rajparancsnok. Feladata (míg folyik a felderítés): a tűz-előkészítésének szervezése; tűzoltás közben a háttér biztása; az egységparancsnoksággal (vagy segédállomásokkal) rárcapcsolat tartása. **Felszerelése:** kárhelyi rádió, személyi védőruha, sisak, lámpa, vízkataszter.

2. Sugárvezetők (1 „M”+2 „E” sugárral): 3 fő. Feladatuk: a által kijelölt harcállásponttól a megadott oltási művelet elvégzése (időnként felderítés). **Felszerelésük:** személyi védőruha, oltóeszközök (füstös, gázos helyen), sisak, bontóbalta, hővédőtű.

3. Fedezetek: 2 fő. Feladatuk: a tűzoltás műszaki előkészítése, elzárók megnyitása, tűzcsap-kioltvasztása, lejárók készítése, másfokozó üzembe helyezése, gáz-, elektromos vezetékek kicserélése. Kezelik a kézi fényszórókat, elvégzik a szükséges munkákat, felkutatják a sugárvezetőket veszélyeztető körülményeket, oszítják — bontással, forgatással — a sugarak intenzív oltóességét (esetenként felderítés).

Felszerelésük: személyi védőruha, sisak, gumikesztyű, szűk-szerint mechanikai elektromos bontóeszközök, elzárókulcsok, látkötél, hordozható fényszóró (szükség szerint füst-, gázvédőkészülék).

4. Osztókezelő. Feladata: az osztó kezelése és a nyomóoldali tölték üzemelésének figyelése, a vezetékben keletkezett hibák irítása; tömlők felett átjárók készítése, tömlőcserék, hosszab-sok elvégzése. **Felszerelése:** vízmentes öltöny, sisak, gumima (szükség esetén), kézilámpa, tartaléktömlő.

5. Gépkészítő és híradós. Feladata: a szivattyú kezelése, a szí-dal és a vízforrás figyelemmel kísérése, a B—1 rádió kezelé-menet közben gépkocsivezető). **Felszerelése:** munkaruha, sap-híradó-felszerelés.

Ez a felállítás biztosítja, hogy a raj önállóan alakítsa ki a hát-t, a hírcapcsolatot a működéshez szükséges műszaki feltételek- az élet- és vagyonbiztonság igényeit kielégítse — felsőbb be-tékozas nélkül.

A rajhoz szervezett eredménynövelő vízágyú változást jelent. A háttér marad a rajparancsnok felügyelete alatt, a gyú feladatát a tűzoltásvezető jelöli meg.

Ennek a szervezetnek igen nagy előnye az is, hogy számtalan-ismételhető a támadás fejlesztésekor; a rajok egymáshoz il-
thetők.

Ha tehát a tüzeset több raj vonult ki, a TV-nek csak a

támadási körletet kell kijelölnie rajonként. A rajok egymás mel-
lett felállhatnak úgy, hogy a pászták egymás folytatását képezzék
akár vízszintesen, akár függőleges irányban. Ennek az az előnye,
hogy a nem egyidőben érkező rajok harcbevételével csak a fel-
adatokat kell átprogramozni; a szervezet érintetlen marad. En-
nek pedig épp ilyenkor van nagy jelentősége, hiszen a TV-nek a
támadás fejlesztésekor újraszervezést, részfeladatot nem szabad
végezni. A felderítés, az igényfelmérés és erőelosztás a legfonto-
sabb feladata, majd szükség szerint a feladatok újrafelosztása.

Ha a rajok több harci szakaszra oszthatók, akkor az egy-egy
harcszakaszon működők (támadók és háttérbeliek együtt) alkot-
ják a taktikai egységet. A taktikai egység parancsnoka — azaz a
harcszakaszparancsnok — már nemcsak a rajokkal rendelkezik.
Hozzá tartozik a helyszínen levő polgári személyek, önkéntes tűz-
oltók munkára fogása, beosztása, a szakaszra rendelt technikai
segédeszközök (létrák, speciális gépjárművek), esetleg a biztonsági
tartaléka feletti parancsnoklás.

A harcszakasz-parancsnok csak olyan intézkedést kér a fel-
sőbb vezetéstől, amely a központi tartalékokra, vagy a szakaszán
kívül eső területre vonatkozik. A szakasz a tűzfészekről a háttér
vízforrásáig tart mélységben, és a TV által meghatározott szé-
lességben.

Az se legyen meglepetés, ha egy harcszakaszra csak egytel-
len raj jut, hogy akkor az talán már nem taktikai egység. Feltét-
lenül az, mert a harcszakasz nem a létszámtól függ, hanem a ve-
zetés színvonalától, illetve a feladatoktól.

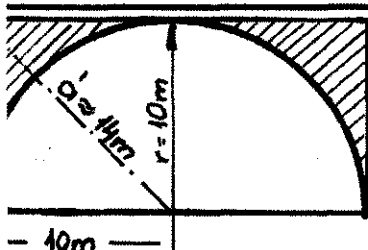
Több harcszakasz (több taktikai egység) alkotja a magasabb
egységet. A magasabb egység már törzzsel vezet, központi tartal-
lékai vannak, feltétlenül van önálló háttérparancsnoka is — ha
a terep nem áttekinthető —, van állandó felderítője (esetleg cso-
port), belső híradóhálózata, rendelkezik saját vagy segítségül hi-
vott speciális tűzoltógépekkel.

A magasabb egység vezetéséhez hasznos szempontok találha-
tók a „Tűzoltási és Kiképzési Tájékoztató” 1971. évi 3. számában,
„Tűzek oltásának szervezése és irányítása” cím alatt.

Végezetül (bár a tűzoltó-stratégia megfogalmazásával még
adósak vagyunk önmagunknak) az ismertetett stratégiai elképze-
lések alkalmazása és kipróbálása szilárd támpontot ad bizonyos
következtetések levonásához, legalábbis a következőkhöz:

A támadás legkisebb egysége a raj, de ettől kisebb létszámú
operatív egység is harcba vethető igen jelentős eredményesség-
gel, ha harceszközei nagy teljesítményűek.

Célszerű lenne valamennyi egységre beszerezni legalább 1 db
könnyített kivitelű víziágyút, alkalmasabb talptámasszal, hogy
könnyen szállítható, telepíthető, átrendezhető legyen, és szűk-

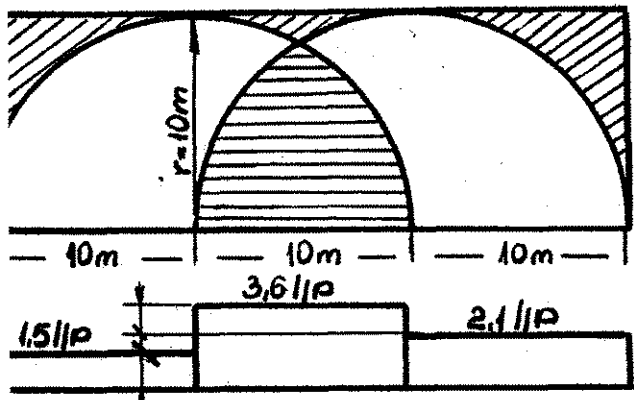
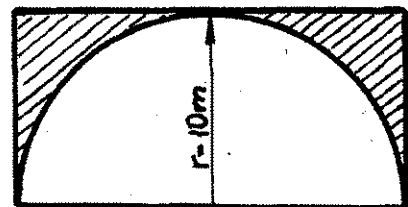

II. FORDULAT

$S \approx 20$ m (átlóhossz ≈ 14 m)
1 E sugár $Q = 300$ l/p
Pasztázott felület $20 \times 10 =$
 $= 200$ m²
Terítési átlag 1,5 l/p m²

III. FORDULAT

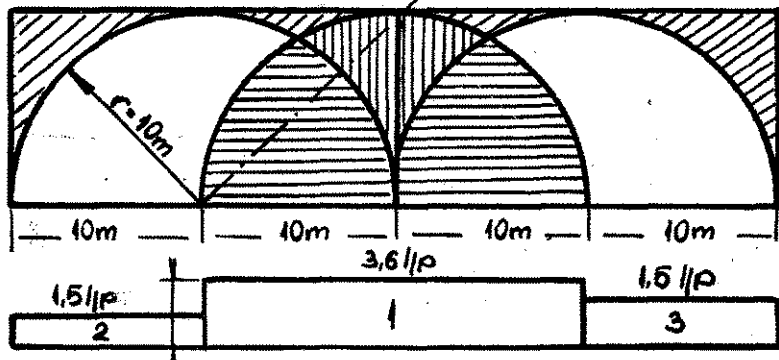
$S \approx 20$ m (átlóhossz ≈ 14 m)
1 M sugár $Q = 420$ l/p
Pasztázott felület $20 \times 10 =$
 $= 200$ m²
Terítési átlag 2,1 l/p m²

Terítési átlag eloszlása a
szótán

IV. FORDULAT (OLLÓZÁS)

$S \approx 20$ m (átlóhossz ≈ 14 m)
1 M + 1 E sugár $Q = 720$ l/p
Pasztázott felület $30 \times 10 = 300$ m²
Terítési átlag 2,4 l/p m²

Terítési átlag eloszlása a
pasztán

V. FORDULAT (OLLÓZÁS)

$S \approx 20$ m (átlóhossz ≈ 14 m)
1 M + 2 E sugár $Q = 1020$ l/p
Pasztázott felület $40 \times 10 = 400$ m²
Terítési átlag 2,5 l/p m²

TÜZ- ÉS KÁR- ESE- TEK

A meteorológiai adatok szerint április 10-én délelőtt csendes napos idő volt Kungyalu térségében. Nem sokkal később azonban déli irányból viharos szél kerekedett, sebessége elérte a 70—80 km/órát, sőt egyes szellőkések a 100 km/órát is.

A Csík Mátyás, Tanya 78. sz. portájának csücskében keletkezett tűz olyan sebesen terjedt, hogy mire 150 méter távolságból az egyik szomszédja észrevette, már az innen 220 méterre levő Hunyadi út 13-as épület udvarán is égett a halomba rakott széna meg a csutkaszár, s a lángok hamarosan belekaptak a második, harmadik, negyedik és ötödik udvaron tárolt gyúlékony anyagokba.

A téesz irodájából is felfigyeltek a tűzre, de hiába próbáltak telefonálni, mert az összeköttetés megszakadt. Ezért egy kerékpárost küldtek tüzet jelezni a községtől kb. 2 kilométerre levő vasútállomásra, s közben riasztották a helybeli önkénteseket is.

„Jöjjenek gyorsan!”

A káresetről 11.28-kor értesítették a kunszentmártoni parancsnokságot, s a járási parancsnok azonnal riasztotta az itteni önkéntes egységet. Eközben Kungyalu-ból is sikerült telefonálni valakinek. Az illető csupán annyit mondott: „Jöjjenek gyorsan, mert ég a fél falu!”...

Mivel itt is zavarok támadtak a telefonösszeköttetésben — Szarvast és Szentest nem tudták kapcsolni — 11 perc telt el addig, mire a járási rendőrkapitányságról sikerült értesíteni a megyei ügyeletet és kérni a 2-es riasztás elrendelését, továbbá

ség esetén emeletre is fel lehessen vinni. Helyes lenne egy 1000 l/p-es lövőkét is gyártani hozzá. (Az NDK-ban a miénknél könnyebb víziágyúkat használnak a gépkocsi tetejére telepítve.)

A tűzoltóság műszaki fejlesztésével foglalkozóknak mihamarabb napirendre kellene tűzni egy vontatható tömlőorsó tervezését. Azért nem targoncát, mert a targoncában is tekerestömlők vannak, s ezek kidobása, összekapcsolása munka- és létszámgigényes. Az orsót a tűz színhelyéről a vízforrásig a gépkocsi úgy elvontathatja, hogy a tömlő szinte érintés nélkül lepörög.

Nagyobb távolságra a kétszeres alapvezeték helyett sokkal célszerűbb lenne, mind a munkaigény, mind a gazdaságosság érdekében 110 mm-es tömlőből készíteni alapvezetéket. Ehhez ugyan

Légvonalban 220 méter

egy fecskendő kivonultatását Csbakháza cigánytelepre, ahonnan ugyancsak tüzet jelentettek.

Először kocsifecskendővel

A környéken lakóknak nem sikerült meggátolniuk a tűzterjedést. A 11-kor riasztott helybeli önkéntesek 1+12 fővel és kocsifecskendővel ugyan hat perc alatt kiérkeztek, de csupán egy sugarat szerelhettek. Harminckilenc perccel később 11 km távolságból érkezett az első komolyabb segítség: a kunszentmártoni 1+6 fős egység CSD 350-es gépjárműfecskendővel. A széliránnyal szemben szerelt 3 E sugárral sikerült is megakadályozniuk a tűz további terjedését, de az udvarokon levő gyúlékony melléképületek és nagy mennyiségű termény égését csak a szarvasi parancsnokság egységének kérését követően lehetett, 12.40-re, körülhatárolni.

Egységeink összesen 8 E sugarat szereltek. A tüzet 14 órakor oltották el.

A tűzoltás vezetője a helyi téeszből 2, a cserkeszőlőiből 5, a kunszentmártoni ÁG-ból pedig 3 szippantót rendelt ki a kárhelyre. A kiskunfélegyházi parancsnokság 800-as fecskendőjét a kárhelytől kb. 1,5 km-re levő Körös-partra állíttatta, és ezzel a kismotorfecskendővel töltötték fel folyamatosan a szippantók tartályait.

Emellett intézkedésére hat rendőr és tizenöt munkás is kiérkezett a helyszínre, továbbá a mentők is, mivel *Perjés Ferenc és özv. Süveges Jánosné* Hunyadi út 11. sz. lakosok az arcukon és a kezükön II. fokú égési sérüléseket szenvedtek. *Csikós Mihályné* pedig idegössékot kapott.

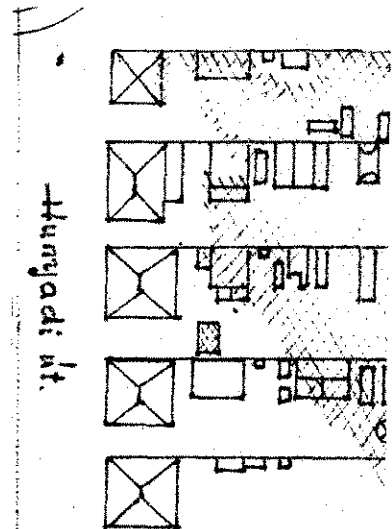
13.20-kor a kárhelytől 1 km-re, eddig tisztázatlan okból, kigyulladt egy szálmakazal. Ennek az oltására a kunszentmártoniak fecskendőjét rendelték ki.

A helyszínre érkezett nyomozók megtiltották a szeszes italok árusítását a faluban.

A vizsgálat

Noha Csík Mátyás tagadta, hogy a tüzeset napján égetett az udvarában, sőt állítása szerint hat nappal azelőtt csimált ilyet utódjára, a tűzvizsgálat során friss égési nyomokat találtak a portáján, s az egyik tanú is határozottan állította, hogy itt látta először fellobbanni a lángokat. A tűz 220 m-es útját is eléggé jól nyomon követhették.

A kár 129 ezer forint. Egyebek között megégett egy borjú, három anyakoca, egy hízó, 17 süldő, 5 malac, több száz mázsa takarmány, különféle szerszámok, 45 m léckerítés, egy JAVA motorkerékpár, különféle gépkocsi-alkatrészek, épületanyagok, szerszámok stb.

A kárhely

Mire beavatkozhattak, a füst végzett az állatokkal

(Folytatás a 16—17. oldalról.)

ki kell fejleszteni a megfelelő armatúrákat, de a táv szállítás gondja hosszú időre megoldódna.

A sugárvezetők helyi felderítését minden körülm lehetőségre kell tenni. A felderítés eszközeit bővíteni kell a készülékekkel, víz-, füst-, és páramentes távközlő (pl. vezetékes fejhallgatóval és beszélővel).

Valamennyi egységet el kellene látni legalább 3 hővédő ruhával az égő helyiségbe való behatolás, ma a tűz megközelítése céljából.

Persze a felsorolt technikai igények támasztása szerűbb, mint meg is valósítani azokat. De a jövő megveteli, és fel kell készülni rá.

Csapó András
okl. gépészmérnök, megyei p

143-an veszítették életüket

zóban forgó oszakai tűzkatasztrófa részletei a hírügynökségek jelenté-olvasóink előtt is minden bizonytalanság nélkül. Úgy véljük azonban, hogy en- lenére sem veszített időszerepéből Prevention című tűzrendészeti fo- ez évi 3-as számának közleménye, gy ennek alapján pontosabb képet unk a tavaly május 13-i eseményről.

Az épület

asbetonból készült épület alagsorá-ívét, télikertet és tánchelyiséget ttek, földszintjén és első emeletén gykereskedelmi vállalat elosztórak- második és harmadik emeleten , negyedik emeletén pedig egy üz-különböző irodahelyiségek voltak, az emeleten játéktér, s a hatodi- rűködött az az éjszakai mulató, ek személyzete és vendégei közül veszítették életüket.

Először a villanszerelők

épületben dolgozó villanszerelők 30-kor vették észre a tüzet. Vörös- lángról csapott fel mintegy fél méter- második emeleti padozat közepétől. ttek a csoportvezetőjüket, s ő mű- e hozta a tűzjelzést.

rendezés azonban olyan megoldású gy nem továbbította a jelzést a emeletre.

mlített csoportvezető egyidejűleg ztette a raktár őrszemélyzetét, és perccel később az ő parancsnokuk tte a tűzoltóságot.

megállapították, a mulató személy- is vendégeit leszámítva összesen artózkodtak az épületben; hat rak-

tári ór a földszinten meg az első emele- ten, kilenc munkás a másodikikon meg a harmadikon, az ötödiken pedig hat.

Közülük többen a mulató személyzeté- nek néhány tagjával együtt igyekeztek még kezdeti szakaszában elfojtani a tüzet, próbálkozásuk azonban nem járt ered- ményrel, mivel vízsugaraikat nem a tűz- fészerekre, hanem csupán a füstre lövelték. Megjegyzendő, hogy az erős füstképződés túlnyomórészt a raktárakban nagy meny- nyiségben tárolt műszálas anyagok égésé- nek volt tulajdonítható.

A tűz terjedése

A tűz egy-egy liftaknán, páraelszívó ve- zetéken és lépcsőházon keresztül terjedt át a mulatóba. A liftaknán keresztül azért, mert a második emeleten véletlenül nyit- va felejtették a liftház ajtaját. Az elszí- vóvezeték a második meg a hatodik eme- let között húzódtott. Ebbe ugyan be volt építve egy tűzgátló, de nem működött. Az első emeleten pedig nyitva volt a „C” jel- zésű lépcsőházba vezető ajtó.

Az innen felfelé áramló égéstermékek azt követően áramlottak be a mulatóba, hogy a hatodik emelet lépcsőházi ajtaját kinyitották.

A füst a földszint meg a harmadik eme- let között közlekedő felvonó aknáján ke- resztül is terjedt, noha megfelelő pon- tonkon záró acéllemezeket építettek be a liftházba. Ezek lettek volna hivatottak a liftkarna vízszintes szakaszolására, de nem működtek.

118-an füstmérgezésből, 22-en leugrottak

A mulatóban tartózkodók túlnyomó többsége csak akkor vette észre, hogy va-

lami történhetett, amikor áramkimaradás támadt a tűz következtében. Már ez is bizonyos riadalmat keltett, de amikor a mind töményebb füstben kétségbeesetten keresni kezdték a menekülési utakat, pá- nik tört ki.

Négy lépcsőház vezetett a mulatóba. Ezek közül azonban az „A” a lift mellett, a „D” az öltözőnél, a „C”-nek pedig a színpad mögötti egyik bejárata volt be- zárva, illetve lelakatolva a tűzkeletkezés időpontjában. Még később kiderült, a kul- csokat az üzletvezető irodájában őrizték.

A „B” lépcsőház színpadtér mögötti aj- taja nyitva volt ugyan, de mivel függöny takarta, alig néhányan tudtak csak a lé- tezéséről, így azután innen csupán két személynek sikerült menekülnie.

A „C” lépcsőház színpad mögötti másik ajtaja nyitva volt ugyan, de a sűrű füst lehetetlenné tette a használatát.

Az ötödik menekülési lehetőség egy mentőtömlő volt. Ezt a legfelső emeletről dobták le, alsó végét azonban hiába tar- tották az utcán összeverődött járókelők, csupán hárman tudtak ilyen módon me- nekülni.

További ötven személyt az időközben kikerkezett, tűzoltóság gépezetes tolólétráin sikerült biztonságba helyezni.

Az ötödik emeleten dolgozók a villám- hártó vezetéken másztak le, és mindany- nyian életben maradtak.

A tűzkatasztrófa áldozatai közül 118-an füstmérgezés miatt veszítették életüket, 22-en pedig a hatodik emeletről leugorva zúzták halálra magukat.

Három áldozat halálának körülményeit nem sikerült pontosan megállapítani.

SZ. GY. ●●●●

űz színhelye

Sűrű fekete füst gomolygott az ablakok- ból

Tűzkármentes Éret dírtak

Konzervipari Vállalatok Trösztje április 28-án ünnepi rendezvény keretében az 1972. évi Iparági tűzrendészeti versenyt a Nagykőrösi Konzervgyárban. Ványen Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a gyár igazgatója elnökölt. A jelentőségét Kovács László vezérigazgató méltatta, majd átadta a helyt járó elismeréseket, jutalmakat. A BM TOP képviselőjében Horváth Sándor, országos parancsnokhelyettes üdvözölte a résztvevőket és kitüntemint országos parancsnoki dicsőreket adott át.

rszenben első helyen végzett Nagykőrösi Konzervgyár vándorserleg, díszok- 3000 forint, a második helyezett Paksi Konzervgyár díszoklevél és 6000 forint, dik helyezést elért Budapesti Konzervgyár díszoklevél elismerésben és 4000 alomban részesült. Díszoklevelet és 3000, 2000, illetve 1000 forint jutalmat Békéscsabai Konzervgyár, a GYUFŐ Dunakeszi Gyáregysége és a KOHUSZ.

emre méltó mozgalom áll- volt a nagykőrösi rendez- jelentős eredményekről ámot a múlt évi tűzrendé- rékenység értékelése. sztt vállalatai tűzkármentes tak, ami az iparág jellem- ntve igen nagy eredmény.

dések realizálása, és az egész iparágat átfogó versenymozgalom serkentő lendülete teremtett olyan bázist, amelyet eredményeik alap- jának, kiindulópontjának tekinte- nek.

A tavaly nyáron kiadott felhívás nyomán a vállalatoknál valameny-

tevékenységgel, s tagjaik személyes példamutatással segítik az iparág tűzkár-megelőzési törekvéseit. Az egyik jelentés szerint a szerződésben vállalatokat végrehaj- tották, s egyben az utánpótlás is megoldódott. Legtöbb helyen a vállalati tűzoltóság tagjainak át- lagéletkora 20-24 évre csökkent.

Arról is számot ad egy össze- sítés, hogy tavaly 373 üzemrészben közel 1500 fő dolgozó részesült tűzoltói szintű kiképzésben. Ebben az érdem a vállalati tűzoltóké, hi-

gyári tűzoltótestületek pártoló tag- ságának a létszáma, és a múlt év végéig elérte a 3743 főt.

Több ezerre tehető a testületi tagok által ledolgozott társadalmi munkaórák száma, s értékben megközelíti a milliós nagyságren- det. (2252 fő 12 336 órát teljesít- tett, s egyebek között 38 termelő- szövetkezetnek nyújtott megelőző tűzrendészeti jellegű segítséget.)

Hasonlóan értékes – és helyzeti adottságánál fogva mind közül kiemelkedik – a Nagykőrösi és a

appesti Konzervgyár igazgatója átveszi a harmadik helye- járó elismerést Kovács László vezérigazgatótól

rendészeti Érem arany fokozata kitüntetését kapta Major é, a tröszt személyzeti osztályának vezetője

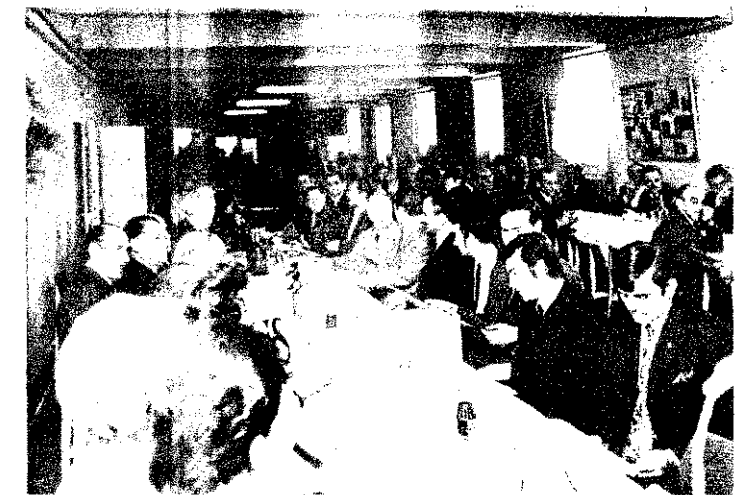
elsősorban a tűzvédelem nasításában történt előre- iak tulajdonítják. Ponto- a dolgozók széles körü a megelőzésbe, a tes- gítésébe; a KISZ-szerve- kötött szocialista szerző-

ny KISZ-szervezet szocialista szer- ződést kötött a gyári testületekkel, s ebben igen komoly kötelezettsé- geket vállaltak a fiatalok a tűz- megelőzés érdekében. Ennek lé- nyege, hogy a KISZ-szervezetek maguk is aktívan foglalkoznak e

Üttörők ünnepi műsorral köszöntik az eredményhirdetés rész- vevőit

A jeles eseményen az iparág mind a 16 vállalatának képviselői megjelentek

szen az oktató-nevelő munkát ők végezték.

A tűzoltói szintű kiképzésben ré- szesültek verseny keretében mér- ték össze felkészültségüket. Ennek során üzemrészük tűzrendészeti előírásainak ismeretéből és az ot- tani tűzoltó-felszerelések kezelésé- ből vizsgáztak. A versenyben részt vett rajok többnyire a szocialista brigádok dolgozóiból verbuválód- tak, ami önmagában is sokat mon- dó eredmény. Az is igen jelentős tény, hogy tovább növekedett a

Paksi Konzervgyár testületének munkája. Mindkét vállalat tűzoltói a város, illetve a környék mentő tűzrendészeti teendőit is ellátja. A nagykőrösiéket tavaly 39, a paksiak pedig 23 esetben vonultak külön- böző külső tüzek oltásához, és minden esetben sikerrel avatkoztak be.

Az április 28-i versenyértékelés- ben ezekért is kifejezésre juttatta példás elismerését a Konzervipari Vállalatok Trösztjének vezetése.

VÁLLALATOK, KÖZÜLETEK, FIGYELEM!

MEGKEZDŐDÖTT A 2 KG-OS, BCF-GÁZZAL OLTÓ KÉSZÜLEKEK ARUSÍTASA.

Az igen tetszetős kivitelű, korszerű, könnyen kezelhető és nagy oltóhatású, BCF-gázzal oltó készülékek **VÁLLALATUNKTÓL KÖZVETLENUL IS BESZEREZHETŐK.**

FIGYELEM!

A BCF-gázzal oltók egyaránt használhatók A, B, C tűzosztály-besorolású anyagok (MSZ 1040/2) égésének oltására, illetve az 1/1963-as BM rendelet 4. §-ában felsorolt „tűzveszélyességi osztályok”-ba tartozó valamennyi anyag tűzének oltására, kivéve a fémtűzekét. Ellentétben a korábbi években használt mérgező hatású oltóanyagokkal, **A BCF-GÁZ NEM MÉRGEZŐ**, toxicitása nem lépi túl a CO₂ gázé. Tűzben igen kis mértékben bomlik. A BCF-gázzal oltó készülékek kiváló eredménnyel használhatók műanyagok, gumi, fa és textiláru, valamint papíráru tűzének oltására is.

FIGYELEM!

A BCF-gáz a legkevésbé szennyező oltóanyag, gyorsan párolog (forráspontja $-3,4^{\circ}\text{C}$) amiért **LEGKENYEBB ELEKTRONIKUS BERENDEZÉSEK TÜZENEK OLTÁSÁRA IS HASZNÁLHATÓ.** A 2 kg-os, BCF-gázzal oltó készülékek gépjárműtűzek leküzdésére is kiváló eredménnyel használhatók, ha az égő felület nem nagyobb $1/2$ m²-nél. A BCF-gázzal oltó használatában jártas személy azonban a $1/2$ m²-nél lényegesen nagyobb felületű benzintűzet is képes leküzdeni a készülékkel.

TÜZRENDÉSZETI ELŐADÓK!

KORSZERŰSÍTSUK A LÉTESÍTMÉNYEK TÜZOLTÓKÉSZÜLEK-ALLOMANYÁT.

A mérgező hatású, korszerűtlen bromid- és tetraoltókat folyamatosan cseréljük ki korszerű BCF-gáz oltókra.

KÍSÉRJE FIGYELEMMEL AZ ELZETT FLIM TÜZOLTÓKÉSZÜLEK-GYÁR SZAKMAI HÍRDETÉSEIT.

HASZNOSAKI ÉRDEKESEKI TANULSÁGOSAKI

ELZETT FLIM TÜZOLTÓKÉSZÜLEK-GYÁR

Budapest XIII., Babér u. 9-11. Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf. 99.

(X)

A BNV-N LÁTTUK

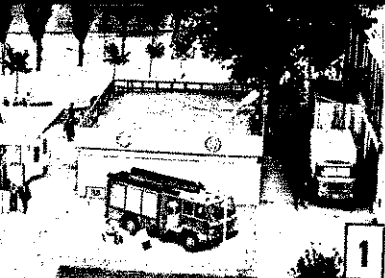
Akárcsak a korábbi években, idén is megtekinthettek a Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói néhány tűzoltószert, illetve tűzvédelmi berendezést.

1. A BNV látogatói előtt is bemutatkozott az új TŰ-1-es gépjárműfecskendő.

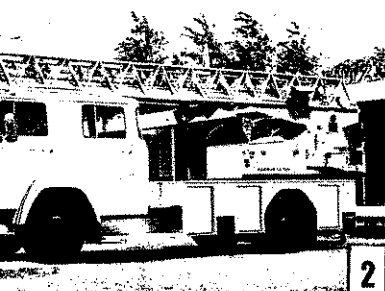
2. A Magirus cég új, 44 m-es gépezetes tolétrát állított ki.

3. Érdekes megoldású a „Slovacke strojirn” cég ún. hidraulikus emelőszintje, amelyen vízagyú is van, s az emelőkosárban tartózkodó tűzoltót vízfüggöny védi a hőszugárzástól.

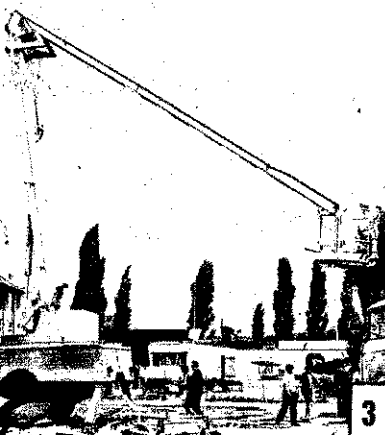
4-5. Az MSA francia cég hővédő ruhát, valamint tűzvédelmi célokat is szolgáló jelző- és mérőkészülékeket állított ki.

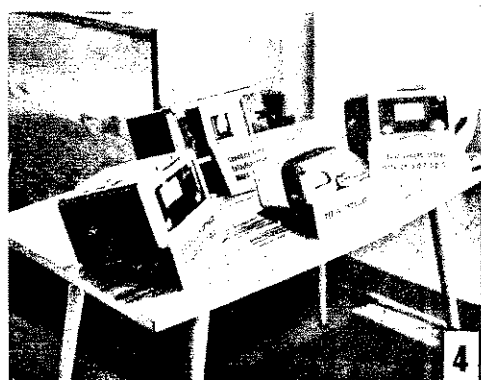
1

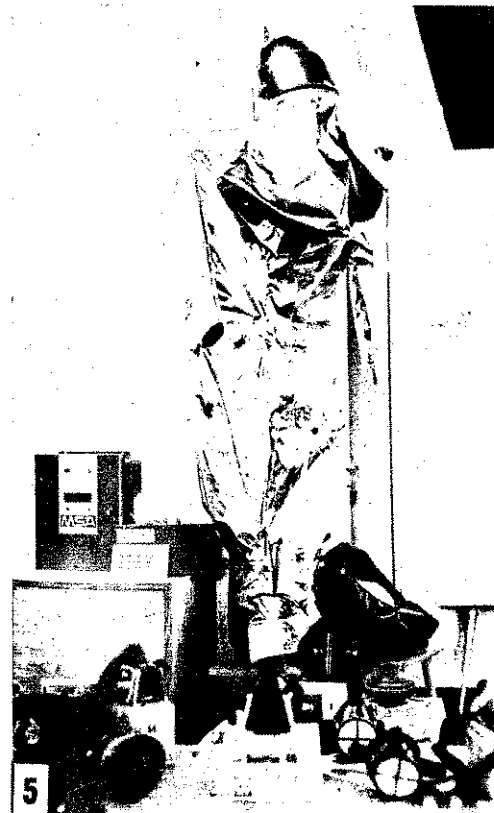
2

3

4

5

NTES SOROK: 1. A GAKTÁROZÁS A JELLEGEAKTÁR SZEMPONTJÁBÓL EHEZ. 12. Cukorkafajta felel. 13. Tárgyra (két szó). 14. Fajta. 15. Gazdálkodás. 16. Csomagolnak bele. 17. Kál. 20. Angol főúr. 22. Eszköz. 23. A MAGAZINTÚ ÉPÜLETREZÉSEKRE ES TAKARMÁNYT ILYEN ÓVAL IS SZÁLLÍTHAT. Szovjet folyó. 26. Redő. 27. Kommunális beruházás. 28. Dődik! 30. Tova. 32. Kínai. 33. Tagadószó. 36. Angett férfinév. 37. Ügyetlen. 38. Egyre kevésbé használt szó. 39. Természetes szám. 42. Természetes szám. 44. A GABONARAKTÁR - TÁROLÁSON KÍVÜL EZEKET IS VÉGZIK (függ. 47.). 47. Az abc-ben mellet levő betűk. 48. Kirajdona (vissza). 49. Azonosulás. 52. Ir illegális szerződés. 54. Névelős magyar szó. 58. Mondatrészt, visszafelé. 60. A tetejére.

LEGES SOROK: 1. Jó íze. 2. Fehér. 3. Fehér. 4. Vissza. 5. Finom hal. 6. Nem. 7. Tengődik. 8. Egéstermék. 9. Azonos hangzó. 10. Juttat-e. 11. Hercegség és város. 12. Né. 13. Rag. 14. Kihalt futó. 15. Vissza. 16. Kín keveredés. 17. Állat. 18. Nem valódi állat. 19. Nem valódi állat. 20. Jókivánság. 21. El. 22. Levél. 23. Fém. 24. (szelvény). 25. Nem amott. 26. Fél város! 27. Kérdés szava. 28. 40. Számol. 41. Vissza. 42. női név. 43. Egyesült Államok, rövid. 45. Vízállásjelentésekből is ismert jugoszláv város. 46. Vissza: osont! 47. A VIZSZ. 48. FOLYTATÁS. 49. A távolabbit. 52. Szellemi munkás. 53. Most már értem, vagy a H! 55. Peru háromnegyed része! 58. Kettősbetű. 59. A legkisebb rómái pénzegység.

FEJTÖRŐ FEJTÖRŐ

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10		11	
12			13					14					15
16		17			18		19				20	21	
22				23					24			25	
		26	27					28		29			
30	31		32			33		34		35			36
37		38			39		40		41		42	43	
	44			45						46			
47			48					49					
50		51				52		53		54		55	
56					57	58			59			60	

Megfejtésül az alábbi sorokat kell beküldeni: vissz.: 1., 23., 44. és függ. 47.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: a gabonatarolóknak ez is lehet, mely nagyban elősegítheti a tűz terjedését. A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki. Megfejtési határidő: 1973. június 25.

K. I.
Az 5. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: A RAKTÁR FALAIT SZETNYAMHATJA; PORROBBANÁS; HÚSZ GRAMM; A FÜSTTEL TELPÓDIK.
Pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: GYORSAN.
Könyvjutalmat nyertek: Göndör Tiborné, Eger; Fazekas István, Budapest; Szeder István, Budapest.
A nyereményeket postán küldjük el.

Olvásóink szíves elnézését kérjük, hogy rajtunk kívül álló okokból a Tűzvédelem legutóbbi számát több helyen késedelmesen kézbesítették, s így rejtvényfejtőink közül többen nem tudták határidőre beküldeni megfejtésüket.
Ezért az eredetileg megjelölt időpont után, de legkésőbb június 1-ig beérkezett megfejtéseket is figyelembe vesszük. Akik pedig késedelem miatt nem küldték be megfejtésüket, továbbra is teljes jogú pályázói évszámú pontversenyünknek.

TŰZVÉDELME

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata Szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes. SZERKESZTŐSÉG: Budapest VIII. Szántó Kovács János utca 1-3. TELEFON: 331-100. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 18,- Ft. Számlaszám: 235-90 151-1108
73.2573/2-06 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató [Postai irányítószámunk: 1081] Index 25 804

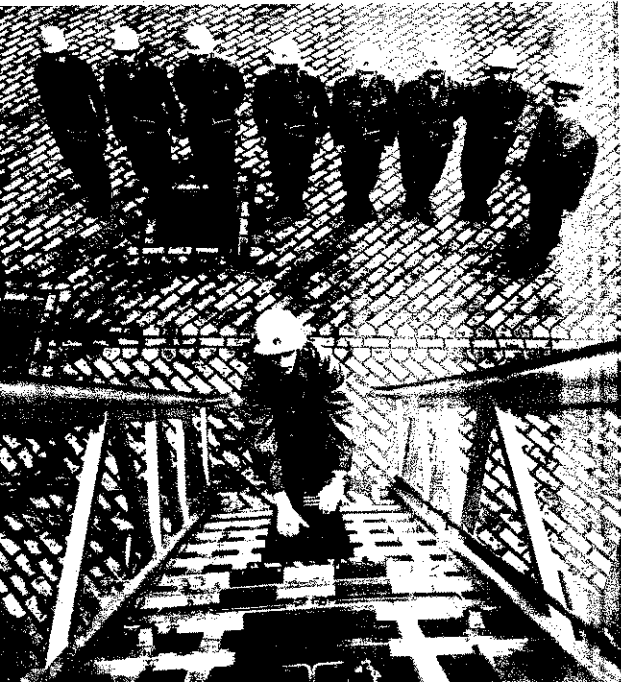
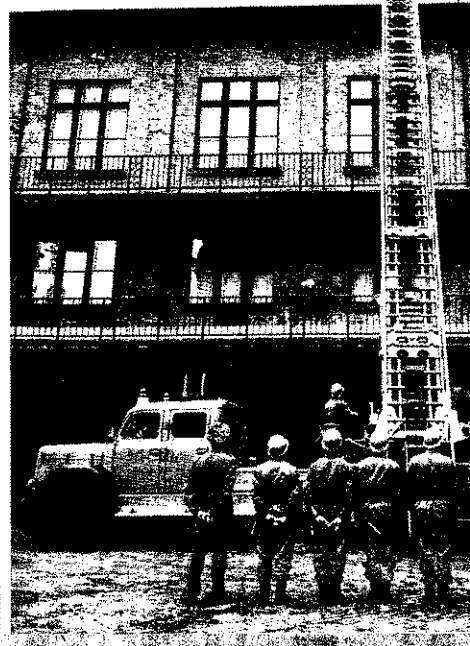
MINDIG CSAK FELFELÉ!

Feszés vigyázzban állnak az udvaron, de lábuk egy picit remeg. Merően nézik az előttük magasodó, teljesen kihúzott létrát: ezt kell legyőzni. Kezdi az első. Kilép a sorból, megigazítja a mászóövet, még egyszer ellenőrzi a felszerelését. Az első lépcsőfok után elhangzik az utasítás lentről: „Mindig csak felfelé!” Felér, bezárkapszol, széttárja a karját. A feszültség felenged. Sikerült. Indulhat lefelé. Lent jelenti a parancsnoknak: „A feladatot teljesítettem.” Magában hozzáteszi: „A földön azért biztonságosabb...”

A VIII. kerületi parancsnokság újoncai kiállták a próbát: jó felkészültségről, bátorságról tettek tanúságot.

Képeink róluk készültek.

Kútvoölgyi Mihály
képes riportja

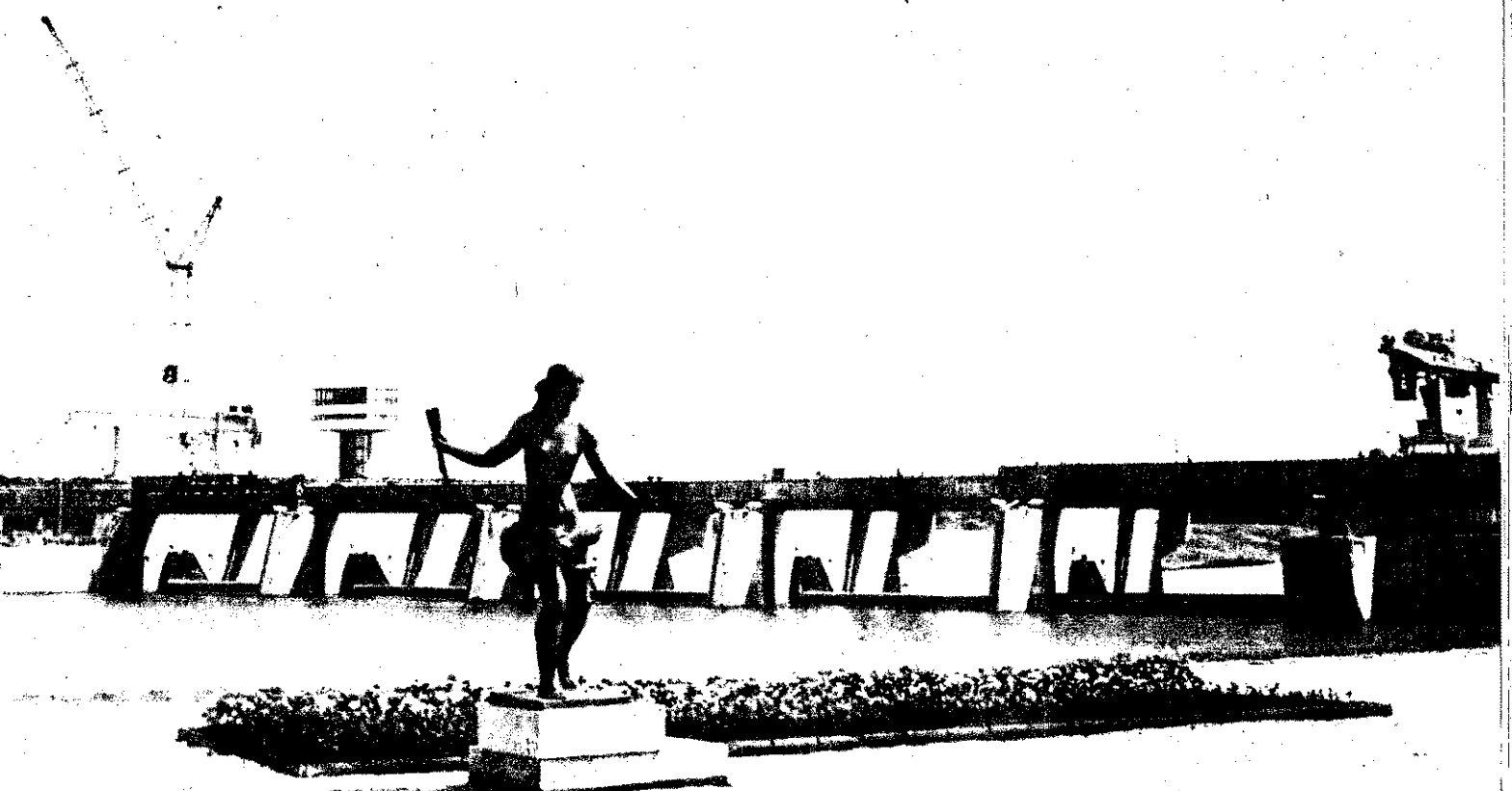

DELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXIV. évf. 7. sz.

1973. július

A

a II. vízlépcső

(Ri

oldalon)

VERSENYEK. Május végén, június elején számos, különféle tűzoltóversenyre kaptunk tudósítást. Ezekből válogattuk ki összeállításunkat. Néhány megyei és az első budapesti versenyről lapunk 4-5. oldalán számolunk be részletesen.

Képeinken: 1. A Kunszentmártoni járás Tiszakürtön rendezett tűzoltóversenyén, május 20-án, immár harmadszor is a Kunszentmártoni Járási Építőipari Szövetkezet férfiraja győzött az osztottsugar-szerelésben.

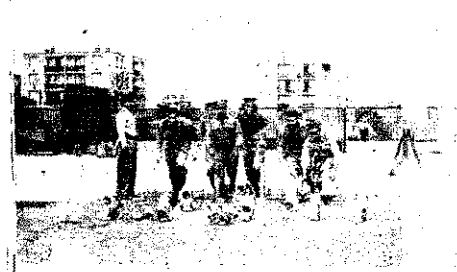
2. Május 25-én az EBGV Gábor Aron Gyára rendezte meg hét VIII. kerületi nagyzüzem immár hagyományos 800-as versenyét. Ezúttal a Pénzverő csapata győzött, második a Ganz-MAVAG lett.

3. A Minőségipari Csipőgyár volt a házigazdája május 26-án hat, ugyancsak VIII. kerületi nagyzüzem rajai osztottsugar-szerelési versenyének. A találkozó a Szikra Lapnyomda csapata szerezte meg az első helyet.

4. 23 raj szerepelt a kiskunfélegyházi járás Pálmonostorán rendezett versenyén. A kiskunfélegyházi Villamosságigéző és Műanyaggyár osztottsugar-szerelésben győztes raja, amely már öt év óta járási bajnoka ennek a kategóriának.

5. Június 2-án 9 ferencvárosi üzem csapata mérte össze felkészültségét osztottsugar-szerelésben a IX. kerületi parancsnokságon. A Ferencvárosi Lőkörnyár által 1970-ben alapított vándorserlegért és a helyezésekért járó jutalmakért versengtek. A verseny házigazdája a serleget védő Fővárosi Épületlakatos-ipari Vállalat volt; az eseményt Tóth István igazgató méltatta. Az első helyezést elért Lőkörnyár végleg elnyerte a serlegét; második helyen a TAURUS Camping-felszerelés Gyára végzett; harmadik helyezett a rendező vállalat versenyraja.

6. Ezúttal a Budapesti Hűségi Vállalat rendezte meg — az idén tíz egység részvételével — a IX. kerületi nagyvállalatok 800-as rajainak vetélkedőjét. A versenyt öt évvel ezelőtt a Budapesti Csokoládégyár kezdeményezte. A vándorserlegre az alapítók és a hűségi vállalatok nevével immár kétszer-kétszer meg a Vegyiművek Kén utcai gyáregységét egyszer vették rá. A hűségi vállalat 57,5 mp alatt és hibapont nélkül szereltek.

TŰZOLTÁSI GYAKORLAT. Több vasutas tűzoltóegység részvételével nagyszabású és jól sikerült tűzoltási gyakorlat színhelye volt nemrégiben a Ferencvárosi rendezőpályaudvar.

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!

KOVÁCS JÁNOS ny. t.ü. ezds. 1911-1973

Borsod megye nyugalmazott tűzoltóparancsnoka május 23-án hosszas betegség után elhunyt. A belügyminiszter-helyettes elvtárs, sok évi eredményes munkájának elismerésül, az állami tűzoltóság halottjának nyilvánította. Május 31-én családja, hozzátartozói és egykori munkatársai jelenlétében, a pestszentlőrinc-i temetőben helyezték örök nyugalomra.

MARÓCSAI PÉTER önk. t.ü. szds. 1894-1973

A siktői járás legidősebb tűzoltóparancsnoka, aki Nagyfőfaluban fél évszázadot töltött ebben a beosztásban, április 27-én elhunyt. A községben és a járásban egyaránt köztiszteletnek örvendett. Temetésén a megyei és járási tűzoltó-parancsnokságok, valamint a járás önkénteseinek képviselői is lerótták kegyeletüket.

PÁLFI ANDRÁS önk. t.ü. hdgy. 1911-1973

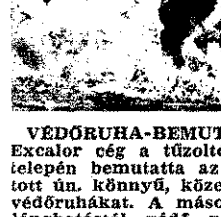
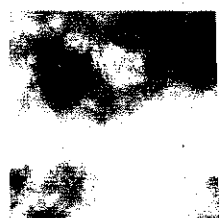

A nagymányoki községi önkéntes tűzoltótestület köztiszteletben álló parancsnokhelyettese és szertárosa május 22-én meghalt. Élete szabad idejének nagy részét a közösségi munkának szentelte. Korábban az MHSZ-ben is aktív tevékenységet fejtett ki.

MOLNÁR SÁNDOR t.ü. törm. 1929-1973

A kisvárdai városi és járási tűzoltó-parancsnokság beosztottját június 8-án hosszas betegség után ragadta el a halál. 15 éven át becsülettel teljesítette szolgálati kötelezettségeit, a legnehezebb feladatok végzését is szívesen vállalta.

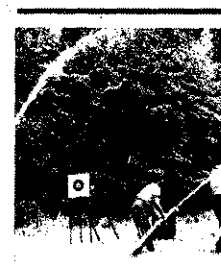
VEDŐRUHA-BEMUTATÁS

Excilor cég a tűzoltótelepén bemutatta az ott ún. könnyű, köze, védőruhákat. A mászó lánghatástól védő ruha kipróbálását lát!

ÜTTÖRŐ-HONVEDE

LE. Az Üttörő Szövetség 17-én nagyszabású szemlélet rendezett Igen nagy sikert arató érség és a tűzoltóság bemutatói is, így ez szerelés is.

USZT-73.

Ezzel a szervezettel találkozott boriban a Tolna megye szakrajok részére. A v. lampionos csnakfelv. tűzoltók kismotorfoc. lálással, színes szőkők zsoitak elő, továbbá a nak ládára helyezett lé. vödört kellett eltárolniuk követően, majd egy osz. levő labdát az osztottsug. után. A fiúrajok ezután rai fociztak, a leányok gúliák oltásában versen.

Országos értekezlet

is 26-án országos értekezlet keretében értékelte a BM TOP az elmúlt másfél évszázadot – a megyei (budapesti) pártok részvételével.

Értekezleten megjelent **Kőrösi György** vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes **Kotvász István**, az MSZMP Központi Bizottságának munkatársa, **dr. Fonyó Gyula**, minisztertanács Tanácsai Hivatalának vezetője és **Paróczai Gyula**, az P. BM Bizottságának munkatársa.

Váth Sándor tűzoltó ezredes, országos parancsnokhelyettes megnyitja után **dr. György** tűzoltó vezérőrnagy, országos parancsnok tartott beszámolót.

Beszámolója bevezető részében vázolta a főbb szempontokat, amelyek alapvető feladatokat jelentenek a tűzvédelem területi szerveinek és központi irányítói szerveinek az elmúlt év alatt dolgoznia kellett. A kapcsolódó feladatok között kiemelten húzta alá a szervezeti és irányításváltozással együtt járó feladatokat, s ebből adódóan a tűzvédelemről és a tűzoltóságról szóló jogszabályok kidolgozását. Ezzel összefüggésben rámutatott néhány olyan jelenlegi feladatra, amely az átmenet időszakában meghatározó a kibontakozásra, az átmenet időtartama alatt, majd ismertetett néhány központi intézkedést, amellyel a BM a területi szervek munkájához kíván segítséget adni.

Beszámolási időszakban végzett tevékenységét elemezve megállapította, hogy az elmúlt időszakban még fennálló hiányosságok ellenére, általában eredményesnek tekinthető a tűzvédelmi fejlődés; az ország, gazdaság tűzvédelmi helyzete alapvetően jónak értékelhető.

A tűzvédelem statisztika vázlatos érintése után a területi tűzoltóság hatóságai munkáját elemezte, majd a Parancsnokság kutatómunkáját, illetve az abban történt közreműködést néhány tényét ismertette.

A területi szervek tűz- és kárelhárítási tevékenysége kapcsán példákkal illusztrálta a területi párt munkáját, s néhány negatív tapasztalat ellenére is eredményesnek minősítette azt.

Elismeréssel szólt a parancsnokok oktatás-nevelő munkájáról. Vázolta az utánpótlás-képzés néhány nehézségét és a további teendőket. Pozitívnak mondotta a személyi állomány politikai, általános és szakmai műveltségét, a parancsnokok káder- és személyzeti munkáját, továbbá a tűzoltó-pártszervezetek hozzájárulását ennek a törekvésnek a sikeréhez.

Beszámolója további részében a területi szervek pénzügyi-anyagi eszközeit érintő kérdésekkel foglalkozott, majd a tűzvédelem társadalmi szervezetének tevékenységéről beszélt, kiemelve annak nagy szerepét és erősítésének szükségességét a tűz elleni védekezésben.

A múlt év január elseje óta eltelt időszakot úgy értékelte, hogy az szoros egységet alkotó, átmeneti időszak volt a tűzoltóság történetében. Két évtizedes korszak zárult le, és új kezdődött – változatlan feladatokkal, de megváltozott keretek között. Az átmenet nem volt zökkenőmentes, a központi szervek, a tanácsok és a tűzoltóság területi szervei számára egyaránt sok, korábban ismeretlen, nemegyszer csak menet közben felmerülő problémát okozott. Ennek ellenére megállapítható – szögezte le az országos parancsnok –, hogy az ország tűzvédelmében visszaesés nem történt, és az új jogszabályok kiadásával várhatóan rendeződő körülmények között továbbra is eredményes munkát végezhetünk.

Az új jogszabályok előkészítésének körülményeit vázolván hangsúlyozta, hogy a jogalkotás menete nem zárult le a megjelent törvényerejű rendelettel és a minisztertanácsai rendelet és határozat kiadásával. A részletes és az alapvető rendelkezések alkal-

mazását meghatározó, valamint a szakmai kérdéseket mélységében is szabályozó normatívák készülöben vannak, és kiadásukra folyamatosan, a terveknek megfelelően kerül sor.

Elemzően értékelte az új jogszabályok hatályba lépésével bekövetkezett változásokat, összehasonlítást téve az előzőekkel, s hangsúlyozva, hogy a jogalkotók az új törvényerejű rendelet kimunkálásánál az elmúlt másfél évtized során történt jelentős társadalmi és gazdasági fejlődésből indultak ki.

Kiemelte, hogy a tűz elleni védekezés szabályozásának rendszere nem változott, és az új körülményeket alapul véve arra hívta fel a figyelmet, hogy az egyszerűség és a hatékonyság mind a jogalkotóktól, mind pedig a jogalkalmazóktól az alapvető új jogszabályok teteles és mélyreható ismeretét követeli meg.

A továbbiakban részletesen kitért az új jogszabályok néhány főbb vonatkozására, és ezekhez a gyakorlati alkalmazásban új feladatokat jelentkező tennivalók oldaláról fűzött magyarázatot.

A beszámolót követő vitában felszólalt **Kőrösi György** rendőr vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes elvtárs. Elismeréssel nyilatkozott a beszámoló reális tartalmáról, mondanivalójáról, majd az új jogszabályok politikai jelentőségét, az egységes értelmezés és végrehajtás szükségességét hangsúlyozva, számos lényeges összefüggésre hívta fel a tanácskozás résztvevőinek a figyelmét.

Szót kért még **Kotvász István** és **dr. Fonyó Gyula** elvtárs. Mindketten elismeréssel szóltak a testület eredményes munkájáról, tagjainak helytállásáról, és a további tennivalókat érintő néhány elvi, gyakorlati szemponttal egészítették ki a beszámolóban elhangzottakat.

Válaszadás után az országos parancsnok-helyettes elvtárs zárszavával ért véget az értekezlet.

- b -

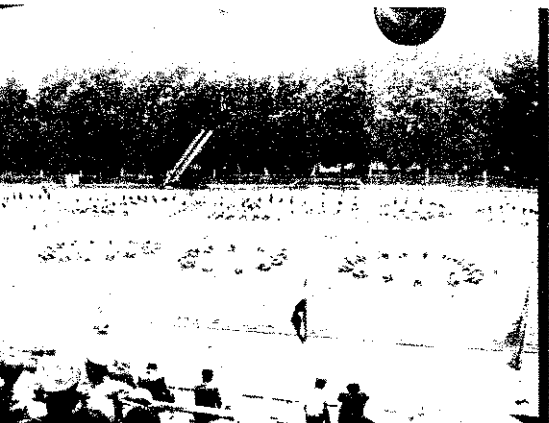

A Komáromi Lenfonó osztottsugar-szerelésben győztes női raja

Az oroslányi Arany János általános iskola leányraja szép serleget kapott az úttörőszövetség megyei elnökségétől kiváló szerepléséért

A városi általános és középiskolások pompás tornabemutatója is nagy sikert aratott Esztergomban

Versenyekről jelentjük

ESZTERGOM

A június 3-án rendezett Komárom megyei tűzoltóverseny érdekes színfoltja volt a város ezeréves fennállása jubileumi programjának.

A Széchenyi téren *Brunszkó Antal*, a városi tanács elnöke üdvözölte a rajokat. Nagy közönségsikert aratott, amikor a résztvevők felvonultak a verseny színelőre.

Itt a városi általános és középiskolások pompás gyakorlata előzte meg a rajok versengését. A megyei elsőség sorsa a legtöbb kategóriában szoros küzdelemben dőlt el. Néhány érdekesebb eredmény: a tatai városi önkéntesek férfiraja 356 ponttal lett első a gépjárműfecskendő-szerelésben, a nagysápi községi férficsapat pedig 386 ponttal a 400-asban, a 800-as férfirajok vetélkedőjéből a Dorogi XIX-es akna 390, a vállalati 400-as női rajokéból pedig a Lakástextil V. tatai gyára 374 ponttal került ki győztesen.

A verseny az „Esztergom 1000 éves” záróképpel fejeződött be.

SZÉKESFEHÉRVÁR

A fennállása 100. évfordulóját idén ünneplő székesfehérvári önkéntesekre való megemlékezésékként idén a megyeszékhelyen rendezték meg a megyei versenyt.

Dr. Tóttó János, a megyei tanács vbtitkára mondott ünnepi beszédet. A bemutató programjában részt vettek a közelben állomásozó szovjet katonatűzoltók is. Nagy sikert aratott a feltételezett trafóház generátorokkal történt oltása, valamint az állami tűzoltók akadálypályaversenye, továbbá a Dunai Vasműbrnői nemzetközi versenyre készülő rajjának bemutató gyakorlata is. A nap legjobb eredményei közül megemlítenéd, hogy a Vegyesipari V. (Dunaújváros) férficsapata 431, a Dunaújvárosi Papírgyár fiúraja 427 ponttal győzött osztottsugar-szerelésben, a Videoton TMK raja pedig 400 ponttal nyerte a gépjárműfecskendő-szerelés kategóriáját. A községi férfiak 800-asainál Baracska és Vál holtversenyben 383 ponttal osztozott meg az 1-2. helyen.

A Fejér megyei versenyén transzformátortűz-oltási gyakorlattal a vendégek

A Fejér megyei Állami Építőipari 400-asban győztes csapata parancsnokkal és helyettesével

BUDAPEST, III. KERÜLET

Az első ideai budapesti versenye a III. kerület volt. A TTT úti sporttelepén 121 raj sora VI. 16-án reggel. Az I-II-XII-VII., a III., XI. és XXII. kerületi parancsnok üdvözlő becsapaton — *Czikora Armin* tűzoltó — ötös csoportokban kezdtek meg a folyamatos verseny — a staféta lebonyolításán — a 800-as, 400-as és osztottsugarban színvonalas küzdelmet vívó résztvevői.

A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan is számos tablón mutatott fel a tűzoltóság életéből, tevékenységéből és a megelőzés néhány területéről a rendezők.

Ágymányosi Lenfonó raja a nap leg- eredményével győzött

ez nem kell kommentár. Győzött a tex!

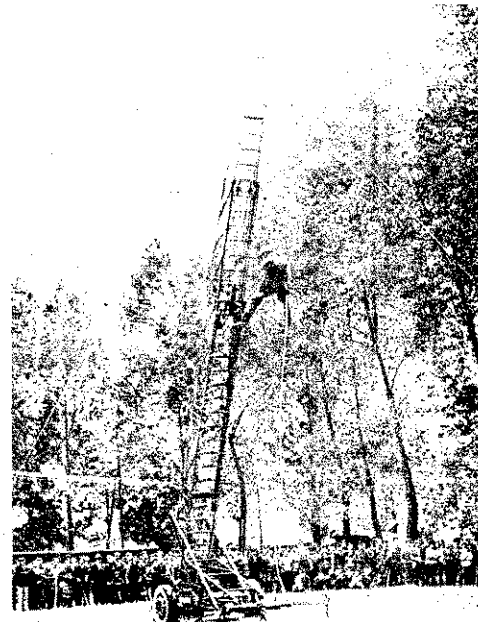
SZIRÁK

Nógrád megyeiek június 17-i verse- n Hoffer István, a megyei tanács el- e köszöntötte a felsorakozott rajokat, jd népes közönség előtt érdekes küz- met hozott a járási győztesek össze- pása. A Nógrád megyei Állami Építő- ri Vállalat (Salgótarján) csapata 423,5 ttal lett első a vállalatiak osztottságár- elésében, a mátraszeleiek pedig kettős zelmet arattak. A férfiak a 800-asoknál ponttal, a fiúk kocsifecskendő-szere- ben 363 ponttal. Nagy szeretettel kö- ntötte őket a versenypályán dr. Michna án r. alez., megyei főkapitány-helyet- Legutóbb ugyanis Mátraszelen egy úti baleset után készséges segítséget íjtott a parancsnokuk.

karancslapújtóieik győztes szerelése

Szirák. Felcsendülnek a Himnusz hang- jai. Ezt követően Hoffer István, a Nógrád megyei tanács elnöke (balról a ne- gyedik) beszédben köszöntötte a résztve- vőket

Sok érdeklődő tekintette meg a Nógrád megyei állami tűzoltók sikeres ügyességi bemutatóját

A községi fiúk 400-as szerelésében a karancslapújtóieik 380 ponttal győztek, de tetszést aratott a balassagyarmati kábel- gyáriak második helyen végzett, újoncnak számító 800-as férfiraja is. Igazgatójuk, Géczy Imre a járási második női rajuk tagjaival együtt elkísérte őket Szirákra. Az eredményhirdetés előtt a megyei állami tűzoltók a kézioltók célszerű használatát is szemléltető ügyességi bemutatót tar- tottak.

Versenyekről jelentjük

Hajdú-Bihar megye négy városának és négy járásának legjobb önkéntes és vál- lalati rajai sorakoztak fel június 10-én a hajdúnánási sportpályán.

A debreceni Kossuth Lajos laktanya helyőrségi zenekara már a versenyt meg- előző este térzenét adott.

A versenyen megjelentek: dr. Honti Já- nos, az MSZMP KB Közigazgatási és Ad- minisztratív osztályának alosztályvezetője, dr. Nagy Sándor, a megyei pb osztály- vezetője, a városi és járási pb-k titkárai, tanácsi hivatalok elnökei, valamint a fegy- veres testületek képviselői.

Dr. Kolozsvári Lajos, a megyei tanács vb. titkára ünnepi beszédét követően a helyi szakmunkásképző-, valamint az 1-es és 2-es sz. általános iskolák növendékei- nek tetszetős tornabemutatója következett. Ezután 16 kategóriában 49 raj mérte ösz- sze felkészültségét, majd a debreceni és hajdúnánási állami egységek ügyességi és tűzoltási bemutatót tartottak. A közsé- gieknél főként Hajdúszoboszló, Hajdúbö- szörmény, Kaba, Mikepércs és Görbeháza önkéntesei jeleskedtek, a vállalatiaknál pedig az MGM Debrecen, a Debreceni Do- hány- és Kefegyár, a berettyóújfalui ÁG I. ker., valamint a Berettyóújfalui Ruha- gyár és a Hajdúnánási Textilfeldolgozó Vállalat nyertek megyei elsőseget.

A vállalati női 400-asok kategóriájában a Debreceni Kefegyár szerezte meg a me- gyei bajnokságot

Hajdúnánás. Izgalmas pillanatok a stafé- tában

Vastaps jutalmazta a Hajdúnánási Szak- munkásképző Iskola tanulóinak ötletes gyakorlatát

Milliárdos értékekről van szó...

Horváth Gyula elvtárrsal, a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés elnökhelyettesével az iparág közelmúltban rendezett első tűzvédelmi szimpóziumán találkoztunk. Ezen a szervezet képviselőjében jelent meg, s egyúttal bevezető előadást is tartott „A gyógyszeripar tűzvédelmének helyzete és fejlesztésének perspektívái” címmel. A rendezvényvel összefüggésben arra kértük, válaszoljon néhány kérdésünkre.

— Miért fordít kiemelt gondot a gyógyszeripari egyesülés tagvállalatának tűzvédelmi helyzetére?

— A Magyar Gyógyszeripari Egyesülés tanácsa évente legalább egyszer, rendszeres tájékoztatást kap a tűzvédelmi helyzetéről, s ennek kapcsán az elmúlt évben határozatot hozott egy gyógyszeripari műszaki-tűzvédelmi tanács létrehozásáról, amelynek megítéző módon, elnöke vagyok.

Ami a kérdés lényegét illeti, ezt annak tulajdonítom, hogy a gyógyszeripar vezetői ma már belátják, amit egyébként sok éven keresztül hirdettünk, hogy a tűzvédelem, a megelőzés nem valamiféle szükségszerű rossz, amelyet külső hatóságok erőszakolnak ránk, hanem szerves része a gyógyszeripar mindennapi termelői tevékenységének.

És azért is szükséges rendkívül nagy gondot fordítanunk rá, mert ma a gyógyszeripar gazdaságilag sem elhanyagolható tényező, hiszen 8 százalékat adja az egész népgazdasági exportnak. Ezenkívül a termelés értéke évi 10 milliárd nagyságrendű, és a termelési értéknek a háromnegyed része kerül exportra.

A másik tényező, ami miatt a gyógyszeripar igen nagy figyelmet fordít a tűzvédelemre, hogy a technológiák jó része, főleg az alpanyaggyártásban, rendkívül tűz- és robbanásveszélyes. Egyrészt nagyon sok tűz- és robbanásveszélyes oldószer kerül felhasználásra, manipulálásra, regenerálásra, másrészt maguk a gyártási előírások is olyan jellegűek, hogy esetenként eleve fennáll a nagyfokú hőképződés veszélye, a tűz- és robbanásveszély.

A korábbi években sokkal nehezebb volt a helyzetünk, hiszen a gyógyszeripar egy része, úgy 15 évvel ezelőtt majdnem az egésze, rendkívül elavult volt. Nagyon sok provizórikus, mondhatnám szabálytalan megoldást alkalmaztak. Azóta, a komoly beruházásokkal végrehajtott rekonstrukció eredményeként, az összes gyógyszeripari gyárban igen nagy a fejlődés, mivel a rekonstrukció során már előzetesen, a tervezés és a kivitelezés alatt is, igen komoly gondot fordítottunk a tűzvédelmi előírások betartására.

A magam részéről annak a lélektani változásnak is sokat tulajdonítok, amely tulajdonképpen akkor kezdődött, amikor országos szinten a vállalatokra hárították a tűz elleni védekezés felelősségét. Azelőtt ugyanis nagyon sok vállalati vezető úgy fogta fel az egészet, hogy az a tűzoltóság ügye, hiszen azok jönnek minduntalan, a vállalatokat állandóan vegzálják, és kellemetlenkednek... Azóta persze megváltozott az éffajta nézet, s a helyzet is más. Nem várják meg amíg a hatóság hívja fel a figyelmüket bizonyos tűzvédelmi teendők elvégzésére. De feleslegesen is várnának erre, hiszen a vállalatnak sajátmagának kell megoldania a problémát.

Visszatérve az előbbiekre, azért is fordítunk olyan megkülönböztetett figyelmet a tűz elleni védekezésre, mert közel 6,5 milliárd forintba tehető a gyógyszeripar eszközértéke. Nem szólva arról, hogy gyáraink mintegy 90 százaléka Budapesten van, és meglehetősen zsúfolta helyezkedik el. Ezek a gyárak valamikor a város szélén, a külvárosokban voltak, azonban az örvendéses fejlődés nyomán körülnötte őket a város. Részből lakótelepekkel övezettek, ami azt is jelenti, hogy egy tűz- vagy robbanásos eset nemcsak a gyáron belül okozhat rendkívül nagy károkat, hanem a környezetet is rendkívüli módon veszélyezteti.

— Mi ösztönözte az egyesületet a szimpózium megszervezésére? Ön szerint az megfelelt-e a várakozásnak?

— Hogy mi vezetett bennünket ennek a szimpózium megszervezésére? Érdekes vagy talán nagyon is érthető — az igényesség. Az a tény, hogy rendkívül nagy a korszerű igény a tűzvédelemmel szemben. Ugyanakkor viszont arra jöttünk, hogy a mi esetünkben ennek semmilyen tankönyves sőt az olyan megbízható, folyamatos publikációnak is híjgyunk, amely a tanulságos eseteket, az azokból levonható kezdeteket és a korszerű megoldásokat intézményesen terjeszt. Eppen ezért műszaki-tűzvédelmi tanácsunknak, első vállalati kezdeményezésre, egyik első határozata volt egy szimpóziumnak a megszervezése. Más szóval: úgy éreztük, éppen az előbbiekből vázoltak miatt, hézagpótló szerepet tölthetünk.

Lévéen első ilyen rendezvényünk, nyilván nem volt meglepetés. Ennek ellenére úgy ítélem meg, hogy nagyon nos volt, és nemcsak hogy megfelelt a várakozásnak, hanem meghaladta azt. Pedig, és ezt meg kell mondanom, a többi tagjával egyetemben nem minden aggály nélkül kezdett szervezéshez. Miután nem elsődlegesen szakmai, kutatási természetű, hanem nagyon sok tekintetben ún. háttérterületi kérdésről volt szó, attól tartottunk, hogy a felső vezetés távolról majd a rendezvényről, ami bizonyos fokig érthető, hiszen rengeteg elfoglalt emberrel.

Az első kellemes meglepetés akkor ért, amikor tudomást kaptunk a részt venni szándékozók névsorát: közöttük igen sok beosztású vállalati műszakiakat találtam. Bizonyos kétegy márcsak az iránt maradt bennem, hogy vajon meg is jelennek majd a rendezvényen. Amikor megtartottam a megnyitó előadást, örömmel láttam, hogy igenis ott vannak a vállalatok vezetői és szakmai emberei. Egyikük-másikuk egész héten át ki is tartott a végén úgy értékelte: nem is hitte volna, hogy milyen nagy sikerrel húzott ebből. Bizonyos kétegyel jött el, és nagyon örült, ott lehetett a szimpóziumon.

Én a lélektani jelentőségét is figyelemre méltónak tartom a rendezvénynek. Az, hogy itt vállalati felső vezetőket tud megmozgatni, az egyben kulcsa a tűzvédelmi munka sikerének. A tanácskozáson részt vett szakemberek, akik szakfeladatként vállalkoznak a tűzvédelemmel, néha az értetlenség, meg nem értés miatt támogatás hiányában képtelenek a munkájukat jól elvégezni. Egy ilyen hosszabb időtartamú rendezvényen, ahol nemcsak előadások és a viták alatt, hanem a szabad időben is együtt dolgoznak az emberek, olyan előnyös személyi kapcsolatok teremtenek, amelyek azonos témával foglalkozó dolgozói között, az egyazon vállalatnak a témával foglalkozó dolgozói között, a napi munkában nem tud kialakulni. Meggyőződésem, hogy ez a mostani lehetőségnek a kedvező hatását a következő években is érezzük majd. A tűzvédelemmel foglalkozó részlegek, vállalatok belül, az eddiginél is több támogatást fognak kapni a jövőtől.

— Miben látja úttörő kezdeményezésük lényegét, és ahhoz milyen támogatást kaptak az érintett szervektől?

— A kezdeményezés úttörő jellegét abban látom, és erre az előző kérdésnél részben már reflektáltam, hogy ehhez hasonló nem volt. A tematikát is úgy igyekeztünk összeállítani, hogy ugyan a gyógyszeripar területére specializáltan, de széleskörűen fel a tűzvédelem minden problémáját. Egy indító rendezvény erre szükség is van, aztán majd meglátjuk, hogy a továbbiakban nem fogunk-e szűkebb területre szakosodni, elmélyüdni.

Azt hiszem, az is jó elképzelésnek bizonyult, hogy megfelelő képzett, értékes előadógárdát szervezzünk, miután egy rendezvénynek a sikere mindig függ az előadók színvonalától. És csínyságnak látszik, de mégis fontos, hogy nemcsak a programot adjuk ki megfelelő kiállítású szép füzetecskében, hanem az előadások rövid tartalmi kivonatát is közöltük. Így a résztvevők r

Tűzoltó tanácsstagok

Előző sorozatunk folytatásaként ismét néhány olyan állami és önkéntes tűzoltó elvtársat mutatunk be röviden, akiket tanácsstagnak választottak meg ez év áprilisában.

Pályi Lajos
tű. alez., Mezőtúr

A mezőtúri városi tűzoltóparancsnokot, aki tíz esztendeje tölti be ezt a tisztséget, már harmadszor választották tanácsstaggá. Eddigi jó munkája eredményeként egyedüli jelölt volt a 20. sz. körzetben.

Az előző két ciklusban nehez feladatok elé állította, hogy a városszéli új lakótelepen kellett eleget tennie megbízatásának. A családi házak építésére kijelölt terület közművesítelen volt, s az utak, járdák és üzletek is hiányoztak.

Közreműködésével azonban sikerült megoldani a lakókerület teljes villamosítását, közvilágítását, több közkifolyóval kb. 1000 m hosszúságú vízvezeték építetnek, s mintegy 200 méter járdát létesítettek. Többszöri sürgetése eredményeként a zöldség és tejbolt is elkészült, s megkezdtek a csapadékvíz-elvezető csatornák kiépítését is. A közügyek szorgalmazásán kívül jó néhány idős választópolgár kérelmét is igen lelkiismeretesen elintézte.

Jelenlegi főbb célkitűzései: hét külterületi lakóház villamosítása, a csatornarendszer, továbbá a kenyérbolt és az ABC-áruház építése mielőbbi befejezésének kísérgetése.

Polgár M. József
önk. tű. szds., Abony

Abony nagyközség önkéntes tűzoltótestületének parancsnokát szintén harmadszor választották meg a 46-os körzetben. Az előző időszakban nemcsak szervezett, mozgósított, hanem ő maga is jócskán kivette részét körzete közútjainak és járdáinak építési munkáitai-

ból. Különösen a Kapisztrán János utca lakói hálásak a közreműködéséért.

A Pest megyei Kéményseprő Cserépkályha-építő és Gázszelrelő Vállalat abonyi kirendeltségének a vezetője, s ezt tűzoltóparancsnoki munkájában is jól hasznosítja. A jövőre vonatkozó tervei között az út- és járdahálózat további bővítésén kívül — nem utolsósorban — az ivóvízellátás javítása is szerepel.

Maróthi József
önk. tű. hdgy., Mikebuda

Az albertirszai Dimitrov Tsz technikusát, a község tűzoltóparancsnokát a 6. sz. választókerületben ötödször választották újra. A helyi tanács végrehajtó bizottságának is tagja, és társadalmi tanácselnök. A Hazafias Népfrent helyi szervezetének elnöke.

Az elmúlt időszakban eredményesen szorgalmazta a Dánosi út javítását és villamosítását. Ezáltal biztonságosabbá vált, és meggyorsult a közlekedés is. Emellett közbenjárására sok tanyába is bevezették a villanyt.

A mostani ciklusban a Mikebuda és Dánszentmiklósi közötti út kikövezése szerepel a programban, így megoldódik a

legsűrűbben lakott külterület bekötése az autóbuszforgalomba.

Bagi Gyula
önk. tű. hdgy., Kaba

Hajdú-Bihar megyében a választók 136 állami és önkéntes tűzoltót tiszteltek meg bizalmukkal. Közülük az egyik Bagi elvtárs. 16 éve tűzoltó, s az utóbbi hat esztendőben Kaba és Tetétlen társközsége önkénteseinek köztiszteletben álló parancsnoka. A helyi Vörös Csillag Tsz gépjárató üzemségének vezető raktárosa. Másodszor választották meg a 13. sz. körzetben.

Kabán idén fejeződnek be a vízmű- és a vízhálózat építési munkái. Így az előző években az artézi kutak mélyebbre süllyesztése, kifolyóárok készítése és az utak feltöltése volt a legfontosabb feladat. Az önkéntesek jelentős részt vállaltak e társadalmi munkából, valamint abból is, hogy a körzeti óvoda kis lakói többet és többfelét játszhassanak.

Tervezik, hogy még egy csúszdát is készítenek a kicsinyeknek, továbbá rendszeresen karbantartják az utcák áttereszeit, kisebb zöldterületeket létesítenek, és helyenként facsemetéket ültetnek.

Frank László
önk. tű. szds., Csökmő

A megye határain túl is jól ismert veterán parancsnok megválasztása sem volt kérdéses, hiszen mint nyugdíjas asztalos ugyan már csak ritkán veszi kézbe a szerszámaikat, ám társadalmi kötelezettségei teljesítésében még mindig túltesz számos fiatalon. Kereken negyven éve tűzoltó, 1947 óta tölti be a parancsnoki tiszteletet. Kezdetől fogva tanácsstag, e minőségében a község két körzetében tevékenykedett. Emellett a helyi tanács számvizsgáló bizottságának is elnöke.

Megbízatása óta közreműködésével jó néhány beruházás gazdagodott a községben: orvosiskola, orvosi rendelés, vendéglő és boltok épültek, s két új ház bővült a vízszolgáltatás vatalozóházat felújított tetemet pedig körülkeríteték. Az egyedülálló öregek ellátásáról is gondoskodik. Most vágóhidat szeretné tesíteni s utat építeni a közpályához.

Ledeczki János tű. z.
Balassagyarmat

1967 óta tanácsstag, Balassagyarmati parancsnok pártszervezetének titkosa. Most igencsak megnövekedtek a feladatai, miután szögöt a városhoz csatolták, s a korábbi 12 helyett tanácsstag képviseli a városban.

Ezúttal is egyhangúlag választották és így is választották. Tevékeny részvételével épült fel az ipolyszögi újjáépítési ház meg a közpályázó, s a tervezett csat-

zásai munkálatoknak százaléka is elkészült.

Választói azt kérték: közgyűlésen, hogy győzzék meg az utak rendbehozásáról illetve portalanítását. Az elkövetkező években ehhez járuljon a társadalmi munkában is tevékenyen részt vállaló is tevékenyen részt vállaló benne.

és képet mutat a megye 1968–72-es atisztikája. E szerint évente átlagosan keletkezett, s tízezer forint körüli közanyagi kár jutott egy-egy tüzesetre. Ilyenkor az ipari és mezőgazdasági állományok értéke majdnem megduplázódott. A vesztesései okok között a sugárzó hő, az szagos, a dohányzás meg a gyermekléggé magas százalékban szerepel. A városokban keletkezett tűnyája 65–35%, tehát a városoké a

s kiszámították, hogy míg egy-egy vilpás okozta tűz átlag 27 ezer, addig a városoktól keletkezett egy-egy káreset 12 ezer forint közvetlen veszteséget idéz elő a városban, és 42% körüli részarányával Eger megye egri járás a „legtüzesebb”, ám tegyük hozzá, hogy egyben a legnagyobb is, kivált amióta az egri járást megszüntették.

ár – képletesen szólva – 4-es riasztás állapotát nem tekintik indokoltnak a tűzvédelmi helyzetének alakulása miatt, ezért mindenképpen figyelmeztető jelként, hogy 1972-ben 58 tűzük keletkezett, szemben a korábbi évek 25–30 ilyenével.

Ugyanakkor az okok elsődlegesen nem azonosok, hanem az okok összege, hogy a gazdaságfejlesztés érdekében álló tűzvédelmi beruházások nem hajtották végre. Eppen ellenkezőleg: az összehasonlításban is jó arány, hogy a térszépítései már csupán 3%-a

elégíti ki a tűzállósági követelményeket, amelyek csak kb. 4% nehezen megközelíthető, a városok 70%-a rendelkezik saját vízművel. Ekkor azonban a személyi feltételek jóval kedvezőtlenebb képet mutatnak, tekintve, hogy a térszépítései tűzvédelmi felelősei közül alig néhány rendelkezik a szükséges szakképesítéssel, és tanfolyam rendezésével aligha lehetne érdemlegesen változtatni ezen, mivel az országos átlag meg az alacsony műveltségük arányában is eléggé magas.

Most előbb arra töreksenek a megyei hatóságok, hogy lehetőség szerint mindenütt olyan tűzvédelmi beosztású térszépítőket bízzanak meg a fontos tisztséggel, aki kellő színvonalú képesítéses elsajátítani a szükséges ismereteket. Ugyanakkor az országos helyzetre, hogy az országos belső ellenőrzés, hanem hatósági szemléletű derül fény a szabálytalanságok döntő okaira.

HEVES MEGYEI JEGYZETEK

Mint olvasóink a napilapokból értesülhettek róla, nemrégiben felavatták a VILATI új egri gyárat. Mi éppen az ünnepség előtti napok lázas készülődései közepette jártunk ezen a rendkívül érdekes helyen, ahol „okos” gépek segítségével betanított munkások bonyolult elektronikus készülékeket és berendezéseket állítanak elő. Ebből adódóan több tűzvédelmi érdekessége is van. Az egyik, hogy nemcsak a megelőzés, hanem – több üzemrészben – egészen kis tűz oltása is bonyolult műszaki feladat.

Ebből a megfontolásból a parancsnok mellett hét tiszti rendfokozatú tagja van a helyi

olyan régen ötletes módszerrel szüntette meg a tiltott helyen való dohányzás veszélyes szokását a festődében. Addig érvelt, amíg a sorozatos szabálytalanságokban ludas brigád felvételét kérte a vállalati tűzoltóság soraiba. Azóta igen éberén őrködnek, s az egyik brigádtag tisztí vizsgát is tett az egri parancsnokságon.

A Kiskörei Tisza II. vízfépcső elkészültekor Richter Lajos, a Vízügyi Építő Vállalat Itteni tűzvédelmi előadója is fellélegezhetett. Igaz, csak rövid időre. Tiszababólna, Poroszló és Öcsöd térségében ugyanis tovább folytatódna a munkálatok.

Hogy milyen tűzveszélyek adódtak építkezés közben, arról ízelítőül elegendő annyit megemlítenünk, hogy az építkezés idején nemegyszer egy tételben tíz mázsa fahulladékot szállítottak ki a hulladéktárolóba.

A munkások az ország legkülönbözőbb tájairól verbuválódtak. Jó néhányan a mezőgazdaságból jöttek, számosan közülük ez volt az első munkahelye.

Igy eleinte bizony nehéz volt megértetni, hogy veszélyes helyen a hideg ellenére sem szabad tüzelni a kokszoskosárban és szalonát sütni az állványok közelében.

Ugyanakkor nem kevés munkaerő-gondokkal is küszködtek, s az első időszakban félő volt, hogy ha erélyesebben rászólnak valakire, akkor egyszerűen odébábil.

Végül is azonban nem ez utóbbi szempont győzedelmeskedett, sőt nemegyszer bércsökkentést vagy prémiumelvonást is maga után vonó büntetésben részesítették a szabálysértőket.

Hogy e hatalmas építkezés hét esztendeje

Napirenden a mezőgazdaság nyári tűzvédelme. Hortobágyi Ferenc t. örgy., egri városi és járási parancsnok tájékoztatója alapján bőven akad feljegyezni valójuk a megjelent vezetőknél

vállalati tűzoltóságnak, s zömmel vezető beosztásúak, így például az ideai járási találkozón sikeresen szerepelt verseny csapatnak Kiss István villamosmérnök volt a vezetője, és Szabó Tamás üzemmérnök is rutinos a sugárrelésben is. Mindketten gyakran tartanak előadást a vállalati tűzoltók foglalkozásain; tisztársaikkal együtt azonban mégis úgy izgultak a saját vizsgáztatásukon, mintha kisdíjak volnának.

Kaknics Alajos tűzvédelmi előadó nem is

Eppen egy új dolgozót oktatótt ki Kaknics Alajos, amikor a VILATI egri gyárában jártunk

Azt mondják, ama bizonyos vasárnap előtt két hétig alig aludt valamit az izgalomtól **Bicskei Adolf** dormándi tanácselnök, pedig valamilyen formában a község apraja-nagyja segített; s amikor megérkeztek a hevesi megye fűzesabonyi járás verseny csapatai, olyan szívélves vendéglátásban volt részük, s olyan élénk érdeklődést tanúsítottak a helybeliek az esemény iránt, amire kevés példa akadt.

Angyal János községi párttitkár annak is tulajdonítja ezt, hogy a község egy kicsit ezzel is bizonyítani akart. Nézzünk csak jobban körül — tanácsolta —, s meglátjuk például, hogy a nagyszámú cigánylakosság milyen szép ütemben építkezik, méghozzá zömmel a saját erejéből.

Kovács Agoston parancsnok a megye egyik legképzettebb önkéntes tűzoltója, hiszen foglalkozására nézve is tűzrendész a MÁV-nál. Az ő irányításával végzett lakóházi ellenőrzések érdekes tapasztalatokat hoztak: újabban divattá kezd válni a házi villanszerelés, és ennek nyomán nem egy helyen hajmeresztő megoldásokat találtak. Akadtak, akik megértették, sőt meg is köszönték a figyelmeztetést, de akadtak olyanok is, akik fölényesen kijelentették: ők jobban tudják, hogy mit lehet, és mit nem. Ez utóbbiakat tanácsli határozat kötelezte a szabálytalanság megszüntetésére.

A fűzesabonyi testület Gagarin-klubjáról annak idején már hírt adtunk. A kezdeményezés igen jól bevált, hetenként négyszer tartalmas program várja a látogatókat.

A testület létszáma most valamelyest csökkent, mivel mint **Rutkay József** parancsnok elmondta, törölték azokat, akik csak a névsorban szerepeltek, de nem voltak hajlandók részt venni a közös munkában.

A tarnaörsiek három első és egy második helyezést szereztek a járási versenyen. Szükség is volt rá — jegyezte meg tréfásan **Tóth Pál** parancsnokhelyettes, mert a versenydíjakat mindig bekalkulálják az éves bevételük tervébe.

A klubot és zenekart is fenntartó testület nélkülözhetetlen szervezete a község társadalmi életének, s a helyi tanács is szépen segíti.

Régi vágyuk azonban egy tűzoltógépjármű, mivel a községi tűzcsapok csak a belterületet védik, és sok kilométeres a vonulási körzetük.

Ugyanakkor nagyobb tűz esetén a segítségkérés is igen körülményes. A hozzájuk legkö-

zelebb eső állami és önkéntes vonulókat Szolnok megyeiek, viszont Jászberényt a árokszállást csak Egeren át kapcsolja c

A nagy tüzek oltásának gyakorlása a ni parancsnokságon is nem kevés gond. Ehhez ugyanis nem csupán a többi Hevesi egységek segítségével szükséges. Igde olykor előfordul, hogy hiába áll meg a szomszédos megyék egységeivel az időpontban, nem vagy csak igen jó késéssel jönnek el a gyakorlatra. A községben emiatt 50 perc helyett 2 óránál többet vett igénybe egy éjszakai nagygyakorlat, több partner távolmaradása miatt rá nem is érthette el a célját.

A számításba vett egyik rajvonulásban kardantengelytörést jelentett, korábban azonban ugyanez a fecskendő tüztől ment ki, tehát igencsak boszorkányos sággal javították meg.

Nem nagy egység a hatvani, s így it csak tisztában vannak vele, hogy a rád szelektálás ellenére sem mindegyik vagy 20–30 kilométer távolságból von

Az érem másik oldala viszont, hogy a több egység bevonásával rendezet korlatok nem utolsósorban a tűz eset gíttségül érkezők jobb helyismeretét jelöljék.

Nem hiába találékony emberek a te lehetőség szerint Hatvanban is minden vetnek azért, hogy fedezzék magukat a tóság szakvéleményével.

Ezt persze a kisebbik bajnak tartják oltó-parancsnokságon, mivel sokkal inkább okoz meleg percek, amikor a tüzeset derül fény egy-egy meghökkenő szabály ságra.

Igy történt például az egyik közeli tsertéstelepének épületével is. Nem hogy mintegy harmada leégett, hiszen a kályha füstcsöve minden elválasztás haladt át a gyúlékony épületszerkezet talán mondanunk sem kell, hogy ez ü elmaradt az előzetes konzultáció.

Senki sem vitatta, hogy nem megegyez kátránytetős deszkaépületben tárolni a gyűlésra hajlamos répaszeletet. A H. Cukorgyár arra hivatkozott, hogy nincs ilyen beruházásra. Később kiderült, mégis van. Persze csak azután, hogy c épület tönkrement egy tüzeset következt

A dormándiak vezérkara: Angyal János párttitkár, Csanósi József vb-titkár, Kovács Agoston parancsnok és Bicskei Adolf tanácselnök

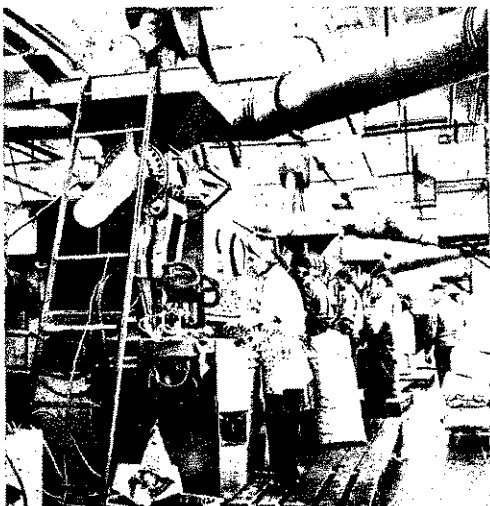

Hogyan szervezték meg az ügyeleti szolgálatot? — érdeklődik Mlinkó Pál alldgy., hevesi parancsnok Rédei Sándortól és Sismis Józseftől

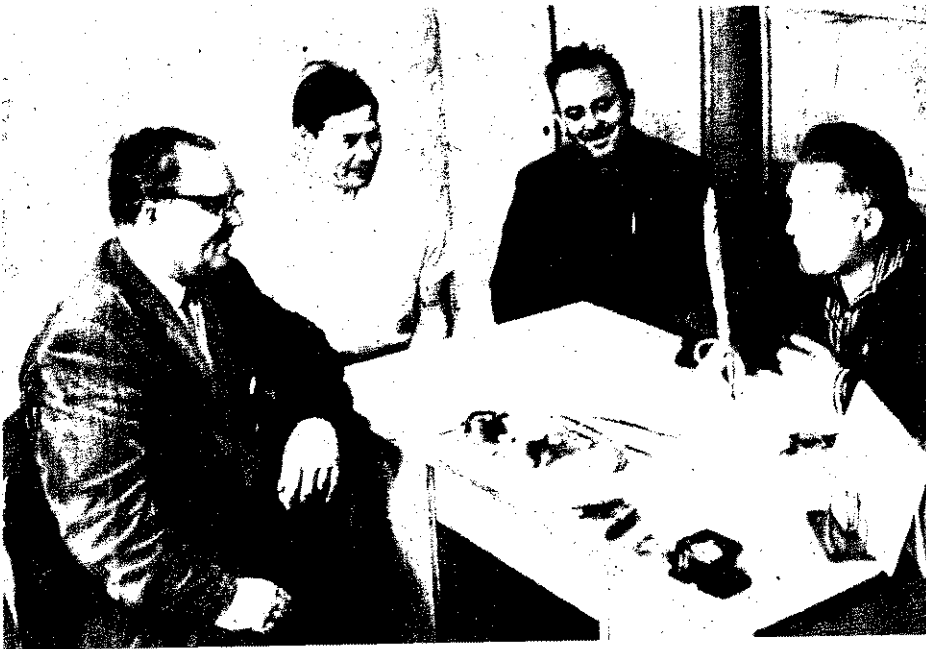
alatt a 10 ezer forintot sem érte el a tűzkár, abban mindenekelőtt ennek s a sok-sok ellenőrzésnek volt elsődleges jelentősége. **Rédei Sándor** és **Sismis József**, az itteni járási győztes vállalati tűzoltóság parancsnoka és helyettese meg a többiek számos órát töltöttek el ezzel, s munkaszünet idején jelenleg is készenlétet tartanak.

Már elkészültek a tűzvédelmi utasítások meg a tilalmi táblák az új munkahelyekre, s ott is térképeken tüntetik fel az oltókészülékek helyét.

A Mátravidéki Fémművek fűzesabonyi gyárában is rövid látogatást tettünk. Makai János igazgató igen elégedett az itteni vállalati tűzoltóság tevékenységével. A közelmúltban egy igen veszedelmesnek ígérkező tűz megfékezésében jeleskedtek. A nyolcórás termeléskiesést a dolgozók társadalmi munkával pótolták. A versenyeken is sikeresen szereplő csapat parancsnoka **Nagy Kálmán**. Képiünkön: az egyik korszerű üzemszám látható. Az „okos” gépek számlálószerkezettel is el vannak látva. Sok országban szívesen vásárolt termékek az itt készülő tubusok

10 TŰZVÉDELMI

utkay János

Ugyanennek a témának egy másik változata fölötté elgondolkodtató. A vasúti vontatási bűnség is ilyen okokra hivatkozva hártotta a rendteremtést. De mivel a veszély attól még nem mérséklődik, ha egy papírral jazoljuk magunkat, a hatvani parancsnokság tirt a budapesti vasútigazgatóságra, s ott meglepően gyorsan intézkedtek, sőt értesítik őket, hogy ha a jövőben bármilyen nehézség akad a helyi vasúti szerveknél, forduljanak bizalommal hozzájuk.

Nemrégiben 26 új tagot, jórészt fiatalokat, ettek fel a gyöngyöstarjáni tűzoltótestületbe, s egyszerre tettek ünnepélyes fogadalmat. Még saven lett volna jelentkező, de Török László

Gyöngyöstarjában évtizedekre megoldottak ígérkezik az utánpótlás, hiszen Török László parancsnok Tamás nevű unokája is ittörő-tűzoltó

parancsnokkal egyetértésben úgy döntött a vezetőség, szükségtelen túlzottan felduzzasztani a létszámot, hiszen az a tanácsnak, meg nekik is felesleges gondokat okozna. A szervezésben tevékenyen részt vettek a parancsnok ugyancsak tűzoltó fiai: József és István, s Tamás, a kisunoka is több osztálytársával együtt kapcsolódott be a szakköri munkába.

A versenycsapatok gyakorlatain rendszerint részt vesz az egész testület, s teljes létszámában el is kísérik őket a találkozókra. De akkor is ugyanilyen népes a gárda, ha tűzoltási vagy kárelhárítási feladat akad; a tavalyi felhőszakadást követően napokon át dicséretesen működtek közre a mentésben meg a szivattásban, s az erdőtüzekhez is 20-25 fővel szoktak kivonulni. A térsz mühelyében dolgozók közül több mint tizen ugyancsak tűzoltók. Dr. Szobi Mihály tanácselnök régi gondot vetett fel. A jelenlegi egyenruhák hamar kifakulnak, s egyszeri megázástól is majdnem tönkremennek, a gyakori pótlás viszont szinte megoldhatatlan feladat elé állítaná a tanácsot. A megoldás szerinte az lenne, ha valamivel drágább, de tartósabb anyagot gyártanának e célra, mivel a mostani olcsóbb a költségesebb.

Tavaly 68 tűz oltásában vettek részt az önkéntes testületek, s közülük igen jól működtek a hevesiek, kömlőiiek, makláriak, mátra-ballaiak, tarnaleleszkiek, verpelékiek, visznekiek, de mások is. Gondot okoz viszont, hogy motorikus felszereléseik 40%-a 20 éves vagy ennél

is régebbi, több helyen nincs targonca, és ahol van, ott sem tették mindegyiket alkalmazásra. Emellett tavaly 168 ellenőrzés során 19 kismotorfecskendőt működésképtelennek találtak, ugyanakkor a javítást nem vagy késedelmesen rendelték meg.

A gyöngyösi parancsnokságon vetették fel, hogy vajon milyen gyakorlati haszonnal jár, ha az első fokú hatóság képviselője is részt vesz a tűzveszélyes folyadékot tároló fekvőhengeres tartályok nyomáspróbáján. Erre ugyanis a jelenlegi szabványelőírások értelmében az illetékes tűzoltó-parancsnokságot is meg kell hívni. Ugyanakkor jegyzőkönyv is készül a próba eredményéről. Nem lenne elég ennek egy példányát megküldeni az illetékes tűzoltó-parancsnokságnak?

A megyei parancsnokság a közelmúltban behatóan értékelte az állomány egészségügyi helyzetét. Ennek nyomán — ahol lehetett — igyekeztek enyhíteni a zsúfoltságot; Egerben egészségesebb étrendet állítottak össze, s a gyakorlatok, sportfoglalkozások meg a belső munkálatok biztonságának fokozottabb ellenőrzésére szólították fel a parancsnokokat. Tavaly ugyanis hat sérülés történt, és ezek összesen 537 nap kiesést okoztak.

Gádor-Kútvolgyi

Lőrincz István tű. főrm., a hatvani parancsnokság beosztottja társaival együtt igen sokat fáradozott azon, hogy a körülményekhez képest kulturáltabbá tegyék a laktanyakörletet. Azok közé tartozik, akik annak idején az elsők között jelentkeztek állami tűzoltónak. Hivatásszeretettel, a soron kívüli feladatok végrehajtásában való hozzáértő részvételével jó példát mutat a fiataloknak

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

A tudomány segítségével

Számos tűzvédelmi vonatkozása is volt a Lett SZSZK Belügyminisztériuma által rendezett tudományos-technikai tanácskozásnak.

A vállalatok meg a kutatóintézetek ugyanis a tűzvédelemnek is igyekeznek segítséget nyújtani a különféle tudományos és technikai problémák ki-munkálásakor.

Igy például a radioizotóp-berendezésekkel foglalkozó tudományos kutatóintézet olyan jelzőkkel ellátott, automatikus füstérzékelőt dolgozott ki, amely a magas nedvességtartalmú helyiségekben is megőrzi a működ-képességét.

A rigai politechnikai intézet pedig benzinmotoros és elektro-mos fűrésszel működő bontóesz-

közt, az egyik rigai üzem pedig, sorozatban gyártott gépkocsial-vázval, sokrétűen manőverezhe-tő hidraulikus emelőt.

A megoldásra váró időszerű kérdések között szerepel egy olyan nem költséges és duzza-dásra képes festékbevonat elő-állítás, amely elősegíti az épü-letszerkezetek tűzvédelmét, és a tűzoltóság számára is haszno-sak lesznek a kisebb városok és kerületi központok részére ké-szítendő gépkocsivizsgáló állo-mások.

A témateremben szerepel a ma-tematikai statisztika és a való-színűségszámítás elméletének alkalmazása a tűzvédelmi kör-ülmények alakulásának előre-jelzésére.

Tűzvédelmi tagozat

Öt esztendővel ezelőtt tűzvé-delmi tagozatot létesítettek a jogi és társadalmi ismeretek uralszki népi egyetemén. Hall-gatói hivatásos egységek mun-katársai, önkéntes tűzoltópa-rancsnokok, a tűzvédelmi-technikai bizottságok elnökei, tár-sadalmi tűzvédelmi felügyelők.

Az oktatók a helyi belügyi szervek, valamint a tűzoltó-pa-

rancsnokság munkatársai, továb-bá bírák, ügyészek és a „Tu-dás” elnevezésű szövetség elő-adói.

A hallgatók a három tanév alatt napi munkájuk mellett szer-kez meg ismereteiket.

A mostani tanévben mintegy száz hallgató iratkozott be erre a tagozatra.

Teherautóból tűzoltó-gépjármű

A kurganyinszki határterület végrehajtó bizottságának hatá-rozata értelmében a „Szelhoz-technika” elnevezésű egyesü-lés az egyik üzemében megszer-vezte nagyjavításra szoruló GAZ-51-es teherkocsik átalaki-tását tűzoltójárművekké. Már 120 gépkocsit alakítottak át, és

emellett különleges rendelte-sű számos gépkocsit tettek kalmassá tűzoltási céllakra.

Emellett a határvidék kör-teleinek egész sorában 7-8 ta-kolhozközi tűzoltóegységek ta-nak készenléti szolgálatot, két-két gépjárművel vonulhat-ni.

Párizsi tűzoltók

A L'Humanité munkatársai a közelmúltban látogatást tettek a francia főváros tűzoltóságán. Tapasztalataikból hosszabb cikk-ben számoltak be. Ebből ismer-tetünk néhány részletet.

A francia főváros tűzoltói az elmúlt évben 76 ezer alkalom-mal vonultak. A jelzések közül 5500-nál több indokolatlan vagy rosszindulatú tréfa volt.

A segítségkérések okai elég-gé változatosak, mivel nemcsak tűzhöz, hanem gázmérgezéshez, öngyilkosok, vízbefúlok mentésé-hoz és közlekedési balesetekhez is riasztották a párizsi tűzoltó-egységeket. Sőt megszökött maj-mok ártalmatlanná tétele és egy harangnyelvnek a helikop-terbe helyezése is szerepelt a feladataik között.

Érdekes, hogy 31 motorke-rékpárral, 4 tűzoltóhajóval, il-letve -naszáddal, 33 gumicsó-nakkal és 1 helikopterrel is ren-delkeznek. Párizsban és külvá-rosaiban összesen 23 357 tűz-csap és tűzjelző van.

A tűzmegelezés külön brigád feladata, ennek a tagjai ellen-őrzik a nyilvános helyeket és egyéb létesítményeket. A fran-cia tűzoltóság katonai testület, a jelentkezőknek öt évet kell vállalniuk, ebből egyet beszámí-tanak a tényleges katonai szol-gálat idejébe.

Az életmentés is gyakori fel-adatuk. Az újságírók látogató-sának napján például két ilyen

Normán felüli időre és ponton-san! — ez a törekvés vezérli a Magdeburg II. tűzoltó-pa-rancsnokság személyi állomá-nyát is

beavatkozásuk is akadt: egy éves férfi rosszul lett. Lakásán ajtaja be volt zárva. A tűzoltó nem akarták betörni az ajtó ezért az erkélyen keresztül ho-ták ki, és szállították kórház-ba. Egy elegáns stúdióban csina fiatalasszony gyógyszerekk-öngyilkosságot kísérelt meg. Már alig lélegzett, amikor rá-tették az oxigénmaszkot, és ir-tézkedtek a mentőorvos kihívá-sáról.

A központi ügyeleten lakóne-gyedenként külön térkép tünte-fel a különböző átmérőjű tűz-csapok meg a betörhető üve-gű tűzriasztó-készülékek helyéi. Ha valamelyik szer kivonul, út-vonalán kigyullad egy ellenőr-zőlámpa.

Egy lakástűz is történt a lá-togatás éjszakáján. Az első sze-r a riasztás után 1 perc 15 má-sodperccel, a második szer meg a létra pedig 2 perccel a hely-színre ért. Az oltás viszont 1 és egynegyedórát vett igénybe.

Az égő lakásból meg a szomszédokból ponyvába dobták ki az ingóságokat.

Nehéz, veszélyes munkájukat néha derűs percek színesítik.

Mint elmesélték az újságírók-nak, egy alkalommal pincetűz-höz vonultak.

A tűz színhelyét létra segít-ségével egy csapóablakon át, a szomszédos fűszeres pincéjéből lehetett megközelíteni. Az oltás után a derék ember, miközben sörrel kínálgatta őket, egyre azt hajtogatta: nem érti, hogyan tu-dott bejutni ennyi tűzoltó az ő kicsi pincéjébe.

Egy este két ittas férfi hívta ki őket. Katonásan tisztelegtek, és elmondták, hogy a fogdából szöktek meg. De mivel egy va-suk sincsen, inkább visszamen-nének.

Ídlottak padjára elölösökkel!"

t már megírtuk, február 6-
rvész keletkezett a párizsi
rd-Pailleron utcai iskolá-
s tizenhét gyermek meg-
tanár vesztette életét. Az
itok családtagjai összefog-
hogy közös erőfeszítéssel
el a hónapok óta húzódó
los szakértői vizsgálatok
zésését és a vétkesek fele-
re vonását.

ragédia ügyében a közel-
an tartott sajtóértekezleten
retkező tájékoztatót adták:
építkezés szabályosságára,
lélyezésére, a kivitelezésre
felhasznált anyagokra ter-
i a vizsgálat.

értekezleten a következő
seket tették fel:

a felelős azért, hogy föld-
felett még 3 emeletet épí-
?

15-ben Christian Fouchet
ésügyi miniszter elhatároz-
gyanis az iskolai építkezés
zésését, és ezért több or-
van is körülnézett. Kapcsol-
lépelt a birminghami
house társasággal, amely
óta előregyártott elemek-
épített egyemeletes iskolá-

francia piac érdekeltsége
n egy Keyte nevű építész
ben vállalatot szervezett a
úpusú iskolaépületek léte-
re, s ezt a miniszter jóvá-
la.

gedélyezte továbbá, hogy
ngliában alkalmazott víz-
tól eltérően az előregyár-
elemekből ne egy, hanem
n emeletet építsenek a
zintre. Nem gondoskodtak
ban a lépcsőház védelmé-
i így a tűz terjedését előse-
ék a rejtett oszlopok, van-
t a közfalak hézagai.

a felelős az engedélyért?
t engedtek maximum egy
et helyett hármát építeni,
net ennek a veszélyessége
ánvaló volt? Hogyan lehe-
ilyen megoldást törvénye-
i? A miniszter javaslata
ján, a párizsi fektorátus (is-
főhatóság) minden tovább-
rékül jóváhagyta a terve-
és megbízta a nevezett épí-
a munkálatokkal.

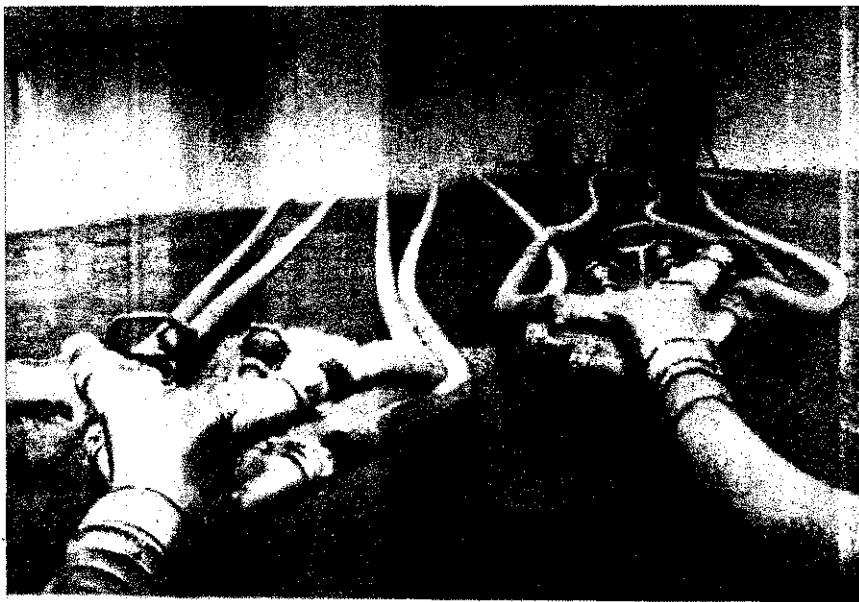
is kérdés, hogy a kivitele-
során változtattak-e az en-
lyezett építési terven?
bként pedig, milyen lehe-
az ellenőrzés, amikor egy
edik emelet létesítése sem
fel senkinek.

áldozatok hozzátartozóiból
ult társulás képviselőjének
tkozata szerint előrelátható-
igen sokba, mintegy 100 000
ba kerül az igazság kiderí-

tése, és a társadalom segítsé-
gét kérte akciójukhoz, már csak
azért is, hogy megelőzzék a ha-
sonló katasztrófákat.

**V. Csemetov, a volgográdi
Kirov kerület tűzoltó-parancs-
nokságon teljesít szolgálatot. A
képen gyakorlatozás közben
örökítette meg a fotoripporter.
Csemetov elvtárs ugyanis az
alkalmazott tűzoltósport
specialistája az egységben
Volgográd hős város Kirov ke-
rületének tűzoltó-parancsnok-
ságát 1943-ban, röviddel a
fasiszta támadók kiűzése után
létesítették. 1970-ben új ott-
honba költöztek. Az építésből
minden beosztott derekasan
kivette a részét, szabad időből
fejenként 50-50 órát dolgoz-
tak az építkezésen**

Ez a kép is részt vett a Pozsarnoje gyelo fotopályázatán. Készítette: V. Vaszilevszkasz

Tűzhalál Szingapúrban

Habár több mint egy napon
át küzdöttek a szingapuri tűzol-
tók a város legnagyobb áruházát
elborító lángokkal, azok csak ak-
kor csendesedtek el, amikor lé-
nyegében már nem volt mit ol-
tani.

Csak a tűzvészt követően de-
rült ki, hogy a katasztrófa követ-
keztében 16-an vesztették életü-
ket. Nem voltak képesek kiszaba-
dulni ugyanis a két liftből, jól-
lehet mind a kettő az első eme-
leten akadt el, amikor jóformán
a tűzkeletkezéskor megszűnt az
áramszolgáltatásuk.

Az áruház igazgatója azt nyi-
latkozta, hogy teljes erejéből dö-
römbölt a liftajtókon, de a hőség
elviselhetetlenné vált, s kényte-
len volt távozni az épületből.

Egy maláj turista meg az egyik
elárusító hallották a segélyki-
áltásokat, de ők is tehetetlenek
bizonyultak.

Dajaram tűzmester és egysége
megkísérelte betörni a liftajtókat,
de a tűz hátrálásra készítette
őket.

Sokáig tartott, mire kiszivaty-

túzhatták a vizet az alsóbb
emeletszintekről. A tűzoltók csak
ezután hozhatták ki a liftekből a
félíg összeégett holttesteket.

350 alkalmazottja volt az áru-
háznak, zömmel asszonyok. A vá-
sárlókkal együtt többségükben
sikerült röviddel azután kimene-
külniük a négyemeletes épület-
ből, hogy megszólalt a veszélyt
jelző sziréna. A sziréna az épü-
let melletti értéktőzsde épületén
van elhelyezve.

A rendőrök és a tűzoltók most
szakértőkkel kívánják kideríteni
a keletkezési okot. Feltételezik,
hogy a Robinson áruház valamely
alsó emeletszinten támadt
rövidzárlattól gyulladt ki. Kialudt
a villany, s a veszvilágítás áram-
ellátása is megszakadt, s a liftek
megálltak.

Az épület már 114 éves, s ré-
gen nem tatarozták, habár forró
és nedves a város éghajlata.

Beszélik, hogy a Robinson cég
pénzügyi nehézségekkel küszkö-
dött, és nem volt pénze „felesle-
ges” kiadásokra.

Tűzkísérletek szemes terményekkel

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság, 431/1/1973. szám alatt hozzájárult, hogy a Mezőgazdasági Gépjavító- és Szolgáltató Vállalat (Kecskemét) által gyártott és forgalmazott fémsilókat az alábbi telepítési távolságokkal helyezték el:

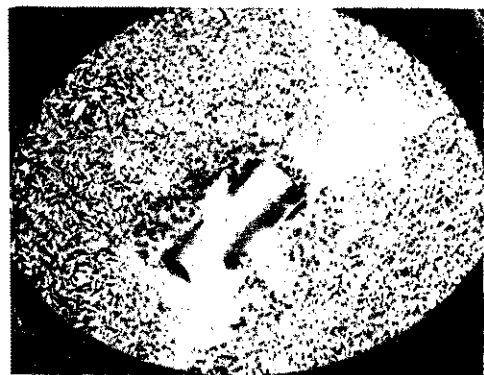
a 3000 m ³ -es	silók között	1,5 m
	siló sorok között	4 m
a 800 m ³ -es	silók között	2 m
	siló sorok között	2 m
a 400 m ³ -es	silók között	1,3—2,3 m
	siló sorok között	2,3 m

Előzmények

A Mezőgazdasági Gépjavító- és Szolgáltató Vállalat a fémsilókat az említett három nagyságban gyártja. Ezek méretei a következők:

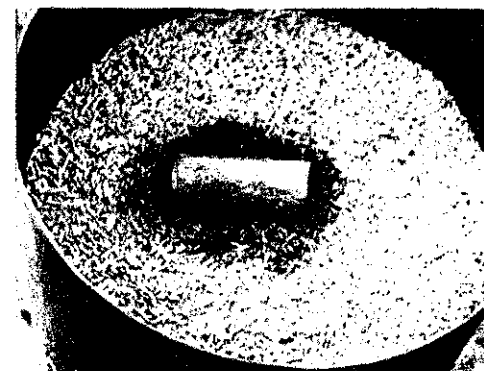
	átmérő	magasság
3000 m ³ -es siló	15 m	24,1 m
800 m ³ -es siló	9 m	19 m
400 m ³ -es siló	6,7 m	16,1 m

A silókat (400 m³-eseket csak külön megrendelésre) ellátták tetőtér-szellőztető nyílással ventilációs átszellőztető, valamint különböző kapacitású töltő- és ürítő berendezéssel, továbbá silóhőmérőkkel (sehszilóvak típusú ún. kábelhőmérő).

A triticale gyújtása izzó acéllal...

...és az eredmény

A tetőtér-szellőző célja, hogy a hűvös időben keletkező párákat elvezesse, ez ne csapódhasson le a terményre, és ezáltal ne jöjjön létre rothadás, önmelegedés.

A ventilációs átszellőztető berendezés a tárolásból adódó, termény közötti oxidációs termékek (víz) eltávolítására, továbbá melegedés esetén a terményhűtésre szolgál.

A korábban előírt telepítési távolságok (1000 m³-ig 1 d, 1000 m³ felett a magasság, de legalább 10 m) — a vállalat véleménye szerint — túlzottak voltak, mint hangoztatták: a tárolt anyagok jellemzői nem tették indokolttá őket.

Állításának igazolására a vállalat — iránymutatásunkkal — szemes termény-tűzkísérleteket készített elő és folytatott le.

A kísérletek céljaként azt kívánták bizonyítani, hogy a szemes termény-tároló telepeken a silók és a siló sorok közötti javasolt távolságok megfelelőek.

A kísérletek előkészítése

A lefolytatott szemes termény-tűzkísérleteknél a következő anyagokat és eszközöket használtuk:

a) termények (szárítva és tisztítva):

kukorica	13,15 tf%	víz tartalommal
triticale	14,15 tf%	víz tartalommal
búza	15,75 tf%	víz tartalommal
rozs	15,20 tf%	víz tartalommal
árpa	12,00 tf%	víz tartalommal
léha	12,45 tf%	víz tartalommal

b) tartályok:

300 mm Ø, 300 mm magas, 21 dm³ térfogatú acéllemez tartály, melynek fenéklemeze kb. 30% szabad keresztmetszettel perforált, fedőlemezén 105 mm Ø kályhacső-csatlakozással a huzat fokozására.

1000 mm Ø, 1250 mm magas, kb. 1 m³ térfogatú acéllemez tartály, mely a 800 m³-es fémsiló imitációja, a térfogat arányosan csökkentett levegő-ki- és belépő nyíláskeretszűréssel, a légáramlás növelésére 105 mm Ø kályhacső-csatlakozással ellátott fedőlemezrel.

Az összes nyílások is lezárhatók.

c) hőmérő:

20—900 °C méréshatárú Fe—Co leolvatóműszer vasconstantán hőelemmel összekapcsolva.

d) gyújtótárgyak:

20 mm Ø, 80 mm hosszú acélcsavár,
30 mm Ø, 100 mm hosszú rúdacél,
porcelán foglalatban 220 V-os 200, illetve 250 W-os elektromos izzólámpa,
9-es nagyságú autogénhegesztő-pisztoly.

A kísérletek lefolytatása

A szemes termény-tűzkísérleteket három változatban végeztük:

a) felizzított acélcsavarral, illetve rúdacéllal;

b) elektromos izzólámpával és

c) autogénhegesztő pisztollyal történő gyújtással.

a) A felizzított acéllal a 21 dm³-es tartályban végeztük a kísérleteket.

Az autogénhegesztő-pisztoly lángjával világosvörösre izzított (kb. 950 °C-ra) acélcsavart, illetve rúdacélt először a tartályban levő termény tetejére helyeztük, majd a termény belsejébe.

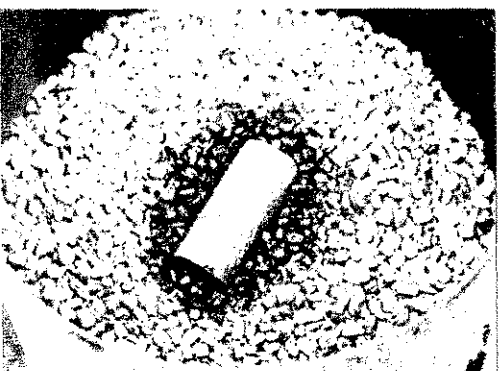
Az első esetben, az izzó acél ráhelyezésekor, a termény lángolni kezdett, majd kb. 4—6 cm vastagságban az acél alatt összesült, belső oldalán elszenesedett burok keletkezett a terményből. Ennek bekövetkezése után az égés nem terjedt tovább, és hosszas füstölés után megszűnt az izzás is.

A termény belsejébe helyezett izzó acél körül ugyanilyen burok keletkezett. A jelenségek annyiban voltak eltérőek, hogy láng nem mutatkozott, csupán füst.

Kukorica gyújtása az előbbi módon...

...és ennek az eredménye

CIKKÜNK NYOMÁN

TŰZVEDELEM SZERKESZTŐSÉGEI

lyóiratuk 1973. májusi számában olik, hogy az MSZ 15 633-70 szabvány i pontjában előírt hővédő pajzs kéltbe helyezése problémákat jelent, oldására a miskolci elvtársak segítérnek.

szabvány a hővédő pajzstra konkrét áásokat nem tartalmaz, az a kereskemben sem kapható. Mivel ez nekünk

is gondot okozott, a Magyar Szabványügyi Hivatalhoz fordultunk. A szabványértelmezés alapján - vállalati terv szerint - a hővédő pajzsokat a Kisújszállási Vas- és Fémipari Ktsz készítette el.

A Magyar Szabványügyi Hivatal szabványértelmezése szerint az említett célra megfelel egy 1-2 mm vastag alumínium lemez. Az ajánlott í méretek: 1 x 1,5 m. A lemezt célszerű egy kissé meghajlítani, és belső oldalára kengyeleket kell erősí-

teni. Az adatokat egyeztettek a szakbizottság tűzoltó-szakértő tagjaival.

Kérjük, hogy fenti tájékoztatásunkat szükség szerint az érdekeltek részére eljuttatni szíveskedjenek.

„AFOR”

Ásványolajfargalmi Vállalat

BERZÉKI ISTVÁN
osztályvezető

KAS GYULA
csoporvezető

sérletet az előző fejezetben felszemes terménnyel, továbbá 20, illet-
/o léhával kevert kukoricával is ajtottuk. Az eredmény valamennyi i azonos volt. Az izzó, illetve mellet, 8 cm távolságon túl, bárázisban a terményt kézzel ki lehetenni.

alkalommal 12 tf% víztartalmú ártóttunk a még kb. 700 °C hőmért, erősen füstölő górcra. Ennek az i eredménye, hogy a füstölés megés a góc kialakult.

elhanyagolható az a körülmény hogy a kísérleteket nem a silókban dó, hanem erősen túlzott feltételek) között hajtottuk végre, és a tűzégsem terjedt ki nagyobb területre.

Az izzólámpás kísérleteket részben a 3-es, részben az 1 m³-es tartályban úk, rozssal és kukoricával.

órai időtartamra 200, illetve 250 izzót helyeztünk a terménybe. Az falának hőmérséklete 400-440 °C

kísérlettel a tartós hősugárzás eredmények megállapítása volt a célunk. asztalatok szerint a termény az egész tam alatt nem lobbant lángra, csu-üstölt és szenesedett.

izzó behelyezése után 4-5 órával t sor a hőmérsékletek mérésére. stlenül az izzó mellett a termény rséklete 150-350 °C volt, 5 cm tágra 80-90 °C, 15 cm-re 30-40

°C. Kb. 2 órával az izzó kiemelése után a füstölés megszűnt.

Az eredmény itt is azonos volt az izzó acéllal végzett kísérletek során tapasztaltakkal. Az izzó körül hasonló, de vastagabb burok keletkezett a terményből.

c) Az autogénhegesztő-pisztollyal történő gyújtási kísérletet kukorica és árpa felhasználásával részben a 21 dm³-es tartályban, részben szabad területen, gyenge szélben (Beaufort-szélskála 3. fokozat) végeztük.

10-15 perces izzítás után a termény több órán át füstölt a tartályban, majd az izzás megszűnt. Nyílt területen csupán az volt az eltérés, hogy rövidebb időn belül következett be az izzás és füstölés megszűnése.

Mindkét kísérlet alkalmával a termény teljes felületén megmutatkozott a pörkölődés nyoma, de az elszenesedés nem halt 2-3 cm-nél mélyebbre.

A már meggyújtott és izzó anyagra oxigént fúvatva, további égés következett be. Az oxigénfúvatás megszüntetése után 10-15 perccel az izzás és füstölés megszűnt.

Következtetés

A kísérletek tanulságai alapján egyértelműen az a következtetés vonható le, hogy a felsorolt szemes terményekben, fémsilóban történő tárolás esetén - más tűzvívő anyag hiányában - a keletkezett

tűzgóc nem terjedhet el, mivel égést leállító réteg alakul ki körülötte.

Ez az égést leállító réteg tulajdonképpen a terményből összesült, légelezáró burok, melynek belső, tűz felőli oldala teljesen elszenesedik, a külső oldalán viszont részben ép, csak összeragadt szemek helyezkednek el. Ez a réteg és a termények viszonylag jó hőszigetelő képessége, valamint a magasabb kategóriába tartozó gyuladási hőmérséklet az, ami meggátolja a tűz elterjedését az említett szemes terményekben.

A meggyulladt és elszenesedett terményszemek ugyanis néhány cm-es távolság után már nem képesek olyan hőt továbbadni, ami meggyújthatja a következő réteget.

Véleményem szerint - e kísérletek tapasztalatai alapján - a szemesterményszárító berendezésekben levő veszélyhelyzet megítélése is revízió alá szorul, kivéve a túlszáritás eseteit.

Ami a fémsilókat illeti, a rendelkezésre álló adatok alapján a felhasznált szerkezeti acél szilárdsága csak 350-400 °C felett kezd számottevően csökkenni.

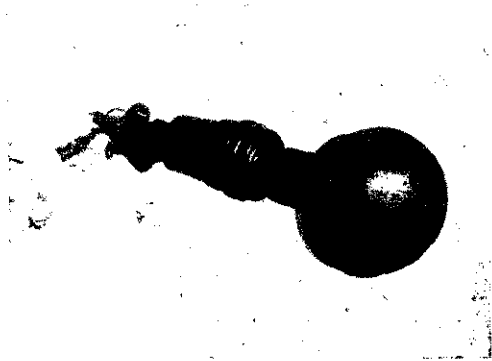
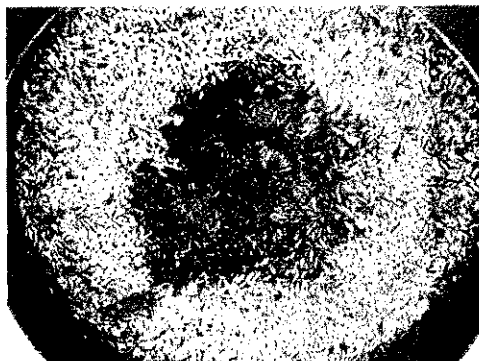
A kísérletek során, amikor a faltól 5 cm-re 900 °C izzási hőmérsékletet mértünk, a fal külső hőmérséklete 200-240 °C között volt. Ez a hőmérséklet viszont nem veszélyezteti a fémsilók anyagának szilárdságát, és a hőfok a szomszéd silókra sem veszélyes.

Dr. Tarjány Lajos
tű. őrgy.

Az izzó állapota 8 óra elteltével

gyújtása 200 W-os izzóval ...

...utána ezt tapasztaltuk

**Tűzvédelmi előadók,
tűzvédelmi felelősök,
tűzvédelmi bizottságok,**

Szövetkezetünk gyártási programjába felvette egy kevésbé tűzveszélyes alkatrészle mosó folyadék és egy nem tűzveszélyes festéklemarószer gyártását.

Az üzemekben a tisztítandó alkatrészek mosása általában tálcákban benzinnel, petróleummal vagy más oldószerrel történik.

Ezeket az anyagokat sem a tűzoltóság, sem a KOJÁL hivatalosan nem engedélyezi mosástechnológia célokra. Más anyag (megfelelő) nem lévén, kényszerűségből továbbra is ezeket használják.

Az általunk gyártott F. V. — N-90 TÍPUSÚ ALKATRÉSZMOSÓ FOLYADÉK az OMI, MÁKFI, a KOTUK által bevizsgált és már több vállalatnál kipróbált és megfelelőnek talált mosófolyadék nem mérgező, egész ségre ártalmatlan, magas forrpon t u, alacsony gőztenzió j u, magas lobbanáspontú, kevésbé tűzveszélyes (III fokozatú), nem bomlékony. Mindezeket túl átmeneti korrózióvédelmet is biztosít.

KAPHATÓ: 5 literes kiszere lésben, 143,— Ft-os áron.

Tűz- és robbanásveszély-mentes FESTE KLEMARÓ SZERUNK KROMOSZOLV néven kerül forgalomba. Viszkózus oldat, amely a festett, lakkozott felületen a felhordás után záróréteget képez, mely meggátolja az oldószer párolgását, hatékonyabbá teszi a diffúziót és így a festékeltávolítást is. A KROMOSZOLV nem tartalmaz egészségre ártalmas kloroformot, sem benzolt, sem egyéb tűzveszélyes oldószert.

KAPHATÓ: 5 kg-os kiszere lésben, 382,— Ft-os áron.

Mindkét termékünk beszerezhető a Vegyi anyag Kereskedelmi Vállalat, Budapest VI., Majakovszkij u. 83., és Budapest XI., Etele tér 9-11. alatti boltjában.

Nagyobb tétel megrendelése esetén szíveskedjenek közvetlenül szövetkezetünk kereskedelmi osztályához fordulni.

Finomvegyszer Szövetkezet ker. oszt.

Budapest, VIII., Üllői út 58.

Telefon: 331-789, 342-716

(x)

Egy naftalintároló égése

13. április hó 27-én 12.55 körül tűz kezezt a Nitrokémia Ipartelepek 6. sz. részlegének szabadtéri naftalintároló-
l.

Tároló és környezete

szabadtéri naftalintároló 60×20 mé-
s alapterületű, négy oldalról mintegy
éter magas, és 20 cm széles betonfal
i körül.

tüzesetet közvetlenül megelőző idő-
ban a tárolóban juta-, illetve műanyag
ban mintegy 250 tonna naftalin volt
lyezve. A tároló közepén, a kerítés fe-
DK-i oldalon jutazsákban tárolt naf-
n egy része — kb. 1 zsák vastagság-
— úgy volt felrakva a betonfalra,
y a zsákok végei kb. 5—10 cm hosszú-
ban meghaladták a betonfal szélét.

tárolótól ÉNY-i irányban 35 méterre
a ftálsavüzem, 17 méterre a sóolvasz-
kazan, 20 méterre a naftalinüzemrész-
tartozó tárolótartályok védőgödre, míg
méter távolságra 1 db transzformátor-
más. DNY-i irányban beépítetlen üze-
terület található, DK-i irányban, kb.
m távolságra a tároló szélétől pedig
etetlen anyagú üzemi kerítés. A tároló
az említett kerítés közötti terület nincs
ptíve, száraz avar és gaz borította.

A tüzeset napján nem szállítottak ki
magot a naftalintárolóból. A létesít-
ny négy dolgozója a szabadtéri nafta-
tároló mögött, is elhúzó vízvezeték
ot tisztította. A tanúmeghallgatási jegy-
önyvekből egyértelműen megállapítha-
ogy a tűz 12.25-kor keletkezett a
oló DK-i oldalán, annak közepén, köz-
len a betonfal mellett.

A tüzet elsőként **Mogyoró Sándor** sem-
lünkás, a vízvezeték árok tisztításá-
n közreműködő dolgozó vette észre.
nkatársaival együtt a náluk levő kézi
rszámokkal megkísérelték az égő avar
ását, de sikertelenül.

A felcsapó lángok a fal mellett elhul-
t naftalinszemcséken, valamint az ösz-
függő avarterületen és az 1 m magas-
got is meghaladó száraz kórokon terjedve
orsan elértek a fal síkját meghaladó
ftalinos zsákokat, s a tűz áttért a
ftl téri tárolóra.

A tűzvizsgálati bizottság a tűz keletke-
si okául dohányzást állapított meg.
egállapította ugyanis, hogy a gyárrész-
s egész területére vonatkozó dohányzási
alom ellenére a dolgozók egy része tilt-
t helyen is dohányzik. Az ároktisztítást
gző két dolgozó is elismerte, hogy kb.
.45-kor a szabadtéri naftalintároló és
üzemi raktár közötti területen, tehát
tott helyen, dohányoztak.

Még meggyőzőbben bizonyítja ezt a ke-
lkezési okot az a tény, hogy az egyik
unkás a tároló betonfala mellett, annak
), a közepén egy deszkaládán ült, és
.15—12.20 között éppen a láda előtt

gyulladt meg az avar, és innen terjedt át
a tűz a zsákok naftalinra.

Mogyoró Sándor jelentette a diszpécser-
nek a káresetet. A diszpécser utasította
Guti Károly főportást a tűzjelzés továb-
bitására. A főportás 12.36-kor adta le a
tűzjelzést a fűzfői üzemi tűzoltó-parancs-
nokságnak. Közben az üzemből intézkedtek
a helyi és a peremartoni vállalati tűzoltó-
ságok riasztásáról.

Az oltás

A főportás által közölt adatok alapján
a fűzfői parancsnokság őrségparancsnok-
helyettese a tüzet 2-esnek minősítette, de
vonulás közben látva a hatalmas füstöt
és a nagy kiterjedésű égést, 12.40-kor 3-as
riasztás elrendelését kérte, majd kiérkezés-
kor — 12.48-kor — a helyszínen történt
rövid felderítés után 4-es riasztást rend-
elt el, és kérte a habbal oltó gépjármű-
vek kirendelését is. Az erők és eszközök
riasztását a megyei ügyeletes tiszthelyet-
tes a működési terv szerint hajtotta végre.

A 4-es fokozatnak megfelelően az ál-
lami egységek közül Fűzfa és Székesfehé-
vár 2—2, Várpalota és Veszprém három-
három szerrel vonult ki a kárhelyre.

Az első állami egység kiérkezéséig a he-
lyi vállalati tűzoltóság kismotorfecsken-
dőről 2 db E sugarat szerelt a naftalin
oltására.

Az elsőként helyszínre érkezett vállalati
tűzoltóság 12.32-kor a tároló egész felü-
letére, illetve az ott tárolt anyag teljes
mennyiségére kiterjedt tüzet talált. A fűz-
fői őrségparancsnok-helyettes felderített,
s mérlegelve a helyzetet, a környezetet vé-
delmére 3 db E sugarat szereltetett a
CSD—420-as gépjárműfecskendőről.

Vízforrásul az üzem területén levő víz-
tároló medencét használta fel. Ugyancsak
a környezet védelme céljából intézkedett
továbbá a vállalatiak által szerelt sugarak
átcsoportosításáról.

A naftalin égésére mindvégig jellemző
volt a hatalmas füstképződés, a nagy láng-
gal és hőszugárzással való intenzív égés,
ami az oltási munkálatokat nagyban aka-
dályozta.

Az első beavatkozást követően rövid idő
múlva a kárhelyre érkezett a megyei meg-
a fűzfői parancsnok, továbbá a megyei
szolgálati és kiképzési előadó. A megyei
parancsnok a felderítés után átvette a tűz-
oltás vezetését, s megalakította a tűzoltási
csoportot.

Ezt követően további E sugarak szere-
lésére adott utasítást, feladatul a környe-
zet védelmének biztosítását, a terjedés
megakadályozását, s az égő naftalin oltá-
sát határozta meg. Ezután parancsot adott
a habbal oltáshoz történő felkészülésre.
Mivel a létesítményben nem volt ele-
gendő oltóvíz az oltáshoz és a kör-
nyezet védelmére, ezért mintegy 2,5 km
távolságról — a Séd-patakról — tá-
volsági vízszállítás vált szükségessé. A

TÜZ- ÉS KÁR- ESE- TEK

habbal oltáshoz történt felkészülés után a
tűzoltás vezetője habrohagot rendelt el. A
habbal oltás ideje alatt 2 db X-es hab-
sugárcső, és 1 db. habágyú működött. Az
egységes sugarak kizárólag a környezetet
védték.

Az égő naftalin habbal történő oltása
nagyon eredményes volt. Az 1200 m² alap-
területű tárolót alapul véve, viszonylag
rövid ideig tartott a naftalin oltása és le-
takarása. A hab mint oltóanyag, jóval
hatásosabbnak bizonyult a víznél.

A naftalin fizikai és kémiai tulajdonsá-
gára jellemző, hogy olvadáspontja: 81 °C,
lobbanáspontja: 80 °C, könnyen szublim-
álható. Levegőn, erős koromkiválás köz-
ben széndioxidra és vízgőzzé ég el. Pora
és gőze robbanásveszélyes keveréket al-
kothat a levegővel, az alsó robbanási kon-
centráció 50 g/m³.

Eredményesen s hatásosan lehetett fel-
használni ennél a tüzesetnél a habágyút.

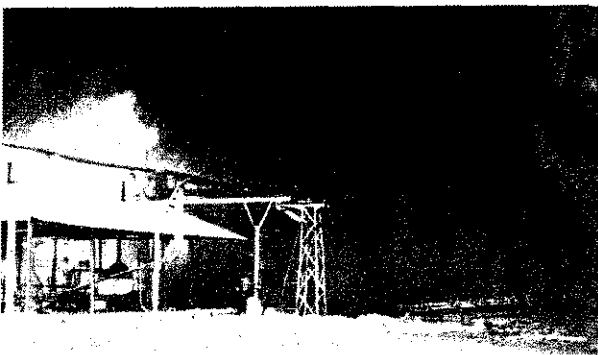
A tüzeset felszámolása során összesen
11 db E sugár, 2 db X-es habsugárcső és
1 db habágyú működött.

A tüzeset felszámolásában részt vett va-
lamennyi beosztott áldozatos, fáradtságos,
kiemelkedő munkát végzett. Eredményes
munkájuknak köszönhető, hogy a tűz nem
terjedt tovább, s így a naftalintároló tar-
tály robbanása nem következett be, vala-
mint az sem, hogy a többi üzemből szü-
neteltetni kelljen a termelést.

Köszönet illeti továbbá mintegy 40 fő
vállalati tűzoltó és dolgozó áldozatkész
munkáját is, hiszen tevékenységük nagy-
mértékben hozzájárult a káreset eredmé-
nyes felszámolásához.

A tűz következtében mintegy 50 tonna
naftalin égett el, ennek értéke 181 000 Ft.

Ecker Antal
tű. fhdgy.

A naftalinégés so-
rán több üzemrész
volt veszélyben

Kezdődik az oltás

Teljesen nyitott volt a szellőzőnyílás

A Somogy megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat Kaposvár Május 1. u. 12. sz. kézimunkaboltjában tartózkodók még semmit sem gyanítottak, amikor a városi tűzoltó-laktanyában már megszólalt a riasztócsengő.

Történt pedig mindez május 19-én 8.10 körül. Néhány utcai járőrelő, valamint az említett üzlettel szemben levő patika ablakán át Szabados Anna gyógyszerész is észrevette, hogy a kézimunkabolt pincéjének szellőzőnyílásán át erős füst tödul ki. Szabados Anna azonnal bekiabált a gyógyszerári laboratóriumba, hogy értesítsék a tűzoltóságot. A káresetet így Laki Istvánné gyógyszerész 8.16-kor jelentette.

A járőrelők szóltak

A boltvezető, három eladó — s emlékeztük szerint — 7—8 vevő tartózkodhatott a boltban, amikor az utcai járőrelők közül ketten is szóltak, hogy igen erős füst tör fel a pincei szellőzőn, és nézzék meg, mi ég.

A boltvezető szólt az egyik elárúsítónak-, hogy áramtalanítson, majd a személyzet bement az öltözőbe, mert onnan lehetett lejutni a raktárba. A raktári lépcsőlejáratot azonban ekkor már sűrű füst árasztotta el. Ezért magukhoz vették személyes holmijukat meg az üzletben levő pénzt, és kimenekültek az utcára. Előzőleg Kása Sándorné üzletvezető a bolti telefonon megkísérelte értesíteni a tűzoltóságot, de elmondása szerint nem kapott vonalat.

Ezt követően a szomszédos bútorüzlet dolgozóit hívták segítségül, ám ők sem tudtak beavatkozni.

ÜDÜLÉSI IDÉNYBEN...

A jobbára száraz, meleg idő közismerten növeli a tűzveszélyt. Némelyek azonban üdülésre utaztatnak nem „csomagoltak” be a poggyászukba egy kis gondosságot, s alighogy kigördül a vonat a pályaudvarról, kezdetét veszi, s a végállomásig tart az égő csikkek, gyufaszálak felelőtlen kidobálása. Mások a gépkocsiból tessik ezt, mitsem törődve az óvatosságban is kötelező „távolassággal”.

Kempingtáboraink általában igen kulturáltak. Autóparkoló áll rendelkezésre, megfelelő tűztávolság választja el a sátrakat és egyéb létesítményeket, villannyal lehet világítani, főzni és vasalni, ügyelnek a pébé-tűzhelyek biztonságos elhelyezésére, és akinek kedve tartja, a kijelölt helyen szalonát is süthet.

Akik nem kaptak helyet, vagy romantikusabb nyaralásra vágyanak, azok tiltott helyen ütik fel a sátorfájukat, s úgy vélik, hogy itt minden szabad, így például gyertyával, méccsel, petróleumlámpával világítani a sátrakban, gázzalakkal főzni és tüzet rakni a közelében.

Nem csoda, hogy az ilyen ún. vadkempingezők közül többen pórul jártak. Tavaly például Balatonakarattyan főtűzet a kempingfelszerelés, Balatonudvariban pedig el is égett.

A tüzet persze nem jelentették, de a nyomok egyértelműen árulkodnak az ismeretlen tűzokozók körültekintésének teljes hiányáról.

Persze a legközelebbi tüzet elhárító kempingtábor sincs védve a tűz ellen,

1 milliós árukészlet — elképesztő szabálytalanságok

Mielőtt röviden ismertetnénk az oltás menetét, érdemes egy kicsit alaposabban is szemügyre vennünk a kárhelyet.

A 47 m²-es eladóteret áru tárolására is alkalmas faállvány választotta el a 19,5 m²-es öltözőtől. Az öltöző padozatának átítorásával faszerkezetű lépcső vezetett a pincében levő raktárba. Ezt ugyan tűzálló fal választotta el a mellette levő helyiségtől, ahol a fűtőberendezés (egy Heating kályha) van, és a tüzelőt is itt tárolják, de a két pincerészt egy olyan farost lemezből készült ajtó választja el, amelynek a fűtőhelyiség felőli oldala 0,75 mm-es acéllemezrel volt befedve.

Megemlítendő még, hogy a vasgerendák közé ágyazott boltíves téglafödém egy 2×3,5 m-es része faszerkezetű volt. Efelől egy bórdíszműves üzlethelyiség volt. A tűz szerencsére nem terjedt át erre a födémrészre.

A raktárhelyiség falai mentén elől nyitott hátul furnérlemez borítású árutartó állványok voltak. Az állvány alsó részén különféle rövidárut, felső részén pedig fonalat tároltak.

A helyiség bal oldalán a külső tértől ajtóval elválasztva két másik állványoson a központi irodák iratanyagát tárolták.

A pult és az állványsorok között 0,80 m-es közlekedési utat hagytak, s továbbá egy 16×50 cm-es faalátétet helyeztek el. Ha az árukészlet nem fért el az állványokon, akkor ezt is tárolásra használták. A tüzeset napján is így volt.

Eredetileg 5 szellőzőnyílása volt a pincerésznek, ezek közül azonban időközben hármat megszüntettek.

A széntároló és fűtőhelyiség megmaradt szellőzőnyílását kisebbre alakították át,

amennyiben használói olyan gondtalanok, mint Balatonfüreden. Az itteni kempingtáborban május 26-án keletkezett tűz. Tavaly az idény befejezték az üzemi konyha helyiségbe pakolták be a felszereléseket, meghozza úgy, hogy szinte ki sem lehetett nyitni az ajtót. A sok holmi alig fért el, meg talán siettek is a rakodással, s egyebek között az egyik matrac a nagy teljesítményű fűtőberendezés tetejére került. A rakodás befejeztével ugyan elvezették az áramtalanítást, de amikor a tüzeset napján megkezdtek a nyitás előtti munkát, a vállalat emberei ismét feszültség alá helyezték a vezetékeket. A valamilyen okból bekapcsolva maradt fűtőberendezés sugárzó hője azután akkora tüzet okozott, hogy a kár mintegy 200 ezer forint lett.

Június első vasárnapján olyan nagy volt a forgalom Badacsonyan, hogy még egy játékautóval is bajos lett volna parkolni. Nem nehéz elképzelni, mi történt volna, ha a szorosan egymás mellett álló gépkocsioszlopok középső részén az egyik autó kigyullad, amire rövidzárlat vagy az ülésre ejtett cigarettavég és egyéb okok miatt már volt jó néhány példa. Es mindez még csak az előidényben történt. Nem lehetne a nagyon is indokolt tűzvédelmi szabályokat itt is érvényesíteni, és kellőképpen kioktatni az érkezőket? Mert hát, hogy a parkoló közelében semmilyen oltóeszköz nem volt, azt talán mondanunk is fölösleges.

F. L.

és jól záródó fedővel látták el. A szellőzőjét, amely egyébként utcai szegéllyel van egy szintben, huza alátéttel kívánták megvédeni. A huza azonban időközben tönkrement, a járőrelők által eldobott cigarett vagy égő gyufaszálak akadálytalan hullhattak a raktárba.

A tüzeset napján kb. 1 milliós árukészlet volt az üzletben, ennek 70%-át a raktárban tárolták. A raktár fűtőhelyiség 30 m² volt.

Nem mentés!

A tűzjelzés vételét követően 8. először a kaposvári parancsnokság 1 2-es gépjárműfecskeadóját riasztották miután Buzsáki János tű. őrségparancsnok a helyszínen feldőlt, 2-es riasztás elrendelését. Ennek megfelelően a kaposvári 5-ös dombóvári 1-es gépjárműfecskeadóját vonult a kárhelyre. Az első két 8.21-kor érkezett ki.

Az őrségparancsnok ekkor már a kifejődött állapotban találta a tüze, a felderítést is igen megnehezítette.

Az égési folyamat gyors kifejődésként a raktárban tárolt nagy mennyiségű szintetikus anyagoknak tulajdonítható. Amellett, hogy elég lazák, rendkívül vesén égtek.

Emellett a szellőzőnyíláson, valamint a lépcsőlejáraton át az égést elő nagy mennyiségű levegő áramolhat raktártérbe.

A tömény füst késleltette ugyan a lánggal égést, de a magas hőmérséklet mindvégig fenntartotta azt.

A vizsgálat során kiderült, hogy a fészek helyén japán importból származó 250 kg szintetikus fonalanyagot tárolt.

A tűzoltás vezetője 4 E sugart szettelt, és szükség szerint szakaszosan ködtették őket. A beavatkozás során oxigénes légzőkészülékek használata szükséges.

8.33-kor az időközben kikerült V. György t. őrgy., városi és járási parancsnok rövid tájékoztató és felderítés átvette a további munkálatok irányát. A tűzoltás 8.55-kor fejeződött be.

Miután az összes egyéb lehetséges keletkezési okot részben a vizsgálat is feltártak, részben a szakértői vélemények alapján megfelelő bizonyítékok hiányában el kellett vetni, minden valószínűség szerint az említett megoldású szellőzőnyílásba dobott vagy ejtett vagy szélodasodort égő dohánymű, illetve faszál okozhatta a tüzesetet.

A bolt dolgozóit közül utoljára — és 8.10 között — az üzletvezetőnő jár raktárban gépselyem cernáért. Ő azonban még semmi gyanúsítást nem észlelt.

Nem mentés azonban a szellőzőnyílás megoldására, hogy a raktárállványok karta a szellőzőnyílást, s így a hibés személyzet nem vehette észre a raktári tűz.

A szellőzőnyíláson keresztül lehu jelentős mennyiségű éghető hulladék takarítása sem volt lehetséges emiatt, ilyen gondolat nem is vetődött fel.

A megszüntetett 3 szellőzőnyílást vasretes, üvegezett világítóablakká alakították át, s a kitört üvegezést sem pótolta.

A felelősség tisztázására a rendőrség járást indított. A keletkezett kár ugyan mintegy 750 ezer forint.

szétfolyt pakurát felitatták ugyan...

t a tanúmeghallgatások során kide- a gyöngyösi tűzoltó-parancsnokság, gyedóra telt el a tűz észlelése és jel- ződött.

tént pedig mindez április 30-án a in Hőerőmű Vállalatnál. Elsőként — kor — Varga Józsefné ventilátorke- a földszintről vette észre a magas- gomolygó füstöt.

efonon értesítette a vezénylőtermet. izonban Szabó Lőrinc nem tudott lenül intézkedni, mivel az egyik párhuzamos kapcsolása közben távozhatott el a műszerfaltól. Ezért Olegcsa József elektrikusnak, aki a gépész keresésére indult, hogy őt tse... Amikor megtalálta az illetőt, űlt; ő is tudott a tüzesetről. Nagy f szolg. vezető a kazángépésztől érte- i káresetről, de nem jól hallotta vagy te a színhelyet, mert előbb a II-es ipállomásra ment s onnan visszafelé vette észre, hogy a tűz a IV-ik alatt a III-as kazánál keletkezett.

gy József 16.40-kor telefonon értesí- akarta a vállalati tűzoltóság ügyele- ő azonban nem tartózkodott a n, mert már előzőleg telefonáltak a portáról, hogy a III-as blokknál füst látható, s kiment megnézni, mi rténhetett voltaképpen.

niatt csak 16.45-kor vehette a jelzést, omban továbbította a gyöngyösi pa- snokságnak.

Mint a tűzvizsgálat megállapította, a kazángépész az olajrendszer kizárásával volt elfoglalva, s egyidejűleg a tűzesettel hibajelzések is érkeztek a vezénylőbe, s ezeket is vizsgálni kellett.

A történetekhez, úgy véljük, szükségtelen kommentárt fűznünk.

Először a 16.40-kor riasztott vállalati tűzoltók 1+8 fővel, valamint a segítségükre sietett dolgozók avatkoztak be az oltásba. CO₂ és porral oltó készülékekkel próbálták megfékezni a tüzet, de az 5, 6 és 12 kg-os készülékek töltete nem bizonyult hatásosnak.

A III-as számú kazán IV. szintje alatt a kazán mellő falán levő, pakurával átitatott szigetelőanyag gyulladt ki, és az égés átterjedt a lépcsőház melletti helyiségre, ahol 4 db ún. Peabody égő volt, s ezek közül kettő működött; majd a IV. szinten a kazán keleti és északi oldalát és a szint alatti részt is elborították a lángok.

A 17.10-kor 10 fővel és egy CSD—344-es meg egy CSD—352-es gépjárműfecskendővel kiérkezett gyöngyösi egység őrségparancsnoka először 1 por- és 1 E sugár szerelését rendelte el. A porsugarat a III-ik szinten levő 250 kg-os porraloltóról.

Ezt követően folytatta a felderítést, majd utasította a GHV vállalati tűzoltóit a H—20-as kéziszer megszerelésére, mivel a porral oltást követően a tűz több alkalommal is visszagyulladt.

A H—20-as kéziszer bevetése azonban nem járt eredménnyel, mivel a tűz fész- két nem lehetett kellőképpen megközelí- teni.

Ezért a tűzoltás vezetője a IV. szinten levő tűzivízhalózatról 1000-es habsugarat szereltetett a gyöngyösi egység beosztot- taival, s utasította a 2-es gyöngyösi gép- járműfecskendő vezetőjét, hogy az érkező egri 1-es és 4-es, valamint a hatvani 2-es gépjárműfecskendő beosztottaival szállít- tassa a helyszínre a magukkal hozott hab- képző anyagot.

18.11-kor sikerült körülhatárolni, majd nem sokkal később véglegesen eloltani a tüzet. Az egységek ezt követően egy órán át készültségben maradtak. A beavatkozást késleltette, hogy a III-as sz. blokk liftje nem működött, s így gyalogosan kellett a 14 m magasba felhordani a habképző anyagot. Ugyanakkor a magas nyomású tűzivízhalózati jól kielégítette az oltóvíz- szükségletet, így gépi erővel nem kellett beavatkozni.

A tűz keletkezési oka: sugárzó hő. Mint megállapították, a lépcsőház melletti helyiségben levő 3/1-es Peabody égőnél a 35 att olajnyomás szétnyomta a vezeték feszmerőcsomójának alsó peremét, és kb. 200 liter pakura folyt ki emiatt. A szét- folyt pakura jó részét felitatták ugyan, de a többi beitatódott a kazán mellő falrészének szigetelésébe, s a kazán su- gárzó hője gyújtotta meg a pakurát.

A kár 47,5 ezer forintot tett ki.

zzel a címmel közöl képet a Fire Protection, Nottinghamshire-ben a fűlő- erendezés túl közel volt az egyik szék- ez, s a lángok igen gyorsan terjedtek házban. Az épület külső burkolata műanyagból készült. A földszinti rész teljesen kiégett. A tulajdonos az egyik nyereket kimentette, a másikat a szom- zedok hozták ki

Nagy-Britanniában az 1962-es 573-hoz képest 1971-ben 1252 volt a 10 ezer font sterlingnél több kárt okozott tüzek száma. Ezek közül az egyik Stanford- e-Hope olajfinomítójában pusztított, és 1 millió font sterling kárt okozott

ÚJÍTÁSOK

A korábbi években, hosszú időn át olyan gazdagok voltunk újításokban, hogy külön rovatot indíthattunk azok rendszeres közlésére. Ötletes, hasznos javaslatokat, megoldásokat tehattünk közkinccsé, amelyek jó segítőivé váltak a tűzoltói munkának. Egy ideje elapadt ez a forrás. Alább hagyott talán az újító-kezd? A mindig újat, ésszerűbbet keresők nem látják értelmét az effajta nemes, és nem utolsósorban társadalmilag is hasznos, gazdaságos törekvésnek? Szükségtelessé váltak volna a műszaki-szakmai munkát megkönnyítő megoldások? Kevesebb lenne a jó szakember? Hiányzik a megfelelő erkölcsi-anyagi ösztönzés?

Megannyi kérdés merült fel bennünk, amikor nemrégiben felkerestük a Központi Javító-műhelyt. Annál kellemesebb volt a meglepetés, mert hamarosan kiderült, hogy itt egyáltalán nem pihennek az újítók. Sőt!

Néhányan az évek során — köztük a műhely vezető beosztású dolgozói is — számos, a munkafolyamatot ésszerűsítő, könnyítő, meggyorsító és a biztonságot fokozó, de gazdaságosság szempontjából sem jelentéktelen tűzvédelmi-műszaki újítást produkáltak.

Kovács József tű. őrgy. elvtárs, a Központi Javító-műhely

Szigetfű Imre őrtorm.

Tóth György őrtorm.

parancsnoka arról tájékoztatt bennünket, hogy az utóbbi éveket megelőző időszakban szám szerint ugyan több újítást nyújtottak be mint manapság, azonban a közelmúltban elfogadottak vagy a jelenleg elbírálás alatt állók — jelentőségüknél fogva — felülmúlják az eddigieket.

Igen értékes pl. Szigetfű Imre és Tóth György tűtörzs-őrmesterek „Az 1500 l/p-es szivattyúházak felújítása” témájú közös újítása. A több mint egy évtizede üzemeltetett szivattyúk hatásfoka, teljesítménye — a természetes elhasználódás következtében — leromlott. Helyettük úja-

kat kellett volna beszerezni, ha ezeket nem újítják fel az általuk javasolt módon. A próbaüzemeltetés során végzett teljesítménymérések nagyszerű eredmény születtek: a szivattyú 8 att nyomás és 1,5 m szivómélység mellett 1725 liter vizet szállított percenként! És az sem lényegtelen, hogy a következő felújításuk is hasonló módon lehetséges. Újításukat 800—800 forinttal díjazták.

A Magirus DL 44 h felvonókosaras tolólétrák felvonószervezetének használata során felmerült hiányosságok megszüntetésére ún. „szervezett” újítás készült. Szigetfű

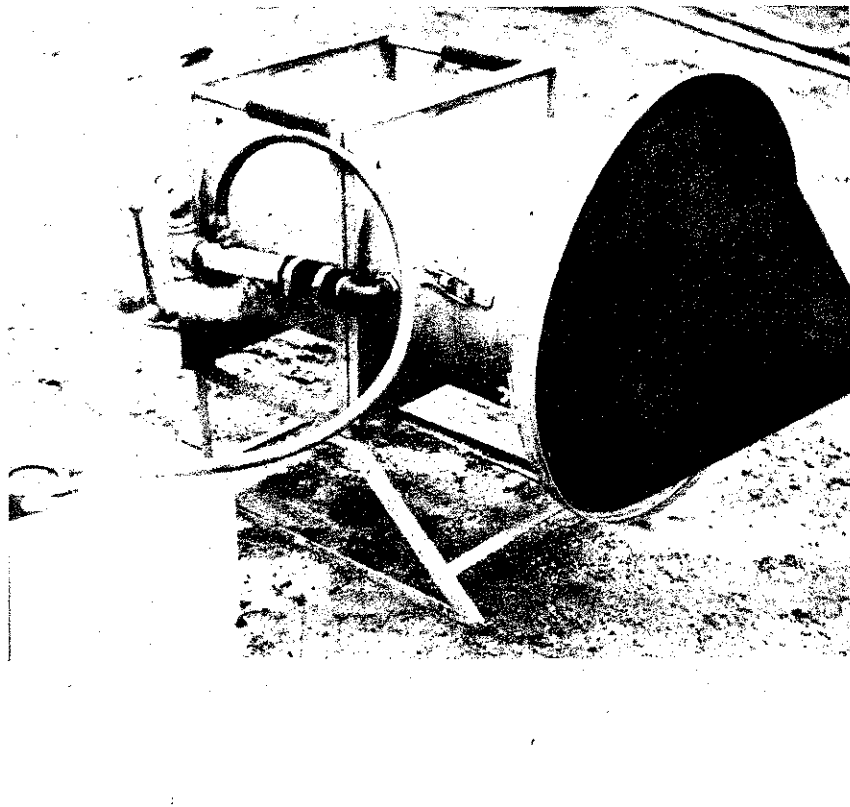
Imre és Konkoly őrtorm.-ek, Tjekál Pál Nagy Péter őrgy. és Dezső polgári alkalm. dolgozták az „Elektromos biztonsági fékbrak gépjármű tolólétrák jához” c. újítást. hogy elektromágneses sági tengelykapcsoló maztak a felvonó ol tengelyének meghos sára olyan elektror csolásban, hogy áran dás esetén, hidraulik a „létra-felvonó” átkapcsolás időtartan biztonságosan rögzít nökát. A házilag terv rendezés elkészítése é relése igen munk volt, de megerte. A latban jól bevált, a konstrukciókkal azo tékú, azonban azokn tósen olcsóbb. Az 1000—1000 forinttal mazták.

Az „Elektrohidraul vezérlő berendezés léi CSD-710-DL 30 típu tókosaras gépjármű rán” újítás alkotói: K zsef őrgy., Szigetfű Im és Borbás Dezső polgá mazott. Újítási tervük téséhez az adott ős hogy a létrakezelő 30 vólságból nem tud oly tosan manőverezni, i általuk javasolt — egy már fel is szerelt és i próbált — megoldásba

Mentőkosárra szerelt távvezérlőegység

A vízturbina hajtású habgenerátor

JUBILEUMI ÉVAD VÉGÉN

en negyedszázada alakult meg a ti tűzoltóság sportkörének labdarúgóosztálya. Megkértük MOSONYI Y alezredest, a Tűzoltó Dózsa SK a csapat egykori játékosát, hogy djen tájékoztató olvasóinkat a ály eddigi munkájáról, eredmény és gondjairól, valamint arról, horta az idei bajnokságot.

48—56 között a budapesti I. osz szerepelt az első csapatunk, kéz NB III-ban, s egy ideig az NB is. Jelenleg az NB III. Északkezőp jának a középmezőnyéhez tartozó. Termes reményeink nem voltak az kezdetekor, igaz, kiesési gondjaink szakosztály tagjai becsülettel elez nek kötelezettségeiknek, második unk az NB II-es tartalék bajnokság- júsági együttesünk pedig csoport- ugyancsak kielégítően szerepel. osaink állami tűzoltók, parancsno- ikik szolgálatellátásukkal is elége- tőlük telhetően segítik őket spor- lehetőségek biztosításában.

edzők, Tóth Mihály és Liszkay sportszerű magatartást követelnek tőlük, s ők általában becsülettel ele- tesznek ennek.

ly szép nemzetközi sikert arattunk, úkfurt am Main-ban rendezett vil-

lám tornáról győztesként szép serleggel tér- hettünk haza.

Legsúlyosabb gondunk, hogy bérelt pá- lyán kell edzenünk, aminek a hátrányait nem kell bővebben ecsetelnem. Reméljük azonban, hogy a tűzoltóság gyakorlóteré- nek végleges kialakításával ez a kérdés is rendeződik, mivel ez az utánpótlás neveléshez is elengedhetetlen.

A T. Dózsa labdarúgó-csapat egy vidéki barátságos mérkőzésre indul. Középen Tóth Mihály edző, az egykori válogatott

—k—

y közvetlenül a mentő- ól irányíthatja a létra kosár mozgását (három an, egyidejűleg is és t nélkül). A berendezés ík kezelését egyszerűb- orsabbá és biztonságos- teszi.

hasznosnak ígérkezik Ferenc alez. és Kovács örgy. „Víz turbina meg- jtású könnyűléghab-ge- r, egyben füstelszívó, etető gépegység” tárgyú ís. A műhelyben elké- berendezés nagy elő- hagyományoshoz viszo- , hogy működtetéséhez szükséges elektromos nyomásigénye minimá- által tűzcsapról is köz- ül üzemeltethető. A pzés a szintén házilag ított fémcsatán át tör- Ez a nagy habkiadóssá- iztosítja (60 m³/p meny- tet), és ellenáll a kez- tűz hatásának is. Spe- habképzőanyag-adagoló- van ellátva. Meghajtó ája centripetál rendsz- yedi konstrukció. Kön- súlyú, kis vízigényű, jó okú. Kezeléséhez külö- b szakképzettség nem éges, egyetlen csap meg-

nyításával megindul a hab- termelés.

Az ismertetett újításokon kívül még több olyan, a munkát megkönnyítő és a biztonságosságot fokozó eszközök is készülnek a műhelyben, mint pl.: a „Táv működtetésű átkapcsoló a Sopron típusú rádióközpontok átkapcsolásához” (egyik tervezője és kivitelezője Maghegyi Tibor fhdgy.); a „Málhaszekrényajtók gyártásához célszerszám alkalmazása” (Bagoly Imre és Dzama Demjén László polgári alkalmazottak újítása), vagy a „Mechanikus húzónyomó szerszám alkalmazása a sérült gépjárművek javításakor” (Dzama Demjén László és Hegedűs Károly polgári alkalmazottak terve alapján).

Szigetfü Imre ftórm. a felsoroltak közül három jelentős újítás egyik részese. 1949 óta tűzoltó, és már 23 éve a műhely dolgozója. Másfél éve a forgácsolóműhely irányítja. Emlékezete szerint eddig 25—30 újítása volt. Egy napon szerelt fel egyik újítótársával, Tóth György ftórm.-rel, aki a lakatosműhely vezetője. Az ő nevét is számos sikeres újítás fémjelzi.

Kettejüket emeltük ki, bár

a többi újító mögött is több éves szakmai munka áll, s nevükhöz nem egy újítás fűződik. Életkoruk is különböző, s nem is mindannyian hivatalos állományúak. Az viszont valamennyiük közös jellemzője, hogy szeretik mesterségüket, mesterei szakmájuknak. És még valami: elsősorban nem a jogszerzés vagy az anyagi elismerés ösztönzi őket, hanem sokkal inkább az a törekvés, hogy saját maguk és mások munkáját is megkönnyítik, eredményesebbé lehetnek.

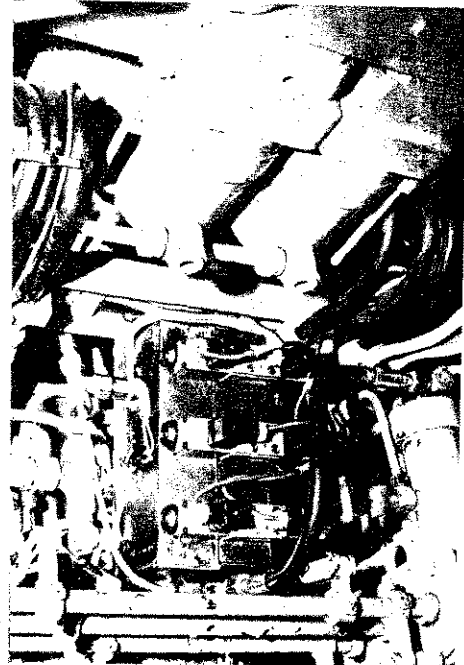
Általában szűkszavúak, nem szívesen beszélnek magukról és főleg újításaikról. Arra meg még ritkábban akad köztük vállalkozó, hogy netán a nyilvánosság számára is megírja újítása lényegét. Ha ilyesmi szóba kerül, többnyire azzal háritják el, hogy nem kenyerük az írás, inkább egy plusz újítást vállalnak helyette.

Pedig jó lenne, ha ismét fórumot adhatnánk nekik. Szívesen tennénk, csak úgy mint évekkkel ezelőtt, hogy minél többen ismerjék meg konkrétan egy-egy ötletet, hasznos alkotásukat. Azt, ahol lehetőség átvegyék, vagy maguk

is ösztönzést kapjanak az újító tevékenységre.

— Kaszás —

Az elektrohidraulikus távvezérlő berendezés vevő és beavatkozó része

Az Elzett Fémlemezipari Művek Tűzoltókészülék Gyára a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEK HASZNÁLATA

A tűzoltókészülékek eredményes használata a tűzoltás alapelemeinek ismeretét és némi begyakorlottságot igényel, tehát nem kellenek hozzá különleges képességek.

Az említett alapfeltételek megléte fokozottan szükséges az „A”-„C” tűzveszélyességi osztályba sorolt anyagok tüzésének porral, gázzal és habbal oltó készülékek használatával történő leküzdésére.

Az alapvető elméleti és gyakorlati ismeretek megszerzésének lehetővé tétele – tekintettel a tűzoltókészülékek igen széles körű felhasználására – sokszor nehézségbe ütközik. Ezért a gyártók és a tűzvédelmi kutatóintézetek olyan készülékek és oltóanyagok előállítására törekednek, amelyek minimális készségekre elméleti és gyakorlati ismereteket igényelnek a használóktól.

E téren az utóbbi tíz évben számottevő eredményeket értek el. Többek között a káliumbikarbonát bázisú oltóporok, a BCF-oltógáz, a fluor-protein habképzőanyag és más oltóanyagok eredményes használatát lényegesen kevesebb elméleti és gyakorlati ismereteket tesz szükségessé, mint a korábbi oltóanyagok.

Több nagyvállalat gyártmányai tűzoltási hatékonyságának vizsgálatát gyermekek, nők, és általában olyan személyek bevonásával próbálja ki, akik semminemű tűzoltási elméleti és gyakorlati ismeretekkel nem rendelkeznek, s így oltási feladataikat szinte ösztönösen hajtják végre.

AZ ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYÁR 3, 6 ÉS 12 KG-OS BELSŐPALACKOS PORRAL OLTÓ KÉSZÜLÉKEI, A BCF-GÁZZAL OLTÓI, VALAMINT A KÖZÉP- ÉS NAGY KIADÓSSÁGÚ HABSZERELVÉNYEI IGEN JELENTŐS ELŐRELÉPÉST JELENTENEK A TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK-GYÁRTÁS KORSZERŰSÍTÉSÉBEN.

Jóllehet, az előbbieken említett szempontokat a készülékek előállításakor gyárunk is igyekezett érvényre juttatni, mégsem árt felhívni a figyelmet arra az alapvető szabályra, hogy a készülékek sikeres használatának elősegítése céljából rendezett kiképzéseken, az elméleti és gyakorlati tudnivalók ismertetése során mindenkor az adott terület tűzvédelme sajátos követelményeiből kell kiindulni.

Igy például, noha sok közös vonása van a gépkocsitűz és fényezőműhelyek égése oltástechnikájának, mégsem lehet az oltási módot azonos formában oktatni a gépkocsivezetőknek és a műhely munkatársainak.

Emellett mérsékelten, valamint fokozottan tűzveszélyes munkahelyeken is találkozhatunk azonos típusú készülékekkel. Így például a fokozottan tűzveszélyes anyagokat vizsgáló laboratóriumokban és szövethitelezési fodrászüzletekben egyaránt találhatunk 6 kg-os porral oltó készülékeket. Míg azonban az utóbbi helyeken lényegében minden oltható velük, addig egy laboratóriumban már korántsem teljesen ez a helyzet.

A TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEKKEL KAPCSOLATOS PROBLÉMÁI MEGOLDÁSÁHOZ VEGYE IGÉNYBE GYÁRUNK SZAKMAI TANACSAIT!

A rendelkezésre álló statisztikai adatok arra engednek következtetni, hogy a gyárunkban előállított tűzoltókészülékekkel minimális elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkező személyek is kiváló eredményel oltottak el igen veszélyesnek ígérkező tüzeket.

Ezek azonban általában a közvetlen oltási eljárással leküzdhető tüzek fogalomkörébe tartoznak. A közvetlen oltási móddal összefüggő kérdésekkel foglalkozik majd következő havi közleményünk.

ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYÁR

Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf.: 99.

(x)

Több éve tartó kutatási program részeként, érdekes eseményre került sor június 18-án délelőtt a tűzoltóság szigetalmi kísérleti telepén. Meghívott külföldi, illetve hazai faipari és tűzvédelmi szakemberek jelenlétében, fából készült kétszintes lakóépület tűzben történő viselkedését tanulmányozta az ÉMI kutatógárdája.

A kísérleti célra felépített, berendezett és egymástól tűzfalal elválasztott ikerépület egyikének felületét Pirex égéskésleltetővel vonták be; a tűz mindkét esetben az épület egyik fülkéjében keletkezett.

Az égéskésleltetővel kezelt épület 30, a „natúr” pedig 16 perc alatt égett le teljesen. Az épületbe kb. 100 mérőhelyre beépített érzékelők adatait műszerekkel rögzítették; az égés lefolyásáról film készült.

A kísérleti adatok feldolgozását követően az ÉMI szakemberei tanulmányt készítenek a tapasztalatokról, s azokat felhasználják a faépítmények tűzvédelmi szabályozásának előkészítéséhez.

Fotó: KÜTVOLGYI MIHALY

Tűz- kísérlet

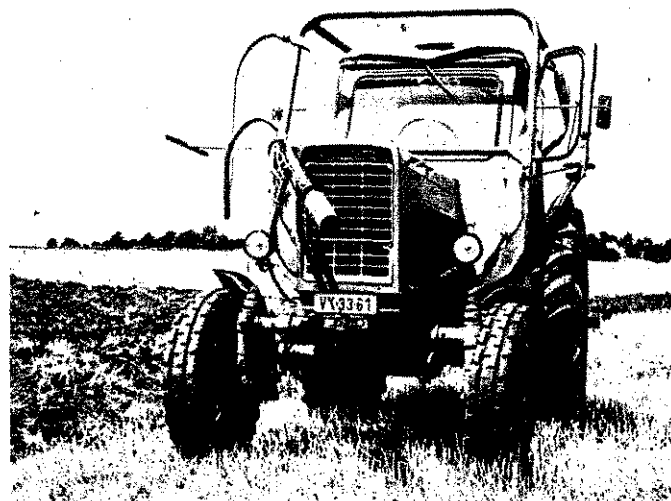

CTIF
BRNO 73
CSSR

VIKAR
A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata
XXV. évf. 8. sz. 1973 augusztus

ANKÉT. Június 22-én „A társadalmi tulajdon védelme” címmel ankétot rendeztek a Pamutnyomóipari V. rendészeti és tűzvédelmi helyzetéről

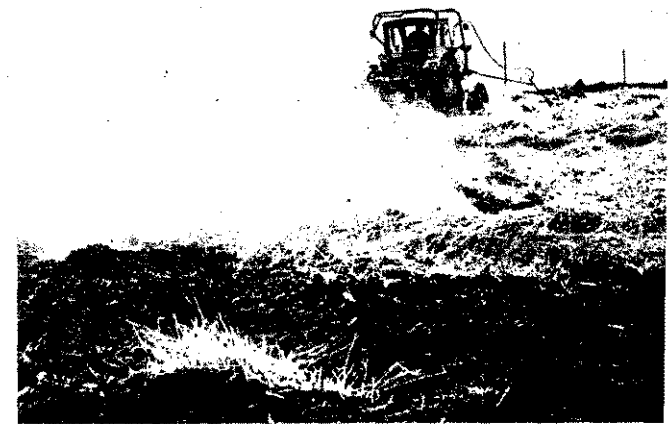

TARLOEGETÉS VONTATÓVAL. Július 20-án sajtóbemutatót is tettünk meg a Bólyi ÁG-ban jól bevált vontatós tarlóégetéssel. A felső képen látható szerkezet égőfején finom porlasztású gázola lövell ki. A vontatóhoz kapcsolt ekével előbb elvágzik a védőt majd annak szélesítése céljából a szél irányával szemben kezdik égetést, ehhez különben csak a vontatóvezető szükséges. Az öleletes újítás sok ezer forinttal csökkenti az égetési költségeket jó néhány megyei térsz sikerrel vette át. Az újító Körösi Adám, technikus. Az érdeklődőknek részletes felvilágosítással szolgál a telt állami gazdaság

KISERLETKÉPPEN FÜSTTEL. Július 24-én, kísérletképpen, záporpróba helyett füstpróbát tartottak a Fővárosi Operettszínházban

OLTÁSI BEMUTATÓ. Igen nagy sikert aratott az országjáró diákok Salgótarján környékén megrendezett találkozója a Nógrád megyei állami tűzoltók oltási bemutatója

EMLEKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK!

BALÁZS FERENC t. zls.
1925—1973

ERDÉLYI ANDRÁS
testületi elnök
1900—1973

A nagykanizsai parancsnokság rajparancsnoka július 3-án súlyos betegség következtében elhunyt. 1949 óta volt testületünk kiváló és megbecsült tagja. Július 6-án helyezték örök nyugalomba. Temetésén hozzátartozóin kívül aktív és nyugalmazott munkatársai is lerótták végső tiszteletadásukat.

A majsai önkéntes tűzoltó elnöke életének 73. évében, július 4-én, munkái közben váratlanul meghalt. Korában a Vörös Hadsereg is szolgált. A felszabadulás után részt vett a termelőszövetek megalakításában, felelős tanácsok megalakításában. A tanácsok megalakulása óta községi, járási tanácsok korelnökként vett részt a munkában. A nyugalmazott tiszti irányításával a tűzoltó szép sikereket ért el.

„EGY NAP KISPESTÉRT.” A XVIII—XIX. kerületi parancsnokság személyi állománya, a pártszervezet kezdeményezésére, értékes társadalmi munkával járult hozzá az akció sikeréhez. Parkosították a laktanyával szembe teret, és lebetonozták a laktanyaudvart

elvi állásfoglalások határozák meg. Továbbra is nagy jelentőségük van a minisztériumok, országos hatáskörű szervek és a tanácsok tűzvédelmet is érintő rendelkezéseinek, valamint az állami és az ágazati szabványoknak.

A rendelkezések nagy száma, a kiadó szervek széles köre és eltérő szintje, az egységesség és a hatékonyság érdekében mind a jogalkotóktól, mind a jogalkalmazóktól az alapvető új jogszabályok tételes és mélyreható ismeretét követeli meg. Nehezíti a helyzetet, hogy a tájékozottságot a folyamatos munkavégzés közben meg kell szerezni, és követelmény, hogy az átállás a tűzvédelem helyzetében visszaesést nem okozhat.

Az új törvényerejű rendelet alapján véve változtatás nélkül fenn tartja a jól bevált és időtállóknak bizonyult rendelkezéseket, azonban számos kérdésben ad eltérő meghatározást, és tanulmányozása során több – a korábbi jogszabályban nem szereplő – új fogalommal is találkozhatunk. Az utóbbiakat külön ki kell emelni, mert újszerűségük miatt a gyakorlati alkalmazásban, várhatóan, ezek okozzák majd a legtöbb problémát.

Az új jogszabály legfontosabb – a korábbtól eltérő – rendelkezései közé sorolható a tűz elleni védekezés általános társadalmi feladatát, a tűzvédelmi tevékenység irányítási rendjének meghatározása, az állami tűzoltóság területi szerveinek a tanácsi rendszerbe történő beépítése, a vállalati tűzoltóság létrehozása, az önkéntes tűzoltóság egyesületi jellegének kimondása, valamint a tűzoltóság kárelhárítási tevékenységének egyértelmű körülhatárolása.

A törvényerejű rendeletnek ezekről a szakaszairól és a hozzájuk kapcsolódó végrehajtási rendelkezésekről kívánok a továbbiakban említést tenni.

A tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló 1973. évi 13. számú törvényerejű rendelet meghatározza a tűzvédelmi feladatokat, a feladatok ellátóinak körét és irányítását, a tűzoltóságra vonatkozó alapvető rendelkezéseket, a tűzoltás és kárelhárítás legfontosabb szabályait, továbbá a tűzvédelmi hatósági feladatokat.

Az új jogszabály a tűz elleni védekezés fogalmát – a több évtizede kialakult és a gyakorlatban jól bevált hármas felosztásnak megfelelően – a tűzkárok megelőzésében, a tüzek eloltásában és keletkezési körülményeik felderítésében határozza meg. A korábbi tvr. látszólag pontosabb jelölést alkalmazott, mert a védekezés tárgyát, a népköz-társaság gazdaságát és intézményeit, valamint az állampolgárok életét és javait tételesen is felsorolta. A jogalkotó döntése szerint ez nem szükséges, mert a tűz által veszélyeztetett élet és anyagi javak köre közismert, s a taxatív felsorolás a kihagyás vagy a helytelen gyűjtőfogalom alkalmazásának veszélyét rejti magában.

A régi tvr. szerint a tűz elleni védekezés a tűzoltóság, a tűoltóság, az állami és társadalmi szervek, valamint az állampolgárok a tűzoltóság segítségével voltak kötelezve. A fokozottan jelen veszély elhárítását ma már egy munkaszervezet sem tudná biztosítani. Ennek következtében szükségessé vált, hogy a feladatok ellátóinak köre kiszélesedjen. Ezért a hatályos a tűz elleni védekezést az egész társadalom feladatává helyen említve a tűzoltóságot, mint e munka végzésére szervezetet, majd felsorolja az egyéb szerveket, amelyek felében látnak el tűzvédelmi tevékenységet, s végül megállapítja polgárok közreműködési kötelezettségét. A tűz elleni védekezés feladatát tétele magába foglalja az ellátásért való felelősséget, így szükségtelenné vált annak jogszabályi deklarálása.

Az 1973. évi 13. számú törvényerejű rendelet a tűzvédelmi feladatok irányítását, illetőleg központi irányítását, illetőleg központi irányítását teszi. Az ágazati irányítás sokrétű, a kormánytól a helyi önkormányzatokig, a tűzoltóság irányításában meggyógyuló – irányítási tevékenység volt.

A tűzoltóság tagozódását az új jogszabály az eddigig állapítja meg. Az állami és az önkéntes tűzoltóság mellett a tűzoltóság kategóriát állítja fel, elhagyva a gyakorlatban működő hivatásos tűzoltóságot.

Részletesen foglalkozik az új törvényerejű rendelet az állami tűzoltósággal. Meghatározza, hogy hol kell működnie, és feladatait, a kormánytól a helyi önkormányzatokig, a tűzoltóság irányításában meggyógyuló – irányítási tevékenység volt.

Az állami tűzoltóság az 1971-es, már említett kormányzatnak megfelelően a Belügyminisztérium részét képező központi tanácsi szervek rendszerébe tartozó területi szervekre osztott továbbra is változatlan, azonban a törvényerejű rendelet kiegészíti az állami tűzoltóság egyes elveit alapján szervezett és rendszertestület. A rendszertestületi jelleg változatlanul a szolgálati viszonyra jellemző, az annak függvényeként a kötelezettségek és jogosultságok realizálása szükségessé teszi az állami tűzoltóság tagjaira a fegyveres erők és a fegyveres hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1973. évi 13. számú törvényerejű rendelet hatálya továbbra is kiterjedjen.

Az egységesség mind a központi, mind a területi szervek irányítását, és ezt a két alapvető jogszabályon (1971. évi 10. s 1973. évi 13. tvr.) túl a végrehajtási rendelkezések tételesen szabályozzák.

Közlemény

A Gépipari Tudományos Egyesület Tűzvédelmi Szakbizottsága 1973. november 27-én egynapos tűzvédelmi ankétot tart Budapesten a Technika Házában (Budapest, V. Kossuth Lajos tér 6–8.). Az ankét témája: az építmények tűzvédelme. A tervbe vett témákat a szakbizottság két szekcióban tárgyalja meg. Az építési szekcióban napirendre kerül a tűzállóság mérése, a könnyűszerkezetes építési mód, valamint a magas és középmagas épületek tűzvédelmi problémái. A tűzvédelmi szekcióban az ipar tűz- és robbanásveszélye, az automatikus észlelő, jelző- és beavatkozó berendezések, valamint a korszerű tűzoltókészülékek problémáit, fejlesztési kérdéseit vitatják meg.

A részvétel díjtalan, de a technikai adottságok miatt az ankétot csak a meghívottak vehetnek részt.

A szervező bizottságnak az a kérése, hogy aki részt kíván venni az ankétot, az a meghívóra vonatkozó igényét 1973. szeptember 5-ig a Dunai Kovács Béla 1139 Budapest, Tevé utca 6. címen jelentse be.

Centenáriumi

Pest-Buda-Óbuda egyesítése 100. évfordulójának megünneplése előtt a IX. kerületi tűzoltó-parancsnokság a laktanya környékének parkosítását, csinosítását kapta feladatul a zafias Népfront kerületi bizottságtól.

Parancsnokságunk személyi állománya többek között – a Pilisi Erdőgazdaságtól kapott 2750 fő különböző zöld növényzettel és virágokkal ültette be a laktanya környékét.

A centenáriumi feladatok végrehajtásának alkalmából november 20-án a Hazafias Népfront budapesti kerületi bizottsága közösen értékelt a laktanya környékén.

A személyi állomány munkáját nagyra értékelték, elismerésüket fejezték ki, és a parancsnokság dolgozóinak 42 darab emlékérmét adományoztak.

Békés János
tű. hdgy.

...ség a találkozó ünnepélyes megnyitásán, a Szabadság téren

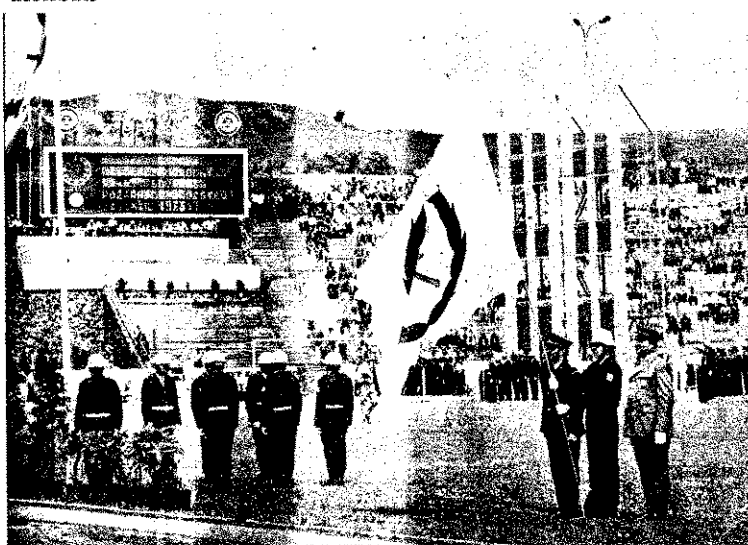

...ar versenyzők elvonulása a megnyitó ünnepség után

...ázás a hősök Vörös Hadsereg téri emlékművénél

Még néhány perc, és megkezdődik a verseny a Zbrojovka stadionban

CTIF

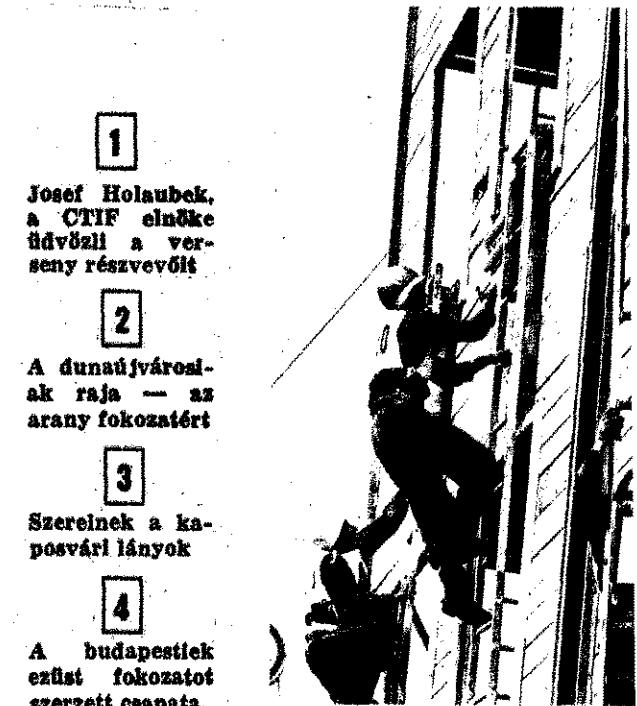
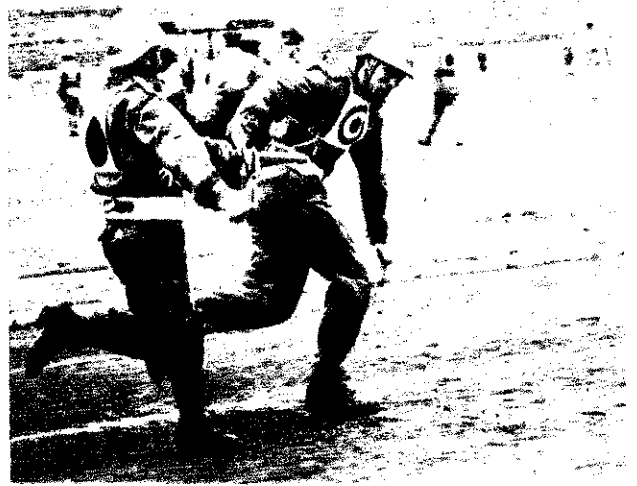
CSFA

Nemzetközi szimpózium és tűzoltóverseny

Két nagy jelentőségű nemzetközi tűzoltóesemény színhelye volt a csehszlovákiai Brno július 9—16 között. 24 ország delegációjának részvételével itt ülésezett a CTIF VII. Szimpóziuma, és 18 ország 117 versenycapata mérte össze felkészültségét az V. Nemzetközi Tűzoltóverseny rendezvényeinek keretében.

A szimpózium tanácskozásain Horváth Sándor tűzoltó ezredes, országos parancsnokhelyettes vezetésével háromtagú küldöttség, a versenyen pedig nyolc csapat képviselte hazánk tűzoltóságát.

Anglia, Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehszlovákia, Dánia, Finnország, Franciaország, Hollandia, Jugoszlávia, Len-

1

Josef Holaubek, a CTIF elnöke üdvözlí a verseny résztvevőit

2

A dunáújvárosiak raja — az arany fokozatért

3

Szerelnek a kaposvári lányok

4

A budapestiek ezüst fokozatot szerzett csapata

5

Sikerült a váltás.

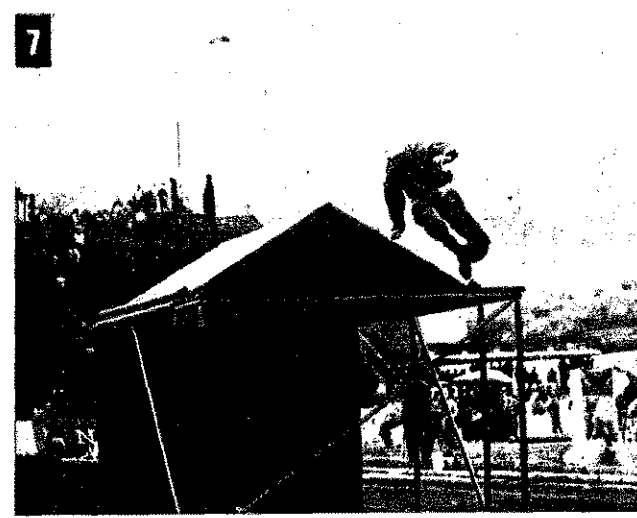
6

Már csak egy fél emelet...

7

Az első nehéz akadály 4x100-on

gyelország, Luxemburg, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság, Norvégia, Olaszország, Portugália, Spanyolország, Svájc, Csehszlovákia, a Szovjetunió és az USA képviselőinek plénuráján szakmai körökben érdeklődési tárgyat tartó kérdést tárgyalt. Megvitatás mint oltóanyag hatása növelésére; az automatikus tűzoltó készülékek a vegyi üzemekben; a tűzoltóság a magas házakban; a nők felvétele a tűzoltói szolgálatban

2

3

4

7

eken alkalmazott tűzoltó anyagok
széles lehetőségei témákat.

Nemzetközi rendezvények időszaki-
állítását tartott a CTIF Állandó Taná-
cskák között, jóváhagyta az NDK
tagja CTIF-tagságát.

CTIF V. Nemzetközi Tűzoltóversé-
re a szervezet történetében, az eddi-
nagyobb rendezvények közé sorol-
ták.

Ezen a szimpóziumon részt vett
közül csak Anglia, Norvégia,
Svédország, Románia, Svájc, Svédország,
USA nem indított csapatokat; Dél-
vizont önálló egységként szerepelt
és igen erős mezőnyben.

Hazánkat képviselő vállalati és köz-
önkéntes csapatok közül a *Dunai
nő férfiraja arany*; a *Kaposvári csa-
pat parancsnoka ezüst*; az *Újszegedi Ken-
és Lenfonó V. férfi raja* és a *körös-
nyői női raj* bronz fokozatot szerzett.
idapesti csapat ezüst, a *Borsod me-
pedig bronz* fokozattal végzett a hi-
sos kategóriában.

Nemzeti válogatottak versenyében
vjet együttes horoglétrában, 100 m-
hampályán és 4x100 m-es váltóban
egyszerű teljesítményrel biztosította
ának az első helyet. Összesítésben:
ovjetunió, 2. Csehszlovákia, 3. NDK.
agyar válogatott szereplését ezúttal
s siker kísérte. Miután a váltóban
800-as kismotorfecskendő-szerelés-
eredményét megsemmisítették, a 6.
en végzett.

Nemzetközi tűzoltó-találkozó igen
vonalas rendezvényei nemcsak a
vevők, hanem Brno lakossága szá-
a is nagyszerű, maradandó élményt
rtettek. Az impozáns megnyitó, a
lag programú és technikailag is
lkívül jól szervezett verseny, vala-
t az igen látványos és igen nagy erő-
megmozgató zárófelvonulás sok tíz-
s közönsége lelkesen, őszinte elis-
éssel ünnepelte a nemzetközi rendez-
y valamennyi külföldi és hazai rész-
sáját és tehetséges szervező gárdáját.

— b —

1

800-ast szerel a
magyar váloga-
tott

2

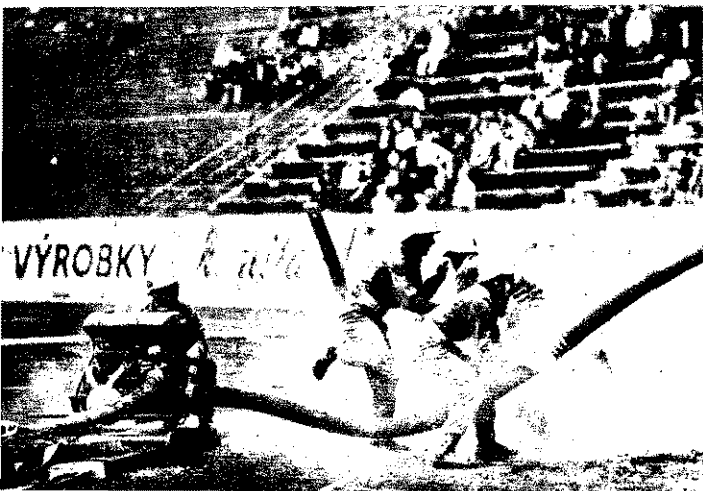
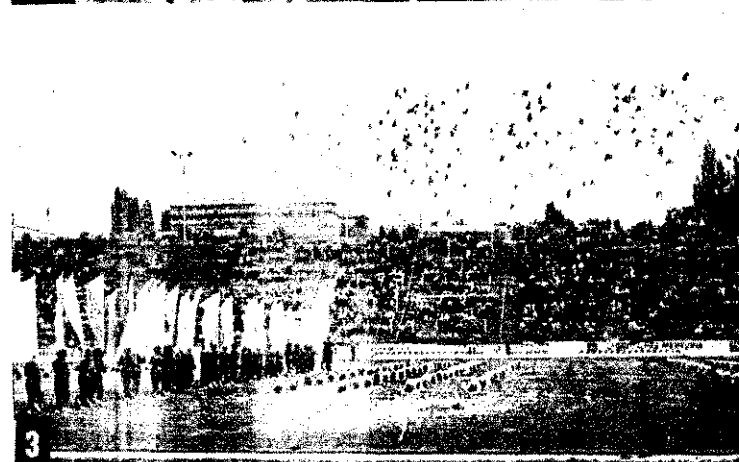
A kaposvári csa-
pat parancsnoka
átveszi az ezüst-
plakettet

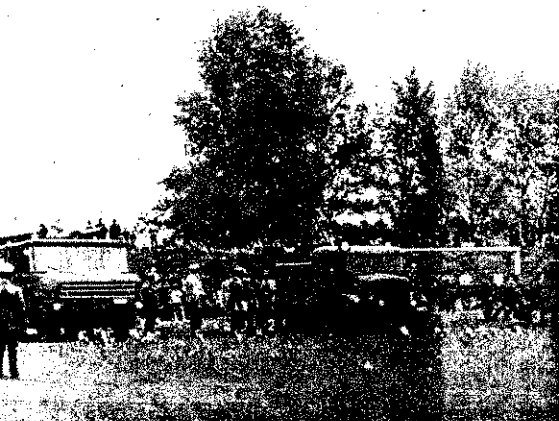
3

Az eredményhir-
detés záróaktusa

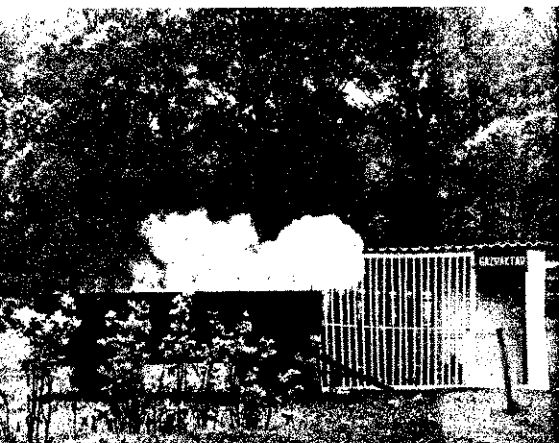
4 5

Két felvételt a
látványos záró-
felvonulásról

Báta: rajtoltak a gépjárműfecskeendő-szerelés kategóriájának résztvevői

A tűzoltási bemutató egyik mozzanata

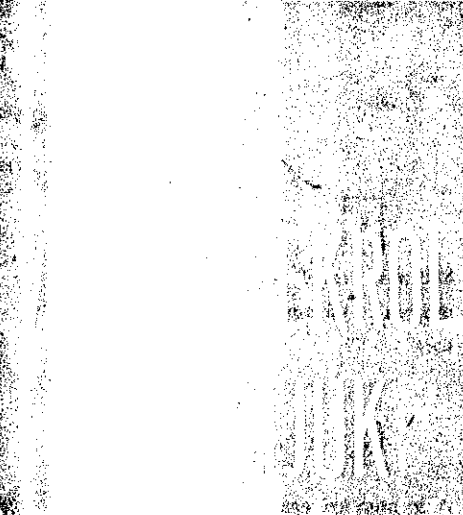

Ezt is villámgyorsan „eloltották”

BÁTA

Tolna megye legjobb önkéntes tűzoltórajainak versenyét ebben az évben június 10-én Báta községben rendezték. A találkozót *Sükösdí Ferenc* tanácselnök nyitotta meg. Számos közéleti személyiség között foglalt helyet a dísztribünön: *Bolvári Józsefné* országgyűlési képviselő, a Tolnai Selyemgyár igazgatója, *Fülöp László* országgyűlési képviselő, a bátai November 7. TSZ elnöke, *dr. Bósz Endre*, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese és *dr. Polgár Ferenc*, a megyei tanács vb-titkára. Az ünnepi beszédet *dr. Lencsés Gyula*, a megyei tanács vb igazgatási osztályának vezetője mondotta.

A rendezők leleményét dicséri, hogy ritkán látott bemutatókkal fokozta az érdek-

lődést a tűzoltóság munkája iránt. Sikeresen oltottak „lezuhanó” és kigyulladt MIG-típusú vadászgépet, égő háztartási pébépalackot és „gyógyszertári” tüzet.

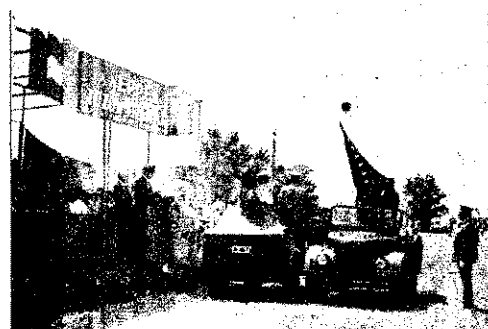
A verseny sikeréhez kétségtelenül hozzájárult, hogy a bemutatók és a versenyszámok váltogatták egymást.

A versenydíjak kiosztásakor vette át jutalmát tavalyi eredményei alapján a „Tolna megye Kiváló Önkéntes Tűzoltótestülete” címet kiérdemelt öcsényi testület.

ÚJPETRE

Hármas esemény színhelye volt június 17-én Újpetre. Baranya megye önkéntes és vállalati tűzoltóságainak megyei versenyén kívül az állami egységek is vetélkedtek, s ezúttal adták át a megyei állami tűzoltóságnak a MÉM felügyelete alá tartozó 15 Baranya megyei vállalat által alapított csapatzászlót.

A rendezvényen megjelent *Meggyaszai József*, a megyei pártbizottság közigazgatási és adminisztratív osztályának vezetője,

Újpetre: Átadják a megyei MÉM-vállalatok zászlaját...

dr. Hazafi József, a megyei tanács vb-titkára is.

Hazafi elvtárs ünnepi beszédét követően elkezdődött a küzdelem a bajnoki címek és a jó helyezések elnyeréséért. Az önkéntesek versenyében 78 rajt vett részt. Közülük figyelmet érdemlő eredményeket értek el: Siklós község férfiraja a gépjárműfecskeendő-, Nagybudmér férfiraja a 800-as-, Mártonfa fiúiraja a kocsifecskeendő-, valamint Lánycsók község fiú- és Kossuthbánya vállalati férfiraja az osztottsugar-szerelésben.

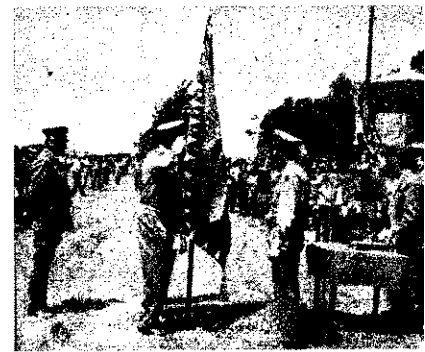
Az állami egységek közül a komlóiak kerültek ki győztesen. A 4×100 m-es tűzoltóváltót 81 mp alatt teljesítették, az akadálypályán pedig 27,5 mp volt az átlag-

eredményük. A pécsiek ezúttal a hordozási gyakorlatban jeleskedtek. Az önkéntesek elismerően nyilatkoztak az államiak és a víz-szereléséről.

A versenyszámokat követően került sor az ünnepélyes aktusra, a csapatzászló átadására, illetve avatására. *Irimi Sándor*, Pécsi Dohánygyár igazgatója volt a zászló alapítójának. A megyei MÉM-szervek tűzvédelmi helyzetértékelésekor úgy ítélték meg, hogy a komlóiaknál jobb tűzvédelmi viszonyok kialakításához a tűzoltóság segítő ellenőrzésével és a tüzeseteknél történt szakszerű beavatkozásával nagyban hozzájárult.

A csapatzászlót *dr. Rugási Endre*, a Tolnai Sörgyár igazgatója adta át *Felczky Sándor*, tü. ezds., megyei pártbizottság elnökének, aki azt egy évi időre továbbadja az összetett versenyben győztes komlóiaknak.

... ennek most az összetett verseny győztes komlóiak az őrzői

CELLDÖMÖLK

Igen gazdag látványos programmal zárult a Vas megyei verseny június 24-én. A rendezők tervét teljesen áthátrólta az éjszakai esőzés, úgyhogy a nézők létszáma közönség — az önkéntesek és az állami egységek egyidőben lelejtett versenyén kívül — csak a megyei oltó-olyan szakmai bemutatót láthatott, amelyet az időjárás megengedett. Egy-egy rajt szerelését is a körülmények miatt kellett igazítani, hogy mindenki feltételek mellett indulhasson.

A verseny megkezdése előtt *dr. István*, a megyei tanács vb-titkára megmondta az ünnepi beszédet, méltatva a tűzoltók hivatásának jelentőségét, s ebben az önkéntesek szerepét.

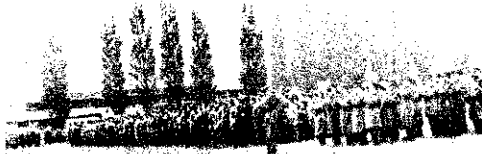
A kedvezőtlen időjárás ellenére is a versenyvonalas és fegyelméletten lebonyolított rendezvényen megjelentek: *dr. György* országgyűlési képviselő, a megyei tanács elnöke, *Fegyveres István* és *dr. István* országgyűlési képviselők, *dr. Kocsis István* a megyei pártbizottság közigazgatási elnöke, *Kálmán Jenő*, a járási pártbizottság első titkára, továbbá a társaság megyei szintű vezetői, képviselői, a hivatalok elnökei és számos gazdasági vezető.

BUDAPEST

89 csapat állt rajtához június 23-án a Pamutipar sporttelepén. A X. kerület IV—XV. kerület versenyzőit és a

Örmölk: Feszült pillanatok a stafétá-

Újpest: felsorakoznak a résztvevők

hívottakat Bartal Pál őrgy., kerületi parancsnok üdvözölte. A kedvezőtlen időjárás ellenére is mindvégig színvonalas rendezvény részesei lehettünk; a versenyrajok jó felkészültségről és példás fegyelmezettségről adtak számot. Kiugró eredmények nem születtek az eső miatt. A Láng Gépgyár kettős győzelemmel ünnepelhette a találkozózt 400-as és 800-as kategóriában.

A főváros utolsó körzeti rendezvényének házigazdája — néhány év után először — a XIV—XVI. ker. parancsnokság volt. Július 7-én a kerület parancsnoka, Bodnár Gyula őrgy. a VIII., X., XIV—XVI. és a XVIII. kerület 119 csapatát köszöntötte ünnepi beszédében. Az igen jól és ideális környezetben szervezett verseny azonban nem zajlott le zavartalanul: kiadós felhőszakadás tette próbára a résztvevőket. Ennek ellenére a Növényolajgyár és a Kőbányai Textil (X. ker.), a Danuvia, a Fonalkikészítő (XIV. ker) és a Ganz-MAVAG, valamint a Szikra Nyomda (VIII. ker) csapatai elismerésre méltó teljesítményt nyújtottak.

Előtérben az Újpesti Fonó csapata

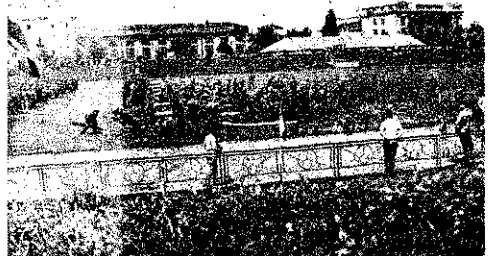

Képünk bal szélén Lepés Gáborné vállalati tü. fhdgy., a Habselyem Kötöttáru-gyár parancsnoka

Elöl a Kőbányai Fonó győztes raja

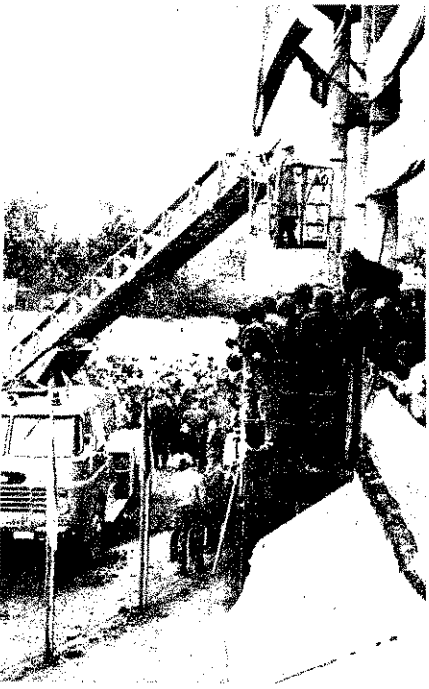
Zugló: rajtolnak a 800-asok

Először győzött a Budapesti Finomkötöttáru-gyár női raja, mégpedig osztottsugárszerelésben

**VERSENYEKRŐL
JELENTJÜK**

nagy sikert aratott a Vas megyeiek anyén

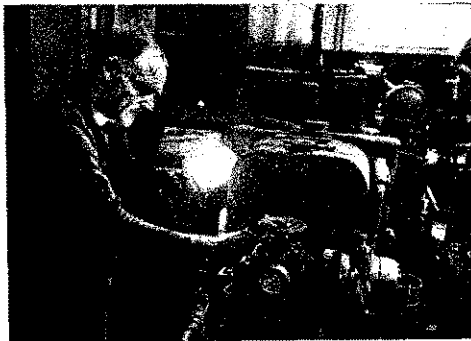
ogak a halogyi lányok

KOMÁROM MEGYEI JEGYZETEK

A közvetlen károsodáson felül milyen további járulékos veszteségeket okoznak a tüzesetek? Meghatározható-e teljes pontossággal a tűz által veszélyeztetett értékek nagysága?

E két kérdés körül ebben a megyében is parázs viták támadtak már. Jó néhány hónappal ezelőtt a megyei parancsnokság kérdőíveket juttatott el 31 olyan létesítmény vezetőjéhez, ahol 1971-ben tűz pusztított. Később 9 olyan létesítmény azonos adatait is összesítették, ahol 1972-ben fordult elő tüzeset.

Lőrincz István ny. tű. ftórm., a „beteg” kismotorfecskendők „doktora”

A válaszok beérkeztek, és értékes következtetések vonhatók le belőlük.

A 31 létesítményben 1,9 millió körüli kárt állapítottak meg a tűzvizsgálat alkalmával. Ugyanakkor 2,03 millió forintot tettek ki a helyreállítás költségei, a termelésekiesés, a várt nyereség, illetve a bevétel elmaradása, az értékcsökkenés, valamint a szükségessé vált egyéb kiadások. Az értékcsökkenés ezen belül majdnem 50%-ot, a helyreállítás költségei pedig mintegy 30%-ot tesznek ki.

A közvetlenül veszélyben volt, de megmenett érték pedig – a gazdasági vezetők adatai szerint – mintegy négyszerese a közvetlen tüzkárnak.

A 9 létesítményre vonatkozó 1972-es adatok viszont jóval több járulékos veszteségről árulkodnak. E létesítményeket az 1,145 milliós tüzkáron felül 5,16 milliós járulékos veszteségek érték, s ebből kb. 2,1 millióba került a helyreállítás, az értékcsökkenés pedig 1,3 millióba.

Ez év első fél évében 57 kismotorfecskendőt vizsgáltak meg a helyszínen a megyei parancsnokság műhelyesei, és kiderült, hogy közülük 14 kisebb, 15 pedig nagyobb javításra szorul.

A tapasztalatok alapján a megyei parancsnokság azt javasolta a községi tanácsoknak, hogy fizessenek be a 400-as fecskendőkért

évi 600–600, a 800-asokért pedig évi 500–500 forintot, s ennek fejében vállalják az évi kétszeri helyszíni szervizt. A 400-asoké azért kerül többre, mert ezeken olajcsere is szükséges.

Emellett kisebb javításokat is elvégeznek a megyei parancsnokság műhelyében, ahol Lőrincz István ny. ftórm., a műhely egykori vezetője végzi el a munkálatokat, s ő szállja ki a helyszíni szervizre is.

A kezdeményezés a községek zömében kedvező fogadtatásra talált, s az is igen jó, hogy a javítás leghosszabb ideje két hét, de legtöbbször csupán egy.

A szervezetek alkalmával Lőrincz elvtárs részletes útbaigazítást ad a gépkezelőknek.

A szőnyi üzemi parancsnokságon újságolták, hogy előreláthatólag még ebben az évben elkészül a Komáromi Kőolajipari Vállalat tűzkísérleti telepe, ahol a szőnyi parancsnokság vonulói meg a vállalati tűzoltók külön-külön, de együtt is sokféleképpen gyakorolhatják a tartály-, perem-, tálcá- és gáz-tűzek oltását.

A vállalat egyébként szőnyi lakótelepén 36, az almásfüzitőin pedig 24 dolgozójának (tűlnyomórészt mérnököknek vagy technikusoknak) 200–300 forint körüli lakbérkedvezményt ajánlott fel, amennyiben az illetők vállalták, hogy tűzoltói kiképzésben vesznek részt, és káresetek alkalmával ilyen minőségben is számítani lehet rájuk.

A kezdeményezés egyértelmű sikeréről még nem számolhatunk be. Mindenesetre rendszeresen megtartják a foglalkozásokat, de nem mindenki tanúsít kellő érdeklődést. Remélik, hogy a kezdeti idegenkedés lassacskán felenged, kivált, ha a vállalat vezetői személyes példamutatásukkal is elősegítik ezt.

A kisbéri AG-höz tartozó bakonyzombat-helyi, Angéla-major LKB-szárítóbereendezésének részleges üzembe helyezési eljárása során a komáromi parancsnokság megbízottja egyebek között hiába kereste az indítógyűjtáshoz használt pb-palackok miatt szükséges felső szellőzőt, csak az alsót készítették el.

Emellett nem volt szellőzővel ellátva az olajszivattyúház, a víztárolók felszállóvezetékeit nem látták el szorzakapcsos végződéssel, a pihentetőben nem készült el a közepesen tűzálló fal, hogy csupán a főbb hiányokat említsük.

Nem csoda, hogy a parancsnokság ragaszkodott az eredetileg előírtakhoz.

Eppen gyakorlaton voltak a vonulások, amikor pincetűzet jeleztek az egyik háromemeletes komáromi lakóházból. Így azután a töb-

biék vonultak ki. A lakók előzőleg a tűzoltókészüléket is kistűtötték, de nem bírt egyik pincerészben kigyulladt kacattal. fűrészpont zsákban és pozdorját is tárt itt.)

Ami nem sikerült a lakóknak, azt István tórm., tűzrendészeti előadó egy készülékkel elvégezte. Igaz, ő a lehető jobban megközelítette a tüzet, és pon oda célzott, ahova kellett.

A keletkezési ok eléggé szokványos: egyik lakó égő gyertyát felejtett a pírben, gyorsan megtalálták a maradván-

Körülbelül egy év leforgása alatt négy kocsitűzhöz is riasztották a komáromi tókat. Közös tanulság: mindegyik kocsit menthették volna, ha megfelelő kéző lett volna a kocsiban. Érdekes, hogy kababát annál szívesebben vásároltak a donosok.

Ezen a szemléleten úgy kíván válto a komáromi parancsnokság, hogy külső rendszeresen felvilágosító előadásokat nak a helyi autókлубban.

Már a neve is igen szép annak a dalimi munkának, amivel Evancics István alez., komáromi parancsnokot megtisztít. Ő a járási Hazafias Népfőnt „béke é rátság” alelnöke, s e minőségben egy között az a feladata, hogy megtudja: r kérdések érdeklik közelebbről a községe kocsait. Így került sor a szovjet nagyköv egyik attaséjának külpolitikai tájékoztató ismertetőre a lengyel tsz-ekről és sok igen érdekes előadásra.

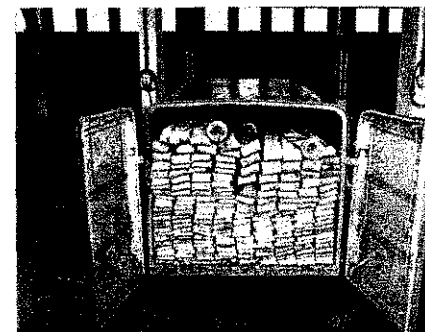
„Történelmi” pillanatban toppantunk Bakonyvárkány községbe, ugyanis épp helyi tűzoltó-felszerelések átadásáról jegyzőkönyv készült.

A rendben lezajlott aktust követően a János tanácselnök elmondta: eddigi rencsére még nemigen kellett tűzoltás

A megyei műhely készítette ezt az 1 futót...

...valamint ezt a tömlőszállító tárgyat is a szőnyi parancsnokság részére

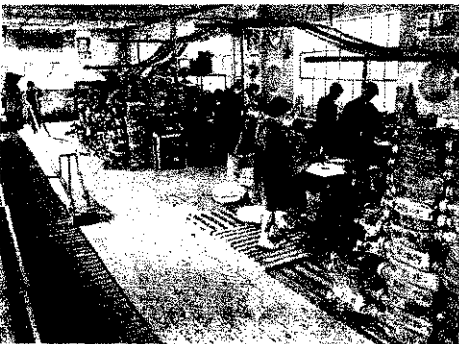

Ikonyársárcányban is megtörtént az átadás. Jobbról a második Nochta János

énybe venni ezeket a felszereléseket, a sztríc Lános parancsnok irányította 33 fős stület viszont annál inkább szorgoskodik egelőzésben és a gyakorlatokon. Ez utóbbit : Ifjúságiak megyei második helye és a 10-as raj jó szereplése is hitelesíti.

A szervizszolgálatra ők is befizettek, de iszerüknek tartanák, ha az alkatrészellátás m akadozna, mivel így kisebb hibákat he- leg is rendbe hozathatnának, s térítés el- nében a szállítást is vállalná a megyei ühely.

pillanatkép a Komárom megyei Kályha- sempegyártó és Építő Vállalat esztergomi ömlóműhelyéből

Nem is olyan nagyon régen arról írtak a apok, hogy az igények változása meg a rossz jazdálkodás miatt nagy bajba került a me- yei kályhacsempegyártó és építő vállalat.

Most viszont örömmel hallottuk Trexler Ti- bortól, az új igazgatótól, hogy az esztergomi vállalat nyereséges, és ezt nem kis száza- lékban különféle tűzvédelmi szolgáltatásaik- nak is köszönhetik. A VASÉRT-tel meg a Tűz- oltókészülék Ktsz-szel együttműködve vállal- ták használt tömlők felújítását, illetve új töm- lők bekötését, tűzoltó porok keverését, s emel- lett fali tűzcsapszerekyeket is előállítanak.

Nem titkolják, jó üzlet ez, mivel eddig csak részben vagy egyáltalán nem kielégített ígé- nyeknek tesznek eleget. Ugy tervezik, hogy a lehetőségek arányában tovább bővítik jelen- legi tűzvédelmi szolgáltatásaikat, sőt nem ki- zárt, hogy újakat is vállalnak.

A nyergesújfalui viszkózagár viszkózaüze- me volt a színhelye a közelmúlt egyik leg- veszedelmesebb tüzesetének. Mint a vizsgá- lat a későbbiekben kiderítette, egy magas nyomású gőzvezeték tömítetlenségi hibája miatt szénkéneg folyt ki egy 80 mm Ø cső- vezetékéből. Igen rövid idő alatt kb. 120 m²-es tűzfelület jött létre. A szénkéneg egy része az üzemi épület előtti rampára, majd a kö- zeli vasúti sínekre folyt, s féltő volt, hogy ka- tasztrofa következik be, mivel több vasúti tar- tálykocsi állomásozott itt, s bennük szénkéneg- get, továbbá kénsavat tároltak.

Az üzemi állami egység, valamint a segít- ségüül érkező vállalati tűzoltók először 2 E sugárral avatkoztak be.

Az állami egység rajparancsnoka min- denekelőtt a veszélyeztetett tartálykocsi el- vontatásáról intézkedett. Az egyik sugár ezt a területet védte, a másikkal az egyik ablakon át támadtak. Eközben a dolgozók ösz- szesen 17 kézioltó töltetet is kisütötték, de ennek nem volt érdemleges hatása.

A további munkálatokat Pálaczy Bertalan tű. hdgy. irányította. Mint említette, erősen nehezítette a beavatkozást, hogy a gőzveze- ték teljes felületét nem lehetett hűteni, mi- vel nem értek hozzá. Ugyancsak akadályozó körülmény volt, hogy az üzemész vezetői nem tudtak kellő felvilágosítással szolgálni a szénkéneg további ideáramlásának megaka- dályozására tett intézkedéseikről.

Ezért először további E sugarakkal működ- tek a tűzterjedés megakadályozásának céljá- ból. A szórt sugarak igen hatásosak voltak, majd amikor már zárták a vezetékét, az esztergomiak 1500-as, porral oltó gépjármű- jéről szerelt porsugárral eloltották a tüzet. Közben azonban izgalmas pillanatokot éltek át, minthogy többször is visszagyulladt a szén- kéneg, s így porkészletüket jóformán az utol- só szemig felhasználták.

A káreset másik tanulsága, hogy célsze- rűbb volna a jelenleginél többféle méretű álarc a légzőkészülékekhez, mert azok a tűz- oltók, akik nem elég telt arcúak, kisebb mennyiségű szénkéneggőzt is beszívtak. Ugyanakkor a vállalatiak sűrített levegős ké- szülékei teljes biztonságot nyújtottak. A sike- res beavatkozással sok milliós értékeket men- tettek meg. A közvetlen kár 120 ezer forintot tett ki.

Látogatásunk napján több Komárom me- yei egység éppen gyakorlatot tartott az em- lített gyár egyik 5000 m³-es tartályánál.

A taktikai tervet lényegében végrehajto- ták az egységek, de kiderült, hogy némileg át kell dolgozni a haboltási tervet, tekintve, hogy az elmúlt néhány évben élénkebbé vált

országúti forgalom miatt nem mindezen reálisak a számításba vett érkezési időpon- tok.

A gyár vízművének dolgozói a gyakorlat alatt urh-rádióval felszerelve segítettek, ne- hogy fennakadás legyen a termelés vízellá- tásában.

Az egyik tároló felszállóvezetékéről elég nehezen kapott vizet az esztergomiak fecs- kendője. Visszaszerelés után igen nagy meny- nyiségű hulladékot és törmelékot találtak a táplálásra szerelt tömlőkben. (Alig- hanem a vízvezeték meghosszabbítása idején végzett munkálatok alkalmával kerültek be oda.)

Péter József esztergomtáborbéli kisiparos a véletlen szerencsének köszönheti az életét. Eppen kis műhelyépülete felé közeledett, amikor az kigyulladt, majd fel is robbant.

Nem csoda, hiszen ott, ahol aeroszolos ké- szítményeket töltött, nyitott marmonkandában fokozottan tűz- és robbanásveszélyes folya- dékot tárolt, szellőzés nem volt, vaskályhával fűtött.

A műhelyben egy 65 kg-os freonpalack is volt. A tűz igen gyorsan áterjedt az egész műhelyre, s amikor elérte a freonpalackot, annak a töltete eloltotta ugyan a lángokat, de a robbanás ereje tönkretette az egész helyiséget.

A műhely létesítését annak idején nem je- lentették be a tűzoltóságának.

A MOFEM esztergomi gyáregységében egy újfajta gömbcsapos sugárcső előállításán munkálkodnak.

Az új sugárcső gömbcsapjába korrózióálló lemezporlasztót építettek be, és cserélhető lövőkével szórt, valamint kötött sugár képzé- sére alkalmas, továbbá vízfüggönnyel is védi a kezelőjét. A lövőkék 13 és 18 mm átmérő- jűek. A tömítések ún. „O”-gyűrűs megoldá- súak, a sugárcső nem igényel karbantar- tást.

Gádor-Kútölgyi

A megyei egységek néhány hónappal ezelőtt veszedelmessé szénkénegtűzet oltották el sikeresen a nyergesújfalui viszkózagárban. Látogatásunk napján viszont az egyik 5000 m³-es tartály feltételezett égésének felszá- molását gyakorolták

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Új rekordok, egységes minősítés

A szocialista országok tűzoltó-sportolójának 1971-es budapesti versenyén nagyszerűen szerepelt szovjet csapatból számosan jelenleg is tagjai a válogatottjelöltek 28-as keretének.

Közülük V. Kipko, aki a 100 méteres akadálypályán Budapesten 3. volt, horoglétrában pedig 6., nagyszerű rekordokat ért el a Dinamo Rigában rendezett bajnokságán.

100 méteres akadálypályán 17 mp-et, horoglétrában pedig 14,3 mp-et. (Emlékeztetőül közöljük, hogy Budapesten az előbbi versenyszámban J. Bader 18,2, az utóbbiban pedig G. Zaplatyin 14,7 mp-cel győzött.)

A legjobb szovjet tűzoltó-sportolók mezőnye ebben a két versenyszámban is félelmetesen erős. G. Bukija 17,3 mp-cel a második, J. Fedotajnen pedig 17,4 mp-cel a harmadik az akadálypályások rangsorában, de a helyezettek is 18 mp alatti eredményt értek el. Jurij Bader a szám budapesti bajnoka a 9-13. helyen szerepel a ranglistán 17,7 mp-es idejével!

Horoglétrában a ranglista második, harmadik helyezettje, A. Loveckij és N. Szorokin, 14,8 mp-es teljesítményt nyújtottak, G. Zaplatyin, a budapesti győztes és J. Bader 15,4 mp-cel kilencedik-tizedik.

A Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő testnevelési és sportbizottság az 1973-76-os évekre egységes össz-szövetségi minősítési rendszert határozott meg az alkalmazott tűzoltó-sportban.

Ezek a következők: a Szovjetunió nemzetközi osztályú sportmestere, sportmester, sport-

mesterjelölt, első, második- és harmadosztályú élsportoló.

Az ifjúságiak közül a 15-16 évesek, valamint a 17-18 évesek, külön csoportban, első-, második- és harmadosztályú élsportolói minősítést szerezhetnek.

Az öt fokozat időnormája horoglétrában: 16,1, 17,2, 18,8, 20,5 és 22,5 mp. 100 m-es akadálypályán: 18,2, 19,6, 21,5, 23,5 és 25,5.

A 15-16 évesek csoportjában a mászótorony kétszintes, és horoglétrában 10,1, 11 és 12 mp-et kell elérni a három fokozat valamelyikéhez.

Ez a csoport 80 m-es akadálypályán versenyez, és a három kategória időnormája: 19,2, 20,8 és 22,5 mp. A 17-18 évesek csoportjában a mászótorony háromszintes, s az időnormák: 16, 17,5 és 19 mp. 100 m-es akadálypályán pedig 22, 23,5 és 25 mp.

Az előzőekben vázolt minősítési rendszer a két szám kombinációjából álló ún. kéttusára, valamint kihúzóslétra-mászásra is normákat állapít meg. Ezekben azonban nem szerezhető nemzetközi osztályú sportmesterré minősítés.

Az egyes minősítések megszerzésének feltételei, főként az első háromé, nem csupán időeredményhez, hanem megfelelő erősségű mezőnyben kivívtat győzelemhez, illetve előkelő helyezéshöz is kötöttek. Így például a nemzetközi osztályú sportmesterré minősítést 100 m-es akadálypályán és horoglétrában csak olyan nemzetközi versenyen aratott győzelemmel lehet elérni, amelyen a résztvevők hatnál nem kevesebb ország tűzoltó-sportolói.

Tudomány és technika a bolg tűzoltóság szolgálatában

A rádióelektronika és a műszergyártás fejlődése jelentősen kiszélesítette a bolgár tűzvédelem hatékonyabbá tételének lehetőségeit.

A közelmúltban például egy olyan országos tudományos-elméleti konferenciára készültek, amely az ipari vállalatok összes tűzveszélyes üzemének korszerű ellenőrző-mérő és tűzvédelmi automatikáival történő ellátásával kapcsolatosan határozza meg a szükséges intézkedéseket.

A tűzvédelem tudományos-technikai fejlesztésében tevékenyen részt vesz a bolgár belügyminisztérium tűzrendészeti parancsnoksága mellett működő néhány évvel ezelőtt létrehozott tudományos tűzvédelmi laboratórium is.

A laboratórium alkotóközössége tanulmányozza és általánosítja a Szovjetunió és más szocialista országok tűzvédelmi eredményeit, széles körű tuda-

mányos kutató, tervező, készítő és vizsgálati tevéseget fejt ki.

A tűzmegeelőzés és az technika számos időszzerű lélmájának megoldása keret egyebek között olajtermék pú új habképző anyag elődán, szintetikus anyagú tő új gyártástechnológiáján do nak, meghatározzák az új c gok tűzveszélyét, munkái: folytatnak az elektrotech berendezések tűzveszély csökkentésére, sztatikus ele mosság elleni védelmükre. tűzoltó-feleszereléseket konst nak, s végül tanulmányozzák építési anyagok magas hi és az épületszerkezetek tū való viselkedését.

A bolgár tűzoltóegységek szerű, főként szovjet tűz technikával vannak ellátva.

Országszerte korszerű rá kapcsolattal és hangrögzítő rendezéssel felszerelt új hír pontokat létesítenek.

A Nauka i zsziznyben olvastu

A technika legkülönbözőbb területein szükségesek a tűzálló rostok és szövetek. Az azbeszt sok esetben egyszerűen nem felel meg, a belőle készült szövetek kevésbé tartósak, nehezek és drágák. A kvarcrost is hasonlóan költséges.

Az egyik holland cég vegyészeti olyan poliamid rostot, enkatermet hoztak létre, amely a gázláng sugárzásának hatására 1500 fokon csak 20 másodperc alatt megy tönkre. A kapron, nylon és más elterjedt poliamid rostok ilyen lángnak egy másodpercig sem állnának ellen.

A Tesla csehszlovák vállalat univerzális jelzőberendezés kibocsátását kezdte meg. Ezek a rendőrség, a tűzoltóság és a mentők gépjárműveiben és motorcsónakjain egyaránt használhatók.

Sajátossága abban van, hogy a 45 wattos dinamikus hangszóró nemcsak megafonként és jel-

zőszírnaként működhet, ha érzékeny vezérelt mikrofon is, ehhez be kell kapcsolni erősítőbe.

Hogyan tárolják a vegyi laboratóriumokban a munká nélkülözhetetlen különféle gőkat? Mint tudjuk, rendszerémballonokban, s ezek kénymetlenek és nehezek, főként a vegyésznek mindössze néhány milliliter gázra van szüksége.

Egy nyugatnémet cég olcsomagolásban árusítja a gőkat, amely kiküszöböli az eiktett nehézségeket.

A nem nagy nyomású tartalmazó zsákocskák plaszthártyája ragasztott fémbevonat van ellátva. Ha egy adakarnak kivenni belőle, tū meg kell szűrni szilikonkaucból készült fedelét. Amikor húzzák a tűt, az anyag össz húzza a tűszűrással képzett kény nyílást, így több gáz nömlik ki.

Az ily módon csomagolt gőkat postán is lehet szállítani.

Vlagyimir Promiszlov, Moszkva tanácselnöke, egy szovjet tűzoltósisakot küldött ajándékba Bonnba.

Képünkön az NSZK fővárosának főpolgármestere a kedves ajándékkal

12 tűzoltó sérült meg

perc alatt eloltották a tüzet. A kár 50 000 márka volt. A légnyomás az ötödik emeletig tönkretette a lakásajtókat, a szobaajtókat, valamint az ablakokat is; a szúróláng még a második emeleten is leégette az olajfestéket az ablakkeretekről.

A megsérült tűzoltók közül három kórházba kellett szállítani, négyen – ugyancsak égési sérülést is szenvedtek – betegágyra kerültek, ötven pedig kisebb égési sérüléseket, horzsolásokat szenvedtek. A másik szerelő könnyebb sérülésekkel úszta meg a káresetet.

Stuttgartban 1969 óta térnek át a városi gázzal a földgázra. Ehhez egyebek között ki kell cserélni a fő elzárócsapokat is.

A szobán forgó épület 84 éves, és sűrűn beépített lakóegyedben van. A munkálatokat két gyakorlott szerelő végezte. Míg az egyik valamilyen szerzőmért ment, a másik az új csap felhelyezése közben leejtette a nehéz csövágót, és a ki-

pattanó szikrák meggyújtották a kiáramló városi gázt.

A beavatkozó tűzoltóságot bíráló érte, mivel még a főelzáró lezárása előtt akarták eloltani a gázlángot. Kiderült azonban, hogy nem ez történt, hanem kevés volt a levegő az égéshez. A csatlakozóvezetékéből 15 mbar nyomással percnként 13 köbméter gáz áramlott a pincébe, s ennek tökéletes elégéséhez percnként kb. 50 köbméter levegő lett volna szükséges, viszont a pincében csak egy ablak volt nyitva. Eközben a fűtőlajttartályból is elpárolgott egy bizonyos mennyiség. Emellett az első robbanást követő detonációk már észrevehetően gyöngébbek voltak.

A 12 tűzoltó sérülése jórészt annak tulajdonítható, hogy a védősisakok egyszerű felerősítése nem nyújtott elegendő védelmet a légnyomás ellen. Csaknem valamennyinek leesett ugyanis a sisakja azok közül, akiket légnyomás ért. (Brandschutz)

t jeleztek a stuttgarti
erg utca egyik lakóházá-
helyszínen láng és füst
t ki a jobb oldali pince-
át. A tűzoltók arról érte-
a feljűk rohanó szerelő-
gy a pincében gázvezeték
a másik szerelőnek való-
g nem sikerült kimene-

ány tűzoltó légzőkészülék-
s megszerelt sugárral a
lére indult, a többiek
házon át ugyancsak lég-
ilékben felmentek az
ekre a lakók megnyug-
céljából.

perccel a tűzoltóegység
ése után robbanás kö-
tt be a pincében. A lég-
s elérte az ötödik eme-
s, s visszatérésre kénysze-
a mentőcsapatot, be-
i az ajtókat és ablakokat.
k között pánik tört ki.
ncébe behatolt egyik tűz-

oltó súlyos égési sérüléseket
szenvedett. Elszállítása előtt kö-
zölte, hogy fűtőlajttartály van
a pincében. Egy másik tűzoltót
a lépcsőpihenőn a légnyomás
az ablakhoz szorította, leesett a
sisakja, szúróláng perzselte meg
az arcát. Egy harmadik tűzoltó
csak később vette észre, hogy
valamilyen hegyes tárgy sér-
tette meg a testét.

Eközben a szomszédos ház-
zat is kiűrtették. Két asszony
idegsokkot kapott.

Tíz perccel később újabb rob-
banás következett be, a pincé-
ben tartózkodó egyik tűzoltó sú-
lyos égési sebeket szenvedett.

A továbbiakban arra korlá-
kölőződött a beavatkozás,
hogy megakadályozzák a tűz
terjedését a földszintre, valamint
a szomszédos pincékre.

Csak riasztás után két órával
sikerült megtalálni, majd lezárni
a vezetéket. Ezután néhány

sikerült szabaddá tenni a fő gázvezetékét

NÉHÁNY SORBAN

LANGOKBAN EGY MULATÓ NEW OR- LEANS-BAN.

Az Egyesült Államokban, New Orleans francia negyedében, egy gyújtogatott hatalmas tüzet okozott egy mulatóban. A lángok rendkívül gyorsan terjedtek tovább az épület többi részére, s a szállodára is. A tűzoltóság azonnal a helyszínre érkezett, de csak a tűz további pusztítását sikerült megakadályozniuk.

Az ismeretlen férfi állítólag elégedetlen volt a kiszolgálással, és heves vita után követte el tettét, természetesen bosszúból. A mulatóhely lángra lobbanása után az ablakon keresztül ejmenekült. A rendőrség széles körű nyomozást indított a tettes kézre kerítésére. A katasztrófa következtében 28 ember vesztette életét.

NŐI TŰZOLTÓ- EGYSÉG. AZ NSZK- beli Hohenlindenben – 2000 fős bajorországi kisközség – két évvel ezelőtt alakult meg a női tűzoltóegység. A kilenc csipnis tűzoltónőből álló

szerint sikerrel vesz részt az oltásban, és nemcsak vonzó külsejük, hanem a szakmai jártasságuk miatt is igen népszerűek. Első komoly bevetésük előtt tűzoltótanfolyamon vettek részt és sokat gyakorlatot. A helyi polgármester a közzelműltban hozzájárult ahhoz, hogy a tűzoltóparancsnok is nő legyen.

BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK AZ ETNA KITÖRÉSÉNEK ESETÉRE.

Világszereték élénk érdeklődést kellett tűzvédelmi szakkörökben is, dr. John Fuest-nak, a londoni egyetem csillagvizsgáló intézete vezető munkatársának, a neves tudósnak az a cikke, amely a Londoni Földrajzi Társaság folyóiratában jelent meg. Ebben az angol tudós azt írja, hogy kutatásai szerint az olasz tűzhányó: az Etna, amely egyébként általában működik, újabb kitörésre „készül”. Ismeretes, hogy 1971 júniusában kezdődött ki-
törése három hónapig tartott, s azóta is füstölög és szívó-

rog a vulkán. Legújabb kitörésére tudományosan az a jel utal, hogy a legutóbb keletkezett kráternyílásban a hőmérséklet hat hónap alatt 52 fokról 135 fokra emelkedett. Ez a tudósok véleménye szerint a kitörés újbóli lehetőségének jele. Olaszországban a tűzvédelmi hatóságok széles körű biztonsági intézkedéseket tettek az esetleges kitöréssel kapcsolatos tüzek megakadályozására, sőt a mentési munkálatokban való aktív részvételre.

RITKA TŰZOLTÁS.

Ritka bátor oltásról érkezett jelentés Avignonból. Egy utánfutóval felszerelt teherautó húsz tonna dinamitot szállított, amikor az egyik autógumi felrobbant, és a kocsit lángba borult. A hírek szerint a dinamit robbanása elkerülhetetlennek látszott. A két gépkocsivezető azonban megőrizte hidegvérét, gyorsan lekapcsolták az utánfutót, távolabb tolták az égő kocsit, és eloltották a tüzet.

rúbb az anyagok tárolása, milyen oltási mód a legered-
bb.

Az 1. gyújtás leírása

A hulladékpapír pillanatok alatt lángra lobbant, és meggyújtotta a lógó tekerccspapírvégeket, ezt követően a tekerccspapírok palástfelülete azonnal tüzet fogott, és égett.

III. A kísérlet lefolytatásának körülményei

A) A kísérlet helye és az időjárási viszonyok

Ismerletet nem lehetett a valós körülménynek megfelelő végezni, mert nem találtunk olyan alkalmas helyet, ahol a füst hatása ne okozhatott volna károsodást a berendezésben, az épületszerkezeti és épületgépészeti részekben. Így szabadban, meglehetősen szélvédett helyen folytattuk a kísérletet.

Oldalról, keleti és nyugati irányból, egy-egy épület határolta a helyszínt. A terep talajszintje 1,5 m-rel mélyebb volt az északi végénél, mint a déli oldalon a 10. sz. műút felé eső térség. Az északi oldalon teljesen nyitott volt, s az irodaház felé a terület részben — a határoló épületek végétől — mintegy 1 m-rel alacsonyabb talajszintű volt. A kísérlet céljára így 30×10 m-es területet rendelkezésre állt.

A kísérletet 1973. február 20-án végeztük el, amikor az alábbi körülmények voltak:

Időjárás: enyhe köd,
Hőmérséklet: 0 — +5 °C,
Szélsebesség: 10—20 km/óra, változó,
Szélirány: ÉNY-i
Relatív légnedvesség: 44%,
Csapadék nem volt (a kísérletet megelőzően ugyan havazott).
A kísérlethez felhasznált anyagokat közvetlenül a felhasználás előtt állították ki az üzemből, tehát nedvességtartalmuk azonos volt az anyagokéval.

B) A kísérlethez felhasznált anyagok

Gyújtás: (álló tekerccspapír)

PERGAMIN 30 g-os tekerccspapír, erősen simított 100%-os cellulóztartalmú szoros tekerccselésű papír

Gyújtás (fekvő tekerccspapír)

PERGAMIN 30 g -os tekerccspapír, erősen simított 100%-os cellulóztartalmú, szoros tekerccselésű papír

Gyújtás (álló tekerccspapír s ívpapírok fa raklapon):

KREPP papirtekerccs (raklap nélkül) 30 g-os

70%-os hulladékpapír-tartalom, laza tekerccselés

FLORPOSTA ívpapír (raklapon) 40 g-os

100% cellulóztartalom

enyvezett papír

közepes töltőanyag-tartalom

BIBLIANYOMÓ ívpapír (raklapon)

50 g-os

100%-os cellulóztartalom

enyhén enyvezett

magas töltőanyag-tartalom

C) A kísérlet lefolytatása

A kísérletet a 2. pontban leírt sorrendben végeztük el. Az anyagokat hulladékpapírral gyújtottuk meg, amit a gyártás és tárolás közben keletkezett hulladék elhelyezkedéséhez hasonlóan tettünk a bálák, illetve a tekerccspapírok közé.

Közelről eldobott égő gyufa elegendő volt a hulladékpapír tárolásához.

Tapasztalatok:

Az égés a továbbiakban a hulladék begyújtásától számítva időrendi sorrendben a következők szerint ment végbe:

Perc: 0.00 Gyújtás

0.30 A három tekerccs meggyullad.

0.45 Az alsó két tekerccs a begyújtás felőli oldalán erősen ég, a hulladékpapír elégett.

A 67 cm-re elhelyezett bála még nem ég, nem gyullad meg.

1.00 A tekerccsek intenzíven égnek. Égésükre jellemző, hogy egyszerre egy-két tekerccs meggyullad be. A lánggal való égést erős szenesedés követi.

2.00 Az égő tekerccsek kezdenek felhasadni. Az égés intenzív, az elszenesedés fokozódik. Ahogy meggyulladnak a tekerccsek, úgy lapozódnak le égve a báláról.

3.00 A 67 cm-re elhelyezett, nem meggyújtott bálák felületi hőmérséklete a sugárzó hő következtében 180—210 °C.

4.00 A sugárzó hőtől a 67 cm-re elhelyezett tekerccsbálák is meggyulladnak. Meggyulladásuk és további égésük — időarányosan is — azonos a meggyújtott bálákéval.

5.00 Már öt tekerccsbála ég. Meglehetősen erős a sugárzó hő, és az intenzív égés következtében fellépő légcserre. A szenesedés egyre fokozódik. Az elszenesedett részek még izzanak. Hőfokuk 440—460 °C. A légáramlás következtében égő elszenesedett részek leválnak, s a meleg levegő felhajtóereje, valamint a légáramlás következtében felrepülnek.

5.00—20.00 Az égés a továbbiakban tovább folytatódik. A lángolás csökken, a felület elszenesedése fokozódik. Az elszenesedett részek kívülről befelé izzanak. A két bála között izzó góc keletkezik, ennek hőfoka 540—600 °C.

30.00 Az égés folytatódik. Ha az elszenesedett részek a báláról a légáramlás vagy más körülmény következtében leválnak, a lángolás újra felélénkül.

35.00 A lángolás csökken, a felület egyre jobban izzik és elszenesedik. A két bála között az izzó góc tovább növekszik.

40.00 A szenesedés tovább folytatódik, a lánggal való égés megszűnik, a bálák csak izzanak.

45.00 Az oltás megkezdése 1 db porlasztott sugárral. Az oltás közben az elszenesedett részek eltávolodnak, a lángolás újra kezdődik. 20 másodperc alatt el lehet végezni az oltást.

A 45 perces égetés után az elszenesedett részeket teljesen eltávolítottuk a tekerccspapírokról, s a következőket tapasztaltuk:

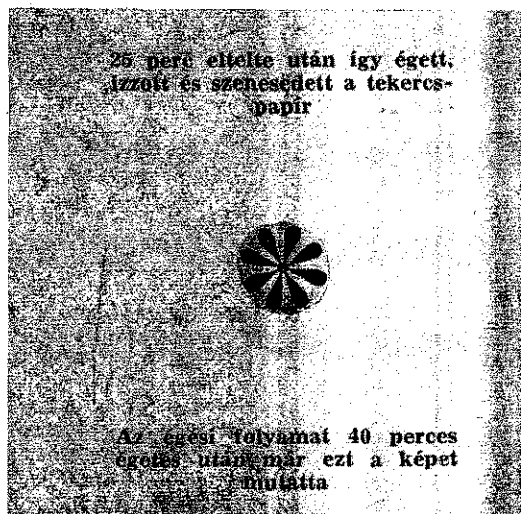
— A bálának mintegy 20—25%-a égett el a 45 perc alatt.

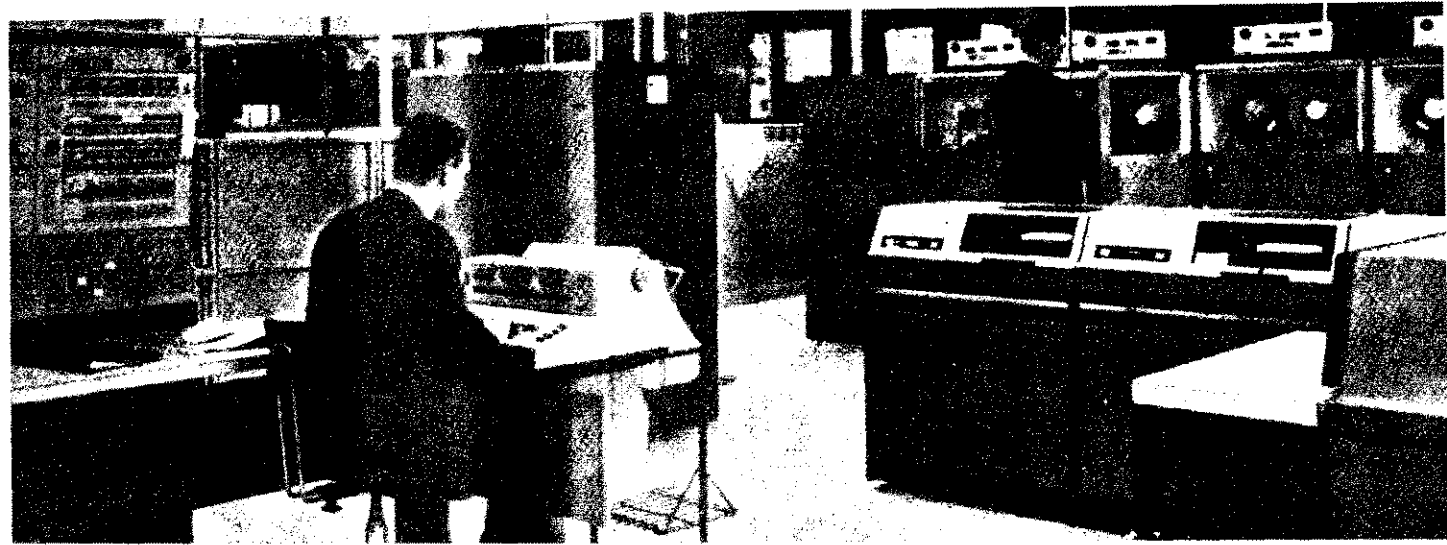
— Beégések a tekerccspapírok palástján voltak, mégpedig különösen azokon a részekben, ahol a két tekerccs közel volt egymáshoz. A bálák végein nem voltak beégések.

Ennek ellenére az egyes rétegek általában egyenletesen égtek, illetve szenesedtek el.

A paláston levő beégések mintegy 1—1,5 cm mélységűek voltak.

(Folytatjuk)

Az elektronikus számítóközpontok tűzvédelmének problémáiról

A tudományos-technikai forradalom korát éljük, s ez köztudomásúlag elválaszthatatlan az elektronikus számítógépek széles körű alkalmazásától. Így azután már egyáltalán nem jelent szenzációt, ha arról értesülünk, hogy az államigazgatás vagy a népgazdaság újabb ágazataiban is áttértek az elektronikus számítástechnikára.

Úgy érzem, ez eléggé meggyőző válasz arra az esetleges kérdésre is, hogy önálló témaként miért szükséges már most egy kissé közelebbről is megismerkednünk a számítóközpontok tűzvédelmének néhány alapvető kérdésével.

Már az „Automatizálási lehetőségek a tűzvédelemben” című cikksorozatban is említettem, hogy a számítógépek üzemeltetése is új megközelítésben veti fel a tűzveszély és következményei problematikáját. Ha egy számítóközpont tűzterhelését vizsgáljuk, akkor ez – általában – nem nagyobb, mint egy átlagos irodaházé. Amíg azonban egy irodahelyiség tűzesetkor a bútorzat, irodagépek, papírfélék égéséből keletkező kárértéket m²-enként 200–800 márkára becsülik a nyugatnémet szakemberek, addig az elektronikus berendezéseké 800–80 000 márka is lehet. (A Brandschutz c. folyóiratból vett adat.) De ezen túlmenően szinte felbecsülhetetlen értékű veszteség következhet be akkor, ha a különféle adathordozók, illetve adathalmazok rongálódnak vagy semmisülnek meg a tűz következtében.

Hogy miért, arra könnyen találhatunk feleletet. Mint már említettük, a tudományos-technikai forradalom – a fejlődés jellegéből következően – egyre növekvő információáradatot is feltételez. Ez szinte kényszeríti a felelős állami és gazdasági vezetőket, hogy korszerű

technika lehetőségeivel élve dolgoztassák fel, illetve készítsék és rendszerezessék az egyre növekvő információ- és adattömeget.

A szükséges adatok kiemelése a millió és millió adat között naprakész tájékozottság vagy a nyilvántartás megteremtése, újabb információkat is felfedező, gyors feldolgozás és ezek értékelése már nem képzelhető el a korszerű számítástechnika felhasználásával. Többek között a feladatok elvégzésére létesítik az elektronikus számítóközpontokat. Méreteik a miniatürizálás és a mikrominiaturizálás segítségével oly mértékben lecsökkentek, hogy kis területen is értékes információadatokat tárolnak. A nagy tárolókapacitású és műveleti sebesség következtében a legkülönbözőbb területeken használják a számítógépeket. Így: műszaki-tudományos számítások elvégzésére, tömeges adatfeldolgozásra, azok értékelésére, vezetési feladatok elvégzésére; irányítási feladatokra, mint például: teherirányítás, technológiai folyamatok irányítása, közlekedésirányítás stb., a gyógyászatban diagnosztikai célokra, a kereskedelemben stb.

Az eddigiekből is látható, hogy a számítógépek mennyire területeket szolgálnak ki.

Az előzőekben vázolt esetekben egy-egy tüzeset valószínűsít, békésen, vagy hetekre, hónapokra visszavetheti egy-egy intézmény tevékenységét. De a tűzkáron túl – ami szintén nem lebecsülendő nagyságú – sokkal súlyosabb veszéllyel fenyegetnek az ún. jellegzetes károk. Ilyenek lehetnek például:

- A tűz következtében valamilyen fontos adat, adathalmaz semmisülése. Ide tartoznak többek között a beprogramozott eredmények, ipari gyártmánnyal kapcsolatos adatok, bankkönyvek stb.
- Ipari folyamatok irányításának kiesése; pl. egy teljesen automatizált gyártási eljárás teljes leblokkolása.
- Adatbankok esetében – pl. az állampolgárokkal kapcsolatos adatok nyilvántartása – az adatok teljes vagy részleges megsemmisülése stb.

Az eddigiekből is látható, hogy a számítóközpontok esetében új szempontból kell megközelíteni a tűzveszélyt. A fokozottan szigorú megelőző intézkedések nem is annyira azonosak, mint inkább a másodlagos tűzkár megakadályozása miatt szükségesek.

Az eddigi tapasztalatok alapján – és ehhez a nemzetközileg is egyre több és bővebb adatokat szolgáltat – mindjobban vonalazódnak azok a tényezők, melyek segítségével az ilyen mélyek tűzveszélyessége megfelelő módon mérlegelhető.

Ezek közül feltétlenül figyelembe kell venni a következőket:

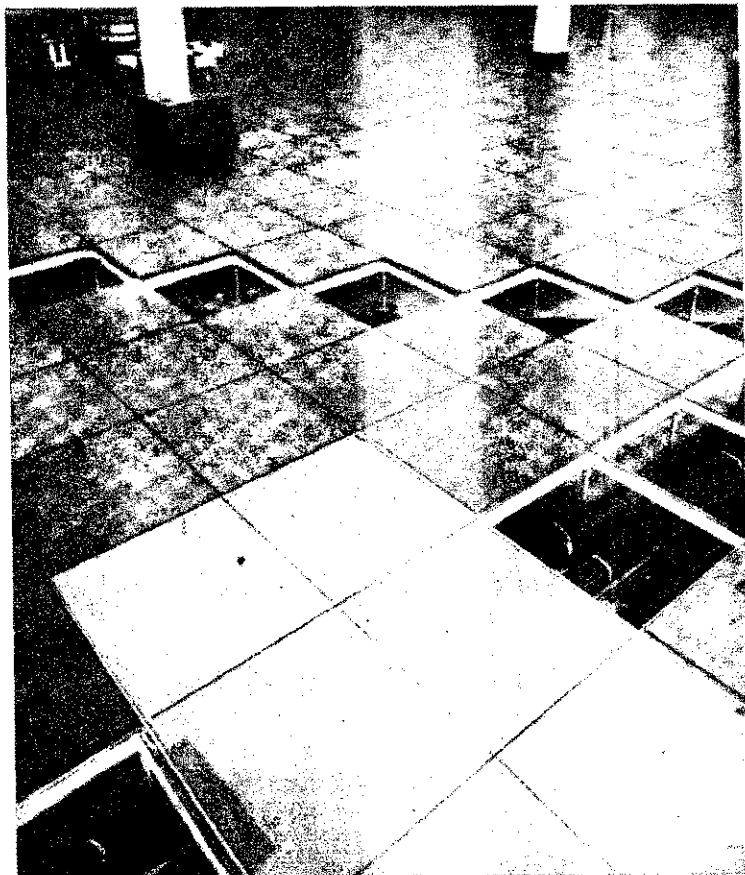
1. A számításhoz jöhető tűzforrások és azok száma.
2. A géptermekekben levő berendezések gyúlékonysága.
3. A tűzterjedés lehetősége a gépterem közelében levő szomszédosan hozzátartozó – üzemi és irodajellegű helyiségekbe.
4. A tüzesetnél felszabaduló és korróziót okozó gőz, füst terjedése.

A számítóközpontok tehát – a rendszerből eredően több tüzforrással rendelkeznek. Ezért:

1. Olyan megfelelő megelőző tűzvédelmi intézkedések szükségesek, amelyekkel a tűzveszély valószínűsége csökkenthető.
2. Ha viszont tűz keletkezett, akkor döntő jelentősége van a gyors és korai tűzészlelésnek, amelynek – a hatóssága érdekében – szintén kizárólag – automatikusnak kell lennie.

3. A keletkezett tüzet nem elég csak gyorsan lokalizálni, megszüntetni, hanem olyan tűzoltási módszert kell alkalmazni, amely az oltással együtt járó károkozást a minimálisra csökkenti.

Egy külföldi számítóközpont padozatának megoldása

MEGLAZULT A REDUKTOR — HATAN MEGSÉRÜLTEK

1968. június hó 17-én 12.22-kor a máté-
i parancsnokság készültségi állomá-
Vállaj, Béke utca 4. szám alá riasz-
túzesethez. A jelzés csupán azt tar-
ta, hogy lakóház ég, a jelző személy
eteit közvetett úton szerezte, s így
udott választ adni a többi kérdésre.

Vállaji Jánosné, a lakóház tulajdo-
házához épített 3x3 m alapterületű
konyhában röviddel 12 óra előtt be-
otta a pébé-tűzhelyt. Pár perc eltelé-
zt észlelte, hogy a nyomáscsökkentő
diányájánál kiáramló gáz a tüzelő-
ezés lángjától meggyulladt, és ég.
ül, hogy megkísérelte volna a palack
ének elzárását — bár erre lett volna
sége — kiszaladt a lakásból, és se-
ül hívta a szomszédokat.

re visszaérkeztek, az állandó hőhatás
palackban levő nyomás következtében
t a nyomáscsökkentő reduktor, és a
don áramló égő gáz meggyújtotta a
ég berendezési tárgyait, az éghető fő-
n keresztül pedig a tűz áterjedt a
stérre meg a tetőszerkezetre. Ezzel
őben a palackból égve áramló gáz
averődött a tüzelőberendezés faláról,
palack tűzhely felőli oldalát folyama-
ghatásnak tette ki. A tűz oltásában
revők nem figyeltek fel erre a körül-
re, meg sem kísérelték az égő palack
oltását, így felhasadt a palack pa-
, és a létrejövő szűrő láng következté-
személy szenvedett égési sérüléseket.

Közülük 5-öt a mátészalkai járási kórház-
ba szállítottak, 1-et pedig a helyszínen ré-
szesítettek elsősegélyben. A lakás berende-
zési tárgyainban és az épületben 27 000 fo-
rint kár keletkezett.

A helyszíni szemle, a tűzvizsgálati eljárás
során meghallgatott tanúk elmondása, va-
lamint a Tiszántúli Gázszolgáltató Vállalat
szakértői véleménye alapján megállapítot-
tuk, hogy a tüzet kétségtől a gáztüzelő
berendezés szabálytalan használata okoz-
ta.

A tüzet megelőzően hunyt el Vállaji Já-
nos, és a halálózását követő napokban
nagyakarítást végeztek a lakásban. Ennek
során elmozdították a helyéről a palackot,
ami a reduktor lazulásához vezetett. Ezt
a megállapítást az is alátámasztja, hogy a
palack csatlakozóján a menetek épek, te-
hát nem történt helytelen csatlakoztatás.
Özv. Vállaji Jánosné a tűzhely begyújtása
előtt nem ellenőrizte a berendezés tömítet-
ségét.

A tűz gyors és aránylag nagy területre
történő kiterjedését meghatározta a helyi-
ség zsúfoltsága, a palack felhasadását vi-
szont az, hogy szinte közvetlenül a tűz-
hely mellett volt elhelyezve, és intenzív
láng- és hőhatás érte.

Következtetésként levonhatjuk, hogy na-
gyobb gondot kell fordítani a gázzal és tűz-
veszélyes folyadékkal üzemelő tüzelő- és
fűtőberendezések szabályainak ismertetésé-
re.

Jobban kell tudatosítani továbbá a lakos-
ság körében a tűzjelzés módját és annak
fontosságát, hiszen a szóban forgó esetben
is volt távbeszélő készülék a közelben, az
állami tűzoltóságot mégis 18 perc késéssel
értesítették.

Pócsi József
tű. fhdy.

A kárt szenvedett
helyiség

A felhasadt palack

Ezeknek az intézkedéseknek, tűzvédelmi előírásoknak szoros össz-
ban kell lenniük egymással. Bármelyik kiesése vagy elhanyagol-
— ez némi megfontolás után könnyen belátható — súlyos veszélyt
et elő.

Hazánkban is — kormányprogram alapján — újabb meg újabb
ítőközpontokat építenek, illetve helyeznek üzembe. Pl.: KGMTI,
n Trósz, Pénzügyminisztérium stb.

elenleg egységes — mintegy szabványosított — tűzvédelmi elő-
k nemcsak hazánkban, hanem tudomásunk szerint más orszá-
an sincsenek erre. Némely országokban egyedi előírások, irány-
, ajánlások kiadásával igyekeznek kielégíteni az említett hárm-
eleményt.

gáz ugyan, hogy a különféle jogszabályok, szabványok — általá-
a létesítményekre vonatkozók — e központok tervezésére, létesí-
e és használatára is vonatkoztathatók, azonban — főleg a tűz-
lés esetében — egyedi elbírálások is szükségesek.

Szükséges volna tehát olyan tervezési előírások, számítási eljárás-
ok kidolgozása — mint amilyen a Tűzjelző központok című MSZ
9785-66 sz. szabvány esetében megvan —, mivel segítségével a tűz-
védelmi láncolat ezen része is könnyen megtervezhető lenne.

A tűzvédelmi tudományos kutatómunka keretében, a különféle
tárcákkal, intézetekkel együttműködve, meg kell — és meg is lehet —
teremteni annak lehetőségét, hogy az újonnan felmerülő tűzvédelmi
problémákat tudományos módszerekkel és a gyakorlatban jól felhasz-
nálható eljárásokkal oldjuk meg. A megoldásra váró kérdések széles
skálájában a feladatok egyike lehet a jelen cikksorozatban felvetett
probléma megoldása is.

(Folytatjuk)

Dunai Gyula tű. fhdy.,
okl. villamosmérnök

Egy köszönőlevél margójára

„A tűzhöz érkező tűzoltóság olyan nagyfokú körültekintéssel végzte munkáját, hogy a felhasznált vízmennyiség nem ártott az áruknak, illetve a polcokon elhelyezett és a hőtől felhevült áruhoz víz nem ért. Ezen a területen a vízkár minimumon aluli, elhanyagolható érték.”

szellőző, Karsai László átszaladt az utca szemközti oldalán levő húsboltba, és onnan telefonált a tűzoltóságnak.

A boltba a következő helyiségek tartoztak: 120 m²-es eladótér, 94,5 m²-es földszinti raktár, mosdó, fölötté női öltözővel, 16,5 m²-es közlekedő-előtér, az eladótérből

2-es szerek (CSD 352-esek) 5.19-re ki a helyszínre.

Az őrségparancsnok már útközben vette a bolt szellőzőjén és nyíló résein át kiáramló tömény füst utasítást adott, hogy az 1-es fecskétályáról szereljenek 1 E-sugarat, kb. 100 m-re levő föld alatti tűzcserreljenek egy alapvezetékkel. Az oszlop bejárat keleti oldalán helyeztette génes légzőkészülék használatát el, és parancsot adott a vízkárszerinti maximális mérséklésére.

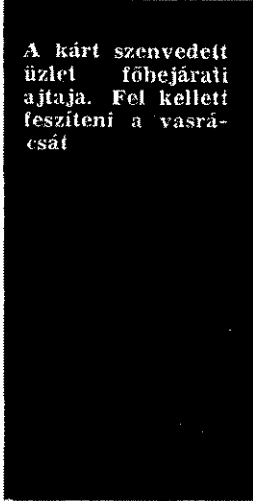
A 2-es szer parancsnokával a 5 és a Déryné utca kereszteződésé tűzcsaptól alapvezetékkel szereltette udvarba, az osztót a hátsó bejárat 3 m-re helyezték el. A belső felde főbejárati ajtó vasrácsának és szárnyú lengőajtó zárának felteszt oxigénes légzőkészülékben, a tartárelt első sugár védelme alatt hat

A sűrű füstben jóformán semmi hetett látni, igen erős hőt tapasztolt belseje meg az álmennyezet pedig erős ropogással járó égést. Az 1-es sugár vezetője azt a feladatot, hogy sugarát irányítsa az álmennyezet felé, feladata a tűzterjedés megakadályozása és a füst lekötése.

Az 5.22-kor leadott első visszajelentés: „A mennyezet ég, 1 E-sugár hozunk.”

A tűzoltás vezetője ezután a 1-es sugár nyíló előtér ajtajának felfelé a 2. sugár védelme alatt, folytatott a tűzoltást. Itt is magas hőt és egészen erős ropogó égést észleltek, a bolti üvegtárgyak repültek ki a dugók. A gáz feladatául a kazánház és az álmennyezet közötti válaszfalon levő 2 m-es nyílás faláttörést borító égő nádpalló oltották meg.

A 3. sugár az előtérrel át hatolt a földszinti raktárba, s ezt, valamint a földszinti raktárat védte. Itt is hűteni kellett az eladótérrel a földszinti raktárral faajtót. Az 1-es szer osztójáról a földszinti raktár között az 1-es, 4-es porlasztott és a

A Miskolci Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat igazgatójának, MSZMP pártszervezete csúcstítkárának és szb-títkárának közös leveléből idéztük ezeket a sorokat.

FÜST ÁRAMLIK A SZELLŐZŐNYÍLÁSON

Június 2-án 5.10-körül Karsai László, a péksütéményt szállító gépjármű vezetője figyelt fel először a miskolci Széchenyi u. 19. sz. fűszer-csemege üzlet udvarra néző hátsó bejárati ajtajának szellőzőnyílásán kiáramló füstre.

Azonnal felébredtette a házfelügyelőt, de miután az illető ijedtében nem tudott választ adni arra, hogy hová tartozik a

nyíló 6 m²-es iroda, valamint 170 m²-es pinceraktár, ennek lejárati lépcsője van, árufelvonója elektromos működésű, és a földszinti raktárból nyílik.

A bolt mellett keleti irányban a Képcsarnok V. üzlete, nyugati irányban gyermekruha-áruház van, északról a háziipari szövethéző műhelye, felette e szövethéző első emeleti műhelyei, a további három emeleten pedig lakások.

KÖRÜLTÉKINTŐ FELDERÍTÉS, ÓVATOSAN A SUGARAKKAL

Az 5.15-ös riasztásra Horváth Barna tű. zls., őrségparancsnok 1-es riasztást rendelt el, s ennek megfelelően a miskolci 1-es és

ak működtek. A 4-es a főbejáraton át térben oltott, az 5-ös az üzlet nyugati részén épített lépcsőházi feljárón kb. fél méter magasságban levő szellőzőnyíláson

LEGES OLTÁS 6.16-KOR

űzoltás vezetője további felderítése a háziipari szövetkezet első emeleti folyosójának parkettáján, a gázvezetékek elvezetésében erős melegedést és füstterjedést tapasztalt. Ezért az egység két bejáratát utasította a parketta vizes pokkával hűtésére és szerelőt rendelt elvisszére a gázművek ügyeletéről. Az or megérkezve boltvezető igazolta fel, minthogy a lakások fő gázvezetékei a földszinti raktárba épített eladótéri oldalán kiváltás nélkül elvezetve.

19.00 óráig vlt. ezt követően 5.32-kor 2-es osztály jeltett vissza, és a miskolci generátor is a helyszínen rendelkezett, majd az or háttérparancsnokot jelölt ki.

egység a falakra és a mennyezetre telták sugaraikat a vízkár elkerülése érdekében. A hátsó raktáron és a mosdón át lépcsőn raktár védelmére harmadik emeletéről szerelt 6. sugár működése em volt szükséges. 6.10-kor határolták, majd 6.16-kor véglegesen eloltották. Az utómunkálatok 6.40-kor fejeződtek be.

Árbeszéről készült tanulmány igen pontos értékelte a miskolci és diósgyőri egybeavatkozását, jogosan veti fel azonnali cselekvést, ami a hűtőaggregátumot a helyszínen kellene a generátorszert.

Emellett kiemeli a rendőrség igen jó részét a helyszíni biztosításában.

LETKEZÉSI OK

izsgálat alkalmával az égési nyomok alapján azt állapították meg, hogy a tűz a géárú hűtőpultjának azon a részén kezdett, ahol a hűtőaggregát és a villamotor volt elhelyezve. A hűtőpultnak része és a villamotor teljesen el- el berendezés nagyfokú rongálódása miatt a szakértő kirendelését kérték.

szakértő jelentése lényegesen alátámasztotta ezt a feltevést, és véleménye szerint a villamotor tekercselésében meglátást keletkezett. A zárlatos fázis 6 A-OL biztosítója kioldott ugyan, de így hibátlan fázisban túlmelegedés lépett fel, ami elősegítette a motor gyorsabb fel- lésztését.

artós meghibásodás folytán a VM-11 típusú motor védőkapcsoló hőkioldása is elromlott, és ekkor az említett 6 A-es biztosítékot is kioldották.

motor felmelegedése következtében elromlott a villamos vezeték szigetelése, így a tűz áttért a fából készült ultra meg a benne levő egyéb éghető anyagokra. A vezeték miatt a kapcsoló- kioldott a védelem második lépcső- zepéz 15 A-es biztosíték is.

ítésre méltó, hogy a szakértő nem állapított meg szerelési szabálytalanságot, 5 este — természetesen a hűtőpultok lével — az áramtalanítást is rendben állították.

otort május 31-én szerelték be, mi- az előző menetszakadás miatt meghib- ott. A vállalatot kb. 583 ezer forint- len károsodás érte, a leltározási, szállítási és romeltakarítási költsége- ezer forintba becsülik, a megmentett- t pedig mintegy 1,5 millióra.

Elromlott — kigyulladt

Június 27-én 11.28-kor az V. kerületi Engels téren — a főkapitányság közelében — tompa döbbenés hallatszott az Ora és Ékszerkereskedelmi Vállalat FG 18-85 forgalmi rendszámú ROBUR LO—2501 típusú zárt tehergépkocsijából.

A gépkocsi vezetőfülkéjének ablakai kitorrtak, ajtaja félig leszakadt. A meghibásodott motor beindításával foglalkozó Nagy János gépkocsivezető égési sérüléseket szenvedve menekült ki a vezetőfülkéből. A tűz pillanatok alatt áttért a vezetőfülké valamennyi éghető anyagára.

A történeteket 11.30-kor elsőnek a budapesti főkapitányság épületéből jelezték a budapesti tűzoltó-parancsnokságra. A hírközpont riasztotta az V.—VI.—VII. kerületi parancsnokság mindkét fecskendőjét, a rohamszert, valamint a tűzoltási csoportot.

A csekély távolság ellenére, az V.—VI.—VII. kerületi parancsnokság gépjárműfecskendői

— a forgalmi dugó miatt —

a megkülönböztető fény- és hangjelzés használata ellenére csak nehezen közelíthették meg az égő gépkocsit.

Már a Tanács körüli villamosvágányok kereszteződésénél látszott az égő gépkocsi füstje, és az őrségparancsnok még vonulás közben utasítást adott 2 db hab- sűrűsítő szerelésére. A belvárosi egységek kiérkezésükkor — a kapott utasításnak megfelelően — azonnal megszerelték a 2 db hab- sűrűsítőt és a déli csúcsforgalom közepette, igen gyorsan, látványosan és eredményesen oltották el az égő teherautót. Az oltás befejezésének időpontja 11.37 volt.

A megsérült gépkocsivezetőt az egység parancsnokának intézkedésére még oltás közben biztonságos helyre vitték a tűzoltók, majd átadták a később kiérkezett mentőknek.

A beavatkozás eredményességét tanúsítja, hogy a vezetőfülkét a zárt rakodótér- től elkülönítő válaszfal ugyan kiégett, azonban

a tűz már nem terjedhetett

át a papírcsomagolású szállítmányra.

Közvetlenül az oltás után megkezdtek a tűzvizsgálatot. A leltározási ok igen ke- zzenfekvő és egyértelmű volt. A gépkocsi- vezetőt kórházba szállították, a kocsi- kísérő az eset bekövetkezésének pillanatában nem tartózkodott a teherautón.

A kocsi- kísérő elmondásából kiderült, hogy a Madách tér irányából akartak az Engels tér felé haladni, azonban a gépkocsi elromlott, s ezért az útkeresztezés- ben, a gyalogátkelőhely előtt meg kellett állniuk.

A meghibásodott kocsit — mivel az for- galmi akadályt okozott — a járókelők se- gítségével, a gyalogátkelőhelytől mintegy 10 méter távolságra, a MÁVAUT pályaud- var felé vezető útra tolták. Mivel a vezető többször is hiába próbálta beindítani a motort, a kocsi- kísérő a legközelebbi Ora- és Ékszerüzletbe ment, hogy a központot te- lefonon értesítse. Ezután visszament az Engels téren veszteglő gépkocsihoz, és mintegy 6—7 méter távolságra volt tőle, amikor a tüzeset bekövetkezett.

A történetek rekonstruálása során megál- lapítottuk, hogy a gépkocsi meghibásodása a porlasztó fűvókájának dugulása miatt következett be. A gépkocsivezetőt kórház-

ban hallgattuk meg. Elmondta, hogy a mo- tor leállása után többször is megkísérelte az önindítóval történő beindítást. Amikor ez nem vezetett eredményre, kézzel üze- meltetta az ÁG-pumpát, majd kézi erővel próbálta beindítani a motort.

Ezután visszaült a vezetőülésre, és fé- lig nyitott motorházfedélénél ismét működ- tetta az önindítót.

Ekkor következett be

a tüzeset.

A porlasztóba juttatott benzin — a fűvó- ka dugulása miatt — nem került a henge- rekbe, hanem lefolyt az alatta levő ön- indítómotor burkolatára, majd az úttestre. A benzin igen erősen párolgott a 30 °C-os hő- sőségekben.

Az ismételt önindító-használat pillanátá- ban alakult ki a robbanóképes gázelegy, ami a gépkocsivezető II. fokú égési sérü- lését okozta, a gépkocsiban pedig 70 ezer forintot kárt.

A megmentett érték több százezer fo- rintra becsülhető, ugyanis a gépkocsival szállított papírcsomagokban különféle kar- és ébresztőórákat szállítottak.

Tanulásgként levonhatjuk, hogy különö- sen a meleg évszakban fokozottabb gondos- sággal kell eljárni a gépjárművek hiba- elhárítása során, mert az erős párolgás kö- vetkeztében sokkal inkább kialakulhat a robbanóképes gázelegy.

V. Gy.

Sikerült megmenteni az értékes rakományt

Fűvókadugulás miatt folyt a benzin az ön- indító burkolatára

A Martinelli téri parkolóház

Budapesten 1973. június 27-én ünnepélyes keretek között átadták az ország első parkolóházát.

Ez a létesítmény több éves munka eredményeként valósult meg. Megépítését a belvárosi utak egyre nagyobb telítettsége tette szükségessé. Bárki tapasztalhatta, hogy itt napközben egyre nehezebb parkolóhelyet találni. Elegendő arra utalni, hogy kb. a 60 ezer lakos mellett naponta mintegy félmillióan megfordulnak ebben a területben.

Ugyanakkor a rohamosan megnövekedett személygépkocsi-állomány szerviz- és töltőállomás-igényei is kívánnivalókat hagytak maguk után, sok vállalat és intézmény pedig garázsgondokkal küzdött.

A fővárosi tanács 1969-ben határozta el a parkolóház létesítését. A kivitelezés szervezését az INTERAG Rt. tervezését a Középü-

lettervező Vállalat, míg az építési munkát 18 alvállalkozóval együtt a Középületépítő Vállalat végezte.

Az épület a középmagas kategóriába tartozik, vasbetonból épült, 11 szintes, három oldala nyitott.

Az emeletek közötti felhajtók kiépítése miatt a szintek osztottak, a Martinelli téri oldalon fél emelettel magasabbak, mint a Deák téren. A parkolóházba behajtani a Bárczi István utcáról a földszinten, míg onnan kihajtani a Fehérhajú utcára a földszintről, illetve az első emeleti fogadószintről lehet.

Az épületen belül egyirányú forgalom van. A pincében a Martinelli tér felőli részen alakították ki az OMFB garázsát. Az alagsorban, a Deák téri oldalon létesítették a 7 szerelőállású, beállításokat és kisebb javításokat, al-

só, valamint felső mosást is végző szervizállomást. A földszinten a be-, illetve kihajtók közötti területen van a háromszlopos benzinkút és az autótartozékokat és autópórási cikkeket árusító üzlet, valamint az ezekhez szükséges raktárhelyiségek.

A földszinten, a Martinelli téri oldalon, teraszos kiképzéssel a Danubius Szálló és Gyógyüdülő Vállalat bár- és információs helyiségei, míg felette az első emeleten 20 férőhelyes gépkocsitárolóval az IBUSZ XX-es bérautó-kölcsönző szolgálata.

A benzinkút feletti első emeleten, az ún. fogadószintről, az úttest közepén van a rendezőfülke. Felette az egyes tárolószinteken a garázmesterek részére telefonnal felszerelt tartózkodóhelyiségeket alakítottak ki. Az első emeletől felfelé vannak a kijelölt gépkocsitároló-helyek. Az épület

szintjein 304 fedett, míg a tetőn 45 nyitott gépkocsihelyet alakítottak ki. A gép- és lehajtók segítségével az egyes szintek épületen belüli függőleges lekedésre felvonó és egy független kialakított lépcsőházzal gál.

Az épület Martinelli téri oldala előtt zöldterület van elhelyezve a benzinkút kiszolgáló tartálypark.

Éjszaka az épület 24 vállalat gépkocsijait hívato rolni, míg napközben 8-1 közötti időben parkolási díj nélkül, érkezési sorrendben igénybe veheti.

A létesítmény tűzvédelmének egyes felszinteken 2-2 50 porral oltó kézi tűzoltókészítet 2-2 fali tűzcsapot létesített.

Ezenkívül 2-2, hálózatra gyengeáramú tűzjelzőt is rtek, a garázmesteri ir helyiségben pedig közvetlen jelzőtelefont.

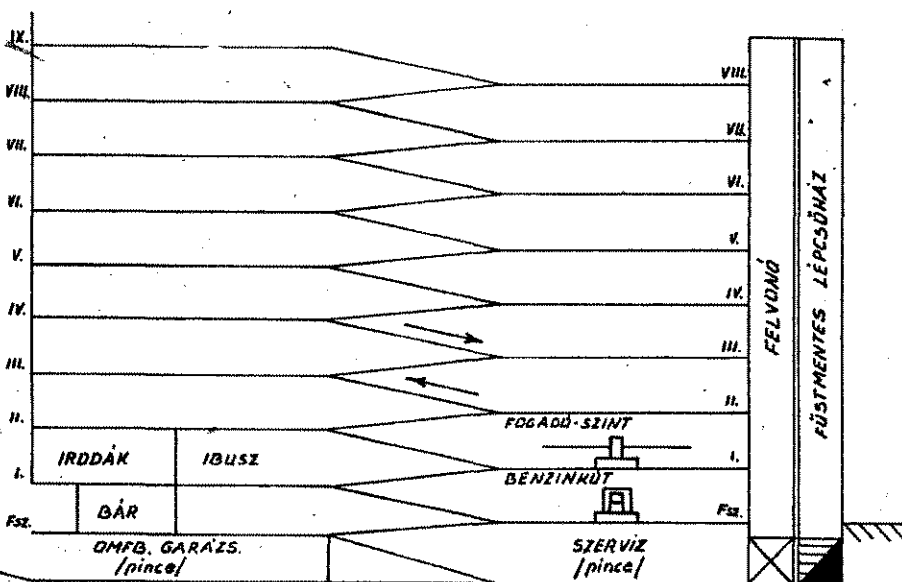
Emellett az OMFB ga önműködő zuhanyberendé is ellátták.

Áramkimaradás esetén a felhajtóknál, illetve a lépc. ban akkumulátorral m irányfény-világításról gond tak.

A hazai viszonylatban a létesítmény tervezése, kivite és használata jó néhány delmi problémával is járt.

Ilyen nehézségeket okozt hogy – a le- és felhajtók tése miatt – egymástól tū san nem lehetett elhatárol egyes szinteket, valamint a tott oldalfalak nélkül létesítet let hathatós tűzvédelmi és t sági berendezéseinek megv tása, amellett, hogy ez k első ilyen jellegű létesítmén

Vida C
tű. sz

tisztek, tiszthelyettesek

...i iskolagyűléssel zárta a tanévet jú-
...én a BM Tűzoltótiszt-képző és a BM
...la Tiszthelyettesképző Iskola tűzoltó-
...a.

...entésadást és a Himnuszt követően
...dó Mihály t. alez., iskolaparancsnok
...tte a vendégeket és a végzős hall-
...majd beszédben méltatta az ese-
...s adott számot az iskola tanári ka-
...s hallgatóinak tevékenységéről, ta-
...i eredményeiről.

...megállapította, a hallgatók többsége
...as, kitarító tanulással, alapos felké-
... megfelelő tudásra tett szert, ered-
...en vizsgázott. Hangsúlyozta azonban,
...mit megtanultak, a kezdéshez ele-
...s arra hívott fel, hogy tekintsék ezt
...lapnak, amelyre a további elméleti
...orlati ismereteiket egyaránt építhe-

...nek emberségesek, de mindig követ-
...k és igényesek, sohasem megalkuvók
...ők a hibákkal szemben. Legyenek fe-
...ettek, példamutatók, igényesek ön-
...l szemben is. Váljanak olyan tiszt-
...szthelyetteseivé az állami tűzoltóság-
...k megbecsülést, elismerést vívnak ki
...z testületnek.

...de befejező részében köszönetét fe-
... az iskola személyi állományának az
...velő munkáért, az anyagi-technikai
...k biztosításáért; a törzs pártszerve-
...zetőségének a segítségéért. Megkö-
...a BM IV/1. Csoportfőnökség segítsé-
...lyet a szervezeti és pedagógiai ír-
...n nyújtott, s a BM TOP szakmai
...ását, a területi parancsnokságok elv-
...zreműködését a gyakorlatiasabb ok-
...őségítésében.

...etül arra utalt, hogy az 1972/73-as
...n végzett munka eredményes volt
...de ez nem azt jelenti, hogy nincs mit
...k az oktató-nevelő tevékenységük-
...MSZMP KB 1972. júniusi határozata
...ni oktatás helyzetéről napi feladatként
...zik munkájukban.

Tűzoltóság Országos Parancsnokság
Horváth Sándor t. ezredes, orszá-
parancsnokhelyettes üdvözölte a rész-

...eréssel szolt az iskola tanári karának
...s hallgatóinak együttes, eredményes
...ról. Hangsúlyozta egyebek között a
...pasztalatszerzés jelentőségét, a tiszti,
...csnoki munkához alapvetően szüksé-
...akorlat megszerzésének fontosságát.
...tett arra, hogy a Tűzoltóság Orszá-
...parancsnokság részéről minden lehet-
...egységet megadnak az új ismeretek
...s közlése, a gyakorlati munka során
...nyre vezető tapasztalatok, munkamód-
...mertetése, általánosítása útján.

...kérte a végzős hallgatókat, gondolja-
...gbecsüléssel azokra, akik egyenget-

ték a tűzoltótiszti és a tiszthelyettesi hiva-
táshoz vezető útjukat. Mindenekelőtt az is-
kola közösségére, a közösséget szervező párt-
és KISZ-szervezetre, a tanári karra, az iskola
műszaki, technikai személyzetére, a szolgál-
tati helyen visszamaradt, csökkentett létszám-
mal dolgozókra, parancsnokokra. Gondoljanak
sok szeretettel és hálával a családjukra,
a szülőkre, feleségre, gyerekekre, akik az el-
telt két, illetve egy évben nagyobb áldozat-
vállalással, sok-sok biztatással, ösztönzéssel
segítették a menet közben felmerülő nehéz-
ségek leküzdését.

És bármelyik szolgálati ágba dolgozzanak
is majd, munkájukat odaadással, szaksze-
rűen, magas színvonalon végezzék. Szeressék,
becsüljék a munka dandárját végző egyszerű
embert; legyenek igazságosok, követeljék meg
a feladatok magas szintű végrehajtását,
ugyanakkor legjobb tudásuknak megfelelően
segítsék a hivatásukat teljesítő tűzoltók mun-
káját. A lehetőségekhez képest rövid időn
belül sajátítsák el a szolgálati ismereteket;
tanúsítsanak példás magaviseletet a munká-
ban és a magánéletben egyaránt.

Befejezésül arra hívta fel a figyelmet, hogy
az elkövetkezendő években újabb nagy fel-
adatok várnak a tűzoltóságra. Ennek érde-
kében tovább kell növelni az állomány fel-
készültségét és harcalképességét. Ezek ered-
ményes és színvonalas végrehajtásához az
eddigitől eltérő feltételeket teremtenek a tűz-
védelemről és a tűzoltóságról megjelent új
jogszabályok, s ezek realizálásához kérte a
jelenlevők határozott segítségét és közremű-
ködését.

Az előljáró beszéde után került sor az ok-
levelek és a váll-lapok átadására, majd a
végzett hallgatók nevében Szabó Károly had-
nagy, illetőleg Hóka Sándor zászlós mondott
köszönetet a tanulás lehetőségéért, a gon-
doskodásért.

Az esemény alkalmából az iskolaparancs-
nok a tanári kar néhány tagjának is kitünt-
tetést, illetve dicséretet nyújtott át.

A tanévzáró iskolagyűlés az Internacionálé-
val zárult. A rendezvényt követő ünnepi ebé-
den Vörös János, a BM IV. Főcsoportfőnök-
sége Pártbizottságának képviselőjében mon-
dott pohárköszöntőt.

Az ünnepi iskolagyűlés elnöksége

Az új tisztek nevében Szabó Károly
hdgy. ...

...a tiszthelyettesekében Hóka Sándor
zls. mondott köszönetet

Az Elzett Fémlemezipari Művek Tűzoltókészülék Gyára a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

PORRAL OLTÓ TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEK HASZNÁLATA

Múlt havi tájékoztató közleményünkben felhívtuk a figyelmet a kiképzés szükségességére. Rámotattunk, hogy a készüléktípusok egyszerű kezelhetősége ellenére a kiképzés szükséges, mivel a készülékes tűzoltás alapvető fogásai és taktikája csak bizonyos elméleti ismeretek és gyakorlat útján sajátíthatók el. Emeltük, hogy a vállalati tűzoltók és különböző képzettségű és beosztású dolgozók az elmúlt évek folyamán számos veszélyes tüzet oltottak el készülékeinkkel. Felhívtuk a figyelmet arra is, hogy a sikeresen leküzdött tüzek jelentős része egyszerű feladatot adott, mivel azok az ún. közvetlen vagy egyenes tűzoltási eljárással is megfékezhetők voltak. A tüzek ilyen felosztása az alkalmazott tűzoltási eljárás szerint nem szokásos, de jelen esetben megengedhető. Általában közvetlen vagy egyenes tűzoltási eljárásról beszélünk, ugyanis, ha az oltósugarat, jelen esetben a porsugarat, közvetlenül az égési zóna közepébe irányítjuk, ezt követően a porsugár mozgásával a folyadéktükről leszakítjuk és leszorítjuk a lángot.

Néhány gyakorlati példával igyekszünk bemutatni az egyenes és a közvetett tűzoltási eljárások lényegét. Gondolatban, vagy ahol erre lehetőség adódik, ott alapos előkészítés után hajtsuk végre az alábbi tűzkísérleteket.

1. sz. kísérlet

0,7 m²-es kör alakú acéllemezből készült tálcába öntsünk kb. 20 liter vizet, és erre rétegezzünk fel 20 liter motorbenzint. A kísérletet célszerű 20 °C hőmérsékleten és 10 km/óra szélsébségnél elvégezni. Az oltást az Elzett FLIM 3 kg-os porral oltó készülékével célszerű végrehajtani. Az oltást a gyújtást követő 20 mp-en belül el kell kezdeni, szélirányban, a tálcától kb. 3,5 m távolságból, méghozzá úgy, hogy a tálca peremének felső élére irányítjuk a porsugarat. Kb. 2 mp várakozás után a visszaszoruló lángot követve, azt a porsugárral leszorítjuk a folyadéktükről. Az oltás kb. 6–8 mp-en belül megtörténik, feltéve, ha a fentiek szerint jártunk el.

2. sz. kísérlet

50×200 cm-es téglalap alakú betontálcába kb. 40 liter vizet, és erre 40 liter motorbenzint öntünk. A levegő hőmérsékletével, a szélsébséggel és az oltókészülék típusával kapcsolatosan a fentiek az irányadók. A szélirány figyelembevételével, a betontálca hosszabbik élének irányában 20 mp-en belül meg kell kezdeni az oltást. A porsugarat a betontálca peremére irányítjuk, majd kb. 2 mp-es kivárás után a leszoruló lángot követve, a porsugár kismérvű oldalirányú mozgásával teljesen megszüntetjük az égést. Az oltás ez esetben is kb. 8 mp-en belül megtörténik.

3. sz. kísérlet

Szabad téren levő betonpadozatra öntsünk ki kb. 4 liter motorbenzint. A kiöntött benzin megközelítőleg 4 m²-es területet áraszt el. Kellő óvatossággal gyújtjuk meg, majd 20 mp-es előégetés után szélirányban kezdjük el az oltást. A porsugarat a legközelebb eső égő felületrészre irányítjuk, majd innen kezdve söprögő mozgással a lángot leszorítjuk az elárasztott felületről. Az oltás ez esetben kb. 7 mp-en belül bekövetkezik. A fenti 3 kísérlet az égő felületek arányos növelésével 6–12 kg-os készülékkel is elvégezhetjük. A következő kísérletsorozatban égő anyagként célszerű a benzinnél magasabb forrponú szénhidrogének használatát. Ez esetben az előégetés ideje 1 perc időtartamú legyen. A kísérlet előkészítését és az oltást az említettekhez hasonlóan 3 kg-os Elzett FLIM porral oltó készülékkel végezzük el. Az oltási idők csaknem azonosak lesznek.

A kísérleti tüzek oltása során meggyőződhetünk róla, hogy a magasabb forrponú szénhidrogének oltása, pl. gázolajok vagy kenőolajok tüzének oltása lényegesen könnyebb feladat, mint az alacsony forrponú benziné.

Az előégetési idő növelésével a szénhidrogének oltása mind nehezebbé válik. Hasonlóképpen növeli a nehézségeket a külső levegő hőmérsékletének és a szélsébségnek a növekedése is. Megosztott terű égési zóna esetén az egyenes oltási eljárás már nem alkalmazható. Ilyen esetekben a porsugár irányítása igen nagy gyakorlatot, a poroltás technikájában való jártasságot igényel.

A következő közleményünkben a közvetett oltási eljárás lényegéről számolunk be.

ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK GYÁR

Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf.: 99.

(x)

A nyári melegben fokozottabb a tűzveszély!

Nagy értékeket menthet meg, ha időben gondoskodik tűzoltókészülékekről.

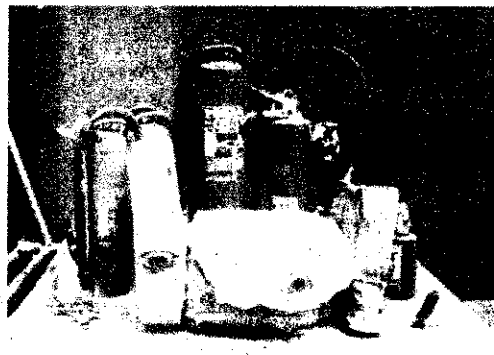
Az 1, 3, 6, 12 és 50 kg-os, porral oltó készülékeket közületek és magánvásárlók beszerezhetik a

2. SZ. BOLTJÁBAN
Budapest VII., Majakovszkij u. 53.

3. SZ. BOLTJÁBAN
Budapest VIII., Mária u. 32.

4. SZ. BOLTJÁBAN
Budapest IV., Templom u. 1.

5. SZ. BOLTJÁBAN
Budapest VIII., Ullői út 32.

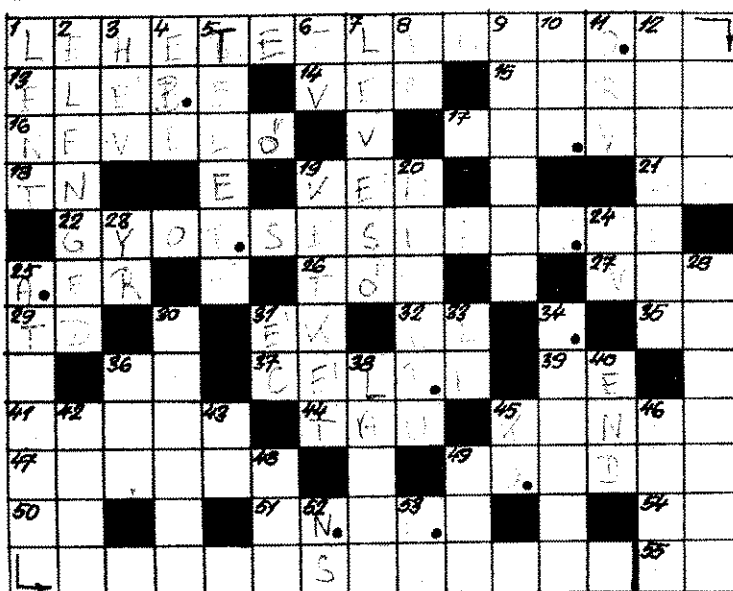

Viszonteladók megrendelhetik a VASÉRT Kohóosztályán, Budapest VIII., Ullői út 32., valamint közületek és magánvásárlók különböző méretű gumirozott, kender nyomótömlőket szerelt állapotban is vásárolhatnak a VASÉRT 5. sz. boltjában, Budapest VIII., Ullői út 32. sz. alatt.

ZINTES SOROK: 1. EZ A FELFOGÁS RÉGEN A...
13. Nem mó...
14. Szív is teszi. 15. Ázsiai fél...
16. Tanító. 17. Elképzélésen...
18. páratlan betűi. 19. Ellen...
20. gyöngök. 21. Télen is, nyáron...
22. MALOMTŰZNEL...
23. ZOLTÁS VEZETŐJE ILYEN...
24. RITÉST VÉGEZZEN TOBB...
25. BÓL ÉS CSOPORTBAN. 26...
27. levegő! 28. Kisebb méretű...
29. Gondol a jövőre! 30...
31. Fávágó...
32. hadnagy. 33. Indu...
34. Fél zene! 35. Aki ide ta...
36. 16. 39. Vissza: mutatószám. 41...
42. tt férfinév. 43. Görög betűi...
44. nős, régen. 47. Hábosít. 49...
50. Német 61 51. Egzo...
52. hatalmas békák. 54. Zeke...
55. hangzó. 55. Francia RT.

GÓLEGES SOROK: 1. Alant...
2. tart magánál. 3. Lelkesedés...
4. tja. 5. Sűrűn belevés. 6. Tö...
7. drakozás. 7. Lefaragó. 8. ri 9...
10. „fából” készült. 10. Helyrag...
11. lelé. 11. Támadás és vadász...
12. et ilyen. 12. Magasból lejus...
13. 19. A VESZÉLYEZTETETT...
14. TETSZINTEKEN LEGALÁBB...
15. VÍZKÖDSUGÁR LEGYEN...
16. ölyvához hasonló afrikai ma...
17. 3. Győr páros betűi. 24. Vé...
25. 25. AZ A HELYES, HA...
26. MTŰZNEL EMELETSZIN...
27. ÉNT EGYIDŐBEN TÁMAD...
28. AZ EPÜLETET, ÉS EZEKEN...
29. ELYEKEN IS MEGFELELŐ...
30. ET HELYEZÜNK VEDE...
31. E. 20. A VÍZSZ. 1. ALATTI

FEJTÖRŐ FEJTÖRŐ

ELKÉPZÉLES — TÖBBEK KÖZÖTT — ENNEK HELYTELENSÉGEBŐL EREDT. 30. Gyűlöli. 31. Hiányos léci 33. Éneklőszócika. 34. Nagyön kedvel. 36. Szovjet gépkocsitípus. 38. Gombafajta. 40. The... film-vég! 42. Volt kerékpárhajónkunk. 43. Idegen kettősbetű. 45. Az okozat előidézője, vissza! 46. Vissza: vajon beszédrész-e? 48. Kiejt ember, ir-ból átvett szóval. 49. Kevert bak! 52. Nagy Sándor. 53. Nem valódi.

Megfejtésül az alábbi sorokat kell beküldeni: vízsz. 1., 22., függ. 19., 25., 28.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: ma-lomtűzek oltásánál ettől óvakodjunk.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Megfejtési határidő: 1978. augusztus 30.

K. I.

A 7. számban megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése a következő: CSÜKKEN A RAKTÁR HÖMÉRSEKLETE; A PORZÁS; A TETŐNEK A MEGBONTÁSÁVAL.

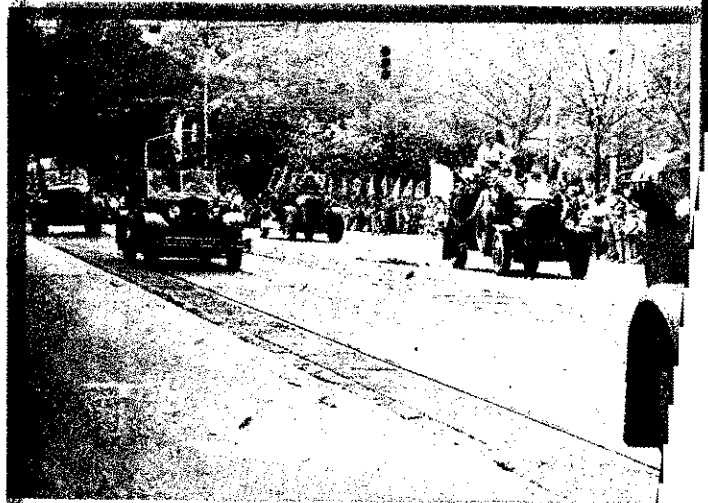
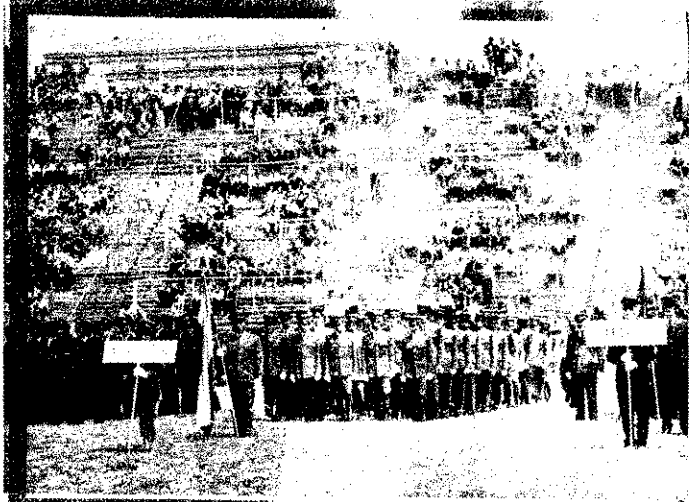
A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: SZÓRT.

Könyvjutalmat nyertek: Gyuris István, Nyíregyháza; Hodosi Mihály, Szolnok; Tábi Antalné, Kecskemét.

A nyereményeket postán küldjük el.

ÜZVÉDELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata Szerkesztő a szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest VIII. Szent István Kóvács utca 1-3. TELEFON: 331-160. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság Felelős kiadó: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 18,- Ft. Számolatszám: 235-90 151-1108 73.2573/2-88 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v.: Bolgár Imre vezérigazgató Postal irányítószámunk: 1081 Index 25 004

TÜZVÉDELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata
XXV. évf. 9. sz. 1973. szeptember

CENTENÁRIUMOK ALKOTMÁNYUNK ÜNNEPÉN

(TUDÓSÍTÁS A 4-5-6. OLDALON.)

Jogszabály a tűzvédelemről és a tűzoltóságról

Írta: dr. Farkas György tűzoltó vezérőrnagy, országos parancsnok

2

Új szabályozás rendelkezései közül két fontosat kívánok kiemelni: nevezetesen az alárendeltség meghatározását és az azonos jogok, juttatások és kötelességek érvényesülésének biztosítását.

Kormány ez évi határozata leszögezi, hogy a fővárosi és a megyei főparancsnokság az üzemi, a járási, a fővárosi kerületi, a városi megyei városi tűzoltó-parancsnokságnak; a Belügyminisztérium ltóság Országos Parancsnokság pedig az állami tűzoltóság területeinek felettes szakmai szerve.

Amikor kimondja azt is, hogy a szervezeti alárendeltség megadásától függetlenül az állami tűzoltóság egyenruházott és rendfokozott tagjai – az eddigieknek megfelelően – előjárói, felvalói, illetőleg alárendelti, alattosi viszonyban állnak egymással.

Állami tűzoltóság területi szerveinek létesítésével kapcsolatos rendelkezések megfelelnek a tanács törvényeknek. Egyfelől meghatározzák az államigazgatási egységek, ahol a létesítés kötelező, másfelől ályozott a létesíthetőség, átszervezhetőség és megszüntethetőség új tűzoltóság létesítése vagy meglévő fejlesztése esetén jelentkező árnövelést – a kormány által meghatározott létszámon belül – elügyminiszter engedélyezheti, a szükséges pénzügyi fedezet bizása iránti egyidejű intézkedéssel.

Állami tűzoltóság területi szerveinek általános irányítására vonatkozó új jogszabály úgy rendelkezett, hogy azt az illetékes tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatot ellátó szakigazgatási szerve, illetőleg a járási hivatal végezze.

Állami tűzoltóság területi szervei parancsnokának és helyettesének kinevezése a tanács végrehajtó bizottságának, illetőleg a járási tanács elnökének hatáskörébe tartozik. A kinevezésnél a felettes főparancsnok, illetőleg a belügyminiszter véleményét is figyelembe kell venni.

Állami tűzoltóság feladatköre a korábbihoz képest nem változott.

Önkéntes tűzoltóságra vonatkozó rendelkezések közül újat jelent a szervezésnek a településhez kötése, továbbá egyesületi jelleg kinyilvánítása.

Önkéntes tűzoltóságot kizárólagos jelleggel a helyi tanácsok területi szervének tekintik. Ennek megfelelően az önkéntes tűzoltóságot – a területileg illetékes állami tűzoltóparancsnok véleményének elembevételével – a községi, a nagyközségi és a városi tanács sítí, szervezi át, szünteti meg.

Egyesületek fontos társadalmi, gazdasági, tudományos, kulturális feladatot látnak el. Tevékenységük szervezéséhez és ellenőrzéséhez alapvető társadalmi és állami érdek fűződik. Ennek realizálódását szolgálja az 1970. évi 35. számú törvényerejű rendelet az egyesületek-
Ez a jogszabály – a szakmai tevékenység kivételével – egységes szervezeti és működési szabályozást ad valamennyi egyesületi-
ra.

Jogalkotó célszerűnek találta, hogy e rendelkezés hatálya az önkéntes tűzoltóságra is kiterjedjen. A Polgári Törvénykönyvben meghatározott minta-alapszabályt a belügyminiszter adja ki, a felügyeletet a szakmai irányítást pedig az állami tűzoltóság gyakorolja. Az területi jelleggel összefüggő kérdésekben (vezetőségválasztás, tagvétel stb.) a területi vezetés, szakmai – megelőző és mentő tűzoltó-
lelmi tevékenység, szolgálati ügyek – tekintetben a parancsnok személyi vezetése érvényesül.

Önkéntes tűzoltóság feladata azonos, mint a korábbi szabályozás idején volt. Fontos kitétele az új rendelkezéseknek az önkéntes munkájának széles körű támogatása, erkölcsi és anyagi elismerés. Gondoskodik a jogszabály a tűzoltói feladatokkal kapcsolatosan a sérülést, sérülést, megbetegedést szenvedett önkéntes tűzoltók, illetőleg hozzátartozóik ellátásáról. Ez az állami biztosítás keretében történik. Az egyenruha viselése és a rendfokozat sok évtizedes hagyományjal bír, ezért az új jogszabály ezt továbbra is fenntartja.

A tűz elleni védekezés társadalmi feladattá tételével jelentős szerep hárul a költségvetési szervekre, a vállalatokra, a szövetkezetekre, egyéb gazdálkodó szervekre és más jogi személyekre. A végrehajtási rendelkezések részletesen meghatározzák a vállalatok tűzvédelmi kapcsolatos feladatait a biztonságos termelés érdekében. Ezek közül kiemelkedik a vállalati tűzoltóságra vonatkozó szabályozás.

1973. évi 13. számú tvr. szerint a vállalati tűzoltóság a vállalati tűzvédelmi szerve. A termelés koncentrációja, a tűzveszélyes anyagok, technológiák felhasználásának és alkalmazásának nagymérvű elterjedése szükségessé teszi, hogy

a termelőegységek önmaguk is hatékony, jól szervezett tűzoltósággal rendelkezzenek, s védelmüket ne csak az állami tűzoltóságtól várják.

Ma már szükségszerű, hogy a vállalatok modern tűzvédelmi technikával rendelkezzenek, és ennek az irányzatnak a jövőben még tovább kell erősödni. A szerek és felszerelések magas fokú ismerete, hatékony alkalmazása azonban csak úgy oldható meg, ha kezelőik a feladatukat nemcsak önkéntes vállalkozás, hanem munkaköri kötelezés alapján látják el. Ez megfelel a kialakult gyakorlatnak, mert számos vállalat biztosítja – kellő számú önkéntes hiányában – az is kötelezéssel a tűzoltói létszámot. Ezért döntött úgy a jogalkotó, hogy a jövőben a vállalatoknál a tűzvédelmi feladatokat egységesen a vállalati tűzoltóság látja el.

A vállalati tűzoltóság létesítésére vonatkozóan csak átfogó rendelkezést tartalmaz a jogszabály. Egyfelől lehetővé teszi, hogy valamennyi munkaszervezet keretében működhesen tűzoltóság, másfelől általános kötelezéssel a létesítést ott teszi szükségessé, ahol azt a tűzvédelem érdeke megkívánja. Ennek pontosítását a végrehajtási rendelkezések tartalmazzák majd. Előzetesen kiemelném, hogy a vállalati tűzoltóság a tanács vállalatoknál és intézeteknél is szervezhető, mert a tűzvédelem itt sem kizárólag az állami tűzoltóság feladata, annak ellenére, hogy a területi szervek ma már a tanács szervei.

Fontos és a vállalati tűzoltóság működését elősegítő rendelkezés, amely szerint a tanácsok ellenszolgáltatás nélkül adják át a vállalati tűzoltóságok létesítőinek az azok használatában levő tűzoltószakfelszereléseket.

A tűzoltóság létesítésével, fenntartásával, működésével és fejlesztésével kapcsolatos költségek a létesítőt, illetőleg a fenntartót terhelik. Meghatározza a jogszabály az új beruházások következtében szükségessé vált tűzoltóság létesítésére vonatkozó előírásokat. Ennek értelmében a beruházó köteles – a beruházással egyidejűleg – gondoskodni a tűzoltóság elhelyezéséről, felszereléséről. Ez a rendelkezés az arányos teherviselés elvén alapul, tehát az a szerv, amelynek várható tevékenysége következtében olyan méretű változás következik be a terület tűzvédelmi helyzetében, hogy az tűzoltóság létesítését teszi szükségessé, már a beruházással egyidejűleg köteles gondoskodni a szervezendő tűzoltóságról.

Különösen azokon a területeken fontos ez, ahol a tűzvédelem speciális feltételeket kíván. E szerek, felszerelések – amelyek csaknem vagy kizárólag egy vállalat védelmét szolgálják – beszerzése az állami tűzoltóság létesítőjének olyan mértékű anyagi terhet jelentene, amelynek viselésére csak más feladatok mellőzésével nyílna lehetőség. Az egyidejű létesítés elsődlegesen a védelem folyamatosságát szolgálja, de emellett lehetővé teszi, hogy a felmerülő költségeket beruházási költségként tervezék és számolják el.

A gyors és eredményes beavatkozás egyik alapvető feltétele a jól működő hírhálózat. Ennek biztosítására két intézkedést is tartalmaz a kormányhatározat. Az egyik, hogy tűzjelzés céljára az ország egész területén valamennyi gépi kapcsolású távbeszélő központban egységesen a 05 vagy a 005 kapcsolási számot kell fenntartani, és ezt csak tűz- és kárjelzés, segélykérés, valamint az ezzel kapcsolatos visszajelzés céljára szabad használni. A másik, hogy az állami tűzoltóság szolgálati hírközlését – az eddigieknek megfelelően – hírhálózat útján a Belügyminisztérium biztosítja. Kiemelendő azonban, hogy a hírhálózat bővítésével, újonnan létesített tűzoltóságnak a hálózatba történő bekapcsolásával, a hírhálózat használatához szükséges berendezések, eszközök beszerzésével, valamint ezek üzemképes állapotban tartásával, továbbá fejlesztésével és korszerűsítésével kapcsolatos költségek az állami tűzoltóság fenntartóját terhelik.

Jelentős szerepe van a tűzoltóságok felkészítésében a gyakorlatnak, az országos és országos, valamint nemzetközi versenyeknek. Ezekre továbbra is szükség van, közülük az országos és nemzetközi jellegűek költsége a Belügyminisztériumot, egy adott területi egységen belül pedig az illetékes tűzoltóság fenntartóját terhelik.

A törvényerejű rendelet III. fejezete a tűzoltás és kárelhárítás alapvető szabályait foglalja össze. A jogszabály a korábbinál részletesebben és pontosabban határozza meg a tűzoltóságra háruló tűzoltási és kárelhárítási feladatokat.

A hatályos szabályozás szerint a tűzoltóság kárelhárítási tevékeny-

Augusztus 20 ünnepi programsorozatának ez évben két jeles tűzoltó-vonatkozású eseménye is volt. A Vas megyei Sárvaron és a Veszprém megyei Devecseren Alkotmányunk ünnepe jegyében emlékeztek meg a helyi önkéntes tűzoltótestület fennállása 100-ik évfordulójáról.

Felvonulás az augusztus 19-i politikai nagygyűlésre

Sárvaron az augusztus 19-i politikai nagygyűlés volt a legfontosabb eseménye a testület centenáriumáról való megemlékezést is magában foglaló ünnepi programsorozatnak.

Több ezren vettek részt ezen az eseményen, a tűzoltótestület tagjai nagy tetszést arattak menetben vonultak fel színhelyére: a várkastély előtti parkba.

A nagygyűlést Horváth János városi pbtitkár nyitotta meg, majd dr. Gonda György megyei tanácselnök ünnepi beszédben méltatta augusztus 20 jelentőségét. Mint hangoztatta, Vas megye dolgozó népe is új munkasikerekkel kö-

sége közvetlen tűz- vagy robbanásveszély esetén a biztonsági intézkedések végrehajtásában való közreműködésében, ár- és belvíz, föld-rengés, földcsuszamlás által okozott károk elhárításában és a mentési munkálatokban történő részvételben, életveszéllyel fenyegető baleseteknél, káresetknél a mentésben és a közbiztonság védelme érdekében való segítségnyújtásban nyilvánul meg.

Az egyéb kárelhárítás körének

meghatározása nem a feladatok mennyiségének csökkentését jelenti, hanem azok ésszerű – más munkaszervezetekkel való – megosztását. A beavatkozások számának növekedése és bonyolultabbá válása megköveteli, hogy a tűzoltóság kellő mennyiségű, korszerű technikai eszközök és felszereléssel rendelkezzen, a személyi állomány pedig sokoldalú, alapos szakmai ismereteket szerezzen.

Eltérően szabályozza az új törvényerejű rendelet a készenléti szolgálat elrendelhetőségének körét. Lehetővé teszi, hogy az állandó készenléti szolgálatot ellátó állami tűzoltóság mellett – rendkívüli esetekben – a vállalati és az önkéntes tűzoltóság részére is elrendeljék a készenléti szolgálatot. Ezt a jogalkotói döntést a gyakorlat tette szükségessé, ugyanis veszélyhelyzetben, jelentősebb tüzesetek alkalmával, az állami tűzoltóság megerősítésére korábban is éltek ezzel a lehetőséggel – annak ellenére, hogy a jogi szabályozás erre vonatkozóan konkrét rendelkezéseket nem tartalmazott.

Szorosan kapcsolódik a készenléti szolgálathoz a kölcsönös segítségnyújtás. Az általános élet- és vagyonvédelem csak akkor biztosítható megfelelően, ha az állami tűzoltóság területi szervei illetékességi és működési területüktől függetlenül segítik egymást. Ezt a jogszabály kötelező erővel rendeli, megszervezését pedig – a Belügyminisztérium irányítása mellett – a fővárosi és a megyei tűzoltó-parancsnokságok feladatává teszi.

A tűz elleni eredményes védekezéshez sok esetben kevésnek bizonyul a tűzoltóság ereje, és szükségessé válik más szervek vagy az állampolgárok, illetőleg azok eszközeinek igénybevétele. Erre a régi törvényerejű rendelet is biztosított lehetőséget, azonban a tűzoltásban való közreműködést és az eszközök rendelkezésre bocsátását csak az állampolgároktól kívánta meg. A hatályos szabályozás túlmegy ezen, és az eddigi állampolgári kötelezettséget kiterjeszti a költségvetési szervekre, az állami vállalatokra, a szövetkezetekre, az egyéb gazdálkodó szervekre, a társadalmi szervezetekre és más jogi személyekre, megvalósítva ezzel azt az elvet, hogy a tűzvédelem az egész társadalom feladata.

A járművek, eszközök, felszerelések, anyagok ellenszolgáltatói küli rendelkezésre bocsátása mellett továbbra is kártalanítás igénybe vett dolgokban előállott vagyoni hátrányért. A kártalanítás ha a kár a biztosítási jogviszony alapján nem térül meg – lam feladata. Új rendelkezés viszont, hogy az állam a kártalanítás címén kifizetett összeget, ha a károsodott dolog igénybevétele állampolgár életének vagy testi épségének, illetőleg vagyonárdelme érdekében történt, igényelheti attól a szervtől, amelydelme során a károsodás bekövetkezett.

A tűzoltóság hatósági feladatai

– a szabálysértési ügyekével – változatlanok. Az állami tűzoltóság szervei – jogszabályban meghatározottak. Az állami tűzvédelmi ügyben jogosultak eljárni. A szabálysértési eljárás lefolytatása a tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatkörébe került.

Az új törvényerejű rendelet a hatósági fórumrendszert a korábbihoz megfelelően határozza meg.

Külön fejezetben foglalkozik a jogszabály a tűzvédelmi intézkedések érvényre juttatásának, a tűzvédelmi szervezet létrehozásának és a tűzvédelem fejlesztésének kötelezettségével. Az általános rendelkezés túl, fontos és új rendelkezés, hogy a településfejlesztés és a területrendezéssel, a létesítmények és építmények megvalósításával, illetőleg fejlesztésével nemcsak a szükséges tűzvédelmi intézkedések kielégítéséről, hanem azoknak az alapberuházással vagy szerkesztéssel összhangban való fejlesztéséről is gondoskodni kell.

Ezek voltak a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló évi 13. számú törvényerejű, illetve a kapcsolódó kormányrendelet kormányhatározat – kiemeltet igénylő – alapvető rendelkezései.

Nem foglalkoztam olyan, a témához kapcsolódó alapfogalmakkal, mint az irányítás formái és módszerei, a centrális és az ágazati irányítás közötti különbség stb. Gondolom, ezekkel a Tisztelt Olvasó forrásokból már megismerkedett. Nem foglalkozhattam a BM hatósági hajtási rendelettel, mert az a koordinációs szakaszában van. Sem nem foglalkoztam külön kiemelten a feladatokkal, mert azok szövegekből közvetlen kiismerhetők. Mégis, ha erre egy mondattal utalni célszerűnek látszik, úgy azt kell írnom, hogy a tanács tűzoltóságainak és nekünk, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokságának a fő feladatunk: megvalósítani, hogy fejlődő társadalom minden értéke, a fokozott tűzvédelem következtében, mentes legyen a tüzek pusztító hatásától.

K Ü N N E

az Alkotmány, a munkás- szövetség és az új ke- ünnepeit. Köszöntötte a vá- angra emelésének ötödik év- lóját is e napon ünneplő r áldozatkész lakosságát, az elmúlt fél évtizedben is okat fáradozott szeretett vá- építéséért, szállításáért, és emlékezett a városi önkéntes ötestület százéves jubileu- is, további sikereket kíván- köz javára a város határain kifejtett tevékenységéhez.

Maggyűlés elnökségében he- foglaltó Kovács Antal, megyei pártbizottság első tit- Csonka György, a ei pártbizottság titkára, dr. as György t. vörög., gos parancsnok, a megye és os számos párt- és állami sje, valamint a város ked- vendége: a 90. esztendő s Kálmán, a párt és a ásmozgalom régi harcosa, 919-es sárvári direktorium , a tűzoltótestület centená- megemlékezését is megisz- részvételükkel.

esemény alkalmából Fer- and Heger tűzoltómérnök, sztrák Tűzoltó Szövetség el- vezetésével mistelbachi és i önkéntes tűzoltók küldött- érkezett Sárvárra, s kifeje- juttatták jókívánságaikat és erésüket.

Jubileum alkalmából a „Ti- Sebestyén” tűzoltótestület pi közgyűlést tartott a városi zékház disztermében.

. Kránitz József vb- , a testület elnöke nyitotta a közgyűlést, szeretettel kö- ve kedves vendégeit s min- részvevőjét, majd Kiss Kis dor, a városi tanácselnök ett ünnepi megemlékezést. ézve az alapítók nemes em- és a testület százesztendő s metének legfontosabb ese- reit hangsúlyozta, hogy a i önkéntes tűzoltók mai edéke e szép hagyományok- méltóan fejt ki tevékenysé- s a tűzvédelmi feladatok ett a város politikai és kul- s életének is megbecsült té- sje, és dicséretesen kiveszi t a különféle társadalmi akciókból is.

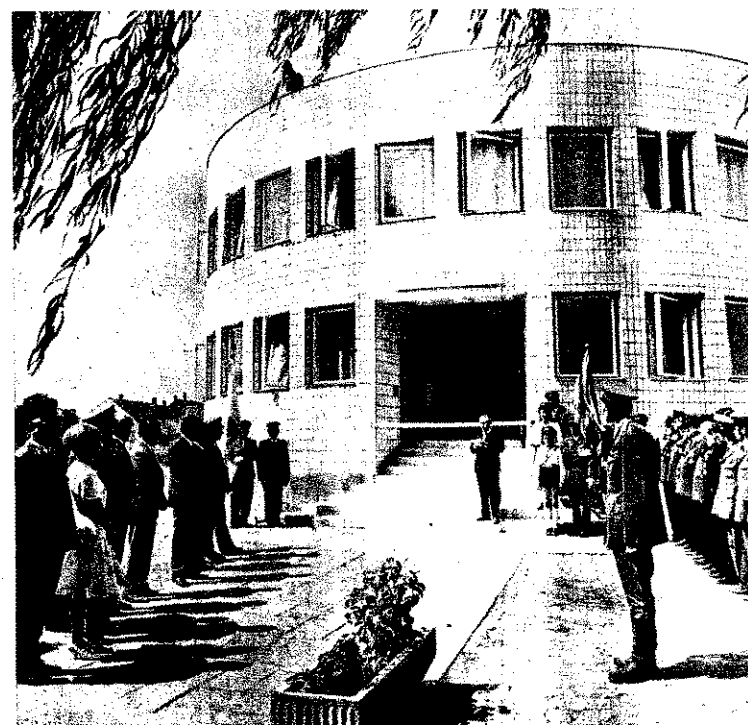
nagy tetszéssel fogadott ün- megemlékezést követően Farkas György t. vörög. kedett szólásra. Méltatta a ag hagyományokkal rendel- testület munkásságát, majd ozoztatta, hogy pártunk és ányunk milyen nagyra érté- a tűzvédelem önkéntes se- mintegy kétszázézeres tábo- k áldozatkészségét, ami szép ája a szocialista demokrácia szélesebb körű kibontako- nak széleskörű országunkban. Ezután k a jelentőségét hangsúlyoz-

Az ünnepi közgyűlés résztvevői

Megemlékezés a tűzoltófelelőségekről. Dr. Kránitz József jubileumi emblémát ad át Kozonits Lajosnének

A sárváriak új tűzoltószertára

A sárvári testület veteránjainak üdvözlése

Az országos parancsnok átnyújtja a Tűzrendészeti Érem arany fokozatát Gergies István tú. ftőrm.-nek

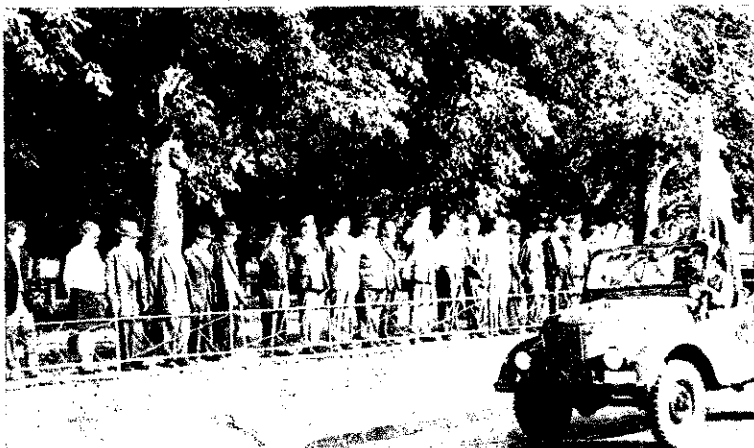
ta, hogy a tűz elleni védekezés az egész társadalom magas szintű jogszabályba foglalt kötelessége hazánkban, s ez talán soha nem volt időszerűbb, fontosabb feladat, mint éppen napjainkban s az elkövetkező években, évtizedekben.

Ezt követően az alapítók pél-

A városi tanács nevében Kiss Sándor tanácselnök kötött zászlót a sárvári testület zászlajára

Devecseren a kastély előtti úton a nagyközség vezetői és a vendégek üdvözölték a felvonulókat

dájához és a hagyományokhoz méltó további eredményeket kívánva díszoklevelet és emléktárgyat adott át a jubiláló testületnek, majd átnyújtotta a belügyminiszter elvtárs kitüntetését. Dr. Kránitz József a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát, **Nógrádi Géza** önk. tú. szds., parancsnok pedig ezüst fokozatát kapta. Heten, köztük **Varga László**, a városi pártbizottság politikai munkatársa Tűzrendészeti Érem arany, öten az ezüst, hárman pedig a bronz fokozata kitüntetésben részesültek.

Az elismerések átnyújtása után dr. Gonda György köszöntötte az ünnepség résztvevőit, s a megyei tanács nevében díszes serleget adott át a jubiláló testületnek.

Befejező aktsúként a társadalmi szervek képviselői szalagot kötöttek a testület zászlajára, majd **Nógrádi Géza** parancsnok mondott köszönetet a szíves megemlékezésért.

A centenáriumi alkalmával avatták fel az új tűzoltóthont, amelynek építéséből a testület tagjai is kivették a részüket, s már itt rendezték meg a testület százesztendősi tevékenységét szemléltető kiállítást is.

Az évfordulón a testület számos tagja részesült jutalomban és különtéle elismerésben, nyolcan emlékérmét kaptak társadalmi munkájukért. Ugyanakkor emléklapokat nyújtottak át az ünnepség számos résztvevőjének, köztük **Fajt Kálmán** elvtársnak is.

A jubileumi program keretében fotó- és gyermekrajz kiállítást is rendeztek.

Devecseren augusztus 18-án kezdődött a program. Itt **Szabados Antal** tanácselnök nyitotta meg a testület százéves tevékenységét szemléltető kiállítást, melyen a gyermekrajzpályázat legjobb munkáit is bemutatatták.

Dr. Hajas Gyula tú. alez., megyei parancsnok ünnepi beszédben emlékezett meg a gazdag múltjához jelenleg is méltóan tevékenykedő testület tagjainak áldozatos munkájáról, s egyebek között megemlítette, hogy **Orbán László** önk. tú. szds.,

Dr. Gonda György Vas megye tanácselnöke átadja a dísz-Nógrádi Gézának, a testület parancsnokának

a veterán parancsnok irányításával nemcsak a megelőzésben és a versenyeken érték el számos sikert, hanem évente átlagosan 17-20 alkalommal vesznek részt tűzoltásban, meghozza számos esetben távol községüktől. Az utánpótlás nevelésével **Szűcs Ferenc** parancsnokhelyettes foglalkozik. Ezekért, valamint elismerésre méltó kulturális tevékenységükért a megyei tanács vb a közelmúltban a legmagasabb megyei kitüntetés, a „Veszprém megyéért” érem arany fokozatát adományozta részükre.

Ezt követően az elismerések átadására került sor. Ennek során **Szenes József** önk. tú. ftőrm. a Tűzrendészeti Érem arany fokozata kitüntetésben részesült, két másik önkéntes tűzoltó ugyanennek a kitüntetésnek ezüst, illetve bronz fokozatát kapta.

A BM Tűzoltóság országos parancsnokának tárgyjutalmát és díszoklevelét **dr. Hajas Gyula** tú. alez. megyei parancsnok adta át **Hász Istvánnak**, a testület elnökének valamint a személyi pénzzjutalmakat a testület több érdemes tagjának. Ezenkívül a tanácsi szervek is elismerésben részesítettek közülük számosat. **Orbán László** a „Veszprém megyéért” érem arany fokozata kitüntetését kapta, két önkéntes a helyi AG kiváló dolgozója lett.

Az elismerések átnyújtását követően **Szalay Ferenc**, a nagyközség párttitkára a pártbizottság és a társadalmi szervezetek nevében is meleg hangú beszédben fejezte ki elismerését a jubilálóknak, majd a környékbeli honvédségi alakulatok, az AG, az Építőipari Ktsz és a nagyközségek képviselői emlékszalagot kötöttek a csapatzászlóra.

Dr. Hajas Gyula tú. a adja a BM TOP emlék és oklevelét Hász Istv tületi elnöknek

Szabados Antal tanácselnök átnyújtja **Orbán László** parancsnoknak a „Veszprém megyéért” érem arany zátát

A gyermekrajzpályázat tablója a devecseri kiállításon

...jelképezze közös céljainkat'

Dr. Dudás Józseffel, a MÉM Tolna—Baranya megyei ÁG-főosztálya vezetőjével, Varga Lászlóval, a Pécsi Dohánygyár üzemvezetőjével és Röder Lajossal, a pécsi Pannónia Sörgyár üzembiztonsági vezetőjével

Dudás József

Varga László

Röder Lajos

Lapunk múlt havi számában röviden már hírt adtunk róla, hogy a MÉM felügyelete alá tartozó 15 Baranya megyei vállalat nemrégiben csapatzászlót adományozott a megyei állami tűzoltóságnak.

Munkatársunk arról kért szíves tájékoztatást a címben említett vezetőktől, hogy mi készítette őket erre az elhatározásra, és hogyan értékeli együttműködésüket a megye állami tűzoltóságával.

UDÁS JÓZSEF: Röviden az önök lapja beszámolt arról a sajtóbemutatóról, amelyet a Bólyi ÁG tartott a közelmúltban. A bemutatóval történő találkozás, ez az ötlet-újítás jól példázza szerveink együttműködését is. A találkozás szükséges munkafeltétel, biztonságos elvégzése azonban általában tetemes összeget emésztett fel, ezen esetekben pedig kellett alakítani, s munkák ráadásul szükségképpen elhúzódtak.

Most csupán egy-egy feladatát jól ismert vezetővel szembeállítva, az égetéshez, munkát sokkal gyorsabban halad, és a tűzvédelem szempontjai is jobban érvényesíthetők, hiszen, egyebek között, a nem irányított terjedő lángokat idejében meg lehet állítani a vontató mögé kapcsolt tűzoltósággal.

Ez persze csupán egyik példája a megyei tűzoltósággal immár másfél évtizede működő kapcsolatainknak, mivel szinte állandóan emlékeztet, hogy az új módok kidolgozásában és népszerűsítésében is szívesen támaszkodhatunk hozzáértő segítségükre.

Kapcsolataink véleményem szerint igen erősök. Arra törekszünk, és erre kötelezzük is a gazdaságok vezetőit, hogy mindig idejében és valóban tárják fel a tűzvédelmi hatóságok képviselői előtt elképzeléseiket és esetleges gondjaikat. Ennek jeleként, hogy a tűzkárok összege állandóan növekedett arányosan javaink arányosodásával, sőt éppen ellenkezőleg, lehet ma már egy-egy helyen nálunk is kisebb a kár érték, mint az országos átlaghoz képest.

Abban is sok segítséget kaptunk, hogy gazdaságainkban mindenekelőtt műszaki feladatokat tekintve a tűzvédelmet. E fontos területen vezető beosztásban csak az lehet nálunk, aki legalább felsőfokú műszaki végzettséget szerzett. Tűzvédelmi képzésük, illetve továbbképzésük sokszor a megyei parancsnokság sokoldalú részvételével történik.

De ugyanígy értékelhetjük az olyan ún.

részes ügyekben adott támogatásukat, mint például a külföldi gépek, berendezések és technológiák alkalmazása.

E néhány kiragadott példa alapján igazán nem nehéz válaszolni a kérdés első részére sem. Örömmel csatlakoztunk a dohánygyár igazgatójának kezdeményezéséhez, mégpedig azzal a gondolattal, hogy ezt a csapatzászlót egy kicsit a sajátunknak is tekintjük, és kívánjuk, hogy jelképezze közös céljainkat.

VARGA LÁSZLÓ: Előre kívánom bocsátani, hogy habár közvetlenül nem foglalkozom tűzvédelmi ügyekkel, mégis szívesen vállaltam el az Irimi Sándor igazgató elvtársától az adományozók megbízásából kapott feladatot: a zászló elkészítésével kapcsolatos teendőket.

Mert hát mint olyan gazdasági vezetőnek, akinek jóformán minden ténykedését végző soron számadatok határozzák meg, azzal is igencsak tisztában kell lennem, hogy a közvetlen veszteségen felül, milyen további járulékos károsodást okozhat egy-egy tüzeset gyárunkban. A megyei parancsnokság felkérésére a közelmúltban készítettem is bizonyos kimutatókat erre vonatkozólag, és talán jobb nem is gondolnunk arra, hogy például mit jelenthetne nálunk egy néhány órás termelési kiesés vagy valamely értékes berendezésünk tönkremenetele.

E munka végzésekor sokszor gondoltam rá, hogy egy ilyen, jó néhány igen veszélyes üzemrészlel rendelkező gyárban azért nem csupán és nem is elsősorban a véletlen szerencsének tulajdoníthatjuk az eddigi lényegében tűzkármentes éveinket.

Az igazgató elvtárs maga is tagja a vállalati tűzoltóságnak, s ez már eleve sok mindent meghatároz. De nemcsak tőle, hanem a többi munkatársaimtól is gyakran hallottam már, hogy az állami tűzoltóság hozzáértő és tárgyilagos ellenőrzéseinek is feltétlenül része van ebben.

A zászló elkészítésével majd átadásával kapcsolatos megbeszéléseken azt tapasztalhattam, hogy a többi vállalatoknál

is hasonlóképpen vélekednek. Úgy gondolom, jelenleg a komlói parancsnokságon őrzik a szép zászlót, és a magunk érdekében is kívánom, hogy minél kevesebb alkalommal kelljen tüzoltás során megvédeni a becsületét.

RÖDER LAJOS: 125 éves a gyárunk, s ez önmagában is sokat elárul a tűzveszélyeiről, mivel eddig csak részleges rekonstrukciót valósítottunk meg.

Emellett naponta tehergépkocsik sokasága hajt be az aránylag szűk gyárterületre.

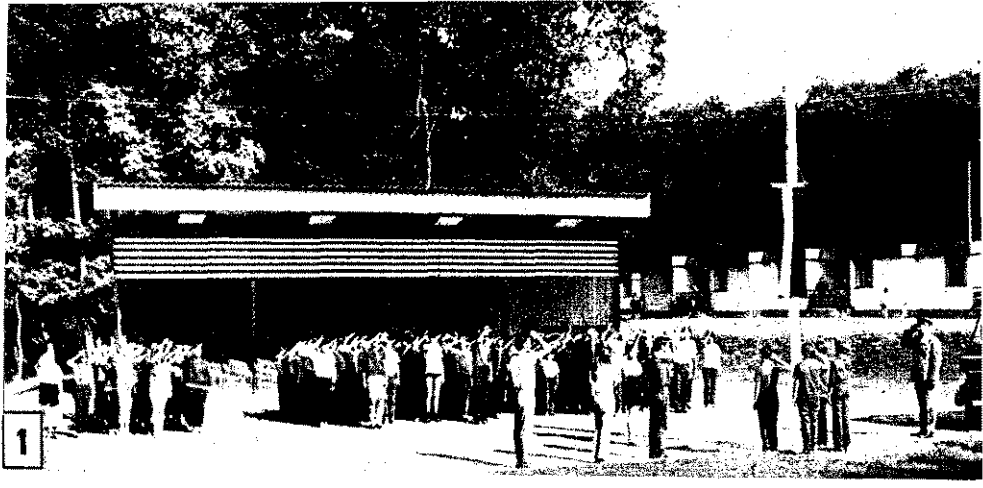
Hogy mi különösen szívesen csatlakoztunk a zászlóadományozókhoz, annak több oka is van. Az első, hogy olyan ügyekben is mindig biztosan számíthatunk a megyei parancsnokság segítségére, ami talán nem is volna szolgálati kötelességük. Így például Pfeiffer Márton örnagy elvtárs, a megyei parancsnokság pártszervezetének titkára társadalmi munkában évek óta igen eredményesen segíti versenyzőink felkészítését, és amikor le kellett szerezni a régi liftházat a faszervezetű malátapadlásokon, s hegeszteni is kellett, viszont a gyúlékony anyagot nem lehetett eltávolítani, az első szóra szívesen kijött, hogy szabad idejéből segítsen, s a munkálatok befejeztéig ő irányította a biztonsági intézkedéseket.

Nem tudom, mennyire jellemző ez másuttal, nálunk az a szokás, hogy soha nem próbáljuk a szabálytalanságokat „takargatni”. Elvégre még mindig olcsóbb, ha a mulasztásért a szabálysértő fizet, nem pedig mi, mindnyájan károsodunk.

Így többször is előfordult már, hogy mi kezdeményeztük az eljárást.

A megyei egységek gyakran tartanak gyakorlatokat gyárunkban. Ezek között olyanok is voltak, amelyeken részt vett a vállalati tűzoltóság is, és a taktikai tervet a legnagyobb gyári forgalom közepette kellett végrehajtani. Ilyen alkalmakkor a tűzoltó elvtársakkal szemben támasztott fizikai követelményekből is ízelítőt kaphattunk.

Nem szükséges bővebben részleteznem, mennyire jóleső érzés volt számunkra, hogy a társvállalatok a mi igazgatónk, dr. Rugási Endrét kérték fel a zászló átadására.

1

2

Augusztus hónapban tíz felejthetetlen napot töltött mintegy 250 tűzoltószakköri tag a csillebérci úttörőtáborban.

A szaktáborozás folyamán igen gazdag program várt a kis tűzoltókra, képriportunkban ebből adunk ízelítőt.

1. Ünnepestélyes zászlófelvonással kezdődött a napi program

2. Közlekedési és tűzoltó-úttörők ismerkedése

3. Az akadálypálya-verseny után jól esik a maguk főzte ebéd

4. A Tűzoltó Múzeumban tett látogatást követően kipróbálták, milyen érzés fölhatolni a gépezetes tolólétrán

5. Kedves jelenet az országos parancsnok látogatása alkalmával

6. Tiszteletadás felszabadítóinknak

7. A Tűzoltó KTSz bemutatóján a gyakorlatban is bemutathatták oltási tudományukat

8. Ez már igazi sugár, csak jól meg kell fogni a sugárcsővet

9-10. A táborozás záróaktusa, az ünnepestélyes fogadalomtétel

(Ozváry László képriortja)

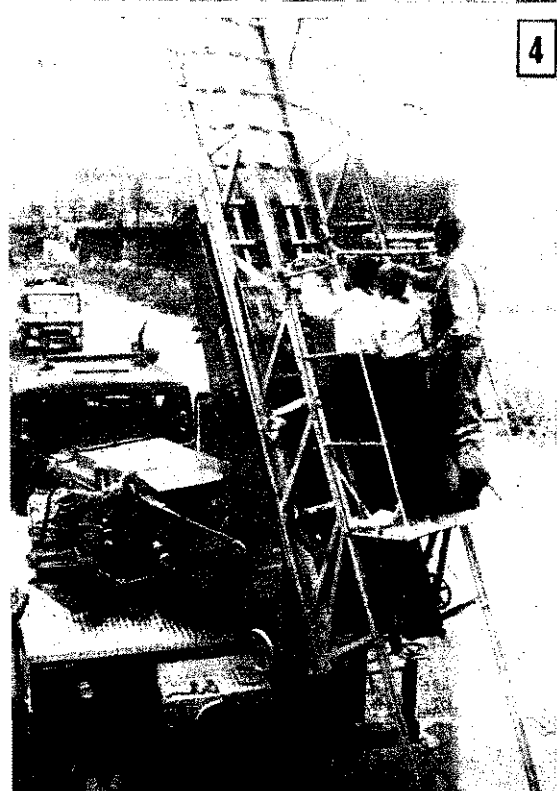
3

7

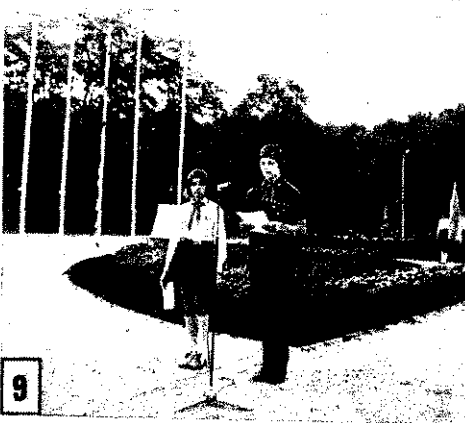
8

4

5

9

6

10

szocialista csoportok a szocialista parancsnokságon. Az e néven önkéntes zászából tömörült kis közösségek léteben ugyanazokat a célokat tűzték maguk elé mint a szocialista brigádok, szervezeti és tekintetében azonban némileg különböznek tőlük, ami a munkaviszony megvalósulási viszony közötti különbségnek tulajdonítható. Az egyik csoport 14, a másik 16 főt áll, s a tagok 3-3 tisztségviselőt választ maguk közül: egy-egy elnököt, szervező naplóvezetőt. A pártszervezet javaslatára és rajparancsnokok nem töltenek el tisztséget.

A szocialista csoportok mindenekei mellett a vállalkozásokkal összefüggő vállalkozásokkal szemben elősegíteni az egység előtt álló feladatokat jobb végrehajtását. Így többek között javaslatot tettek a szakmai vezetésnek az a különleges felszerelések legcélszerűbb beszerzésére, amelyekről nem tesz említést a meglévő szabályzat; felosztották egymás között a felszerelések gondozását, és kölcsönös segítségükkel egymást ebben.

A szocialista csoportok továbbá különféle társasági munkacsoportokba. Így például részt vesznek a városi tűzoltótestület munkájában az építési és DKV 3 milliós beszerzési feladatok üzembe helyezésének elősegítésében. Eddig fejenként 16 óra társadalmi munkát végeztek. Emellett aktív részesei a városi tűzoltótestületnek; ebben az évben már három adatként, (két ízben vietnami testülettel); közös kirándulásokat szerveznek a városi tűzoltótestülettel, gondoskodnak a munkájában levők látogatásáról stb. Ezenkívül szoros kapcsolatban állnak a városi szocialista brigádjaival és más városi szervezetekkel. A kölcsönös segítségükkel szép példája, hogy a szocialista brigádok vállalkoztak a DKV-nál szükséges feladatok elvégzésére, a DKV alapfeladatokat adott az épülő új iskolának személtés eszközök készítésére, az iskola pedagógusai pedig politikai és ismeretterjesztő feladatokat tartanak a százhalombattai tűzoltóparancsnokságon.

A városi tűzoltóparancsnokság tevékenységüket a városi párt-vezetésrel is elismerték, a városi párt-vezetés pedig persze csupán a feladatok sokrétű tevé-

PEST MEGYEI JEGYZETEK

kenységükből, hiszen ugyanígy említhetnénk a politikai oktatásban való példás részvételüket, a fiatalabb tűzoltók segítségét, s a kezdeményezésükre alkalmazott olyan megoldást, hogy 50 m³-es víztároló helyett 300 m³-es tanmedence épül a városban, s ez szükség esetén a vonatkozó tűzvédelmi igényeket is kielégíti.

Százhalombattán járva a DKV-ben is körülnéztünk egy kicsit Tóth Tamás üzembiztonsági osztályvezető szíves kalauzolásával.

Jellemző az itt folyó munkák méreteire, hogy évente átlagosan mintegy kétezer tűzveszélyes munka végzésére kell engedélyt kiadni, s ebben is igen jó segítséget nyújt a vállalat hivatásos gázmentő szolgálata, amelynek tagjai tűzoltói kiképzésben is részesültek. Részint a biztonságos feltételek megteremtésében működnek közre, részint pedig különleges felszereléseikkel biztosítják a helyszínt. E felszerelések közül érthető érdeklődéssel nézegettük a beépített távbeszélővel ellátott sűrített levegős készüléket. Ennek 100 m hosszú kábele mentőkötélként is használható.

Mint hallhattuk, a helyi parancsnokság előírására új automatikákat és megoldásokat is alkalmaznak a tűzvédelmi célokra. Így például a félstabil oltóberendezésekhez hasonló megoldású felszállóvezetékek védeneik jó néhány

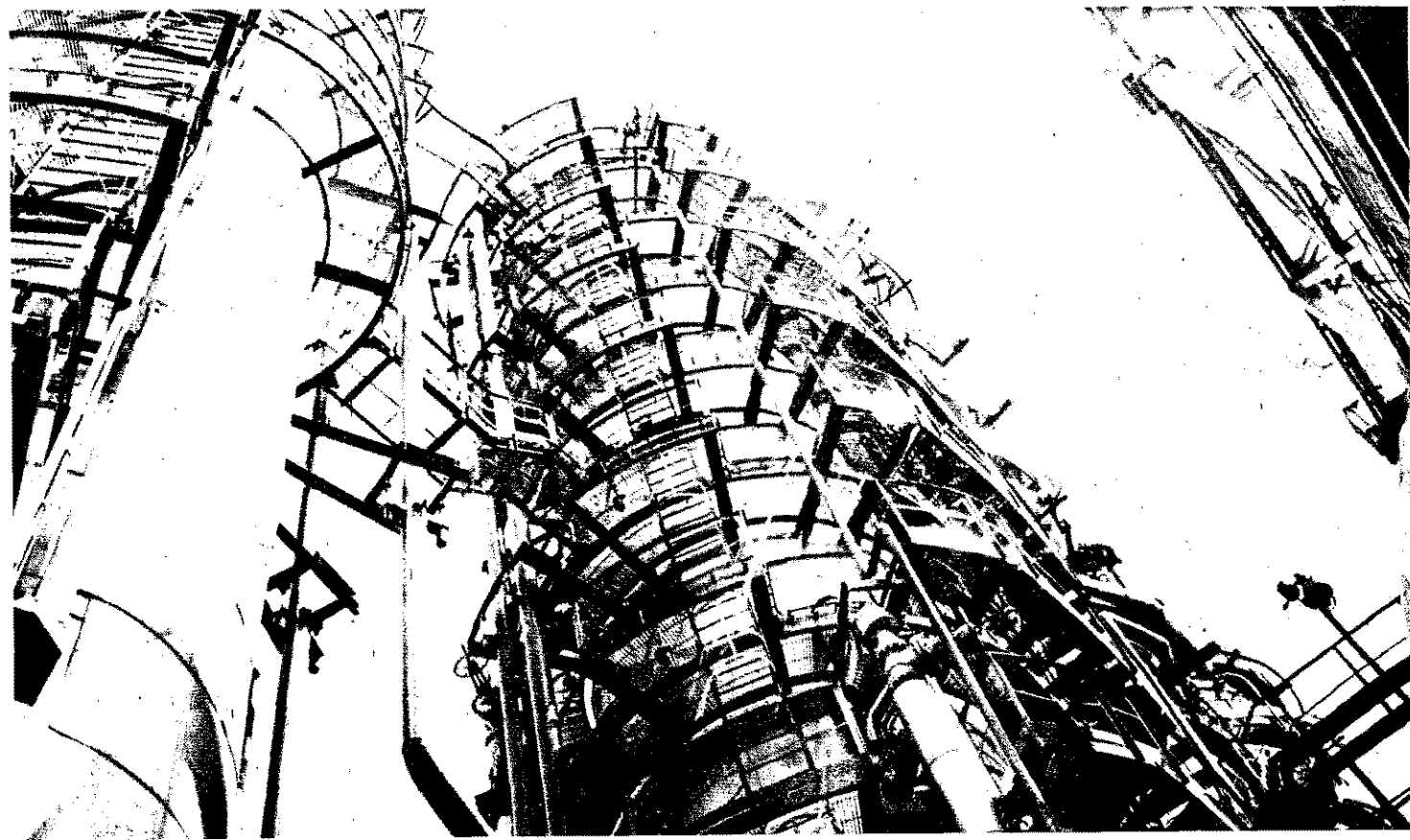
olyan magas tornyot, amelyet tűz esetén aligha lehetne könnyen és gyorsan megközelíteni, a veszélyt gázészlelők jelzik.

A berendezés vízzel és habbal is képes oltani.

A megyében bekövetkezett jelentős változások milyen tűzvédelmi következménnyel jártak? Lényegében erre a kérdésre keres választ a megyei parancsnokság, amely összeállította az elmúlt öt esztendő kapcsolatos adatait, és tanulmányban dolgozza fel a következtetéseket. Arra számíthatunk, hogy így mind a megelőzésben, mind pedig a mentő tűzvédelmi tevékenységben a jelenleginél pontosabb képet kapnak a megváltozott körülményekről, amelyekre már az eddigi ismeretek alapján is igen jellemző, hogy nagyszámú tűzveszélyes ipari létesítményt telepítettek Budapest környékére, és bérlelőként sok milliós értékű raktárakat tartanak fenn fővárosi vállalatok a megye jó néhány, egyébként mezőgazdasági létesítményében.

Boros András, a megyei tanács dabasi városi hivatalának elnöke arról volt szíves tájékoztatást adni, hogyan értékeli a dabasi tűzoltó-parancsnokság tevékenységének beilleszkedését a tanács apparátus munkájába.

százhalombattai. Oltási lehetőség felszállóvezetékekkel. A veszélyt gázészlelő jelzi

Az elnök elvtárs egyebek között elmondotta, hogy a korábbi nagyon jó kapcsolatok igen előnyös feltételeket teremtettek ehhez. Abból a célból, hogy lehetőleg minden felmerült kérdést gyorsan rendezzenek, megbízása alapján az igazgatási osztály vezetője állandó és közvetlen kapcsolatban van a dabasi parancsnokkal, aki különben évente kétszer részletesen is beszámol az egység tevékenységéről.

Dabas meg a dabasi járás eddigi és várható fejlődését figyelembe véve véleménye szerint számos tűzvédelmi intézkedés szükséges attól kezdve, hogy nagy számban kerültek korábban mezőgazdasági dolgozók vagy éppen háziasszonyok az ipari üzemekbe, s még nem szokták meg a nagyüzemi fegyelmet, s folytatva ott, hogy a járás területét védő ütőképes tűzoltó eszközök számát is növelni kellene a közeljövőben. S végül, de korántsem utolsósorban igen sok segítségben szükséges részesíteni a községi első fokú építési hatóságokat, minthogy jelenlegi felkészültségük tűzvédelmi szempontból sem felel meg mindenben a követelményeknek.

Az elnök elvtárs véleménye szerint igen jól bevált, hogy a tűzoltó-parancsnokság is részt vesz a járási hivatal komplex vizsgálataiban, ezekbe egyébként tavaly bekapcsolódtak a járási rendőri szervek is.

A sokoldalú vizsgálódás azt eredményezi, hogy pontosabb képet kaphatnak a tennivalókról, mivel például a tűzvédelmi hiányszorosságok az esetek túlnyomó többségében szoros összefüggésben állnak egyéb természetű fogyatékoságokkal.

A vizsgálatokról emlékeztető készül, és meghatározott időn belül annak is utánanéznek, hogyan küszöbölték ki az észlelt mulasztásokat.

Igen elismerően szólt az elnök elvtárs a járás önkénteseiről, a tanács első számú segítőitársai között említve őket.

A beszélgetés során szóba került, hogy jó néhány helyi tűzvédelmi probléma megoldása az érintett létesítmények felettes szerveinek közbelépését igényelné. Így például járásszerte gondokat okoz a villámhárítók karbantartása.

Csak a név változott, a „márka” a régi. A korábbi HEUREKA most a TAURUS Gumigyár váci gyára.

Jelenleg is működnek a tűzvédelmi örök, vagyis 43 olyan dolgozó, akik különben túlnyomórészt nem is tagjai a vállalati tűzoltóságnak, és abban segítenek, hogy gondosan körülnézzenek a rájuk bízott területen. Így már tűzcsap és vízzel elárasztó berendezés is létesült a javaslatukra.

A gyári szocialista brigádok itt úgy is támogatják a tűzvédelmet, hogy az újonnan belépő dolgozókkal szemben alapkövetelménynek tekintik a tűzoltókészülékek kezelését; ezen felül 32 műszaki beosztású dolgozó szerzett parancsnoki beosztáshoz szükséges ismereteket; ez év szeptemberével összesen 65-70 fő részvételével kötelező tűzvédelmi tanfolyamot indítanak, meghozza három csoportban: az egyikben a TMK-sokat, a másodikban a villanszerelőket, a harmadikban az oldóüzem szakmunkásait és más dolgozóit képezik.

Az előadók a gyár műszaki vezetői lesznek, és tervezik, hogy habgenerátor-kezelői tanfolyamot is rendeznek. (Jelenleg már 15 szakképzett kismotorfecskendő-kezelő van a gyárban.)

Dér Attila fődiszpécser, a tűzvédelmi bizottság elnökhelyettese és Józsa János tűzvédelmi előadó arról is szóltak a beszélgetés során, hogy ez évben eddig még az ezer forintot sem érte el a tűzkárak. Am ebből korántsem lehet arra következtetni, hogy most már minden a helyén van, mivel ha az őr nem veszi észre idejében a nagy mennyiségű préselt lemezek egyik rakásának öngyulladását, akkor jóval súlyosabb veszteség is érhetne volna a gyárat. Fegyelmi felelősségre vonással kellett élni az üzemrész vezetője ellen, minthogy a közlekedési utak el voltak torlaszolva, ami bizony nehezítette a különben gyors beavatkozást.

A vállalati tűzoltóság a versenyeken is szép sikereket aratott, amiért az igazgató ugyancsak értékes anyagi elismerésben is részesítette őket.

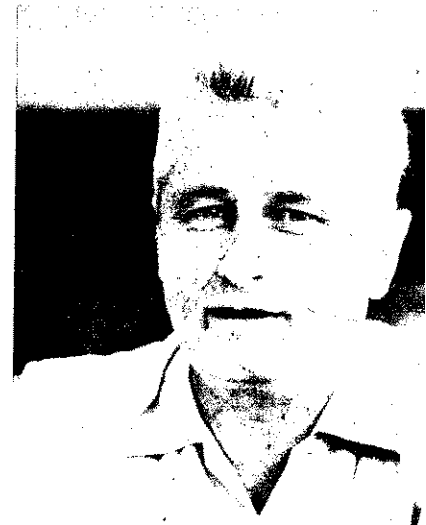
A kábel egyben mentőkötél is, a sűrített levegős készülék álarcába telefon van beépítve

A százhalombattai tűzoltó-laktanya hálóterme

Az ecseri önkéntesek ügyesen kihasználják azt a lehetőséget, hogy 31 tűzcsap van segítségben. Nagy László önk. tű. szds., panok a fia segítségével állította össze a látható mozgó tűzcsapszekerényt.

Mint Pál József, a szertáros elmondta helybeli kisiparosoknak, kiskereskedőknek megmutatták: az említett alkalmatosság

Boros András, a dabasi járási hivatalnöke

Az ecseriek mozgó tűzcsapszekerénye

ével hogyan kell sugarat szerelni a tűzokrokról, hogy szükség esetén ők is beavatassanak. A kerekeken gördülő tűzcsapárrény belső falán nemcsak a tűzcsapokét, hanem azok átmérőjét is feltüntették, mivel mérések szerint 6 at körüli nyomás a hálózatban, kisebb lakóházi tüzet fecsdő nélkül is el tudnak oltani.

✱

Már lezajlott az első olyan tűzrendészeti bályszértési eljárás, amelyet a tanácsi szabványértési hatóság folytatott le. A színhely keve volt, s a 600 forintos pénzbírságot szabó határozat egyik példányát megküldö az itteni járási parancsnokságnak. Tegyük zá, nem véletlenül. A megyei parancsnok kezdeményezésére ugyanis a megyei tás részletes útmutatást adott az ilyen ügyek észéről, s ebben az is szerepelt, hogy a védelmi hatóságoknak minden körülmé- k között ismerniük kell a kapcsolatos eljá- ok eredményét.

✱

Azt hihetnénk, 1973-ban ilyesmi már nem dulhat elő. Pedig Acsaújlakon bizony meg- tént, méghozzá a budapesti XVI. kerületi járási háziipari szövetkezet nem valami gy dicsőségére. A váci parancsnokhelyettes év júniusában a helyszínen tudta meg, gy az említett szövetkezet még tavaly no- mberben részlegét létesített a községben. nemcsak a tűzvédelmi hatóság értesítését ilasztotta el, hanem olyan alapvető köve- ményeknek sem tett eleget; mint például a lgozók tűzvédelmi oktatása.

✱

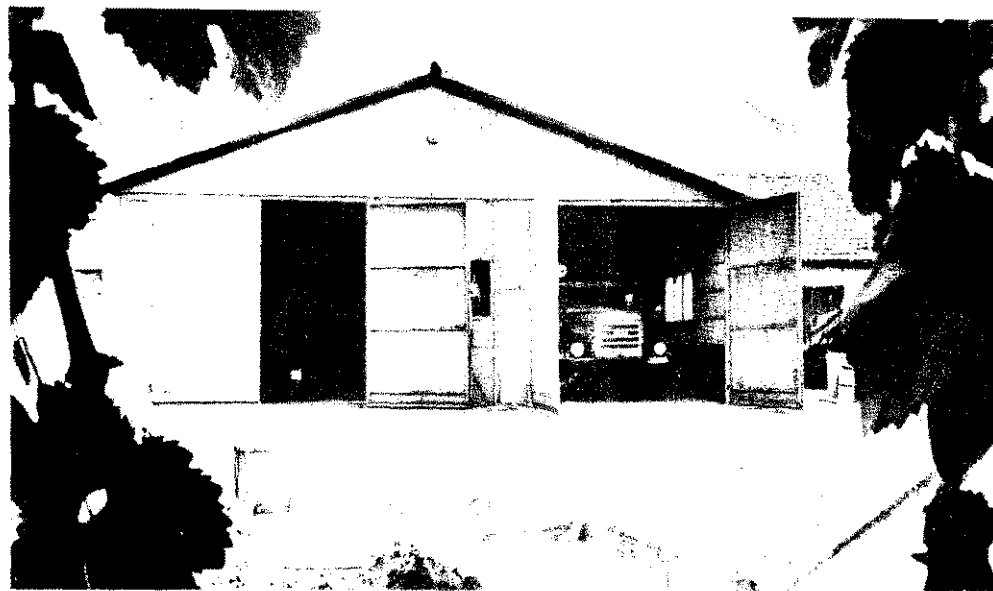
Hogy milyen következményekkel járhat az esmi, abból a solymári tüzeset is némi íze- őt ad.

A vasút melletti új cserépgyárban Demeter

lárman a váci TAURUS tűzvédelmének ezérkarából: Erdélyi István parancsnok- helyettes, Dér Attila és Józsa János

Csak a név változott, a „márka” a régi

A gödöllőiek új modulszertára

József, a budapesti VEGYÉPSZER dolgozója ívhegesztést végzett kb. 20 cm-re egy 220X 200 cm-es faladától.

Hogy ilyen munkához engedély, s az azon feltüntetett kikötések teljesítése is szükséges, az szemmel láthatólag ugyanúgy nem nyug- talanította, mint a láda tartalma.

Amikor hegesztés közben furcsa füstszagot észlelt, dolgozó társainak segítségével néhány vödör vízzel eloltották a tüzet, majd Demeter József értesítette Medve Sándort, a csoport- vezetőt.

Mint a budai járási parancsnokság tűzvizs- gálati jegyzőkönyvében olvastuk, Medve Sándor megtekintette a színhelyet, s csak másnap reggel szólt Szili Péter építészetö- nek.

A budai járási tűzoltó-parancsnokság úgy értesült – ugyancsak másnap – a történetk- ről, hogy az Állami Biztosítónál kérték a ká- rosulttól a jegyzőkönyv-kivonatot.

A ládában értékes import automatika ment tánkre, s veszélyeztetve volt egy ugyanilyen tartalmú másik láda is, így igen jelentős kár keletkezett.

✱

Jóformán tűzkármentesen fejeződött be a betakarítás az ország egyik legnagyobb me- zőgazdasági megyéjében.

Egy igen veszedelmesnek ígérkező tüzet vi- szont úgy sikerült idejében megfékezni a KKI sóskúti kerületében, hogy az ott dolgozók nem veszítették el a lélekjelenlétüket.

Amikor a kombájnvezető észrevette a XX 50-es táblán felcsapó lángokat, nyomban megkezdte a tartályban levő búza ún. leüríté- sét, és szólt a tehergépkocsi vezetőjének, s ő a tűz észlelését követő negyedik percben már riasztott is.

Először kézioltóval avatkozott be a kom- bájn vezetője, de ez már nem járhatott eredménnyel. Ekkor védőszávet húzott az erő- géppel, majd a kikerkező vállalati tűzoltók vi- zeslaji segítségével sikeresen megfékeztek a tüzet. Így mindössze 300 négyzetgöl búza és szalma égett el, 10 kat. h búzát és 40 kat. h szalmát viszont megmentettek.

✱

A vártól gazdagabb termés tárolása Pest megyében is okozott gondokat. Sok helyen éghető tetejű faépületekben tárolják a ter- ményt, s ez ellen most aligha lehetett volna szólni, hiszen minden egyéb tárolóhely is fog- lait.

A járási-városi parancsnokságokon azon- ban felvetették: a gabonafelvásárló egy kissé több előrelátással azért jó néhány helyen biz-

toságosabb körülményeket teremthetett vol- na, mert hát olyan megoldással is találkoztak, hogy az említett típusú tároló egy takarmány- feladózó tőzsamszédságában volt. Egyéb- ként úgy értesültek, hogy azért éghető tete- jűek ezek a tárolók, mert hullámpala tetővel már beruházásnak számítanának, s jóval bo- nyolultabb volna az engedélyeztetésük.

✱

Ma már nem azzal az érzéssel nézegetheti a látogató a szinte minden kényelemmel el- látott százhalmobattai tűzoltó-laktanyát, hogy szép, szép, de mi van Vácott, Cegléden meg a többi egységen?

Vácón például az elmúlt évben készült el a kibővített szertár, építői az egység beosztot- tai voltak; amikor ott jártunk, éppen csiszol- ták, illetve lakkozták a parkettát, ennek itt Szunyogh Károly törm. a hivatott mestere.

Gödöllőn – ugyancsak részint saját erőből – modulelemekből létesítettek szertárépületet. Az elemek beemelésekor a megyei parancs- nokság beosztottjai és a váciak is segítettek.

Dabason a megyei tanács járási hivatala vezetőinek kezdeményezésére teremtenek majd jobb körülményeket, s a cegédiek is sokat szorgoskodtak.

A lehetőségek természetesen Pest megyé- ben sem korlátlanok, de úgy vélik, továbbra is számítva a beosztottak áldozatkészségére, valamint az egységek közötti kölcsönös se- gítségnyújtással az elkövetkező időkben is le- het még tenni egyet és más azért, hogy a laktanya valóban második otthon legyen.

Gádor-Kútvolgyi

Lakozáshoz csiszolják a váci laktanya parkettás helyiségeit

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Osszesen 32 000 liter normál-benzint tartalmazó tartályszerelevény haladt át Landshut egyik belvárosi utcáján. A gépkocsiból és három utánfutóból álló szerelevény nagy sebességgel haladt, balra kanyarodáskor az egyik utánfutó felborult, és kitért egy jelzőberendezést. Az utánfutó azonnal égni kezdett, s a tűz áterjedt a gépkocsira is. A gépkocsivezető az utolsó pillanatban még ki tudott ugrani a vezetőfülkéből.

A landshuti önkéntes tűzoltóság két perccel a riasztás után kiérkezett a helyszínre. Mivel a baleset színhelyének megközelítésekor már látták az állandóan terjeszkedő, hatalmas fekete füstgömböt, rádiótelefonon „nagyriadó”-t rendeltek el.

A baleset színhelyén a következő kép fogadta az önkéntes tűzoltókat: a gépkocsi és a felborult utánfutó égett, tüzet fogott továbbá egy lakóház előtti üzemanyag-töltő-állomás kútoszlopa és a föld feletti 1400 literes tartálya, a közvetlen közelében levő deszkarakás, valamint a házfallal mellett leállított tehérgépkocsi utánfutójának fedőpönyvéje. A tűz leginkább a 64. sz. lakóházat fenyegette – a lakók még a tűzoltóság helyszínre érkezése előtt kimenekültek – továbbá a 64. számú házzal szemben levő épületkomplexumot. Robbanásveszély fenyegetett a tartálykocsiknál, a Diesel-kútnál, valamint a benzinkútnál leállított három, egyelőre ismeretlen tartalmú, egyenként 200 literes hordónál. Később kitudott, hogy ezekben a hordókban elhosznált olajat tároltak. Felderítéskor derült ki, hogy a 64. számú lakóház közelében százszámú pébénáz-palackot tároltak.

A baleset alkalmával leszádkadt az utánfutó gőzkúpja, és ezen a nyíláson a benzin égve folyt ki a szabadba, majd robbanásszerű robaj kíséretében egymás után felszakadt a három másik gőzkúpja is. Az égő benzin elborította az úttestet. Az égő gépkocsiból a két biztonsági szelepen át az égő benzingőz kb. 10 m magasságú fáklyaként tört felfelé.

Első lépésként 8 sugárral kísérelték meg a tűz által fenyegetett épületek védelmét. A 64. számú lakóház mellett álló utánfutón, a deszkarakáson, valamint a Diesel-kútnál rövid idő alatt sikerült eloltani a tüzet.

Időközben a helyszínre érke-

Tartálykocsitűz Landshutban

zett a tűzoltóság többi gépjárműve is, és hamarosan további 16 sugárral vetettek be. Sikerült is megakadályozniuk a gépkocsi tönkremenetelét – pedig ezt már mindenki lehetetlennek tartotta. Az 1400 literes Diesel-tartállyal, valamint a három hordónál is megszüntették a robbanásveszélyt. Az oltási munkát rendkívül megnehezítette a kánnikulai meleg (34°C volt árnyékban!), és hogy a fehéren izzó utánfutó-felépítmények szinte elviselhetetlen sugárzó hőt árasztottak.

Körülbelül 40 perccel a baleset bekövetkezése után jelentették, hogy lángok törnek fel és füst szivárog a baleset színhelyétől mintegy 1500 méterre levő csatornákából. Azonnal az új veszélyterületre irányítottak készenlétben álló két tartályos tűzoltó-gépjárművet. Ezen túlmenően hangszórókon figyelmeztették a lakosságot. További bonyodalmakkal azonban nem kellett számolni, mivel a kiömlő benzin már égve került a csatornába, és így robbanó gőzök nem keletkeztek a csatornahálózatban. A csatornahálózatot hosszabb ideig nagy mennyiségű vízzel öblítették át, és a jobb átszellőzés céljából részben eltávolították a csatornafedeleket.

tővé vált, ezzel azután végesen eloltották a tüzet.

A tartályok további hűtése a gépkocsiban levő üzemanyagot és az utánfutó benzin-víz keverékét átszivattyúzták üres tartálykocsiba. Ez a munka egy és háromnegyed órát igénybe. A gépkocsit viszont célokra elvontatták, és lefekták, az utánfutót egy városi lekre állították be.

A bevetés öt és fél órával ért véget. A bevetésben tűzoltó vett részt 18 járművel egyenként 20 literes kilenc tartállyal. Előzetes becslés szerint a kár összesen 20 DM volt. A hőség miatt egy oltó vérkeringési bántalmat szenvedett, és két napig kórházban ápolták, két másik tűz pedig megsérült.

A 64. számú lakóháznál elhelyezett forgalmi jelzőlámpa csoló- és elosztószekrényre, lamint az egyik, városrészi áramvezeték is megsérült a tűzvetkezésben. Ez órákig tartó áramkiestést okozott, rence volt viszont a szerelésében, hogy a föld alatti vezeték sértetlen maradt, jéhet az égő utánfutó éppen csak a tolózára felett állt!

Az oltási munkákat alkalmozta a kíváncsiságok tömege közülük sokan dohányoztak benzingőzzel terhes környez-

Időközben sikerült eloltani a gépkocsi tüzet, és annyira lehűtteni a felborult utánfutót, hogy nehézház alkalmazása is lehe-

Tűzkatasztrófa egy japán kórházban

Az elektromos berendezés figyelmen kívül hagyása tragédiához vezetett egy japán városi kórházban.

Az első emeleti ügyeletes orvos, doktor Kodzo Iszimapu aludt, amikor a villamos kandallótól meggyulladt mellette a redőny.

A tűz gyorsan terjedt, és hamarosan elborította az ötemeletes épületet. A vészkijáratok régi bútorokkal voltak eltorlaszolva, s így a kiürítés megkezdése előtt a tűzoltóknak kellett szabaddá tenniük az utat.

A tüzet két óra leforgása alatt eloltották. 13 beteg, köztük két gyermek, füstmérgezésből vesztette életét, további mintegy 100 égési sérülést szenvedett, közülük 30-an súlyosak. A tűzkezelés idején összesen 240-en tartózkodtak a kórházban.

1970-ben egy Tokió melletti városban pusztított hasonló tűz az elmebeteg kórházban. Akkor 17-en haltak meg.

Az elmúlt évben Japán mintegy 1700 ember vesztette tét tűz következtében. Ez rek szám a háború utáni évek c taihöz képest.

Mint a tüzek elleni harcra adott „Fehér könyv” megállítja, a tűz több mint 40 ezer lád otthonát semmisítette r

Az országban összesen 57 tűz volt az elmúlt évben. Tűz szenvedett 311 hajó és 3700 több gépjármű.

Az összes tűzkárt 82 millióra becsülik, ami 4,2 százalékkal magasabb az 1971-esnél.

A tüzek fő keletkezési okai faházak szinte valószínűtlen kasága, ami főként a várc munkások lakta körzeteire lemez, emellett nem fordító kellő gondot a melegítőkész- kekre. A japán házakban ni központi fűtés, ezért a család a téli hónapokban az összes képezhető villanymelegítő villanykandallókkal és kero- égőkkel fűtik otthonukat.

nitril volt a tartályagonokban

kioltott egy vasúti szerelvény
 ingham amerikai városka kö-
 en (USA, Alabama állam).
 keletkezett, és akkor kide-
 nagy három tartályagonban
 itril volt. E szerves vegyü-
 gésekor cianhidrogén válik
 ért gyorsan kiürítették a kö-
 röztek lakosságát.
 gkiséreítették eloltani a tüzet,
 em sikerült. Nem segítettek
 a tűzoltó anyagok sem,

amelyeket konténerekben heli-
 kopterekből dobtak le.

A füstoszlopok már Birming-
 ham széléhez közeledtek. De itt
 váratlanul megfordult a szél, és
 a mérgező gőzök túlnyomó ré-
 szét a préri felé sodorta.

„Csak a csoda menthette meg
 a város lakosságát, és ez a cso-
 da végbement” – jelentette ki
 a helyi orvos.

ajakovszkij és a tűzvédelem

gyimír Majakovszkij születé-
 1. évfordulóján eddig ismer-
 alkotásra bukkant G. Er-
 kutató.

Majakovszkij múzeumot az
 duló előtt abba a házba
 ztették át, ahol a legna-
 szovjet költő 1919-től ha-
 j élt és alkotott.

archívum' átszállításakor az
 dossziében a ROSZTA el-
 résű hírügynökség német ki-
 ában megjelent olyan pla-

kátra bukkant, amelynek – Ma-
 jakovszkij rajzaival és szövegé-
 veivel – az erdőtüzek elleni harc
 a témája.

Már korábban is köztudott
 volt, hogy a forradalom dalnoka
 hatalmas számban készített agi-
 tációs plakátokat a fiatal szovjet
 állam segítésére, s ezek közül
 akadtak tűzvédelmi témájúak is.
 Művei kilencedik kötetében –
 1958-ban – 16 tűzvédelmi ver-
 ses jelmondat is szerepel.

NÉHÁNY SORBAN

HIDSZAKADÁS OLASZORSZÁGBAN.

Udine közelében a közelmúltban lesza-
 kadt egy híd, mivel
 egyik tartókötele
 megpattant. A tíz
 méter magas függő-
 hídról 40 ember a
 Natisona folyóba zu-
 hant. A mentésben a
 tűzoltóság is segített.

HELIKOPTERTÜZ.

Rio de Janeiro kül-
 városa felett kigyul-
 ladt és lakóházra
 zuhant egy helikop-
 ter. Négyen életüket
 veszítették.

VULKÁNKITÖRÉS VESZÉLYE.

Kilakol-
 tatták a Közép-Jáva
 Merapi nevű vulkán-
 jának lábánál élő
 mintegy 10 ezer em-
 bert, mivel vulkánki-
 töréstől tartanak a
 helyi hatóságok. A
 munkálatokban a
 tűzoltóság egységei
 is részt vettek, és a
 tűzvédelmi szerv biz-
 tonsági intézkedése-
 ket tett egy esetleges
 kitörésre számítva.

ÁRVIZEK AZ USA-BAN.

Vermont ál-
 lamban 24 órás eső-
 zés jelentős árvizeket
 okozott. Az anyagi
 károkat 8-10 millió
 dollárra becsülik. A
 lakosság mentésében

a tűzoltóság is köz-
 reműködött. Árvíz-
 pusztított még Maine
 és New Hampshire,
 valamint Massachu-
 setts államokban is.

TÜZ EGY PARI-ZSI LŐSZERGYÁR-BAN.

A francia fővá-
 ros déli elővárosának
 lőszergyárában ha-
 talmas robbanás tör-
 tént, majd tűz kelet-
 kezett. A szerencsét-
 lenség következtében
 huszán megsérültek.
 A helyszínre érkező
 tűzoltóknak sikerült
 megakadályozniuk a
 lángok tavaterjedé-
 sét.

LANGRA LOBBANT A KRIKETT-JÁTÉ-KOS.

Szerencsés ki-
 menetű baleset tör-
 tént Rod Tyrell kri-
 kettjátékosnál, aki
 nem játékkal került
 az érdeklődés közép-
 pontjába, hanem
 azért, mert produk-
 ció közben hirtelen
 lángra lobbant. A
 nagy erővel feléje
 küldött labda elta-
 lálta a britoni játé-
 kos, illetve a zseb-
 ben levő gyufásdo-
 bobt, amelyben az
 erős ütéstől meg-
 gyulladt a gyufa.

TÜZVESZ NEPAL FŐVÁROSÁBAN.

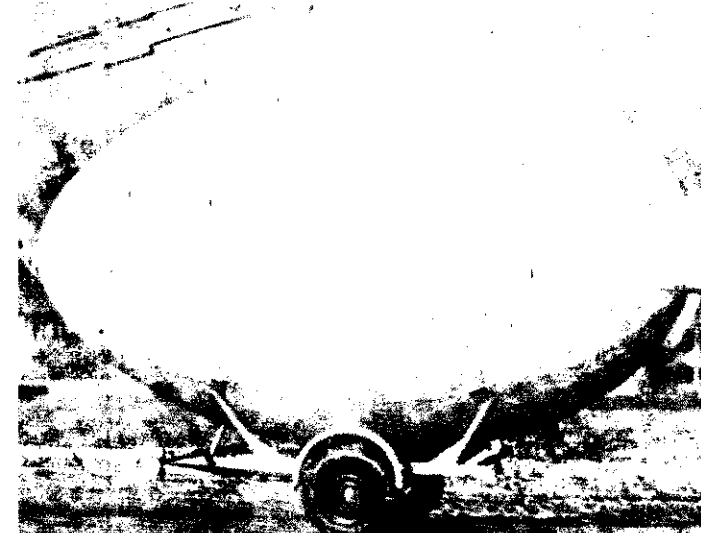
Kat-
 manduban nagy
 tűzvesz pusztított,
 amely a nepáli kor-
 mány főtitkárságá-
 nak épületére is át-
 terjedt: számos iro-
 da, köztük a minisz-
 terelnök és a pénzü-
 gyminiszter kabinet-
 je és értékes doku-
 mentumok teljesen
 elégték. A tűzvesz 30
 áldozatot követelt. A
 mentésben részt vevő
 tűzoltók közül is töb-
 ben meghaltak, vagy
 súlyosan megsérültek.
 Jelentések szerint ez
 a tűz volt a legna-
 gyobb Nepál történe-
 tében; okát most
 tisztázzák.

NAGY TÜZ UTOTT KI A PRÁGAI Technop-lyn Nemzeti Vállalat

kyjei acetilénüzemé-
 ben, amelynek követ-
 keztében felrobban-
 tak a gázpalcok.
 Az oltásban részt vet-
 tek a prágai és a
 közép-csehországi ke-
 rület tűzoltó-alakula-
 tainak egységei, a
 rendőrség, sőt a gyár
 dolgozói is. Szeren-
 csére halálos áldoza-
 tot nem követelt a
 káreset, még sérülés
 sem történt. A tűz
 okának kivizsgálását
 szakértők bevonásá-
 val megkezdték.

Majakovszkij verses plakátja. A szöveg nyersfordítása: 1) Közleg a szárazság 2) Falvainkban, mocsarainkban, erdeinkben tüzek keletkeznek. 3) Valahol gyújtogatók mesterkednek. 4) De mindennél gyakrabban magad vagy a gyújtogató 5) A tűznél üldögélnek. 6) Nem üntenek rá vizet, nem oltják el. 7) Egy óra múltval teljes erővel égnek a lánokok. 8) Valakinek a lába nem topossa el a csikket 9) Eg a falu – nem sok, nem kevés. 10) Mit tegyünk hátf 11) A gyújtogatók keményen meg kell büntetni. 12) S légy óvatosabb a tűzzel!

Ez az óriási „tojás” egy 20 mé-es víztartály, és svájci tűzoltóegységgel különleges utánfutóval vontatják

Finompapír-gyártmányok égéstechnikai és oltáskísérleti tapasztalatai

Tapasztalatok

— Az álló tekerccspapírok a legkisebb láng hatására meggyulladnak, és meglehetősen intenzíven égnek.

— Egés közben a tekerccspapír palástján az egyes rétegek hosszanti irányban felrepednek, és az egyik papírréteg folyamatosan meggyullad a másiktól, lángol, majd izzik és szenesedik.

— Egy bizonyos idő után — 5—8 perc — a lángolás lassul, az égő felület izzásba, majd szenesedésbe megy át.

— A tekerccspapír égése közben az erős hősugárzás képes meggyújtani a közelében levő éghető anyagot.

— Az égés közben keletkező meglehetősen magas hő zárt helyen összpontosul, ami jelentős hőterhelést eredményezhet.

— Egés közben a tekerccspapírok közötti részen lassan égő, izzó tűzgócok keletkeznek.

— A bálák találkozási pontjánál levő függőleges hézagok kéményhatást fejtenek ki.

— Az égés közben keletkező kisebb „tűzvihar” tovarepíti az izzó, lángoló papírrészeket.

— Oltás közben az oltóanyag ütőhatása leszakítja az izzó, szenesedő részeket, s a keletkezett légáramlás továbbrepíti őket.

— Az egész tekerccs — beavatkozás nélkül — kb. 10 óra alatt ég el.

A 2. gyújtás leírása

A gyújtást az 1. kísérlethez hasonló módon végeztük el úgy, hogy a hulladékpapírt a fekvő tekerccsbálák közé helyeztük el. A hulladékpapír pillanatok alatt lángra lobbant. Azonban a tekerccspapír meggyulladása sokkal lassabban ment végbe, mint az álló tekerccsbálák esetében.

Perc	Tapasztalatok
0.00	Begyújtás.
0.30	A hulladékpapír elég.
1.00	A tekerccspapír kezd meggyulladni.
3.00	A három tekerccspapír a gyújtási hely felőli oldalán ég. Az álló tekerccs a fekvő tekerccspapírokkal ellentétes oldalon meggyulladt egy kis darab égő hulladékpapírtól, de eloltottuk.
10.00	A fekvő tekerccseknél a lánggal való égés megszűnt. Csak ott, ahol összeérnek a bálák, és hézag nem észlelhető, figyelhető meg kisebb lángolás. A többi égő felület csupán izzik, szenesedik. Az álló tekerccsbála nem ég.
15.00	A fekvő tekerccspapírok találkozásánál — ahol hézag van — izzó tűzgócok keletkeznek, a tekerccsek felrepednek, de nem teljes hosszban.
20.00	Az álló tekerccspapír még mindig nem ég. Felületi hőmérséklete 45 °C. A fekvő tekerccspapírok izzása, szenesedése jóval lassúbb, mint előbbi esetben az álló tekerccspapíroké volt.
45.00	Az oltást 1 db porlasztott sugárral 10 mp alatt elvégeztük.

Tapasztalatok

— A fekvő tekerccspapírok az égő hulladékpapír hatására meggyulladnak, de a tűz kifejlődése lassúbb, mint az álló tekerccsbálák esetében.

— A lángolás hamarabb szűnik meg, az izzás, szenesedés is előbb következik be.

— Egés közben távolról sem keletkezik olyan erős hő, aminek hatására olyan légáramlás keletkezhet, amely felragadja az égő, izzó papírrészeket.

— A fekvő tekerccspapírok hősugárzása kisebb, mint az állóké. Így az égő, fekvő tekerccspapírok végétől 25 cm-re elhelyezett álló tekerccspapír felületi hőmérséklete a hősugárzás következtében csak 45 °C-ra melegedett fel, s természetesen nem gyulladt meg.

— A fekvő tekerccspapírok találkozási pontjánál is keletkeznek izzó, lángoló tűzgócok. Ezek égését azonban csak a vízszintes huzathatás — nem pedig a függőleges kéményhatás — táplálja, élesztí.

— A fekvő tekerccspapír égésekor, mivel az égés kisebb intenzitású, a tűz 45 perc alatt nem terjed át a bálák egész felületére, csak beégések keletkeznek az egymáshoz közel eső részekben.

— A kisebb intenzitású égés következményeként kevesebb hő szabadul fel, így zárt helyen csekélyebb hőkoncentrációval és hőterheléssel lehet számolni.

— A fekvő tekerccspapírok csak kb. 10⁰-a károsodott által, s ez is főleg a paláston bekövetkezett beégések formájában.

A 3. gyújtás leírása

A gyújtást ez esetben is hulladékpapírral végeztük a tekerccspapírral és ívespapírbálákkal végeztük a kísérlet ívespapírbálák fa raklapokon voltak elhelyezve. Az íves papírok vegyes összetételűek, különböző minőségűek voltak, anyag-tartalmuk és felületi kezelésük is eltérő volt. E l végrehajtása során 6 kg-os porraloltóval oltási próbát is tünk.

A tekerccs- és íves papírokat egyidejűleg gyújtottuk meg, ezért tettük, hogy összehasonlíthassuk a kétféle anyag égési viselkedését.

Tapasztalatok

Perc	Tapasztalatok
0.00	A begyújtás: Csak az álló krepp tekerccspapírokat gyújtottuk meg, az ívespapírbálákat nem. Az ívespapírbálák között hulladékpapír volt.
0.15	A láng pillanatok alatt végigszaladt a tekerccspapírok szán, jóllehet nem volt szabad tekerccsvég a gyújtóhely felében.
0.30	A tekerccspapírok terjeszkedni kezdenek, és a belső erő hatására az egyes tekeredések felhasadnak, és meledízik a felhasadt tekeredések ún. „lelapozódása”.
1.00	Az égés sokkal gyorsabb, és nagyobb intenzitású is, a többi papírféleségeké. Az íves papír még nem ég, a sugárzó hő következtében az ívespapírbála felületi hőmérsékletet 140—160 °C.
2.00	Az égés hevesebbé válva egyre fokozódik. A magas hőmérséklet-különbség következményeként támadt „tűzvihar” felkapja és továbbrepíti a lángoló, izzó részeket. Ilyen rész gyújtotta meg az ívespapírbála tetején levő papírt.
5.00	A heves lánggal való égés tovább folytatódik. A szenesedés nehezebben indul meg, mert a „tűzvihar” okozta erős légáramlás a tekerccspapír palástjáról az elszenesedett izzó részeket leszakítja. Az ívespapírbálák teteje csak izzik, szenesedik. A két tekerccsbála találkozásánál izzó — lázó tűzgóc alakul ki.
8.00	Az ívespapírbálák között levő hulladékpapír meggyulladt, a bálák azonban nem gyulladtak meg, csak leik szenesedtek. A fa rakodólap ellenben meggyulladt.
15.00	Megkezdődött a szenesedés, izzás, de a lángolás alig látható.
30.00	Az elszenesedett, izzó rész nem képes vastagodni, még a légáramlás lesodorja. Továbbra is izzó tűzgóc van a tekerccspapír találkozásánál.
35.00	A még mindig változatlan intenzitással égő tekerccspapír megkísérlik eloltani 2 db 6—6 kg-os porral oltó tűzoltószülékkel. (A készülékben nem parázsolt por volt.) A tűzben csak a lángolást lehetett megszüntetni. A készülék nagy nyomáson kilövellő oltópor megbolygatta a vékony elszenesedett, izzó réteget, s szétszórta a levegőbe.
36.00	A tekerccspapírok visszagyulladtak, s változatlan hevességgel tovább égtek.
45.00	1 db porlasztott sugárral 12 mp alatt oltottuk el a tekerccspapírokat.

Tapasztalatok

Az íves papírok esetében:

— Az íves papírok oldalsó kiálló részei, valamint a lapok meggyulladnak a láng hatására. Azonban a láng a tűz részhez érve elalszik, és csak elszenesedett rész marad.

— A felső ívek meggyulladásuk után a keletkezett hő feléje hatására főlészálnak, és odább repülnek. Ez a folyamat is meg végbe.

— Nagyobb mennyiségű hulladékpapír égésekor a meggyulladástól száraz fából készült raklapok meggyulladnak és égnek.

— Két vagy több raklapon levő ívespapírbála esetén a lapok kiégnek, az ívespapírbála ennek következtében ledől, fellazulhat, s ezt követően az íves papír is tömegében éghet meg.

— Kiterjedt ívespapírtűz keletkezéséhez sokkal hosszabb idő szükséges, mint a függőlegesen állított tekerccspapírokéhoz.

— Az ivespapírbálák közötti tüzek esetén különös gondot fordítani az égő, izzó fa raklapok oltására.
 — Noha az ivespapírbálák kisebb intenzitással égnek, illetve a szélük szenesedik meg, mégis olyan károsodás éri őket, ha egészen elégték volna, mivel az égett szélű papír további elgőzölgése nem lehetséges.

Az álló krepp tekercspapír esetében:

— A bála gyulladása pillanatok alatt, egész kis láng hatására bekövetkezik, annak ellenére, hogy nincs fellegő tekercsvége.
 — A bála meggyulladását követően — mivel a bála laza tessalésű, és a tekeredések közti levegő felmelegedik — a bála szétkedni kezd, és fokozatosan felhasad.

— A felhasadás mentén a lángok gyorsan terjednek tovább, yrészt ennek a következménye, hogy a krepp tekercspapír sebben és intenzívebben ég, mint a szoros tekercselésű perin.

— A krepp tekercspapírok jóval gyorsabban, nagyobb intenzitással és hőképződéssel égnek. A hevesebb égés következményként keletkezett „tűzvihar” nagy mennyiségű izzó, elszenesepapírreszcskét tép le, és röpt tovább, számolni kell tehát a tűz keletkezésének veszélyével.

— Az intenzív égés következményeként a lángolást csökkentő isz elszenesedés a tekercsbála felületén később kezdődik meg assabban fejlődik ki.

— A krepptekercsbálák találkozási pontjánál fokozottabban áll az izzó tűzgóc kialakulásának lehetősége.

— A krepptekercs belsejében — a papír kreppeltsége következményeként — kis „csövecskék” alakultak ki, amelyek fokozottabban kéményhatást fejtenek ki, és képesek magukban tárolni egész égéshez szükséges levegőt.

— A krepptekercsek porralotóval történő oltása nem eredményes, mert a por nem oltja el az izzó részeket, az elszenesed részeket pedig a készülékből meglehetősen magas nyomással ramió CO₂ leszakítja és továbbrepíti.

— Az oltás porlasztott sugárral a legeredményesebb. Ugyelni azonban a bálák találkozásánál kialakult izzó tűzgócokra.

— A 45 perc égetés alatt a tekercsbálának mintegy 35—40%-a t el.

— A krepptekercs palástján jóval több — és mélyebb — helyi égések voltak, mint a pergamin tekercsbálán.

Következtetések

Habár nem lehetett üzemi viszonyoknak megfelelő körülmé-
 k között lefolytatni a kísérletet, így is számos, előtünk vita-
 és kevésbé ismert kérdésre kaptunk választ. Ezek közül az
 agényesebb, hogy amíg a tekercspapír képes meggyulladni
 intenzíven égni, addig az ives papír nehezebben gyullad meg,
 lassabban is ég, sőt tüze el is alszik.

A kísérlet alapján levonható általános következtetések.

Tekercspapírok

— Közvetlen láng hatására a tekercspapírok meggyulladnak
 intenzíven égnék.

Égés rövid idő — néhány másodperc — elegendő, hogy a
 a tekercspapír egész területére kiterjedjen. A lógó tekercsvég,
 tekercsen levő esetleges folszakadás a papír meggyulladását
 gy mértékben elősegíti.

A keletkezett tűz hevessége, intenzitása nagymértékben annak
 következménye, hogy a tekercspapírok — különösen a krepp-
 papírok — belsejében a palástfelülettel párhuzamosan hajszál-
 vek alakulnak ki, s a bennük levő levegő is táplálja az égést.

Ez a körülmény nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy égés
 ben a bálák „terjeszkednek”, az egyes tekeredések felreped-
 k, s mindez nehezíti a felület elszenesedését, de a lángolva való
 is folyamatosságát is elősegíti.

Fontos körülményként kell értékelni a tekercspapír égése köz-
 n fellépő magas hőmérsékletet, minthogy ez a tűz tova-
 terjedését segíti elő. Egyrészt úgy, hogy a fellépő magas hőmérséklet
 következményeként a levegő felmelegszik, felfrül, hűvösebb le-
 gő áramlik a helyébe. Így kisebb „tűzvihar” alakul ki, és a
 következményként létrejött erős légáramlás az izzó, égő papír-
 részeket leszakítja és továbbrepíti a papírtekercs felületéről, s
 nek távolabb lehullva, újabb tüzeket okozhatnak.

Az égés, illetve az égő papírtekercs következtében felszaba-
 ló magas hő a hősugárzás szempontjából is figyelembe kell
 venni. Ugyanis a sugárzó hő az égő tekercsbála közelében levő
 pirfeleségeket gyulladási hőfokokra melegíti fel és meggyújtja.

A tűz terjedése tehát többféleképpen megy végbe, mégpedig:

1. A közvetlenül egymás mellett levő tekercsek egyikéről a másikra.
2. A légáramlás következtében a szálló, égő, izzó papírresz-
 zék tüzet okoznak.
3. A tekercspapírok között levő hulladékpapírok égése által.

4. A sugárzó hő következtében az 1,5 m-en belül levő tekercs-
 papírok felülete felmelegszik és meggyullad.

5. Bár ezt a kísérlet alkalmával nem állt módunkban vizs-
 gálni, mégis arra következtethetünk, hogy zárt térben a tekercs-
 papírok égése következtében létrejövő hőkoncentráció is képes
 gyulladási hőmérsékletükre felmelegíteni és meggyújtani a még
 nem égő papírtermékeket.

6. Zárt helyen — technológiai üzemi részben — arra is számi-
 tani kell, hogy a gyártás során keletkezett és lerakódott papírpor
 a szálló égő pernyétől belobbanhat, és gyorsan égve az üzemi rész
 más helyeire is továbbíthatja a tüzet. A tekercspapír meggyulla-
 dását követően tehát rövid idő alatt kiterjedt tüzzel kell számolni,
 ha a kezdeti szakaszban — az első 2—3 percben — nem veszik
 észre és nem oltják el a tüzet, illetve nem akadályozzák meg a
 terjedését.

Meg kell jegyezni azt is, hogy a tekercspapírok fektetve táro-
 lása esetén kisebb mértékben adottak a tűz keletkezésének és
 kifejlődésének feltételei. Ez — véleményünk szerint — annak a
 következménye, hogy a palástján nyugvó tekercspapír feszebb,
 saját súlyánál fogva a tekeredései jobban összenyomódnak, így a
 belsejében levő hajszálcsövek levegőrétege sem fejthet ki ké-
 ményhatást, s kevésbé táplálhatja az égést.

A fekvő tárolt tekercspapírok meggyulladása tehát nehezebb,
 égése lassúbb, s felületük elszenesedése gyorsabban megy végbe.

A tekercspapírok égése során a felületén keletkezett elszene-
 sedett réteg elősegíti az égés intenzitásának csökkenését, a lán-
 golás lanygulását.

Ez fontos és figyelemre méltó körülmény, mert elősegíti az
 égés lassulását.

Végeredményben bebizonyosodott, hogy mind az álló, mind
 pedig fekvő tekercspapírok közelében levő, kis mennyiségű gyűrt
 hulladékpapír is elegendő a gyújtáshoz, továbbá: a tekercspapír
 képes teljesen elégni, ha elegendő oxigén áll rendelkezésre, illetve
 nem oltják el idejében a tüzet. Az égés sebessége függ:

1. A tekercspapír tárolási módjától. Az álló tekercs gyorsab-
 ban ég, mint a fekvő.
2. A tekercspapír keménységétől, a tekercselés szorosságától.
3. A papír cellulóz- és töltőanyag-tartalmától.
4. A papírfelület kikészítési módjától.

Így:

- a) Az álló tekercspapír könnyebben és gyorsabban ég, könny-
 nyebben is gyullad meg.
- b) A keményen tekercselt papír égése lassúbb.
- c) A magas cellulóz- és töltőanyag-tartalmú papírtekercsek
 nehezebben égnék. A felület elszenesedése fokozottabb, hamarabb
 következik be.
- d) A simított, enyvezett felületű papírok nehezebben gyul-
 ladnak meg, és lassabban égnék.

Az ives papírok égése

Az ives papírok gyulladási és égési körülményeit nagymérték-
 ben befolyásolja az a körülmény, hogy az ives milyen rendezetten
 vannak egymásra rakva, lógnak-e ki belőle darabok, ives.

Az égetési kísérlet bebizonyította, hogy amíg a fából készült
 raklapok a hulladékpapírtól meggyulladnak, addig az ives papír-
 nak csak a kiálló szélei kapnak lángra és égnék el. A tömör pa-
 pírrész csupán szenesedik.

Az ives papírok égésekor igen veszélyes a felső rész meggyul-
 ladása, mert az égő papír a légáramlás hatására továbbroppen,
 és így lokális tüzeket okozhat.

Igen veszélyes helyzetet teremt, ha — mivel nem vették
 észre idejében a tüzet —, a raklap kiég a bála alól. Ennek követ-
 keztében ugyanis a bála eldőlni, s így szétszóródva, fellazulva
 intenzívvé válik az égése.

Oltási tapasztalatok

1. A porral oltó tűzoltókészülék még a kis kiterjedésű tüzek
 esetében sem alkalmas papírtekercsek égésének oltására. Ugyanis
 a nagy sebességgel és magas nyomáson kiáramló oltó- és hajtó-
 anyag szétszórja az izzó részeket az égő, szenesedő bála felüle-
 téről, s röptüzeket okoz.

Az oltópórn nehezen tapad meg az egyenetlen felületen, és így
 oltóhatását sem fejtheti ki, továbbá nem képes gyulladási hőmér-
 séklete alá hűteni az izzó anyagot.

Mindezek következményeként a lángok elolthatók ugyan, de
 a megmaradó izzó részek képesek újra belobbanítani a papírt.

2. Tapasztalataink szerint a porlasztott víz a legalkalmasabb
 a papírtüzek oltására. Ezzel meglehetősen rövid idő alatt, s arány-
 lag kis vízkarral el lehet oltani a keletkezett tüzet.

Ugyelni kell a tekercspapírok érintkező vagy egymáshoz közel
 álló részeinél keletkező és mélyebb beégés formájában jelentkező
 izzó tűzgócokra, azok tökéletes oltására, lehűtésére. Az ives papírok
 esetében és mindenütt, ahol ezt használják, különös gondot kell

(Folytatás a 17. oldalon)

Az elektronikus számítóközpontok tűzvédelmének problémáiról

Mielőtt rátérnék az előző cikkben említett hármastűzvédelmi követelmény tárgyalására, röviden ismerkedjünk meg a számítógép működési elvével. Így könnyebben beláthatjuk ugyanis, hogy milyen veszéllyel jár e központokban a berendezések, felszerelések és anyagok égése.

Nézzünk egy olyan képzeletbeli munkahelyet, amely valamely vállalat központi helyiségében található. A vállalatnál központosítva kell elvégezni az összes numerikus számításokat. Nevezük ezt a helyiséget számolóteremnek. Az ebben a teremben ülő alkalmazottat pedig számolóembernek; ő előre megadott utasítás – program – szerint elvégzi az összes ide beadott számításokat. A számolóterem felszerelését az 1. ábrán láthatjuk.

Az itt látható tárgyak közül a P és A jelű nyomtatványok szerepét részletezzük. A P jelű nyomtatványon a számolóember részére szabatos utasítások vannak a munka menetére vonatkozóan. Lényegében tehát a feladat megoldásának lépéseit, azaz a feladat megoldásának programját tüntették fel rajta.

Az A jelű nyomtatványon pedig a feldolgozás alapadatai vannak felsorolva. (Pl.: egységárak, áruk eladott mennyiségei, stb.)

A P jelű nyomtatványt nevezzük programlapnak, a rajta levő utasításokat programnak; az A nyomtatványt adatlapnak, a rajta levő számokat stb. pedig adatoknak.

Mielőtt a számolóember megkezdené a feladat elvégzését, nullázott állapotába állítja az asztali számológépet, majd meggyőződik róla, nincs-e ellentmondás a programlapon és az adatlapon közltek között. (Pl.: az előbbi azt „közli”, hogy a vállalat 20 féle termékéről kell végeznie valamilyen számítást, az adatlapon azonban csak 10 féle áru szerepel.) Ha ilyen ellentmondás adódik, akkor a számolóember hibát jelez. Ezt a műveletet ellenőrzésnek – kontrolljának – nevezhetjük.

Ha a kontroll során nem észlelt hibát, a számolóember megkezdí a feladat végrehajtását. Eközben sokféle és nagy tömegű számítást kell elvégeznie. Ezért előre meghatározott szabályok szerint szükséges dolgoznia. Ezért az egész számítási ciklus az utasítások értelmezésével kezdődik. Az elvégzendő feladatokhoz szükséges részadatokat vagy újabb utasításokat – programot – egy ablakon keresztül juttatják be az alkalmazotthoz. Ezt az ablakot bemenetnek, az itt beérkező információkat bemenő adatoknak nevezhetjük. A tulajdonképpeni információt bemenő adatoknak nevezhetjük. A tulajdonképpeni számításokat egy géppel – asztali számológéppel – végzi el az ember, míg a közbenső és végeredményeket a mellé helyezett ívpapírra jegyzi fel, és tárolja.

A kiszámított eredményt ezután egy másik ablakon – a kimeneten – kiadja. Ezt a végeredményt kimenő adatnak nevezük.

Az előbbieken tárgyalt képzeletbeli számolóteremben folyó munka alapján felvázolhatjuk egy elektronikus számítógép elvi felépítését is. Ezt a 2. ábrán láthatjuk.

A számítógép, felépítését tekintve, két nagy egységre bontható, mégpedig a központi egységre (KE) és a perifériára. Nézzük előbb a KE-t. A KE az elektronikus számítógép legfontosabb egysége. Ugyanis ez is 3 részre bontható:

- vezérlőegység,
- aritmetikai egység,
- operatív tároló.

A vezérlőegység tulajdonképpen a számolóembernek felel meg. (Természetesen hangsúlyozni kívánom, hogy a gép nem azonos a

gondolkodó emberrel, csak a betáplált utasításformákat képes megadni, többet nem.) Irányítja a teljes géprendszer munkáját hangolja a részfolyamatokat.

A vezérlőegység – a program alapján – lépésről lépésre vezérli a számításokat, átveszi a programokat, adatokat, tárolja őket.

Az aritmetikai egység az előző példában említett asztali számológép megfelelője. A szerepe a tulajdonképpeni érdemi vagyis a matematikai műveletek végrehajtása. Ez az egység természetesen sokkal bonyolultabb és magasabb szintű feladatát végez el, mint az asztali számológép. A harmadik rész a ratív tároló (belső memóriának is nevezük) végeredményben dolgozás menetét meghatározó program tárolására szolgál. Nevezük a perifériát. Ahogy a számolóember is kapcsolatban szokott lenni a külvilággal – ugyanígy a számítógép is az egységének is van bemenete, illetve kimenete. A feladatok zéséhez szükséges adatokat, információkat, utasításokat a száí bevivő művein (input-egységek) keresztül táplálják be a zék különböző gépi berendezések lehetnek. Az információk vagyí kézi úton lehet közölni a géppel. Kézi betáplálás eseti lentyezetet alkalmaznak (ún. lekérdező írógép). Gépi betáplálkalmazásakor különböző adathordozókon rögzítik az információkat ezeket érzékeli – leolvassa – a számítógép. Ilyen adathordozók lehetnek a mágnesszalagok, mágneslemezek vagy lyukszalag elvégzett feladatokat, eredményeket közölni is kell a külvilág a számítógép kimenő egységei (output-egységek) illetve a kapcsolódó ún. kihozóművek valósítják meg. Ilyenek lehetnek gyorsnyomatók, kártyalyukasztók, szalaglyukasztók, optikai (display) stb.

Mivel a számítógép nagy tömegű adattal dolgozik, ezért rólak őket. (Hasonlóan az emberhez, aki pl. kartotékrendszert fel.) Ezt a feladatot az ún. külső adattárolók végzik el. Mágneszen, mágnesszalagon, mágnesdobon esetleg lyukkártyán stb. ják az adatokat. A mágneses adathordozókon hatalmas mennyiségű információ halmozódik fel. Egy néhány cm-es mágnesszalag például egy gépiről egész napos – folyamatos munkája elfér.

A számítógépteremben, illetve azzal kapcsolódó irodákban, rakban nagy mennyiségű papírt tárolnak (lyukkártyák, lyukszalag gyorsnyomatók kártyapapírjai stb.). Az egyes gépi berendezéseket romos árammal működtetik, így nagyszámú kábelek, érintkezők kapcsolók is tartoznak a számítógéprendszerhez. A számítók csak megfelelő – előírt – hőmérsékleti intervallumban képesek működni, ezért légkondicionált környezet szükséges, amilyen szont nagy mennyiségű elektromos energia kell.

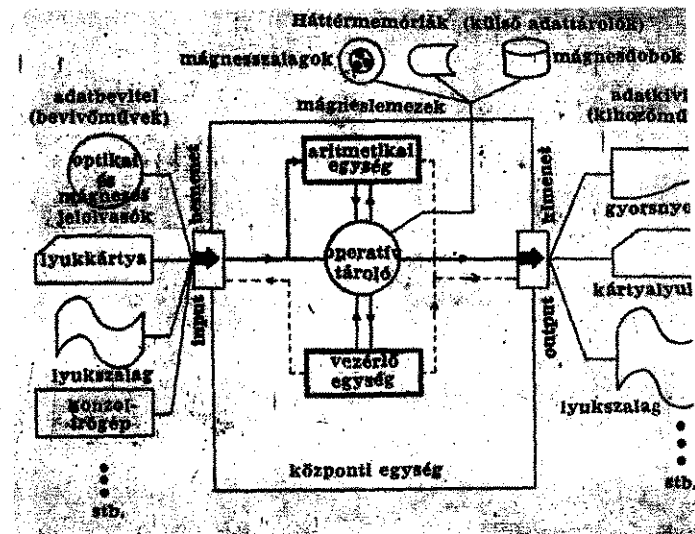
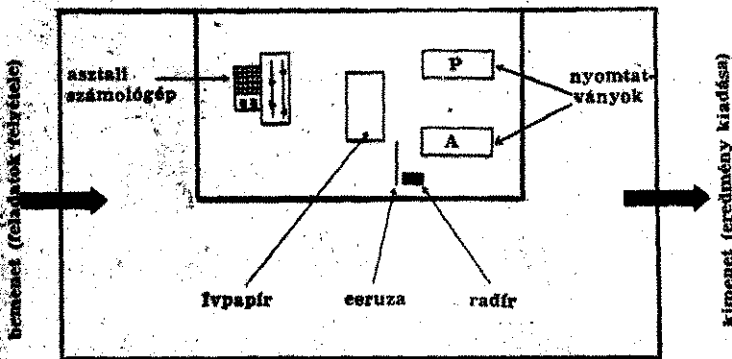
Végezetül egy rövid példával szeretném szemléltetni a számpegyes gyakorlati jelentőségét. Legyen a feladat egy segédemelő látott futódaru elektromos terveinek elkészítése. Ezt a munkát tervezőmérnök kb. 25–30 nap alatt végzi el. A KGMI CII–10 (elektronikus számítógépe ezzel szemben 52 másodperc alatt megugyanazt a feladatot. A következő közlemény arról szól, hogyan kell védekezni a számítóközpontok előbbieken vázolt válnaló tűzveszélyei ellen.

(Folytatjuk)

Dunai Gyula tű. t. okt. villamosmér.

1. ábra: A számolóterem

2. ábra: Az elektronikus számítógép elve

Raktárégés Pécsi Bőrgyárban

rcsa ellenmondás, hogy meggyenkben v júniusában volt az utóbbi tíz év legsebb tüze, ugyanakkor éppen ebben a pban fordult elő a legnagyobb kárral ödött tüzeset.

A szomszédból vették észre

tűz keletkezésének körülményei, közeményei és tanulságai igen elgondolatok. Már az is figyelmet érdemel, nem a károsult gyár dolgozó, hanem ár Ferenc, a szomszédos megyei állatalmi és húsipari vállalat portása vette e 1.50—1.55 körül, és jelezte pontosan, akor a tüzet a pécsi parancsnokság-

z említett időpontban riasztott pécsi és 5-ös fecskendők 1+6 és 1+3 fővel -kor, a 2.22-kor, illetve 2.23-kor riasz-ugyancsak pécsi 4-es és 2-es fecskend- pedig 1—1 fővel 2.30-kor érkeztek ki alszínre.

2.05-kor riasztott vállalati tűzoltóság fővel, 800-as kismotorfecskendővel -kor érkezett ki. A pécsi parancsnok- gépjárművei: 1—1 CSD 420-as, CSD es és CSD 344-es fecskendő, továbbá 1 420-as áramfejlesztőszer voltak. Az mi egység 4, a vállalati pedig 1 E su- l és kéziszerszámokkal működött.

tüzet 2.25-kor feketítették le, 3.12-kor tták el, és 6.30-kor fejezték be az utó- kálátokat. Az oltást vezette: Nagy iltá tű. szds. őrségparancsnok.

25-kor Czilják József tű. őrgy., pécsi osi és járási tűzoltóparancsnok is a vszínre érkezett, a beavatkozás vezet- zomban nem volt szükséges átvennie.

tűz a Pécsi Bőrgyár keleti részén levő ejárattól mintegy 150 m-re levő ún. tmű-készáruraktárban keletkezett.

Súlyos rongálódások

A kelet—nyugat irányú fekvésű épület 67,5 m hosszú, 11,5 m széles és 4,8 m ma- gas, s ebből a készáruraktárnak használt 17,5 m hosszú szakasz égett le. A készáruraktárt bezárt vasajtó választotta el a szomszédos helyiségtől.

A bejárati ajtótól balra levő 3×5 m-es, fából kialakított irodahelyiség határoló falai teljesen elégték.

Égett még: a készáruraktárban tárolt mintegy 25 t rostműbőr (Sopiana, Extracell), molibál és nátron csomagolók, mintegy mázsányi kötözőzsinag, rakodólapok, a raktár és az említett iroda bútorzata, felszerelései, valamint az ott dolgozók személyi használati tárgyai.

A hő hatására erősen megrongálódott, szerkezeti elváltozást szenvedett és részben leszakadt a raktár vasbeton födém- szerkezete, és teljesen megsemmisült a profilüvegből készült határoló fal. Az épü- letgépzési (elektromos) berendezéseket is ugyancsak súlyos károsodás érte.

A sugárzó hő hatására erősen megron- gálódottak a raktár épületének falánál kívül elhelyezett rakodólapok, és durva alakvál- tozást szenvedtek az ugyanilyen körülmé- nyek között tárolt, lúgos hatású anyagot tartalmazó fémhordók is.

E jelenségből, továbbá a vonatkozó ada- tokból arra lehetett következtetni, hogy a helyiségben legalább 1100—1300 °C hőmér- séklet volt, és mintegy 30 millió kcal. szabadult fel (vasbeton gerendák behajlása, vasbeton tálcák teljes megsemmisülése).

Még a végleges tűzoltás előtt kikerkeztek a helyszínre a megyei rendőr-főkapitány- ság vizsgálati osztályának munkatársai, és tekintettel a kár nagyságára, továbbá a gyár meg a kárt szenvedett rostműbőr áru fontosságára, halaszthatatlan nyomozati cselekménynek minősítették az esetet, s a megyei tűzoltó-parancsnokság képviselőjé-

ÜZ- S RÁR- SE- TEK

nek bevonásával azonnal kezdetét vette a helyszíni szemle.

A keletkezési ok

Már a helyszíni szemle során, illetve annak kezdetén tisztázható volt a tűz fészke. Ugyanis a legintenzívebb égésre utaló nyomok minden kétséget kizáróan a raktár déli falán, a transzformátor környékén voltak találhatóak. Itt a falfelület — mintegy 3 m hosszban és 2,5 m magasságban — az erős hőhatás folytán jelentős elváltozást szenvedett. A rostműbőrakkokban is ezen a részen észleltük a legmélyebb beégési nyomokat, és itt volt a legtartósabb az égés is.

A kár körülbelül 1 200 000 Ft. (A meg- állapítás e sorok írásakor még azért nem végleges, mert hosszabb időt vesz igénybe annak tisztázása, hogy ha csökkent értékben is, még mennyi lesz használható a

(Folytatás a 15. oldalról)

dítani az égő fa raklapokra és azok oltására. Ezt nehezíti, ami- az anyag több sorosan van tárolva.

3. A tüzek alkalmával meglehetősen nagy mennyiségű füst és istermék, pernye kerül a levegőbe.

4. A tüzek eloltása után alaposan át kell vizsgálni a hely- nt, sőt a tűz színhelyétől távol eső részeket is, hogy kiderítsük: epülő izzó, égő papírrészekről nem keletkeztek-e tűzgócok.

Előírások

A kísérlet tapasztalatai alapján a következő előírásokat tartjuk szük- esnek:

A) A gyártócsarnokokban, üzemszervekben, félkész- és készáruraktá- ban, a gyártás során keletkezett hulladékokat folyamatosan fel kell tar-ítani, illetve el kell távolítani.

Meg kell akadályozni, hogy a bálák közé hulladékpapír kerüljön.

Különösen nagy gondot kell fordítani az üzemi rendre és tisztaságra.

B) Megfelelő technológiai intézkedés szükséges a tekerccsapírok vé- nek leragasztásához, hogy ne lógnak ki. El kell kerülni a tekercc- sapírok sérülését, felszakadását.

C) A felhasadt, sérült papírtekerccseket külön kell tárolni, még átme- íleg sem szabad az ép tekerccsek közé rakni őket.

D) A sérült tekerccsapírokat csak palástra fektetve szabad tárolni, hogy a sérült rész a megközelítési lehetőség irányában és felfelé legyen.

E) Álló tárolás esetén úgy kell kialakítani az egyes tárolási egysége- ket, hogy szélességük ne haladja meg a 6 m-t, hosszúságuk a 15 m-t, a magasságuk pedig a 6 m-t. A tárolási egységek között legalább 2 m tűz- távolságot kell szabadon tartani.

F) A tárolási egységben lehetőleg úgy kell összerakni a tekerccset, hogy a palástjuknál összeérjenek.

G) Különös gondot kell fordítani a papírpór lerakódásának megaka- dályozására, illetve annak rendszeres feltakarítására.

H) A dohányzóhelyeket az MSZ 595. sz. szabvány előírásai szerint legalább a II. tűzállósági határértékű falal le kell választani az üzem- részekről. A nyílászáró szerkezetek tűzállósága — értelemszerűen — fe- ljen meg a fal tűzállóságának.

I) A különféle légtechnikai és füstelszívó berendezések nyílásait 5 mm- nél nem nagyobb lyukbőségű huzalszöveggel, vagy perforált lemezzel kell ellátni.

J) Az üzemi helyiségekben levő fali tűzcsapokat el kell látni köd- sugárcsővel vagy kombinált sugárcsővel.

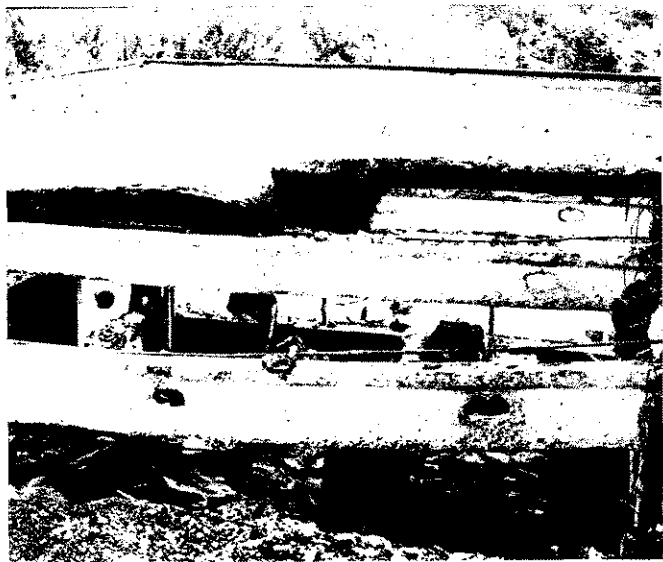
Emellett, amennyiben a technika lehetővé teszi: ajánlatos a tekercc- végek leragasztása mellett a tekerccsapírokat kétsorosban vastag, „szürke” papírral való burkolása.

Tartós tárolás esetén fektetve tárolni a tekerccsapírokat, vagy vegyes tárolást — egy sor állív, egy sor fektetve — alkalmazni.

Vida Pál
tíf. alez.

A raktár falára szerelt, s a káreset következtében használhatatlanná vált tűzcsapszékreny és szerelvényei

A beszakadt tetőzetten át kiáramló hőtől az egy szinttel feljebb levő szitaüzem üvegfa is betöredezett

felületi égést szenvedett rostműbőr táblákból.

Már a vizsgálat kezdetekor le lehetett szűkíteni a lehetséges keletkezési okokat az elektromosságra, a szándékosságra és öngyulladásra.

A keletkezési ok vizsgálata szakértők bevonásával történt, és természetesen számos tanú meghallgatására is sor került. A helyszín részletes tanulmányozása és a tanúvallomások alapján a szándékosság is hamarosan kizárható volt. Az elektromosságot viszont a szakértői vélemény alapján kellett kizárni.

Maradt — mint egyetlen lehetséges keletkezési ok — az öngyulladás.

Ez végül is kétséget kizáróan igazolódott, mivel a Mecseki Szénbányák kutatási osztályának laboratóriuma részletes vizsgálat után öngyulladásra hajlamos, alacsony gyúléspontú anyagnak minősítette a rostműbőrt.

A laboratóriumi vizsgálat egyébként rendkívül alapos, körültekintő munka volt. A csomagolóanyagok vizsgálata mellett négy oldalról is vizsgálta a rostműbőröket, különös tekintettel az extracell alapanyagra. E szerint a száraz extracell gyulladáspontja 440, az átázott extracellé pedig 445

°C. A svélgázok veszélyességét mutatja — svélpont az a hőmérséklet, amelyen a gázkeverék először ellobban —, hogy a száraz extracell svélpontja 190, míg az átázotté 175 °C. A vizsgálat legfontosabb megállapításait szó szerint idézzük:

„Öngyulladási hajlam tekintetében az extracell, továbbá a víz duzzasztó hatásának kitett, majd újra száradt extracell tűnik ki. Ezeknek az anyagoknak az extrém öngyulladási hajlamát — amely eddigi gyakorlatunkban egyedülálló — szemlélteti az a körülmény, hogy a 150 °C öngyulladási hőmérsékletű szerves anyagok öngyulladása az iparban még gyakorlati veszélyt okoz. Az öngyulladási hőmérséklet és az öngyulladási hajlam kapcsolatának értelmezéséhez figyelembe kell venni azt az ismert törvényszerűséget is, hogy a kémiai reakciók sebessége — így a heterogén fázisú oxidációs folyamatok sebessége is — minden 10 °C hőmérséklet-emelkedés hatására 2—3-szorosára növekszik. Így az a feltétel, hogy az extracellben lejátszódnó oxidáció, az öngyulladás-veszélyesnek ismert anyagok gyulladási hőmérsékleténél 70 °C-kal kisebb hőmérsékleten rövid időn belül öngyulladáshoz vezet, a szóban forgó

anyag oxigénnel szembeni rendkívül nitásra utal.

„... az oxidáció sebessége jelentősen függ a hőmérséklettől. A tápárattartalma és a nedvesség előző öngyulladási folyamatot.

„Az öngyulladási hőmérséklet hőfokot adja meg, amelyen az adott vizsgálatot jellemző feltételek közepén meggyullad.”

A vizsgálat adatai szerint a száraz cell öngyulladási hőmérséklete 107, átázott és újra szárítotté 76 °C.

A tanúvallomásokból ugyanakkor állapíthattuk, hogy a helyiségben szeresen mosták a padozatot, és ezt a június 10-i üzemszűrés előtt is.

A tanúvallomások a tekintetben egybehangzóak voltak, hogy a rost — korábban — pár napot meghaladás után károsan felmelegedett egyes esetekben izzásig hevült.

Mint a tüzeset leírása mutatja fényképen is látható — jelentős mennyiségű extracell tároltak egymáson (a tüzeset leírásból a rétegvastagság jelszavát is részletesen bizonyítja) és v — az öngyulladáshoz szükséges

A tárolt rostműbőrök a felületükön égtek

A raktár DNY-i sarka, ahol a tűzfészek volt

elés hiányában bőségesen „rendel-
e” állott.

laboratóriumban nem ismerték

jár jelentős mérvű tűzveszélyessége
égőta nyilvánvaló volt, hiszen ele-
csupán zsírral átitatott, számos régi
sére utalnunk. Ennek megfelelően ko-
igen körültekintően tett eleget a
s a kapcsolatos tűzvédelmi kötele-
eknek.

akkor az időben sajnálatosan egy-
személyi változások következtében
zgató, új tűzvédelmi előadó) kétség-
kimutatható visszaesés következett
tűzvédelmi szervezet tevékenységé-
gyéb körülményeket nem említve
vethető fel, hogy kikre bízták éj-
a a gyárat, és hogyan ellenőrizték

zet elsőként észlelő szomszédos gyár-
ortás ugyanis már kifejlődött égésre
fel, ami viszont arról árulkodik,
nintegy 55—60 perc telt el a tűz-
zés óta!

lett — bár igazán korszerűen fel-
laboratórium működik a gyárban —
set után mégis egyszerűen képtele-
oltak megadni az extracell alap-
rostműbőr éghetőségének legalap-
jellemezőit.

körülmények között érthető, hogy
a gyár legmodernebb és tűzbiztos-
kintett üzemzése ment tönkre, nem
az ún. „blancos” üzem, amely ugyan
készült, de ismerik a veszélyeit,
ek megfelelően gondoskodtak is a
éről.

jelentéktelennek minősítették

lezek ellenére a június 11-i tüzet
megelőzhetnék volna, ha a felelős
közül bárki is komolyan veszi a
ek azonnali bejelentésére vonatkozó
szabályban is rögzített kötelezettsé-

vizsgálat során — egyebek között
is fény derült, hogy a szóban forgó
raktárban korábban többször is ke-
kek kisebb égések, de mivel gyorsan
nyen oltottak, egyszerűen jelenték-
seteknek minősítették őket.

g ha ehelyett veszélyes jelzésnek te-
ék volna ezeket a kisebb tüzeket,
a tűzvédelmi hatóság segítségével
bizonytal idejekorán kellően tisztá-
ák volna a tárolt anyag megenged-
enyiségét, a raktározás, valamint
zedés ellenőrzésének célszerű módját
zesetet követően nem csupán az em-
anyag, valamint védelméért felelős
yek viselkedését vizsgáltuk, hanem
letszerkezetekét is.

zesetet követő reggelen közös okulás
l a helyszínrre hívtuk a megyei
ivállalatok statikusait, hogy a hely-
győződjön meg az épületszerke-
— mindenekelőtt a vasbetont —
igálódások mértékéről és módjáról,
nt arról, hogy a raktári vasajtó
előlen védte a szomszédos üzemet
októl.

tt vázoltak alapján a Könnyűipari
térium meg a gyár vezetői a —
működésünkkel — tűzvédelmi bizott-
lésen határozzák meg a további
alókat.

Dukits Károly
tű. alez.

Kigondolt rá?

Az első pillanatokban jelentéktelennek lát-
szó, valójában azonban figyelmet érdemlő
tűz keletkezett július 4-én a Magyar Visz-
közgyár alig egy hónapja termelő poli-
akrilnitrilműszál-gyárának konverterező
üzemében. A menyezetre szerelt 140 darab
„F”-csőarmatúra közül az egyikben zárla-
tossá vált a kondenzátor, hője meggyúj-
totta a lámpatest műanyag buráját, s az
rendkívül hevesen égni kezdett. A tüzet a
dolgozók több kézi oltókészülékkel elol-
tották, a kár minimális.

Hogy mégis érdemes szólni a tüzesetről,
annak több oka van. A világítótesteket a
Fővárosi Neonberendezéseket Gyártó Vál-
lalat gyártotta és szállította, és megfelelnek
a vonatkozó szabvány előírásainak, kivéve
a műanyag burákat, melyek nem önkilo-
tós műanyagból készültek!

Az említett vállalat az itt alkalmazott
burákkal ellátott világítótestekből minden
bizonytal több százszázat gyártott, és az

ország minden részébe szállítottak belőlük.
Tekintve, hogy a világítótestek egyéb
szempontból megfelelnek a szabvány elő-
írásainak, a tűzvédelmi hatóságok hozzá-
járulnak a „C” tűzveszélyességi osztályba
sorolt helyiségekben való alkalmazásukhoz.

Önkéntelenül is felvetődik a kérdés,
hogy vajon csupán ez a tüzeset keletkez-
hetett az említett okból, s vajon a tűz-
vizsgálatok során gondoltak-e a hevesen
égő és leeső bura gyújtó hatására, s gon-
doltak-e arra, hogy a kondenzátor szétur-
ranása meggyújthatja-e a védőburát?

A kérdés nyugtalanító, de jogos. Javas-
lom tehát minden tűzvédelmi hatóságnak,
hogy az ún. exponáltabb helyeken feltét-
lenül vizsgálják felül a műanyag burák
alkalmazását, illetve kérjenek bizonylatot
az alkalmazott burákról.

Deutsch Sándor
tű. örgy.

Kórháztűz Hamburgban

A közelmúltban a délutáni órákban a ham-
burgi Tabea kórházban olyan tüzeset kelet-
kezett, amely szükségessé tette valamennyi
ápoló eltávolítását. A kórház működését le-
kellett állítani. A tüzoltóság szemszögéből
nézve, olyan rutinbevetésről volt szó, amely
minden tüzoltó napi munkájához tartozik. En-
nek ellenére mégis beszámolót közlünk a tűz-
ről, és pedig azért, mert szerencsére nem tar-
tozik a mindennapos esetek közé, hogy kór-
házakban tűz üt ki; másrészt pedig ismét
megmutatkozik, hogy számos, jelentéktelen-
nek tekintett tüzet előidéző ok rendkívüli
hatású lehet.

A 125 ágyas kórházat állandóan átépítet-
ték, bővítették, és így az évtizedek során Z
alakú épület jött létre. Gazdasági és műkö-
dési, valamint az alapterületet érintő okok
vezettek valószínűleg ehhez az épületformá-
hoz, amely — és ezt a tapasztalt tüzoltó azon-
nal felismeri — tüzoltás szempontjából rend-
kívül kedvezőtlen.

A tüzoltójárművek felállítása a kórházhoz
vezető egyetlen úton elkerülhetetlenül aka-
dályozta az ápoltak feltétlenül szükséges el-
szállítását, így a belső udvar kijáratain át le-
hetett csak a mentőautókhoz szállítani őket.

Már a közelben levő 1. tüzoltórézleg meg-
érkezésekor a középrész tetőzetéből erős füst-
felhők törtek fel. A padlás csak a fő lépcső-
házon át volt megközelíthető, ezt követően
azonnal felállították az elsőnek kikerülő for-
gólétrát is. A padlásra az első perctől kezdve
nem lehetett légzésvédő készülék nélkül be-
hatolni. Az égés fel nem derített körülményei
miatt el kellett kezdeni a kórház ideiglenes
kiürítését.

Az azonnal segítségül hívott tüzoltók a déli
szárnyon kezdték a beavatkozást, pontosab-
ban csak azok, akik nem az ápoltak biztonsá-
gába helyezését voltak elfoglalva. A be-
érkező egységeknek kivétel nélkül a „szűk ke-
resztmetszeteket”, vagyis a kórházhoz vezető
utat és a főlépcsőházat kellett igénybeven-
niük.

Ennek ellenére az északi szárnyban sikerült
meggátolni a tűz kiterjedését. Szükség volt
egy második forgólétra felállítására is, de ez
megakadályozta, hogy további járművek kö-
zelségük meg a belső udvart.

A tüzoltóhoz 18 sugarat szereltek. Hogy

már 90 perc után sikerült ellenőrzés alá von-
ni a tüzet, és ezen idő után már az első ki-
ürítési intézkedéseket megtenni, az nem utol-
sósorban a szomszédos községek önkéntes tűz-
oltói segítségének volt köszönhető. A takari-
tási és az utólagos munkák azonban még
több órát vettek igénybe.

A tüzoltással párhuzamosan történt az ápol-
tak elszállítása, ezt a kórház személyzete vé-
gezte, a rendőrség és tüzoltóság támogatá-
sával. Nehézséget okozott azoknak az elszál-
lítása, akiket a főlépcsőházon át, hosszú sza-
kaszon kellett a mentőautóhoz szállítani, mi-
vel a tüzoltás is a főlépcsőházon át történt.

A tüzoltóság két nagy mentőautójának be-
vetésével folyamatosan volt a betegek elszál-
lítása. Az ápoltakat először a kertben helyez-
ték el, abban a reményben, hogy a kórház
egy része használható állapotban marad.

A 18.00 óra körül megtörtént helyzetmegbe-
szélésen azonban a kórház orvosainak be kel-
lett látniuk a teljes kiürítés szükségességét.
Érdekes módon az ápoltakat csak nehezen
lehetett meggyőzni ezen intézkedés helyessé-
géről. A kiürítés 20.00 órakor fejeződött be.

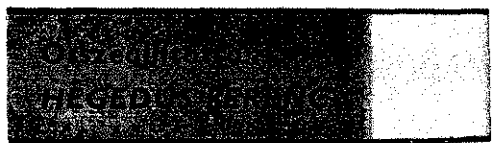
A tűz gyors kiterjedése arra vezethető visz-
sza, hogy könnyen gyulladó anyagokat tárol-
tak a padláson. Különösen helytelen volt,
hogy az épületet nem osztották fel tűzsa-
kaszokra.

Az épület sarkába illesztett erkély nem
volt védett a lángok átterjedésével szemben.
E „tűzszakaszfal” helytelen elhelyezése követ-
keztében a tűz az összesen 45 méter hosszú-
ságú déli szárnyból 20 métert érintett. To-
vábbi terjedését itt is a tüzoltók akadályoz-
ták meg.

A déli szárnyból csak azért volt lehetséges
az ápoltak zavartalan eltávolítása, mert a tűz
a padláson és nem a pincében tört ki. A lé-
pcsőházból itt a pincén át juthattak a sza-
badba.

Ez a kijárat azonban csak úgy volt elér-
hető, ha egy másik épületrész pincéjén ha-
ladtak át. Veszély pillanatában ki mutatja
meg a mentőknek ezeket a bejárásokat? S
ha a déli szárny földszintjét is füst borította
volna?!

(A „Brand aus” cikke nyomán)

TOULNA MEGYEI TŰZVÉDELMI BIZOTTSÁG

NÉPŰJSÁG

„Szokatlan látvány tanúi lehetek tegnap délelőtt Szekszárdon a százhatvan lakásos bérház lakói és az üzletsor előtt sétálgatók. Tizenegy óra tájban tűzoltóautó kanyarodott az épület elé, melyből sisakos tűzoltók ugráltak ki. Parancsszavak hangzottak el, majd kis idő múltán az egyik nyolcadik emeleti lakás erkélye felé nyúlt a toiólétra karja.

Megtudtuk, hogy a tűzoltók mentési gyakorlatot hajtottak végre. S hogy miért éppen a nyolcadik emeletről? Nos, nemcsak a fővárosban, de a vidéki városokban, így Szekszárdon is, egyre több négy- vagy annál több szintes lakóház épül. Ez pedig a tűzoltóktól fokozottabb felkészülést igényel. A tűzoltók tegnapi feladatukat jól hajtották végre.”

VLÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLETI

FÓKUSZ

A MAGYAR OPTIKAI MŰVEK DOLGOZÓINAK LAPJA

A Magyar Optikai Művek üzemi lapja írja: „Az önkéntes tűzoltóknak, ugyanúgy mint a hivatásosoknak, nem kizárólag tűzoltás a feladatuk. 1972 őszén a kazánházat csőrepedés következtében elöntötte a víz. Áramtalanítás után az önkéntes tűzoltók 400 literes fecskendővel szívatták ki a vizet. Villanymotorok, elszívóberendezések maradtak volna hosszú ideig a víz alatt, ha nincsenek az önkéntesek...”

VLÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLETI

BORSODI

BANYÁSZ

A BORSODI BANYÁSZOK HETILAPJA

A borsodi bányászok hetilapjának „A tűzvédelmi oktatásról” című cikkéből vettük át az alábbi részletet:

„A megelőző tűzrendészet megszilárdításában, az üzem tűzvédelmének megjavításában, valamint a tudatosító munka kiszélesítésében komoly feladat hárul az üzemek tűzvédelmi bizottságaira, a tűzvédelmi felelősökre, örökre és a vállalati tűzoltóság tagjaira. Az oktatás kiszélesítésében különösen segítenek a tűzvédelmi bizottságok, hiszen ezek tagjai teljes mértékben ismerik a termelés menetét, annak tűzveszélyességét. Ők azok, akik szor-

ros kapcsolatban állnak a műhelyrészek, a műhelyek vezetőivel, a brigádvezetőkkel és a közvetlen kapcsolat révén nagyobb hatást tudnak gyakorolni a dolgozókra is.”

VLÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLETI

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottságának lapja

„Véletlenül sem használná azt a kifejezést, hogy megmentettem az életét”...

— Estéknént majdnem minden nap ki szoktam sétálni a síklósi tűzoltó-laktanyába. Március 26-án is ott jártam, amikor riasztottak bennünket: egy idős síklósi asszony belezuhant egy régóta nem használt, korhadó deszkával fedett, mély kútba. Azonnal a helyszínre rohantunk. A néni tudott beszélni, ebből arra következtettem, hogy nincs gázveszély... A társaim kötélben leeresztettek, majd egy létra segítségével amolyan hintafélt csináltam a kút fenekén, a nénit még oda is kötöttem, hogy semmiképpen se essék baja mentés közben —, és sikerült felhúznunk...

Valóban így történt, de annyit még nem árt hozzátenni, hogy az asszony és megmentője éppen kiért a mély üregből, amikor végérvényesen beomlott a kút... Az „Életmentő Emlekérem” adományozására felterjesztett javaslatban a következőkkel jellemezték ifjú Huber Dezső síklósi önkéntes tűzoltó őrmester magatartását: „gyors helyzetfelismerés, veszélyt nem ismerő elszántság, bátorság...” Van erre egy szép szavunk, amely mindezt magába foglalja: ifjú Huber Dezső hősként visekedett 1973. március 26-án.”

VLÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLETI

CSEPEL

A CSEPEL VAS- ÉS FÉMMŰVEK DOLGOZÓINAK LAPJA

A Csepel Vas- és Fémművek dolgozóinak lapja terjedelmes írást szentel a gyári tűzoltók ak. Ebből való az alábbi részlet:

„A gyári tűzoltók nemcsak a tűzzel és a vízzel viaskodnak, hanem, ha úgy hozza a szükség, a szerencsétlenségek alkalmával is jelen vannak, és erejükhez képest segítenek. A „kis” Kovács törzsőrmester már nem először hozott le áramütést szenvedett darust a darukosárból, társai pedig mérges gázokat belélegzett dolgozókat a föld alatti munkahelyekről, az aknákból. Életükben akadnak eseménytelen napok, máskor viszont csőstül jön az „áldás”, mint például április 10-én, amikor a szélvihar miatt a fővárosi tűzoltókat 48 esetben riasztották, s 86 alkalommal kellett beavatkozniuk.

...Vagy kétszáz évvel ezelőtt az éjszakára a kapukat magukra záró városok lakóit éjfél-tájban a következő dal verte fel álmukból: Éjfél ütött az óra / térjetek hát nyugovóra / Tűzre, vízre vigyázzatok / őrizték a házatok!

A lámpagyújtogató vagy oltogató ma már mesedarabok szereplője, a tűzre és a vízre, házainkra és munkahelyünkre a korszerű technikával felszerelt, a félelmet nem ismerő tűzoltók vigyáznak.

A „kis” Kovács és társai...”

VLÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLETI

FEJÉR MEGYEI HIRLA

AZ MSZMP MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS

„Az utóbbi időben a kaposvári gyárból esetben is szükség volt a jól felkészült önkéntes tűzoltók tudására és nyugalmi veszélyes helyzetekben. Délelőtt a tisztifincéjében, délután a fanó II. előfolyó mellett közbeavatkozniuk a tűzek elfojtásáért, amit végül is a közben már riasztott tűzoltóság fejezett be.”

FEJÉR MEGYEI HIRLA

AZ MSZMP MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS

„Fejér megye területén már minden rendelkezik kismotorfecskendővel, és több az olyan helység, ahol gépjárművekkel látják el az önkéntes tűzoltók nyék védelmét. A fejlődéssel kapcsolatban azonban meg kell említeni a „fekete tisztikákat is: a szabadban való szabálytalan tüzelés miatt tavaly 20 esetben keletkezett a kárérték meghaladta a 250 ezer forintot. Gyakran keletkezett eldobott cigaretták és a kárérték 100 ezer forintra becsült tüzesetek nagy hányadát felelőtlenség okozta.

Különösen tiszteletre méltó az, amit önkéntes tűzoltók a társadalmi és személtajdon védelmében végeznek.”

VLÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLETI

NÓGRÁDI

„Megyénk önkéntesei az utóbbi években egyre inkább kiveszik részüket a meztűzrendészeti feladatok ellátásából. Az éven ellenőrzéseink során közel 1800 szabálytalanságot szüntettek meg, tragikus tüzesetekhez vagy robbanásokhoz vezetettek volna. A létesítményekben a tűzoltóságok jó munkáját dicséri, hogy megyénk területén az iparban jelentős mértékben csökkent a tüzesetek száma és károsító ereje az elmúlt évben.

Önkénteseink egyre szervezettebb felszerelésekkel biztosítják a meztűzvédelmet is. Az elmúlt évben a meztűzvédelemnél működtek közre eredményesen. Megyei tanács gondot fordít az önkéntes tűzoltóságok munkájának támogatására, és anyagi ellátására. Az elmúlt években a meztűzvédelem magas kitüntetésben, jutalomban és előléptetésben.”

AKAI ŐRZÉS

A XXII. kerületi rendőrkapitányság és tűzoltó-parancsnokság augusztus 13-án közös éjszakai ellenőrzést tartott a Hungária Műanyag-feldolgozó Vállalatnál s a vállalat területén levő kutatóintézetben.

1.

Szabvány Lajos r. fhdy., Szűcs István r. őrm. és Tettinger János rendész annál a kerítésrésznél, amelynek a közelében nagy értékű árut tárolnak a szabadban

2.

A műszaki és készáruraktárban létrákkal, kocsiikkal és árufélékkel jócskán leszútkították a közlekedési utakat, a mintaraktár ajtajánál és a teherfelvonó előtt ezt látta Megyeri Elemér tű. szds. és Orbán László tű. fhdy.

3.

A porraktárban csak egy akrobata tudna gyorsan áramtalanítani

4.

Megyeri Elemér tű. szds., kerületi parancsnokhelyettes a tilalmi tábla közelében érte dohányzáson az egyik kalandergépnél dolgozó Deszeft Minkót

5.

Bicskei Elemér r. fhdy. (bal szélén) éppen az egyik íróasztalban (talált fontos dokumentációkkal ismerkedik

6.

A gyár területén levő Műanyagipari Kutató Intézetben sem találtak nagyobb rendet, erről árulkodnak az így „tárolt” olajos rongyok is

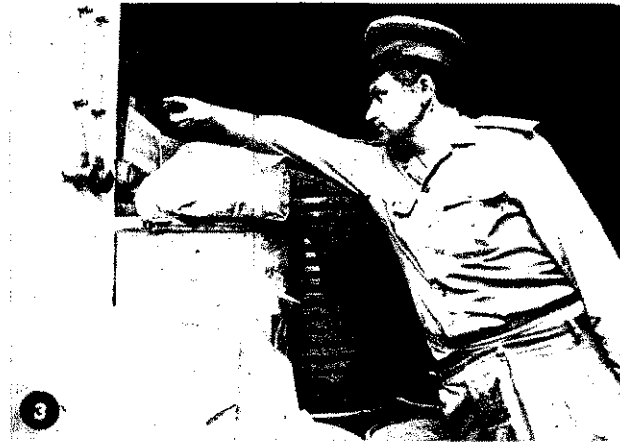
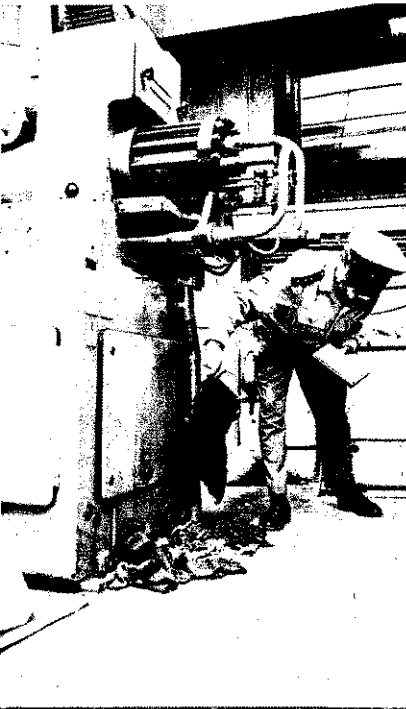
7.

Bizonyára ezek a csikkek sem kutatás céljából kerültek a papírkosárba

8.

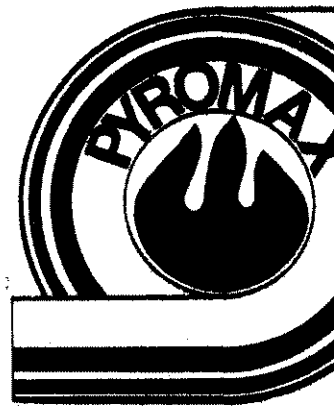
Az intézetben titoktartóbbak voltak, mint a vállalatnál. Nem is derült ki, hogy mit tároltak ezekben az edényekben

Kútvolgyi Mihály képriportja

ÉJSZAKAI ELLENŐRZÉS

Az Elzett Fémlemezipari Művek Tűzoltókészülék Gyára a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

PORRAL OLTÓ TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEK HASZNÁLATA

A júliusi és augusztusi közleményünkben egyebek között felhívtuk a figyelmet az oltókészülékek szakszerű használatát biztosító kiképzés jelentőségére, az alapvető oltástechnikai fogások begyakorlásának fontosságára, egyben arra is, hogy az egyszerű, könnyen leküzdhető tüzek mellett gyakran találkozunk olyan bonyolultabb feladatokkal is, melyek megoldása bizonyos elméleti ismeretet és a készülékes tűzoltásban való jártasságot igényel.

Az alábbiakban két olyan további tűzoltási kísérletet ismertetünk, melyek sikeres végrehajtása feltételezi ezek a készségeket.

4. sz. kísérlet

Az 1-es számú kísérlethez hasonló feltételek között öntsünk kb: 20 liter vizet és 40 liter benzint egy 0,7 m²-kör alakú tálcába. A tálca közepén helyezzünk el egy kis méretű, légszáraz falazótéglat, méghozzá úgy, hogy annak egyik hosszanti éle a tálca fenekére feküdjön, illetve a téglalapja kifelé álljon. Készítsünk elő néhány darab ELZETT FLIM 3 kg-os, porral oltó készüléket, ezt követően gyűjtsük meg a benzint, és kb. 30 mp előégetés után helyezzük működésbe a készüléket. Kb. 3,5 m távolságból a téglalapjára merőleges irányból kezdjük meg a tűz oltását az 1-es számú kísérletben leírtak szerint. Láthatjuk majd, hogy ez esetben nem lesz eredményes az oltás, benzin égését nem tudjuk megszüntetni.

A sikeres oltás elmaradásának az az oka, hogy a téglalap akadályozza a hatásos porsugar kialakulását, és jelentős felületelemeket árnyékol be, ahol kisebb-nagyobb lánggócok maradnak vissza, melyek ismételtén visszagyújtják már eloltott felületrészeket. Több esetben megismételt kísérletek bizonyítják, hogy ha a téglalapjára merőleges irányból kezdjük az oltást, akkor eredménytelen lesz. Ha viszont a téglalap hosszanti élének irányából kezdjük ugyancsak ennek a tűznek az oltását, akkor az minden esetben eredményes lesz, mivel az egész tálca felületén hatásos porfelhő alakul ki, és tűzgócok nem képződnek. Az előbb ismertetett kísérletek tapasztalataiból kialakíthatjuk a készülékes porraloltás egyik legfontosabb taktikai követelményét. E szerint oly irányból kell megkezdeni a porraloltást, s úgy kell irányítani a porsugarat, hogy a tűzfelületet megosztó tárgyak és alakzatok az elérhető legkisebb mértékben akadályozzák a porsugar egyenes vonalú terjedését, a hatásos porfelhők kialakulását.

Megosztott tűzfelület esetén célszerű vállmagasságig felemelt készülékkel és fej fölé emelt porpisztollyal végezni az oltást.

Az ELZETT FLIM 3 kg-os, porral oltó készülékek konstrukciója és kialakítása lehetőséget nyújt a legkedvezőbb oltástechnikai mód megválasztására, alkalmazására.

5. sz. kísérlet

Gépjárműtüzeknél és vegyipari gépeknél gyakran találhatjuk szemben magunkat lecsurgó és égő benzint vagy egyéb égő tűzveszélyes folyadékkal. Gyakran találkozunk olyan megosztott tűzfelületekkel is, ahol a megosztott felületek egymás felett helyezkednek el, és lecsurgó égő anyag van a két felület között. Az ilyen jellegű tüzek egyszerűsített kísérleti modellje az ún. megfolyósított csőcsatlakozásokból kialakított kísérleti tűz, melyet könnyű áttekinthető térben gyűjtanak meg. Az ilyen jellegű tüzek összefüggő lángzónában, két vagy több vízszintes legalább egy függőleges síkban zajlanak le. Az oltást a cső függőleges vetületének irányából a meghibásodott csatlakozó legfelső pontjából célszerű megkezdeni. A porsugar mérsékelt sebességű mozgatásával párhuzamosan követjük a lecsurgó égő anyag tűzét, majd a lecsurgási pontból kiindulva a felénk legközelebb eső felületen az oltásával fejezzük be a tűz eloltását. Visszagyulladás esetén az oltási műveletet többször megismételjük.

ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK-GYÁR

Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf.: 99.

Előzetes a szolnoki művelődési és sport központjában tartandó népművelési és sportnapok előzeteséről

A Szolnok fennállása közelgő 900. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepi programsorozat keretében szeptember 1-én tűzvédelmi kiállítás nyílt meg a városi galériában. Az eseményről lapunk következő számában részletes tudósításban számolunk be.

DELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXV. évf. 10. sz.

1973 október

A tűzoltóságról

Írta: dr. Héra Attila tű. őrgy.

1

Ez év augusztusától sorozat indult meg a Tűzvédelemben azzal a céllal, hogy segítséget nyújtson Olvasóink részére a Magyar Népiárság Elnöki Tanácsának a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló törvényerejű rendelete, valamint az ennek végrehajtásáról szóló kormányrendelet és kormányhatározat mélyrehatóbb megértéséhez, az újonnan adódó feladatok helyes felismeréséhez és a határozásához s mindezzel együtt az eddigienél is eredményesebb tavélgzéshez.

A témával kapcsolatban szeretném felhívni a Kedves Olvasóinkat a Népköztársaság Elnöki Tanácsának a közelmúltban megkelt 14/1973. számú határozatára. E határozattal első alkalommal került sor hazánkban arra, hogy a jogalkalmazás jogpolitikai elveit törvényi formában rögzítették. Különös jelentősége van a mi szemünkkel annak a ténynek, hogy az általános és egyéb speciális jogalkalmazó tevékenység mellett az államigazgatás jogpolitikai elvei külön fejezetben is megalkotásra kerültek. Azokat az elveket és tételeket, amelyekkel valamennyi jogalkalmazó részére kötelezők, ezért azok érvényesítése fontos feladatunk a gyakorlati munkában.

A tűzoltóságról

A törvényerejű rendelet a tűzoltóság fogalmában egyesíti a köztársasági, tevékenységű, személyi és műszaki ellátással működtetett állami, önkéntes és vállalati tűzoltóságokat. Ez világosan jelzi a tény, hogy valamennyi tűzoltóság fő feladata azonos.

Bevezetesen:

- a megelőző tűzvédelem,
- a tűzoltás,
- a tüzesetek körülményeinek felderítése, továbbá
- az egyéb kárelhárításban való közreműködés.

A tűzoltóság alapvető feladatai az elmúlt időszakhoz viszonyítva változtak. A jelenlegi körülmények között azonban esetenként más formában, változott feltételekkel, de mindenképpen az eddigieknél eredményesebben kell teljesítenünk őket.

Az állami tűzoltóságról

Az állami tűzoltóság – a jogszabály szerint – „egységes elvek alapján szervezett és működő rendészeti szerv.”

Az adott meghatározás legjelentősebb megállapítása a rendészeti szerv jelleg kimondása. Ez magába foglalja azt a tény, hogy az állami tűzvédelmi feladatokat ellátó, egyenruházott, de nem fegyveres és: tagjai katonai rendfokozatot viselnek, s egymással előljáróit, illetőleg feljebbvalóival alatti viszonyban állnak. Ebből következik azután, hogy ilyen testület csak egységes, központi elvek alapján szervezhető, s működésében, tevékenységében s nem utolsónként tagjai külső megjelenésében alapkövetelmény az egységesség.

Az egységesség gondolatát is figyelembe véve különösen nagy jelentőségűnek kell tekinteni az állami tűzoltóság egészét, jelene és jövője szempontjából az Elnöki Tanácsnak azt a döntését, hogy az állami tűzoltóság hivatásos állományú tagjai a fegyveres erők és fegyveres erők hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1971. évi 1. számú törvényerejű rendelet hatálya alá tartoznak.

A jogalkotó ezzel egyrészt világosan állást foglal abban a tekintetben, hogy az állami tűzoltóság területi szerveinek irányításváltozása változtatott a szerv jellegén, egységességén, továbbá tagjainak jogalkalmazási, jogosultságain. Sőt olyan értelmű döntés született, hogy az állami tűzoltóság tagjainak jogaira, kötelezettségeire, életszínvonalukra és juttatásaira a jövőben is a Belügyminisztérium személyi állományára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. Mindez legelőször az állami szerveink részéről az állami tűzoltóság tagjainak messzelelkű és anyagi megbecsülését fejezi ki. Ugyanakkor egyértelműen világos az azoknak az elszórtan, de mégis jelentkező „helyi öngörög” „területenkívüliségre”, „szakmai függetlenségre” törekvésre, akik a néhol népszerűnek ható „elméleteikkel” lazítani próbálják a tűzoltóság egységességét. E káros jelenséggel szemben minél előbb szükséges fellépni meggyőzőséggel, de ha ez végül is hatástalan, akkor következetesebb eszközökkel is. Az esetleges elnézés, a tevékenység rendkívül káros lehet a tűzoltóság, sőt a tűzvédelem számára.

Kétfajta irányítási rendszer

Az állami tűzoltóság – egységes, szervei jellegének fenntartása mellett – kétfajta irányítási rendszerben működik. Központi szerve – a Tűzoltóság Országos Parancsnokság – a Belügyminisztérium önálló hatáskörű, belső szervezeti egységként tevékenykedik. Fő feladata: a belügyminiszterre, illetőleg a Belügyminisztériumra a tűz elleni védekezés ágazati, illetőleg a tűzoltóság központi irányításából háruló tennivalók ellátása.

A tűzvédelem ágazati irányítására jellemzőnek tekinthető, hogy általában más minisztériumok, főhatóságok, tanácsok alárendeltségében működő szervek ilyen jellegű tevékenységét kell irányítani. Az irányítás módja nem közvetlen, hanem az érdekeltektől minisztériumokon, országos hatáskörű szerveken, illetőleg a tanácsok végrehajtó bizottságain keresztül valósul meg.

A tűzoltóság központi irányítását, s az ezzel járó szélesebb körű jogosítványokat a tűzoltóság szaktevékenységének irányítása és az egységes, rendészeti szerv jellege indokolja és teszi szükségessé. Az állami tűzoltóság területi szervei tanácsai intézményként, az illetékes tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervének, illetőleg a járási hivatalnak irányítása alatt működnek.

Az intézményi jelleg kimondása mellett – a szabálysértési hatósági jogkör kivételével – a területi szervek megtartották minden olyan önálló jogosítványukat, hatósági jogkörüket, intézkedési lehetőségeiket, amely szükséges a jogszabályok szabta feladatok maradéktalan teljesítéséhez, a tűzvédelmi szakigazgatási tevékenység ellátásához.

Az intézményi jellegből következik, hogy a területi szervek közvetlen irányítása az igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szerv hatáskörébe került a végrehajtó bizottságtól. Ez a körülmény viszont egyetlen helyen sem eredményezheti a tűzoltó-parancsnokság „leértékelését”, „alacsonyabb szintre” helyezését. Valamennyiünk s így a tanácsai vezetők érdeke is ez az eddigienél is eredményesebb munkavégzés céljából.

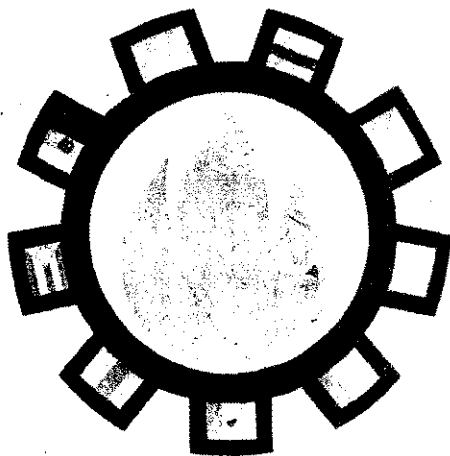
A jogszabályok megjelenését követően, illetőleg azok végrehajtásakor a megyén, illetve a fővároson belül működő egyes tűzoltóságok hovatartozásával, irányításával kapcsolatban vitakoztak legelőször. Többen vallják és hirdetik azt az álláspontjukat, hogy a megyén belül a megyei tűzoltó-parancsnokság teljes jogkörrel és kizárólagosan irányíthatja az alsóbb egységeket, beleértve a szervezeti, személyzeti, pénzügyi és anyagi jogosultságokat is. Világosan kell látnunk, hogy ez a nézet téves, és ellentétes a hatályos jogszabállyal.

A hatáskörök megosztása

A törvényerejű rendelet ugyanis az illetékes tanácsai szerv hatáskörébe adja az irányítási jogosultságot. A minisztertanácsai rendelet ezt a gondolatot továbbvívve úgy határoz, hogy:

- a) a fővárosi és a megyei tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szerve a fővárosi, illetőleg a megyei tűzoltó-parancsnokság, továbbá a fővárosi, megyei parancsnokságnak közvetlenül alárendelt üzemi tűzoltó-parancsnokság;
- b) a megyei városi, a városi és a fővárosi kerületi tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szerve a megyei városi, a városi, a fővárosi kerületi tűzoltó-parancsnokság, továbbá az összesen szervezett megyei városi-járási, a városi-járási és a fővárosi kerületi tűzoltó-parancsnokság;
- c) a járási hivatal elnöke a járási tűzoltó-parancsnokság irányítását látja el.

A leírtakból egyértelmű, hogy a fővároson, megyén belül valamennyi tűzoltó-parancsnokság szervezetiileg önálló, továbbá, hogy általános irányítás szempontjából kizárólagosan az üzemi tűzoltó-parancsnokságok tartoznak a fővárosi, illetőleg a megyei parancsnoksághoz. A jogszabályok ezen kitételeinek maradéktalan érvényesítése nélkül nem beszélhetünk arról, hogy végrehajtást nyert a tűzoltóság területi szerveinek az illetékes tanácsai szervek irányítása alá helyezése. Ezért feltétlenül szükséges a gyakorlati végrehajtás gyorsítása, a „megyacentrikus” szemlélet felszámolása s a felmerülő nehézségek feloldása.

**X МЕЖДУНАРОДНА
КОНФЕРЕНЦИЯ
НА ПРОТИВОПОЖАРНИТЕ ОРГАНИ
ОТ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИТЕ
СТРАНИ**

A konferencia ünnepélyes megnyitóján *Ilija Penov Doncevo* vezérőrnagy, a Bolgár Népköztársaság Belügyminisztériuma Tűzrendészeti Parancsnokságának vezetője köszöntötte a delegációkat, majd *Toncso Tonev* vezérőrnagy elvtárs, belügyminiszter-helyettes emelkedett szólásra. Beszédében többek között megemlékezett a bolgár nép, a Bolgár Kommunista Párt fasizmus elleni harcáról, az 1923 szeptemberi antifasiszta felkelés ötvenéves évfordulójáról, a felszabadulás óta a szocializmus építésében elért történelmi jelentőségű eredményeiről, majd rámutatott: a Bolgár Népköztársaság tűzoltósága szakszerű tevékenységével sikeresen védelmezi szeretett hazáját a tűz pusztításaitól, s a párt és a kormány sokoldalú segítségével lépést tart az ország fejlődésével.

Szeptember 17–25 között a Bolgár Népköztársaság fővárosában: Szófiában rendezték meg a szocialista országok tűzvédelmi szerveinek immár X. konferenciáját, s a tanácskozások idején bonyolították le a részvevő országok VI. nemzetközi tűzoltó-sportversenyét.

A vendéglátókkal együtt a konferencia munkájában részt vett a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Kubai Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Magyar Népköztársaság küldöttsége. Delegációnknak e sorok írója volt a vezetője, tagjai pedig Ficsór Sándor t. ezds., a budapesti tűzoltó-parancsnokság parancsnoka és Váradiné Béla t. örgy., a BM TOP osztályvezető-helyettese.

Mint mondotta: a bolgár tűzoltóság munkája során nagyszerűen hasznosította azokat a tapasztalatokat, amelyeket a Szovjetunióban meg a többi szocialista országban szerzett, és a párt, a kormány és a dolgozó nép is elismeri és messzemenően segíti a tevékenységét. Ezután arról szökött, hogy a Szovjetunió, valamint a többi szocialista ország között a politikai és a gazdasági életben mind szorosabb az együttműködés, s ezen országok tűzoltóságai kapcsolatát is szükségszerűen ennek kell jellemeznie. Befejezésül sikeres munkát kívánva a delegátusoknak kifejezésre juttatta meggyőződését, hogy a szocialista országok tűzoltóságai az eddigiekhez képest még szorosabban együttműködnek majd szüntelenül növekvő feladataik eredményes megoldása érdekében.

A miniszterhelyettes elvtárs üdvözlő szavaira a delegációk megbízásából *Vik-*

tor Mihajloviics Szokolov mérnök des, a Szovjetunió Belügyminisztériuma Tűzrendészeti Főparancsnok vezetőjének helyettese, a szovjet döttség vezetője válaszolt.

A konferencia tíz munkabizottság három plenáris ülést tartott. Tanácsaink székhelye a Bolgár–Szovjet Barátság Házának impozáns épülete volt.

A konferencián a következő témákat vitatták meg:

1. Rendszeres tapasztalatcsere szervezése, a nemzetközi együttműködés, a dokumentáció gyűjtésének rendszeres nyilvántartása és felfrissítése területén.
- Előadó: a Lengyel Népköztársaság küldöttsége.

A tűzoltóság területi szerveinek irányítása kétoldalú.

Az illetékes tanácsi szervek végzik a politikai és általános irányítást, s gyakorolják a törvényességi felügyeletet tevékenységük felett. Rendszeresen tájékozódnak a parancsnokság munkájáról. Gyakorolják a jogszabályokban meghatározott személyzeti és munkáltatói jogosultságokat. Rendszeresen irányítják és vizsgálják a pénz- és anyaggazdálkodást. A közvetlen irányítást ellátó szakigazgatási szerv vezetőjén kívül szükség szerint az illetékes tanács vagy végrehajtó bizottság is beszámoltatja a parancsnokot a tűzvédelmi munkáról. Mivel a szakmai irányítás döntő többsége is a tanácsi szerveken keresztül érvényesül, ezért fontos feladatuk e szerveknek a tűzvédelmi ágazati feladatok területi és helyi szinten történő gyakorlati érvényesítése.

A tűzoltóság területi szervei politikai és általános irányításának a tanácsi szervek hatáskörébe utalása mellett jelentős lehetőséget nyújtanak jogszabályaink a felsőbb tűzoltó-parancsnokságnak a szakmai irányításra. A fővárosi és a megyei tűzoltó-parancsnokság az üzemi, a járási, a fővárosi kerületi, a városi és a megyei városi tűzoltó-parancsnokságnak;

a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokság pedig az állami tűzoltóság valamennyi területi szervének feleltes szakmai szerve.

S minthogy az egyes tűzoltó-parancsnokságok, mint szervezeti egységek között alá-fölrerendeltség nincs, a szakmai irányítás módszerén is ennek megfelelő módon kell változtatni. Ezen irányítási módszerek részletes elemzése meghaladja a cikk kereteit, ezért csupán a legjelentősebbre, a különlegesen hívnám fel a figyelmet. A magas szintű jogszabályok lehetőséget adnak arra, hogy a tűzoltóság — beleértve az állami, önkéntes és vállalati tűzoltóságokat — egységei, tagjai részére jelentősebb tűz- és káreset felszámolására, a kapcsolatos jelentésre, adatszolgáltatásra, valamint összevont nagygyakorlatok tartására közvetlen utasítás adható.

Ez a jogosultság kellő biztosíték az erők, eszközök szükséges összehúzóására, centralizálására s az ütőképességre. Tűz- és kárelhárításnál ugyanis e nélkül elképzelhetetlen volna az eredményes és lösségteljes beavatkozás. E jogosultság gyakorlása egyben fontossá tevényt is a népgazdaság tűzvédelme érdekében.

Hol működjön?

A törvényerejű rendelet meghatározza, hogy „a fővárosban, megyék és a járáások székhelyén, továbbá, ahol az a tűzvédelem érdekében indokolt, állami tűzoltóságnak kell működnie”. A jelenlegi állapot szerint valamennyi járási székhelyen működik állami tűzoltóság. Az az elszórtan felmerülő igény, mely ezek közül egyesek megteremtését célozza, ellentétben a jogszabály rendelkezéseivel, tehát lehetetlen.

A Minisztertanács az állami tűzoltóság területi és helyi létesítésének, átszervezésének és megszüntetésének jogát az illetékes tanács (L. a korábbiakban kifejtettek) hatáskörébe adja az azokon az ügyekben csak a Belügyminisztériummal egyetértésben. Egyben meghatározza azokat a legalapvetőbb elveket, melyek megvalósítása kötelező erejű, illetőleg mérlegelhető.

Az ilyen jellegű intézkedések során érvényesíteni kell a népgazdaság érdekeit, a népgazdaság távlati fejlesztési terveibe meghatározott célkitűzéseket, valamint az országos terület- és településfejlesztési koncepciót. Figyelembe kell venni a működő tűzoltóságok tűzveszélyességét, az államigazgatás területi beosztásának kölcsönös segítségnyújtás lehetőségeit.

Lehetőséget ad továbbá a jogszabály arra is, hogy több igazgatási területre összevontan — megyei város-járási, városi és fővárosi kerületek stb. — is szervezhető, illetőleg működhet állami tűzoltóság.

Előadó: Horváth Sándor t. ezds., országos parancsnokhelyettes

2. A tüzesetek statisztikai nyilvántartásával és a tüzesetekről szóló anyagok feldolgozásával szemben támasztott követelmények.

Előadó: a Lengyel Népköztársaság küldöttsége.

3. Az anyagok éghetőségi csoportba sorolásakor a különböző országokban alkalmazott kritériumok és módszerek áttekintése, és javaslatok kidolgozása az egységesítésre (szabványosításra).

Előadó: a Magyar Népköztársaság küldöttsége.

4. A tűzvédelmi automatikák fejlesztése, a különféle automatikus berendezések alkalmazhatósági területének áttekintése, felhasználási körük meghatározása.

Előadó: a Német Demokratikus Köztársaság küldöttsége.

5. Stabil és félstabil automatikus tűzoltó berendezések alkalmazási területének meghatározása, egységesítése, gyártásának lehetőségei.

Előadó: a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének küldöttsége.

6. Egységes követelmények kidolgozása a magas épületek tűzvédelmében.

Előadó: a Német Demokratikus Köztársaság küldöttsége.

7. Az épületek és létesítmények közötti tűztávolság számítási módszerei.

Előadó: a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének küldöttsége.

8. Tűzvédelmi követelmények a gépesített állattenyésztési létesítményekben.

Előadó: a Bolgár Népköztársaság küldöttsége.

9. Helyiségek gázzal szennyezettiségek mérési módszerei. A környező épületszerkezetek robbanással szembeni ellenállóképességének számítása. Előadó: a Magyar Népköztársaság küldöttsége.

10. Kiállítási termek, csarnokok, modern színházi berendezések és vándorszínházak egységes tűzvédelmi követelményeinek kidolgozása.

Előadó: a Csehszlovák Szocialista Köztársaság küldöttsége.

11. Egységes elvek kidolgozása az úszótetős, pontonos és kettősfalú olajtartályok tűzvédelmében.

Előadó: a Román Szocialista Köztársaság küldöttsége.

12. Elhangzott a Csehszlovák Szocialista Köztársaság küldöttségének tájékoztatója a tűzrendészeti szerveknek a KGST keretein belüli együttműködéséről.

13. Jellegzetes tüzesetek áttekintése:

a) Tűz a novoszibirszki Szerves Kémiai Intézet laboratóriumában (Szovjetunió);

b) Tűz egy tízemeletes lakóépületben, Budapesten (Magyarország),

c) Klórtartályok robbanása a Burgasi Vegyi Kombinátban (Bulgária),

d) Tűz egy anyagfeldolgozó nagyüzemben (Csehszlovákia).

Előadók: az anyagokat beküldő országok.

A munkabizottsági és a plenáris ülések szívélyes baráti légkörben és a kölcsönös megértés szellemében folytak le. Az előadások és az azokat követő viták igazán nagyszerű alkalmat teremtettek a különböző vélemények kifejtésére, valamint a kölcsönös tapasztalatszerzésre.

A konferencia gazdag anyagának, valamint az egyes témák tartalmas vitáinak részletesebb ismertetése messze meghaladná egy cikk kereteit. Úgy gondolom, a későbbiek folyamán feltétlenül hasznos lesz a bennünket közelebbről érintő néhány téma részletesebb kifejtése.

A küldöttségek szeptember 17-én koszorút helyeztek el *Georgi Dimitrov*, a bolgár és a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom és a fasizmus elleni harc kiemelkedő vezetője mauzóleumánál.

A konferencia idején két kiemelkedő jelentőségű politikai esemény zajlott le Bulgáriában. Az egész országban ünnepélyesen megemlékeztek az 1923-as antifasiszta felkelés ötven esztendő évfordulójáról. Akkor ugyan az ellenforradalom sötét erői ideiglenesen felülkerekedtek, de Bulgária kommunista pártja és hős dolgozó népe sohasem szünt meg harcolni a fasizmus ellen.

A delegátusok részt vettek az 1923-as antifasiszta felkelés 50. évfordulója tiszteletére a Dimitrov-mauzóleum előtt szeptember 22-én rendezett felejthetetlenül megkapó, nagyszabású ünnepségen is, ezzel is kifejezésre juttatva a dicső elődök és a harcukat végső győzelemre vivő mai nemzedék iránti tiszteletüket.

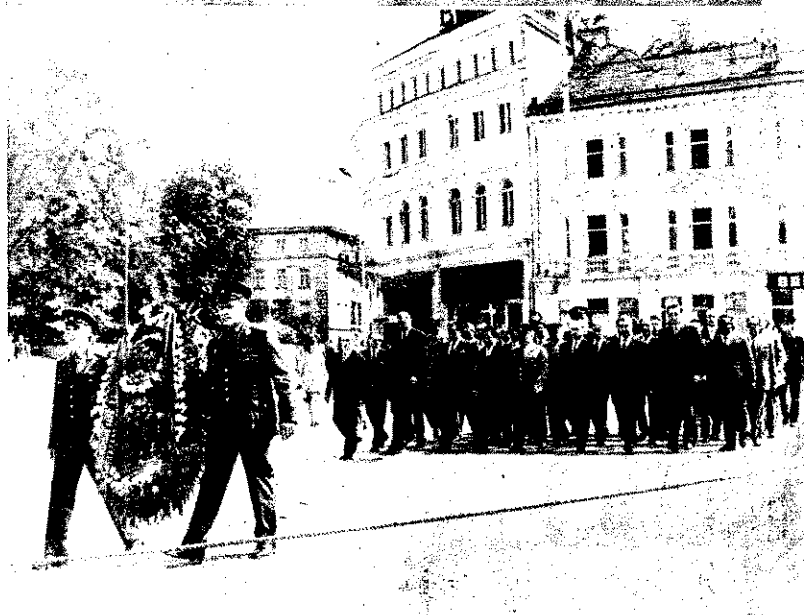
A másik esemény *Leonyid Iljics Brezsnyev* elvtársnak, az SZKP főtítkáranak bulgáriai látogatása volt. Akárcsak hazánkban, Bulgáriában is sok-sok szeretettel és tisztelettel köszöntötték és vették körül ott-tartózkodása során.

A konferencián résztvevő küldöttségek vezetőit fogadta *Dimitër Sztójánov*

Konferencia ünnepélyes megnyitóján *Tonco Tonev* vezérőrnagy köszönti a delegátusokat

Útban a Dimitrov-mauzóleumhoz

A Bolgár Népköztársaság belügyminisztere fogadta a küldöttségek vezetőit

Baráti látogatás a szófiai városi tanács elnökénél

vezérőrnagy elvtárs, a Bolgár Népköztársaság belügyminisztere, és szívélyes beszélgetés keretében érdeklődött a tanácskozások menetéről, valamint bulgáriai benyomásainkról.

Vendéglátóink jóvoltából gazdag program részesei lehettünk, s ennek keretében közelebbről is megismerkedhettünk a Bolgár Népköztársaság eredményeivel, valamint a bolgár tűzoltóság tevékenységével.

Ivan Panev elvtárs, a szófiai városi tanács elnöke is fogadta a küldöttségek vezetőit, és igen részletes tájékoztatást adott a bolgár főváros nagyszerű fejlődéséről és tűzvédelmi helyzetéről.

Igen nagy élmény volt számunkra a szófiai tűzoltó-parancsnokságon tett látogatás is. Itt Dimo Sztramov Dimov vezérőrnagy, Szófia tűzoltóparancsnoka kalauzolt bennünket. Meggyőződhetünk róla, hogy igazán szakavatott kezekben van a bolgár főváros tűzvédelme. Személyi állományának harckészültsége kitűnő, s technikai ellátott-

sága is mind sokoldalúbban elégíti ki a korszerű követelményeket.

A szófiai tűzoltóság szervezeti felépítésével és tevékenységével történő ismerkedés során egyebek között az oktatás és a továbbképzés példamutató megszervezése is igen élénk érdeklődést keltett. Szemléltetőeszközök sokasága, korszerűen berendezett kabinetek állnak rendelkezésre az elméleti és gyakorlati ismeretek minél alaposabb elsajátításának elősegítésére.

A bolgár belügyminisztérium G. Dimitrov főiskolája tűzoltóakadémiáján tett látogatás nem kevésbé tanulságos volt küldöttségünk számára. Bulgáriában megoldották a felsőfokú tűzoltótisztképzést, a leendő tiszteket négyéves képzésben részesítik.

A bolgár tűzoltóság tevékenységéhez igen értékes segítséget nyújt a néhány évvel ezelőtt szervezett tűzvédelmi kutatóintézet. Jelenleg hatvan fő teljesít szolgálatot itt, közülük harminc mérnök. Az intézet feladata egyaránt kiterjed a megelőző és mentő tűzvédelemmel kapcsolatos témák vizsgálatára, s ezek közül is fő helyen szerepel egy-

részt az új, korszerű tűzoltási módok tűzoltó anyagok és felszerelések kiadása, másrészt a különféle építvány tűzállósági vizsgálata és értékelése intézet — mint hallhattuk — szolgálatában van más kutatózettel is.

Egyéb látogatásaink közül rövid szófiai Elektronika gyárral való ismerkedésünket emelném még ki. E mozaik is ékesszólóan jelképezi a korszerűbb termékeket előállító szófiai lista bolgár ipar rohamos fejlődését.

A konferencia ideje alatt különféle tűzvédelmi plakátokból és más propagandaanyagokból kiállítást rendeztek és bemutatták a részvevő országok számára. Szófiába küldött tűzvédelmi oktató- és propagandafilmeket. Ezek megtekintése ugyancsak hasznos volt számunkra: számos, szakmailag művészileg egyaránt egészen kiváló alkotást láthattunk.

A tanácskozásokkal egyidejűleg meglátogattuk a szófiai Rakovszki

Ismerkedés a bolgár parancsnokság laboratóriumával

A rohamosan fejlődő bolgár ipar egyik büszkesége: a szófiai „Elektronika” gyár

ban a szocialista országok VI. nemzeti tűzoltó-sportversenyét. A rennyen — ezúttal első ízben — részt k a Kubai Köztársaság és a Mon-Népköztársaság versenyzői is.

körültekintően megszervezett és leolított baráti verseny magas szín-lű volt.

egyéni versenyzők közül *Dimcsó szisjszki* (Bulgária) 17,1 másodperc-nyerte meg a 100 méteres akadály-a-versenyt, *Viktor Klejko* szovjet enyző előtt (17,2 mp); csapatban 1. jetunió (104,6 mp).

horoglétraverseny a szovjet tűzoltók nagyszerű győzelmét hoz-A győztes *Alekszej Antipov* 14,4 s eredménnyel szerezte meg az yérmet honfitársai: *Anatolij Lo-ij* (15,1 mp) és *Viktor Velicsko* (16,1 mp) előtt, s a további három he-ett is szovjet versenyző volt.

4x100 m-es tűzoltóváltó is szovjet elmet hozott (66,8 mp), második gária (69,4), harmadik az NDK (70) negyedik Magyarország (70,3) mp-

800-as kismotorfecs-kendő-szerelést gária csapata 45 mp-cel nyerte, a odik helyen Csehszlovákia (51,6 végzett, s holtversenyben egyaránt mp-es teljesítménnyel, a magyar a román csapatok végeztek a har-lik helyen.

z összetett versenyeredmény: 1. gária 7; 2. Szovjetunió 9; 3. Cseh-vákia 16,5; 4. Lengyelország 16,5; Magyarország 18,5; 6. Románia 21,5; NDK 25; 8. Mongólia 31; 9. Kuba ponttal. A harmadik és negye-helyezés sorrendjét a kismotorfecs-dő-szerelésben elért jobb eredmé-ny tette el.

A küldöttségek örömmel fogadták a Glässel ezredes elvtárs, az NDK ügyminisztériuma Tűzrendészeti Fő-tálya vezetője bejelentését, hogy az NDK vállalja az 1975-ben esedékes XI. konferenciának a Német Demokratikus Köztársaság fővárosában: Berlinben a megrendezését.

A konferencia befejeztével készült a tájékoztató jegyzőkönyvben szerepelnek a tárgyalt témák további feldolgozásával és a további szoros együttműködéssel kapcsolatos tennivalók és feladatok, valamint a következő tanácskozás napirendje. Minderről ezúttal csupán annyit, hogy több téma kimunkálásában közre-lik majd a magyar tűzoltóság is. A Bulgáriában töltött felejthetetlen napok gazdag emlékével érkezett hazánk küldöttségünk, amelynek másik két tagja nevében is ezúton is köszönetet kívánok mondani a tisztelt házigazdák-nak a szívélyes vendéglátásért, vala-int az eseményen részt vett többi szlovák delegáció tagjainak azért, hogy szívesen és készségesen osztották meg velünk tapasztalataikat.

A tűzoltó-sportverseny díjazottjai a Magyarországi Tűzoltóság előtt.

A tűzoltó-konferencia résztvevői a Visszatérési Bizottság előtt.

KÉPES K LÁTOGATÁSA

A Hazafias Népfront Budapesti Bizottsága rendezésében a fővárosi képviselőcsoport szeptember 7-én látogatást tett a budapesti tűzoltó-parancsnokságon.

Az eseményen részt vettek: dr. Farkas György tű. vörgy., a BM Tűzoltóság országos parancsnoka, valamint több budapesti tervező- és építőipari vállalat vezetője, a rádió, a televízió és a sajtó munkatársai is.

Dr. Vida Miklósnak, a képviselőcsoport elnökének megnyitóját követően Ficsór Sándor tű. ezds., budapesti parancsnok tájékoztatta a vendégeket a főváros tűzvédelmi helyzetéről és a fővárosi tűzoltóság tevékenységéről. Ennek során elmondotta, hogy az állami tűzoltóság területi szerveinek irányításában bekövetkezett változás lényegében a fővárosi tűzoltóság feladatkörét sem módosította, s kitért arra, hogy a budapesti tűzoltó-parancsnokságok a kárelhárító tevékenység mellett évente mintegy 4000 létesítményben 8—9 ezer megelőző tűzvédelmi ellenőrzést tartanak, és emellett évi mintegy 6000 ügyben szakhatóságként járnak el.

A tűzoltók munkáját a fővárosban is tömeges társadalmi erőik segítik. Folyamatos továbbképzésüket, munkájuk

Ficsór Sándor tű. ezredes, budapesti parancsnok tartott tájékoztatót

támogatását kiemelt feladatként kezelik a budapesti, kerületi és üzemi tűzoltó-parancsnokságokon.

Ezt követően részletesen változott a fővárosi üzemek, létesítmények és a lakóházak tűzvédelmi helyzetét s azokat a tűzrendészeti problémákat, amelyek az új építési módok széles körű elterjedésével merültek fel. Ennek kapcsán jegezte meg, hogy a budapesti tűzoltóság tanácskozásai az építési hatóságokkal hasznosnak bizonyultak, azonban

még számos probléma vár megoldásra.

A tervezők, beruházók és kivitelezők jó néhány esetben figyelmen kívül hagyják az alapvető tűzvédelmi előírásokat. Mint hangsúlyozta: a tűzvédelmi hatóságok igyekeznek rugalmasan eljárni, azonban a három fő követelmény: a tűzjelzés, a tűzbiztos menekülési útvonal és a tűzoltószerekkel való megközelíthetőség tekintetében nem tehetnek engedelményeket.

Gondokat okoz egyes terve-

zők felelőtlensége is, előzetesen nyilatkozatok a tűzvédelmi követelmények kielégítéséről, az át vételkor derül ki, mégsem tettek eleget

A továbbiakban ismertetve, hogy az elmúlt tíz évben évente átlag 2900 fordult elő, a tüzek mintegy 144 millió forint értékben veszteséggel jártak.

A budapesti tűzoltóság tevékenységében is gondok vannak, hogy technikai ellátás nem tartott lépést a

Ismerkedés a hírközponttal

A felszólalók egyike: Buza Barna szobrászművész

A VIII. kerületi parancsnokság szertárában

Megérkezés a IX. kerületi parancsnokságra

fejlődésével, kevés a felszerelés a mind több műszaki mentéshez, és nem mindenben megoldott még a magasházakból való mentés sem.

A tájékoztatót követően a vendégek előbb megtekintették a hírközpontot, a VIII. kerületi parancsnokság szertárát és egy riasztást, majd vizsgatértek a parancsnokság tanácstermébe, és kérdéseket tettek fel a tájékoztatóval kapcsolatban.

Ennek során a meghívott szakemberekkel együtt tizenegyen szólaltak fel. A kérdések jó része a tájékoztatóban is említett építési problémákkal volt kapcsolatos. Fölvetették, hogy hatékonyabban kellene érvényt szerezni a biztonsági előírásoknak, s fokozottabb gondot volna szükséges fordítani a lakók tűzvédelmi oktatására; kérdéseket tettek fel arra vonatkozóan, hogy képviselői munkájukkal miként segíthetnék jobban a tűzoltóság tevékenységét, problémáinak megoldását; érdeklődtek, hogy az állandóan növekvő forgalomban miként lehetne gyorsabbá tenni a tűzoltószerek vonulását; felvetődött továbbá, vajon nem túl szigorúak-e az előírásaink, s a biztonságra törekvés költségei arányban állnak-e a ráfordítással. Összességében azonban valamennyien pozitívan értékelték a fővárosi tűzoltóság tevékenységét.

A tanácskozáson felszólalt dr. Farkas György t. vörgy., országos parancsnok is, és arról tájékoztatta a résztvevőket, hogy bizonyos gondok megoldása csak a következő ötéves tervben várható. Így például a budapesti parancsnokság létszámihiánya kétségkívül összefüggésben van a jelenlegi 24 órás készülségi rend-

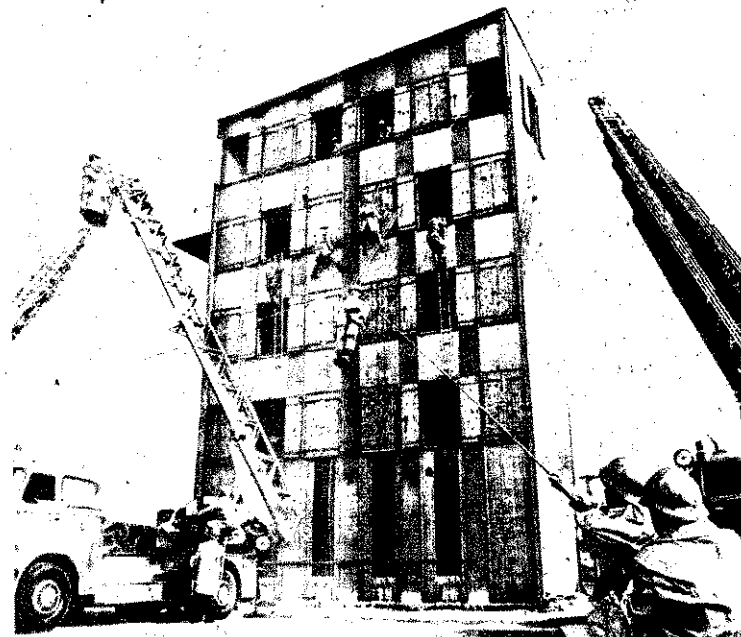
szerrel, a technikai felszereltség kívánatos színvonalát pedig csak népgazdaságunk teherbíró-képességének arányában lehet fejleszteni; s a gépjárműfecskendők hazai gyártását — összesen 100 db készül a TŰ—1-es típusból — is ugyanezen okból kellett megoldani.

Külföldi példákkal is összehasonlítva mutatott rá; hogy a felmerült problémák zömmel nem a tűzvédelmi hatóságok merevségéből adódnak, és készülőben van az új belügyminiszeri rendelet, amellyel bizonyos kérdések a korábbihoz képest korszerűbben és rugalmasabban szabályozhatók lesznek. Több felszólalásra reflektálva rámutatott: a középmagas és magasházakkal összefüggő kérdések szabályozása is szerepel a rendelettervezetben.

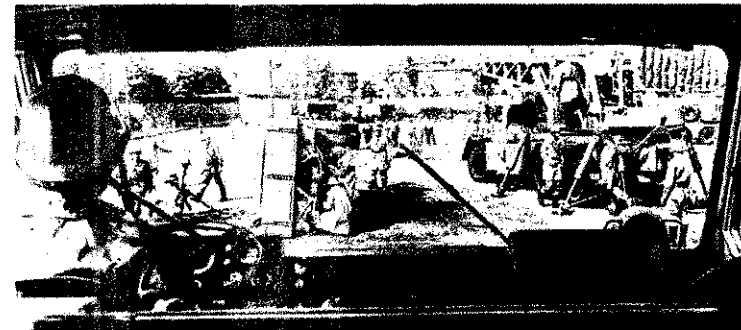
Az országos parancsnok felszólalása után Ficsor Sándor t. ezds., válaszolt az elhangzott kérdésekre.

Dr. Vida Miklós, a képviselőcsoport elnöke nyilatkozatot adott a rádió déli krónikájának, s többek között elmondta, hogy a program szorosan kapcsolódott a budapesti képviselőcsoportnak a fővárosi építkezéseken tett látogatásaihoz, minthogy arra is választ kívántak kapni a képviselők, miként oldható meg a tűzvédelem és a lakók biztonsága az új építkezési módok elterjedésével, s erről a kérdéstről minden érdekelt fél meghallgatásával kellő áttekintést szerezzenek.

Délután a IX. kerületi tűzoltó-parancsnokság, majd a szerek és felszerelések bemutatásával folytatódott, és végül mentési, valamint tűzoltási gyakorlat megtekintésével fejeződött be a program.

A budapesti tűzoltóegységek bemutatójának két érdekes mozzanata

Tetszett a program

100 ÉVE
A MISKOLC
VÁROSI
TŰZOLTÓSÁG
1973

Ünnepi megemlékezés

Miskolc megyei város tanácsa és a miskolci városi és járási tűzoltó-parancsnokság szeptember 15-én emlékünnepséget rendezett a városi tűzoltóság megalakulásának századik évfordulója alkalmából.

Az emlékünnepségen megjelentek: Körösi György r. vörgy., belügyminiszter-he-

Az emléktábla leleplezését követően dr. Tóth István mondott avatóbeszédet

Az emléktáblánál Miskolc város tanácsa, valamint a városi és járási tűzoltó-parancsnokság koszorúit helyezték el

Az emlékünnepségen a perecsi Bányász Fúvózenekar is közreműködött

lyettes, dr. Lovas Lajos, az MSZMP megyei bizottságának osztályvezetője, dr. Farkas György tű. vörgy., a BM Tűzoltóság országos parancsnoka, Moldován Gyula, a városi pártbizottság titkára, dr. Kardos Sándor, a megyei tanács vb-titkára, Géczai Pál, a kassai kerület tűzoltóparancsnoka, Bárczi Béla, a megyei város tanácsának elnöke, dr. Tóth István, a városi tanács vb-titkára, Csapó András tű. ezds., megyei tűzoltóparancsnok, valamint a megye s a város politikai, állami és társadalmi szervezeteinek képviselői.

Az ünnepi program a tűzoltó-parancsnokság épületénél emléktábla avatásával és koszorúzásával kezdődött. Dr. Tóth István, a városi tanács vb-titkára beszédében kegyelettel emlékezett meg azokról a hős tűzoltókról, akik az elmúlt évszázad folyamán szolgálat teljesítés közben veszítették életüket a város tűzvédelméért.

Ezt követően ünnepi megemlékezést tartottak a megyei tanács dísztermében. Dr. Tóth István meleg szeretettel üdvözölte az elnökség tagjait, a vendégeket és az ünnepség résztvevőit, majd Bárczi Béla városi tanácselnök mondott beszédet. Beszédének első részében fölidézte a városi tűzoltóság létrejöttét megelőző évtizedek szomorú krónikáját, így az 1843-as tűzvészt, amikor jőformán órák alatt egyetlen láng- és paráztengerré vált a város közepe, és több mint 800 lakóház meg 1000 egyéb építmény égett porrá.

Meleg szavakkal emlékezett meg a városi önkéntes tűzoltóegylet megalakításáról, s arról, hogy az akkori társadalmi rendszer mostoha körülményei ellenére milyen áldozatkészséggel védtek a várost és környékét a tűz pusztításától, majd vázolta a városi tűzoltóság történetének legnevezetesebb eseményeit.

Ennek során kiemelte, hogy a felszabadulást követően, a szocializmus építésének esztendőiben a legfontosabb társadalmi feladatok egyikévé vált a dolgozók életének és ja-

Bárczi Béla, a városi tanács elnöke ünnepi beszédét mondja

Körösi György r. vörgy., belügyminiszter helyettes felszólalásában további sikereket kívánt a jubilálóknak

Az ünnepség résztvevőinek egy csoportja

A belügyminiszter-helyettes elvtárs átadja Szűcs Ferencének, a Borsod megyei postahivatal tűzvédelmi előadójának a Tűzrendészeti Érem bronz fokozatát...

vainak védelme, s ez a tűzvédelemben, a tűzoltóság fejlesztésében is igen kedvezően éreztette a hatását.

Az elnök elvtárs ezután arról szólt, hogy az állami tűzoltóság területi szerveinek tanácsi irányítás alá helyezésével megnövekedett a tanácsok felelőssége a tűzvédelem iránt, s alapvető feladatnak kell tekinteni, hogy az elkövetkező években a miskolci városi és járási tűzoltó-parancsnokság technikai színvonalja megfeleljen a városfejlesztés követelményeinek.

Rámutatott azonban, hogy a technikai színvonal korszerűsítése önmagában még nem elegendő. Az emberek és értékek védelmét – mint mondta – nem lehet egyetlen szervezet kizárólagos feladatának tekinteni, e téren mindenkinek felelősséget kell éreznie.

Befejezésül hangoztatta, hogy azok, akik az évfordulóról megemlékeztek, arra törekednek majd, hogy mindennapos tevékenységükkel szolgálják szocialista vívmányaink, dolgozó népünk védelmét.

A nagy tetszéssel fogadott ünnepi beszédet követően Körösi György r. vörgy., belügyminiszter-helyettes emelkedett szólásra, s a Belügyminisztérium vezetése és a maga nevében üdvözölte a centenáriumi ünnepség valamennyi résztvevőjét és a hivatás mai művelőit, az egykori testületalapítók utódait, majd azal folytatva: „szép hagyomány a mi társadalmunkban, hogy tisztelettel övezzük azoknak az emléket, akik haladó tettekkel tűntek ki a maguk korában, s Miskolc város tűzoltóságának létrehozói is ilyen tisztességes szándékkal rakták le száz esztendővel ezelőtt az önkéntes, majd a hivatásos testület alapjait, és írták zászlajukra a céljuk és tevékenységük értelmét híven kifejező „Közjóért – Becsületből” jelszót.

Mint hangoztatta: a centenáriumi ünnepségen az őszinte elismerés és tisztelet hangján kell szólnunk azokról is, akik az utóbbi csaknem három évtizedben a testület történetének a legnagyobb, eredményekben az előzőeknél jóval gazdagabb fejezetét írták.

Felszólalása további részében a demokratikus alapokon újjászervezett hivatásos és önkéntes tűzoltóságra hárult feladatokat említve, méltatta az ezek végrehajtását vállalók

áldozatkészségét, majd hangsúlyozta, hogy pártunk és kormányunk messzemenő erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti a tűzvédelmet és a tűzoltóság tevékenységét, s így nem tűz, ha azt mondjuk, hogy az elődök emberbaráti érzületől fűtött hivatássszeretete szocialista társadalmunkban vált tudatos cselekvéssé, és kapott igazi értelmet.

Mint rámutatott: napjainkban a tűzoltói szolgálat olyan bonyolult, sokirányú és felelősségteljes feladatokat ró a hivatás művelőire, amit csak az önkéntes és vállalati tűzoltóságok, a tűzvédelmi szervezetek több mint 200 ezres táborának segítségével lehet eredményesen megoldani, és állampolgáraink magas fokú öntevékenységét is tanúsítja, hogy e táborban társadalmunk minden rétege és nemzedéke képviselteti magát.

Az MSZMP KB tavaly novemberi határozatában megállapította, hogy belpolitikai életünk legfőbb jellemzője népünk mindennapos alkotó tevékenysége és helytállása az építőmunkában.

A határozatból a magyar tűzoltóság egészére a továbbiakban is az a megítéssel feladat hárul, hogy még nagyobb odaadással teljesítse kötelezettségeit, még hatékonyabban védelmezze a népgazdaságot, az állampolgárok életét és javait a tűz pusztításától.

Befejezésül a következőket mondta: „Úgy érzem, hogy ez a centenáriumi ünnepség méltón juttatja kifejezésre azt a megbecsülést, amelyet második legnagyobb városunk párt-, állami és társadalmi szervezeteinek vezetői és lakói éreznek a testület múltja és jelene, a hivatás egykori és mai művelői iránt. Ez a szervezet együtt nőtt a várossal, amely ma már nemcsak szocialista iparunk rendkívül fontos bázisa, hanem a tudomány és a kultúra művelésének is egyik fellegvára.

Meggyőződésem, hogy a 100 éves fennállását ünneplő miskolci tűzoltóság történetében ez a jeles évforduló olyan határkő lesz, amelyet a további fejlődés évei, évtizedei követnek, és kérem, engedjék meg, hogy ezekben a gondolatoknak a jegyében köszöntsem az ünnepség minden kedves résztvevőjét, és kívánjak valamennyiüknek további munkasikeret és nagyon jó erőt, egészséget!”

A belügyminiszter-helyettes elvtárs nagy tapsai fogadott felszólalását követően Csapó András tű. ezds. ismertette a belügyminiszter elvtárs ez alkalomra kiadott parancsát.

A belügyminiszter-helyettes elvtárs ezután – a tűzvédelem érdekében kifejtett lelkiismeretes munkájuk elismeréseképpen – miniszteri kiténtetést adott át több állami tűzoltónak és társadalmi aktívának. A Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát: Siska Ferenc tű. örgy.-nak, a városi és járási parancsnoknak, valamint Szabó Károly tű. fhdgy., miskolci őrségparancsnoknak; a Haza Szolgálatáért Erdemérem ezüst fokozatát: Kiss Kálmán tű. ftörm.-nek, a bronz fokozatát pedig Palicz András tű. ftörm.-nek; a Tűzrendészeti Érem arany fokozatát Ács György elvtársnak, a megyei tanács vb igazgatási osztálya helyettes vezetőjének, Hajdú László és Keresztési Imre tű. ftörm.-eknek, valamint Baumgartner Lászlónak, a VOLAN 3. sz. Vállalat tűzvédelmi felelődjének; ugyanezen kiténtetés ezüst fokozatát négyen, bronz fokozatát pedig ketten kapták meg.

A program a „Százéves a miskolci városi tűzoltóság” című, gazdag anyagú kiállítás megnyitásával a Rónai Sándor Művelődési Központban folytatódott. A tűzoltó-parancsnokság a városi művelődési központtól is értékes segítséget kapott a kiállítás megrendezéséhez.

A centenáriumi ünnepség záróaktusaként a percesei Bányász Fúvószenekar a Szabadság téren ténzenét adott, Mentényi Ernő karmester vezényletével.

– Kaszás –

... Ács Györgynek pedig a Tűzrendészeti Érem arany fokozatát

A Rónai Sándor Művelődési Központ kamarakórusának műsora...

... és Zoltán Sára színművésznő szavalaival egyaránt érdekes színelőadások voltak az ünnepségek

A kiállítás megnyitását követően számosan tekintették meg az érdekes anyagot

Az elektronikus számítóközpontok tűzvédelmének problémáiról

Amint azt már a cikksorozat első részében is említettem, az elektronikus számítóközpontok tűzvédelme csak akkor lehet hatásos, ha kielégíti a megfelelő megelőző tűzvédelmi előírások, a kelendő időben történő tűzészlelés lehetősége és minimális kárral járó tűzoltás hármass feltételét. Tekintsük át egyenként is ezeket a feltételeket!

Megeelőző tűzvédelmi előírások

Alapvető követelményként a számítóközpont géptermet, kapcsolóhelyiségét kellő tűzállósági határértékű falakkal kell elválasztani az épület más részeitől. Ugyanígy fontos, hogy az adathordozók, mágneslemezek, mágnesszalagok stb. tárolására, raktározására szolgáló helyiségek is tűzbiztos elválasztásúak legyenek. Éghető anyagokat csak a legszükségesebb esetben és mértékben szabad felhasználni. A helyiségek ablakain például textilfüggönyök helyett relaxa-szerű redőnyöket alkalmaznak.

Mivel a számítóközpontban légkondicionált levegő szükséges, ezért kellő figyelmet kell fordítani a klímaberendezésre is. Az egyes tűzszakaszok közt úgy kell kialakítani a légszűrőket, hogy tűz esetén azok automatikusan lezáródjanak. Különösen nagy a veszélye a számítóközpontban az elektrosztatikus feltöltődésnek a súrlódó mozgással járó műveletek magas száma miatt. Ezért például olyan vezetőképes anyagból kell készíteni a padlóburkolatot (többek között grafitport adagolva a műanyag padlóba), amely a feltöltődést megakadályozza. Mivel a burkolat ragasztott, ezért a ragasztóanyagot is ugyanilyen vezetőképesse kell tenni. A számítóközpont helyiségeiben álmennyezet, illetve álpadló is van. Az utóbbi ún. tuskókon áll, tehát földelni kell. A gépi berendezéseket is természetesen hatásos földeléssel kell ellátni.

Mindezekon kívül állandóan tisztán kell tartani a helyiségeket, s azonnal el kell távolítani a hulladékanyagot. Sok helyen külföldön dohányzási tilalmat is elrendelnek, ami teljesen indokolt.

Érdekes viszont, hogy elsősorban nem is annyira a tűzveszély, mint inkább a dohányfüstben levő apró korom- és más szemcséknek az adathordozókra káros hatása miatt rendelik el a tilalmat.

Automatikus tűzészlelés, tűzjelzés

Az általánosságban alkalmazott kézi tűzjelzésadó kizárólagos alkalmazása nem célravezető, mivel számos olyan körülmény közrejátszhat, amely lerontja az ilyen – nem automatikus – tűzjelzés hatásosságát. Nézzük meg ezeket közelebbről is.

A napi tevékenykedés közben lesznek olyan helyiségek, ahol rendszeresen nem tartózkodnak, s így az esetleg keletkező tüzet nem vehetik észre, tehát azonnal nem is tudják jelezni. Az ember a számítóközpont egyes gépi berendezéseiben keletkezett tüzet már csak akkor észlelheti, amikor füst tör elő belőlük. A légkondicionálás miatt a kettős padlózat és a mennyezet pedig nem is ellenőrizhető külön, márpedig az itt levő elektromos kábelek tűzveszélyt jelentenek. Beláthatatlan következményeket idézhet elő a légszűrőkből bejutó, illetve

tovaterjedő forró füstgáz. Azt hiszem, mindezekből is látható dolgozók ezekben az részekben már csak a kifejlődött tüzetik. Szinte fölösleges rámutatnom, hogy ez milyen jelentősége a tűzkárt, s a másodlagos károsodást (PVC-anyagok bomlóanyagok letkozó sósavgáz, koromszemcsék lerakódása stb.) is. Ezért csak az automatikus észlelésű és jelzésű készülékek jöhetnek szóba. Mivel a tüzesetek legnagyobb részében füst is keletkezik, ezért a tűzparaméterek közül ezt célszerű figyelni, azaz ionizációs füstjelzők alkalmazása az észlelésre. Esetenként az optikai jelzők – megfelelő elhelyezés esetén – a különböző vezeték szigetelőanyagának izzásakor keletkező világos, fehér színű füstjelzők. (A továbbiakban nevezzük őket általánosságban a füstjelzőknek.)

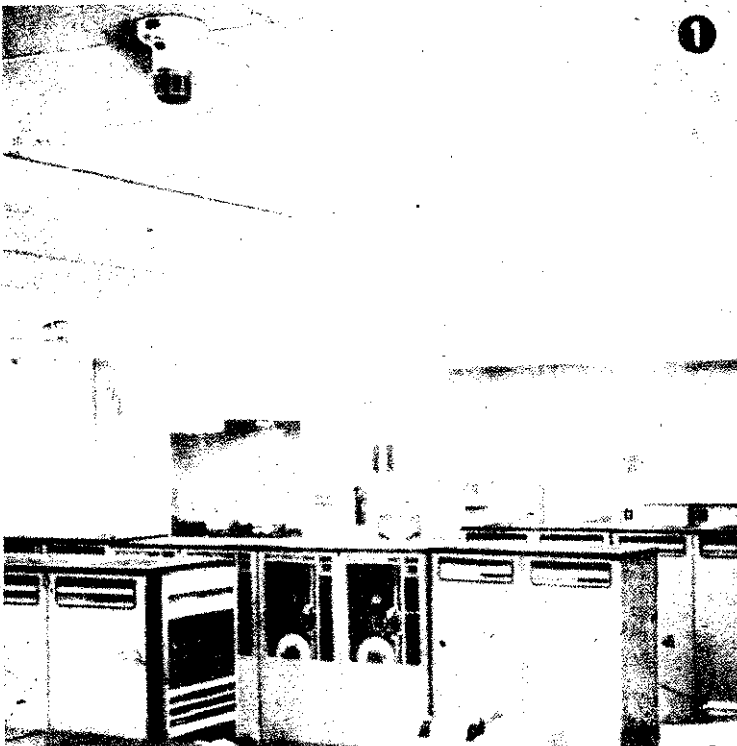
Az automatikus észlelőkkel azonban csak akkor érik el a kívánt hatást, ha a legmegfelelőbb helyeken szerelik fel őket. Az észlelőket kell elhelyezni a helyiségek mennyezetén (1. ábra). Szóval egyáltalán nem mindegy, milyen nagyságú területre, milyen érzékenységre vannak beállítva, és gátolja-e a zavaró körülmény az észlelők működőképességét. Az észlelőként az olyan helyeken rendkívül fontos a szerepük, ahol nem képes áttekinteni a veszélyeztetett területet. (2. ábra)

Ilyen többek közt a már említett álpadlózat és álmennyezet közötti tér. Ide szintén füstjelzőket kell beépíteni, hogy a füst keletkezése esetén azonnal riaszthassanak, mielőtt a füstgázok elárulják a helyiségeket. Ugyanígy még az egyes gépi berendezésekben is füstjelzőket kell elhelyezni, sőt azonnal jelezni kell a klímatisztítót biztosító légnyomó, illetve -elszívó csatlakozásról is be kell építeni ezeket a füstészlelőket, hogy a klímaberendezés esetlegesen keletkező füst ne terjedhessen akadálytalanul a mennyezet felé. (A tűz keletkezése itt sem kizárt, mivel például a szűrőszűrő szolgáló szűrőbetétek piszkolódása, elhasználtsága következtében, és a klímaberendezés a légnyomó vezetékek tathatja a géptermekekbe a füstgázokat.) Az álpadló alatt elhelyezett elektromos kábelek is tűzveszély forrása lehetnek, itt 100 A-os áramok is folyhatnak, tehát az itteni légtér ellenőrzésére is szükséges.

Az automatikus észlelők optimális elhelyezésekor azonban a kizárólag a tűzvédelmi szempontokat figyelembe vevő tekintettel kell lenni arra is, hogy esetenként javítani, cserélni is kell őket, tehát hozzájuk kell férniük a karbantartók számára.

Alapvető szempont továbbá, hogy a minimálisra csökkenthető jelzőrendszer tévedési lehetőségeit. Ezt az érzékelők beállításával, illetve a zavaró körülmények kiküszöbölésével lehet elérni. (Ilyen zavaró körülmény lehet, ha pl. a klímaberendezés nem cseréli rendszeresen, vagy a klímaberendezés gázai okozta tévedési lehetőséget nem szüntetik meg.)

Végül az egyes észlelőket tűzjelzőközpontban kell összekötni, az egyértelműen produkálja a jelzéseket. A modern tűzjelzőközpont azonban nem elegendő csak jeleznie a tüzet, hanem – kusan – bizonyos védőintézkedéseket is végre kell hajtania, lehetnek például:

Önkéntestűzoltó-tanfolyamok

Bács-Kiskun megyei tanács vb igazgató osztályával még ez év januárjában értük az önkéntes meg a vállalati tűzoltó-ncsnokok, -tiszték és -tiszthelyettesek toképzésének eddigi tapasztalatait.

Igazgatási osztályon is egyetértettek hogy az eddigi 6-6 napos, bentlakásos ncsnoki, illetve kismotorfeckendő-kezelői yamokkal nem mindig sikerült elérnünk ánt célt. Ezért február 1-én 6-6 hónapos rtamú olyan parancsnoki és kismotor- kendő-kezelői tanfolyamot szerveztünk, lynek hallgatói egyéni tanulással sajátí- k el az anyagot, és az eredményes viz- etétele után parancsnoki oklevelet, illet- kismotorfeckendő-kezelői igazolást kap- Mindkét tanfolyamon önkéntes jelentke- alapján vettek részt és vizsgáztak. A pa- snoki tanfolyam hallgatói egy alkalommal si és járási parancsnokságukon konzul- ón vettek részt, a kismotorfeckendő-keze- pedig - a létszámtól függően - 2, illetve akorlati foglalkozáson. Ezek közül az utol- egyben vizsga is volt.

parancsnokok vizsgáztatása elsősorban tesztlapokkal történik; azok, akik ily mő- nem érték el a kívánt pontszámot, szóbeli gán javíthatnak.

második tanfolyam résztvevői kizárólag korlati vizsgát tettek az üzembe helyezés-

ből, indításból, légtelenítésből, valamint a viz- felvételtől és -továbbításból.

Azelőtt évente legfeljebb 25-30-an végez- ték el a hatnapos tanfolyamot, és semmilyen bizonyítványt sem kaptak erről. Akadtak olyan esztendők is, amikor nem is rendezhettünk ilyen tanfolyamot, mert a jelöltek egyszerűen nem vállalták a bentlakást.

Most a parancsnoki tanfolyamra 119-en, a kismotorfeckendő-kezelőire pedig 116-an je- lentkeztek. Az előbbin 97-en, az utóbbin pe- dig 83-an vizsgáztak, még hozzá részben olya- nok is, akik korábban már elvégeztek egy hatnapos tanfolyamot.

Meg kívánom említeni még, hogy a pa- rancsnoki tanfolyam hallgatói oklevele az önk- éntes parancsnoki tisztség betöltése mellett olyan feladatkör ellátására is jogosít, amely- hez tűzvédelmi alapképzettség elégséges, il- letve szükséges.

A 20 kérdés közül 15-re 1-1 pontot ért a helyes válasz, 5-re pedig 3 pontot. Az osz- tályzatok közül a jeleshez 29-30, a jóhoz 26- 28, a közepeshez 23-25, az elégségeshez pedig 20-21 pont elérése volt szükséges. Ér- tékelésünk szerint a résztvevők többsége igen jól felkészült, s úgy látjuk, hogy - beleértve az önkéntes tűzoltótiszteket is - a jövőben hasonló vagy még nagyobb arányú érdeklő- désre számíthatunk.

Pálinkás Ferenc tű. őrgy.

- A számítógép személyzetének riasztása.
 - Az elektromos hálózat azonnali kikapcsolása.
- (Ez a kikapcsolás akkor sem okoz zavart, ha éppen adatfeldolgo- közben éri a számítógépet, mivel a vezérlőmű ún. programmentés- néhány msec alatt az éppen feldolgozás alatt álló adatokat betáp- a a külső tárolóba.)
- A klímaberendezés működésének megállítás, illetve a levegő- mlás útjának elzárása a légcatornáknak, nehogy a levegőáramlás bontsa az esetleges izzási helyeket vagy a rendkívül káros korróziót zó füstgázok, pl. a PVC-anyagok bomlása elterjedhessenek az es helyiségekben.

A tűz keletkezését időben közölni kell a tűzoltósággal, hogy a helyi beavatkozás sikertelensége esetén a megfelelő tűzvédelmi erők és eszközök azonnal rendelkezésre álljanak. Figyelembe véve a vá- rosi telefonforgalom zsúfoltságát és a tűzoltóegység közlekedési lehe- tőségét a nagyvárosban, véleményem szerint ezt legcélszerűbb közvet- len tűzjelzővonallal megvalósítani.

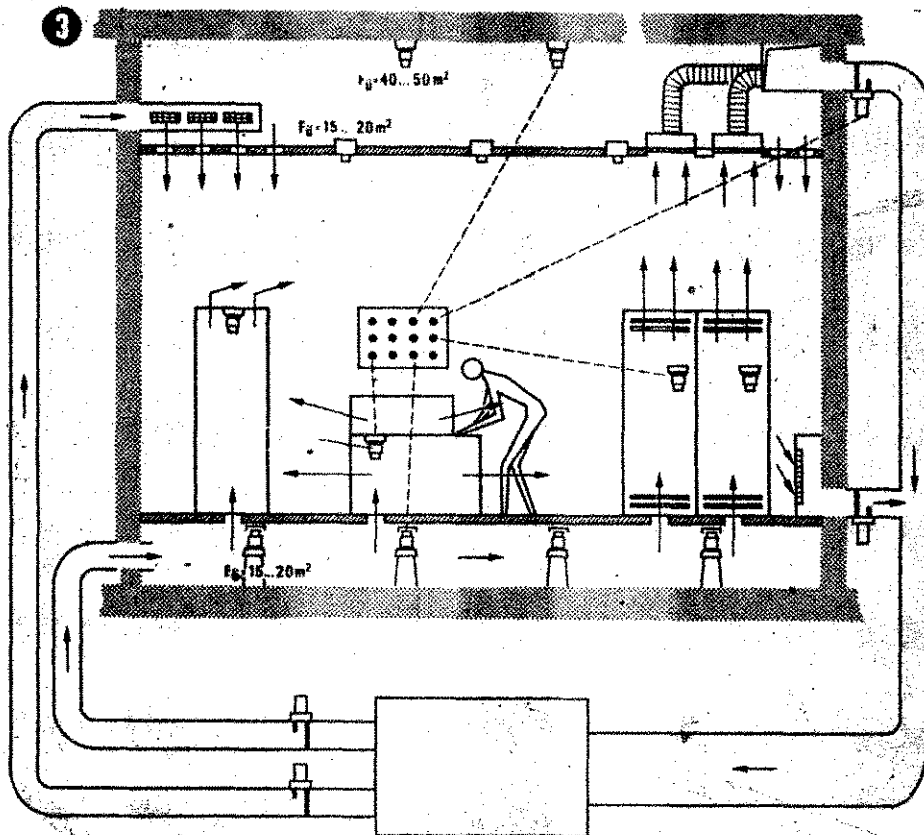
(Folytatjuk)

Dunai Gyula tű. fhdy.
okl. villamosmérnök

1
A gépterem. Jól lát-
ható a mennyezeten
levő automatikus
észlelő

2
Az adattárolóban is
különösen fontos sze-
repe van az észlelő-
nek, mivel az ott
dolgozók nem képe-
sek teljes egészében
áttekinteni a veszé-
lyezett területet

3
Egy ionizációs tűz-
jelzőrendszer mű-
ködési elve

LAPSZEMLE

Megyei és üzemi lapokból röviden

Világ proletáriai egyesületek

NAPLÓ

AZ MSZMP VESZPRÉM MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

„Nyolcvannégy éves a hévízi önkéntes tűzoltótestület. A keszthelyi járás legrégebbi egyesületei közé tartozik, tagjai sokszor cserélődtek az elmúlt évtizedek során.

A tűzoltóotthon falát díszoklevelek borítják.

– Ez a legszebb – mutat egy díszes okmányra Sohár László tűzoltóparancsnok. A testület megalakulásának 75 éves jubileumára kaptuk. A régi oklevelek és emléplakettek mellé újjak kerültek.

A jubileum óta 39 díszoklevelet szereztünk – mondja a parancsnok. Huszonötöszer voltunk elsőik, tizenháromszor másodikok, és egyszer harmadikak a különböző tűzoltóversenyeken.

A jól működő testületnek jelenleg 25 tagja és 60 pártoló tagja van. Két rajból – egy felnőtt és egy ifjúsági rajból – áll. Fegyelmezett, jól képzett gárda: a szakmai és politikai képzésre az utóbbi években egyre nagyobb gondot fordít a vezetőség.

A nagyközségben 1964 óta nem pusztított tűzvész. A testület elsősorban a megelőzésre fordított nagy gondot. Utcafelelősöket jelölt ki a vezetőség. Minden utcáért egy tűzoltó felel. Az utcafelelősök rendszeresen ellenőrzik a tűzrendészeti előírások betartását. Házirol házra járva elbeszélgetnek a lakókkal, s felvilágosítást nyújtanak minden kérdésre. Közben megnézik a padlásteret, a kályhákat és a fűtőtesteket.

Jó kapcsolat alakult ki az utóbbi években a községi tanács és a helyi önkéntes tűzoltótestület között.

A kapcsolatot tűzoltó-tanács tag tartja a községi tanács és a tűzoltóság között. Molnár József tűzoltót az idén választották meg először tanácsagnak a községben.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETJEI

CSEPEL

A CSEPEL VAS ÉS FÉMMŰVEK DOLGOZÓINAK LAPJA

„Elkészült a Csepel Vas- és Fémművek első fél évi tűzkárstatisztikája. Június harmincadikáig összesen 21 tüzesetet jelentettek, s a kár – a termelés kiesés nélkül – meghaladja a kétszázharmincezer forintot. A termelés kiesés értékével együtt a tűzkár sokszorosán meghaladja ezt az összeget. A megelőző tűzrendészet egyre javuló munkáját bizonyítja, hogy a tüzesetek száma – 1972 első felévéhez viszonyítva – nem emelkedett, a kár viszont hatvan ezer forinttal több.

A CSM vezérigazgatójának küldött tűzkár-jelentésből érdemes kiemelni a tüzesetek leggyakoribb okait. Első helyen – változatlanul őrizve a »hegemóniáját«, – a nyílt láng szabálytalan használatát és a dohányzás áll. Ezek miatt hatszor keletkezett tűz. Szintén élen áll az öngyulladás. A Csőgyár csőhorganyzó üzemében évek óta megoldatlan gond, vár-

hatóan a második felében már igyekeznek orvosolni. Az Acélmű »specialitása« a sugárzó hő okozta tűz, s náluk fordult elő a műszaki hiba miatt bekövetkezett tüzesetek többsége is.

Érdekes megfigyelni, hogyan oszlottak meg a tüzesetek a gyárak között. Hat tűz okozta 129 000 forint kárral a Csőgyár áll az élen. A Fémműben az első fél évben négy tűzhöz riasztották a tűzoltókat, az okozott kár meghaladja a nyolcvannégy ezer forintot. Az Acélműben öt esetet jegyeztek fel, a kár majdnem tizenhárom ezer forint.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETJEI

Kisalföld

AZ MSZMP GYŐR-SOPRON MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

„Győr-Szentiván községben megszűnt az önkéntes tűzoltóság. Feladatát az »Új Utakon« Termelőszövetkezet látja el. Ezután vállalati tűzoltóság szolgálja a körzet tűzbiztonságát. A tűzoltóság a termelőszövetkezet központi telepén épülő helyiségben kap helyet, ahol megfelelő nagyságú víztároló is létesül.

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETJEI

MŰANYAG

A MŰANYAG VAS ÉS FÉMMŰVEK DOLGOZÓINAK LAPJA

„A filmekben a tűzoltó mindig bajjúsos és pirospozsgás. Nos, a napsütötte színnel nincsen baj a győztes kisvárdai önkéntes tűzoltócsapatnál sem –, csak a bajusz hiányzik. Lófarok és hosszú haj akad. Lányok. Rajzinger Gizella, Kovács Erzsébet, Harakály Anna, Dévai Anna, Kecskés Margit, Bódi Klára, Lexi, azaz Alexa Ilona. A lányok július elsején Nagyhalászon 28 csapat közül megnyerték a megyei önkéntes tűzoltók versenyét a 400 liter/perces fecskendő szerelésében.

– Hogyan jutott eszükbe, hogy tűzoltók legyenek?

– Sipos Laci bácsi mondta, hogy verseny lesz, és hogy lányok is indulhatnak...

Sipos Laci bácsi a tűzoltóparancsnok. Férficsapat is indult a gyárból, de a járási versenyen kiesett, a lányok hibapont nélkül jutottak tovább. Három hónapja szervezték a csapatot, azóta gyakorolnak. A verseny előtt mindennap, egyébként másnaponként. Közvetlenül a verseny előtt kicsit »sportszerűtlenekek« voltak: egyik társuk, Hasulyó Anna férjhez ment, az esküvőjén mulattak az indulásig – hajnalig. »Nem, inni nem nagyon ittak – mondják –, csak éjszakáztak.« A győzelem mellett öt hibapontjuk is volt. Kacagva viccelődnek: »A züllött életmód miatt.« Udék, fiatalok, jókedvűek. Önérzetes fiatal lányok, akik felfedezik, hogy a gyári munka mellett még sok egyéb »férfidolgot« is meg tudnak csinálni.

NÉPLA

„A szolnoki tűzoltók jó felkészültséget mutat, hogy az állami tűzoltók versenyében a szolnoki parancsnokság B sz. csoportja első helyezést ért el. A me. 630 létesítményben tartanak rendszere. Őrzéseket, szemléket. Évenként átlagos tüzet oltanak el. A megelőzés érdekében 1972-ben több mint kétszáz előadást és nem háromszáz filmvetítést tartottak a ság, a dolgozók részére. Tevékenység nélkülözhetetlen a 900 vállalati, gazdasági tűzrendészeti előadó, 2300 létesítmény 2700 községi önkéntes tűzoltó munkája. A lakosság, gazdaságok vezetőinek támogatásával számos hatékony intézkedése.”

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETJEI

Kábel

A MACYAR KÁBEL MŰVEK DOLGOZÓINAK LAPJA

„A Balassagyarmati Kábelgyár tűzoltótestületének elnöke nem más mint Géczy György.

A fenti kijelentő mondatot azért b. tam előre, mert amikor nőgrádi gyárra látogatóként a irodájában jártam, Géczy György olyan örömmel mesélte el a tűzoltótestület egyszerű szereplését a megyei versenyen, mintha csak országos bajnokságot nyert volna...

(Zárójelben megjegyzendő, csupán sodpercen, múltott, hogy nem előzték olyan rutinos és összeszokott gárdát, a Salgótarjáni Acélárugár csapatát, amely a legjobbak között »jegyeznek«!)

– Jó lenne, ha írának tűzoltótestületünk a Kábel Újságban, Megérdemlik a nyilatkozatot Borovszky Ferenc tűzrendészeti rövid idő alatt nagyszerű társaságot kiépítette.

Borovszky Ferenctől megtudom, hogy a Balassagyarmaton pontosan 24 tagja van a megyei tűzoltótestületnek. S ami némileg meglepetést okozhat, a nők pontosan ugyanolyan létszámban vesznek részt a foglalkozásokon, mint a férfiak. A II. negyedében 35 új dolgozó részvételével tartják a tűzrendészeti oktatásban.

„Az tartja a néphit, hogy betyárból a legjobb pandúr. Hát ez, így igaz.

– Talán tízéves lehettem – mesélte a tűzrendészeti előadó –, gyakran eljáróg a falu szélén húzóó erdőbe. Egyszer voltam a tűzoltótestületnél, és a tűzoltókat szedtem, forró nyár volt, szárazság volt, és a tűzoltókat a tűzoltótestület vezetője így szólította: »Hát ez, így igaz.« Talán tízéves lehettem – mesélte a tűzrendészeti előadó –, gyakran eljáróg a falu szélén húzóó erdőbe. Egyszer voltam a tűzoltótestületnél, és a tűzoltókat szedtem, forró nyár volt, szárazság volt, és a tűzoltókat a tűzoltótestület vezetője így szólította: »Hát ez, így igaz.«

Bútorszállító vasúti kocsi égése a keszthelyi állomáson

Augusztus 18-án 14.25-kor a keszthelyi vasútállomás forgalmi szolgálattevője távfelügyelőként jelentette a keszthelyi tűzoltóparancsnokság ügyeletére, hogy bútorszállító kocsi ég a vasútállomás területén. A tűzoltóparancsnok a feléle gomolygó füstöt látva a helyszínre. Habár a jelzés nem tartalmazta pontosan, hogy a vasútállomás melyik részén van az égő kocsi, az egy-egy parancsnoka a felfelé gomolygó füstöt látva már a vonulás közben megállította a tüzészet helyét. Így a tűzoltók kijáratát váltók felé, az átmenővágány felé irányította a fecskendőket. Az első kiérkezéséig az állomás főnöke a tűzoltóparancsnok felé a tehermozgatóvágányra befutó tehermozgatóvagonról szólóan a szóban forgó zárt vagonról, a mozdonyról a második vágányra, a vágánydaru alá állította át. A vágánydarut megállították, azonban a kocsi belsejében a tűz a vize hatástalan volt.

A vagon nyitott ajtaján tört ki a láng és a füst. A készlet parancsnoka 10 perces tűzoltóparancsnokot, és azzal 5 perces tűzoltóparancsnokot a tűzoltóparancsnok feléle gomolygó füstöt látva a helyszínre. Habár a jelzés nem tartalmazta pontosan, hogy a vasútállomás melyik részén van az égő kocsi, az egy-egy parancsnoka a felfelé gomolygó füstöt látva már a vonulás közben megállította a tüzészet helyét. Így a tűzoltók kijáratát váltók felé, az átmenővágány felé irányította a fecskendőket. Az első kiérkezéséig az állomás főnöke a tűzoltóparancsnok felé a tehermozgatóvágányra befutó tehermozgatóvagonról szólóan a szóban forgó zárt vagonról, a mozdonyról a második vágányra, a vágánydaru alá állította át. A vágánydarut megállították, azonban a kocsi belsejében a tűz a vize hatástalan volt.

A tűzoltóparancsnok a felfelé gomolygó füstöt látva a helyszínre. Habár a jelzés nem tartalmazta pontosan, hogy a vasútállomás melyik részén van az égő kocsi, az egy-egy parancsnoka a felfelé gomolygó füstöt látva már a vonulás közben megállította a tüzészet helyét. Így a tűzoltók kijáratát váltók felé, az átmenővágány felé irányította a fecskendőket. Az első kiérkezéséig az állomás főnöke a tűzoltóparancsnok felé a tehermozgatóvágányra befutó tehermozgatóvagonról szólóan a szóban forgó zárt vagonról, a mozdonyról a második vágányra, a vágánydaru alá állította át. A vágánydarut megállították, azonban a kocsi belsejében a tűz a vize hatástalan volt.

A jegyzőkönyvek szerint rendben voltak

A rakodási jegyzőkönyv szerint kapacitáscsomagoló papírba (selyempapír) és hullámpapírba csomagolták be a szállítmányt, és ilyen anyagból készített „hurkákkal” elválasztották ki a bútorok közötti réseket is, és a vagon ablakainak, ajtóinak épségéről, az ajtó állapotáról is meggyőződtek. Ez derült ki a jegyzőkönyvből, valójában azonban a vagon deszkázata erősen össze volt szorodva, annak oldalán 5–10 mm szélességű nyílások tátongtak. Különösen a csocsó homloklafái voltak hézagosak. A vagonnyelvény gyanakkor a menetirány felé eső I-es

kerékcsap feletti vagonok belső spalettája nem volt zárva, így azon akadálytalanul juthatott be a mozdonyozókra.

A stencilezett jegyzőkönyv „előregyártott” volt, csak a rakományt ellenőrző személyek nevét és a berakodás időpontját, valamint a kocsi számát kellett rágepelni. Alapos a gyanúnk, hogy az illetők csak egyszerűen aláírták a jegyzőkönyvet, és ténylegesen nem ellenőrizték a rakományt.

A MÁV forgalmi nyilvántartásaiból megállapítottuk, hogy a kérdéses kocsit még 17-én este Nagykanizsáról Balatonszentgyörgyre indították, ahová 18-án 1.21-kor érkezett meg.

Itt 18-án 13.54-ig állomásozott a kocsi, amikor az 5292-es tehervonat-szerelvényben a mozdony után második kocsiként besorolva Keszthely felé indították. Az indítást megelőzően a szerelvény összeállítását a balatonszentgyörgyi állomáson tolatómozdonyként használt 411-160-as számú mozdonyral végezték. Megvizsgáltuk ezt a mozdonyt, és kiderült; szikrafogója úgy illeszkedik a kéménybe, hogy a kéményterület egyharmad részén 25–40 mm nagyságú nyílások vannak! Jellemző, hogy a műszaki szakértők a fűtőházban felvett mozdonyvizsgálati jegyzőkönyvben a szikrafogó új állapotát rögzítették, és az általunk is feltárt hibát csak a mozdony-személyzet észrevételeiként vették be a jegyzőkönyvbe.

A kocsit tehát 18-án 13.55-kor indították, és a forgalmi intézkedések szerint a szerelvény nagysága miatt Keszthely állomáson csak áthaladt volna, mivel a tolatása a déli órákban nem lett volna célravezető az egyébként nagyon zsúfolt állomáson. A rendelkezés szerint a kocsit az esti órákban vontatták volna vissza Tapolcáról. Az állomás forgalmi szolgálattevője és főnöke azonban észrevették a bejáró szerelvény égő kocsiját, és azonos időben vette észre a tüzet *Hujber Géza* vonatvezető is, aki közvetlenül a mozdony után kapcsolati kocsiban utazott. Ő ugyanis kinézett a bejárati jelzőnél, majd a szerelvényre hátratekintve észlelte, hogy füst áramlik ki a kocsi résein. A további tanúk felkutatása során kiderült, hogy a vasútállomástól kb. 1,5–2 km-re már a strandolók is észlelték a kocsi füstölését, integettek is a vonat személynézetének. Az utolsó kocsin utazó zárfekező észrevette ugyan a jelzést, de nem értette, mire vonatkozik.

A szerelvényen végigtekintve különösebbet nem észlelt, miután a mozdony füstje az egész szerelvényt beborította. Feltehetően ezért nem vették észre a kocsi égését a balatonszentgyörgyi—keszthelyi vasútvonal mellett levő két MÁV-szolgálati hely dolgozói sem.

A lefolytatott vizsgálat során kétségek nélkül megállapítottuk, hogy a tüzet mozdonyozók okozta, ami Balatonszentgyörgyi állomáson, a szerelvény rendezése során csakis közvetlenül az indulás előtt kerül-

TÜZ- ÉS KÁR- ESE- TEK

hetett a kocsiba. Ezzel magyarázható, hogy a lezárt kocsiban levő szoros csomagolású áru 22 perc alatt ilyen mértékben megégett.

Néhány tanulság

A tüzészet, illetve az oltási munkálatok nem okoztak fennakadást a vasútállomás forgalmában. Helyesen járt el a vasútállomás vezetője, amikor intézkedett az égő kocsi azonnali kisorsolásáról, annál is inkább, mivel az égő kocsi mellett levő vágányra a krakkói nemzetközi gyorsvonat szerelvénye állt be. A kocsi közelsége közvetlen veszélyeztette volna a nemzetközi szerelvényt. Hiba volt viszont, hogy csak 9 perccel a kocsi kisorsolása után, a szerelvény beutazását követően jelezték a tüzet. Így miután közben a vagon ajtaját is kinyitották, a kiérkező tűzoltóság már nyílt tüzzel állott szemben. A tüzészetből véleményem szerint a következő tanulságokat vonhatjuk le, illetve kell levonnunk a bútorgyár, valamint a MÁV illetékeseinek:

1. A könnyen gyúló, tűzveszélyes göngyölegbe csomagolt árut csak olyan kocsiba szabad berakni, melynek deszkázata résmentes, ép, és ajtóit, ablakait tökéletesen be vannak zárva.

2. A rakodás ellenőrzésével megbízottak, a rakodási jegyzőkönyvben mindenkor a tényleges állapotot rögzítsék, és szabálytalanság esetén akadályozzák meg a kocsi elindítását.

3. A MÁV részéről alaposabban kellene ellenőrizni az állomásokon levő tartalékmozdonyok műszaki állapotát, miután ezek a gépek szinte állandó jelleggel árumozgatást végeznek, és tűzveszélyes rakományok közelében mozognak.

4. Végül: célszerű lenne az ilyen hibás kocsikat „tűzveszélyes” jelzéssel ellátni. Ez esetben ugyanis védőkocsi közbeiktatásával sorolnák be a szerelvénybe.

Puskás Sándor
tü. őrgy.

Felborult egy betonszállító

Szeptember 19-én 2.38-kor Rózsavölgyi János r. ftórm. jelentette a BTP hírközpontjának, hogy a IX., Boráros tér meg a Ráday utca torkolatában, a hídfőnél felborult egy betonszállító tehergépkocsi, és forgalmi akadály támadt emiatt.

A jelzésre kivonult a tűzoltási csoport, a VIII/1 fecskendő, a daruszer, a mentőszerszám meg a IX/1-es fecskendő.

A helyszínre érkezéskor a tűzoltás vezetője megállapította, hogy a hídfeljáró 180°-os fordulójában, amely enyhe lejtéssel van építve, féloldalra van dőlve az XP 31—81 frsz. (nyerges) vontató és a rákapcsolt 3,5 m magas VK 42—92 frsz. betonszállító és keverőgép. A ZREMD-tip. szállítójárművet Bagi János, az 1-es ÉPFU dolgozója vezette. A jármű vontatási sebessége 40 km/óra. Az előbb említett kanyarban is ezzel a sebességgel haladt. A nyerges vontató jobbra kanyarodása alatti kisív miatt a keverő szivar alakú tartályában levő 6 m³ beton súlya a centrifugális erő hatására balra dőlt. Szerencsére személyi sérülés nem történt. Az összsúly csaknem 30 tonna volt, ami kétszerese a tűzoltódaru teherbírásának. Ezért

a tűzoltás vezetője segítségül hívta a BKV és az ÉPFU daruját is. A mentőszerszám vezetője is segített az emelésben. Nagy figyelmet követelt a henger alakú magas test átkötése, hogy ne szakadjon le az alvázról, és ne horpadjon be az emelés hatására. Minden daruhoz 1—1 őrségparancsnokot, a BKV darujához pedig a háttérparancsnokot állította az emelés, illetve visszatartó kötélfelügyelésére. A kötézés és a daruk megfelelő rögzítése csaknem 1 órát vett igénybe. A 4 gép egyöntetű működtetése alapján 10 perc alatt megtörtént a visszaállítás. Utána a szállítójármű saját kerekein haladhatott a célállomásra. A munka látszatra nem volt nagyobb horderejű, valójában azonban cseppet sem volt könnyű feladat a daruk működtetése, a kötések biztonságos elhelyezése, s a felállításakor pedig az átbillenés megakadályozása (visszatartó daruval), a közeli daruk épségének védelme, továbbá az azonos idejű emelés összmunkája, hogy a tartályban levő több mint 15 tonna beton átbillenésének hatása ne lazíthassa meg a kötéseket.

Bajnok Imre
tű. szds.

A második képen látható limlom csak ízelítő, mivel elkészítő mennyiségű anyaggal, holmival és szerszámmal volt teljesen zsúfolt Deichler János Budapest VI., Lázár u. 7. sz. alatti lakos üzlethelyiségéből lett lakása. A tüzet a szeptember 26-án bekapcsolt és őrizetlenül hagyott hőszugárzó okozta

122 290

gyümölcsös-ládák

— 2 millió

17 ezer forint

Szeptember 8-án délelőtt a Dunánád-gazdasági Vállalat keszthelyi egységének balatonszentgyörgyi lánádfeldolgozó telepén (Balatongyörgy-Battyánpuszta) égett el a említett ládamennyiség. Pontosan darabot, valamint a telepen tárolt lákat sikerült megmenteni.

A tűz színhelye keleti irányban 50 m-re volt a nádszönyegkészítőt is foglaló irodaépülettől. A 31×121 m területen egyébként 10×4,7×5 m mélyében tárolták az elégett ládát.

50 méterre a tárolótól

A ládatárolótól 50 m-re (1) 27 m-es átmérőjű, kör alakú tároló égették el a nádhulladékot. 100 m-re van a fahulladék- és fűtő tároló.

A nádfeldolgozótól a hulladékvezető két út közül az egyik a leégett tárolónak körülbelül a közepén halad keresztül. Ezt az utat — helyenként 20-25 cm vastagságban — nádhulladékkal borította. Az üzem három fogatos általában az egyik hordta és égette a hulladékot, míg a másik kettő fuvarozást végzett.

A káreset napján azonban meglátogató külső fuvar, s mivel az egyik fogatos Imre nem győzte egyedül a fölygő hulladék elhordását, Jaklovics János levezető utasítására Németh János is részt vett ebben a munkában.

Mindkét fogatos elismerte, hogy a levezető tűzvédelmi oktatásban nem vette őket. Meghallgatásuk során említettek erről, hogy az oktatás óvatosságra intették őket, továbbá reggel szabad égetni, és ha erős a tűz, nem szabad meggyújtani a hulladékot.

Am sem a telepvezetőt, sem pedig a levezetőt nyugtalanította különösebben a nádhulladékégető meg a tároló veszélyessége, s az égetőhöz vezető úton felforrósított gyúlékony anyagok nagy mennyiségű felgyűlése.

Nem volt engedély

Mint a Somogy megyei tűzoltókapcsolás megállapította: az üzemvezetőnek nem volt hatósági engedélye a hulladékégetésre.

ére, szemlét sem kértek a helykijere.

szóban forgó napon — az egyik fogakifejezésével élve, a régi szokásnt — reggel 6 óra tájban Németh s meggyújtotta az égetőnél előzőleg rülemlett, valamint az első rakomány adékot. Ő a délelőtt folyamán még kományt borított a tűzre, majd 11 óra lakására távozott ebédelni.

ss Imre fogatos — elmondása sze — 10 óráig szállította ide a hulladé- majd fél 12-kor ő is ebédelni ment.

.05-kor elsőként **Németh Gyula**, a nadik fogatos vette észre a tüzet, amilakásáról visszament a telepre. El-dása szerint arra lett figyelmes, hogy izem ÉK-i részén a fák felett erős füst olyog. Azonnal a helyszínre szaladt, és kor látta, hogy az ún. ládakazlak ég- visszafutott a telepre, és ott segítsé- kiáltott. **Péter László** gépkezelő hal- a meg először, és kongatással riasztot- többieket.

edrekkal, szikracsapókkal és villákkal tegy 60 dolgozó igyekezett oltani a mosan terjedő tüzet, erőfeszítéseik iban nem jártak sikerrel.

Riasztás 12.23-kor

z üzemi dolgozók riasztásával egy- úleg a telepvezető telefonált a balaszentgyörgyi vasútállomás forgalmi gálatosának. Közölte vele, hogy nagy van a telepen, és kérte: riassza a kész- ti meg a marcali tűzoltó-parancsnok- t, ami a két vasútállomásról meg is ént. A nagykanizsai tűzoltókat URH-n ztották a keszthelyi parancsnokságról, nyódi önkénteseket pedig a járási pa- csnokság kérésére a járási rendőrkap- vság ügyeletese. A 12.23-as riasztásra

Részlet a ládatárolóból

Az leégett ládatárolóhoz vezető út a tároló bejáratánál

12.31-kor elsőként a keszthelyiek CSD 710-es gépjárműfecskendője érkezett ki a helyszínre, a keszthelyi CSD 344-es és a marcaliak CSD 710-ese pedig négy percel később. A keszthelyiek 1 + 8, a marcaliak pedig 1 + 4 fővel vonultak ki. A 12.34-kor riasztott nagykanizsai egység 1 + 4 fővel, CSD 710-essel 13.20-kor, a 13.15-kor riasztott fonyódi önkéntesek, 1 + 5 fővel Zsuk tűzoltó-gépjárművel 13.50-kor érkeztek ki. **Kránicz Dezső** tű. alhdgy., őrségparancsnok a felderítéskor megállapította: 16 ún. ládakazal áll lángokban, s a teleprezésen összefüggő tűzterület jött létre. Az égő területtől délre, 32 m-re nagy mennyiségű nádkéve volt, 70 m-re pedig 6 másik ládakazal.

A tűzterület nagysága, valamint amiatt, hogy itt a ládarakásokat már nem menthették meg, a keszthelyi őrségparancsnok a környezet védelmét határozta meg elsődleges feladatként. Utasítására a keszthelyi CSD 710-es fecskendőről szerelt 1 M és 1 E sugár az égő terület szélét támadta, illetve a veszélyeztetett részt védte. A keszthelyi CSD 344-es fecskendőt az üzem udvarán levő altalaji tűzcsapra állíttatta, és utasítást adott a fecskendő táplálásának megszerelésére.

Két szippantógép is

Eközben kiérkezett a marcali egység, és őrségparancsnoka: **Kovács Lajos** szds. a keszthelyi őrségparancsnokkal végzett közös felderítés után átvette a tűzoltás vezetését.

A marcali egységgel 1 M és 1 E sugarat szerelgetett az északi ládatároló nyugati széléhez. A táplálást a keszthelyiek 344-es fecskendője biztosította.

A sugárvezetők feladatául a még égő rész lefeketítését, majd a parázsmaradványok eloltását határozta meg. A folyamatos vízellátás céljából igénybe vette a helyi tsz egyenként 5 m³-es két szippantógépét, ezek az oltás befejezéséig folyamatosan szállították a vizet a tsz hálózatáról. A tűzoltás vezetője a munkálatok közben végzett újabb felderítéskor észrevette, hogy röptűz következtében kigyulladt a kárléptől délkeletre levő fűrészportháló. Ennek oltásával az éppen kiérkezett nagykanizsai egységet bízta meg. 2 E sugarat szerelgetett velük, a vízellátást ingajáratall oldották meg.

A tűzoltáshoz szükséges vízellátást 3 órán át a tsz vízhálózata megfelelően biztosította, a takarítási munkálatokhoz azonban a 6 kilométerre levő Zala folyóból kellett szállítani a vizet.

A tűzvizsgálat során megállapították, hogy a többszörösen is szabálytalan égetés okozta a káresetet. Erről egyértelműen árulkodtak az égetőhelytől a ládatárolóhoz vezető mindössze 50 méteres útszakaszon talált parázs-, hamu- és pernyemaradványok is. Mindehhez hozzáfűzhetjük: maguk a fogatosok is észlelték, hogy útközben sok hulladék esik le a kocsiról. A tűz idején 32 fokos meleg, s majdnem szélcsendes idő volt.

Az ügyben a rendőri szemlebizottság különösen nagy kárt okozó rongálás büntetnének alapos gyanúja miatt nyomozást rendelt el.

Nyitva volt a dőmfedél

Az összesen 20 360 kg 92-es oktánszámú szuperbenzint tartalmazó két tartálykocsi augusztus 18-án 22.49-kor a 4084-es sz. tehervonattal gördült be a kaposvári pályaudvarra.

A szállítmányt a Dunai Fimomítóban adták fel a kaposvári ÁFOR-telep részére. A két kocsit az V. 12. vágányra, az 53-as petróleum világítású váltóhoz toltatták.

Itt másnap 0.50-körül **Kardos József** kocsirendező a különféle tolatási munkák közepette arra lett figyelmes, hogy lángok lobbantak fel az egyik tartálykocsi alsó részénél. Azonnal segítségért kiáltott.

A helyszínre siető **Gárdonyi Géza** MÁV-alkalmazott a megával hozott gázzaloltóval avatkozott be, majd az eközben ide szállított két másik tűzoltókészülékkel sikerült teljesen megszüntetni az égést. **Gárdonyi Géza** már az oltás előtt utasította **Katona János** raktárnokot, hogy telefonon értesítse a kaposvári tűzoltó-parancsnokságot.

Az egység a 0.55-ös jelzésre 1 + 9 fővel, 2 db tartályos gépjárműfecskendővel 1 órakor érkezett ki a helyszínre.

Ekkor már eloltották a tüzet, de mivel a tartályban levő szuperbenzin felső része fölmelegedett, **Horváth Imre** tű. zls. őrségparancsnok-helyettes az egyik gépjárműfecskendőről hűtősugarat szerelgetett, s ez a sugár 30 percen át működött.

Az igen veszedelmes tűz keletkezési okát nem sikerült megállapítani, de föltette elgondolkoztató, hogy a tartálykocsi dőmfedelének fénmzárja le volt szakadva, s azt a kocsi oldalán levő deszkajárdán tálták meg, továbbá: a dőmfedél nyitott állapotban volt, s a benzin így folyhatott ki a tartálykocsi falára. Emellett a petróleum világítású váltólámpán kisebb égési nyomokat találtak.

A súrlódást és a mozdonszikkát mint lehetséges keletkezési okokat is el kellett vetni. Az előbbi azért, mert fékezés közben nem képződhetett gyújtóképes szikra, az utóbbit pedig azért, mivel szilárd tüzelésű mozdony a tartálykocsi váltóra állítása után nem haladt át a szóban forgó területen.

A történetek mindenestre így is igen figyelmeztetőek, hiszen a kifolyt mintegy 10—15 liter benzin a váltólámpától vagy eldobott cigarettavégtől is meggyulladhatott, és csupán a vasutasok lélekjelenléte akadályozta meg a tűzkatasztrófa bekövetkezését.

**A 900. ÉVFORD
JEGYÉBEN**

Tűzvédelmi kiállítás Szolnokon

A megyeszékhely fennállása közelgő 900. évfordulója tiszteletére összeállított ünnepi program-sorozat keretében a városi tanács vb és a megyei tűzoltó-parancsnokság szeptember 1-14-ig nagyszabású tűzvédelmi kiállítást rendezett a városi galériában.

A megnyitóünnepélyen megjelentek: dr. Hegedüs Lajos, a megyei tanács elnöke, Horváth Sándor ezredes, a BM Tűzoltóság országos parancsnokhelyettese, Sándor László, a városi pártbizottság első titkára, Barta László, a városi tanács elnöke, dr. Czákó Sándor a városi tanács vb-titkára, Szilágyi László tű. alez., megyei tűzoltóparancsnok, a társzervek képviselői, néhány megyei tűzoltóparancsnok, valamint a város és a megye számos üzemének, vállalatának vezetője.

Barta László köszöntötte a résztvevőket, majd dr. Hegedüs Lajos elvtárs ünnepi beszédben emlékezett meg a város tűzoltóságának történetéről, fejlődéséről, s méltatta az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóságok tevékenységét. Hangsúlyozta, hogy a kiállítás társadalmi összefogás eredményeként jött létre, s annak fő célja, hogy a társadalmi tulajdon fokozottabb védelmére hívja fel a látogatók figyelmét. Végetül megköszönte mindazon szervek, üzemek, vállalatok önzetlen segítségét, amelyek a kiállítás megvalósításában közreműködtek.

Ezt követően a résztvevők megtekintették a két fő részből álló reprezentatív kiállítási anyagot. A földszinten elhelyezett „Tűzvédelem régen és ma” című összeállítást Minárovics János tű. alez., a Tűzoltó Múzeum igazgatója, az emeleti részen levő „Ezt védjük” címűt pedig Mátrai Albert tű. szds., megyei parancsnokhelyettes mutatta be.

A kiállításon az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóságok történeti fejlődésével, szervezeti helyzetével, technikai ellátottságával, életével, munkájával is megismerkedhetett a közönség. Gazdag anyagot állított ki a Tűzoltó Múzeum, ennek jelentős része Szolnok megyei vonatkozású volt. A frankfurti nemzetközi tűzvédelmi kiállítás magyar anyagából is megtekinthettek néhány olyan érdekességet a látogatók, mint pl. a horoglétra- és a rohampálya-gyakorlatokat szemléltető elektromos tablók.

A megye gazdaságát szemléltető 44 tabló, a modellek, makettek és tárlók nemcsak azt mutatták be, mit gyártanak a város és a megye üzei, vállalatai, szövetkezetei, hanem felhívták a figyelmet a termékek védelmét szolgáló alapvető tűzvédelmi előírásokra, biztonsági rendszabályokra is. Ezeket mind vállalatok, üzemek készítették: az ÉVM Építőipari Vállalata, a Tisza Cipőgyár, a Tiszamenti Vegyiművek, a Lehel Hűtőgépgyár, a Szolnoki ÁFESZ és Állami Gazdaság, a Tisza Bútóipari Vállalat, a Szolnoki Cukorgyár, a MEZŐGÉP, az ÁFOR, a TITÁSZ szolnoki üzemigazgatósága, a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat, a Centrum Áruház, az Ingtatlankezelő Vállalat és mások.

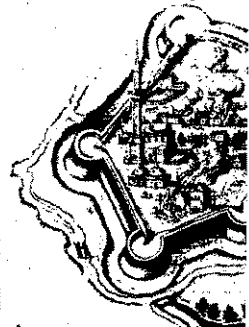
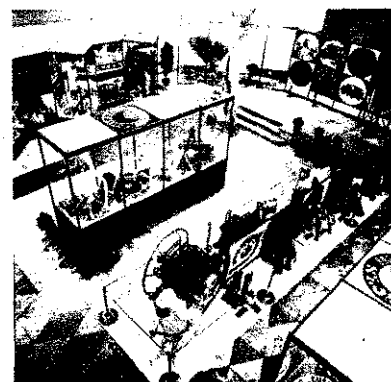
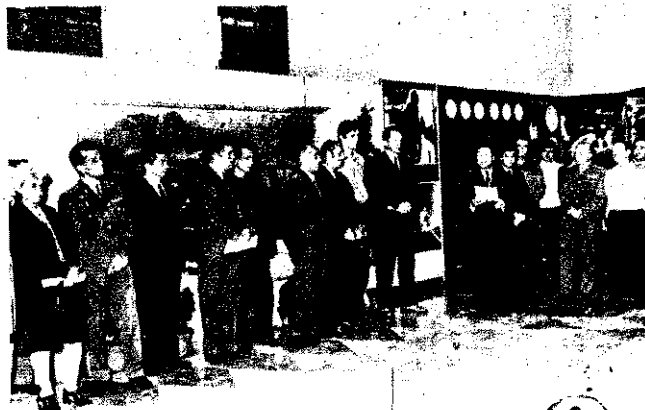
Nagy tetszést arattak a városi tanács vb által a megyeszékhely általános iskolásai részére meghirdetett „A tűz szerepe életünkben és a tűz elleni védekezés” című rajzpályázatra beküldött pályamunkák is.

A kiállítással egyidőben a rendezők a Tisza moziban szakmai napokat is szerveztek. Ezeken különféle vállalatok szakemberei tartottak tájékoztató előadást egy-egy munkafolyamatról, technológiai eljárásról s a kapcsolatos tűzvédelmi előírásokról.

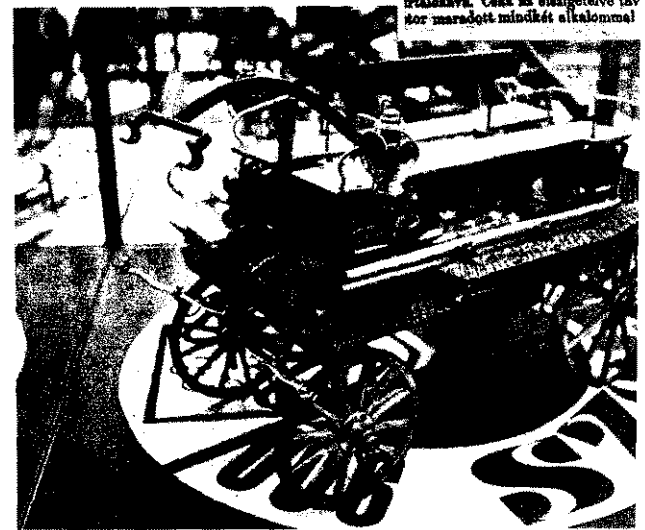
A kiállítást JX. 12-én dr. Farkas György tű. vör. országos parancsnok is megtekintette, s azt követően részt vett a rendezők által tartott értékelésen.

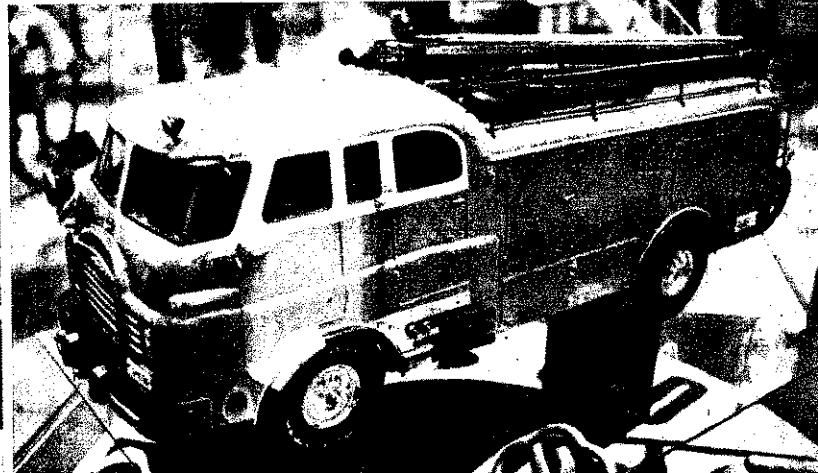
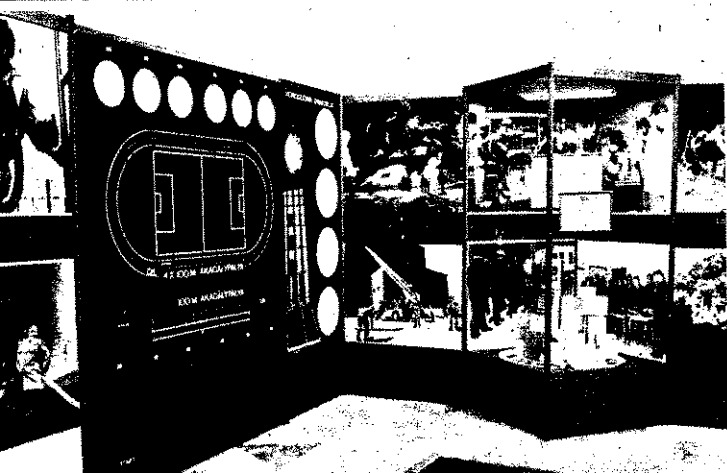
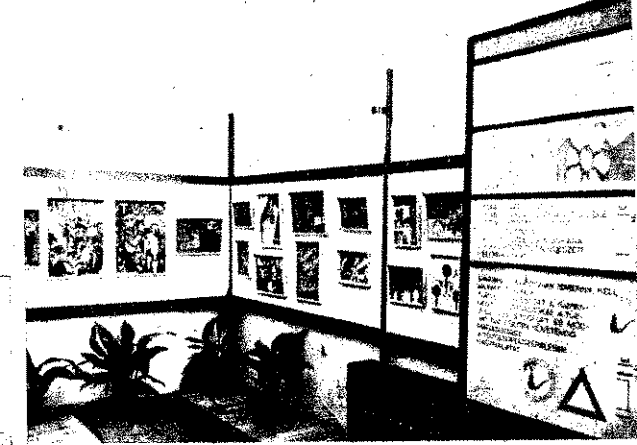
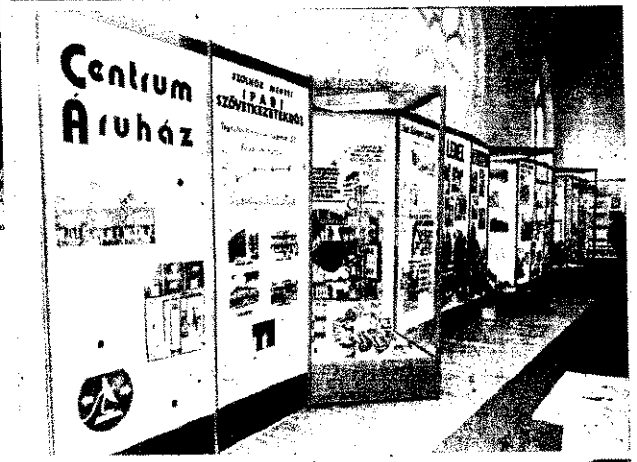
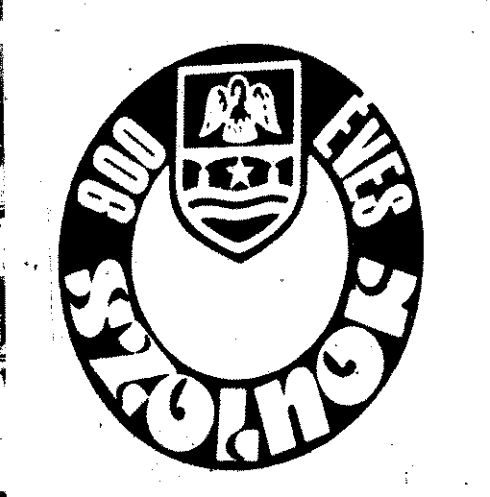
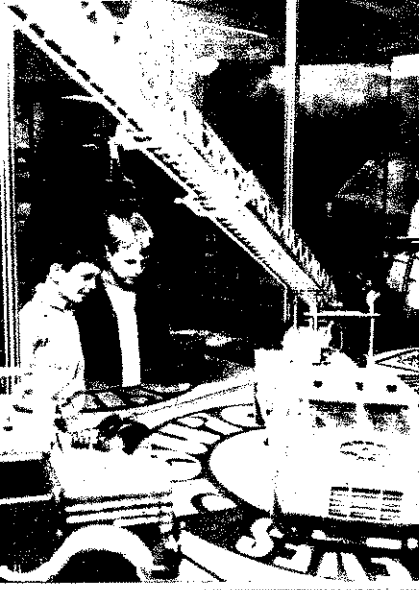
A nagy sikert aratott rendezvényt több mint tízezer szemléltek meg.

(Kaszás-Kútvölgyi)

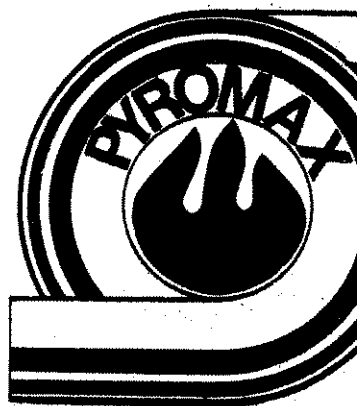

1789-ki martius 18-ko éjjele Bo'ar az egész várost, só-pajtákat, s a en elhagyvaestotta; s a illy kezdett, dór 1742-ki szeptember 19-kón új iratékává. Csak az elcsigotelve táv kor maradt mánakétt alakommal

Az Elzett Fémlemezipari Művek Tűzoltókészülék-Gyára a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

PORRAL OLTÓ TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEK HASZNÁLATA

Vállalatunk kutatórészlege az elmúlt 10 év folyamán több száz tűzoltási kísérletet folytatott le porral oltó készülékekkel. E kísérletek jó néhány hasznos gyakorlati tapasztalatot szolgáltatottak, ezek közül a készülékek nagysága helyes megválasztásának fontosságára hívjuk fel a figyelmet.

A számos sikeres tűzoltási kísérlet mellett akadtak kevésbé eredményesek. Az okok között elsősorban a sugártáv és a sugárirány helytelen megválasztását kell említeni. Az ilyen hibák elkövetése gyakorlatlan személyek esetében valószínűbb, mint a kellően jártas kutatókban.

Eppen ezért a készülékek nagyságának megválasztásakor eleve figyelembe kell venni az oltósugár helytelen irányításával elkövethető hibákat, és a korrigálásukhoz szükséges időt. Lehetővé kell tenni, hogy a készülék hatásos működési idején belül az oltó személy kijavíthassa a porsugár célszerűtlen irányításával elkövetett hibát.

A 3, 6 és 12 kg-os porraloltók hatásos működési ideje $\pm 15\%$ -os eltéréssel, 5, 8, illetve 11 másodperc.

A hatásos működési idő elteltével a porintenzitás – az 1 mp alatt kilövellt oltópor mennyisége – és ennek megfelelően a porfelhő sűrűsége a hatékonysági érték alá csökken, és ezt követően a hatékony intenzitást igénylő tűzoltás már nem végezhető el. Az A, B, C tűzveszélyességű anyagokat feldolgozó, raktározó stb. létesítményekben keletkező tüzek leküzdéséhez – tapasztalataink és számításaink szerint – legalább 1200 g/sec porintenzitás szükséges. Ilyen intenzitásra azonban csak a 12 kg-os porraloltók képesek. Hajtóanyagok, tűzveszélyes folyadékok stb. tüzeinek oltásakor több kisebb (pl. 4 db 3 kg-os) készülék nem pótolhatja a nagyobb intenzitású egy készüléket, pl. az egy 12 kg-osat.

Azok hatékony, egyidejű működtetése ugyanis a gyakorlatban nem valósítható meg, 5–6 másodperces rövid hatásos működési idejük miatt.

A készülékes tűzoltás során előfordulható oltástechnikai hiányosságok, hibák okozta kudarcok mérséklésének legcélravezetőbb módja tehát a készülégekbe helyezésre kerülő készülékek hatásos működési idejének és oltóanyag-intenzitásának a növelése.

ELZETT FLIM TŰZOLTÓKÉSZÜLÉK-GYÁR

Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf.: 99.

(x)

Olvasóink leveleiből

ig már 15 helyen mutatták be, s több 60 ezren tekintették meg a budapesti ó-parancsnokság „Tíz év tüzesetei a fő-pan” c. kiállítását.

utóbb a Budapesti Közlekedési Vállalat üzemegységében láthatták a vállalat felújított és kibővített anyagot. A józés eredményeként mintegy 5000 köz-ési dolgozó nézte meg a rendkívül ta-gos kiállítási anyagot.

tek vállalati vonatkozású részéből meg-ittuk, hogy 1968–72 között összesen tűz keletkezett a vállalat járműveiben tesítményeiben, a közvetlen kár viszont 100 ezer forint. A BKV központi tűzvé-ri tanácsának irányítása alatt 825 tár-mi aktíva tevékenykedik, s e szervezet kezertes irányító és ellenőrző munkája nényeként az utóbbi években sokat ja-a BKV tűzvédelmi helyzete, beleértve zóinok tűzrendészeti fegyelmét is.

tanúsítja, hogy a vállalatnál évről évre ten a tüzesetek száma, és a közutakon kezert tűzek alkalmával a BKV dolgo-1900 ízben nyújtottak segítséget, illetve k részt az oltásban meg a mentésben.

Hernádi Tibor
tű. őrgy.

ugusztus 19-én ünnepelte Resznek köz-önkéntes tűzoltótestülete fennállásának évfordulóját. A kis zalai községben szép

hagyományai vannak az önkéntes mozga-lomnak, testületükről elmondható, hogy be-tölti azt a feladatot, mely céllal létrehozták.

Ez csendült ki a jubileumi ünnepségen megjelent vendégek – járási és helyi veze-tők – felszólalásaiából, ugyanis meleg sza-vakkal méltatták a testület tagjainak áldo-zatkész tevékenységét, s egyben utaltak a jövő feladataira, sok sikert kívántak a vég-rehajtáshoz.

Az ünnepség záróakkordjaként a dicsére-tek és jutalmak átadására került sor. A BM Tűzoltóság országos parancsnoka által ado-mányozott dicséző okleveleket, jubileumi dísz-tárgyat és pénzjutalmakat a lenti járási tűz-oltóparancsnok adta át a testület parancs-nokának, **Ernecz János** önk. tű. főhadnagy-nak és több önkéntes tűzoltó elvtársnak.

A járási hivatal képviselője három pénz-jutalmat nyújtott át.

Laki István
tű. szds.

Bököny község önkéntes tűzoltósága az utóbbi években helyzetének javítása érdeké-ben igen eredményes megelőző tűzvédelmi munkát végez a lakóházakban, középületek-ben és a létesítményekben. Felvilágosító te-vekenységük eredményeként csökkent a tűz-esetek száma az előbbi évekhez képest.

1972-ben a tűzoltóságok között folyó éves versenyen II. helyezést értek el, az 1973. évi járási tűzoltóversenyen a 800 l/p-es kismo-torfecskendő-szerelésben, az úttörőtűzoltók pe-dig kocsisfecskendő-szerelésben győztek.

Elismerésképpen a községi tanács meg a testületi vezetőség közös kirándulást szerve-zett részükre Hajdúszoboszlóra.

A kiránduláson családjukkal együtt vet-tek részt, így a feleségek is láthatták, hogy ebben a községben becsülete van ennek a társadalmi munkának.

Csernyák József
tű. zls.

A trolibusz-üzemegységben dr. Balogh József ügyvezető igazgató, a tűzvédelmi tanács elnöke nyitotta meg a kiállítást

A látogatók egy csoportja

ZSINTES SOROK: 1. A TŰZ-ZÉLYES FOLYADÉK ANNÁL B HIDROGÉNT FOG LAL MA-IA... 13. Egykori angol po-us, akiről kalapot neveztek el. Eső ellen véd. 15. A táplálófo-ék. 16. Nevét újságokban sokat shattuk (Paul). 17. Iv. 18. Görög fon. 19. Leszid. 22. Részben le-k! 23. Régi magyar férfinév. 25. ti „kezek”. 27. Tarló közepe! Kacat. 30. A fej része. 32. Férfi-34. Lo... oiasz FIFA játéktó. 36. Nemes bor. 38. Iz. 40. név, becézve. 41. Kis Ádám. 42. még a régi Rómában sem volt. Zuzó. 48. A sav ilyen folyadék. Szovjet repülőgéptípus. 51. A IZVESZÉLYES FOLYADÉKOK - JEK KIVÉTELÉVEL - KÖNY-EBB FAJSÚLYÚAK A VIZNÉL. Mint 50. 57. Mint a zsemlye! 58. ol film címe.

ÜGGÖLEGES SOROK: 1. MIVEL TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOK VIZNÉL KÖNYVEBEEK, EZ A NY AZ OLTÁSUKAT... 2. Ide 3. Magad, vissza. 4. Személyes mások. 5. Kicsinyítő. 6. Boldog, smeretlen! 8. EZ A FOLYADÉK 14% HIDROGÉNT TARTALMAZ. Győr közepe! 10. Színművész (rgt). 11. Nem jó vele összeüt-ésbe kerülni! 12...bach, (Lud-) német materialista filozófus. Ejtélig. 20. Gara Cecília. 21. nosak. 24. Férfinév. 25. Kettős gállóhely jelzése. 26. Az 5. párja. A „házas” állat. 29. Szovjet fo-31. Radírdarab! 33. Eneklőszóc-35. Becézett női név. 37. Szék

FEJTÖRŐ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
13				14					15			
16								17				
18				19		20		21			22	
23		24		25				26		27		
		28	29					30	31			
32	33			34		35			36		37	
38				39		40			41			
				42	43				44			
45	46		47						48		49	
50			51	52		53		54		55		56
57						58						

páros betűl. 39. Virág része. 41. Fa része. 43. Kinek a tulajdona? 44. Nos betűl. 46. A természetnek is van! 47. Előde. 48. Kevert gém! 49. Becézett női név. 52. Mint 37. 53. Nagy Károly. 54. Kötőszó. 55. EEEE.

Megfejtésül az alábbi sorokat kell beküldeni: vizz. 1., 51., függ. 1., 8.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: mivel a víz nehezebb a tűzveszélyes folyadéknál, így a vízzel való oltásnál az almérül, és így a víz a tűzveszélyes folyadék... válik.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Beküldési határidő: 1973. nov. 5.

K. I.

A 9. számban megjelent kereszt-rejtvény helyes megfejtése a következő: **A TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOKNÁL; A HIDROGÉNTARTALMUKTÓL; SZÉN BŐL ÉS... HIDROGÉN BŐL.**

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: **VIZZEL.**

Könyvjutalmat nyertek: Simon János, Nagykanizsa; Bánlaci Antalné, Budapest; Lukács Béla, Eger.

A nyereményeket postán küldjük el.

TŰZVÉDELME

Magyar Tűzvédelmi
Szövetség
1051. Budapest, Kőrösi
Márton utca 11. sz. 11.
F. v. Balogh Imre

Magyar Tűzvédelmi
Szövetség
1051. Budapest, Kőrösi
Márton utca 11. sz. 11.
F. v. Balogh Imre

A BUDAPESTIEK DÖNTŐJE

A budapesti tűzoltó-parancsnokság szeptember 24-én és 25-én rendezte meg az 1973. évi szakmai sportversenyeinek döntőjét. A döntőn kilenc csapat vett részt, s a 800 l/p-es kismotorfecskendő-szerelésben, a 4×100 m-es tűzoltóváltóban és a 100 m-es akadálypálya-versenyben mérte össze erejét.

Az összesített pontversenyt a IX. kerületi parancsnokság csapata nyerte meg a XXII. és a XIV–XVI. kerületi parancsnokság csapatai előtt.

Horoglétrában Felföldi János őrm. (XXII. ker.) nyerte meg az egyéni versenyt.

1

Szerelnek a XI. kerületiek

2

Előtérben a XX. kerületiek két versenyzője

3

„Vajon sikerül-e?”

4

Izgalmas pillanat a 4×100-as-ban

5

A horoglétrában is izgalmas verseny bontakozott ki

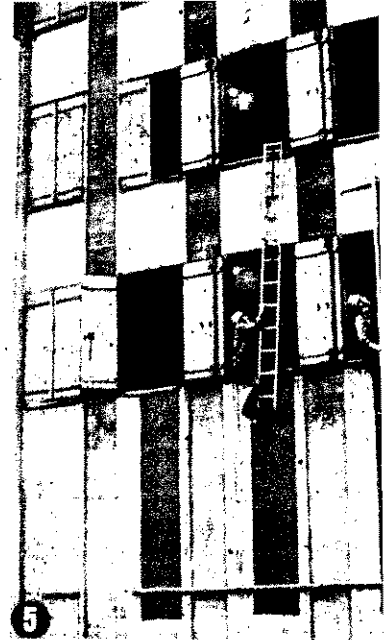
6

Végül is Felföldi János őrm. győzött

7

Lévai Sándor alez., IX. kerületi parancsnok gratulál a győztes csapatnak

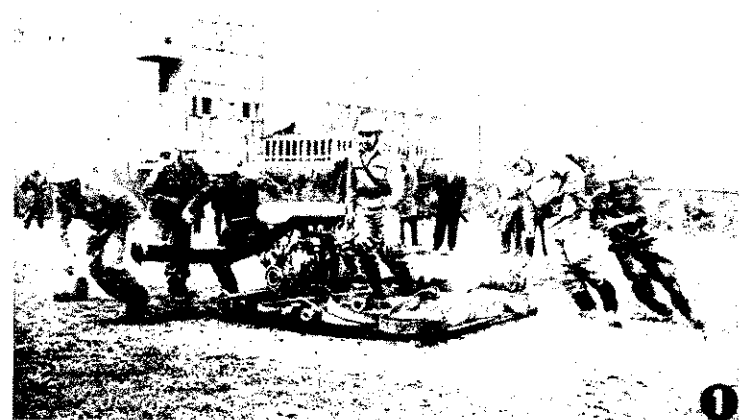
Foto: Oszváry, Horváth

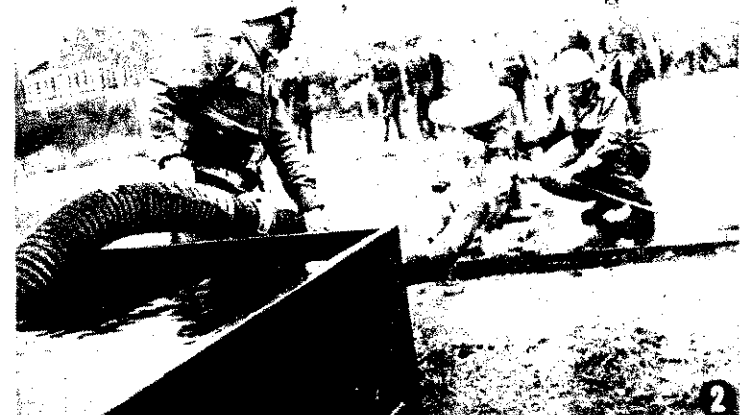
5

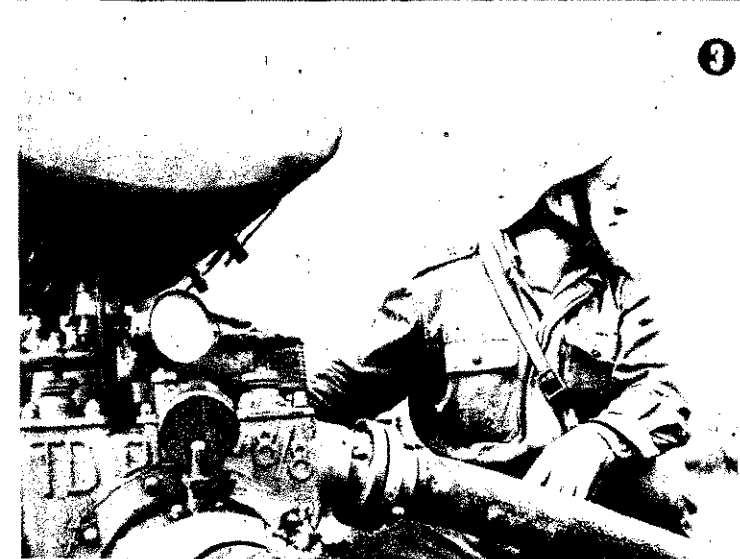
6

1

2

3

4

7

a felsorakozott egység előtt a belügyminiszter parancsát Kucsera László r. vőgy. olvásta fel

belügyminiszter elvtárs átnyújtja a Kiváló Szol-
tértért Erdemrendet dr. Hajas Gyula tő. alez.,
Veszprém megyei parancsnoknak

belügyminiszter elvtárs eredményes munkájuk
méréséül soron kívül kinevezte ezredessé Szi-
yi László tő. alez., Szolnok megyei és Toronyay
án tő. alez., Heves megyei parancsnokot. (A
felvételen: balról a második és harmadik)

ragó János tő. alez., a BM TOP alosztályveze-
a a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fo-
kozata kitüntetésben részesült

TÉDELEM
A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata
XXV. évf. 11. sz. 1973 november

A Belügyminisztériumban a november 7. tiszteletére rendezett ünnepi díszelgésen a
vezénylő tábornok: Sebestyén Ferenc vőgy. jelentést tett Benkei András belügyminiszter-
nek, majd ...

ÜNNEPI DÍSZELGÉS

Az ünnepi aktust követő fogadáson dr. Ajtai Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese,
az MSZMP KB tagja köszöntötte a jelenlevőket és a Belügyminisztérium személyi állományát

November

Immár az ötvenhatodik évfordulójára neveltük a Nagy Októberi Szociális Forradalomnak.

E mindmáig legnagyobb történelmi mély új fejezetet nyitott az egész európai történelemben.

A kizsákmányolás és az elnyomás száz évezredeinek sötét éjszakájában november 7-én diadalmasan felragyog a dolgozó ember ötágú vörös csillaga az elmúlt ötvenhat esztendő folyamán mindennél ékesszólóbban bizonyos be: korunk a szocializmusba való átkorszaka, Marx, Engels és Lenin társadalmi szocializmus történelmi szükségsgere nélkül halhatatlan, mert igaz.

A fiatal szovjet állam dicsőséges Komintern Pártja vezetésével lényesen teljesebb történelmi küldetését: létrehozta a világ első szocialista társadalmát, és megkezdte a kommunizmus építését, ugyanakkor a világon a szocializmusért, a szabadságért és a haladásért küzdők legmagasabb támaszává vált; az emberiség segítségével jött létre a szocialista országok közössége, s rázták le mind több népet a gyarmati elnyomás igájáról.

Mint ismeretes, a békéről szóló nyilatkozat volt a nagy Lenin vezette szovjet állam egyik leghíresebb hivatalos megnyilvánulása.

E lenini dekrétum szelleme ma is tovább él, tovább erősödik a szocialista országok külpolitikájában. Mennyiünk előtt ismeretes, hogy ebben a Szovjetunió és a szocialista országok ereje, bátor kezdeményezései, a nemzetközi békepolitikájának mentette meg a földkerekség lakóit egy újabb világháború borzalmas pusztításaitól, s halálra küzdött a gyilkos fegyvereket a világ számolatlan seregében.

A Nagy Októbert ünneplő százakkal együtt dolgozó népünk különösen nagy szerepet játszott november 7-én a szabadság és a testvéri szolidaritás és a szocializmus szálja fűzi össze országainkat. Sokan a múlt hírellyel felszabadítottunkat, önsegítségüket tiszteljük a hős szovjet katonákban, és büszkeség tölt el bennünket, más nemzetek fiaival együtt magyar nemzetünkkel együtt is küzdöttünk a szabadságért, a szocializmusért, a győzelemért.

Az a nép, amely ötvenhat évvel ezelőtt történelmi szét a tőkés társadalmat rend bilincseit, a világ egyik legelőreltörtént gazdaságát örökölte a cártól. S habár a pogárháborúk megkezdett hatalmas Nagy Honvédő Háború következtében a társadalmi mély miatt még ötven esztendője sem sikerült a békés építésre, a Szovjetunió megkezdte a világ második ipari hatalmáé, a világ második ipari hatalmáé büszkélkedhet, és a világűr első szovjet ember volt.

A Nagy Október diadalmas esztendője és nyilvánvaló tényei szerte a világban a fejlődéssel, valamint azzal a reméljük, hogy a dolgozó százmilliókat, hogy a jövő századokban újabb győzelmeket arat a szocializmus, a béke és az emberiség haladás egymástól elválaszthatatlan hármas eszméje. Nagyszerű érzelmekkel, hogy a világméretű küzdelem előhaladásában vállaltuk a haladhatunk a jövőben, a többi szocialista országokkal együtt a munkásszolgálat legelőreltörtént közösségével.

A BM Tüzoltóság Országos Parancsnoksága november 7-e tiszteletére rendezett ünnepségen megjelent Körösi György r. vör., belügyminiszter-helyettes, Kótvász István, az MSZMP KB és Paróczai Gyula, a BM PB munkatársa is.

Az 56. évforduló tiszteletére

Strádi Géza t. alez. mondott ünnepi beszédet, majd dr. Farkas György t. vör., országos parancsnok elismeréseket nyújtott át.

Képünkön: az országos parancsnok átadja a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozatát Deutsch Sándor t. örgy., Komárom megyei parancsnokhelyettesnek.

EGYÜTT BUDAPESTÉRT. A XIV—XVI. ker. tüzoltó-parancsnokságon Szávó Béla, a XIV. ker. tanács vb-titkára számos beosztottnak nyújtott át „Együtt Budapestért” emléklakettet kiváló társadalmi munkájáért. Képünkön Szávó István t. zls. átveszi az elismerést

BARÁTSÁG-PARK. November 4-én a X. ker. tüzoltó-parancsnokság számos beosztottja is részt vett a kerület lakói és szovjet katonák közös társadalmi munkájában, a Barátság-park építésében

HÍREK ESEMÉNYEK HÍREK ESEMÉNYEK HÍREK ESEMÉNYEK HÍREK ESEMÉNYEK HÍREK ESEMÉNYEK HÍREK

A tűzoltóságról

Írta: dr. Héra Attila tű. őrgy.

2

A feladatokban nincs lényeges változás

Az új jogszabályok nem hoztak lényeges változást az állami tűzoltóság feladataiban.

A tüzesetek megelőzése érdekében a továbbiakban is jogában áll az önkéntes, normatív jellegű, továbbá egyedi esetekre vonatkozó jogszabályokat megállapítani. Ezen jogszabályokkal szemben az államnak meg kell adnia a garanciát, hogy a jogszabályokkal vagy egyéb jogszabályokkal nem szabályozható tűzvédelmi viszonyok egyedi esetekben rendezhetővé válnak, amivel számos tűzveszélyes helyzet meg, Ez a lehetőség biztosítja továbbá a keretjellelű jogszabályok helyes, szakzerű s a helyi körülményeket is figyelembe vevő tartalommal történő kitöltését.

Az állami tűzoltóság – a jogszabályok adta keretek között – továbbra is megteheti minden, szükségesnek ítélt hatósági vagy egyéb feladatot. Beletartozik ebbe a körbe a szemlék, ellenőrzések, vizsgák, felhívások, szignalizációk, s a legszélesebb körben eddig is alkalmazott, eredményesnek ítélt intézkedések egész rendszere, nemkülönben az ismétlődő vagy súlyos szabálytalanságok esetén a szabálytalanságok, valamint büntetőeljárás kezdeményezése.

Szükségesnek tartom felhívni a figyelmet, hogy az állami tűzoltóság hatóságilag tevékenységük során nemcsak a legfelsőbb szintű jogszabályok, továbbá a Belügyminisztérium és a Tűzoltóság Országos Parancsnokság által meghatározott tűzvédelmi rendelkezések végrehajtását vizsgálhatják, hanem az I., illetőleg a II. fokú tűzvédelmi hatóságok jogerős határozatain túl, bármely más minisztérium, országos hatóság, országos- vagy közpénzügyi szerv tűzvédelemmel kapcsolatban kiadott rendelkezéseinek végrehajtását is.

Változatlanul nagyon fontos feladata az állami tűzoltóságnak a tüzesetek gyors, szakzerű s a lehető legkisebb kárral járó elhárítása. Az egyéb kárelhárításban való közreműködés, bár pótlólagos, önkéntes, rohamosan fejlődő közúti közlekedésünk miatt mind nagyobb feladatot ró a tűzoltóságra.

A továbbiakban is különös jelentősége van a tűzvizsgálatok megvalósításának a tüzesetek keletkezésének okainak, körülményeinek, a tüzesetért felelős személy vagy személyek megállapítása, valamint a tüzeset egyéb körülményeinek felderítése érdekében. Ugyanakkor megállapításaira támaszkodva, újabb tüzesetek elkerülésére hatósági vagy egyéb intézkedések megtétele is szükséges lehet.

A törvényerejű rendelet – az állami tűzoltóság előbb ismertetett feladatain túl – negyedikként azt jelölte meg, hogy „itt az önkéntes és a vállalati tűzoltóság tűzvédelmi tevékenységét.” tény, hogy a legfelsőbb szintű jogszabályban – formailag új módon szerepel a feladat, mutatja a jogszabályalkotó azon szándékát, hogy a tűzvédelmi tevékenység ellátásában az önkéntes és vállalati tűzoltóságok munkáját különös fontosságúnak értékelve, az állami tűzoltóság fő tennivalói közé iktatja a kötelezettséget, illetőleg a feladatot.

Az állományviszony szabályozása

Az állami tűzoltóság tagjai új jogszabályaink megjelenéséig hátrahagyott állományviszonyba tartoztak. A döntő többség katonai rend-

fokozattal rendelkező hivatásos állományú volt. Emellett meghatározott, elsősorban irodai beosztásúak kinevezett polgári állományúként dolgoztak. Ők nem szolgálati, hanem munkaviszonyban álltak, azonban a munkaviszonyuk speciális jellegű volt, melyre vonatkozóan a Munka Törvénykönyvén túl – jelenleg is hatályos – belügyminiszteri utasítás rendelkezett. Dolgozóink harmadik csoportja, elsősorban szakmunkásaink jelentős része, valamint egyes kiegészítő munkakörben dolgozók polgári alkalmazottként tevékenykedtek. Ők munkaviszonyban álltak, mely munkaviszony megegyezett bármely más polgári munkaviszonnyal.

Az új minisztertanácsi rendelet ezt a hármas tagozódást megváltoztatta, s ennek értelmében a továbbiakban „az állami tűzoltóság tagjai hivatásos és kinevezett polgári állományúak”.

A polgári alkalmazotti kategória tehát megszűnt. A felsőbb jogszabályok végrehajtását szolgáló belügyminiszteri rendelet intézkedik majd – többek között – a polgári alkalmazottak átminősítéséről, s ennek határidejéről. Ez a döntés a polgári alkalmazottakra nézve mind erkölcsi, mind pedig anyagi szempontból előnyös, s eddigi eredményes munkájuk elismerését fejezi ki.

Közös rendelkezések a tűzoltóságról

Jogszabályaink, melyek az egész tűzoltóságra vonatkoznak – éppen az azonos jelleg miatt –, tartalmaznak néhány közös rendelkezést is.

E rendelkezések három témára bonthatók: a tűzoltóság és tagjai anyagi, pénzügyi ellátására; ingatlanjainak, felszerelésének más célra történő igénybevételeire; továbbá tagjainak büntetőjogi védelmére.

Legrészletesebben az első témakört szabályozták. Alapvető intézkedésnek kell tekinteni azt a döntést, hogy a „tűzoltóság létesítéséről, fenntartásáról, továbbá működéséről és fejlesztéséről kapcsolatban felmerülő költségek fedezetéről a tűzoltóság létesítője, illetőleg fenntartója gondoskodik.”

Az állami tűzoltóság vonatkozásában létesítőnek, illetve fenntartónak – a már korábban kifejtettek alapján – az illetékes tanácsi szerv minősülnek, ami egyértelműen azt is jelenti, hogy például a városi-járási tűzoltó-parancsnokságot ilyen értelemben nem a megyei tűzoltó-parancsnokságnak, hanem a városi tanácsnak kell gondoskodnia. A fővárosi és megyei tanácsok közvetlenül csak a fővárosi, megyei és a közvetlen irányításuk alá tartozó üzemi tűzoltó-parancsnokságról gondoskodnak, míg a többiek vonatkozásában csak áttételesen, a megyei városi, városi, fővárosi kerületi tanácsok, illetőleg a járási hivatalok útján. Ez egyaránt megfelel a tanács törvénynek meg a tűz elleni védekezésről és a tűzoltóságról szóló magas szintű jogszabályoknak.

Az állami tűzoltóság üzemi parancsnokságai vonatkozásában nem egyenesen viszont a költségviselés kérdése. Méltánytalannak látszik ugyanis, hogy valamely ipari nagyvállalat, repülőtér, stb. elhelyezési területén vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó módon levő és kizárólag annak tűzvédelmét szolgáló, közvetlen termelési érdekeit is védő tűzoltóegység összes költségeit az illetékes tanácsi szerv viselje. Fel-

(Folytatás a 6. oldalon)

KITÜNTETÉS. A belügyminiszter elvtárs a Tűzrendészeti Érem arany fokozatával tüntette ki dr. Dáni Mihályt (képünkön), a Dél-magyarországi Textil- és Felsőruházati Nagykereskedelmi V. S. Nagy Józsefet, a COMPACT V. vezető tűzrendészét; valamint Papp Imrét, a PIERT V. tűzrendészét és Somogyi Sándort, a Fajér megyei tanács kereskedelmi csoportjának vezetőjét

A kitüntetéseket a Belkereskedelmi Minisztériumban dr. Kovács Mihály tá. alez., a BM TOP osztályvezetője adta át

TANFOLYAM. A Külkereskedelmi Minisztérium tűzvédelmi tanfolyamának hallgatói október 6-án megtekintették a X. kerületi tűzoltó-parancsnokságot s egy itteni gyakorlatot, majd a Tűzoltó Múzeumot

Az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács tanácskozó testületének alakuló ülése

A SZOT Székház tanácstermében 1973. október 12-én alakuló ülést tartott az OKBT tanácskozó testülete, és a beszámoló alapján megvitatta programját. Az országos értekezleten megjelent és az OKBT elnökségi tagok között foglalt helyet Fock Jenő elvtárs, az MSZMP Politikai Bizottság tagja, a Minisztertanács elnöke, Földvári Aladár, a SZOT elnöke, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, Kiss Dezső KPM miniszter-helyettes, dr. Király Tibor MM főosztályvezető, dr. Honti János, az MSZMP KB alosztályvezetője és Anda János, a BM Pártbizottság első titkára.

Az alakuló ülésen részt vettek az OKBT-be delegáló szervek megbízottjai, a rendőr-főkapitányságok vezetői, a területi közlekedésbiztonsági tanácsok képviselői, a sajtó, a rádió, a televízió munkatársai, valamint a meghívott közlekedési szakemberek.

A MEGJELENTEK

Körösi György vezér-őrnagy, belügyminiszter-helyettes üdvözölte, majd megnyitó beszédében röviden vázolta, hogy „az elmúlt évben a Minisztertanács 2024-es határozatával fontos intézkedéseket hozott, többek között a közlekedésbiztonsági tanácsok munkájával, szervezeti helyzetével kapcsolatban is. A határozat hangsúlyozza, hogy szervezettebben, az állami és társadalmi szervekkel közösen, társadalmunk lehetőségeit jobban felhasználva, emeljük magasabb színvonalra a közlekedés biztonságát” – mondotta, majd az említett határozat végrehajtása érdekében kifejtett jelentős szervező munkát ismertetve bejelentette, hogy 61 szerv képviselteti magát az OKBT tanácskozó testületében: 9 minisztérium, 7 főhatóság, 16 társadalmi, politikai szervezet, 15 tudományos, kulturális, ismeretterjesztő intézmény, 8 nagy közlekedési vállalat, valamint a sajtó, a rádió meg a televízió képviselői.

Mint hangoztatta, a számok önmagukban nem mutatják egy fontos testület összetételét, ennél jóval lényegesebb, hogy arra mindenben rátermettek kapjanak megbízatást erre a felelős tisztségre, s jó dolog a korábbi balesetelhárítási tanácsok sok aktívájának bekapcsolódása is az OKBT munkájába. Végül a következő szavakkal fejezte be megnyitóját:

„Engedjék meg, hogy az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács megalakulását ki-mondjam. Ebből az alkalomból ismételtelen szeretettel köszöntöm az OKBT tagjait, és sikert kívánok munkájukban. Napirendünknek megfelelően felkérem Benkei András belügyminiszter elvtársat, az OKBT elnökét, hogy tartsa meg beszédét.”

A BELÜGYMINISZTER ELVTÁRS

bevezetőben arról szólt, hogy az OKBT folytatni kívánja a korábbi balesetelhárítási tanács tevékenységét, s fontos feladatának tekinti a korábban jól bevált módszerek átvételét és to-

vábbfejlesztését. Kijelentette, hogy továbbra is számítanak aktívák segítő részvételére, majd azoknak a szerveknek a támogatását is kérte, amelyeket az OKBT tagjai képviselnek.

Ezután a közúti közlekedés három alapvető összetevőjét: a jármű, a pálya és az ember kapcsolatát elemezve rámutatott, hogy kétségkívül az összhang hiánya nehezíti leginkább a helyzetet.

Igy például a jó műszaki adottságú gépkocsik mellett még jelentős számban találhatók elhasználatosságuk miatt elavult járművek; az újonnan épített vagy korszerűsített utakat gyakran rossz állapotban levő keskenyek keresztezik; legszembetűnőbb azonban a közlekedésben részt vevő emberek közlekedési fegyelmeiben tapasztalható különbség, ami nemcsak a gépjárművek és a gyalogosok közlekedési szabályismerete és helyzetfelismerése eltérő voltában nyilvánul meg, hanem abban is, hogy a gépjárművezetői engedéllyel rendelkezők felkészültsége sem azonos szintű. A magasan képzett, továbbképzésben rendszeresen részt vevők mellett akadnak olyan gépjárművezetők is, akik 15 évvel ezelőtt szereztek meg a jogosítványukat, s azóta keveset vettek részt a forgalomban, csak a gépkocsijukat cserélték modernebbre.

Közülük sokan nem veszik figyelembe a közlekedésben bekövetkezett változások követelményeit, vagyis hogy a szabályok ismeretén túl korszerűbb szemlélet és rugalmasabb beilleszkedés szükséges, s mindezeknek együtt kell járnia a tudatosan vállalt önfegyelmével, melynek mások megértése és a segítőkészség az alapja.

Hangsúlyozta, hogy a belügyi szervek és a közlekedésbiztonsági tanácsok elsődleges feladata a közlekedő emberek segítése, oktatása, felvilágosítása. Ezzel együtt azonban szigorú felelősségre vonást alkalmaznak a szabálysértőkkel, a szocialista társadalmi együttélés elemi normáit durván megsértők-

kel szemben, s ahol az indokolt, a gépjárművezetői engedély bevonásáról is intéz.

A közúti forgalom hiányosságainak jesebb hangsúlyozása – mondotta – jelenti azt, hogy közlekedésünknek ezek a jellemzői. Ellenkezőleg, a gépjárművezetők döntő többségéről az elismeréssel hangján kell megemlékez mindazokra is ugyanez vonatkozik, a művezetőként vagy mint gyalogosok u előzékeny magatartással segítik a közlekedésbiztonságát.

A TOVÁBBIÁKBAN

a baleseti helyzet elemzését mutatott, hogy 1969-ig hazánkban mintegy 9–10 százalékkal emelkedett úti balesetek száma, s habár a gépjárműpark növekedése kétségkívül hatással balesetek számszerű alakulására, ez azonban nem elháríthatatlan törvényszerű.

Nincs törvényszerű, egyenes arányú függés a gépjárműpark növekedése és galombiztonság helyzetének romlása – hangsúlyozta –, majd számadatok alátámasztotta e felfogás létjogosults-

A gépjárműpark, a forgalom és a művezetők száma évente átlag 10 s kal növekszik hazánkban, Ennek 1970-ben sikerült minimálisra szorítan esetek számának emelkedését, 1971-1 mérvű, 1972-ben viszont már jelentőse nyú – mintegy 12 százalékos volt kenés. Ez a tendencia ez évben is tódik, az év első nyolc hónapjában zalékos volt a balesetek számának nése. Ez pedig nem kevesebbet jele annak az elvnek a valóra válását, forgalom növekedése ellenére csökli a balesetek száma, javítható a forgalom biztonság.

A szükségszerűség felismerése alap dult a kormányhoz az elmúlt év KPM, a SZOT és a Belügyminisztéri-

Az előterjesztés alapján hozott minisztériumi határozat megállapította, a közlekedésbiztonsága fontos társadalmi érdek. A határozat ezzel k re juttatta, hogy népgazdaságunk egész társadalmunknak jelentős érde ződnek a közlekedés rendjéhez, ahho a személy- és áruszállítás gyorsan, t mentesen, az emberi élet és testi ép reime és károk keletkezése nélkül t a közutakon.

A Minisztertanács határozatának gondolata az is, hogy a közlekedésb fokozására irányuló tevékenység en pontú legyen. El kell érni, hogy a és minden résztvevője rendelkezze közlekedést szavatoló szab rrettel és jártassággal.

OLYAN KÖZLEKEDÉSI SZEMLELETET

kítani, amely igazodik az életkori s gokhoz, segíti a gyermekeket, az korúakat, és amelyben jobban meg zik, hogy a közlekedésben való egyben a közösségi életben való rés: Ez a szemlélet arra kötelezi a járm ket és a gyalogosokat, hogy igye

Körösi György r. vörgy., belügymi helyettes nyitotta meg az alakuló

Ankai András belügyminiszter tartott beszédet

A vitában felszólt Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke is

illeszkedni a közlekedés dinamikájába, s szorotabban alkalmazkodjanak az adott helyzet tárgyi és személyi összetevőihöz. Ezek a követelmények fogalmazódnak meg Minisztertanács határozatában, amikor elő- a, hogy fokozni kell a biztonságos közlekedésre nevelést és ennek alapfeltételeit, és vább kell fejleszteni a gépjárművezetők pszésének, vizsgáztatásának módszerét, s nyben emelni továbbképzésük színvonalát. Mindebben jelentős szerepük van a szak-ervezetek, valamint az érdekelt társadalmi ervek és tömegszervezetek segítségének, vábbá a tömegkommunikációs eszközöknek

A közlekedésbiztonsági munka további erves részét képezi a rendőri és az ehhez pcsolódó vállalati, társadalmi szintű meg-őzés, ellenőrzés, valamint felelősségre vo-ás.

Itt említette meg, hogy az utóbbi időben őgrehajtott közúti ellenőrzések pozitív hatás-ant jártak; az ellenőrzött területeken csök-ant a közlekedési balesetek száma, szem-el láthatóan nyugodtabb, zavarmentesebb forgalom.

ZT KÖVETŐEN HANGOZTATTA, hogy a kapcsol-ás minisztertanácsai határozat belügyi fel-adtaként jelentse meg a balesetmegelőzési, is-erletterjesztő- és propagandatevékenység anyítását, s ezt a munkát a jövőben a kö-össég erejére alapozva még hatékonyabbá zernéni tenni a Belügyminisztérium; majd munkahatékonyság növelése ugyancsak ényeges feltételének minősítette a közúti őzlekedésben érdekelt hatóságok, állami zervek aktív részvételét, és hogy e terület abszolút értelemben jól felkészült gazdái-ént segítsék elő a követelményeknek megfe-elő, könnyen áttekinthető forgalmi rend ki-llakítását, javítsák a forgalmi intézkedése-et, és törekedjenek arra, hogy műszakilag ifogástalan járművek vegyenek részt a köz-úti közlekedésben.

Az ésszerű, a modern, a közlekedés igé-nyeit jobban kielégítő forgalmi rend megte-mentésében különösen sokat tehetnek a ta-rácsok és az ügyi hatóságok, s nagy fe-lelőség hárul a vállalatok, intézmények ve-zetőire. Rajtuk múlik, hogy a járművezetők jól képzettek és kellően kiphentek legyenek. De legalább ilyen nagy az alkalmasságot minősítő orvosok felelőssége is. Továbbá: a közlekedésbiztonság növelésében az eddigi-nél nagyobb szerepet kell biztosítani a pe-dagógiai, szociológiai, jog- orvos- és műszaki tudományoknak, eredményeiket fokozottab-ban szükséges hasznosítani az értékelő-elem-ző, valamint a felvilágosító, ismeretterjesztő és megelőző ellenőrző tevékenységben.

A továbbiakban kiemelte, hogy az OKBT munkatílusában is előbbre kell lépni. A ta-nács fő feladata a közlekedési nevelés irány-elveinek meghatározása mellett a megvaló-sításban való aktív részvételre is kiterjed, s véleményezéssel, tanácsadással és egyezte-téssel, a hasznos tapasztalatok gyűjtésével, és terjesztésével — beleértve a testvéri so-cialista országokkal s a különböző nemzet-közi szervezetekkel való tapasztalatcserét is — segítenie kell azok végrehajtását.

A vitanyitó referátum további része az OKBT elnökségének eddigi tevékenységét és ez évi munkaprogramját ismertette, s beszámolt róla, hogy ennek megfelelően megtörténtek az intézkedések a területi közlekedés-biztonsági tanácsok létrehozására s az ered-ményes működés tárgyi és anyagi feltételei-nek megteremtésére is.

A továbbiakban felhívta a figyelmet né-hány közvetlenül soron következő feladatra.

AZ ELKÖVETKEZŐ HÓNAPOKBAN elkészül és elő-

reláthatólag 1975. január 1-ig hatályba lép az új KRESZ. S tekintve, hogy az a jelenle-gitől eltérő rendelkezéseket is tartalmaz — így pl. egyes forgalmi szabályok módosulnak, és valószínűleg általános sebességkorlátozás elrendelése várható — 1974-ben fő feladat lesz az új KRESZ ismertetése.

Mint rámutatott, nem szükséges külön hangsúlyozni, milyen jelentősége van annak, hogy a közlekedés minden résztvevője tisztában legyen az új KRESZ rá vonatkozó sza-bályaival, és alkalmazni is tudja őket. De az is fontos, hogy az új KRESZ bevezetésével egyidejűleg az olyan tárgyi feltételek is ren-delkezésre álljanak, mint például a forgalmi táblák kihelyezése, a megfelelő mennyiségű biztonsági őv forgalomba hozatala és a se-bességrogzító készülékek gyártása.

A másik jelentős feladat feladat az év elején megindított „Látni és látszani” moz-galom széles körű továbbfejlesztése.

Sajnálatos tény ugyanis, hogy a 3 millió-nál több kerékpár és mintegy 120 ezer foga-tolt jármű közül sok lámpa nélkül vagy nem megfelelő kivilágítással vesz részt a foga-lomban, ami számos súlyos baleset forrása volt az élmúlt időben. Holott a kereskedelem megfelelő mennyiségű világítótesttel és más felszereléssel rendelkezik.

A további közvetlen munkafeladatok a gyalogosok szabályos közlekedésének előse-gítéséhez kapcsolódnak. A közlekedésről al-kotott helyzetkép teljességéhez kétségkívül hozzátartozik, hogy a nagyvárosokban bekö-vetkezett balesetek elemzése szerint éppen a gyalogosok szabálytalan közlekedése az egyik legsűrűbben előforduló veszélyforrás. A ba-lesetek közel egytőrd része a gyalogosok hi-bájából következik be. Mindez széles körű megelőző intézkedéseket igényel.

Ezután rámutatott, hogy erősíteni, szigo-rítani kell a közúti forgalom rendőri ellenő-rzését, a rendőri szerveknek a rendelkezésükre álló valamennyi törvényes eszközt igénybe véve biztosítaniuk kell a közlekedési szabá-lyok megtartását.

A KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGA ugyanakkor megköveteli

azt is, hogy a közutak rendjét, az állampol-gárok életét, és testi épségét veszélyeztetők-kei szemben ne csak a rendőri intézkedé-sekkel jusson kifejezésre az elmarasztalás, hanem olyan közszellemet kell kialakítani, amely nem hagyja szó nélkül a felelőtlen és szabályszegő magatartásokat.

A közlekedési balesetek elleni eredményes küzdelem — a szabálysértések szankcionálá-

sán túl — megkívánja a kisebb közösségek és az egész társadalom elmarasztaló értékítéle-tét is. Mindezek csak együttesen képesek ala-kitani az egyes ember közlekedési felelő-ségtudatát, biztosítani, szilárdítani a közleke-dési erkölcs irrott és iratlan normáit.

„Úgy gondolom, mindnyájunk meggyőződé-sét fejezem ki, amikor arra utalok, hogy nagy és felelősségteljes feladatok állnak előttünk. Olyan tevékenységben vállaltunk fon-tos szerepet, amely közügy, amely jól illesz-kedik társadalmunk általános fejlődésének menetébe. Erre gondoljunk, amikor új és új feladatokat állít elénk a gyakorlati élet. Ne feledjük, hogy mai munkánk, közös fárado-zásunk nemcsak a ma emberét szolgálja, vé-di, de formálja, ővja a holnap közleke-dőit is.

A technika, a motorizáció fejlődése mind magasabb követelményeket állít az ember elé. E követelményeknek csak úgy tudunk megfelelni, ha következetesen és módszere-sen végezzük tudatformáló, nevelő és szer-vező munkánkat. Erőt, egészséget és sok si-kert kívánok ehhez a tevékenységhez az Or-szágos Közlekedésbiztonsági Tanács, a Terü-leti Közlekedésbiztonsági Tanács minden tag-jának és segítőtjének” — mondotta referátuma befejező részében.

A beszámoló és a program vitájában kilenc elvtárs vett részt. Az előterjesztést elfo-gadva számos gondolattal és javaslattal gaz-dagították a referátumot. Egyöntetű állásfog-lalásuk szerint szigorúan és következetesen kell fellépni a közlekedés irrott és iratlan szabályainak megszegőivel szemben.

A TANÁCSKOZÁSON FELSZÓLTALT Fock Je-nő el-

társ, és átadta a Központi Bizottság s a kor-mány üdvözlését a jelenlevőknek és azoknak a szerveknek és intézményeknek, amelyeket a megjelentek képviselnek. Sikert kívánt a közérdekű munkához, amelytől sokat várnak, és amelyhez minden támogatást megadnak. Hangsúlyozta, hogy valamennyi közreműködő szervnek megvan a maga fontos tennivalója, s a jobb lehetőségek alapján tartós eredmé-nyek elérésére kell törekedniük. Hosszú idő-re érvényes és sokoldalú tevékenység vég-zéséről van szó, nem pedig kampányfeladat-ról. Erre jól fel kell készülni és a közvéle-ményt meg is kell nyerni, hogy mindenki ko-molyan vegye és pontosan hajtsa végre a szükséges intézkedéseket.

Az OKBT tanácskozó testületének ülése **Ben-kei András** belügyminiszter zárszavával ért véget. A belügyminiszter elvtárs ebben kifej-tette, hogy a vállalt feladatokat következe-tesen megoldják, ténylegesen társadalmisítva a létrejött szervezet munkáját.

Jubileum Sásdon

Október 15-én, pontosan az esemény napját ünnepelte meg a sásdi önkéntes tűzoltóság megalakulásának nyolcvanadik évfordulóját.

A tűzoltóthon előtt a szászvári úttörőtüztöltő-zenekar műsorával kezdődött a program, majd Kovács Sándorné, a nagyközségi tanács igazgatási csoportvezetője köszöntötte az ünnepség résztvevőit. Ezután Fischl János t. t. h. j. járási parancsnok nyitotta meg az alkalomra összehívott ülést kiállítás.

Az ünnepség színhelye a helyi művelődési otthon volt. Edel János vb-titkár megnyitotta az Szilágyi Mihály tanácselnök ünnepi beszédében áttekintve a nyolc évtized eseményeit, leszögezte, hogy az elmúlt néhány évtizedben minden vonatkozásban erősen fellendült a testület tevékenysége.

Az ünnepség közönsége nagy tisztséggel fogadta a jubiléumot köszöntő dr. Ságodi Lajosnak,

a megyei tanács sásdi járási hivatala elnökhelyettesének azt a bejelentését, amely szerint a sásdiak kerültek az első helyre a járás testülettel között folyó versengésben.

Végül az elismerések átadására került sor. Az országos parancsnok pénzügyi és elismerő oklevelét Magyar Sándor t. t. h. j. vette át testület nevében Dukits Károly t. t. a. megyei parancsnokhelyettesétől.

Oklevelét és jeltérmet kaptak az ünnepségen megjelent veteránok, közülük Varga Mihály, aki 60, valamint Ruppert Henrik és Czukoli István, akik 50 évvel ezelőtt léptek a testület kötelékébe. Emellett néhányan – köztük Molnár Mária és Babodi Eszter – ugyancsak elismerésben részesültek.

Az ünnepségen a helyi 218-as Kosuth Lajos úttörőcsapat tagjai műsorral kedveskedtek.

A Dunántúli Kutató és Feltáró Ü. tevékenységi területén a közeljövőben tágaz öblítésű fűrészi technológiára kerülő fűrészek az eddigi fokozottabb tűzveszélyt jelentő fűrőberendezésekre, mivel az új technológia esetleges tömitési hibéin kívül a környezeti metánkoncentráció, heti a robbanóképes határértéket.

A megelőzés szempontjából tett óvintézkedés kellő gondossággal va reahajtása és a kötelező műszaki feltétel ellenére, különböző okokból, a fűrő- vagy lyukbefejező berendezés fordulhat a mellettük tárolt szénnek (üzemanyag, rétegkezelő vagy folyadék) meggyulladására és a tűznel rendezés értékes gépeire, sőt a kútra való áttérjedése is. Ez a tűz az okozott vagyoni—anyagi káron kívül mélyi balesetek (égések, füstmégforrása is lehet, s olyan károsodhat a fűrés munkamenetében, hogy olajgázkitörés és tűzveszély vagy a szerszámzat megszorulása a következő pedig az elhúzó mentés vonja maga után.

Mivel az olajipar kutatási—tevékenységi vagy feldolgozó üzemei tűz- és robbanásveszélyesek, általában évenkénti kivétel nélkül szükséges a tűzoltási gyakorlat tartása, még akkor is, ha az nagyvezető munkával és nem kis anyaggal jár.

Igy került sor a közelmúltban az Oktató és Feltáró Üzem tűz- és robbanásveszélyes osztály felhívására Nagykanizsán tartott ünnepi üzemelési gyakorlatára.

Az OKGT szakembereivel együtt cseh szlovák szakértő, valamint a városi pártbizottság, a bányászati szervezet, a BM TOP és a megyei tűzoltóság képviselői is megtekintették a gyakorlatot.

(Folytatás a 3. oldalról)

tétlenül szükséges az érdekeket minden oldalról figyelembe vevő, arányos teherviselésben történő megállapodás az illetékes tanácsiszervek, valamint az önkéntes gazdasági szervezetek között, amelyek területén az önkéntes tűzoltó-parancsnokságok működnek. Így többek között indokolt, hogy elsődlegesen a tűzoltóság elhelyezésével, szakfelszereléssel való ellátásával s fejlesztésével kapcsolatos kiadásokat mindenkor az érintett vállalat, létesítmény költségére eszközöljék.

Az önkéntes tűzoltóságok vonatkozásában a városi, községi tanács, a vállalati tűzoltóság vonatkozásában pedig a vállalat, szervezet stb. minősül létesítőnek, illetőleg fenntartónak.

Fontos döntésnek kell értékelnünk, hogy az új beruházások megvalósításával egyidejűleg kell gondoskodni — amennyiben szükséges — a tűzoltóság elhelyezéséről, felszereléséről, s már a beruházási javaslat, program jóváhagyása előtt kérni kell az engedélyezési eljárásban illetékes tűzoltó-parancsnokság, egyedi nagyberuházás esetén pedig a Belügyminisztérium nyilatkozatát, és ennek megfelelően kell gondoskodni a tűzoltóság létesítéséről, elhelyezéséről és felszereléséről, illetőleg fejlesztéséről. Ez egyaránt érvényes az állami, az önkéntes és a vállalati tűzoltóságnak a takarékos elvét is figyelembe vevő indokolt igényeire.

A jövőben az eddiginél is következetesebben kell élnünk a lehetőségekkel a népgazdasági tűzvédelmi erősitése érdekében.

A Minisztériumok felhatalmazása alapján a belügyminiszteri rendelet határozza meg majd azokat a főbb elveket, amelyek szerint gondoskodni kell a tűzoltóság elhelyezéséről, elhelyezési feltételeinek biztosításáról, szolgálatának, illetőleg működésének feltételeiről, a szolgálatellátáshoz szükséges személyi és szakfelszereléséről, továbbá, de nem utolsósorban a személyi állományát megillető járandóságokról.

E rendelkezések végrehajtásaként még az évben kerül sor a vállalatok tűzoltóságok használatában levő tűzoltó-szakfeladatokat a tanácsok ellenszolgálatának nélkül átadják a tűzoltó-létesítőjének, illetőleg fenntartójának. Ezzel a vállalatok, szervezetek közvetlen és kizárólagos tűzvédelmére szolgáló felszerelés leg és szervekhez kerülnek, s a továbbiakban — a vállalati érdekek zérólágossága miatt — a működésükkel, javításával, pótlásával és a kapcsolatos költségek is természetesen a fenntartó vállalat terhelik.

A tűzoltóság használatában levő ingatlan, terület, épület, rész, helyiségek a tűzoltóság céljaitól eltérő használatát a jogszabályok értelmében megtiltja, s még az ilyen jellegű igénybevitel idején engedélyezésére sem ad lehetőséget.

Bizonyos mértékig hasonlóan, de rugalmasabban szabályozott tűzvédelmi céljaira szolgáló felszerelések nem tűzoltói célra használatbevitelét. Ilyen berendezéseket, készülékeket, járműveket, technikai eszközöket, oltóanyagokat stb. nem szabad kijelölt helyről eltávolítani, rendeltetésüktől eltérő célra kiadni, használni. Ilyen kivételes esetekben a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnok engedélyével, vállalva természetesen annak a kockázatát, hogy az ilyen beavatkozásokkal kapcsolatban, nem számíthat ezekre a felszerelésekre, s azok rendeltetésüktől eltérő használatára az átlagosnál több felelősséggel jár.

A tűzvédelmi tevékenység társadalmi fontosságát fejezi ki a törvényre vonatkozóan az intézkedés, amely szerint mind az önkéntes, mind a vállalati tűzoltó, ilyen irányú feladataival kapcsolatban, ugyanolyan büntetőjogi védelemben részesül, mint a hivatalos személy. Ez a zavartalan szolgálatellátás, a magas színvonalú és következetes tűzoltói intézkedés igen fontos szolgálatbiztosítéka.

Eletmentési és tűzoltási gyakorlat

Az olajtűzoltási és életmentési gyakorlat feltevése az volt, hogy a fűróberendezés mellé 10 m-re helyezett nyersolajgyűjtő tartályok egyikében meggyulladt mintegy 7 m³ olaj. Továbbá a fűrótorony 26 m magas kapcsolóállás-erkélyén tartózkodó dolgozó az égő tartályt és füstöt látva megijedt, és olyan sérülést szenvedett, hogy sem a menekülőszánon, sem a tononyfeljáró létrán nem jöhetett le a kapcsolóállásból.

A DKFÜ vállalati tűzoltói 10 fővel és egy CSD 344-es gépjárműfecskendővel, a nagykanizsai tűzoltó-parancsnokság beosztottai egy CSD 710-es habbal oltó gépjárműfecskendővel, továbbá a zalaegerszegi tűzoltók egy gépezetes tololétrával és egy porral oltó gépjárművel vettek részt a gyakorlaton. A mentési munkálatokat az Országos Kőolajipar Kiterjesztési Mentőcsapatai végezték.

A feladat a nagykanizsai olajipari technikum gyakorlótelepén felállított, BU-75-es fűróberendezéstől 10 m-re elhelyezett 5-15 m² alapterületű, összesen 30 m³ befogató, 2 db lemeztartályban levő 12 m³ nyersolaj égésének oltása volt, s a mentés s ehhez kapcsolódott.

A gyakorlat oltóvízigényét a berendezéstől 100 m-re elhelyezett 45 m³-es álló tengeres lemeztartály, valamint a telep és berendezés 3"-os vízvezetékrendszere biztosította két 52 mm-es tűzcsappal.

Az üzemi tűzvédelmi bizottság elnöke által vezetett tűzoltási gyakorlat a következőképpen zajlott le:

14 óra. A 10 m³-es tartályban levő olaj meggyulladt. A berendezés fűrómasterje elrendelte a tűzriadót. 14.02-kor a riasztással megbízott dolgozó telefonon értesítette az üzem vezetőjét, s az állami és vállalati tűzoltóságot. Ezzel egyidőben a berendezés többi dolgozója a helyszínen készenlétben tartott mentő tűzvédelmi felszerelésekkel, tűzcsappal, iszappuskával hozzáfogtak a berendezés és az égő tartályok hűtéséhez.

14.08-kor az üzem vezetője, 14.08-kor pedig a vállalati tűzoltóság egy CSD 344-es gépjárműfecskendővel érkezett ki.

A gyakorlat vezetője rövid, a tűzvédelmi bizottság elnökével végzett szemrevételezés után elrendelte, hogy két alapvezetékéről négy egységes hűtősugarat szereljenek. A jobb oldali alapvezeték sugarait a berendezés védelmére, a bal oldali sugarakat az égő tartály hűtésére használják fel.

A fűróberendezés dolgozója által megszerelt egy és a vállalati tűzoltók négy hűtősugara ellenére az égő tartály mellett 1 m-re levő 20 m³-es tartályban tárolt nyersolaj is meggyulladt a sugárzó hőtől, így 14.12-kor már mindkét tartály egyidejűleg égett.

14.15-kor kiérkeztek az állami egységek gépezetes tololétrája, porraloltója és habbal oltó gépjárműfecskendői.

Az üzem vezetője és a tűzoltás eddigi vezetője az állami egységek parancsnokaival közölték a berendezés védelme és a tűzoltás érdekében tett intézkedéseket, majd együttműködve fontossági sorrendben bevetették az életmentésre meg a tűz oltására az érkező szereket.

A gépezetes tololétrát — a tűzzel ellentétes oldalon — a berendezést megközelítve, a 26 m magas kapcsolóállás mellé állították, hogy az ott tartózkodó „sérültet” mielőbb kimenthessék, mivel a két

olajtartály füstjétől esetleg füstmérgezést is szenvedhetett.

14.20-kor végrehajtották az életmentést. A létrával való mentést egy állami és egy vállalati tűzoltó hajtottá végre. A vállalati tűzoltó füstszűrős gázálarcot vitt magával, és a sérülteknek a létra kosarába való besegítése után a kapcsolóállásban maradt.

A már korábban riasztott mentők gondozásba vették a sérültet, s közben a fent maradt vállalati tűzoltó is lejött a létrakosárral.

A porral oltó gépjármű mintegy 30 m-re közelítette meg az égő tartályokat, és megszerelték porsugarait. Ezzel együtt a CSD 710-es habbaloltóról a berendezés területén levő bővízű vízforrásról, amelyről a létesítményi tűzoltók hűtősugaraikkal dolgoztak, habfolyatóval habsugarat, majd egy alapvezetékéről további két hűtősugarat szereltek.

A tűzoltás vezetője, mivel a gyakorlat részben bemutató jellegű is volt, először a porraloltó gépkocsi egyik porpisztolyának, majd két porpisztolyának együttes hatásfokát mutatta be. Ezt követően a poragóy oltóhatását érzékeltette a jelenlevőkkel. Eközben a habbaloltóról szerelt sugarak készenlétben voltak.

A poragóy valósággal „elvágtá” a 10 m³-es tartály tüzet; a 20 m³-es tartályt a habbal oltották el. Mindkét tartálytűz oltásának bemutatója 3-4 perc alatt befejeződött.

A vállalati tűzoltók ezt követően, mind a négy sugarukkal a két tartályt hűtötték az esetleges visszalobbanás megelőzése céljából, miközben az állami egységek visszaszereltek.

A gyakorlat 14 óra 45 perckor sikeresen véget ért.

A tűzoltási gyakorlat sok hasznos tapasztalatot adott az olajfűró és lyukbefejező berendezések megelőző és mentő tűzvédelme szempontjából, amit a jövőben feltétlenül figyelembe kell vennünk. Így többek között:

- Az eddigi gyakorlattól eltérően, a berendezések meg a gyűjtő- vagy szedőtartályok s az egyes tartályok között is, nagyobb távolság szükséges.
- Több tartály esetében a tartályok között kellő távolságot kell biztosítani, mivel a fűrólyukból kitermelt nyersolaj a legtöbb esetben alacsony lobbánypontú, és a sugárzó hőtől könnyen meggyullad.
- Különösen a lyukbefejező berendezések jelenlegi mentő tűzvédelmi felszereléseinek számát és hatásfokát, kell növelni. Legalább két tűzcsapot, továbbá egy iszappuskát lesz szükséges beépíteni a berendezés vízvezetékrendszerébe. Ugyanígy növelni kell a középmélységű fúrást végző berendezések mentő tűzvédelmére szolgáló felszerelések számát is.

Összegezve: a jövőben is arra törekszünk, hogy a valóságban előfordulható feladatokat gyakoroljuk, s ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a gyakorlat minden közreműködőjének.

Jószerecséti!

Kisfűrjesi Antal
tűzv. ea.

A 10 m³-es tartályban levő olaj meggyulladt. A berendezés dolgozója végrehajtja a tűzriadót. Tűzcsapról egy E hűtősugarat szereltek

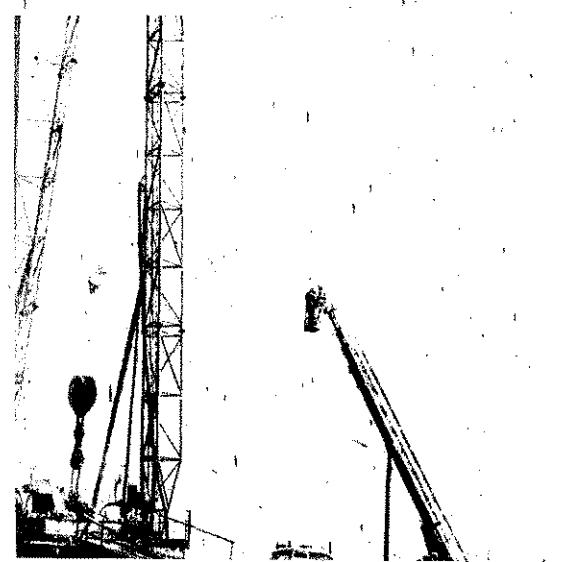

A vállalati tűzoltók hűtik a berendezést és a tartályokat

Közösen avatkoznak be az államiak meg a vállalatiak

Eletmentés a 26 m magas kapcsolóállásból

„...érezzük felelősségünket”

**Interjú dr. Gonda György országgyűlési képviselével,
Vas megye tanácselnökével**

Szerkesztőségünk felkérte dr. Gonda György országgyűlési képviselő elvtársat, Vas megye tanácselnökét, hogy válaszoljon az állami tűzoltóság területi szervei irányításában bekövetkezett változással összefüggő néhány kérdésre. Gonda elvtárs szívesen vállalta az interjúalany szerepét, és kérdéseinkre a következő válaszokat adta:

— Elnök elvtárs tapasztalatai szerint a megyében hogyan hajtották végre a tűzvédelemről és a tűzoltóságról megjelent einöki tanácsi és kormányrendeleteket?

— Az állami tűzoltóság területi szerveinek tanácsi irányítás alá helyezése előtt is — a helyi tanácsoktól kezdve a megyéig — élő és közvetlen volt a kapcsolat a tűzoltóság és a tanácsok között. A kölcsönös megértés és segíteni akarás mindig megmutatkozott a megelőzésben és a mentő tűzvédelemben egyaránt. A tanácsi irányítás alá helyezést nagy jelentőségűnek tartom, az megfelel a tanácstörvény szellemének, és jól beilleszkedik a tanácsi feladatkörökbe. A 2034/1971. számú kormányhatározat megjelenése új módon történő irányítást tett szükségessé, sok vonatkozásban új módszereket és együttműködési formákat is igényelt. Több és jobb lehetőséget biztosított az erők koncentrált és koordinált felhasználáshoz, megkönnyítette a helyi adottságok és körülmények differenciált figyelembevételét.

A kormányhatározat, valamint az 1973. évi 13. számú tvr. és a 14/1973. MT számú rendeletben foglaltak gyakorlati végrehajtására azonnal megtettük a szükséges intézkedéseket. A végrehajtással kapcsolatosan azonban megfelelő információkra volt szükség egyrészt a tanácsi apparátus, másrészt a tűzoltóság számára. Ez megtörtént. A végrehajtás előkészítésének lényeges részét képezte a városi, járási tanácsszervek vezetőinek, az állami tűzoltóság megyei és járási vezetőinek, majd a tanácsi apparátus érdekelte tisztviselőinek tartott konzultatív eligazító értekezlet.

Tanácsaink ma már nemcsak az önkéntes tűzoltósággal foglalkoznak — ami korábban jellemezte kapcsolatos tevékenységüket —, hanem intenzíven törődnek az állami tűzoltóság személyügyi, kérdéseivel, a fejlesztési feladatokkal, a működéssel és a hatósági tevékenységgel is. Emellett fokozott figyelemmel kísérjük az önkéntes tűzoltóságok — a tanácsok tűzvédelmi szerveinek — működését, s igyekeznek továbbfejleszteni tevékenységüket és szervezetüket.

— Ön szerint a tűzoltószervek hogyan illeszkedtek be a tanácsapparátusba?

— A kezdeti időszakban a tanácsi irányítás, felügyelet alá került állami tűzoltóságot — a hivatkozott tvr. és MT rendelet megjelenéséig — mint szakigazgatási szervet igyekeztünk bekapcsolni a tanácsi apparátus szervezetébe. Ma az ismert jogszabályok megjelenése óta a tűzoltósággal mint intézménnyel foglalkozunk.

Elmondhatjuk, hogy a tűzoltószervek

beilleszkedése a tanácsi apparátusba zökkenőmentesen megtörtént, bár a kellő tapasztalat hiányában még nem mondható kiforrottnak a kapcsolat, illetve az irányítás módszere. A körmenői járási hivatal pl. minden osztályvezetői értekezletre meghívja a járási tűzoltóparancsnokot is, más járásokban, városokban ugyanakkor nem fejlődött ki ilyen mérvű kapcsolat. Az is probléma, hogy a városi-járási tűzoltó-parancsnokságok a városi tanácsok szakigazgatási szerveihez tartoznak, ugyanakkor a járás területén levő önkéntes tűzoltóegyesületek szakmai irányítása is hatáskörükbe tartozik, ami viszont lényegesen több feladatot jelent.

A különféle tanácsi szervek és a tűzoltó-parancsnokságok közötti kapcsolatokban tehát nem lehet azonos módszereket alkalmazni. A Szombathely városhoz tartozó városi-járási parancsnokság vonulós készenléti egysége a megye területének nagyobb részén ellátja a mentő tűzvédelmet, a kárelhárítást. Ugyanakkor a sárvári városi tanácshoz tartozó városi-járási tűzoltó-parancsnokság csak megelőző, felderítő tűzrendészettel, vizsgálattal, a községi és a vállalati önkéntes tűzoltók nevelésével, képzésével, szakmai irányításával foglalkozik. A szervezeti forma miatt még eltérőbb a feladat és annak jellege a körmenői járási hivatal és a járási tűzoltó-parancsnokság között. Ez a kapcsolatok sokféleségére utal. A cél azonban egyértelmű: jól kívánunk eleget tenni a reánk háruló feladatoknak.

— Biztosítottak látja-e a tűzvédelem fejlesztését, az állami és önkéntes tűzoltók működésének technikai feltételeit?

— A tűzvédelem fejlesztése és a technikai feltételek biztosítása egyrészt anyagi, dologi problémákat vet fel, másrészt képzett szakemberek, tehát személyi körülmények függvénye.

Sárváron ez évben adtuk át az új tűzoltószertárat, mely jól megfelel a követelményeknek. Még ebben az ötéves tervben megkezdjük Szentgotthárd nagyközségben egy modern tűzoltószertár építését, és a kisebb községekben is folyamatosan felújítjuk, modernizáljuk a tűzoltószertárakat.

Az önkéntes tűzoltótestületek használatában levő technikai eszközök — kismotorfecskendők — javítására, felújítására jelentős összegeket fordítunk. 1972 évben 200 000 forintot fizettünk ki ilyen célokra.

Megegyezik iparának gyors ütemű fejlődése, ezen belül is a technika magasabb foka, a gépesítés, a háztartásokban a szénhidrogének felhasználása következtében viszont több odalúan és érzékenyebben

merülnek fel a tűzvédelmi kérdések összefüggésben is mind az állami, az önkéntes tűzoltóság vonatkozásában gondoskodni kell a tűzvédelem fejlesztéséről.

— Milyen főbb tennivalókat lát sz a jövőben a tanácsok részéről a tűz összefüggésben?

— Vannak elképzeléseink a felelős összefüggésben, és ebben igyekeznénk lembe venni megyénk települések koncepcióját és egyéb fontos feladatát is. Célunk, hogy a tűzvédelem feladatai hamarabb és minél szélesebben beilleszthessük a megye gazdasági és általános szellemével összhangban.

Nagy figyelmet fordítunk a gazdasági tevékenységekkel rendelkező községi és városi önkéntes egyesületekre, amelyek jét és ütőképességét elsődlegesen versenyeken nyújtott teljesítményükön mérjük le (bár ez sem lehet hiszen ez évben mintegy 4000 önkéntes tűzoltó vett részt azokon). Operatív tevékenységük során, működési körzetük területén igen sok esetben már az oltók kiérkezése előtt lokalizálják a tüzet, nemegyszer véglegesen elhárítják. Munkájukat igen megbecsüljük. Természetes tehát, hogy továbbfejlesztésük érdekében kívánjuk az önkéntes tűzoltóságok részéről.

Megállapításunk szerint az állami önkéntes tűzoltóságoknál levő gépjárművek már nem elégíti ki megfelelően a mentő igényeket, ezért szükséges növelni az állami tűzoltóság ütemét, új technikai felszerelések (gépjárművek, beszerzésével, illetve javításával). Nagyobb probléma az önkéntes tűzoltóegyesületek technikai felszerelésének megfelelő színvonalon való elhelyezése. A használatukban levő gépjárművek javítására, felújítására az önkéntes tűzoltóságok részéről nagy szükség van. Pl. 2 db jobbkormányú gépjármű kicserélése lenne indokolt a megyénkben.

A 122 db 800-as és a 75 db 400-as motorfecskendő műszaki állapotukban, Ezeket a típusokat alkatrészeik miatt nehéz megjavítani, felújítani gondot okoz. Nincsen központi szerv, ahol újból üzemképes állapotba hozhatnánk őket. Célserű lenne egy önkéntes javítóműhely létrehozása, ahol a felkészült szakemberek tudnának foglalkozni a javításával, felújításával, karbantartásával.

Összegezve: érezzük felelősnek tartjuk, hogy jó gazdálkodással, az új hatáskörök, és eredményesen végre a jogszabályok által előírt kötelezettségeket a tűzvédelem területén a tűzoltóságokkal kapcsolatban.

LAPSZEMLE

Megyei és üzemi lapokból röviden

PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

CSEPEL

AZ ÉSPEL VAS- ÉS FÉMŰVEK ÜDLŐZŐINAK LAPJA

A vezérigazgató utasítása értelmében létezték a Csepel Vas- és Féművek tüzrenzeti tanácsát. A terület a tröszt egész területére kiterjedő hatáskörrel rendelkezik. A tanács elnöke a vezérigazgató általános helyettese, tagjai pedig a termelési, műszaki, gazdasági, igazgatási és ellenőrzési, valamint az általános védelemszerzési főosztályok vezetői. A tanács működéséről és szervezéséről szabályzatot most állítják ki, s a negyedik negyedében sorra kerül az első – alakuló – tanácskozáson vitatkozni.

ÓGRÁD

AZ ÓGRÁD VAS- ÉS FÉMŰVEK ÜDLŐZŐINAK LAPJA

A mátraszelei önkéntes tűzoltók már hosszú évek óta állandó résztvevői és értékes tagjai a járási, megyei és országos tűzversenyeknek. A testület – amely jövőre ismét megalakulásának ötvenedik évfordulóját – nemrégiben korszerűen felszerelt öltözőautót kapott jó munkája elismeréséül a megyei tűzoltó-parancsnokságtól. Egyéb meghatározókat számukra az a terület is, amelynek tűz elleni védelmét biztosítják.

VAS NÉPE

AZ MSZMP VAS- ÉS FÉMŰVEK ÜDLŐZŐINAK ÉS A VAS- ÉS FÉMŰVEK TANÁCS LAPJA

Figyelemre méltó számvetést készített a lap munkatársa a megyei tűzoltóság utóbbi öt évi munkájáról, részletesen elemezve a tűzveszélyek okait és a megelőzés lehetőségeit. Ebből a cikkből idézzük az alábbiakat:

A tűz okozta károk megelőzése valamennyiünk feladata. Ennek érdekében 599 előadást tartottak a tűzvédelmi hatóság dolgozói a megye községeiben, illetve létesítményeiben. Több helyütt tapasztalható, hogy a vállalatok, vállalatok, létesítmények vezetői nem fogadják mind az állami tűzvédelmi hatóság, mind az önkéntes tűzoltótestületek olyan irányú kezdeményezését, hogy munkahelyen, a balesetvédelmi megelőzés mellett, a legfontosabb tűzrendészeti megelőzési tennivalókat is ismertetik. Több helyütt kitűnő példáját láthatjuk ennek. Több között a szombathelyi REMIX-nél, amely vállalat önkéntes tűzoltócsapata éppen a közelmúltban szerzett jelentős eredményeket egy nemzetközi tűzoltóversenyen.

Az illetékesek gondot fordítottak az okok szembeni felelősségrevonásokra is. A megelőzési szervek öt év alatt 308 esetben tartottak el, 79 személy ellen rendőrségi eljá-

rást indítottak, bírói úton pedig 17 esetben felelősségrevonásra került sor.

A tűzvédelmi hatóságnak a jövőben többek között az is a feladata, hogy megkülönböztetett figyelmet fordít a megelőzésre, az ezzel kapcsolatos propagandatevékenység fokozására. Ennek érdekében az általános és középiskolák tanulókkal megismertetik a különböző tűzrendészeti szabályokat. Előadásokat tartanak, nemcsak az iskolákban, de az ipari üzemekben is, s tervezik, hogy igényes kivitelű vándorkiállításal szemléltetik az emberi felelőtlenség, az esetlenség okozta bajok következményeit."

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

Villamosgép

AZ ÉSPEL VAS- ÉS FÉMŰVEK ÜDLŐZŐINAK LAPJA

„A kívülálló szemlélő számára is hasznosnak tűnik a gyári tűzrendészeti munkája. Minden fórumot igénybe vesznek a szabályok ismertetésére. Elmondják, hogy egy szabálytalan helyen eldobott égő cigarettavég néhány perc alatt évek munkáját teheti tönkre. Az égve felejtett gázrezsó, a bekapcsolt kávéfőző, a műhelyekben nyitva vagy égve hagyott gáz, a szakszerűtlenül szállított tűzveszélyes folyadékok mind-mind a fellobbanó láng kellekai... Az EVIG-ben hosszú évek óta nem volt tűz. A tapasztalatok azt mutatják, hogy nálunk többségben betartják a tűzrendészeti szabályokat. A teljes biztonsághoz azonban még javulni kell. Talán aki tudja, hogy csak Kőbányán az év első felében félmillió forint érték lett a tűz martalékává, az nem gyűjt rá tiltott helyen és használat után nem hagyja égve a qázt. Hogy ne legyen tűz..."

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

PETŐFI NÉPE

AZ MSZMP BACS-KISKUN MEGYEI BIZOTTSAGANAK NAPILAPJA

A kecskeméti Alföldi Áruházban tartott tűzvédelmi gyakorlatról számol be a megyei lap, és a következőket írja az önkéntes tűzoltókról:

„Először ez év tavaszán bizonyították felkészültségüket azzal, hogy a járási tűzoltóversenyen a negyedik helyezést érték el. Második alkalommal a napokban lezajlott tűzvédelmi gyakorlaton. Ebben a munkában csupán a héttagú női rajra, az áruház dolgozóira számíthattak, amelyek segítséget nyújtott az állami tűzoltóság is.

A feltételezések szerint az áruház cipőosztályán keletkezett tűz, zárás előtt félórával.

Azért ebben az időpontban, mert adott esetben a vásárlóközönséget el kell távolítani a tűz közeléből, anélkül, hogy pánikot keltenének, meg kell kezdeni az árukészlet biztonságba helyezését, és természetesen a tűz oltását is. A tűzniadó után egy percen belül a létesítmény tűzoltói megkezdtek a munkát, sugarat szereltek, poroltó készülékekkel közelítették meg a feltételezett lángokat. Ugyanebben az időpontban már értesítették az állami tűzoltókat, akik 4 percen belül a helyszínre érkeztek, s vízsugarakkal kívülről és belülről segítettek az Alföld önkéntes tűzoltóinak munkáját.

Mint megállapították, az első tűzoltási gyakorlat jól sikerült, az áruház dolgozói alaposan felkészültek az értékek megmentésére, a tűz lokalizálására."

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

NAPLÓ

AZ MSZMP VESZPRÉM MEGYEI BIZOTTSAGA ÉS A MEGYEI TANACS LAPJA

Fényképpel illusztrált tudósításban számolt be a Veszprém megyei lap egy tüzesetről, amelynek van egy igen fontos mondanivalója: a fegyveres testületek közötti összefogás sikere. Ime:

„Tűz volt, mint erről a Napló is beszámolt már, a várpalotai „Jószerecsét" Mezőgazdasági Termelőszövetkezet ősi kerületének takarmányszárító raktárában. A mentésben és a tűz elfojtásában az állami tűzoltókon kívül részt vettek néphadseregünk egyik alakulatának tagjai is, akik a raktárból hordták a lucemaliszttel teli zsákokat. És eljöttek a fegyverbarátok, a hazánkban ideiglenesen állomásozó egyik szovjet alakulat egységei is, két kocsival segítettek."

VILÁG PROLETÁRIAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART LAPJA

„Kalandos körülmények közepette kezdődött az idei színiévad a szegedi színház operistáinak. Bácsalmáson Mozart Varázsfuvola című operájával vendégszerepeltek, s hazatérőben, úgy éjfél táján, Domaszék bejáratánál azt látták, hogy lángokban áll az egyik tanya.

A szimfonikus együttest és néhány szólistát. énekkori tagot szállító busz azonnal leállt, s a zenészek vödörket lapátokat kerítettek, hordták a vizet, a homokot, még a tetőt is megmászák. Sikerült is kimenteni a baiba jutott családot, két kiskorú gyermeket. Gregor József, aki szokásához híven motorral volt, beszángulodott Szeged határába, ahonnan telefonon értesítette a tűzoltókat, mire visszatértek, csak parázsló tűz maradt. Az akció után Vaszy Viktor megkönnyebbülten sóhajtott fel, s már apró tréfára is volt kedve:

– Feljegyzem magamnak ezt a napot, amikor tűzoltó zenekart vezényelhettem..."

A nemzetközi vásárok tűzvédelmének megoldása, az újszerű építési módok alkalmazása, illetve a nagy alapterületek miatt nehéz feladat elé állítja a rendezőket.

Ma már nemzetközi törekvés, hogy állandó jellegű kiállítás megrendezésére tegyék alkalmassá a vásári létesítményeket. Ezért a kisebb alapterületű pavilonok részarányát csökkentik a nagy alapterületű, univerzális kiállítást is lehetővé tevő pavilonok javára.

Az említettek figyelembevételével határozták el a szakemberek, hogy két helyen, vagyis a Városligetben és Kőbányán rendezik meg az idei nemzetközi vásárt. 1974 után azonban Kőbánya lesz a színhelye az egész vásárterületnek.

A budapesti nemzetközi vásár újszerű kialakítása céljából — a HUNGEXPO szervezésében — tanulmányúton vettünk részt az NSZK-ban a nagy alapterületű, könnyűszerkezetes vásári (kiállítási) létesítmények ottani tűzvédelmével (létesítés, üzemeltetés) való megismerkedés céljából.

HANNOVER

A hannoveri vásár területén különféle jellegű és nagyságú pavilonokat létesítettek. A pavilonok nagy része könnyűszerkezetes építési módokkal készült. A létesítmények között 6—12 m-es távolságokat biztosítottak. Nagy gondot fordítottak a hivatásos tűzoltók célszerű elhelyezésére. Olyan vonulási tervvel rendelkeznek, amely alapján a tűz felderítése, illetve oltása tervszerűen végrehajtható. Természetesen a városi tűzoltósággal is állandó kapcsolatot tartanak. A városi tűzoltóság vonulási ideje kb. 4 perc.

A vásár idején 28 hivatásos tűzoltó teljesít szolgálatot. Az összesen mintegy 400 polgári alkalmazottat kioktatták az alapvető tűzvédelmi teendőkről. Ezt a tájékoztatást Holthans úr adta, ő egyébként önkéntes (egyenruhás) tűzoltófőtiszt, s alapos ismerője a felszereléseknek, továbbá a beépített tűzvédelmi berendezéseknek és működtetésüknek, valamint a létesítés kérdéseinek. Erről a vásárról általában talán még annyit, hogy területén 150 külső föld feletti tüzcsap található (1,8 att.). A tűzivíz-hálózat körvezeték rendszerű, 1600 m³ tűzoltásra alkalmas vízmennyiséggel rendelkezik.

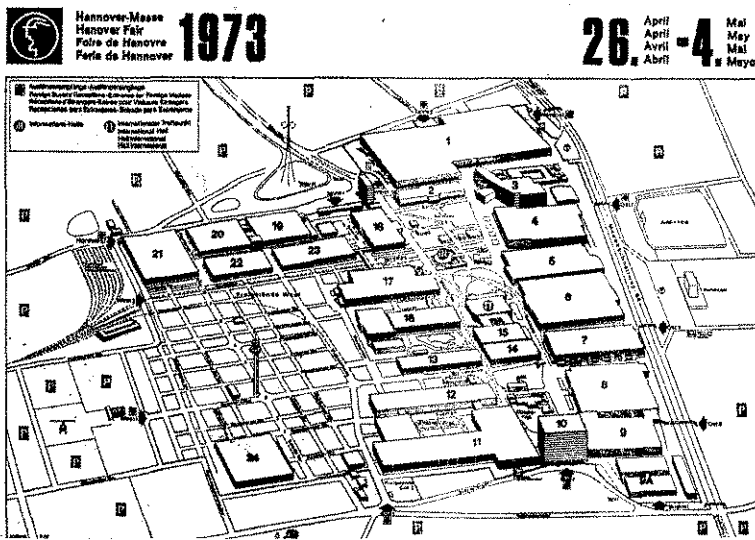
Mint megtudtuk, 1970-ben és 1972-ben tűz keletkezett itt. Az első esetben kb. 1000 m² tetőfelület, illetve álmennyezet égett. A dolgozók saját erővel kívánták eloltani, de nem sikerült. A pár perces késedelem azután a tűz kiterjedését okozta. A második károsat az egyik pavilon tetőfedése során bekövetkezett pébepalack-robbanás volt, s ezt követően kb. 200 m² tetőfelület égett. Személyi sérülés nem történt.

Elmondották, hogy a létesítés (tervezés) idején a városi tűzoltóság minden esetben részt vesz a tervtanácsban. Az állásfoglalásokat azonban nem mindig sikerül érvényre juttatnia.

A létesítmények egy része állandó jellegű. A rájuk vonatkozó tűzvédelmi követelmények mérsékeltébbek, mivel tűzveszélyességük egyértelmű és aránylag jól behatárolható. (Pl. elektrotechnika, hírközlés.)

A vásár személyforgalma 200 000 fő (nap/max.). A rendőrség forgalomirányító tv-központja az egyik magas épület legfelső szintjén működik, és tűzvédelmi szempontból is jó szolgálatokat tesz, mivel a tv-képernyőkön (kb. 15 db-on) jól ellenőrizhetők a csarnokok, illetve azok egyes részei. Ennek a berendezésnek célszerűségéről magunk is meggyőződhetünk.

A hannoveri vásár területe

Az önkéntes tűzoltói teendőkről talán még annyit, ha irodaházban a vásár diszpozíciója is megtalálható, amin a többi útmutatásokat is egyértelműen feltüntették. Az es Holthans úr a vásár területén lakik, és így szükség esetén segítségét adhat a kárhelyre érkező városi tűzoltóságnak.

Nagyfeszültségű légvezeték nem halad keresztül a területén. Mindenütt föld alatti kábeleket alkalmaztak. A területen összesen 50 000 személygépkocsi parkolása lehet. A rendőrség egyébként a vásár területén a tv segítségével nyitja a forgalmat. Természetesen a tűzjelzőhálózat is kiépítve van. Összesen 80 tűzjelző főállomást létesítettek. Némely pavilon svájci gyártmányú füstérzékelőt építettek be. Ezenkívül összesen 1900 db kézi tűzoltókészüléket helyeztek el. A vásár idején működtetett tűzjelző szirénát látogatásunk idején próbaüzemben felkötötték is.

A létesítmények közül említésre méltó a magas, könnyűszerkezetes irodaépület. 4 tázzálló lépcsőháza van. Az előtérben a szállítókra is alkalmas 8 olyan liftet helyeztek el, amellyel a földszintre is el lehet jutni. Az épület egyébként acél-tartós, a körívszerkezet gázbetonból készült. A tázzálló csőházi magban szintenként kézi működtetésű füstelvezető (nyitható ablakfelületeket) létesítettek. Ebben a részben felszállóvezeték is építettek.

A technikai csarnok — 4 m széles fő- és keresztközlekedési úttal — kb. 12 000 m²-es alapterülettel létesült.

Megtekintettünk egy 3 szintes, könnyűszerkezetes csarnokot is, amely Sprinkler-berendezéssel is el van látva. A földszint a földszintes részben helyezték el. Itt állandó felügyeletet tartottak. (Ennek a berendezésnek a költsége kb. 1,2 nyugatnémet márka volt.) A csarnok külső térvilágítását megoldották.

A vásár területén láttunk egy olyan faszervezetű gépjárműparkot, amely nincs ellátva tűzvédelmi berendezésekkel. Itt rendszerű nyílászárókat létesítettek. Az épülő gépjárműparkot hajós, acéltartós alumínium hullámlemez, körítőfálal, 4 m²-es üveg felülvilágítóval, tolórendszerű ajtókkal, fűtési rendszerrel, felső lámpasorral.

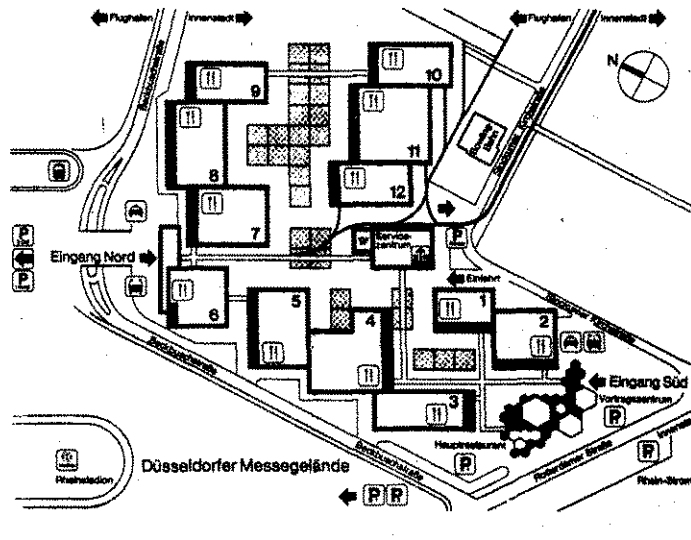
A több ezer m²-s csarnokban helyezték el a tűzoltóságot. Az épület alsó részén (garázs szint) 3000 személygépkocsi parkolhat. Az épületnek ezen része vb pillérállásokkal van ellátva. Itt nagyfeszültségű légkabel-hozzávezetéssel (a földszint alatti síkjában kábeltartókra szerelve) 18 db trafócéllal helyezték el. Tűzjelzési lehetőséggel, Sprinklerrel és füstérzékelőkkel felszerelték a csarnokot. A felső szinten a csarnok acél-szerkezete, illetve pillére kb. 2 cm vastag, tűzálló burkolattal van ellátva. A földmennyiség alatt kb. 2 cm vastag, 100×50 cm méretű éghető anyagú, holland gyártmányú borítást (álmennyezet) alkalmaztak. A csarnok befogadóképessége kb. 40 000 fő. Az épületben 12 mozgólépcsővel 26 bejárat készült. A tetőanyagú, sejtrendszerű pavilonok vannak.

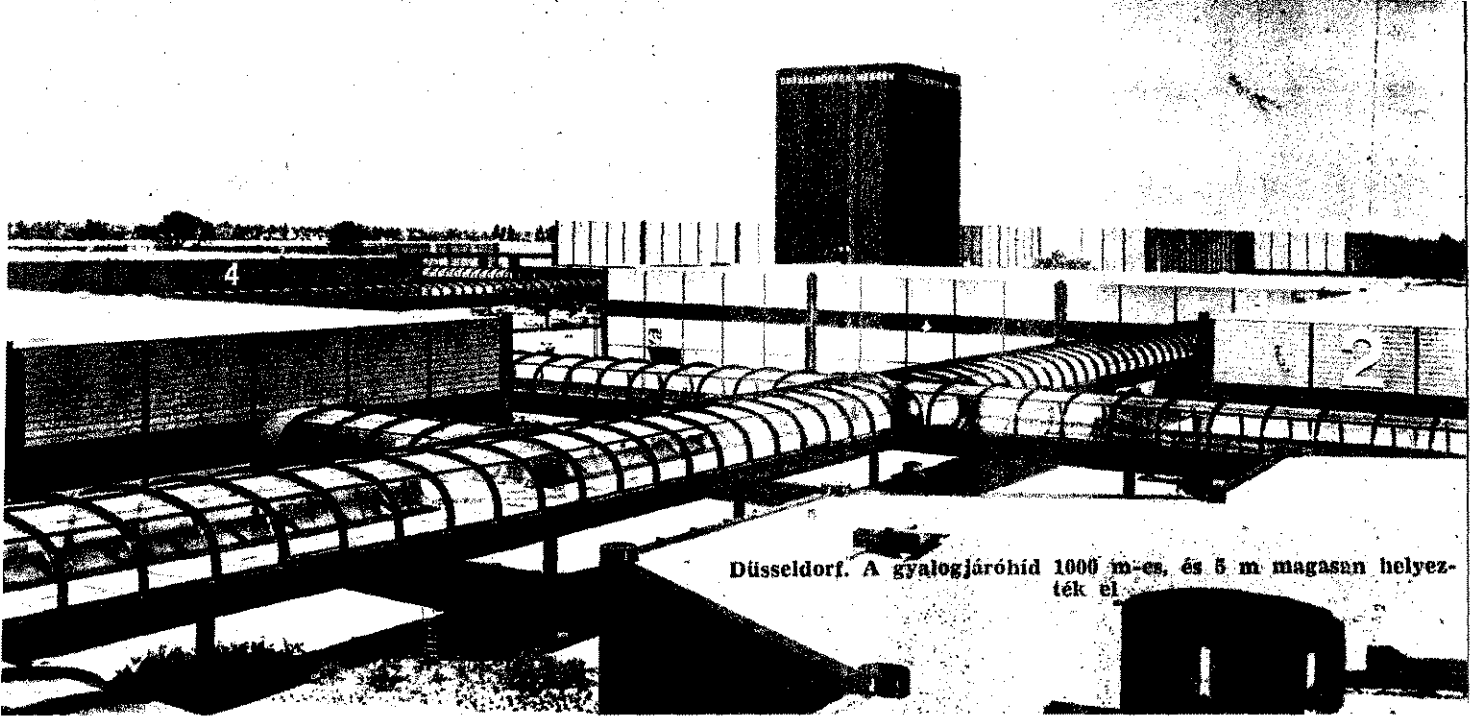
DÜSSELDORF

Számos könnyűszerkezetes pavilont létesítettek. Ennek a vásárnak a kialakítása egységes képet mutat; a létesítmények kivitelezése és elhelyezése megfontolt tervszerűségre utal.

A vásárt 1971-ben kb. 350 millió nyugatnémet márka költséggel létesítették. A nagy költségkihatás az automatizálásával magyarázható. A nyitvatartás idején a városi

A düsseldorfi vásár

Düsseldorf. A gyalogjáróhid 1000 m-es, és 5 m magasán helyezték el.

tóság tart szolgálatot. 3 db tűzoltó-gépjárművel rendelkeznek. A megtekintett irodaépület alagsorában földgázérzékelő hő-izmpontot létesítettek. A helyiségben gázkoncentráció-jelző és rezkélő berendezést helyeztek el.

A vásár területén — a föld színe alatt — közmű-alagútháló-tör létesítettek. Ide valamennyi pavilonból le lehet jutni, a szabadból pedig az alagúton át is megközelíthetők a csarnokok.

A városi tűzoltóság vonulási ideje kb. 7 perc. Szükség esetén 3 kerületből 1—1 gépjármű érkezik.

Az egyik nagy csarnokban automatikusan és mechanikusan működő tolórendszerű tűzgátló határoló-falszerkezetet láttunk. szoban forgó csarnok acél tartószerkezettel készült. Padozata résejt aszfalt, tetőszerkezete parafával bélelt, álmennyezet nél-
lül, füstelvezető nyílásokkal kialakítva.

A kongresszusi épületegyüttest is megtekintettük. Nagyter-
terének befogadóképessége 1200 fő. Épületszerkezete könnyű-
szerkezet. A szigeteléseknél elég sok éghető anyagot alkalmaz-
nak. A belső közlekedési részekben tűzcsapokat létesítettek.

A csarnokokban Sprinkler-berendezést szereltek fel. Ennek
átasossága azonban, véleményem szerint, erősen vitatható.
A külső csapok helyein parkolást tiltó táblákat helyeztek el.
Itt még ideiglenes jelleggel sem megengedett a gépkocsik tar-
tózódása. A vásár területén nem rendelkeznek tűzivíz-tárolóval,
supán 3 oldali betáplálással tűzvezetékét létesítettek. A vásár
gész kialakítása magas műszaki színvonalról tanúskodik.

A budapesti nagycsarnok

Az előbbieken vázolt tapasztalatok alapján a következő-
képpen alakították ki a budapesti, 19 000 m²-es, egyszintes (öss-
zesen 23 000 m² alapterületű lesz) könnyűszerkezetes nagycsar-
nokot.

A létesítmény jellemző adatai:

- Tűzvesélyességi osztály: „C”
- Tűzállóság: III—IV. kombinációja
- Alapterület: összesen 23 00 m², ebből 19 000 m² földszintes pavilon, a többi rész a két végoldalon 2 színes kialakításban
- Tűzterhelés: 30 kg/m² (a létesítmény szerkezetének kivételével)
- Tűzszakasz: négy vízfüggöny-elhatárolás)
- Kiürítési idő: 2 fő/m² értékkel számolva, 4 perc. Az egyszintes rész alatt közműalagút
- Fűtés: villamos vagy melegvíz-hőhordozóval működő fűtőberendezés
- Villamos berendezések: szabvány szerintiék
- Tűzjelzés: gyengeáramú tűzjelző
- Füstjelzés: 30 m-es sugarú körön belül 1 db
- Tűzivíz: külső, belső tűzcsap és tartalékvíz

Tűzvédelmi létesítési és üzemeltetési követelmények

A nagycsarnok tűzvédelmi követelményeinek meghatározá-
saihoz természetesen figyelembe kellett venni a hazai tapasztal-
atokat, továbbá az NSZK-ban tapasztalt megoldási módokat,
legalábbis olyannyira, amennyire csak itthon realizálhatók.

A létesítés és üzemeltetés (használat) vonatkozásában pél-
dával a következőket javasoltuk:

- A csarnok szomszédságában — a sugárzó hő hatása szempontjából — éghető anyagból kialakított létesítményeket 25 m-en belül nem szabad elhelyezni.
- Nem szabad létesíteni a csarnokban A—B tűzvesélyességi osztályba tartozó helyiséget, illetve övezetet.

- A csarnok és a tűzoltóság (vásári) között legalább 12 m széles, 10 M O tengelynyomásnak megfelelő utat kell építeni.
- Biztosítani kell a tetőre való feljutás lehetőségét.
- A teherhordó szerkezeteket nem éghetőre, 0,75 T_g értékűre kell kialakítani (bevonat, burkolat).
- A közműalagutat nem szabad ellátni éghető anyagú burkolattal.
- A földszintes rész nyílászáró szerkezeteket nem éghető anyagból, a külső térbe nyílóan (külső és lépcső nélküli), körforgó, toló-, és billenőrendszerű megoldás mellőzésével kell kialakítani.
- Vízfüggöny-berendezéssel legalább 4 szakaszra kell osztani a léte-
sítményt.
- A létesítmény vészkijáratainak számát és szélességét, illetve úrszelvé-
nyét úgy kell meghatározni, hogy a belső térben tartózkodók 4 per-
cen belül a szabadba jussanak.
- A közlekedésre igénybe vett területen 2 fő/m² értékkel kell számolni.
A számításokat a BM TOP által elfogadott számítási mód alapján kell elvégezni.
- A földszintes rész tetőszerkezetét révén a füst és hő elvezetése cél-
jából — arányosan elosztva — teljes keresztmetszetében, távmozgá-
tással mechanikusan felnyitható feülleteket kell kialakítani.
- A feülletek nagyságát és megoldási módját számítás útján kell megállapítani.
- Az egyszintes rész alatti közműalagutakat úgy kell kialakítani, hogy a dolgozók, az egyszintes épületrészben létesített bejárásokat igény-
be véve, szabad térbe juthassanak a létesítményből.
- A létesítményben kizárólag csak villamos üzemű, vagy melegvíz hő-
hordozóval működő fűtőberendezést szabad beépíteni.
- A villamos berendezéseket és szerelvényeket a vonatkozó szabvány
szerint kell kialakítani. A biztonságos kivitelezés céljából biztonsági,
illetve irányfény létesítése szükséges. A központos és szakaszos le-
választásokat meg kell oldani.
- A tűzbiztonsági berendezések tartalék áramforrásból történő üzemel-
tetéséről is gondoskodni szükséges. A létesítmény villámvédelemmel
kell ellátni. A csarnokban hangos bemozdásra alkalmas készüléke-
ket kell beépíteni.
- A csarnokban gyengeáramú tűzjelző berendezést kell létesíteni. A
tűzjelző helyeket 30 m-es sugarú körön belül (legalább 1 db) kell elhelyezni.
- A tűzjelző hálózatot és a füstérzékelőket úgy kell kialakítani, hogy a
tűzjelzéssel egyidejűleg a tűzoltóság értesítése is megtörténjék.
- A tetőszerkezet közelében füstérzékelőket kell elhelyezni, amelyek-
nek számát és beépítési módozatait számítás útján kell meghatá-
rozni.
- A létesítmény tűzének oltása céljából külső föld feletti és belső (fa-
li) tűzcsaphálózatot, valamint tartalék tűzvizet kell biztosítani. A víz-
mennyiséget úgy kell megállapítani, hogy legalább 2300 l/p vízmeny-
nyiség 3 órán át álljon rendelkezésre. A tartalék vízmennyiség nem
lehet kevesebb 200 m³-nél.
- A tűzvízhálózatnál legalább 35 vo m kifolyási magasságot kell biz-
tosítani a legnagyobb vízvétel mellett és a legkedvezőtlenebb víz-
vételi helyen.
- 40 m sugarú körön belül legalább 1 db belső tűzcsapot kell kialakí-
tani. A kötött sugáron túl a porlasztott sugár szereléséhez is alkal-
massá kell tenni őket.
- 200 m²-enként — tűzoltókészüléket kell elhelyezni.

A csarnok üzemeltetési követelményeit összesen 38 pontban
határoztuk meg. Többek között megszüntük a 30 kg/m²-es maxi-
mális tűzterhelést, a közlekedési és kiürítési utakkal, vészki-
járatokkal, a tárolással, szállítással, a nyílt láng használatával,
a villamosággal, tűz- és füstjelzéssel, a tűzoltással és az okta-
tással kapcsolatos követelményeket.

A körvonalazott tűzvédelmi követelményeket egyelőre a
BNV kialakítása során kívánjuk érvényre juttatni.

De remélem, hogy a leírtak alapul szolgálhatnak a vásá-
rokra vonatkozó általános érvényű tűzvédelmi követelmények
szabályozásához is.

Aradi Lajos
tű. őrgy.

A magas épületek füst elleni védelme

Az amerikai szakemberek is teljesen érthető aggodalommal írják a magas épületek tűzvédelmével összefüggő, cseppet sem könnyű feladatok megoldását igénylő problémákról. Mint ez cikkeikből is kiderül, a kapcsolatos szovjet kutatómunkák iránt is igen élénk érdeklődést tanúsítanak.

A legidősebb kérdések egyike a magas épületek füst elleni védelme.

Jelenleg is élénken vitatják ennek lehetőségét. Sok vitát kelt például a füstgátló elhatárolások, vagyis a füstmentes lépcsőházak létesítésének szükségessége. Az amerikai építészeti normák az épület folyosói meg a lépcsőház között elöte- retet követelnek meg. Ennek leg- dább az egyik falában olyan áttörésnek kell lennie, amely közvetlenül érintkezik a külső levegővel (az áttörés alapte- rülete rendszerint nem kisebb 1,4 m²-nél). Kompromisszumos megoldásként olyan külső er- kélyszerkezetet ajánlanak, amelyen át be lehet jutni a lépcsőházba.

A füstgátló elhatárolások hí- véi szerint ezek nemcsak a ki- ürítés feltételeit teszik lehető- vé, hanem a tűz oltását is megkönnyítik a magasba fel- hatoló tűzoltóegységek számá- ra. Az említett elhatárolásokat 23 méteres vagy ennél maga-

sabb épületekben irányozzák elő.

Az egyes amerikai városok- ban (1,9-től 9,8 m²-ig) eltérő méreteket határoznak meg azokra a területekre vagy füst- aknákra, amelyek az előtereken át összeköttetésben állnak a külső levegővel, de egyiket sem ellenőrizték kísérletekkel.

A füstgátló elhatárolások természetesen azok számára biz- tosítják a menekülést, akik szerencsésen bejuthatnak egy ilyen lépcsőházba. Ugyanakkor ennek a valószínűsége nem haladja meg az 50%-ot, de leginkább 25-30% körüli vagy még kisebb. Emellett egy ilyen lépcsőház min- den bizonnyal megnehezíti a fel- szerelésekkel felhatoló tűzoltók munkáját, de a lefelé haladást is.

Emiatt sokan csak a beépít- tett tűzvédelmi berendezések egyik fajtájának tekintik a füst- gátló elhatárolásokat.

A felhőkarcolók esetében nyilvánvalóan más biztonsági intézkedések szükségesek. Né- hány évvel ezelőtt, amikor a villamos hálózat megrongáló- dása miatt egész New York sötétségbe borult, a tűzoltók- nak negyven emeletre, sőt en- nél magasabbra is fel kellett hatolniuk, hogy elérjék a tűz színhelyét, ami még ideális egészségük számára is szinte emberfeletti erőfeszítés.

Az amerikai építészek most

mindinkább ún. központi típusú épületek tervezésére törekednek. Ezek olyan épületek, amelyekben a központi rész magába foglalja a lifteket, lépcsőházakat, kiszal- gáló helyiségeket és kisegítő (ki- szolgáló) aknákat stb. Ilyen szerkezeti megoldás esetén ki- sebb terület szükséges a fo- lyosóknak, s lehetővé válik a füstgátló elhatárolás mellőzése.

Az épületek terveiben mind gyakrabban kezdik alkalmaz- ni a füstgátló reteszeket. Ilye- nekkel kell ellátni a 425/m²- nél nagyobb teljesítményű szellőzőrendszereket.

Némely amerikai szakértő szerint az országukban érvény- ben levő normatívák nem ga- rantálják eléggé a magas épü- letekben tartózkodó emberek biztonságát. Az 50-60 emele- tes épületekből a lépcsőkön lefelé történő menekülés majd- nem lehetetlen. A tűzálló szer- kezetek hőcsapdává válhatnak. A vakabiakos elzárások megne- hezítik a ventilációt. A leeső üvegdarabok viszont sérüléssel veszélyeztethetik az utcán tar- tózkodókat. Az éghető anyagok mérgező gázai halálosan veszé- lyesek mind a bent rekedtekre, mind a tűzoltókra. A normati- vák megjavításához mindenek- előtt a tűzvédelem új alapelvei- nek kidolgozását tartják szüksé- gesnek.

Első lépés ezen az út véleményük szerint — a daságilag célszerű és n fokúan megbízható, beé tűzoltó berendezések ren re lenne.

A biztonságos kiürítés jából a következőket solják:

1. Minden emeletet vá fallal két tűzvédelmi zó kell osztani.

2. A folyosók elhely- olyan legyen, hogy a vá fal áttörésein át két vagy átjutási lehetőség nyíljon a sik oldalra.

3. A válaszfal minden róját ajtó pár védje. Rend ezek nyitva vannak, de a megjelenésére önműködően ródnak, mágneses csapózárij tűzjelző impulzusára lép m désre.

4. Az egyik szekcióban utasilift, a másikban kéttn nem kevesebb teherlift s- séges.

5. Ha az első emelet fo- sója mentes az éghető a goktól, és Sprinkler-ber- zéssel van ellátva, akkor összes lépcsőházon és liftt át erre a folyosóra evak- hatják az embereket.

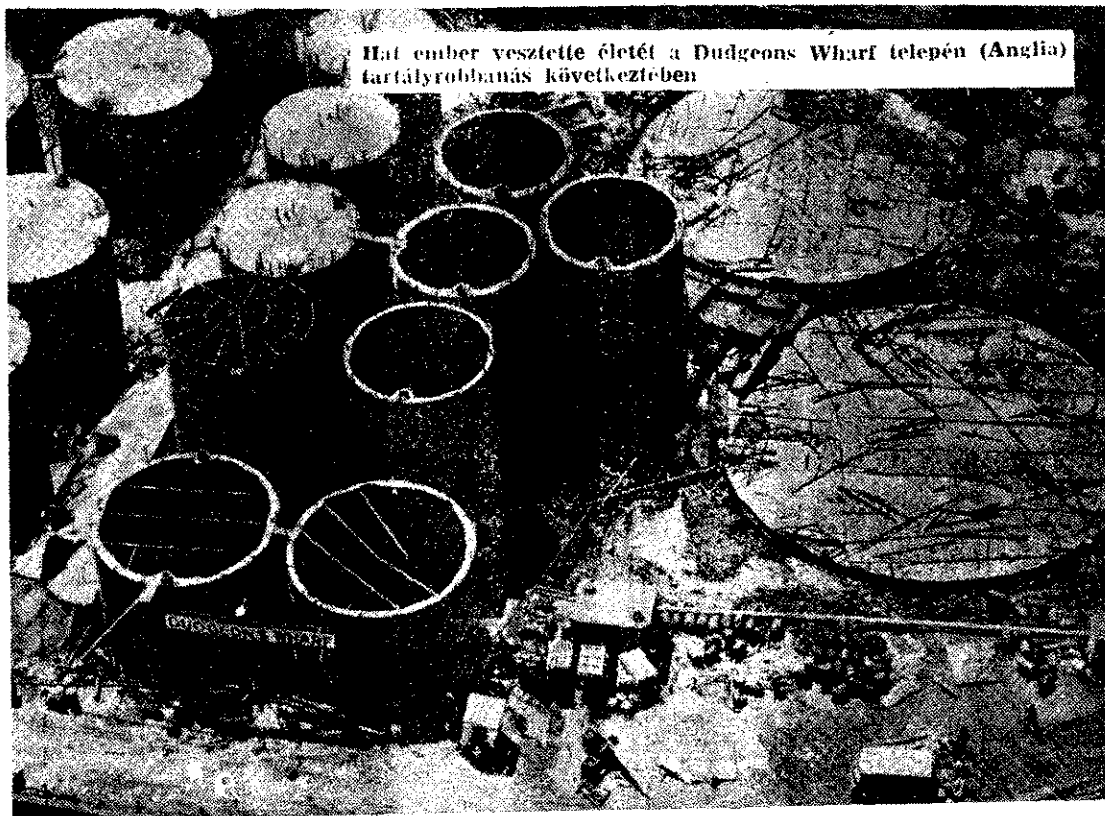
6. Minden emeleten és csoportnál tűzjelzők szüksé- sek. Emellett úgy kell pro- mozni a liftek működését, h- ne álljanak meg azon az e- leten, ahol a jelző működé- lépett.

Legnagyobb jelentőségű kiürítés útjának ventiláció. Jóllehet az égés zónájé juttatott újabb levegő eré a tüzet, nem szabad elfel- kezni róla, hogy az embe- biztonsága a fő, nem pedig értékek védelme.

Tekintetbe véve ezt a le- tőséget, miért ne lehetne m- oldani a 100 százalékos li- cserét a friss levegőnek k- vetlenül a füsttel eláraszt- zónába juttatásával?

Az amerikaiak e javasla- lehet bírálni mint különö- bator és költséges módszer- de el kell ismerni, hogy n- hiábavaló gondolat.

(A Pozsarhoje gyelo cikke nyomán)

Hat ember vesztette életét a Dudgeons Wharf telepén (Anglia) tartályrobbanás következtében

310 000 font sterling kárt okozott, amikor a szintetikus rostok meggyulladására tüzet idéző elő egy stockparti raktárba

fluorprotein habok

A fluortartalmú, felületaktív adalékokkal feljavított fehérje ipu habképző anyagok elősebb oltási tulajdonságúak eddigiekénél.

A fehérjehabok széles körben sználatosak éghető folyadékok oltására. Megfelelő adalékokkal való stabilizálással általában fehérjetartalmú hulladékokat hidrolízise útján kélnének. A fehérjehab rendkívül bil, jó kohéziós és adhéziós padó) képességű, hővel és az visszagyulladással szemben állékony.

A közelmúltban fluortartalmú letaktív adalékokkal tovább erült javítani tulajdonságait. orprotein habot úgy is lehet zíteni, hogy a proteinhabhoz /szerűen hozzáadják a fluor- yüleket. Azonban mivel e ó ára több mint kétszerese a pán fehérjéből készültnek, szerűbb olyan habképző feje alapanyagot választani, ely speciálisan alkalmas egyéb lékek felvételére. Így eltérő asználási célokra különféle zetelű fluorprotein habok almasak. Az egyszerű fehérje- okhoz képest a következők foglalkozhatók össze előnyei: - Azonos feltételek esetén kb. akkora habterfogatot szükséges az oltáshoz, mint az egy- rű fehérjehab esetében. Egy es tűzoltókészülék-kezelő pl. vező körülmények között 4,6 es beintézet képes eloltani 9 l-es fluorhabbal oltóval. Nem pc.űdek, azaz oltó- ral kombinálva is használha- persze attól függően, hogy nyi és milyen típusú fluor- agot tartalmaznak.

Intenzív folytatás esetén sok- kevésbé törnek meg az égő zin felületén.

Az égő anyag gőzeivel nben jobb az ellenállóképés- űk, az égő folyadék nagyobb ységű rétegeibe jutva lényea- n kevesebb benzint szívnek jukba, s ezáltal sokkal al- nasabbak felület alatti oltá- a, azaz magas tárolótartá- aljába történő habinjektálás ára.

Szivósak, de mindemellett nyú a folytatásuk, és így sok- gosabban áramlanak a tűz- letre, és képeznek védőréte-

- A szénhidrogén gőzök kipá- roigásait még akkor is elnyom- ják, ha maga a hab üzemanyag- gal vagy oltóporral itatódik át. Az üzemanyag felületén ugyan- is a hab alatt folyadék réteg kép- ződik, s ez elősegíti, hogy a hab az égő folyadék fölé áramoljon, és egyben gőzzáró réteget ké- pez.

- A habréteg megtörése ese- tén az oldatréteg ismét gyorsan összefolyik, s ezzel eloltja a hab- takaró megtörésekor képződött tüzet. 5-10 percig tart a hab- takarónak ez az „újrazáró” ef- fektusa.

- Hosszabb idejű tároláskor jobban megőrzik oltási haté- konyságukat. Az egyszerű fehér- jehabokat nagyobb töménysé- gűre kell készíteni a szükséges- nél, mivel a tárolás alatt veszi- tenek a hatékonyságukból. Ezért például egy 19-12%-os normál proteinoldat 6%-os fluor- protein oldattal helyettesíthető.

A poláros oldószerekkel szem- ben bizonyos ellenállást mutat- nak, noha nem tekinthetjük őket ún. alkoholellenállóknak. Akri- l-nitril égésekor is használhatók, bár ilyenkor a bekeverés maga- sabb százalékaránya szükséges, mint a nem poláros oldószerek, pl. a benzín esetében. Előnyte- len tulajdonságuk viszont, hogy vízkiválásuk százalékaránya ma- gasabb, ezért habtakarójuk ke- vesbé állékony mint a protein- haboké.

A korábbi fluorprotein habok- nál bizonyos felületaktív anyagok már alacsony hőmérsékleten ol- dattá váltak, nagymértékben csökkenve az oltási hatékony- ságot. Ugyanakkor a legújabb típusú fluorprotein habok előre bekevert oldatait, viszonylag ol- csó adalékanyagok alkalmazá- sával, -18 °C-ig ellenállóvá te- hetők. Mindazonáltal - alacsony hőmérsékleten történő bevetés- kor - az oldatnak magasabb koncentrációjának kell lennie a megfelelő hatások elérése cél- jából.

Bár a fluorprotein hab ára kb. kétszerese az egyszerű fehérje- habénak, a tárolás alatti minő- ségromlás lecsökkentett mértéke megközelítőleg azonoszza a beszerzési költségeket.

(A Fire Prevention cikke nyomán)

Riesai önkéntesek

Egy szovjet belügyi delegáció tagjaként egy héten át ismerkedt az NDK tűzoltóegységeinek munkájával J. Nazarov, a Pozsarnoje gyelo helyettes főszer- kesztője. Uti élményeiről szóló cikkének egyik fejezete a riesai önkéntesekről szól.

Mint írja, felfigyelt egy moziba induló fiatal párra. A fiú éppen egy kis tranzisztros készüléket csúsztatott a zsebébe.

Amikor Nazarov megtekintette a város jól felszerelt tűzoltószertárát, az önkéntesek hirodó-szolgálatosán kívül egy teremtett lelket sem talált ott.

Megtudta, hogy a moziba ké- szülő fiatalember önkéntestűzoltó-társaival együtt állandóan magával viszi a bekapcsolt ké- szüléket, s így akkor is gyorsan riaszthatók, ha éppen nem tar- tózkodnak otthon. Egyébként fő- ként azokat látják el ilyen ké- szülékekkel, akik nem egy he- lyen dolgozzák le a munkanap-

jukat. Ily módon a nap minden időszakában negyver. önkéntes van állandó késztésben. Ugyanakkor lakásukban is jelző- készüléket szereltek fel, végül pedig tűz esetén a sziréna is megszólal. Emellett - a városi tanács határozata szerint - szá- mos önkéntes a tűzoltószertár közvetlen közelében kapott lakást.

A „háromlépcsős” riasztás le- hetőség eredményeként mind- annyian készek a bevetésre.

Késztülési egységekbe osztot- ták be őket, valamennyien pón- tosan ismerik a feladataikat, és a riasztást követően 5 perc alatt gyülekeznek a megadott helyen. A csapat parancsnoka foglal- kozására nézve tetőfedő, s van egy-egy szolgálati és kiképzési, megelőző tűzvédelmi, technikai és ellátási, valamint tervező és koordinációs helyettese. Ezen- felül tevékenykedik egy törzspa- rancsnok is, a felmerülő napi ügyek operatív intézésére.

NÉHÁNY SORBAN

TÜZVÉDELMI KI- ALLÍTÁS ROMANIA- BAN. A tűzoltók napja alkalmából a székelyudvarhelyi múzeumban megnyílt „A municípiumi és a környékbeli tűzoltóalakulatok történetéből” témájú kiállítás. A hírek szerint a számos tűzvédelmi eszköz és fényképanyag vilá- gosan aláhúzza az egykori védekezési módok és a mai ma- dern tűzvédelmi hálózat közötti kü- löbségeket.

ÉLETMENTŐ OLASZ KUTYÁT TUNTTETEK KI. Ge- novában életmentő- sért járó érdemrend- del tüntettek ki egy Roky nevű kutyát. Az okos és hűséges el- szási farkaskutya gazdájának, a ki- lenéves Graziano- nak az életét men- tette meg. A gyerek ruhája ugyanis egy alkalommal lángra lobbant, kutyája nyomban rávetette magát, a földre te- perte, és addig for- golódott rajta, amíg a lángok kialudtak. „Oltás” közben a kutya állandóan ugatott, s így a szomszédok is felfi- gyeltek a bajra.

MUNCHENBEN TORTÉNT. A bajor

fővárosból érkező sajtójelentések arról számolnak be, hogy néhány állatbarát riadóztatta a tűzoltókat, mivel kakaótú- vetek észre az egyik magas ház tetején. A tűzoltók a hely- szíre érkeztek, és gyorsan megkezdtek a madár mentését. Am amikor létrejűk- kel egészen közel érték hozzá, kide- rült, hogy porcelán- ból volt.

ERDŐTÜZOLTÓ RE- PULÓGÉP. Kanadá- ban, ahol általában sok az erdőtüz, és súlyos károkat okoz- va veszélyeztetik a lakosság biztonságát, a legújabb hí- rek szerint kidolgoz- ták egy olyan két- motoros repülőgép- tervét, amely öt és fél tonna vizet képes magával vinni. Az erdőtüzek oltására alkalmas, és eredményesnek bizonyuló CANA- DAIR CL-215 típusú gép áll- vagy folyóvíz fölért alacso- nyan repülve, szinte megszívja magát vízzel. Az őriástartály mindössze 25 más- sodperc alatt telik meg. A szakértők hangsúlyozzák, hogy ha álltában töltik fel a tartályát, ak-

kor 3 percig tart ugyanez a művelet. Figyelemre, méltó hogy ha a repülőgép optimális magassá- gból, 50 méterről feccskendezi a vizet az erdőtüzre, akkor az öt és fél tonna víz fél hektárnyi te- rületre elegendő. Kanadában a tűz- rendészeti szakem- berek sokat várnak ettől az új oltóre- pülőgéptől, kivált ha megvalósul a soro- zatgyártása.

AMERIKAI ŪRHA- JOS TŪZKATASZ- RÓFAJA. Az Egye- sült Államokból ér- kező sajtójelentések arról számolnak be, hogy a Texas állam- beli Galveston re- pülőtere közelében, a második világhá- borúból származó gépével lezuhant Fred Haise ameri- kai űrhajós, az Apollo-13 legénysé- gének egyik tagja. A hírek szerint az űrhajós, mivel tűz ütött ki a gépen, másodfokú égési se- beket szenvedett. Már három évvel ez- előtt is súlyos ba- leset érte: azon az űrhajón tartózkodott, amelynek a fedél- zetén robbanás kö- vetkezett be, és kénytelen volt vizs- zatérni a földre.

Az elektronikus számítóközpontok tűzvédelmének problémáiról

A cikksorozat befejezéséig vizsgáljuk meg, hogy a számítóközpontban keletkezett tüzet milyen tűzoltó anyaggal célszerű eloltani. Mint már az előzőekben láttuk, a számítóközpontban aránylag kicsi a tüzterhelés, azonban a tűz másodlagos hatással vagy a tűzoltás következményeként beálló károk óriásiak lehetnek. Ezért nem mindegy, hogy a keletkezett tüzet milyen módszerrel oltjuk. A leghatásosabban alkalmazható oltóanyagokról még viták zajlanak a tűzoltó-szakemberek körében, jóllehet, a gázzal oltást általában elismerik és alkalmazzák. E témában 1973. március 29-én Berkshire-ben, a Rutherford High Energy Laboratórium-nál konferenciát rendezett a Brit Tűzvédelmi Szövetség és a Tudományos Kutató Tanács a „Számítógépek tűzvédelme” címmel.

A különféle oltóanyagok

Oltóvíz

A víznek mint oltóanyagként ismertek az előnyei és hátrányai. Számítóközpontokban a víz alkalmazását – általában – nem javasolják, mivel a vízkár hatása igen nagy lehet. Ezenkívül a víz szennyeződésekkel tartalmaz, amelyek megrongálhatják az elektronikus berendezések érintkező felületeit. Általában ismert az a kényesség, hogy a számítógépek és perifériás berendezések rendkívül fényesek a vízre, attól tönkre is mehetnek.

Az utóbbi időkből viszont több olyan példát ismerünk, amelyek ellentmondanak e feltételezéseknek. Néhány évvel ezelőtt külföldön leégett egy számítógép-vezérlésű műanyag-feldolgozó üzem. A számítóközpontot – amely egyébként a műhelyek szomszédságában volt – sikerült megmenteni. A későbbi vizsgálatok viszont bebizonyították, hogy teljesen használhatatlan, mivel a füst savas kémhatású anyagai végzetes korróziót okoztak. A „Fire” című lap egy másik példája szerint viszont a víz alkalmazása pozitív eredménnyel járt. 1969-ben a dél-kaliforniai vanderbergi légitámaszpont egyik ellenőrzőközpontját egy óra leforgása alatt elöntötte a szennyes, sáros árvíz. A számítógépteremben a méteres magasságú víz ellepte az ott beépített adatfeldolgozó és perifériás berendezéseket, és a rakétakilóvest irányító más elektronikus rendszereket. Az árvíz levonulása után kiszivattyúzták a vizet, a berendezéseket tiszta vízszugárral megtisztították a szennyeződésektől, majd hősugárral kiszáritották a gépi berendezéseket, valamint a géptermet is. Néhány nap múlva az ellenőrzőközpont ismét működőképes lett. Az eset érdekessége, hogy amíg a rendszerben csupán néhány száz dollár volt a kár, a mentési munkálatok több ezer dollárba kerültek. Az ilyen és ehhez hasonló példák arra indították a különböző kutatóintézeteket, hogy kísérletekkel tisztázzák, miként viselkedik az elektronikus berendezés a vízzel szemben. Ilyen kísérlet sorozatot végzett a svéd Skandia Insurance Co. Stockholm cég. A kísérletet az elektronikus berendezések nagy számban felhasználást nyomatott áramkörű kártyákkal végezték. A különféle típusú kártyák más és más módon viselkedtek ugyan, de jó részük a vízzel való kezelés, majd szárítás után is üzemképes maradt.

A víznek mint primer oltóanyagként a használatát azonban mégis kerüljük, mivel olyan zavaró hatást válthat ki, amely gátolja a berendezés működését. Tudniillik, az elektromos berendezésekben igen sok a PVC alapanyagú szigetelőanyag. Az viszont szintén közismert, hogy a PVC termikus bomlásakor nagy mennyiségű sósav (HCl) keletkezik. Példaképpen megemlítjük, hogy 1 kg PVC szigetelésű kábel darab elégetésekor kb. 1500 g sósavgáz keletkezik. Ez a rendkívül agresszív, savas kémhatású anyag megtámadja az elektronikus berendezések fémrészeit, korródeálja a kártyák vörösréz fóliáit, érintkező anyagait. Egy nyomtatott áramkörű kártyánál elegendő, ha a rézbevonat vastagsága – a korrózió hatására – a felére csökken, máris használhatatlan, mivel az ellenállási értékek megváltoznak. A szigetelőrétegek felületén keletkező elektrolitréteg pedig ugyancsak megváltoztatja a működési feltételeket.

Ha a tűzoltókör vizet alkalmaznánk, akkor az oltási kár megnövekedne, mivel a víz – különösen porlasztott sugár formájában – reakcióba lép a sósavgázzal, és nagy mennyiségű folyékony sósav keletkezik, ami csak fokozza az előzőekben leírt hatást. Ezért az oltóvíz használata nem ajánlott, mivel egy kellően át nem gondolt bevetés több kárt okozhat, mint hasznot. Természetesen lokális, kis kiterjedésű tüzeknél (pl. papírkosár, íróasztal tüzei stb.) minden további nélkül használható az oltóvíz.

Oltópor

A tűzoltó por használata egyenesen káros a járulékos károkozás miatt. A modern oltóporok 1 cm³-ében 20 millió szemecsé is található. A porszemcsék már több napos tárolás esetén is nedvességet vesznek fel, s így a használattal totális károkat okozhatnak. Használatuk ellen szól az is, hogy az apró szemcsék tönkretehetik a különféle kapcsolók és érintkező felületeket.

Tanulságos példa erre a következő eset: Hamburg kikötőjében üttörte ki egy épülő hűtőhajón. A tűz a tartalék számítógép tároló mellett keletkezett. A kikötő egyik tűzoltója szinte másodperceken belül eloltotta a tüzet egy 12 kg-os porralöltővel. Viszont a rakortérben az előbbi helyiség között – szerelési okokból – néhány centiméter volt. Az oltáskor keletkezett porfelhő ezen keresztül behatolt a számítógép helyiségébe, és ott totális kárt okozott. A tűzoltás mérlege lajdonképpen tűzkár néhány (1) DM volt, míg a por nemkívánatos károsítása 400 ezer DM kárt okozott.

CO₂ és halonok

Az eddigi gyakorlat során kialakult szinte egyértelmű vélemény szerint a számítóközpontok tűzoltására a széndioxid (CO₂) vagy a féle halonok alkalmazhatók.

A CO₂ használatának előnye, hogy nem növeli az oltási kárt (Meg kell jegyezni azonban, hogy nedvesség jelenlétében a CO₂ savvá alakul, s így korróziós hatás is felléphet.) Előnye a CO₂ az, hogy gázterjedési mechanizmusa miatt jól alkalmazható felületi tüzeknél, mint térbeli kiterjedésű tüzeknél is. Oltásnál főleg fojtóhatásos nyeresül, azaz fokozatosan kiszorítja az égési kubaratúból az oxigént, ezáltal mintegy blokkolja, majd megszünteti a tüzet. Mivel fajhője alacsony, ezért gáz formájában történő alkalmazása esetén csak miután hűtőhatás lép fel, tehát elmarad a gyors lehűlés okozta károk.

Hátszórócsöves készülékkel történő beavatkozásnál a széndioxid okozta egyenlőtlen lehűlés károsodással járhat. Ezért gázfelhőben legcélszerűbb a kiváltást.

Kézi tűzoltókészülékkel egyébként csak néhány m²-nyi felületre lehet sikeresen alkalmazni, de az is csak a tűz kezdeti szakaszában.

Ujabbban a halonokat is kezdik alkalmazni tűzoltásra. A halonok elnevezést a halogénezett szénhidrogének jelölésére vezették be. Az angol „Halogenated Hydrocarbon” kezdő- és utolsó betűiből kapták a nevüket.

E cikk keretében nincs mód arra, hogy a halonok szerkezetmechanizmusát taglaljuk, csupán annyit jegyzünk meg, hogy a halonok klor, fluor, bróm stb. anyagokkal hozzák kémiai reakcióba, s az így kialakult halonok kiválóan alkalmazhatók tűzoltásra.

Egyes országokban nagy mennyiségben alkalmazzák a tűzoltó halonokat. Sok helyen a beépített tűzoltó berendezések töltését ezt alkalmazzák laboratóriumok, finomítók, számítóközpontok stb. Használatukról megoszlanak a vélemények, bár egyesek szerint a halonok használata a tűzoltásban növekedni fog.

A halonok okozta károkat név szerint vizsgálataknak a mágnesszalagot halonnal oltották (az alkalmazott halon bróm difluor-metán, CBrF₂ volt). A mágnesszalagra előzőleg információt rögzítettek, s kb. 30 mp-ig az előbbi halonnal kezelték. Ugyanakkor kísérletet egy mikrokapcsolóval is elvégeztek. A légtérben 50% halon mennyiségű oltási próba után a szalagot és a kapcsolót szahelyezték a gépbe, és információtorzulást, működési hibát rögzítettek. (Más források szerint viszont itt is felléphet korrózió.) Az a tény is a halonok mellett szól, hogy 50%-os koncentrációja elegendő az oltáshoz a CO₂ 50%-os értékével szemben.

Automatikus észlelő- és beavatkozó (oltó) berendezések

Miután a legtöbb problémát a tűz kései észlelése okozza – kor már a kézi oltókészülékek használata is eredménytelen –, a tűz automatikus észlelők jeleznek a tűz keletkezéséről. Az automatikus észlelők azonban önmagukban csak rész megoldás, a teljes megoldás még korántsem egyszerű. Ugyanis, ha egy számítóközpontban automatikus vezérlésű CO₂-rendszer létesítenek, akkor ez hatással van a számítógépre, és a működésének csak bizonyos körülmények és előírások engedhetők meg.

Mert pl. ha a CO₂ gáz elárasztja a helyiséget – ami egyébként az oltás lényege – a fellépő oxigénhiány veszélyezteti az ott dolgozókat.

Emiatt két módszert alkalmaznak az automatikus oltóberendezések működésére.

Az egyik szerint kézi működtetésű kapcsolót (indítót) építenek a számítógép automatikus oltórendszerbe, hogy munkaidőben csak az ottani személyek hozzáférhessenek az oltóberendezéshez, s ezzel egyidejűleg elkerülhető a károkozás.

A másik módszerrel a riasztás és a beavatkozás (oltás) káros kiterjedését csökkentik, s ezáltal megtörténhet a személyzet evakuálása. Előnye mellett mindkét rendszernek árnövekedése is van. Az első beavatkozással éppen azt a bizonytalansági tényezőt iktatják ki, amit az automatizálással ki akartunk zárni a rendszerből. Így is számolni kell, hogy a munkaidő végeztével megfedelkezhetne

csolás automatiku. állításáról, vagy tűz esetén – a sokkhatás miatt elutasítják el a kézi indítást.

A második módszernél a megindítást követően a berendezések elem nélkül maradnak, illetve – a körülmények szerencsétlen összeállása esetén – a téves tűjelzés hatására történő indítás (működés) személyzet halálát okozhatja.

Az említettek alapján könnyen belátható, hogy az automatikus oltás a leghatásosabb módszer, egyelőre azonban több körülményre van szükség.

A jövőben véleményem szerint – s ezt a technikai fejlődés is igazolja – számottevően meggyorsul a beavatkozó komplex rendszerek elterjedése. Addig azonban kitartó kutatómunkával kell kimunkálni a rendszerek legjobb működési feltételeit, és olyan oltási rendszertechnika kialakítása szükséges, ami valóban lehetővé teszi a gyors és biztonságos tűzoltást.

Még egy igen lényeges körülményre szeretném felhívni a figyelmet. Számítógéppontban keletkezett tüzek esetén az oltást követően azonnal meg kell kezdeni a helyreállítási munkákat. A további korrózió megelőzése céljából ugyanis létfonosságú a füstgázok s a nedvesség eltávolítása. Ugyancsak ezért kell azonnal megkezdeni a számítógépi berendezések tisztítását is.

Végezetül az is fölmerülhet, vajon érdemes-e ilyen nagy figyelmet szentelni a számítógéppontok tűzvédelmének, s milyen gyakorisággal és okok miatt keletkezhetnek tüzek ilyen helyeken.

A cikk elején említett konferencián H. D. Taylor ezt a kérdést is megemlíti. E szerint a Brit Tűzvédelmi Szövetség 1959 és 1972 között 50 tüzesetet jegyzett fel. E tüzek jó része az USA-ban keletkezett, kb. egyötöde Angliában, a többi pedig Kanadában, Hollandiában, Japánban stb.

Két ízben halálos áldozatai is voltak a tűznek. Egy japán katonai közlekedési központban füstmérgezés következtében 11 katona vesztette életét. Itt a hiányos tűzvédelmi intézkedések meg a késői riasztás miatt tűz olyannyira elhatalmasodott, hogy az oltás már nem is járhatott eredménnyel.

A legnagyobb tűzkár – 25 millió dollár – a floridai Freeport társaságautóbusz-pályaudvarának egyik épületét érte. A 11 emeletes épületet nem osztották tűzszakaszokra, és kellő tűzvédelmi berendezésekkel sem látták el. (Mindössze néhány kézi tűzoltókészülék állt rendelkezésre.) A rendkívül gyors és heves hő- meg füstképződés miatt egyszerűen lehetetlen volt behatolni az ablak nélküli épületbe.

A keletkezési okok között első helyen áll az elektromosság, közelebbről, zárlat vagy túlterhelés okozta felmelegedés. 11 esetben ma-

guk a gépi berendezések gyulladtak ki, 13 ízben pedig a gépközpont-hoz tartozó olyan egységek, mint pl. a klímaberendezés vagy a konzol írógép.

Két alkalommal pedig szabálytalan hegesztés idézte elő a káresetet. Igen jellemző példa a PVC-anyagok termikus bomlásakor keletkező korrózióveszélyre, hogy az ugyancsak floridai Palm Beach Gardens számítógépgyárában egy aránylag kis tűz következtében felszabadult agresszív hatású füst mintegy 50 (!) számítógéprendszer veszélyeztetett, illetve részben tönkre is tette őket.

Azok a káresetek is ugyancsak tanulságosak, amikor az automatikus érzékelő helytelen alkalmazása vagy éppenséggel működésképtelensége miatt vált intenzívvé a tűzterjedés. Ragadjunk ki ízelítőül néhány ilyen esetet!

1. A tűz azért fejlődött ki, mert felszerelték ugyan az automatikus füstjelzőket, de még nem helyezték üzembe őket.

2. A légáramlás (huzat) olyan erős volt, hogy a helyiségben keletkezett füstkoncentrációt valósággal „felhígította”, s így az érzékelő csak az oltást követően (!) jelzett.

3. A számítógépterem tűzvédelmi berendezéseit szabályosan szerelték fel, de időközben egy szomszédos helyiségbe telepítették át a gépi egységeket.

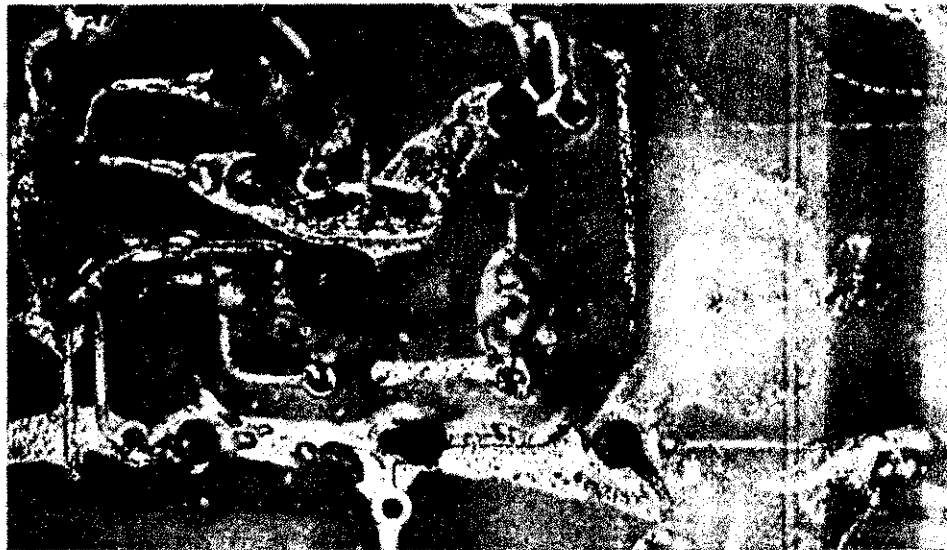
Am akad ellenpélda is! A mennyezetre felszerelt tűzjelző azonnali veszjelére a dolgozók kézi oltókészülékekkel másodpercek alatt megfékeztek a tüzet.

A rendkívül sokrétű téma minden vonatkozásának részletezése a cikksorozatnak természetesen nem lehetett célja.

S úgy érzem, arra sem vállalkozhattam, hogy valamennyi követelményt kielégítő megoldást javasoljak, hiszen ezt sok olyan országban sem sikerült kidolgozni, amelyek ma még előttünk járnak a számítógépek alkalmazásában. A hazánkban felmerülő kapcsolatos tűzvédelmi kutatómunkát azonban feltétlenül meg kell gyorsítani, és a kellő anyagi feltételek s az ún. ipari háttér egyaránt szükségesek ehhez.

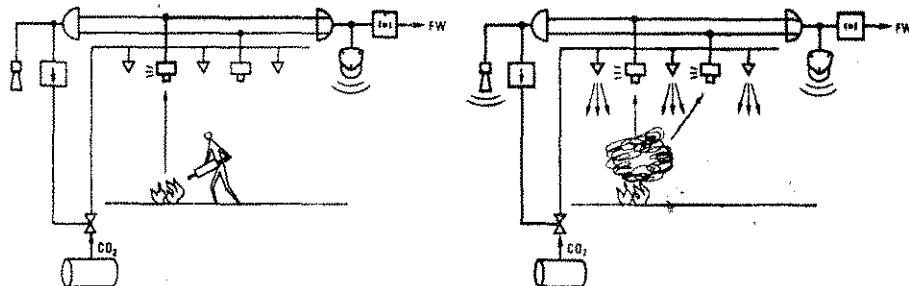
Ebből adódik, hogy mint minden más tűzvédelmi kérdést, ezt is csak úgy lehet megoldani, ha a termelés, a technológiai folyamatok szerves részeként kezeljük. Mindenestre a hazai számítógépprogram a tudományos és technikai forradalom korszakában egyáltalán nem valamiféle „hosszútáv”, s így már most fel kell készülnünk a várható feladatok megoldására.

Dunai Gyula
tű. fhdy.,
okl. villamosmérnök

A felvételen jól láthatók az oltópor okozta korróziós károk

A CO₂-vel történő oltási lehetőség elvi rajza

Hozzászólás „A tűzvédelmi szabványosítás néhány kérdéséről” című cikkhez

A „Tűzvédelem” 1972/12. számában Szalontai Imre tű. őrnagy elvtárs cikket írt „A tűzvédelmi szabványosítás néhány kérdéséről” címmel. A cikk véleményem szerint — ezt a véleményt tükrözik az eddig leközölt hozzászólások is — helyesen foglalkozik a tűzvédelmi szabványosítás legfontosabb, legszükségesebbnek ítélt ismereteivel. A cikk egyes kérdéseket röviden, másokat részletesebben tárgyal. Lényegében ez adta az indítékot a hozzászólóknak, hogy a cikkben közölteket kiegészítsék, és az ott nem említett vagy nem kellő részletességgel ismertett anyagot tárgyalják, egy-egy kérdést pedig egymás között is és a vitaindító cikk vonatkozásában is vitassanak.

Hozzászólásomban a vitaindító cikket, a dr. Tarjány Lajos tű. őrnagy („Tűzvédelem” 1973/3. szám) és a dr. Félix László tű. alezredes („Tűzvédelem” 1973/4. szám) elvtársak által írt hozzászólással, illetve megjegyzéssel kapcsolatban kívánom kifejteni véleményemet.

E témakörök közül, meglátásom szerint, részletesebb indoklás kifejtése szükséges a következő kérdésekben:

1. Az eltérési engedélyek elbírálása.
2. Az eltérésiengedély-kérelmek tárgyában hozott határozatok (határozatnak tekintendő intézkedések) elleni fellebbezésnek a lehetősége.
3. A diszpozitív hatállyal kiadott szabványt más hatóság kötelezővé teheti-e?
4. Van-e ellentmondás a szabálysértésekről és a szabványosításról szóló jogszabályok között?

Szalontai elvtárs helyesen foglalkozik az eltérésiengedély-kérelmekkel. Így pl. azzal, hogy az eltérésiengedély-kérelmekben meg kell jelölni, hogy melyik szabvány, melyik előírása helyett milyen megoldás engedélyezését kéri, és a termékben, ezenfelül, megfelelő indoklással azt is fel kell tüntetni, hogy milyen mennyiségre, mely időpontig kéri az eltérési engedélyezését. E kérdés tárgyalása során foglalkozik a cikk szerzője azzal is, hogy „*nagyon sokszor előfordul, hogy a kérelmező nem szerzi be az elbíráláshoz szükséges ellenérdeklő felek, az érintett felettes hatóságok és a hatósági jogkörrel rendelkező ágazatok véleményét, állásfoglalását*”. Ilyen esetben a szerző két lehetőség választása között látja a megoldást:

- a) fel kell szólítani a kérelmezőt a hiányosságok pótlására;
- b) az eltérési engedélyező hatóság szerzi be a szükséges igazolásokat, szakvéleményeket és maga fordul az illetékes szervekhez, hogy a kérelem tárgyában véleményt nyilvánítsanak.

Az eltérésiengedély-kérelmek nagy száma, ezáltal az ügyek intézésének elhúzódása miatt — amelyek legalábbis a határidő szempontjából a tűzvédelmi szervek munkájára is nagymértékben kedvezőtlenül kihatással lehetnek — a megoldásra javasolt két lehetőség közül a b) pont alatti megoldással nem értek egyet.

Elvileg mind a két megoldás lehetséges, véleményem szerint azonban az a) pont alatti lehetőség az, amely az államigazgatási jog oldaláról nézve helyes.

Az eltérési engedélyt kérelmezőnek ugyanis kötelessége, hogy a kötelező hatályú állami szabványtól való eltérés engedélyezését még a gyártás megkezdése előtt beszerze. Elsősorban a vállalat az, amelynek érdeke fűződik ahhoz, hogy a szükséges igazolások, engedélyek, vélemények, szakvélemények stb. beszerzése és a kérelemhez csatolása megtörténjen, mert ezek hiánya esetén nem lehet dönteni a kérelem tárgyában. Nem helyes tehát az a megoldás, hogy a vállalati (szövetkezeti), magánkézbe tartó, magánkezelésű esetekben pedig az egyéni érdekek előmozdítására az államapparátust vesszük igénybe, és olyan kiadást okozunk az államnak, amely elsősorban a vállalati vagy egyéni érdekek teljesítésére fordítódik. Ez különösen abban az esetben van így, amikor valamely szakvélemény vagy vizsgálat beszerzése jelentős többletmunkát, vagy költséget ró a beszerző félre. Egy-egy szakvélemény elkészítése, illetve az azt megelőző vizsgálatok elvégzése, amely nélkül az eltérésiengedély-kérelmek tárgyában nem lehet dönteni, több esetben alapos műszeres vizsgálatot, tudományos munkát is igényel. Az eltérési engedély iránti kérelmek benyújtásakor tehát fel kell hívni a kérelmező figyelmét arra, hogy szerze be a kérelem elbírálásához szükséges igazolásokat. Ebben a felhívásban kell figyelmeztetni a kérelmezőt arra is, hogy amennyiben nem közli a kérelem elbírálásához szükséges adatokat, illetve nem csatolja be az igazolásokat, akkor — az 1957. évi IV. törvény alapján — az elbíráláshoz szükséges adatok hiányában el fogják utasítani a kérelmet.

Helyesen veti fel Szalontai elvtárs azt is, hogy az eltérési-

engedély-kérelmek tárgyában hozott döntést határozatnak tekinteni — még akkor is, ha annak elnevezése nem fel a határozat szót —, és azt az államigazgatási eljárási szabályrendelet 1957. évi IV. törvény rendelkezései szerint kell elbírálni. E témakörben foglalkozik azzal is, hogy mikor nincs fellebbezésnek helye a határozat ellen, s leszögezi, hogy a Tűzvédelmi Szabványügyi Hivatal, az ágazati minisztérium vagy az országos hatáskörű szerv határozata ellen fellebbezésnek helye nincs. E kérdés vizsgálatakor az 1957. évi IV. törvény rendelkezései figyelembe venni. Az említett törvény 47. §-a szerinti államigazgatási eljárásban nincs helye fellebbezésnek, törvény, törvényerejű rendelet, vagy minisztertanácsi rendelet, vagy az ügyben első fokban a Minisztertanács tagja járt el. A 87. § szerint a törvényalkotás szempontjából a Minisztertanács közvetlen felügyelete alatt működő országos hatáskörű szervek, illetőleg ezek vezetői hatáskörük korlátai között — a miniszterekkel azonos eljárási szabályrendszerben — működnek.

Véleményem szerint csak abban az esetben nincs helye fellebbezésnek, ha a határozatot a minisztertanács hozta, illetve az országos hatáskörű szerv vezetője személyesen. Olyan esetben viszont, amikor valamely szervezeti egység (osztály, osztály), illetőleg ezek vezetői hoznak határozatot, az ellen a miniszterhez vagy országos hatáskörű szerv vezetőjéhez fellebbezésnek van helye.

Az utóbbi időben ennek megfelelő az eljárás a gyakorlatban és a jogszabályi rendelkezések kiadása során. Ilyen rendelkezés van pl. a munkaügyi miniszter 112/1971.(17.) számú utasításának 5. §-ában, amely szerint „*A szakértői vélemények felvételéről és elutasításáról, valamint a munkahelyi miniszternek a munkahelyi miniszterhez terjeszhető elő.*”

A következő témakör, amellyel foglalkozni kívánok, Tarjány Lajos elvtárs által taglalt kérdés: a diszpozitív engedély szabvány egyedi kötelezővé tétele.

Több ízben felmerült, hogy a diszpozitív szabványt annak valamely előírását lehet-e más hatóság által kötelezővé tenni. E kérdésben elsősorban azt kell leszögezni, hogy a diszpozitív szabványt csak a kibocsátó hatóság teheti kötelezővé, más hatóságnak nincs ilyen jogköre. Amennyiben ilyen rendelkezést tenne, hatáskörü túllépést követne el. Előfordulhat, valamely hatóság rendelkezése, pl. miniszteri rendelet vagy utasítás előírja, hogy a rendelet vagy utasítás végrehajtása az érintettek kötelesek megtartani valamely diszpozitív szabvány előírásait, illetve annak megfelelően kell eljárniuk. Ebben az esetben nem a diszpozitív szabvány lesz kötelezővé téve, mert a hivatkozás nem pótolhatja a szabvány kibocsátó rendelkezését, hanem a miniszteri utasítás vagy rendelet, amely megköveteli valamely diszpozitív szabvány végrehajtását. Ilyen eset általában akkor fordul elő, amikor egy terjedelmes szabványelőírást (vagy a szabvány részét) valamely rendeletben vagy jogszabályban nem írják elő, hanem csak hivatkoznak a diszpozitív szabvány előírásaira. Ebben az esetben a felek eltérnek a diszpozitív szabványtól a szabvány előírásait meg, mert attól a jogszabály rendelkezése szerint megállapodás alapján eltérhetnek. E miniszteri rendelet vagy utasítás rendelkezéseit. Felelősségük is csak ennek megfelelően történhet. Előfordulhat, hogy valamely diszpozitív szabvány előírásait az ügyfél kötelezővé teheti. Ebben az esetben sem a diszpozitív szabvány kötelezővé tétele, hanem a szabvány előírásaitól való eltérés megengedése alapján kell elbírálni, ha a hatóság által kiadott határozat megszegése, vagy figyelmen kívül hagyása miatt kell felelősségre vonni. Más a helyzet, ha a hatóság kötelezővé tette a szabvány előírásait, s ezért a szabvány kötelezővé tételére lehet vonni a szabvány előírásainak megszegését. Leghelyesebb azonban, hogyha egy diszpozitív szabvány alkalmazásához valamely ágazatban közzétett fűződik, kötelezővé tételére lehet vonni a szabvány előírásainak megszegését. E diszpozitív szabványt ugyanis a kibocsátó hatóság utasítja, tehát a szabvány módosításával és közzététel után is kötelezővé tételére lehet vonni.

A hozzászólások foglalkoznak a szabálysértésekről szóló jogszabályok közötti összefüggésekkel, illetve ellentmondásokkal. Dr. Tarjány Lajos elvtárs szeri említett jogszabályok között ellentmondás látszik fennfő-

Egy hét alatt két gázrobbanás

Október 3-án 0.15-kor robbanás rázkódta meg az Esztergom, Petőfi Sándor u. számú épületet, valamint a környék lakóházait. Az említett épületben egy 72 éves néni lángossütéssel foglalkozott. A béréberendezést az erre a célra kijelölt engedélyezett helyiségben működtette. Az épületben vele együtt még két család lakik, egy helyiséget pedig a MOKÉP állalatt munkásszállónak bérelt, itt hatan tartózkodtak a robbanás idején.

Előző nap este 6 óra körül a néni vizet melegített, elkészítette a másnapi tésztagot, majd, amíg a tészta kelt, lefeküdt henni. 24 óra körül kelt fel, hogy küssse a lángosokat. A gáztűzhely égőjének egygyújtásakor heves robbanás következett be, amit a kiszivárgó gáz okozott. A vizsgálat során kiderült, hogy a néni a vízmelegítés után nem zárta el a gázpalcipót. Az égő csapja a 0 és I. fokozat között állott, s ennek következtében a láng felaludt ugyan, de a gáz továbbra is szivárgott. Amikor 0.15 körül gyufát gyújtott, bekövetkezett a gázrobbanás. A néni arcán és mindkét kezén I. fokú égési sérülést szenvedett.

Az épület falai és födeme erősen megremegtek a robbanástól. A kár 60 000 Ft, és szükségessé vált az épület belső fa-

lainak átépítése. További sérülés szerencsére nem történt, és tűz sem keletkezett. A kivonult állami tűzoltóegységnek így csupán a mentési munkákat kellett elvégeznie. Előbb lebontották a megdőlt és erősen sérült falakat, majd kimentették a romok alá került holmikat.

Három nappal később, október 6-án, 18.04-kor az Esztergom, Rózsa Ferenc út 12. számú lakás fürdőszobájában történt pégégáz-robbanás.

A vizsgálat során megállapítottuk hogy az ott lakó nyugdíjas bácsi aznap 13 óra körül kicserélte a pébé-vízmelegítő gáspalackját. A felszerelést követően azonban a szelep és nyomáscsökkentő csatlakozásai gáztömörtségének kellő ellenőrzése nélkül helyezte üzembe a berendezést. Később megfurdott, tévezett, és ezután néhány perccel 18 óra előtt meglátogatta az egyik közeli szomszédját. Eközben előbb a fürdőszoba, majd a konyha is gázzal telítődött meg, és a konyhában levő hűtőgép villamos motorjának kapcsolásakor keletkezett villamosív berobbantotta a koncentrációt.

Ez a robbanás annyira megrongálta az épületet, hogy az lakhatatlanná vált, s az ajtón és ablakokon levő függönyök is megégték. A robbanás következtében sze-

TÜZ- ÉS KÁR- ESE- TEK

rencsére itt sem történt sérülés, a kár azonban kb. 70 000 Ft.

A két káreset tanulságai — úgy vélem — eléggé kézenfekvőek.

Egeresi Sándor
tű. alhdgy.

mely dr. Félix László szerint nem áll fenn. A két álláspont közül, véleményem szerint, a dr. Félix elvtársé a helyes.

A jogszabályok rendelkezéseit összehasonlítva megállapítjuk, hogy a jogszabályok rendelkezései között ellentmondás sincs. Amit dr. Tarján elvtárs annak nevez, az valójában csak tszólagos ellentmondás. Ezzel kapcsolatban először a szabványosításról szóló 29/1968. (VII. 13.) Korm. számú rendelet 3. §-ában foglaltakat kell megvizsgálni.

A kormányrendelet 3. §. (1) és (2) bekezdésében foglaltakat szerint:

„1. Az állami szabványok hatálya az állami szervekre, valamint a szövetkezeti és társadalmi gazdálkodó szervezetekre terjed ki.
2. A kibocsátó hatóság az állami szabvány hatályát kiterjesztheti a magánkisiparra és a magánkiskereskedelemre is...”

Mit jelen e rendelkezés?

A diszpozitív (nem kötelező) szabványok esetében a felek közös megegyezéssel eltérhetnek a szabvány előírásaitól. Ilyen esetben tehát nem fordulhat elő szabványsértés. A kötelező hatályú állami szabvány keretében az idézett rendelkezés azt jelenti, hogy a gyártó (termelő) vállalat, szövetkezet stb. csak a szabványnak megfelelő terméket gyárthat és hozhat forgalomba, a vevő — akár felhasználó, akár kereskedelmi vállalat — is csak ilyen terméket rendelhet, illetve vásárolhat. Itt a jogszabály által megengedett kivételeket, mint pl. a már legyártott termékek forgalomba hozatala, az eltérési engedélyek és a külkereskedelmi forgalomban megengedett eltérések stb. nem érintem.

A hatály tehát itt azt jelenti, hogy a kormányrendeletben meghatározott szervek, illetve a szabványban megjelölt személyek (magánkisiparosok, magán-kiskereskedők) csak a kötelező állami szabvány előírásainak megfelelő terméket gyárthatnak (szállíthatnak), hozhatnak forgalomba. Mindenki, akire a kötelező hatály kiterjed, a saját részére termelt vagy felhasználni szánt termék tekintetében is köteles megtartani a kötelező állami szabvány előírásait.

A kötelező hatályú állami szabvány előírásainak megszegése esetén nemcsak szabványsértést, hanem más szankciót is lehet alkalmazni.

Ilyen szankció lehet:
a) Személyekkel szemben:
— büntetőjogi;
— szabványsértési vagy
— fegyelmi felelősségre vonás.
b) Szocialista szervezetekkel szemben:
— gazdasági bírság.
A felelősségre vonásnak (nem beszélünk itt a polgári jogi vonatkozásokról, így a kártérítésről, és más vagyoni felelősségről), mint ahogy az előbbiekből is kiderül, az elkövetéstől füg-

gően több formája is lehetséges. A büntető- vagy szabványsértési eljárással egyidejűleg a vállalat fegyelmi eljárást is indíthat a vétkecs dolgozó ellen. De megengedi a jogszabály a szabványsértési eljárás mellőzését, illetve megszüntetését is, ha a fegyelmi felelősségre vonás egymagában is elegendőnek látszik. Amennyiben a feltételek fennállnak, gazdasági bírságot is lehet kiszabni a vállalattal szemben. E cikk keretében a felelősségre vonás többi formájával nem foglalkozom.

A szabványosításról és szabványsértésekről szóló jogszabályok közötti tszólagos ellentmondás abból adódik, hogy a szabvány hatálya az állampolgároknak nem terjed ki. Az állampolgárok számára a szabvány előírásainak megtartását jogszabállyal (rendelet, utasítás), hatósági előírással, pl. a tűzvédelmi hatóság határozata vagy valamilyen szerződésben lehet előírni. Ilyen szerződés lehet pl., amikor az áramszolgáltató vállalat csak úgy szolgáltat villanyáramot a fogyasztónak, ha az állami szabványnak megfelelő terméket kapcsol a hálózatra.

Szabványvonatkozású vagy azzal összefüggő szabványsértést többet is megállapít a jogszabály. Szabványsértést csak törvény, törvényerejű rendelet, kormányrendelet, tanácsi rendelet állapíthat meg. A jogszabályoknak az a rendelkezése, amelyben valamely kötelező szabvány előírásainak megszegését a társadalomra veszélyesnek, tehát jogellenesnek nyilvánítja, és az elkövetőt szabványsértési bírság kiszabásával fenyegeti, csakis természetesen személyre terjed ki.

Végezetül szólni kell arról, hogy a szabványsértést megállapító jogszabály egy része keretjogszabály, amely a legtöbb esetben csak magatartási szabályokat tartalmaz, és az ahhoz kapcsolódó előírásokat szabvány vagy más biztonsági előírás rendezi. Ilyen keretrendelkezés az 1968. évi I. törvény 89. §-ában meghatározott sugárzó anyagokkal való visszaélés. Az 52/1970. (XII. 24.) Korm. számú rendelettel módosított, az egyes szabványsértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet 17. §-a, amely a tűzrendészeti szabványsértést állapítja meg, 162. §-a, amely önálló szabványsértésként minősíti a kötelező hatályú állami szabványok alkalmazására vonatkozó kötelezettség megszegését, vagy a 70. §-ban foglalt élelmezés-egészségügyi szabványsértés, továbbá a 131. §., amely élelmszer minőségének romlásával kapcsolatos stb. szabványsértések fogalmát határozza meg. A szabványsértés tehát nagyon sok esetben eszközcselékmenye valamely szabvány előírásai megsértésének.

A jogszabályi rendelkezés, amikor a konkrét szabványsértési cselekményeket megállapítják, csak a természetes személyt veszi figyelembe, és nem foglalkozik azzal, hogy az illető milyen szervvel áll munkaviszonyban, vagy esetleg nincs is munkaviszonya.

Dr. Záhorák János

Nagy veszély, kis kár, néhány tanulság

Október 5-én 5.15-kor észlelték a Mezőkövesdi Járási Építőipari Szövetkezet központi irodaházában (Mezőkövesd, Dohány u. 2.) keletkezett tüzet.

A tüzeset során a forgalomkönyvelési iroda berendezése és az ott tárolt fontos irattanyag egy része megégett. A kárérték, a szövetkezet nyilatkozata szerint, 12 800,— Ft.

A tüzeset körülményei azonban igen elgondolkoztatóak. Az irodában és a hozzá csatlakozó helyiségben tárolják a forgalomra vonatkozó összes nyilvántartó kartonokat és a bankhoz küldendő számlákat. Amennyiben ezek teljesen megsemmisülnek, a szövetkezet anyag- és árukészlete csak rendkívül nehezen és áttételesen lenne ellenőrizhető.

A tűz tárgyi keletkezési okát a tűzoltók már az oltás során megállapították, mivel ők húzták ki a konnectorból az izzó állapotú, 1000 W-os teljesítményű Elektromax hőszugárzó vezetéket, amely áram alatt volt. A hőszugárzótól 20—30 cm-re levő íróasztalrészek és az ettől tüzet fogott többi berendezés égett. A helyiségben több tízezer forint értékű irodai gép is volt, ezek azonban csak kisebb mértékben károsodtak.

A vizsgálat első szakaszában, a rendőrséggel közösen, elsősorban a szándékos előidézés lehetőségét vettük számba, de ez egyértelműen kizárható volt. A szövetke-

zet egyébként rendezett körülményű, jó gazdasági eredményű egység, megfelelő tűzvédelmi körülményekkel és e téren is követelménytámasztó vezetéssel. És mégis, a vizsgálat során derültek ki a következők:

1. Az irodaházat nem áramtalanították a tüzeset éjszakáján. Ha ez megtörtént volna, nem keletkezik tűz.
2. A kárt szenvedett emeletszinten dolgozó takarítónő négy napja végezte itt a munkáját helyettesként, de nem részesítették tűzvédelmi oktatásban.
3. Az irodaház helyiségeinek lezárását nem szabályozták kellően, és így nem tisztázható az ott dolgozók és az oda bemehető illetékes vagy illetéktelen személyek felelőssége.
4. A központi fűtéses helyiségben oda nem tartozó elektromos hőszugárzót használtak.

A tűzvizsgálat néhány tanulsággal is szolgált. Alapvetően bizonyítható, hogy a működő állami tűzoltóegység — Mezőkövesd „A” szolgálati csoportja — lényegében eredményes munkát végzett. Ügyszólván egyáltalán nem okoztak vízkárt, és emellett hatékonyan oltottak.

A személyi felelősséget viszont nem lehetett egyértelműen tisztázni, a számításba jöhető dolgozók közül senki sem vállalta a cselekmény elkövetését.

Ezért tartom célszerűnek felhívni a figyelmet, hogy ha ilyen helyiségbe behatolnak, és észlelik a keletkezésre utaló körülményt, akkor kezeljék ezt nagyon fontos tárgyként, és kellő óvatossággal.

Jelen esetben, ha a tűzoltó elvtársak — akiknek védelmére szolgál a mindössze fél, illetve 1 éves gyakorlatuk — a csatlakozót vezetéknel fogva húzzák ki a konnectorból és utána a műanyag foglalatot lefedve biztonságba helyezik, akkor az ép ujjlenyomatok alapján fülön foghatták volna a tűzokozót.

A tüzeset tapasztalatait és az általam szükségesnek ítélt feladatokat egyébként szignalizációban jelzem a szövetkezet vezetőségének, s egységünkön oktatás tárgyává tettem.

Urbanovics Ferenc
tű. szds.

Az égést szenvedett íróasztalok

Beégett a PVC-padló a hőszugárzótól

A HABBAL OLTÁS

TERV EGY

IPARTELEPÉ VOLTA

Október 9-én az Acsa község vasútállomásától 10 kilométerre levő kőbányánál indult a szerelvény. Mele Mihály mozdonyvezető és Oravecz László fűtőtöltő állású 324-es gőzmozdonyral, kövel megrakott 17 vasúti kocsit vontatva a vasúti pálya enyhén lejt az egérszakaszon. Az acsai vasútállomás elhagyása után a jelzőhöz érkezve megdöbbenve tapasztalták, hogy a vonat egyszerűen nem áll meg. A zárt jelző mellett elhaladva a mozdonyvezető ellengőzzel próbálta megállítani a vonatot, de ez nem sikerült. A szerelvényt a vasútállomás 2. sz. átvágányán gázolajjal töltött 5 db 45 literes tartálykocsival vesztetelt. Az összeállítás pillanatában a mozdonyvezető a fűtő kiugrott a mozdonyból.

TŰZ ÜTKÖZÉSTŐL

A szerelvények összeütközése következtében az utolsó tartálykocsi egyik csatlakozója kiugrott a sínről, ütközése miatt a fűtődob a mozdony szeneskocsijába, az oldala pedig a következő tartálykocsi oldalára ütközött. A mozdony ilyen állapotban 100 méterrel átvonta maga előtt a tartálykocsikból álló szerelvényt. Az elmozdított mozdony végének alja felszállt a hegesztésnél, és az ütközés után 30×80 cm-es nyíláson keresztül kb. 10 liter gázolaj ömlött a még hűvös vonatra. A második tartálykocsinak csak felül az alsó varratán keresztül gázolaj folyt ki az oltás végéig. A sínre ömlött gázolajjal meggyulladt a felette áthaladó mozdony tüzetől. Szerencsés körülmények között mondható, hogy a nagy kiterjedésű tüzektől 25 méterre, az állomás többi részétől pedig 150 méterre, üres rakodórakok mellett következett be az ütközés.

9 órakor az állomás forgalmi szolgálatja a község postahivatalát kérte a tüzoltóság riasztására. Ezután a tartalék mozdony személyzetével a pályamunkásbiztonságát lekapcsoltatta és elvonta a mozdonyt, még nem égő 3 db tartálykocsit. Innen a 3. sz. vágányon levő 5 db zárt tartálykocsi hervaszon deszkázata meggyulladt a fűtődobtól, ezért ezeket is elvontatta az állomásépület melletti tűzcsap közelébe, ott 1 sugárral eloltották a tüzet. A távbeszélő központjának dolgozója 9 óra 10 perckor jelentette a váci tűzoltó-parancsnoknak, hogy: „Az állomáson tartálykocsik égnek!” Mivel habbal oltani nem lehetett a tüzet, ezért a habbal oltást terveztük a község egyik ipartelepítésének végrehajtását rendeltük el. 9 óra 15 perccel megtörtént az érintett egységek riasztása.

EGYETLEN GÉPKEZELÉS KÉT PERCEN BELÜL

Helyettesemmel együtt 9.35-kor indultunk ki a helyszínre, és 9.40-kor — I-es és V-ös, továbbá a Gödöllő I-es és II-es V-ös gépjárműfecskendők kiérkezése előtt — elvégeztük a felderítést. A b

Szívélyes, baráti meghívásnak tett eleget a Tatabányai Hőerőmű és a Debrecenti hánygyár vállalati tűzoltóság, amikor részt vettek a Hornban megtartott 23. alsó-ausztriai tartományi tűzoltóversenyen.

Mintegy 1000 osztrák, valamint 5 NSZK, jugoszláv raj s a mi 2 versenyrakunk között a bronz, illetve az ezüst teljesítményjelvény megszerzéséért.

Rajaink október 5-én délután a bronz, isnap pedig az ezüst teljesítményjelvény megszerzéséért versenyeztek. A várakozásnak megfelelően a tatabányaiak kiemelten, magabiztosan szerepeltek, s a stafétával együtt összesen 373 ponttal, eredménnyel — a külföldi rajok közül — a bronz teljesítményben 1. helyezést kaptak el, s ezzel elnyerték a zsűri által kitűzt dícsőségserleget. A Debrecenti Hánygyár versenyrakja 368 pontos teljesítménnyel szintén jó eredményt ért el, ez azonban nem volt elegendő a serleg megszerzéséhez.

Az ezüst teljesítményben magasabbak voltak a követelmények, mivel a szüksé-

EZÜST ÉS BRONZ HORNBAN

ges pontszám eléréséhez a raj minden tagjának egyaránt jól kellett ismernie valamennyi szerelős szám feladatát. Végül is mindkét csapatunk megszerezte az ezüstjelvényt.

Vendéglátóink különféle szakmai és kulturális rendezvényekkel igyekeztek változatosabbá tenni ausztriai tartózkodásukat.

Szakmailag igen tanulságos volt az a bemutató gyakorlat, amelyet Horn városban egy lebontásra kijelölt téglagyárban hajtottak végre, s fő célja volt, hogy bemutassa a tűzoltóság szerepét és összehangolt tevékenységét katasztrófa esetén.

Az épületsorok romba döntését követő drámai küzdelemben a legfontosabb feladat a speciális műszaki tűzoltóegységekre hárult, amit szakszerűen, viszonylag rövid idő alatt oldottak meg.

A kárhelyi zónák behatárolása után megkezdtek a romok alatt tartózkodó „személyek” mentését és a kárelhárítási munkálatokat.

A robbantással történő életmentés (fő-démáttörés, menekülés céljára alkalmas nyílások létesítése) célravezető volt, s jól igazolta az elméleti feltételezéseket. A taktikai gyakorlaton részt vevő osztrák tűzoltóegységek eredményes oltása és kárelhárítása számunkra is nagy élményt nyújtott.

Az osztrák tűzoltóság, valamint Horn város vezetői és lakossága egyaránt megkülönböztetett szeretettel és segítőkészséggel vette körül küldöttségünket.

Október 8-án, útban hazafelé, megtekintettük Bécs város néhány nevezetességét. Török László t. örgy.

A Tatabányai Hőerőmű raja a versenypályán

Kezdődik a bemutató

armati egység 9.48-kor érkezett ki. A ci egység, ismerve a vízszerszési nehézségeket, áramfejlesztő aggregátargoncát is atatott.

Az egységek kiérkezésekor intenzíven ett a két gázolajos tartálykocsi, valamint a kiömlött gázolaj felett álló mozdony eg a kövel rakott három nyitott vagon. váci és hatvani habbaloltókat az álló is két oldalára, a tűztől 40 méterre állítottam. A 220 méterre levő patakhídtól egy ID 710-es gépjárműfecskendő, az innen méterre levő patakból pedig az áramfejlesztő aggregát 900 l/p-es Bibo-szivattyúja, illetve a közelben levő 100-as tűzlap, valamint a 600 méterre levő 200-es víztároló medencén álló CSD 344-es pjárműfecskendő szolgáltatották a táplálást. A patak korlátozott vízhozama, mélycséve, illetve a víztároló medencék tá-

volsága miatt nehézkes és hosszadalmas volt a háttér kialakítása, így 10.10-kor 4 db X-es habsugárral kezdtük meg az oltást. Habár a felizzott vasrészek többször visszagyújtották a még sugárban kiömlő gázolaját, 10.17-kor sikerült teljesen eloltani a tüzet. A tartályokat, illetve a rendkívüli módon felmelegedett mozdonyt — a kázanrobbanás megakadályozása céljából — további 1 órán át 4 sugárral hűtöttük.

Jellemző a kialakult tűz intenzitására, hogy 100 méter hosszúságban ki kellett cserélni a deformálódott vasúti síneket! A kövel rakott vagonok 40 cm-es I-tartói is teljesen elhajlottak.

A tűzoltásban részt vett egységek véleményem szerint igen jól hasznosították a habbal oltási terv végrehajtásának tavalyi begyakorlása során szerzett tapasztalataikat és vízszerszési helyismeretüket. A terv

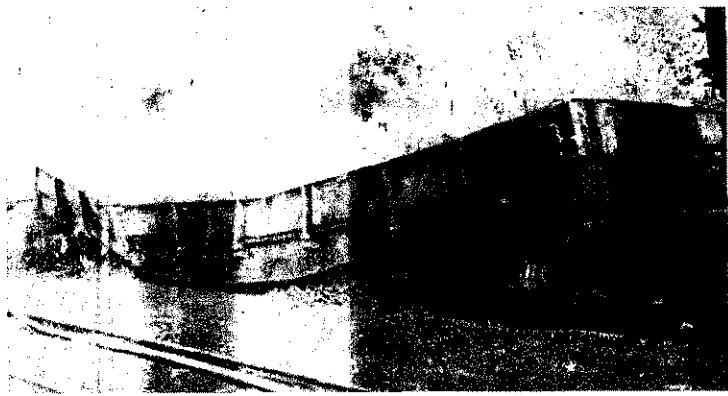
felhasználása a területileg közel eső másik kárhelyen értékes percekkel gyorsította meg az oltást. Szeretném még kiemelni, hogy a Központi Javítóműhely által gyártott áramfejlesztő aggregát és a vele működtetett 900 l/p-es elektromos szivattyú rendkívül jól hasznosítható a vidéki egységeken. Az említett káresetnél a magas partfal miatt nem lehetett a patakhoz állítani a gépjárműfecskendőt, de még kis-motorfecskendő leszállítása is körülményes és időt rabló lett volna. Az aggregátot meg a vízzivattyút viszont egyetlen (!) gépközeli két percen belül megszerelte, és működésük egy gépjárműfecskendőt pótol.

Kiss Imre
tű. alez.,
városi és járási parancsnok,
Vác

Az összeütközés pillanatában a mozdonyvezető és a fűtő kiugrottak

A kövel megrakott egyik vagon

Budapest, Pécs

Október 21-én 13 óra 25 perces kezdettel rozta a Petőfi-rádió azt a gyermekeknek val-
 vedelmi műsort, amelyen három-három Bara-
 Zala megyei úttörőtűzoltó-raj is vetélkedett. A
 riporter Molnár Tamás volt, a pécsi adást Vaj-
 bert, a zalaegerszegit Molnár Dániel vezette;
 működtek: Lázár Kati, Galkó Balázs, Kristóf Ti-
 Orbán Tibor, a 25. Színház és Újlaky Károly,
 tók Béla Gyermekszínház művészei, valamint S-
 Zsuzsa és Geszti Péter. A rendező Mezel Éva

Az igen ötletesen összeállított műsor g-
 anyaga nemcsak a Zala színeiben részvávó za-
 sai leány- és nagykapornaki meg szepetnel
 rajok, valamint a Baranyát képviselő komlói k-
 földi iskoláslányok és siklósi meg somogyapá
 megelőző tűzvedelmi, továbbá szerelési járta
 bizonyította, hanem a Tűzoltó Múzeum gazdag
 ga alapján bepillantást adott a tűz elleni küz-
 több évezredes történetébe is, továbbá tűzről
 zenemű- és irodalmi részleteket is hallhattu
 ezek jó részének címét és szerzőjét a csapat
 kellett kitalálniuk.

Emellett a rádióhallgatók megismerked
 Hegyaljai János miskolci VI. osztályos tanuló
 aki Életmenő Emlékérmét kapott egy idős, bete-
 szonynak az égő házból való kimentéséért.

A hat versenycsapat színvonalas összecs-

Károlyi Sanyi bemutatja a somogyapáti csapatot Vajek Róbert riporternek...

...és munkában a csapat

Egy kis töprengés a siklósiak táborában

„Eddig sikerült, de mennyi idő alatt?” — alighanem ezen töpreng a komlóiak két versenyzője

Bal szélén Molnár Tamás

Zalaegerszeg

helynek során a lányok állami tűzoltók segítségével sugarat is irányítottak a célpontra, a fiúk pedig osztoztassugarat is szereltek, illetve kézi oltószülékkel máglya- és olajtűzet oltottak el, a szó szíri értelmében nagyszerű propagandája volt a védelemnek, s azon felnőtt hallgatók számára is irradandó élményt nyújtott, akik eddig vajmi keveset tudtak az egész országban lelkesen tevékenykedő ezer kistűzoltóról.

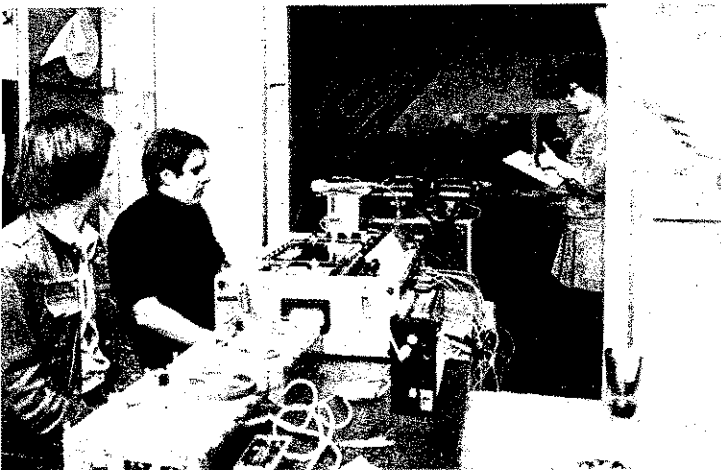
A fej-fej melletti küzdelemből – amelynek során baranyai és zalai gyerekek is tettek fel kérdéseket egymásnak – 66:64 pontos arányban végül is a zalai pártások kerültek ki győztesen. A zalai pártások a megyei parancsnokságtól csapatonként egy-egy szép díjelet, továbbá a megyei úttörőszövetség elnökséjétől könyvjutalmakat kaptak; a baranyai versenyek közül a komlói lányokat a megyei parancsnok pénzdíjtalomban részesítette; a somogyapáti megisklói fiúknak a megyei kéményseprő-vállalat s a Bal-Dunántúli MÉH Vállalat tárgyjutalmat adott. A Kis-Mecsek áruház által felajánlott 5 nagylemez közül hármat a siklói fiúk, kettőt a komlói lányok kaptak. Ezenkívül a hat raj és a két megye legjobbján szerepelt egyéni versenyzője 1–1 fényképezőgépet kapott jutalmul. A felvétel három színhelyén, a Zalaegerszegi Múzeumban, valamint a két megyei parancsnokságon, munkatársaink is jelen voltak, és képekben is megörökítették az esemény néhány mozzanatát.

Kurucz László bemutatja a nagykapornakiakat

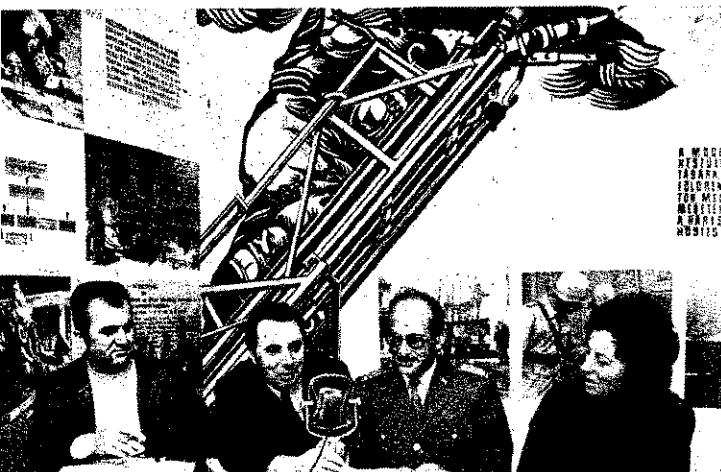

A mikrofonnál Nagy Margit

Ketten a műszakiak közül. A háttérben Mezei Éva rendező

Munkában a zsűri

A szepetneki csapat egyik versenyzője a szerelés után mikrofonba mondja a jelszót

Nagy az öröm a zalaiak táborában

GÁZZAL OLTÓ TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEK KORSZERŰSÍTÉSE

HALONOK MINT OLTÓANYAGOK

A tűzvédelem krónikásai szerint egy németalföldi patikus ismerte fel először a kloroform oltóhatását, amikor oltóanyagot keresett a laboratóriumában használt alkoholok és egyéb tűzveszélyes folyadékok védelmére.

A kloroform mint oltóanyag nyilvánvalóan mérsékelt oltóhatása miatt nem terjedt el ugyan, viszont a kutatók felfigyeltek a klórozott szénhidrogénekben rejlő kapcsolatos lehetőségekre. Így követte azután a kloroformot (CHCl_3) a széntetraklorid (CCl_4), s ez a vegyület mint oltóanyag napjainkban is használatos, jóllehet oltóhatása mérsékelt, s emellett igen mérgező anyag. Előállításra veszélyes, azonban csekély költséget igényel. Az igen mérgező metilbromid (CH_3Br , halonszáma 1001) oltóanyagként való felhasználása a 20-as években terjedt el Európában, annak ellenére, hogy az egész világon széles körű tiltakozási mozgalom bontakozott ki e rendkívül veszélyes mérgező tűzvédelmi célú felhasználása ellen.

Kiváló oltóhatása, továbbá előállításának alacsony költségei miatt azonban egész Európában elterjedt, s főként repülőgépek beépített oltóberendezéseinek töltetanyagaként használták.

Hazánkban az 1 és 2 kg-os bromidoltókban tisztán, az 5 kg-os tetraoltókban pedig 50%-os töltetarányban még ma is alkalmazzák.

Az MSZ 1040/1-70. sz. szabvány hatálybalépésével (1973. szeptember 1.) tilos a széntetraklorid és a metilbromid oltókészülékek töltetként való használata. Ugyanakkor azonban lúgos atmoszféra után megengedett az ún. bromid- és tetraoltó készülékek nem mérgező halonnal, például BCF gázzal való újratöltése. A freonok, például a Freon-12, (CF_2Cl_2 , halonszáma 122) használata ugyan továbbra is engedélyezett, de nem célszerű, mivel oltóhatásuk igen gyenge.

Az Elzett FLIM Tűzoltókészülék-Gyár kutatórészele mélyrehatóan megvizsgálta az oltóanyagként felhasználható halonok egész sorát, és ennek eredményeként a brómklor-difluor-metánt (halonszáma: 1211) találta legmegfelelőbbnek, és ennek nyomán a gyár intézkedett az importálásáról.

A Tűzoltókészülék-Gyár az elmúlt év folyamán megkezdte az 1040/7. sz. szabvány előírásainak megfelelő gázaloltók gyártását, és ez évben jelentős számú, ún. törőszeges (graviner-fejes) készüléket hozott forgalomba (1. sz. kép.) Az egyébként kitűnő „törőszeges” gázaloltó gyártásával párhuzamosan folytatott gyártmányfejlesztés eredményeként november hó folyamán kereskedelmi forgalomba kerülnek az ellenőrző feszítővel ellátott, pisztolyfejes (Esser-fej), 2 kg-os gázaloltók is, melyek töltetanyaga az ICI angol vegyipari cég kiváló gyártmánya: a BCF jelű oltógáz. (2. sz. kép.)

Korszerűsítjük a létesítmények tűzoltókészülék-állományát!

A mérgező, korszerűtlen bromid- és tetraoltókat folyamatosan cseréljük ki korszerű BCF-gázaloltókkal.
A legközelebbi tájékoztató közleményünkben a halonok oltóhatásával foglalkozunk.

(x)

Elzett FLIM Tűzoltókészülék-Gyár

Budapest XIII., Babér utca 9-11.
Irányítószám: 1988 Budapest, Pf. 99.
Telefon: 208-843, 208-846.

Olvasóink leveleiből

zeptember 23-án 13 órakor a szombathelyi parancsnoksággal közösen tűzriadó gyakorlatot rendeztek a vállalatunknál.

feltelezés szerinti a nagycsarnokban egy Skoda gépkocsi „égett”, s a tűz a mellette levő másik autót is veszélyeztette.

kigyulladt kocsin piros, a veszélyeztetetteknek zászlót helyeztünk el.

gyakorlat a következőképpen zajlott le:

2.55: Horváth János rendészeti vezető – természetesen kellett óvintézkedések után – egy-egy kisebb tügyűtőt a nagycsarnok mellett meg a szervízcsarnok bejáratánál a gyakorlat valószínűsége tétele céljából.

3 óra: A portással riasztjuk a vállalati meg az általános tűzoltókat.

03: A vállalati tűzoltók kézi tűzoltókészülékekkel a yszíre rohannak. Szilvgyi József parancsnok kézi feltévést, és tűzcsapról sugarat szereltek az 1-es és 2. rajjal. Együttel utasítást ad a még nem „égő” zalk védelmére, a 3-as raj pedig parancsot kap a ntésre. Irány a nagycsarnok! A feladatot 2 percen tül végrehajtották. A két tűzet vállalati dolgozóknak ll oltották.

Eközben a parancsnok utasítja a nagycsarnok műtétit, hogy a piros zászlós gépkocsi a helyén maradjon, a másik hetet viszont azonnal ki kell menteni.

13.05: Három gépjárműfecskeendővel kérkeznek az amiak. Az egyikről – persze csak szárazon – sugart szereltek. A másik két gépjárműfecskeendő az ammel szemben levő két utcái tűzcsapra állították. ekről azonban nem szereltek sugarat, mivel ezzel adályozták volna az utcai forgalmat.

Eközben nagy lendülettel folyt a mentés.

13.11: Valamennyi gépkocsit kimentették a csarnokból.

13.19: Lejűhathattok a tűzriadó.

A gyakorlaton megjelent Tanay József, alez., városi és járási parancsnok elismeréssel nyilatkozott a grehajtásról, hiszen a zuhogó eső ellenére mindössze perc alatt sikerült a 7 gépkocsit kimentése.

Mindezt dicsőret illeti Horváth Jánost, Köszeghy József és Joó József művezetőket, a parancsnokot, továbbá a két tűzet kézi oltókészülékkel villámgyorsan megfékező Imre Istvánt és Poór Árpádot.

(Bzdli Miklós, az AFIT XII. Autójavító Vállalat tűzvédelmi vezetője, Szombathely)

September 16-án 21 raj részvételével rendezték meg a Kenderfő és Szövőipari Vállalathoz tartozó vállalati tűzoltóságok versenyét.

800-as szerelésben az Újszegedi Szövőgyár brnói bronzérmes férfi, továbbá női raja szerepelt legjobban.

400-as szerelésben a Szegedi Kendergyár férfiraja és a sarkadi telep női raja versenytárs nélkül lett első.

A teljesítmények alapján nyolc csapat részesült díjazásban.

A versenyt követően az újszegedi szövogyáriak „brnói” csapata bemutatónak szerelést tartott, majd a résztvevők megtekintették a szegedi parancsnokság néhány különleges szerát.

Kovács Zoltán t. fhdgy.

A vásárosdomból önkéntes tűzoltótestület október 13-án ünnepelte 75 éves jubileumát. Az országos parancsnok dicsőret oklevélet és jutalmát Kosteletzky Sándor t. ezds., megyei parancsnok nyújtotta át Kiss János önk. t. alhdy. parancsnoknak, az országos parancsnokság emlékszerlegét pedig Rajczai József, a testület elnöke vette át.

Az esemény alkalmából Keő László és Keő István önk. t. örmesterek országos parancsnoki dicsőretben részesültek, 50 éves önkéntesi szolgálatukért pedig Máté Antal és Máté Imre emléklapot kaptak.

Fischl Jenő t. fhdgy., Sásd

Az újszegedi szövogyáriak 800-as raja

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

TÓTH BELA ÖNK. TŰ. SZDS.

1903-1973

September 11-én rövid betegség után elhunyt Putnok nagyközség önkéntes tűzoltóparancsnoka. 1922 óta volt tagja a testületnek, s 1959 óta látta el a parancsnoki tisztséget.

SZÁRAZ MIHÁLY ÖNK. TŰ. SZDS.

1909-1973

September 30-án rövid szenvedés után hunyt el. 1934 óta volt önkéntes tűzoltó. 1962-68 között parancsnokként, majd testületi elnökként, illetve vezetőségi tagként tevékenykedett, Dunakeszin.

HAKODI ISVTÁN ÖNK. TŰ. FHDGY.

1896-1973

A dunakeszi önkéntesek volt szertárosa hosszú betegség után hunyt el. 1928 óta volt tagja a testületnek, és csaknem két évtizeden át látta el közmegelegedésre tisztségét.

FEJTÖRŐ FEJTÖRŐ

1	A	H	O	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	K	E	R	E	T	E	A	14	15	N	S	16	17
18	A	V	18	O	16	P	17	18	19	20	21	22	23
24	R	E	Z	E	R	H	A	R	O	M	21	Z	A
24	A	S	24	B	A	24	R	O	T	25	K	26	27
28	F	E	28	G	28	E	30	31	O	T	N	32	33
33	L	S	I	R	35	E	36	L	F	37	38	39	40
38	A	M	M	A	N	38	B	F	39	40	T	41	42
44	N	A	B	E	44	K	A	43	44	45	46	47	48
46	G	E	46	A	S	48	S	49	50	51	52	53	54
54	M	A	54	D	54	E	55	56	M	57	58	59	60
	L	S		O		E				E			

páratlan betűl. 28. Ide „szedik” a verset. 29. Azonosak! 31. Személyes névmas. 32. Névelős női becenév. 34. Kevert kor! 36. Egymást előző betűk az abc-ben. 37. Időhatározó. 42. Közlekedik a kiteljesedéshez, vissza. 44. Férfinev. 47. Állami bevétel. 48. Madarak királya. 49. Ruházati cikk. 52. Rokon. 54. Menet elején látható!

Megfejtésül az alábbi sorokat kell beküldeni: vízsz.: 1., 19., függ.: 2., 16.

Be kell küldeni továbbá a pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szót: ilyenek a tízszételes folyadékok gőzei.

A helyesen megfejtők között könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Megfejtési határidő: 1973. december 6.

K. I.

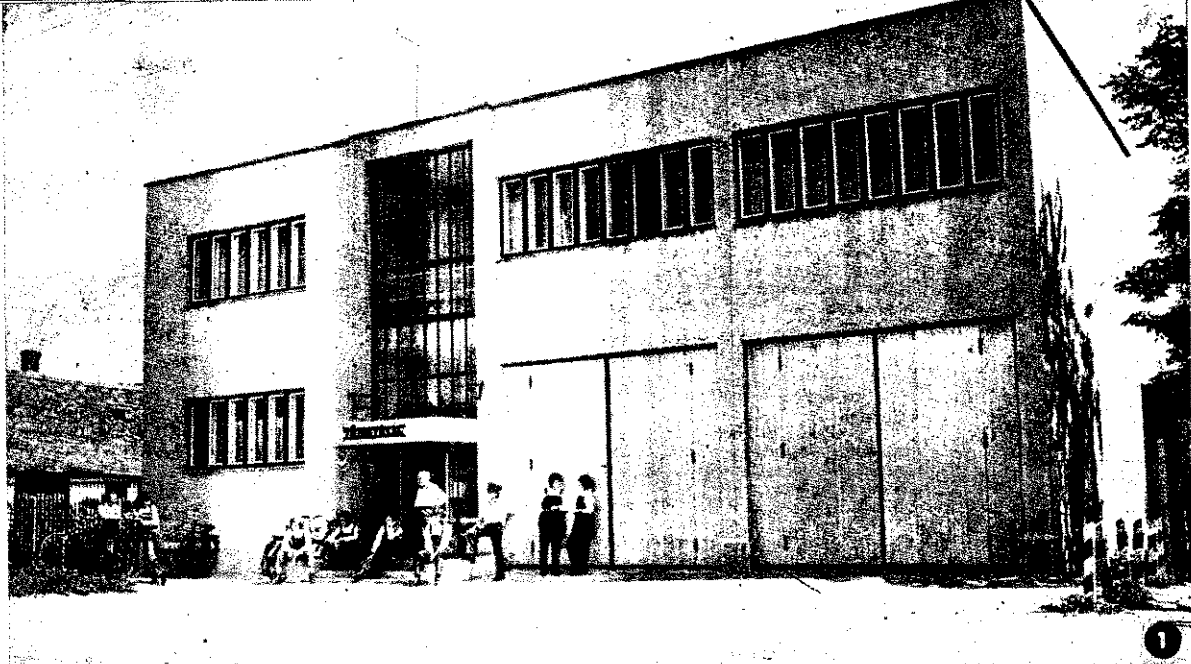
A 10. számban megjelent Kereszt-telvény helyes megfejtése a következő: MINEL KONNYEBB FAJSÚ-LYÚ A FOLYADEK; SZENKÉNIG; MEGNEHEZITIK; NYERSOLAJ.

A pontokkal megjelölt kockákban levő betűkből összeállítható szó: HORDOZÓJÁVA,

Könyvjutalmat nyertek: Domb-novszky Nándor, Budapest; dr. Bor-bás Etelka, Kiszombor; Szentkirályi Lajos, Majs.

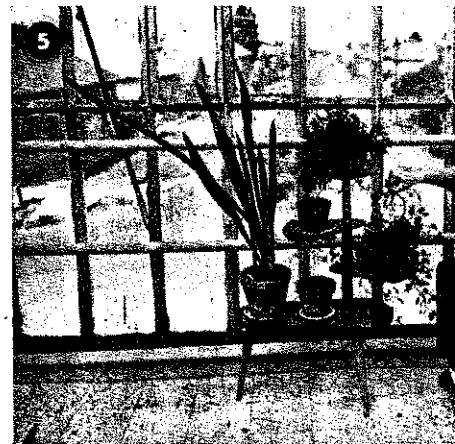
A nyerevényeket postán küldjük el.

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnoksága szakfolyóirata Szerkesztő a szerkesztő bizottság Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes, SZERKESZTŐSÉG: Budapest VIII., Szent István tér 1-3. TELEFON: 331-160. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnoksága Feladás dátuma: DR. FARKAS GYÖRGY előfizetési díj egy évre 18,- Ft. Számolatszám: 235-90 151-1108 73.2573/2-11 - Zrínyi Nyomda, Budapest. F. v., Bolgár Imre vezérigazgató [Postai irányítólatszámunk: 1091] Index 25 804

Akuszentmártoni tűzoltótestület 1892-ben alakult. Azóta már sok helyen volt a szertárak. 1972-ben széles körű társadalmi támogatással új otthont építettek és avathattak. Az önkéntes tűzoltók szívesen járnak ide. Képriportunk róluk készült egy hétköznapi délután.

1. Az új szertár
2. Kellei Ferenc, Plubár János, Fehér Mátyás és Hegedüs Márton szenvedélyes sakkozók
3. Dóka Bertalan, a testület parancsnoka a dominó „nagymestere”
4. Sokszor vívnek izgalmas csatákat
5. Vági Erzsébet a „főkertész”, ő gondozza a virágokat
6. Kezdődik a tv-adás
7. Holnap újra találkozunk. Búcsú a szertár előtt

Kútvolgyi Mihály
képriportja

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság
szakfolyóirata

XXV. évf. 12. sz.

1973. december

**ÍGY
KÉSZÜL
A TŰ-1-ES**

(Képriport a 24. oldalon)

VB-ÜLES. Barczai Gyula tanácselnökkel az élen a XXII. kerületi tanács végrehajtó bizottsága november 13-án a kerületi tűzoltó-parancsnokságon tartotta meg ülését. A vb tagjai és a meghívottak kérdéseket tettek fel Kraszko András t. alez., kerületi parancsnoknak a vb-hez betérjesztett jelentésével kapcsolatban, majd megtekintették a kerületi parancsnokságot

KITÜNTETÉSEK

A belügyminiszter a Tűzrendészeti Érem arany fokozatával tüntette ki Végh József-nét, a Pamutfonóipari V. vezérigazgatóját.

A kitüntetést dr. Bakos Zsigmond miniszterhelyettes jelenlétében dr. Farkas György t. vör. országos parancsnok nyújtotta át a Könnyűipari Minisztériumban.

Ugyancsak a Tűzrendészeti Érem arany fokozata kitüntetést adományozta a belügyminiszter Csüri Istvánnak, a **MERKUR** Személygépkocsi-

értékesítő V. vezérigazgatójának. A kitüntetést az országos parancsnok Borsos László miniszterhelyettes jelenlétében nyújtotta át a Belkereskedelmi Minisztériumban.

A Tűzrendészeti Érem arany fokozata kitüntetésben részesült Vasadi László, az EVIG vezérigazgatója. A belügyminiszter elvtárs kitüntetését Ficsór Sándor t. ezds., budapesti parancsnok dr. Orsai János X. kerületi tanácselnök jelenlétében adta át.

KIÁLLÍTÁS. A Budapesti Postaigazgatóság a közelmúltban — ezúttal első ízben — tűzvédelmi kiállítást rendezett. A jól sikerült kiállításnak számos látogatója volt, többek között a posta különféle szaktanfolyamainak hallgatói, valamint a Postaforgalmi Szakközépiskola tanulói is (képünkön)

Felhívás Elő- fizetőinkhez

Kérjük Tisztelt Előfizetőinket, hogy — amennyiben ez még nem történt meg — legkésőbb 1974. január 5-ig szíveskedjenek rendezni jövő évi előfizetésüket, a lapunk múlt havi számához csatolt átutalási postautalvány felhasználásával vagy postai befizetési lapon a 235-90 151-1108 számlaszám feltüntetésével. A Tűzvédelem évi előfizetési díja példányonként 18.—Ft. Számlaszámunk a lap utolsó előtti oldalán mindig fel van tüntetve. Kérjük Olvasóinkat, hogy az általuk igényelt példányszámot és azt a címet, ahová a lap küldését kívánják, mindenkor szíveskedjenek feltüntetni a befizetési lap hátoldalán. Többek kérdésére válaszolva közöljük, hogy a lap előállításának nyomdai ütemezése megváltozott, s ezért 1974-ben is az adott hónap utolsó harmadában jelenik majd meg a **TŰZVEDELEM**.

Emléküket
kegyelettel megőriztük

DR. SÜLE SÁNDOR T. AL.
1930—1973

November 21-én váratlanul hunyt a budapesti tűzoltó-parancsnokság alez. vez. Szorgalmas munkájáért többben részesítették kitüntetésben más elismerésben. Az országos parancsnok az állami tűzoltóság halottjává nyilvánította. Hozzá tartozó, parancsnok jelenlegi és egykori munkatársai mély részvétellel kísérelték utolsó útjára.

VARGA LÁSZLÓ
1912—1973

Október 31-én hosszabb betegség után elhunyt a Börly Vállalat nyugalmazott vez. tűzrendésze.

Több évtizedes odaadó tevékenységért számosan tisztelettel és több ízben részesítették ismerésben.

November 14-én mély részvétellel temették el.

MAGYARI ANDRÁS
önk. t. d. sz. d.
1902—1973

Október 25-én hosszas betegség után elhunyt az aba-önkéntes tűzoltó-egyesület tagja. Több mint négy évtizedes kereszttől aktívan részt vevő testület munkájában, éveken parancsnokként is irányította az országos hírd. tűzoltóköröségét. November 1-én mély részvétellel helyezték örök nyugalomra.

B. ERDEI GYÖRGY
önk. t. d. h. gy.
1900—1973

Hosszas betegség után vezetett az élők sorából a n. ábrányi önkéntes tűzoltó-egyesület parancsnokhelyettese, a pító tagként 48 éven át tevékenykedett, 1945 óta mint parancsnokhelyettes. Az egyesület valamennyi tagja is elkísérte utolsó útjára

Az önkéntes és a vállalati tűzoltóságról

Írta: dr. Labancz András tű. alez.

Az augusztus hónapban indult sorozat folytatásaként, e két-részes cikk keretében az önkéntes és a vállalati tűzoltóságra vonatkozó jelentősebb jogszabályi rendelkezésekre és a végrehajtással kapcsolatos egyes feladatokra szeretném ráirányítani a tisztelt olvasók figyelmét. Mindenekelőtt hangsúlyozni szeretném, hogy a jogszabályok a tűz elleni védekezést az egész társadalom feladatává tették. Ebből mint szervezett társadalmi erőre igen jelentős rész hárul a több mint 100 éve működő önkéntes és vállalati (a régi jogszabályok szerint üzemi) tűzoltóságra. Feladataik, kötelezettségeik az új jogszabályok szerint tovább növekedtek, s az eddigieknél pontosabban határozták meg őket, abból a célból, hogy a jövőben még hatékonyabban segíthessék a népgazdaság tűzvédelmének fejlődését. Mindezekben egyúttal kifejezésre jut az irántuk megnyilvánuló bizalom és eddigi tevékenységük eredményességének elismerése.

A jogszabályok kötelezően meghatározzák a tennivalókat példamutatóan ellátó önkéntes és vállalati tűzoltók munkájának fokozott megbecsülését. Lehetővé teszik, hogy rájuk is alkalmazzák az állami tűzoltóság tagjai munkájának elismerésére vonatkozó rendelkezéseket, s továbbra is feljogosítják őket egyenruha és rendfokozat viselésére.

Az említett jogszabályok biztosítják az önkéntes és a vállalati tűzoltóság megnövekedett feladatai ellátásának feltételeit is. A tűzoltóság létesítőjének, fenntartójának köteleességévé teszik, hogy – a belügyminiszter által megállapított irányelvek alapján – megfelelően gondoskodjanak az önkéntes és a vállalati tűzoltóság elhelyezéséről, szolgáltatásáról, illetőleg működésének feltételeiről, a szolgálat ellátásához szükséges személyi és szakszerezésekről, s végül a személyi állományt megillető járandóságáról.

E téren azonban még különösen sok a tennivaló. Számos helyen a minimális követelményeket sem elégíti ki a tűzoltóság elhelyezése, a szolgálat ellátásához szükséges szakszerezések jelentős része pedig korszerűtlen, s nem elegendő üzembiztos. Egyik évről a másikra természetesen nem várható ezen problémák megoldása. Ugyanakkor kétségtelen, hogy az önkéntes és a vállalati tűzoltóság csak a működéséhez nélkülözhetetlen feltételek megléte esetén láthatja el hiánytalanul a feladatait. Nem szükséges részleteznem, hogy miért elsősorban a tűzoltóság fenntartójának áll érdekében a saját tűzvédelmi szervek eredményes működéséhez szükséges feltételek mielőbbi megteremtése.

Az önkéntes tűzoltóság

Új, alapvető jogszabályaink szerint: „Az önkéntes tűzoltóság a községekben, a nagyközségekben és a városokban létesített egyesület, a tanács tűzvédelmi szerve.” A korábbi jogszabályok csak a községekben tették kötelezővé az önkéntes tűzoltóság szervezését. E rendelkezés alapján viszont a közigazgatási változások során kialakított nagyközségekben, továbbá a városokban is létre kell hozni az önkéntes tűzoltóságot. Nyilvánvaló, hogy ez a városok közül elsősorban ott szükséges, ahol az állami tűzoltóságnak nincs készenléti szolgálata.

Jelentős változásnak tekinthető, hogy az önkéntes tűzoltóság a testületi szervezeti forma helyett egyesületként, a belügyminiszter által kiadásra kerülő minta-alapszabály szerint működik a jövőben. Ezzel megszűnik az eddig is egyesületi jelleggel, de más elnevezéssel tevékenykedő önkéntes tűzoltóság elkülönülése a többi egyesülettől, s mint szervezet velük megegyezően, a Polgári Törvénykönyv vonatkozó rendelkezésével és az egyesületekről szóló 1970. évi 35. számú törvényerejű rendelet hatálya alá kerül. Az említettek miatt ez nem csupán a névváltozást, hanem egyúttal azt jelenti, hogy az önkéntes tűzoltóságra mint egyesületre ugyanazok az általános jogok és kötelezettségek vonatkoznak, mint a többi egyesületre. Ugyanakkor az önkéntes tűzoltóság mint védelmi jellegű szervezetszámoly olyan sajátos vonással rendelkezik, ami eltér a többi egyesülettől, és aminek speciális jogokban és kötelezettségekben is meg kell nyilvánulnia.

Alapvető eltérést jelentenek a tűzoltói szolgálattal összefüggő feladatok, jogok és kötelezettségek. Addig ugyanis, amíg az egyesü-

let általános, egyesületi munkáját a választott vezetőség irányítja, a szolgálati feladatok ellátásának irányítása az önkéntes tűzoltóparancsnok egyszemélyi felelős vezetésével valósul meg. Ennek megfelelően a szolgálati ténykedés során az előjárói-alárendelti, feljebbvalói-alattosi viszonyoknak kell érvényesülnie. Más oldalról viszont az önkéntes tűzoltók – mint egyesületi tagok – az egyesületi kérdésekben azonos jogokkal rendelkeznek.

A tűzoltó-egyesület alapvető célkitűzése nem elsősorban a tagok érdekeinek képviselete, érvényesítése, hanem a jogszabályokban meghatározott tűzvédelmi feladatok helyi végrehajtásának társadalmi elősegítése. Ennek alapján nem várható el például, hogy a tűzoltó-egyesület tagjai – mint más egyesületeké – tagdíjat fizessenek.

A jogalkotó ezért a tanácsi szervekre ruházta az egyesület feletti felügyeletet, míg szakmai tevékenységük irányítását az állami tűzoltóság szerveire. Az általános egyesületi jogokra és kötelezettségekre, valamint a szervezetre, stb. vonatkozó rendelkezések mellett a kiadásra kerülő minta-alapszabályra hárul mindezeknek és az egyéb hasonló sajátosságoknak az érvényesítése.

A jogszabályok szerint az illetékes miniszterekkel egyetértésben, a belügyminiszter határozza meg az önkéntes és a vállalati tűzoltóság feladatainak, szervezésének, működésének, szolgáltatásának igénybevételének és képzésének elveit, továbbá a legkisebb szükséges létszámát. Ugyanakkor egyértelműen a tanácsok, illetőleg a vállalatok feladatává teszik tűzvédelmi szervezetük, önkéntes és vállalati tűzoltóságuk létesítését, átszervezését és megszüntetését. Mindez természetesen az illetékes állami tűzoltóparancsnok véleményének figyelembevételével történhet. Ez a rendelkezés fokozott felelősséget ró a tűzoltóság létesítőire, fenntartóira, mivel teljes egészében rájuk hárul az önkéntes tűzoltóság szervezésével kapcsolatos feladatok végzése, nemkülönben a tűzoltóság ellátása, felszereléseik biztosítása.

Ezzel összefüggésben csak néhány szervezeti kérdésre szeretném felhívni a figyelmet, az egyéb tennivalókra később térek vissza.

A jogszabályok rendelkezéseiből nyilvánvaló a jogalkotó azon szándéka, hogy a jövőben egy-egy községi, nagyközségi vagy városi tanács működési területén csupán egyetlen tűzoltó-egyesület működjön. A továbbiakban nem tartható fenn tehát, hogy a tanács működési területéhez tartozó csatolt községben, – mint erre jelenleg is akad példa – több testület (az új jogszabályok szerint egyesület) tevékenykedjen. Ez azonban semmi esetre sem jelent egyet azzal, hogy a jövőben nincsen szükség ezekre a tűzoltóságokra, vagy bármilyen csekély mértékben is csökkenne a szerepük. Az utóbbi években számos helyen kialakult már az a helyes gyakorlat, hogy a tanácshoz tartozó közigazgatási területen levő önkéntes tűzoltóságnak (testületnek) – melynek székhelye azonos a tanácséval – az e tanácsához tartozó minden ún. csatolt községben és jelentősebb településen tűzoltóegységei működnek. Az eddigi gyakorlatban helyesnek bizonyult, és a jogszabályi rendelkezéseknek is megfelelő ezen szervezési formát – véleményem szerint – a jövőben is célszerű fenntartani. Természetesen a kiadásra kerülő belügyminiszteri rendelet hivatott e kérdés végleges rendezésére.

Az önkéntes tűzoltóság szervezésének és eredményes működésének eddigi egyik legjelentősebb akadályát kívánta elhárítani a jogalkotó azzal a rendelkezéssel, hogy a munkáltató köteles elősegíteni a dolgozóknak a lakóhelyük szerinti önkéntes tűzoltóság tagjai sorába való belépését, illetőleg annak munkájában való részvételét.

Az önkéntes tűzoltóság szervezésével kapcsolatosan továbbra is igen fontos az utánpótlásról való gondoskodás. Indokolt tehát, hogy minden önkéntes tűzoltóság, tűzoltó-egyesület kezdeményezze, illetve szorgalmazza úttörő-, illetőleg ifjúsági tűzoltószakkör szervezését a működési területén levő általános és középiskolákban, tanintézetekben. Ahol erre nincsen lehetőség, ott az egyesületnek célszerű alakítania ilyen szakköröket. Arról sem mondhatunk le az önkéntes tűzoltó-egyesületek, hogy ahol az lehetséges, a KISZ Ifjú Gárda szervezeti keretei között tűzoltó-alegység létrehozását is kezdeményezzék, illetőleg elősegítsék.

Az önkéntes tűzoltóság szervezésének egyik legfontosabb eleme:

SZABÁLYOK MEGYE JEGY

Cziror András

Átlagosan minden 26. percben egy-egy 70 tehervagonból álló szerelvény halad át a záhonyi vasúti körzet területén, a több száz féle áru súlya évente mintegy 14 millió tonna. Ez a körülbelül 8 kilométer hosszú térség kulcsfontosságú területe népgazdaságunknak, hiszen a Szovjetunió a legjelentősebb gazdasági partnerünk.

A forgalom szüntelen fejlődése nélkül népgazdaságunk egészséges vérkeringése egyszerűen elképzelhetetlen.

Ennek megfelelően gyors ütemben folyik az átrakódással járó és egyéb munkálatok gé-

pesítése. Néhány esztendővel ezelőtt azonban egy igen veszedelmes tüzeset – megfékezéséhez szovjet tűzoltó elvtársaink is hatékony segítséget nyújtottak – tanulságai többek között arra is figyelmeztettek, hogy a vasúti térség tűzvédelmét is feltétlenül korszerűsíteni szükséges.

Az első lépések egyikeként megalakult az itteni üzemi tűzoltó-parancsnokság, meghozta elsődlegesen a megelőző tűzvédelmi feladatokat ellátására. A továbbiakról Cziror Andrásról, a záhonyi átrakó főnökétől és

Bodnár Zoltán tű. fhdgy., üzemi parancsnoktól kértünk tájékoztatást.

Mint megtudtuk, a felszerelések indokos korszerűsítésével egyidejűleg alapvető szerkezeti változások váltak szükségessé a hálózatban, amelyek eredményeként a létesítmények tűzvédelmi hálózatának tagjai ma már újszerű kivétel nélkül vezetők beosztású műszaki közük számosan mérnökök, és magas szintű tűzvédelmi ismeretek elsajátítására kötelezték őket.

A megelőző illetve mentő tűzvédelem munkálkodó vasutasok, amennyiben becsülettel tesznek kötelezettségeiknek, negyedévi prémiumot is kaphatnak, s e ösztönzés is kedvezően éreztette a hatását.

Gondokat okoz viszont, egyebek között a jólléhet ezt sokat gyakorolják a sajátos vasúti adottságok miatt igencsak rülményes egy-egy pályaszakaszon gépjárművel történő megközelítés, a forgalom esetén viszont sokszor nehéz a vonat szabad vágányt biztosítani a két tűzvonal között. A tűzvízhálózat is további korszerűsítésre szorul, szükség esetén egyelőre tálygocsik kihelyezésével segítenek a na-

Az egyik záhonyi tűzoltóvonat

(Folytatás a 3. oldalról)

szükséges létszám biztosítása. Az eddigi tapasztalatok szerint a jelenlegi, sok évvel ezelőtt megállapított legkisebb szükséges létszámok nem teszik lehetővé, hogy kellőképpen különbséget tegyenek a községek nagysága tekintetében, s helyenként talán túlzott követelményt támasztanak. Ezért indokoltnak látszik a legkisebb szükséges létszám olyan újabb, központilag történő megállapítása – esetleg a jelenlegi normatívák csökkentésével –, ami egyrészt a helyi tűzvédelemhez feltétlenül szükséges igényeket elégíti ki, másrészt mindenütt biztosítható. Követelmény viszont, hogy a meghatározott legkisebb létszám olyan helyben lakó és dolgozó személyekből álljon, akik szellemileg és fizikailag egyaránt alkalmasak a tűzoltói feladatok ellátására. Az önkéntes tűzoltóság csakis ezen alapkövetelmények teljesítése esetén lehet képes az eredményes működésre.

A vállalati tűzoltóság

A jogszabályokban új fogalom a „vállalati tűzoltóság”, ami a korábbi „üzemi önkéntes tűzoltóság” elnevezés helyébe lépett. Ezzel a változással a jogalkotó a tényleges helyzetet vette figyelembe.

Mint ismeretes, ha nem volt elég önkéntes jelentkező az üzemi tűzoltóságba, akkor a vállalat igazgatója a munkaviszony alapján jelölte ki tagjait, s ők egyéb munkájuk mellett látták el a tűzoltói feladatokat. Indokolt volt tehát az elnevezésnek és ezzel együtt a vállalati tűzoltóság alapvető szervezési elvének a kialakult gyakorlatához igazodó megváltoztatása.

A vállalati tűzoltóság fogalmát a jogszabályok, az önkéntes tűzoltóságéhoz hasonlóan a következők szerint határozzák meg: „A vállalati tűzoltóság a költségvetési szerveknél, az állami vállalatok-

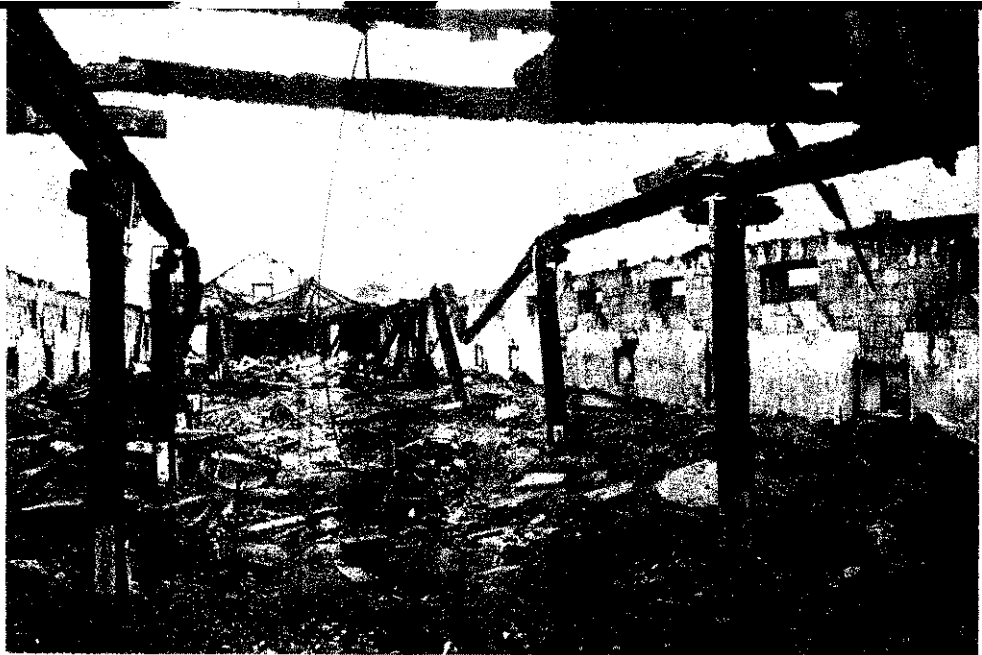
nál, a szövetkezeteknél, az egyéb gazdálkodó szerveknél és más személyeknél létesített szervezet, amely a vállalat tűzvédelmi szervezete megfogalmazásnak az önkéntes tűzoltóság fogalmához való hasonlóságát fejezi ki, hogy a jogszabályok egyrészt tételesen sorolják azon szerveket, ahol ilyen tűzoltóságot kell létesíteni, másrészt azt is kimondják, hogy e tűzoltóság a vállalat tűzvédelme számára felelős.

A jogszabályok deklarálják a vállalati tűzoltóság azon szervezési elvét is, hogy ott kell létrehozni ilyen tűzoltóságot, ahol a tűzvédelem érdeke indokolja, a részletesebb szervezési elvek kialakítását a belügyminiszter feladatává teszik. Ugyanakkor megkövetelik, hogy a tűzoltóság létesítése, átszervezése és megszűntetése a vállalat igazgatójának a feladata.

A vállalati tűzoltóság szervezésében is célszerűnek látszik az önkéntes tűzoltóságnál már bevált tűzoltóegységek létesítésének szervezési elvét alkalmazni, méghozzá természetesen a vállalati tűzoltóság figyelembevételével. Eszerint a vállalati tűzoltóság a vállalat a telephelyén levő, illetőleg azok szervezeti egységeinél (gyáregység szervezett tűzoltóegységekből állna. Indokolt továbbá – mind ott ahol lehetséges – a vállalati tűzoltóságnál is szervezni ifjúsági tűzoltóegységeket az utánpótlás biztosítása érdekében.

A jogszabályok szerint a belügyminiszter állapítja meg a vállalati tűzoltóság legkisebb szükséges létszámát. Ennek alapja, az adott vállalat tűzveszélyességi osztályba sorolása a dolgozók műszakonkénti létszáma lesz.

A vállalati tűzoltóság szervezésében, a belügyminiszter által meghatározásra kerülő alapelvek mellett szükséges az eltérő tűzvédelmi helyzet, a lehetőségek és az egyéb vállalati sajátosságok figyelembevétele. Ennek érdekében indokolt, hogy a szervezéssel kapcsolatos rész kérdések – az alapelvek figyelembevételével – a tárcák, a megyei és a megyei tanács végrehajtó bizottságok által a Tűzvédelmi Szervezeti és Működési Szabályzatokban kerüljenek megállap-

Andrási József, aki ny. és önk. tű. ftórm. is

ségeken, s a két tűzoltóvonat 30 illetve 40 m³ vizet is szállít.

Felvetették egyébként, hogy igen célszerű lenne, ha a hazai feladók egyértelműbben tüntetnék fel a rakomány tűzveszélyességét, valamint a tűz megfékezéséhez igénybe vehető oltóanyagokat, mivel káreset alkalmával nincs mindig lehetőség az okmányok átböngészésére, s például egy kisebb tüzeset alkalmával hiába is tették volna ezt, mert a vegyi anyag ismeretlen volt, és csak a beavatkozás során derült ki, hogy vízzel nem oltható.

Október 30-án egész napos tanácskozás keretében értékelték a megyei első fokú tűzvédelmi hatóságok tevékenységét. A beszámoló az elmúlt két esztendő kapcsolatos tapasztalatait elemezte.

Ragadjunk ki néhány gondolatot a hallottakból, annak előrebocsátásával, hogy a szóba került fogyatékoságok egy olyan időszakban fordultak elő, amikor egészében véve szép fejlődés jellemezte ezt a szolgálati ágazatot.

A megyei értékelés mindenekelőtt arra hívja fel a figyelmet, hogy a feladatok mennyiségi végrehajtása általában nem kifogásolható, de azt már egyáltalán nem tartja realitásnak, hogy egyik-másik parancsnokságon aránylag kevés az egy-egy ellenőrzésen feltárt szabálytalanságok száma.

Ugyanakkor az ellenőrző közegek a szükségesnél lényegesen kevesebbet foglalkoztak az adott létesítmény tűzvédelmi szervezete tevékenységének értékelésével. (Annál több

A vásárosnaményi forgácslap-gyáregységben láttuk

Ez maradt a nagyszekeresi csibenevelőből...

említés történik itt-ott a jegyzőkönyvekben hiányzó elosztódoboz-fedelekről meg. eltorlasztolt tűzoltókészülékekről.)

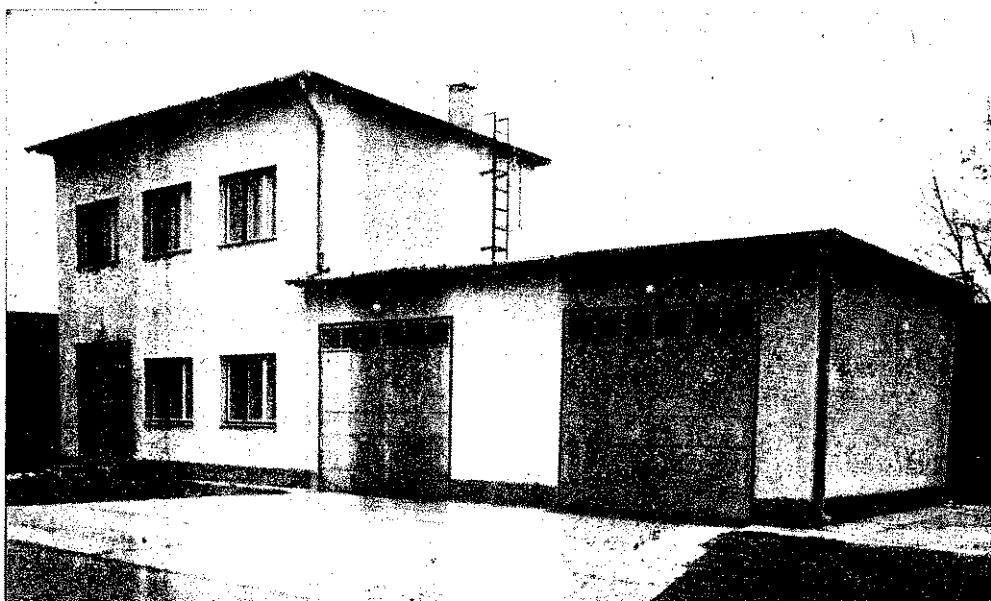
Ugyancsak károsnak minősítették azt a némielyik parancsnokságon meghonosodott gyakorlatot, hogy az előadók az ellenőrzés előtt nem tanulmányozzák eléggé alaposan az előzményeket. Így például megesett, hogy a második ellenőrzés nem kifogásolta a víztároló hiányát, jóllehet előzőleg – jogosan – előírták a létesítését. Más alkalmakkor pedig egyszerűen tudomásul veszik a korábban elrendelt tűzvédelmi beruházás elhalasztását, holott ez nem mindig objektív okokra vezethető vissza. S egy további ellentmondás: az egyik parancsnokságon tavaly 38 ismétlődő és 98, közvetlenül is tüzet okozható szabálytalanságra derítettek fényt, ugyanakkor azonban egyetlen szabálysértési eljárást sem kezdeményeztek.

Itt-ott az éjszakai és munkaszüneti ellenőrzések is formálisak voltak.

Olykor-olykor becsúsztak még olyan hibák is, hogy nem a megfelelő jogszabályba ütköztették a szabálytalanságot, vagy például szignalizációban hívtak fel egy üzemvezetőt a tüzesetek azonnali bejelentésére.

A felszólalók általában egyetértettek ezekkel az észrevételekkel, néhányan azonban felvetették, hogy sok helyen az ellenőrzés előzetes bejelentése után nagy gyorsan rendet raknak, itt-ott ezzel is magyarázható az aránylag kevés szabálytalanság.

Néhány hónappal ezelőtt adták át a nagyhalászi önkéntesek új tűzoltóotthonát, amelyben klubterem és parancsnoki szoba is van

A megyei parancsnokság – véleményünk szerint is – igen helyesen foglalt állást abban a korábban is sokat vitatott kérdésben, hogy amennyiben nem pusztán a használati szabályainak megtartását vizsgálják, akkor semmilyen sebűben történő rendcsinálás nem leplezheti a lényegbevágó egyéb fogyatékoságokat. Emellett újólaj fölhívta a figyelmre a vezető vagy intézkedési jogkörrel felruházott megbízottja jelenlétének szükségességére, mivel a tavalyi ellenőrzések során például 82 esetben olyan személyek képviselték a gazdasági vezetőket, akik sem érdemleges nyilatkozatra, sem ilyen intézkedésre nem voltak feljogosítva.

Mint rámutattak, a jogszabályokból értelem szerűen adódik a gazdasági vezetői megnövekedett tűzvédelmi felelőssége, és ez is indokolja személyes részvételüket, illetve tájékoztatásukat az ellenőrzéseket követően.

A beszámoló – igen helyesen – nem csupán az első fokú hatóságok kapcsolatos tevékenységét értékelte, hanem a megyei tétéles ellenőrzések egy némely formális vonásait is önkritikusan felvetette.

Még manapság is igen éberem alszik. Meg esett már, hogy valamilyen kisebb zörejre felriadva az első pillanatban azt hitte, riasztották az egységét...

Hosszú éveken át ugyanis vonulásként teljesített szolgálatot András József ny. tűzftórm., akít egyébként most kétszeresen is megillet a főtörzsrőrmesteri rendfokozat, mivel

Háromhetes tanfolyamot rendeztek tsz AG-tűzvédelmi előadók részére Nyíregyházán. Képfunkció: néhányan a résztvevők közül

elvéllalta a vásárosnaményi önkéntes tűzoltóság parancsnoki tisztségét.

A megye talán legtöbbet vonuló önkéntes tűzoltóságának élén áll most a tapasztalt tiszthelyettes, 1972-73-ban majdnem ötven káresetnél avatkozott be. A gyors riasztás a helyi ládagyri segítségével vált lehetővé. Itt ugyanis három műszakban dolgoznak, és mindegyikben szerveztek egy-egy készülté

A nyíregyházi papírgyár óriáscsarnokában

rajt. A testület gépkocsivezetője, Vasas Péter pedig a tanács alkalmazottjaként elsődleges feladatául látja el ezt a tisztséget.

Az esetek zömében a járás területén vagy még messzebb is nyújtanak segítséget.

Az önkéntes tűzoltó-egyesületek között folyó éves versengésben most így alakult a vásárosnaményi járás „élcsoportja”: 1. Aranyosapáti, 2. Vámosatya, 3-4. Vásárosnaményi és Tarpa. A legnagyobb öröm a vámosatyalakot érte, mivel – mint Mándi István parancsnok mondotta – korábban rendszerint hátulról olvasva értek el ilyen helyezést.

A novembertől a következő év novemberéig tartó versengés nagy népszerűségnek örvend az egyesületek körében. Feltételeinek teljesítése pedig minden tekintetben arra ösztönzi a résztvevőket, hogy színvonalasabb tevékenységet fejtsenek ki. Így például értékes pon-

Kovácsvölgyi Zoltán igazgató személyesen tájékoztatta a továbbképzésben levő őrségparancsnokokat a gyár tűzvédelméről

tokat lehet nyerni azzal, ha az egyesület tevékenyebben kapcsolódik be a község politikai, társadalmi és kulturális életébe, ha szorgalmazza, hogy lehetőség szerint minél több 30 éven aluli lépjen soraiba, és az úttörőtűzoltó-rajok szervezésére is kellő gondot fordít. A versenypontokat egyébként úgy állapították meg, hogy csak az az egyesület remélhet győzelmet vagy jó helyezést, amelyik megelőző és mentő tűzvédelmi kötelezettségeinek is hiánytalanul eleget tesz, és például akár külső előadók bevonásával, a tagság továbbképzését is igyekszik színvonalasabbá tenni.

A megyei győztes a járási I-III. helyezettek közül külön értékelés alapján kerül ki. Ennek során összemérik a parancsnokok meg a tagságból kiválasztott raj tűzvédelmi ismeretét, továbbá azt, hogyan hajtották végre önállóan egy vízesgyakorlatot.

A járási és megyei győztesek, valamint jó helyezést elért egyesületek és parancsnokok a tanácsi szervektől elismerő oklevelet és jutalmat kapnak. A megyei első nyeri el a VB vándorszerlegét és 10 ezer Ft-os különdíját.

Mint Panka Márton, az ERDÉRT vásárosnaményi forgácslap-üzemének gyáregység-vezetője újságolta, három év múlva országos viszonylatban is nagy gyárrá fejlődnek az itt megvalósuló tetemes beruházás eredményeként, és szeretnék, ha még szilárdabb tűzvédelmi helyzet alakulna ki addig. Éppen látogatásunk napján várta az MMG megbízottait, hogy megvizsgálják egy jelző- és beavatkozó berendezés létesíthetőségét a pneumatikus anyagszállítóban, ahol a technológiából adódóan óriási légszennyezősége van.

Ez év tavaszán veszedelmes tüzesetek voltak. A szárítógépek gyulladtak ki, és az egyik káreset alkalmával olyan sebesen terjedt a tűz, hogy kb. 10 másodperc leforgása alatt egyszerre öt helyen is felcsaptak a lángok.

Szerencsére a vállalati dolgozók és tűzoltók nem szertették el a fejüket, ki-ki gyorsan elfoglalta az előre kijelölt felállási helyét, s így elejét vehették a nagyobb károsodásnak.

Az okok után kutatva kiderült: a faforgács közé kerülő kő vagy kavics okozta a tüzeket, és ez nem mágnesezhető. Ehhez járult még, hogy előzőleg hosszabb időn át álltak a gépek, s a megnövekedett természetes száradási idő miatt így kisebb lett az anyag nedvességtartalma. Ezért azután a további tüzek megelőzése céljából egyrészt légosztályozót iktattak be a rendszerbe, másrészt átprogramozták a gépeket.

Az üzemben különben rendszeresen tartanak tűzoltási gyakorlatokat, mégpedig nemegyszer közösen az állami tűzoltósággal. Egy alkalommal a megyei parancsnokság rendelt el egy éjszakai tűzriadót, s a portás igen talpraesetten intézkedett. Az oktatást is komolyan veszi a vezetőség. Ha például hiányos a létszám, vagy a színvonal gyenge, akkor érvénytelennek minősítik, és meg kell ismételn.

Kisvárdán zökkenőmentesen folyt le a szabálysértési ügyek átadása. A járási hivatal és

a városi tanács illetékes főelőadói előzet hosszasan konzultáltak Váradai István tá. s parancsnokkal, és mint azóta lefolytatott hány eljárás is tanúsítja, abban a szellem hozzók meg határozataikat, hogy az in lásban mindig részletesen kifejtik, mit k volna tennie, vagy mitől kellett volna ta kodnia az elkövetőnek, egyszóval az elj nevelő célzata sem szenved csorbát. A h rozatok egy példányát megküldik a váro: Járásai parancsnoknak, így ő is jól figye mel kísérheti az ügyet.

November 3-án leégett a nagyszek Egyesült Erő Tsz egyik csibenevelője. 1: naposcsibe pusztult el, s az összes kár – 1 érte az épületét is – 1 millió 165 ezer f tot tesz ki.

Szabolcsban jártunkkor még nem tiszt egyértelműen a keletkezési okot, de ig igen elgondolkodtat, hogy sem a hat ellenőrzést, sem pedig a szakértői vizsga követően nem szüntették meg némely e romos berendezés túlbiztosítását, a bizt kom helytelen méretezését, és nem cser ki a nem kielégítő keresztmetszetű vezet ket, nem pótolták a hiányzó lámpaburák a hőkioldókat sem javították ki. Es az nyugtalanította a tsz vezetőségét, hog lámpatestek fával érintkeztek, halott a távolság és hőszigetelés szükségességé felhívták a figyelmüket. Igaz, a tsz vilan relője aláírta a jegyzőkönyvet, de ez minden.

Es ráadásul oltás közben vízszerszeli ne ségek is adódtak.

Szépen iparosodik a megyeszékhely, egyháza is. A Papíripari Vállalat nyíregyháza egyiké a nagy jövő előtt álló új gyárterület. Termelése 1974-ben meghaladja majd a 81 ezer tonnát, de már most is a pontta 35-40 vagon készterméket szállít ki innen. A gyár 30 ezer négyzetméter óriáscsarnoka pedig alighanem a város nagyobb üzemi egysége.

Kovácsvölgyi Zoltán igazgató már a létesítés idején gondolt a későbbi tűzvédelmi adatokra. Az új munkások alkalmazásában előnyben részesítették a környékbeli öntés tüzoltókat.

A nagyüzemi fegyelem mielőbbi megtérítése érdekében pedig átmenetileg az e gyár területén dohányzási tilalmat rendel el.

A vállalati tűzoltóság, amelynek tagjai karos szertárt építettek, 2 fővel állandó őrszolgálatot tart, s eközben az oltóeszköz használatosságát is ellenőrzik. A közelében kigyulladt egy elektromos vezeték, egyik tűzoltó porraloltókkal olyan gyorsan megfékezte a tüzet, hogy mindössze 30 rintett a kár. Az igazgató nyomban megratalmazta.

Érdekes probléma vetődött fel itteni társaságunkkor. Mint mondták, a növekvő melés velejárójaként egyre több a hulladék, viszont biztonságos tárolásának vagy semmisítésének feltételei mind nehezebbek válnak, mivel Nyíregyháza környékén is kevesebb az e célra alkalmas terület. A papírgyáriak úgy vélik, tűzvédelmi okokból hasznos lenne, ha néhány nagyvállalat szefogásával közös tárolót, illetve égetőt létesítenének, s a költség szerinti bármilyen megtérülése a népgazdaságnak, hiszen mai modern világban a hulladékból kiérőket is nyerhetnek.

Gádor-Kút

A győri kezdeményezés

A DÖNTŐ SZEMLELETI VÁLTOZÁS elindítója Bakonyi Ferenc csillebérci élménye volt. A megyei úttörőelnökség fiatal iskolafelelőse altáborvezetőként ismerkedett meg közelebről az úttörő-tűzoltókkal, akiknek 200 fős csoportja — az országos elnökség és a BM TOP megállapodása eredményeként — először vett részt szaktáborozáson Csillebércen.

A valamennyi megyéből összesereglett ifjú tűzoltók eleven-sége, életrevalósága, példás fe-gyelmen alapuló szakmai felkés-zültsége olyan mély benyo-mást keltett benne, és érzelmi-leg oly közel került hozzájuk, hogy a végén önmagát is a tűz-oltói hivatás önkéntes művelő-jének tekintette. És valami bel-ső kényszert érzett, hogy oda-haza Győr megyében is tenni kell annak érdekében, hogy a csillebércihez hasonló ifjú tűz-oltók fémjelezzék a megyei mozgalmat. Egy megyei verseny gondolata is ekkor vetődött fel benne, anélkül, hogy alaposab-ban ismerte volna az otthoni vi-szonyokat.

A megyei parancsnoksággal történt kapcsolatfelvétel után, a tények mélyebb ismeretében vált nyilvánvalóvá, hogy a jár-vásokban, városokban évek óta élő a mozgalom: 99 ifjúsági tűz-oltószakkör működik 1034 úttörő-vel. Közülük 91 szakkör az ál-talános iskolákban, 8 pedig a testületek keretében szervezett; 86 helyen pedagógus irányítja a munkát, 13 községben az önkén-tes parancsnok fogja össze a szakköri tevékenységet; az idei járási versenyeken három kateg-óriában 82 raj, a megyein 17 vett részt a szerelésben.

AZ OKTÓBER 22-i megbeszé-lésen, amelyen Csapó László megyei úttörőtábornok, Bakonyi Ferenc, a megyei elnökség iskola-felelőse, Csáki Irma, az ország-os elnökség politikai munkatársa, Varga Károly t. alez., megyei parancsnok, Fajkus Vilmos t. alez., a helyettese, Temes Károly t. hdgy., KISZ-összekötő és Török László t. örgy., a BM TOP képviselője vett részt, a tűz-oltószakkörök és a mozgalom „hogyan továbbja” került napirendre. S kitüntetően annak a megyei versenynek a megszer-vezése, amelyel a megyei elnök-ség már foglalkozott, és egyet-értően döntött legutóbbi ülésén.

Az őszinteség jegyében lezaj-lott megbeszélésen a megyei parancsnokság vezetői nyíltan feltárták, hogy mennyi energiát kellett fordítani a szakkörök szervezésére, működtetésére, és mégis ott tartanak, hogy ezek a kollektívák ma sem ugyanolyan

Temes Károly t. hdgy., Fajkus Vilmos t. alez., Csáki Irma, Csapó László és Bakonyi Ferenc. Háttal: Varga Károly t. alez. és Török László t. örgy.

támogatásban részesülő szerve-zetei a mozgalomnak. Létreho-zásukat csak a tűzoltóság szor-galmazta, szervezésük sikere vagy kudarca az iskolaigazga-tók megértő támogatásán vagy ennek hiányán múlott, de az is, hogy legyenek olyan pedagógu-sok, akik vállalják az irányítá-sukat.

Az úttörőszervek vezetői — éppen a megfelelő kapcsolat hi-ján — kívüli maradtak az egé-szen. Kifogást ugyan nem emel-tek a szakkörök ténykedése el-len, de nem is támogatták, mert a kézzelfogható eredmények el-lenére sem számították annak, amik, sőt az őket irányító pe-dagógusok munkáját sem tekin-tették az elismert szakkörök ve-zetőinek tevékenységével egyen-értékűnek.

A győri tanácskozás lényege éppen abban van, hogy végre mindkét oldalról felismerték az évek óta fennálló furcsa állapot tarthatatlanságát és a megyei szervek összehangolt, szoros kapcsolaton alapuló cselekvésé-nek szükségességét.

NEM ÚJAT AKARNAK, ha-nem a meglévő — reális tény-nek, társadalmilag is hasznos folyamatnak tekintve — egysé-ges elvek szerint tovább szele-síteni. Egyik részről a mozga-lom szerves részévé tenni, amelynek munkájában elsődle-gesen a politikai, az úttörőjel-leg dominál, a másik részről pe-dig olyan bázissá szélesíteni, amely apóloja a tűzoltói hivatás szellemének és nevelő iskolája az önkéntes tűzoltói utánpótlás-nak.

Ilyen elvek fenntartásával üd-vözölte az országos elnökség munkatársa is a győriek ver-senymozgalmának gondolatát, s biztosította a kezdeményezőket arról, hogy az országos elnökség a maga részéről teljes támoga-tást nyújt az elképzelés realizá-

lásához, országos méretűvé té-teléhez. Azt szeretnék, ha a me-gyei versenyt országos követné, majd a nem távoli jövőben nemzetközivé fejlesztenék, s az első hazai rendezvény külföldi résztvevői lennének az ismétlő-dő versenyek házigazdái.

Konkrét megállapodás még nem született a rendezvény részleteiről. A szervezés elvével és a körvonalaiiban vázolt elkép-zelésekkel azonban egyetértettek a résztvevők. Eszerint a megyei versenyre az oktatási év vége felé kerülne sor, mintegy 180—200 fő részvételével. A helyszín az Elektromos-pálya lenne, a kisküti nyári őrsvezetőképző tá-bor szomszédságában. A progr-ramot egész naposra tervezik, úgyelve arra, hogy a tűzoltó szakmai rész legalább 3—4 órán át tartson. A gyermekek utaz-tatását és étkeztetését a megyei elnökség vállalja. A szakmai rész a parancsnokságra hárulna, s az is, hogy legalább kétezer forinttal járuljon hozzá a kb. 10 ezer forintos költség fedezésé-hez.

Egyöntetű volt a véleménye a résztvevőknek abban is, hogy a tűzoltószakkörök szervezésé-nek, irányításának gyakorlatát egységesen és országosan kell rendezni. Ugyanúgy az ezeket vezető pedagógusok helyét és szerepét is a mozgalmon belül.

ÖRÖMMEL ÜDVÖZÖLTÉK az országos elnökség és a BM TOP ez év tavaszán rögzített együttes állásfoglalását, amely-nek első eredménye az idei első csillebérci szaktáboroztatás volt. Megelégedéssel fogadták azt is, hogy rövidesen megjelenik a tűzoltószakkörök tevékenységét segítő tananyag, amely útmuta-tást ad szervezésükhöz, munká-jukhoz.

Abban is egyetértettek, hogy az eredményesség kulcsa a me-gyei KISZ-bizottság, az úttörő-

elnökség és a parancsnokság együttműködése. Állandóságot kell létrehozni a szakkörök te-vékenységében, és megszüntetni azt a sok helyen fellelhető egészségtelen törekvést, hogy a szakkörök munkájában mege-ven elválasztják egymástól a tűzoltó- és úttörő-feladatokat az utóbbiak rovására.

A BM TOP képviselője kívá-natosnak tartotta, hogy a peda-gógusok aktívabban kapcsolód-janak be a szakkörök vezetésé-be. Ők élnek együtt a gyerekek-kei, azok legjobban ismerik, s nekik kell konkrét feladatokat kapniuk a megyei vezetéstől. Végül arról tájékoztatott, hogy január első hetében 8 napos ta-nácskozásra hívják össze a me-gyék tűzoltószakkör-vezető pe-dagógusainak legtapasztaltabb, legnagyobb gyakorlatiattal bíró képviselőit a további teendők megbeszélése céljából.

BEFEJEZÉSKÉNT a megyei elnökség képviselője annak a meggyőződésének adott kifeje-zést, hogy a Művelődésügyi Mi-nisztérium hivatalos dokumen-tumai is segítik majd a kérdés rendezését. Eszerint az új tan-évtől az iskolai szakkörök az úttörőmozgalom égisze alatt, an-nak szervezésével, irányításával és ellenőrzésével működhetnek. Csak olyan szakkörök tevékeny-kedhetnek, amelyek létrehozá-sával a csapatvezetőség egyet-ért. A szakköri foglalkozások úttörő-foglalkozásoknak számí-tanak, csupán speciális jelle-gűek, mint például a tűzoltó-szakkörök, amelyek progresszív voltát, a bennük rejlő lehetősé-gek kiaknázásának fontosságát ma már a legfelső irányítás is fenntartás nélkül elismeri.

A győriek kezdeményezése, törekvése ezt kívánja gyakor-lattá tenni. Ezért méltó a figye-lemre, és érdemes a legteljesebb támogatásra.

— b —

Tűzoltási értelem 1000 m²-es tűzfelület

1

A magyar tűzoltóság eddigi legnagyobb méretű tűzoltási kísérletét tartotta Leninvárosban. Tudomásunk szerint külföldön is eddig legfeljebb 2,5 ezer m²-es volt a legnagyobb kísérleti tűzfelület. Most viszont 8000 m²-es kísérleti tűz leküzdésének lehetőségeit vizsgáltuk. Mint a későbbiekben visszatérek rá, ilyen tűzfelülettel kell számolnunk az itt létesítendő 60 000 m²-es tartályok védőgödrei-ben.

A tűzveszélyes folyadékok égésének oltási problémái a kőolajfeltárás és -feldolgozás ugrásszerű növekedésével az utóbbi időben különösképpen előtérbe kerültek. Az energiasztruktúra átalakításával hazánkban is igény merült fel nagyobb tárolókapacitású tartályokra. A Leninváros térségében épülő Tiszai Kőolajipari Vállalat tárolóterében már 60 000 m³-es nyersolajtartályok is épülnek. A finomítóhoz kb. 1,5 millió m³-es tárolókapacitású épül, és itt gazdasági okokból szintén nagyobb befogadóképességű tárolók építését tervezik. Eddig legfeljebb 10 000–20 000 m³-es, merevített, illetve úszófedeles tartályok épültek Magyarországon. Leninvárosban építenek először 60 000 m³-es úszófedeles tartályokat, és a már elkészült „Barátság II.” kőolajvezetékéből töltik fel őket. Ilyen nagyméretű tartályokat eddig csak külföldön létesítettek, azonban tűzoltástechnikai problémákat tudomásunk szerint még ott sem tisztázták kellőképpen. A tartályok és a hozzájuk tartozó felfogótérek (védőgödörök) növekedésével felmerült tűzvédelmi problémák tisztázására ezért kísérletsorozat volt szükségessé. Az említett helyen a tűzkezelés lehetősége a megelőző intézkedések folytán kétségkívül aránylag csekély, de természetesen nem minősíthető kizártnak. Külföldön az elmúlt években több tüzeset keletkezett hasonló létesítményekben. A rotterdami kikötőben, a lengyelországi Czehowicében, valamint a Triestben bekövetkezett ilyen tüzesetek oltási tapasztalatait az bizonyították, hogy a hagyományos 20–30 éves tűzoltástechnikával és oltóanyagokkal az ilyen nagyméretű tüzek leküzdése nem lehetséges.

A szabványoktól eltérő tartály- és felfogótér-méretet miatt a Nehézipari Minisztérium és az Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt kezdeményezésére 1971-ben megkezdtük tűzoltástechnikai felkészültségünk és a várható tűzoltási feladatok felmérését, hogy a nagyobb méretű tartályok létesítését ne késleltesse a tűzvédelmi problémák tisztázatlansága. Az OKGT igen jelentős anyagi támogatást vállalt a több évre tervezett program megvalósításához, a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság pedig a téma megvalósításának szakmai irányítását és a tűzoltóság aktív közreműködését helyezte kilátásba.

A tűzoltástechnikai problémák rendezésének terve

Oltástechnikai felkészültségünk eddig kb. az 5000–10 000 m²-es tartályok és felfogótérek tűzoltására terjedt ki, és ezek esetében a legnagyobb tűzfelület 4000 m² körüli. A 60 000 m³-es tartály viszont a tervek szerint 72 m átmérőjű lesz, s felfogótérek 100 × 120 m alapterületűre épül. A tartály területe 4000 m² lesz, így a 12 000 m² teljes alapterületből a tartályon kívül 8000 m²-es tűzfelület képződik. Kísérleti körülmények között eddig Szabolcban 5000 m²-es tartály tüzet oltottuk, ami 380 m²-es felületet jelentett. Felszereléseink megfelelőek voltak az ilyen tűz oltásához szükséges 2,25 l/m²/mp-es habintenzitásra. A védőgödörök tüzeinek oltásához pedig 0,75 l/m²/perc habintenzitás volt szükséges. Az új létesítési körülmények miatt azonban tisztázni kellett, hogy ez az érték több ezer m²-es tűzfelület esetében is kielégítő-e.

A vizsgálatok célja a következő volt:

- felmérni, kísérleti úton igazolni a meglévő, habbal oltó felszereléseink tűzoltási hatékonyságát;
- megvizsgálni a protein bázisú habképző anyag tűzoltási képességét 1000 m²-es, illetve ennél nagyobb tűzfelületen;
- összehasonlítani szándékkal kipróbálni az import úttól beszerezhető különféle oltóanyagokat és -eszközöket;
- megvizsgálni a mobil tűzoltóeszközök alkalmazásának lehetőségét, összehasonlítva őket a stabil, illetve félstabil oltóeszközökkel;
- a kísérletek, tapasztalatok alapján tűzoltási tervet készíteni a Tiszai Finomító 60 000 m³-es tartályának, illetve felfogótérének égésére.

Tűzoltási kísérletek

Leninvárosban, a TVK külső területén jelentős földmunkával az OKGT olyan tűzkísérleti telepet létesített, ahol 1000, 2000 és 8000 m²-es tűzfelületet lehetett kiképezni. A 8000 m²-es tűzfelület a tervezett 60 ezer m³-es tartály méreteinek megfelelő kiképzésben készült. 1972-ben 1000-2000 m²-es felületen vizsgáltuk meg habbal oltó felszereléseink alkalmazhatóságát. Ugyancsak megvizsgáltuk a hazai kereskedelmi forgalomban kapható EVEGÉN-U és -UM habképző anyagok oltóképességét, 16 tűzoltási kísérletet folytattunk le, és ezek során a következő lényegesebb megállapításokra jutottunk:

- 5 l/m²/perc oldatintenzitással, a protein alapú habképző anyag 4–50%-os bekeverésével lehetséges a 2000 m²-es összefüggő tűzfelület oltása, ha a habot folytatóval juttatjuk az égő felületre;

– habágyúk alkalmazásával protein habbal nem lehet eloltani tüzet;

– a meglévő, habbal oltó felszerelések korszerűsítésre szorulnak, mert teljesítményükben, sem a kiszolgálás, hoz szükséges létszámot illetően nem alkalmasak nagy felületű tüzek oltására.

1973-ban a program további megvalósítása során importból származó oltóanyagot próbáltunk ki. Ezek között:

- normál protein bázisú habképző anyag,
- fluorozott protein bázisú habképző anyag,
- szintetikus (zsíralkohol-szulfon) alapanyagú habképző anyag,
- filmképző szintetikus habképző anyag (Light Water).

A kísérleteket 400, 1000, 2000 m² tűzfelületeken végeztük, könnyű, közönséges kiadottságú habfelberendezésekkel előállított habokkal.

A kísérletek alapján elhatároztuk, hogy a 8000 m²-es felületen kombinált eljárással végzünk tűzoltási kísérleteket. A kombinált tűzoltási eljárás lényege, hogy az égést Light Waterrel gázzal megfékezzük, majd a visszagyulladást megakadályozására protein bázisú habbal letakarjuk az eloltott felületet. Light Water 60%-os oldata, habbal oltó, illetve habágyúból az égő felületre juttatva igen gyorsan megkeletti a lángolást azáltal, hogy a lángot kiváló filmszerű réteg lezárja a felületet, s megakadályozza a gázok felszabadulását. Ennek a filmnek a záróhatása csak néhány percig tart, mivel ezután feloldódik a hab, s így megszünik a zárás. Ekkor időre teljesen el kell oltani a lángot, mert visszagyulladás következhet. A protein hab viszont hosszabb ideig megóvja a felületet a visszagyulladástól.

8000 m²-es felületen

1973. október 11-én hajtottuk végre a 60 000 m³-es tartály védőgödörtűz kísérletét. A 120 × 100 m alapterületű gödör közepén a tartály méreteinek megfelelően 72 m átmérőjű sziget képződött kb. 80 cm-es vízréteget szigeteltünk, amire kb. 800 000 liter víz és gázolaj 1:1 arányú keverékét öntöttük. Ezáltal mintegy 10 cm-es tűzfelületes folyadék réteg volt a víz felületén védőgödör 3 oldalán, attól 50 m távolságban Ø 600 mm csővezeték vezetett, s arra 32 × 4 db 75 mm-es kapocs-csatlakozó került. A 32 vízvezeték helyen az előzetes számítások szerint összesen 60 000 l/p vizet lehetett elvezetni 1 at-nál alacsonyabb nyomáson. A csővezeték 6 db, egyenként 100 m teljesítményű „PAJTÁS” típusú

motoros aggregát táplálta. Az aggregátokat a Sajó-csatorna partjára telepítettük, tehát a vízforrások lényegében kiemeríthetetlennek minősültek.

Gondot okozott viszont, hogy nem minden vízvelelőzsonkot láttak el elzáró szerelvénnel. Ezáltal üzem közben nem lehetett olyan változást eszközölni, mint pl. tartalékok bevetése vagy erők áthelyezése.

250 tűzoltót, 20 db habbal oltó gépjárművet és 25 db egyéb gépjárműfecskendőt vontunk össze a kísérlet végrehajtására. Előzőleg két alkalommal vizes próba során gyakoroltuk a tűzoltást.

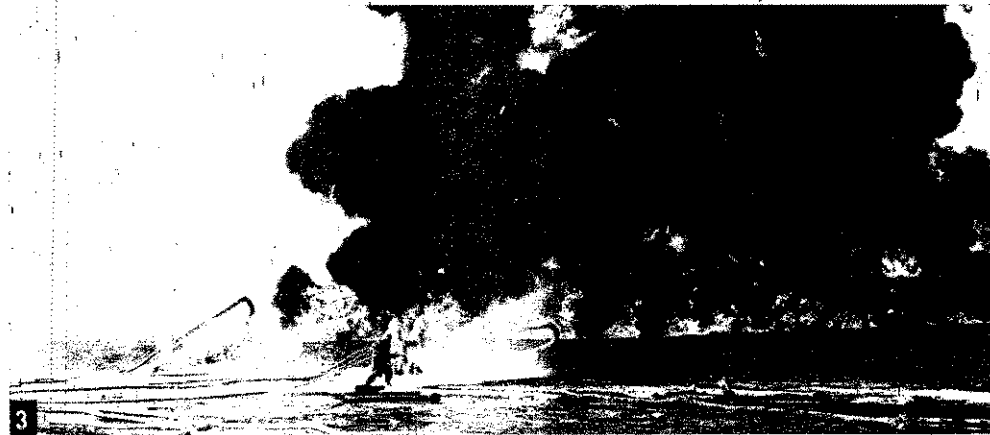
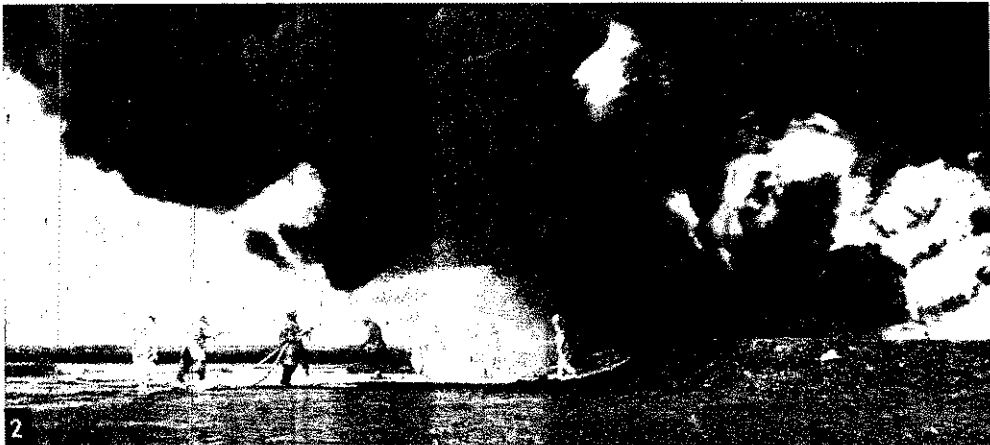
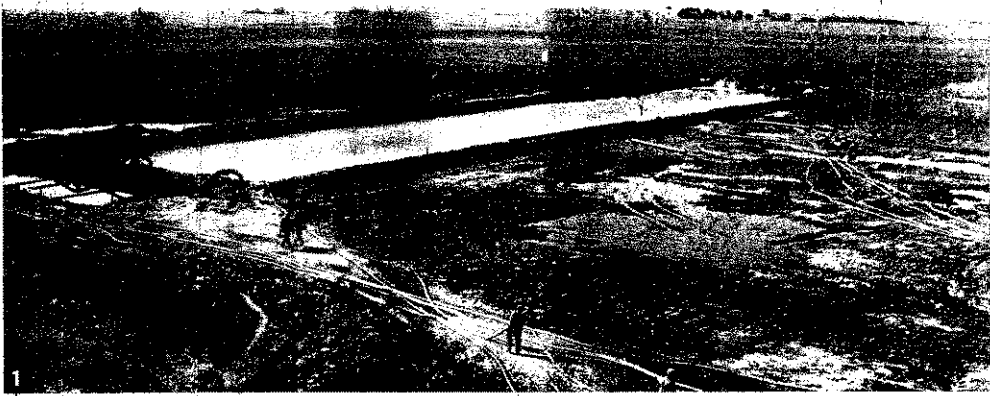
Az oltási terv a következő volt:

– A tűzveszélyes folyadékot meggyújtjuk. A gyújtással egyidőben a hűtősugarak megkezdik a gépjárművek és habágyúk hűtését. 10 db 1500-as gépjárműfecskendő táplálja a hűtősugarakat.

– Kb. 120 másodperces előégetés után indul a 14 db habágyú, s 6%-os LW-oldattal pásztázza a tüzet. A 14 db habágyút (közülük 7 különböző típusú volt) 1200–3500 l/p oldatteljesítménnyel a gödör három oldalán úgy helyezzük el, hogy az oltási intenzitásuk megközelítőleg azonos legyen, vagyis 3 l/m²/perc. A habágyúkat 8 db habbaloltó táplálta. A habágyúk oltási idejét 4 percre terveztük. – A negyedik percben, a helyzettől függően, 16 db 1500 l/p-es habfolyatót kívántunk bevetni, s ezek 3 l/m²/perc oldatintenzitással, 3,5%-os EVEGÉN-UM habképzőanyag-oldattal végezték volna az oltás tartósítását, a felület zárását. A habsugárcsőveket 8 db habbaloltó táplálta.

A habsugárcsővek bevetését folyamatosan, az oltás előrehaladásával úgy terveztük, hogy működésükkel az adott szakaszon leáll az LW-t szállító habágyú.

– A teljes oltást 10–12 percre terveztük, ebből kb. 4 perc a Light Waterrel oltás, 8 perc a protein habbal takarás. Ezalatt az idő alatt 10 cm-nél vastagabb protein hab lehet a felületen, ami biztonságossá tenné az oltást. A Light Water és az EVEGÉN-UM habok nem roncsojják egymást, együttes használatuk nem okozhat zavart. Tapasztalataink szerint 10 cm-es, illetve ennél vastagabb proteinhab-takaró elégséges a visszagyulladás megakadályozására. 3,5%-os bekeverést terveztünk, mivel ezzel a %-os értékkel egy alacsonyabb (kb. 6-szoros) kiadósságú, de jobban gördülő, gyorsabban terülő habot kapunk, és ezt a lángmentes felületre ömlesztve, alacsony pusztulási rátával számolhatunk.

- 1 A 3000 m-es vízvezeték-vezeték
- 2 A 1500 m-es vízvezeték-vezeték
- 3 A 1500 m-es vízvezeték-vezeték
- 4 A 1500 m-es vízvezeték-vezeték
- 5 A 1500 m-es vízvezeték-vezeték

A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

A Pamutfonóipari Vállalat lapjában látott napvilágot az alábbi írás:

„Tíz tablón mutatta be a vállalati tűzoltók életét legutóbb egy kiállítás a kaposvári gyárban. Rengeteg színes fotó illusztrálja a sok sikert elért vállalati tűzoltók mindennapi életéről szóló beszámolókat, de beszédes számadatok sem hiányoznak. A kiállításon tudtuk meg többek között, hogy Kaposvárott általában évi 314 ezer forintot költenek tűzrendészeti célokra, ebből tavaly 93 ezer forint volt a tűzoltók oktatására fordított összeg, 14 ezret pedig a különböző versenyeken való részvételre költöttek.

Mindezek az összegek első benyomásként igen magasnak látszanak. A kiállítás között számadataiból éppen ezért most ide kívánczok a következő statisztika is: 1968 óta folyamatosan csökkent az üzemben előforduló tüzesetek száma, különösen – a pamutipari üzemekben igen gyakori – belobbanások és pörköldések száma lett kevesebb, az 1968-as évi 90-ről tavaly évi 32-re mérséklődött ezek száma.

A két statisztika egymás mellett igazolja, hogy a ráfordítás mindenképpen arányban van az elért eredményekkel, nem beszélve arról, hogy komolyabb anyagi kár tűz következtében az utóbbi években nem keletkezett Kaposváron.”

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK!

AZ MSZMP HEVES MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Jövőre ünnepli Eger tűzoltósága fennállásának 100. évfordulóját. A testület munkájáról figyelemre méltó adatok jelentek meg a Heves megyei Népújságban:

„Egerben 1874-ben alakult meg az első tűzoltótestület, majd ezt követően sorra alakultak megyénk más településhelyein is a tűzoltóegyletek. Az eltelt 99 év alatt megyénk területén több mint 25 ezer tüzeset volt. Heves megye első tűzoltóversenyét a gyöngyösi rendezték 1904-ben, amelyre meghívták a szomszédos járások nevesebb tűzoltócsapatait is.”

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK!

A CSEPEL AUTÓGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

A szokásos fél évi tűzoltószemle tapasztalatait összegezi a Csepel Autógyár lapja, és a következőket írja:

„Milyen hibákat észleltek a legutóbbi ellenőrzésen? Az emeleti fényezőműhely elszívó berendezésének kicsi a kapacitása. A kárpitosműhely nincs megfelelő helyen. Az 5200-as csarnokban úgy tárolják a padlóvázakat, hogy »beszűkítik« a közlekedési utakat. Az üzemen kívüli utakon is tárolnak kocsikat, sőt az utánjavítást is ott végzik. (Ez kényszermegoldás, nincs megfelelő helyük a padlóvázak tárolására, e problémát önerőből nem képesek megoldani.)

Akadnak olyan rendellenességek, amelyek megszüntetéséhez nem kell beruházás. Ilyen a műhelyek, üzemek, takarítása, a hulladékátrolók körüli rendtelenség vagy a tűzoltókészülékek eltorlaszolása. Nem kerül pénzbe a gépek munka utáni áramtalanítása, és munkaszüneti napok előtt az üzemek bezárása sem.”

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK!

A KONZERVIPARI DOLGOZÓINAK LAPJA

„Lányok, asszonyok szerelték össze a gyári tűzvédelmi eszközöket délután a GYÜFŐ II. számú gyáregységben. Nem tüzet oltottak, hanem pontokat gyűjtöttek a tűzvédelmi vetélkedőn, s bár a nagy kapocspár néha nehezen engedelmeskedett, mégis mind-egyik csapat a szintidőn belül végezte el versenyfeladatát.

A Földvári utcában húsz vállalati tűzoltót számlálnak, a vetélkedőn mégis többen indultak, mert a vonalak mellett dolgozó nők közül szép számmal vállalkoztak a versenyre. A felkészüléssel új ismereteket szereztek, megtanulták a gyári tűzvédelmi berendezések használatát, és felrészítették a már ismert tűzrendészeti szabályokat.”

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK!

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART ZALA MEGYEI BIZOTTSÁGÁNA

„Augusztus 11-én Kerkabarabás határában lángra lobbant a tartón hagyott lőbájnyszalma, a lábón álló gabonát is velyesztette. Két fiatalember, a 18 éves Gyapai Csaba és a 23 éves Balai László mindketten önkéntes tűzoltók – röngfékezni a tüzet. Balai László a tüz elől. Hirtelen elvágódott.

– Amikor odaértem, azt láttam, hogy a szalma alatt az arca, a szája látható. Az áramütés jellegzetes tünetei a földön a leszakadt magasfeszültségű lamos vezeték hevert. Lerángattam maról a trikómat, azzal húztam el a dőlő Láci, – ma is a döbbenet hangján lélekszik a történetekre Gyapai Csaba, a közönséges, zalabakcai fiatalember, a MEZŐGÉP csesztregi gyáregységében dolgozó, s barátja a szerencsétlenül járt Balai Lászlónak.

– Tulajdonképpen ma sem tudom, a szalmatűztől, vagy a vezetéktől égett Laci lába, – a fél lábfejét amputálni kellett – ilyenkor az ember nem azt figyeli, hogyan történt, hanem arra törekszik, ról se, ami menthető.

Gyapai Csaba egyedül volt. Mester: lélegeztetést alkalmazott, s amire a közben érkezők kihívták a mentőket, a szerencsétlenül járt fiú már magához tért.

Életmentés történt. – Hol tanulta a helytállást, honnan lélekjelenlét, a mesterséges lélegeztető gépszáncain ismerete?

– A tudnivalókat a szakmunkásképző tétetben s az üzemi balesetvédelmi tászon tanultam.

A többi? Mosolyog:

– Az általános iskola 6. osztályában voltam, amikor tagja lettem az úttörő-társaságnak, az úttörő-tűzoltó munkában oly sikert elért zalabakcai általános iskolásokhoz tartoztam.

Azóta is hű maradt a szervezethez, eleme az önként vállalt kötelesség iránti felelősség teljesítése.

A Magyar Népköztársaság Korr nemrég „Életmentő” emlékéremmel tüntette ki Gyapai Csabát.

AZ MSZMP MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS

„Csinos és kényelmes klubhelyiséget kaptak ki a polgári tűzoltószertár épületében a 45 tagú önkéntes tűzoltótestület jai számára. A tagság jelentős része tal, így helyénvaló és nagyon időszerű már a klub létesítése.

Az avatásra meghívták a hetvegyesület idős tagjait.”

VILÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK!

Érdekes adatokat közöl a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat lapja a tűzoltók tevékenységéről:

„600 vállalati tűzoltó tevékenykedik a gyáregységekben, közülük 480-an rendszeres kiképzésben részesülnek. Igen jelentős a nők aránya is a különböző gyakorlatokon, kiképzéseken; számuk meghaladja a százat. A rendszeres kiképzés eredményeként egyre jobb helyezéseket érnek el tűzoltóink a járási versenyeken, de szaktudásuk jól kamatozik a gyári, illetve települtüzesetek gyors elfojtásában is.

Jó példa volt erre a mezőhegyesi, az eperjesi és a nagylaki villámcsapásos tüzesetek szakszerű lokalizálása, továbbá az, hogy a Tolnanémedjében keletkezett felkészítési tűz továbbterjedését meggátolták. Közismert az is, hogy a Szegedi Jutáárugyárban fellobbant »piros kakas« eloltásában nagy szerep jutott a vállalati tűzoltóknak. A dunaföldváriak – hivatásos tűzoltókkal válllvetve – harcoltak a tűz megfékezéséért.

A fenti esetek is bizonyítják, milyen nagy jelentősége van vállalatuknál a vállalati tűzoltók munkájának. Nem véletlen, hogy az 1973-as esztendőben több mint egymillió forintot fordítottak a személyi és tárgyi feltételek biztosítására.”

A TŰ-1 típusjelű közepkategóriájú gépjárműfecskendő tűzoltástechnikai értékelése

FÓRUM

A tűzoltó-gépjárművek s közöttük is főleg a gépjárműfecskendők értékelésére eddig nem alkalmaztunk konkrét számadatokat tartalmazó különféle jellemzőket, vagy ha történtek is ilyen kísérletek, azok elsősorban a gépjárműtechnika adataival voltak kapcsolatosak.

Vitacikkemben éppen azt kívánom kifejtetni, miért tartom szükségesnek, hogy a jövőben két részre bontsuk a tűzoltószerkezetek technikai értékelését, mégpedig:

1. gépjárműtechnikai és
2. tűzoltástechnikai szakértékelésre.

A gépjárműtechnikai értékelés keretébe tartoznának mindazok a jellemző adatok, melyeket a gépkocsigyárak az adott típusra vonatkozóan közölnek. Ilyenek a gépjármű szerkezeti fődarabjaira (alváz, motor, sebességváltó stb.) és menettulajdonságaira (sebesség, gyorsulás, emelkedő- és terepjáróképesség, stb.) vonatkozó konkrét adatok. Ezek alapján a gépjárműnek a közlekedésben való „viselkedéséről”, a káresethez vonulás lehetőségéről, adottságairól és korlátairól lehet képet alkotni. A kárhelyen lehetséges beavatkozásról, a velük történő tűzoltás tényleges lehetőségeiről azonban ezek az adatok érthetően nem adnak tájékoztatást.

A tűzoltástechnikai értékelés keretében az adott tűzoltószerkezet megvalósítható oltástechnikai jellemzők konkrét meghatározása látszik célszerűnek. Ezt a különféle oltóanyagok vonatkozásában a már kialakult és elfogadott értékekkel lehet számítani, és egy-egy gépjárműfecskendő-típusra vonatkoztatni. Ilyen módon konkrét számokkal adható meg az adott szer oltókapacitása, amelynek alapján egyrészt a felhasználás területe és terjedelme, másrészt az összehasonlítás lehetősége — az eddigi lényegében szubjektív megítélések helyett — valóban konkretizálható.

E gondolatok alapján a negyedik ötéves tervidőszak alatt gyártásra kerülő TŰ-1 típusjelű, közepkategóriájú gépjárműfecskendő tűzoltástechnikai értékelését, illetve oltókapacitásának körvonalozását a következők szerint tartom meghatározhatónak:

A gépjárműfecskendőbe 1500 l/p teljesítményű szivattyú és ehhez mellékáramkörű habanyag-bekeverő berendezés, továbbá 2000 l-es víztartály, 200 l-es habképzőanyag-tartály és 250 kg-os, porral oltó berendezés van beépítve. Ezen alapvető tűzoltástechnikai felszereléseken felül a gépjárműfecskendő felépítményében a szokásos szívó- és nyomóoldali felszerelések, továbbá különféle légző-, mászó-, mentő-, bontó-, világító- és rádió-híradó berendezések máházására alakítottak ki helyet.

A habképzőanyag-tartályba akár hagyományos, fehérje alapú, akár szintetikus (univerzális) habanyag tölthető. A már említett mellékáramkörű habanyag-bekeverő berendezéssel bármely habanyag 0,5—5%-ig terjedő arányban keverhető. Szintetikus (univerzális) habképző anyaggal való töltés esetén — a bekeverés mértékétől és az alkalmazott sugárcsőtől függően — a gépjárműfecskendő alkalmas

- vízzel,
- nedvesvízzel,
- nehéz léghabbal,
- középleghabbal és
- porral oltásra.

Kizárólag a gépjárműfecskendő tartályaiban szállított oltóanyagok alapján a következő oltási teljesítményekkel lehet számolni:

Vízzel oltáskor

- vízzel, kötött sugárral (5%-os oltási hatásokkal számolva) kb. 60 000 kCal;
- vízzel, porlasztott sugárral (15%-os oltási hatásokkal számolva) kb. 18 000 kCal;
- nedvesvízzel, porlasztott sugárral (45%-os oltási hatásokkal számolva) kb. 540 000 kCal.

A fenti „hőlekötési” értékekből — figyelembe véve, hogy a szivattyú tartályüzemi tápszelepe a névleges teljesítmény helyett percenként csak 800 liter körüli vízmennyiség kilövellését teszi lehetővé — a percenkénti teljesítménynek kb. 40%-a vehető figyelembe. Ennek maximális felhasználási lehetőségét biztosítandó 2 db előszerelést sugár van a gépjárműfecskendőn. (Az ezek által megvalósítható intenzívebb beavatkozás felveti az eddigi taktikai alapelvek korszerűsítésének szükségességét is.)

Habbal oltáskor:

- fehérje alapú nehéz léghabból (tartályvízből történő 50%-os bekeveréssel, 7—9-szeres habkiadással számolva) 14—18 m³ hab;
- szintetikus alapú nehéz léghabból (tartályvízből 3,5%-os bekeveréssel, 12—15-szörös habkiadással számolva) 24—30 m³ hab;
- középleghabból (tartályvízből 3%-os bekeveréssel, 120—150-szeres habkiadással számolva) 240—300 m³ hab.

E habmennyiségek az alkalmazott X-es, vagy 200/2-es, illetve 20/2-es típusú habszerelvényektől függően, 3,5 perctől 10 percre terjedő idő alatt képezhetőek, és a nehéz léghabbokkal 30—60 m² tűzfelület biztonságos oltásával lehet számolni. A közep-nehéz léghabbal 250—300 léghabméterű tér megtöltése és a benne levő tűzoltása várható. Az említett habbal oltási teljesítmények elérésére a gépjárműfecskendőre X-es és 200/2-es nehézléghab-képző, valamint 20/2-es középleghab-képző szerelvény máházható.

Porral oltáskor:

- szabad téren (a porpisztolyok 2X2,5 kg-os intenzitásával, 12—15 mp oltási idővel számolva) 60—80 lángköbméter (kb. 30 m² tűzfelület.)
- zárt térben (az előzővel azonos intenzitással és idővel számolva) 120—150 lángköbméter.

A porral oltási teljesítmény a hazailag is alkalmazott hagyományos nátrium-hidrogénkarbonát alapú oltóporra vonatkozik. A porral oltó berendezés káliumbikarbonát alapú MONEX oltóporral való üzemeltetésének nem látszik akadályát, amikor is az említett teljesítmények kb. háromszorosával lehet kalkulálni.

A gépjárműfecskendő — elsősorban vízzel oltáskor — külső vízforrás igénybevételével akár több órás folyamatos üzemeltetésre alkalmas. Ilyen körülmények között a szivattyú névleges teljesítménye alapján percenként a következő mértékadó „hőlekötési” értékeket lehet figyelembe venni:

- vízzel, kötött sugárral kb. 45 000 kCal;
- vízzel, porlasztott sugárral kb. 135 000 kCal;
- nedvesvízzel, porlasztott sugárral kb. 400 000 kCal.

A fenti értékek az 1500 l/p-es teljesítményű tűzoltószivattyú oltásintenzitás-határáként is felfoghatók és alkalmazhatók.

A külső, szabad vízforrásról való üzemeltetés a habbal oltás esetén is kiterjeszti a teljesítményhatárokat.

Ilyen üzemeltetési móddal a rendelkezésre álló 200 liter habképző anyagból:

- fehérje alapú nehéz léghabból 28—36 m³;
- szintetikus alapú nehéz léghabból 68—85 m³ hab

képezhető, ami 140—160 m² tűzfelület biztonságos oltását teszi lehetővé. E habmennyiség az X-es habszerelvényvel 7 perc körüli idő alatt képezhető, ami összhangban van a jelenleg érvényes szabályzatokkal.

A korábbi időszak hazai gyártású gépjárműfecskendőivel szemben jelentős előny, hogy a szivattyú folyamatos vízellátása két módon is biztosítható: vagy a szivattyútérben elhelyezett tartálytöltőcsokon át tűzcsapról, vagy a gyorstolózárral ellátott szivócsokon át külső szabad vízforrásról. További előnyt jelentenek az előszerelt sugarak és az a körülmény, hogy a gépjárműfecskendő bármelyik oldaláról szerelhető a két alapvezeték.

A fentiekből megállapítható, a gyártás alatt levő gépjárműfecskendő akár egyidejűleg több anyag (például por és hab) oltásra is felhasználható. Az egyes oltóanyagok oltási intenzitásával a felhasználási területek jól behatárolhatók, az eredményes beavatkozások lehetőségei jól felmérhetők. Ezek realizálása azonban a parancsnoki s a beosztott állománytól egyaránt az eddieknél magasabb színvonalú, elméleti és gyakorlati felkészültséget igényel, és véleményem szerint a szakmai továbbképzés keretében feltétlenül törekedni kell ennek megszerzésére.

Lantos Sándor

tű. alez.,
okl. gépészmérnök

MI ÚJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

A Fire Preventionban olvastuk

Polietilén tartályok éghető folyadékok tárolására

A fémtartályokat a következő okok miatt előnyben részesítik a műanyag tartályokkal szemben, amikor nagy mennyiségű éghető folyadékot kell szállítani:

- mechanikai szempontból sokkal ellenállóbbak,
- jelentékeny élettartamúak,
- szilárdsági tulajdonságaik jól ismertek,
- a legtöbb szokványos oltószer nem támadja meg őket,
- nem éghetők, és olvadáspontjuk magas,
- vezetik az elektromosságot, és szükség esetén könnyen földelhethők.

A polietilén tartályokról szóló információk még nem elég részletesek és kellően megalapozottak. Ismert azonban, hogy helytelen kezelés esetén lényegesen sérülékenyebbek. Bizonyos minőségű fajtáik kis mértékű időjárás-ellenállóképességgel jellemzőkkel rendelkeznek, és ilyenkor törékennyé és repedésre hajlamosabbá válnak, korlátolt időtartamú lesz használatuk a külső behatások következtében. Bizonyos típusai fokozatosan csökkenő ellenállást mutatnak különféle oldószerekkel, pl. a metil-etil alkohollal szemben; amennyiben hegesztve vannak, a hegesztés könnyen hajlamos deformálódásra, és ez lyukképződést okozhat.

Könnyen éghetőek, lángulási pontjuk 80–120 °C között van, ami gyors tűzterjedéshez vezet.

A különféle tárolási szempontokat összevetve, műanyag tárolótartályok esetében egy adott tűz lényegesen gyorsabban terjed ki, mint amikor fémtartályokat alkalmaznak.

Cseppfolyósított földgáz tároló palackok védelme

A cseppfolyósított gázokat tartalmazó tárolópalackokat meg kell védeni a közvetlen napsugárzás hatásától. E palackok általában fel vannak szerelve vérszeleppel, amely akkor lép működésbe, amikor telített palack esetén kb. 45 °C-os hőmérsékletnek megfelelő gáznomás képződik. Közvetlen napsütés esetén, korlátozott szellőzési feltételek mellett lehetséges, hogy egy fém-

palack eléri ezt a hőmérsékletet. Ugyancsak előfordulhat, hogy egyes öreg vagy sérült palackokból alacsonyabb hőmérsékleteken is párologni kezd az éghető gáz. Télen a palackokat védeni kell a jég és hó hatásától, ami viszont a palack-szerelvények károsodását okozhatja. A legjobb téli és nyári védelem: tetővel rendelkező tárolóhely biztosítása.

Lángálló dekorációs anyagok

A dekorációs anyagok választéka tűzvédelmi szempontból három csoportba osztható. Azok, amelyek nem éghetők, azok amelyeket bizonyos kezeléssel válnak tűzállóvá, valamint olyanok, amelyek önmagukban ellenállóak. Függetlenül üvegszálból vagy azbesztből is készíthetnek. Az azbesztfüggönyök azonban általában nagyon merevek, nehezek, és nem esztétikus megjelenésűek.

A preparált textilanyagok tűz hatásának kitéve általában szennedni, izanni kezdenek. Az utóbbi időben új kezelési eljárásokat fejlesztettek ki abból a célból, hogy a textilgyártmányok és kárpitanyagok lángállóságát megjavítsák. Jelenleg két ilyen kezelési eljárás alkalmazható a Nemzetközi Gyapjútítkárság engedélye alapján. Ezekben fémvegyületeket használnak fel.

Az anyagszerkezetbe beépülő, tűzálló adalékokat tartalmazó gyártmányok magukba foglalják a kizárólag PVC-ből készülteteket, amelyeket önköltő műanyagként minősítenek.

Erős igénybevételre készült, néhány különlegesen sűrű szövésű gyapjútermék, valamint bizonyos szintetikus anyagok, mint pl. a nylon, lassan égnek, és alkalmasak lehetnek a felhasználásra, ezt azonban minden esetben a helyi tűzvédelmi hatóságok dönthetik el.

Lángálló gyártmányok az minősül, amely nem segíti elő a láng terjedését. A BS 3120 specifikálja az anyagszerkezetbe beépített lángmentesítő anyagok követelményeit. A „kevésbé éghető” specifikációval bíró anyagok azok, amelyek a BS 2963 szerint végzett vizsgálat előírásának megfelelő fokozatánál lassabban égnek; ez utóbbi a lángterjedés függőleges irányú terjedési sebességét oly módon írja elő, hogy az 150 mp-en belül ne haladja meg a 2,5 m-t.

Tankönyv főiskolásoknak

A főiskolai kiadó gondozásában megjelent „A tűzbiztonság alapjai” című tankönyv a felsőfokú technikai tanintézetek hallgatói részére. Szerzői ismert tűzvédelmi szakemberek.

Mint a könyvről szóló recenzióban olvashattuk, az új kiadványban elegendő részletességgel fejtik ki az olyan kérdéseket, mint az anyagok égése, a tüzek keletkezése és fejlődése az épületekben, a tech-

nológiai folyamatok tűzvédelmi követelmények teljesítése különféle rendeltetésű épületek tervezésében és építésében, valamint a tűzvédelem szervezése és sok más olyan téma, amelyek a tűzmelegelőzés c. tantételek anyagában szerepel.

A könyv olvasmányos, rajzokkal és ábrákkal illusztrálták.

(A Pozsarnoje gyeloből)

Tartályteleptűz Triesztben

Olvasóink még bizonyára emlékeznek a triezsti SIOT-tároló tavaly nyári égésére, amelyet szabotázscsúcs idézett elő.

Most olasz szakirodalmi források alapján röviden ismergetni tudjuk az oltást és néhány tanulságát.

A tűz először a tartálytelep 11-es, 21-es, 44-es és 54-es nyersolajtároló tartályait érintette. Ezek közül a 21-es 50 ezer köbméteresben 1400 t, a másik három 80 ezer köbméteresben pedig 69–69 ezer t nyersolaj volt.

A tűzoltóság kiérkezésekor a 11-es, 54-es és 21-es tartályok védőgödre és úszóteteje teljesen lángokban állott.

A tűz keletkezését követően 3 órával a 21-es tartály védőgödret és úszótetejét sikerült eloltani.

11 órával annyiban változott a helyzet, hogy a védőgödör tüzétől összeomlott az 54. sz. tartály palástja, a keletkezett nyíláson kifolyt az olaj, a termék átömlött a védőtöltésen, és meggyújtotta az 55-ös sz. tartályt, emellett az 54-es tartály védőgödre teljesen megtele.

13 órával: eloltották az 55-ös tartály védőgödret és úszótetejét.

24 órával: összeomlott a 11. sz. tartály, a kiömlő termék teljesen megtöltötte a védőgödret, s meggyulladt egy szomszédos tartály úszóteteje. (Ez a tűz 76 órán át égett.)

76 órával: a 11-es tartály lüze kioludt, mivel a benne levő anyag elégett. A mellette levő tartály tüzét könnyűvízzel oltották el. A sugár 2 perc alatt nemcsak a tartály felső részén levő tüzet, hanem az úszótető részleges süllőedése miatt képződött szabad tűzfelületet is eloltotta.

Az 54-es tartályból is kiégett a nyersolaj.

Az első riasztásra 50 tőzö vonult ki, a továbbiakban m 300.

Először 5 gépjárműfecskenn érkezett ki, számuk folyamatosan 34-re emelkedett. 305 e kg protein habot használtak és 700 m³/ó volt a rendelkezésre álló vízmennyiség.

A Diesel-motoros szivattyú néhány órán belül a motor melege miatt leállt, több csak szakaszosan működtethették őket.

A rendelkezésre álló vízmennyiség már kezdetben kisebb volt a számítottnál. Ezen kívül pár nap múlva tudtak váltást tenni, amikor egy tartály mozgóhidján át tengervízet vattáztak a tartályparkot a jóval összekötő vezeték.

Nehezítette a beavatkozást még, hogy a tartályoknál nem voltak beépítve vízhűtő berendezések, és a stabil, habolt berendezések néhány p múltán használhatatlanná váltak.

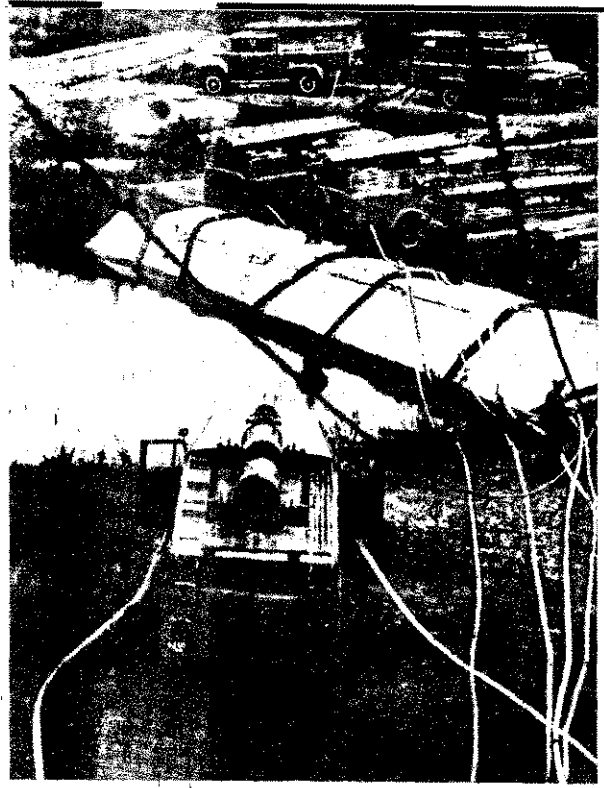
A habképző anyag hordórolása célszerűtlen volt, m az üres és teli hordók szétlasztása és mozgatása idő alatt zúzavarrá okozott, erősen igénybe vette az emreket. Célszerűnek bizonyult viszont a földbe süllőezett védőgödörök, mivel kevés kivétellel védelmet nyújtottak.

A nagy hatékonyságú oltóhiányának, valamint a habszórtatás zavarainak tulajdonképpen, hogy ugyanazt a felületbőrszám is le kellett volna habbal.

A tartályösszeomlásakor 7 hosszú és 4–5 m széles cső felhő képződött. A gázfelhő bősége kb. 30 km/ó volt.

A kiömlött terméket 2 t tonnára becsülték, az égőtartályok folyadékszint-csökkenés pedig 27 cm/ó-ra.

gyakorlőtéren

A Pozsarnoje gyelo 1973. évi fotópályázatára küldte be ezt a képriportot a Gerinasz. A felvételek a Ilovi terület tűzoltóinak gyakorlőtéren készültek

TÜZ EGY NÖR- VÉG TANKHAJÓN. A Kanári-szigetektől mintegy 200 kilométerre északkeletre, robbanás nyomán tűz keletkezett egy norvég tankhajón, — írja a párizsi Le Monde. A hírek szerint a tartályok üresek voltak, és így nagyobb katasztrófa nem következett be. A hajó kapitánya és a legénység negyven tagja egy közelben tartózkodó spanyol utasszállító hajón talált menedéket. A kigyuladt tankhajó elsüllyedt.

Fő krátere enyhe földlökések kíséretében 6700 méter magasságba lövellte az izzó kőveket. A tűzrendészeti hatóságok széles körű biztonsági intézkedéseket tettek, az esetleges tűzesetek megakadályozására, — illetve leküzdésére.

LÁNGOK EGY LONDONDERRY-I ÜZLETBEN. Közismert, hogy Észak-Írországban naponta történnek összetűzések és tűzesetek az évek óta tartó vallási villongások miatt, — írja az angol kommunista párt központi lapja, a Morning Star. Az utóbbi napokban Londonderry egyik

NÉHÁNY SORBAN

férfi ruházletében keletkezett tűz egy bedobott gránáttól. A helyszínre érkező tűzoltóknak azonban sikerült megakadályozniuk a lángok továbbterjedését.

MENNYI TŰZVÉSZ VOLT A FILMEKBEN? Egy nemzetközi statisztikai felmérés arra keresett választ, hogy az utóbbi években — a világ minden részén — készült 400 filmben mennyi bűncselekményt „követek” el, s köztük mennyi tűzesetet „okoztak”. A felmérés eredménye: 400

filmben 73 tűzvész volt.

SOK TŰZ BOSTONBAN: Az Egyesült Államok Boston városában az utóbbi időben harminc háztömbön söpörtek végig a lángok. A rossz időjárás következtében keletkezett szél fokozta a tűz terjedésének lehetőségét, s még nyolcvan kilométerről is jól lehetett látni a lángokat. A városból a hírek szerint több mint ezer embert telepítettek ki, több százan pedig hajlék nélkül maradtak. A

tűzoltóság munkáját megnehezítette, hogy a tűzesetek körzetében számos papír- és festéküzlet volt, s az árúkeszletek — a közelben levő benzineshordókkal együtt — robbanásszerűen égtek el.

A küzdelem a lángokkal több mint öt órán át tartott, s ennek során nyolc tűzoltó súlyos égési sérüléseket szenvedett. A rendőrségnek külön gondot okozott a zűrzavart kiharcoló betörők megfékezése.

AMERIKAI TŰZSTATISZTIKA: Washingtonban hivatalos jelentést hoztak nyilvánosságra az

elmúlt évben bekövetkezett tűzesetek számáról. Ezek szerint az USA-ban 1972-ben 2 757 600 tűzhöz vonultak ki a tűzoltók, s ezek miatt 11 900 ember vesztette életét. A tűzrendészeti dokumentumok arról tanúskodnak, hogy a legtragikusabb eset az Idaho államban levő Sunshine-bányában történt, 1972 májusában, itt 91 bányász halt meg. Figyelemre méltó, hogy a gyújtogatások száma 1971-hez képest 22 százalékkal emelkedett. Leggyakrabban általában iskolákat, templomokat és vendéglőket gyújtanak fel.

Tűzbiztonsági kísérletek faházakkal

Az építőipar a hagyományos módszerekkel és anyagokkal ma már nem képes kielégíteni a napjainkban felmerülő igényeket. Ezért egyre sürgetőbb minden olyan lehetőség feltárása, amely elősegíti a gyors és korszerű építkezést. Ehhez azonban elengedhetetlen az eddig használatos építőanyagok választékának bővítése, illetve az építőiparon kívül álló ágazatok gyártókapacitásának bevonása. E törekvés során az utóbbi években egyre inkább a fára mint építőanyagra irányul a figyelem. A fa ilyen felhasználási lehetőségeit könnyen cserélhetősége, kis fajsúlya és ugyanakkor megfelelő szilárdsága, jó megmunkálhatósága, s mindezek mellett esztétikus megjelenése teszi indokolttá.

A faanyagoknak azonban — az említett előnyös tulajdonságok mellett — az a hátránya, hogy építőipari alkalmazása esetén különleges, biológiai károsítók és tűz elleni, védelemre szorul. E problémát nehezítik azok az esetek, amikor a megfelelő védelem biztosításán felül kívánatos, sőt szükséges a fa esztétikai szempontból kedvező tulajdonságainak megtartása, esetleg javítása.

A védőszereket célszerűen úgy kell megválasztani, hogy azok — a különféle károsítók elleni — kombinált hatással rendelkezzenek.

A könnyűszerkezetes építési mód keretein belül egyre inkább tért hódítanak a tisztán fa alapanyagú szerkezetek, sőt épületek. Az alkalmazás ilyen esetei előtérbe helyezik a tűztechnikai problémák mielőbbi tisztázását. Az ezzel kapcsolatos kérdések azonban olyan összetett témacsoportot alkotnak, hogy megfelelő eredménnyel csak a témában érdekelt intézmények, vállalatok szakembereinek együttes munkájával, illetve támogatásával oldhatók meg.

1970-ben a MÉM finanszírozásában a Faipari Kutató Intézet, az ERDÉRT, valamint a BM TOP munkatársaival olyan kísérleti programot kezdtünk el, melynek végső célja a különféle nagyságú fa alapanyagú épületek telepítésével, építésével és tűzvédelmével kapcsolatos valamennyi probléma kidolgozása. E cél érdekében az ÉMI a következő 1:1 méretű modellkísérleteket végezte el:

- Egyszintes, $32 + 8 \text{ m}^{2*}$ alapterületű, égésgátló szerrel nem kezelt, tűzfalal megosztott ERDÉRT-típusú épület gyújtó-, illetve sugárzó hatásának vizsgálata kezeletlen homlokzatokra, a tűzterjedés vizsgálata épületen belül.
- FORFA építőelemekből álló könnyűszerkezetes, tűzfalal megosztott, $92 + 23 \text{ m}^{2*}$ alapterületű épület égési idejének vizsgálata, a tűzterjedés vizsgálata épületen belül.
- Kétszintes, egymástól tűzfalal elválasztott, kezelt és kezeletlen épületrészből álló, $38,40 + 38,40 \text{ m}^{2*}$ alapterületű faház égésének, az épületen belüli tűz terjedésének és a szomszédos homlokzatokra gyakorolt gyújtó, illetve sugárzó hő hatásának vizsgálata.

Cikkünk tárgya elsősorban a kísérletek eredménye, belőlük adódó tennivalók; ennek megfelelően az utolsó kísérlet ismertetése. Ezért az első két kísérletet az égési folyamat elemzése nélkül közöljük.

A kísérletek jelenségeinek rögzítésére felhasznált eszközök, műszerek

A szerkezetek felületi hőmérséklete és a térhőmérséklet mérése céljából arányos elosztásban hőelemeket helyeztünk el a

* A megosztott alapterület egyik része a tűzfal egyik, másik része pedig a tűzfal másik oldalára esik.

kísérleti épületben és a telepített panelekben. Az érzékelők penzációs vezetékeken keresztül automatikus regisztráló (készülékkel) kapcsoltuk össze.

Az első kísérlet során az égés ideje alatt felszabaduló monoxid és széndioxid mennyiségét ORSAT és INFRAMIK gázelemző készülékkel vizsgáltuk. A mintavételi helyek az két helyiségében a padlótól 1,0–1,5 m és az oldalfaltól távolságban voltak. Az első helyiséget az INFRAMIK, a második az ORSAT elemzővel kapcsoltuk össze. A füstgáz szívási sebességét az INFRAMIK készülékbe $\sim 15 \text{ m/perc}$, így a mintavétel mintegy 52 sec volt; az ORSAT készülékkel kb. 5 perccel tunk eredményt.

A különböző mérések időben való összehangolása céljából telepített panelekben és a műszerszobában időmérő villamos dezéket helyeztünk el. A kísérlet vizuálisan észlelhető jelenségeit a kísérleti épület körzetében és a mérőműszereknél szalagon, különböző irányokból diafelvételekkel, valamint egy mozgó kamerával filmen rögzítettük.

A kísérleti épületen kívüli tűzveszély elhárítása, a segítségeszközök, s nem utolsósorban a részvevők személyi biztonságának megóvása céljából a BM TOP megfelelő oltószert és felszerelést rendelt ki a helyszínre.

A gyújtás valamennyi esetben az épület egy célszerűen választott helyén, ~ 1 liter tűzveszélyes folyadék segítségével történt.

Egyszintes, 32 m^2 alapterületű, E-32-es típusú tűzállósági vizsgálatának összefoglalása

A kísérleti épületet, valamint a szomszédos homlokzatok reprodukáló paneleket a gyújtás előtt az 1. ábra, a kísérlet közben az 2. ábra mutatja.

A modulelemek felépítése a következő:

- Hungarocell hőszigetelésű külső (18–22 mm vastag deszka), belső (4 mm farost lemez) borítással ellátott lek; tömör ajtó- és ablakos változatban.
- Az épületben elhelyezett tűzterhelés faegyenértékű fejezett nagysága 23 kg/m^2 volt.

A kísérlet időtartamából (a faház teljes égése 27 perccel következett) lehet arra, hogy fa alapanyagú épületek tűzvédelme érdekében legfontosabb feladat a tűzkockázat minimálisra való csökkentése. Ennek viszont előfeltétele a megelőző tűzvédelem tisztázása (a tűzvédelmi előírások szabályozása, életpontosságának ellenőrzése, a tűzvédelem alkalmazása, s nem utolsósorban a füst- és hővesztés csökkentése).

A tűzvédelem szerrel nem kezelt épület gyors égésekor a jelenségek alapján nem képzelhető el, hogy a tűz keletkezésétől a teljes tűz kifejlődéséig, a szerkezetek összeomlásáig néhány perc alatt az észlelés, a sikertelen próbák oltásra, a tűzjelzés, riasztás, kivonulás és az eredményes menekülés mind megtörténjen. Ennek megfelelően számolni ilyen épület teljes leégésével. A fő figyelem tehát ilyen a tűz lokalizálására, más épületre történő átterjedésének megelőzésére fordítandó.

Az általunk kidolgozott és alkalmazott, ideális méréseken alapuló mérőrendszerrel pontosan regisztrálható az egyes mérési ponton kialakuló hőmérséklet, s ennek megfelelően kellő biztonsággal megállapítható a tűzterjedés mértéke.

Az elvégzett kísérlet alkalmával pl. a gyújtást követő 1—2. percen a tűz már elérte a tűzfészek melletti panelt, ekkor itt 100°C volt a felületi hőmérséklet; a következő percben már gra lobbantak az oldalpanelek, a hőmérséklet maximális értéke megközelítette a 700°C -t; a 3. és 10. perc között a tűz kiterjedt az első helyiségben, a 10. percben a lángnyelvek elérték az aszfaltot, valamint a földemet, s ezzel együtt az első helyiség hőmérséklete 850°C (a műszer méréshatára) fölé ugrott.

A válaszfal percekben belül szabad utat adott a tűz továbbterjedésének, s a 14. percben már a második helyiség oldalfalait égették, a felületi hőmérséklet értéke 850°C -nál magasabb volt. már tulajdonképpen a totális tűz kezdetét jelentette, s a 16. percben az elégetésre szánt épületrészek teljes egészében megsemmisültek. Ebben az épületrészekben az ekkor kialakult hőmérsékleti értékek valamennyi mérési helyen meghaladták a 1000°C -t, míg a tűzfal másik oldalán a hőmérséklet maximuma 500°C , a mentett épületrészek oldalpanelein pedig csupán 50°C volt.

A vizsgálatok egyértelműen igazolják, hogy nagyobb méretű épületben a tűz kiterjedése tűzfalal lokalizálható, a kísérlet tartama pedig megadja az alkalmazandó tűzfal tűzállósági határának alsó határértékét is (biztonsággal 45 perc).

A kísérlet időpontjában mért viszonylag alacsony szélességi- és távolsági merőleges telepítendő építményekre vonatkozó adatokat állapíthatjuk meg biztonsággal. (A teljesség kedvéért itt szeretnénk megjegyezni, hogy a kísérlet időpontjában a légköri hőmérséklet 20°C volt, a relatív légnedvesség 50% , az átlagos sebesség értéke $6-9$ km/óra, a szél iránya pedig váltakozó. Utóbbi zavaró körülmény kiküszöbölése érdekében már előzőleg felmerült az a gondolat, hogy mesterséges szélcsatornában végezzük a vizsgálatokat, ettől azonban a megoldással járó aránytalanul nagy többletköltségek miatt el kellett tekintenünk.)

A telepített paneleken mért hőmérsékleti adatok alapján megállapítottuk, hogy egy ilyen faházról szélirányban és a szélirányra merőlegesen, 5 m távolságra telepített fa alapanyagú épületrészeket nem fenyeget a lángra lobbánás veszélye. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy csak az egyéb kísérletek elvégzése után adható végleges válasz ezekre a kérdésekre.

92 m² alapterületű, FORFA-épület tűzállósági vizsgálatának összefoglalása

E modellkísérlet elsőrendű célja annak megállapítása volt, hogy a $0,8$ óra tűzállósági határértékű, felületi égéskésleltető szerkezelt FORFA építőpanelek hogyan viselkednek épületdimenzióban, totális épülettűzben; vagyis mennyi idő alatt ég le egy adott nagyságú épület.

A kísérleti épületet a gyújtás előtt a 3. ábra, a kísérlet 15. percében a 4. ábra mutatja.

A modulélemek vastagsága 80 mm; felépítésük a következők szerint:

- 30 mm faforgács lap,
- 20 mm merevítő fenyőváz, illetve szigetelő légréteg,
- 30 mm faforgács lap tömör, ajtó, illetve ablakos változatban.

Az épületben elhelyezett tűzterhelés faegyenértékben kifejezett nagysága 22 kg/m² volt.

Összefoglaló értékelés, javaslatok

A 92 m² alapterületű, FORFA-épület tűzállósági modellkísérlete egyértelműen igazolta, hogy egy átlagos középületi tűzterhelésű épületben keletkezett totális tűz olyan intenzitással terjed és támadja meg az épületrészeket, hogy azok a felületi égéskésleltetés ellenére sem bizonyulnak kedvező tűzállóságnak.

Mint az a kísérlet ismertetéséből részletesebben is elemezhető, $8-9$ perc alatt olyan erős belső égés alakult ki, hogy a vele járó hő- és füstképződés, valamint a tetőhéjazat robbanás-szerű tönkremenetele erősen akadályozza a mentést. Ehhez járul, hogy a füstképződés erőssége már a 4. percben megakadályozta az épületben való tartózkodást.

A tűzfalon átkúsó lángnyelvek igazolják, hogy a tűz továbbterjedésének megakadályozásához a tűzfalnak legalább 30 cm-rel kell a tető síkja fölé érnie, illetve ugyanilyen mértékben kiállnia az épület homlokzatából a párkány elé.

Tekintettel arra, hogy a FORFA-építőpanelek tűzállósági határértéke — szabványos laboratóriumi módszerrel vizsgálva — viszonylag magas ($0,8$ óra), az ilyen panelekből összeállított épületek alkalmazhatóságának bővítése céljából érdemes foglalkozni a másodlagos szerkezetek és kapcsolatok olyan irányú és mértékű módosításával, hogy azok ne csökkentsék, ellenkezőleg, növeljék az épület tűzzel szembeni ellenállóképességét, vagyis tűzállóságát. Ilyen változtatás pl. a szobán forgó épület esetében az ereszképzés módosítása, az épület tartó- és merevítő vázának megerősítése, a nyílászárók égéskésleltető szerrel való felújítása.

Az égés intenzitásából, a szerkezetek gyors tönkremeneteléből adódóan faépületek esetében az állami egységek tűzoltásának hatékonysága kétséges, ebből adódóan nagyobb szerepet kell játszani a tűzgátló épületrészeknek és a helyi tűzoltó berendezéseknek, valamint vizsgálatokkal meg kell állapítani a megengedhető tűzszakasz nagyságokat.

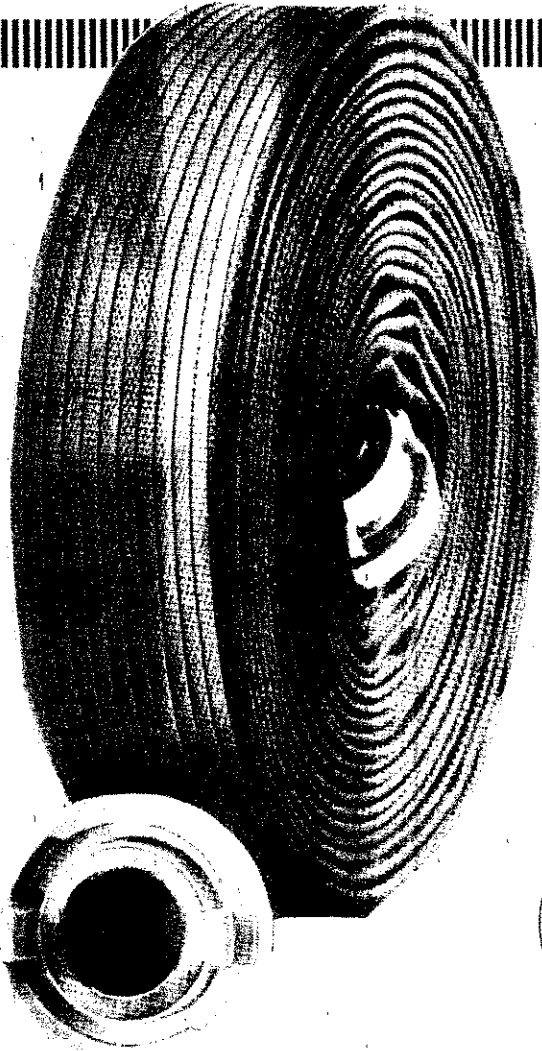
A kísérlet eredményeinek tanulsága alapján úgy kell megtervezni a fa alapanyagú épületeket végzendő modellkísérleteket, hogy a vizsgálati eredmények egyértelmű választ adjanak arra, hogy milyen mértékű az épület valamennyi szerkezetére kiterjedő komplex felületi védelem égéskésleltető hatása a tűz kifejlődésében.

Kétszintes, tűzfalal megosztott, ERDÉRT-típusú épület tűzállósági vizsgálatának ismertetése

A jelentésben feldolgozott $1:1$ méretarányú tűzállósági modellkísérlet célja annak megállapítása volt, hogy:

- a „nehezen éghető” fából és fa alapanyagból álló ERDÉRT-típusú építőpanelek hogyan viselkednek épületdimenzióban, totális épülettűzben, vagyis mennyi idő alatt, milyen hőmérsékleti viszonyokat mutatva, milyen tűzterjedés mellett ég le egy adott nagyságú épület;
- milyen különbség észlelhető a meghatározott típusú „nehezen éghető” anyagú, felületileg égéskésleltetett, valamint az égéskésleltetés nélküli építőpanelekből álló, azonos nagyságú és felépítésű épület hőmérsékleti viszonyai között;
- adott tűzterhelésen milyen a horizontális és vertikális tűzterjedés mértéke egy adott épületrészekben;
- milyen mértékű az égő épület gyújtóhatása;
- milyen mértékben képes megakadályozni a tűzfal a tűz továbbterjedését.

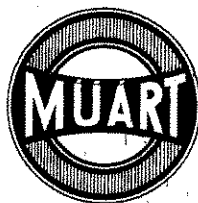
(Folytatás a 17. oldalon)

Új termékeink

– Szintetikus, NYOMÁSPRÓBÁZOTT, műbizonylattal ellátott szerelt tömlők,
– GÖMBCSAPOS sugárcső, mely porlasztott és kötött vízsugár kibocsátása mellett VEDŐ VÍZFUGGONY kialakítását is biztosítja.

Továbbra is készséggel állunk az Önök rendelkezésére az alábbi TŰZVÉDELMI felszerelésekkel és szerelvényekkel:

- – Szintetikus tűzoltótömlők 2", 3", 4" és 6" méretekben,
- – Tűzoltó szívócsigatömlők 2", 3" és 4" méretekben,
- – Különféle méretű sugárcsővek,
- – Állványcsővek,
- – Osztóvillák,
- – Gyűjtővillák,
- – 1000, 1100, 1200 és 1300 mm-es tűzoltó-mászóövek,
- – Tűzoltósisak és plexi arcvédő,
- – Fali tűzcsapszekrények és szerelvények,
- – Altalaji tűzcsapszekrények és szerelvények,
- – 1, 3, 6, 12, 50 és 250 kg-os, porral oltó készülékek,

valamint tűzoltóvödrök, egyetemes kapocspárkulcsok, altalaji tűzcsapkulcsok, fentalaji tűzcsapkulcsok, redőnyvágók, tűzicsákyák, szikracsapók, lipcsei zárcapcsok, tömítőgyűrűk, kapocspárok stb. a:

MŰÁRT

BUDAPEST VI., BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT 53.
ALATTI 9-ES FIÓKJÁBAN

(X)

Méregraktár volt a pincében

Ha egyáltalán jogosult ez a kifejezés: ránylag egyszerűnek ígérkező beavatkoáshoz riasztották a közelmúltban a debreceni parancsnokság vonulócsoportját.

A segítségkérés szerint a városra zúdult jados eső után víz borította a Bessenyei tca 13. sz. kétszintes családi ház pincéjét, mivel az utcai csatorna nem volt képes elfogadni a csapadékot.

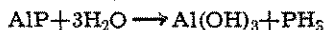
A helyszínen derült ki, hogy a téglafalú s beton padozatú pince egyik 6×5 m-es észét az épület tulajdonosa bérbé adta a debreceni Toldi Szakszövetkezetnek. A bételt pincerészt egy 5 m hosszú folyosón át lehetett megközelíteni. A pinceraktárt enedély nélkül létesítették, s mint a későbbiekben még visszatérek rá, a tárolás sem elelt meg a követelményeknek.

Az őrségparancsnok felderítéskor azt udta meg a szakszövetkezet részlegvezetőjétől, hogy kb. 90 kg fégérgítő szert tárolnak az említett raktárban, s az anyag mérgező, közelebbi felvilágosítást azonban nem tudott adni.

Csak a későbbiek folyamán sikerült pontosabb képet kapnunk a raktárkészletről, s szerint faládákban, fóliaszakokban 2600 csomag Delicia volt, továbbá 15 kg Delicia-gasztóxin, 144 kg Delicia-ratron, 15 kg Dianton, 8 liter Vapona-48, 60 liter Gramon, 10 liter Dátrifon-40 (ez 50% triklór-ont tartalmazott), 20 liter Unifosz 100-SC, 50 kg Dikonirt, s végül: 45 kg SYS.

Ezek közül a Delicia meg a Delicia-készítmények fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagok és erős mérgek, de tűz- és robbanásveszélyes mérgek a Vapona-48, az Unifosz 100-SC is, és a többi anyag is mérgező.

A Delicia öngyulladásra hajlamos, foszforhidrogént fejlesztő szer. Hatóanyaga víz hatására (de a levegő nedvességétől is) a következő reakcióegyenlet szerint:

foszforhidrogént fejleszt, s emellett foszfin (PH₃) és difoszfín (P₂H₄) is keletkezik. Ez utóbbi azonnal meggyullad a levegőn, és meggyújtja a foszfinat is.

Huzamosabb belégzése kisebb töménységben is mérgező, a tüdőben vizenyőt

okozhat, emellett súlyosan károsítja az idegrendszert, a tápcsatornát, sükettséget, mozgászavart, végtagok rángatózását és egyéb zavarokat idézhet elő.

Először habsugárral

Egységünk kitérkezésekor már megindult az előzőekben vázolt bomlási folyamat. Narancssárga színű fényjelenség kíséretében kisebb, de sűrűn egymást követő robbanások árukkodtak erről. A 80×60 cm-es két szellőzőablakon nagy mennyiségű, fehér, ködszerű termék távozott a szabadba.

Ilyen körülmények között, mint később kiderült, az őrségparancsnok helytelenül rendelte el a habsugár szerelését. A pinceablakon keresztül befolyatott mintegy 20 cm vastag habtakaró ugyanis nem akadályozhatta meg a további vegyi bomlást, sőt a belőle kiváló víz is gyorsította a vázolt folyamatot. Igaz viszont, hogy ekkor még ismeretlen volt a pincében tárolt anyagok mennyisége és tulajdonságai.

Érdeemes megemlíteni, hogy az esőzést követően a mosókonyhában levő vízgyűjtő akna elvezette a kb. 50 cm vastag víz túlnyomó részét, s így mindössze 5 cm-es vízréteg maradt a pince padozatán, de ez a mennyiség is elegendő volt az ott tárolt vegyszerek átnevesítésére.

A továbbiakban kb. 4 percen át porlasztott sugárral kísérelték meg a képződött foszforhidrogén gáz lekötését, azonban magától értetődően ez sem járhatott eredménnyel.

Övintézkedések

1940-kor értesítettek a káresetről. Helyszínre érkezéseinkor továbbra is észlelhető volt a már említett égési, illetve bomlási folyamat, a környezetben — az égés folytán — jelentős ködkepződés jött létre.

Elsődleges intézkedésként elrendeltem, hogy a lakók azonnal távozzanak a pince feletti lakásokból, becsukattam a környező épületek ablakait, a rendőrségtől segítséget kértem az illetéktelenek távoltartásához, intézkedtem tartalék oxigénpalackok és lugosszelencék helyszínre szállításáról, és vegyészmérnököt rendeltem ki.

Nem annyira a tűz nehezítette felada-

TŰZ- ÉS KÁR- ESE- TEK

tainkat, mint inkább az alumíniumfoszfidból származó foszforhidrogén gáz nagy töménységben való bomlása. Nem tartottuk célszerűnek a porral oltás megkísérlését, mivel a por ugyan rövid időre lefojtotta volna a gázáramlást, de a már bekövetkezett vegyi bomlást nem tudtuk volna megállítani a segítségével.

Ezért lapáttal felszedtem az anyagot, hordókba öntettem át, és a rendőrség segítségével — szabad út biztosításával — tehergépkocsival veszélytelen helyre kívántam szállítani megsemmisítés végett.

Ez a próbálkozás eleinte sikert ígért, de kudarcra végződött, mivel a tehergépjárműre rakott, 6 db 200 l-es nyitott hordóban levő anyag 10 perc elteltével durrogásokkal, szűrőráng kíséretében hevesen égni kezdett. Ezért a hordókat le kellett szedni a járműről.

El kellett égetnünk

Mint hogy fennállt a veszély, hogy a foszforhidrogének a levegőbe jutva veszélyeztetik a környék lakosságát, s gázrobbanás-

(Folytatás a 15. oldalról)

Nem volt feladata a kísérletnek:

- valamely tűz esetleges kifejlődésének, kialakulásának vizsgálata az adott épületbelsőben (azaz megfelelő intenzitású gyújtóforrással kellett iniciálni a tüzet);
- annak megállapítása, hogy egy választott vagy adott tüzterhelésnél kisebb vagy nagyobb tüzterhelés milyen mértékben befolyásolja a tűz kialakulását és az épület égését;
- az égés során keletkező füst- és mérgező gázok vizsgálata, elemzése;
- a tűzoltás, illetve az ezt célzó beavatkozás hatékonyságának vizsgálata;
- a mentés lehetőségeinek felderítése.

A kísérleti épület 160-as ERDÉRT-elemekből összeállított, kétszintes, tűzfalal megosztott 76,80 m² (38,40 + 38,40) alapterületű faház volt.

A modulelemek szerkezete:

Hungarocell, illetve papírizzap hőszigetelésű külső (18—22 mm vastag fenődészka), belső (4 mm vastag kemény farost lemez) borítással ellátott panelek; tömör, ajtó és ablakos változatban.

A tűzfal egyik oldalára eső épületrészben valamennyi külső

és belső borítólappja kívül-belül, valamint a nyílászárók faanyaga és a tetőszerkezet Pirex égéskésleltetővel volt kezelve.

Az égéskésleltetés nélküli épületrészben az ajtók olajfestékekkel, a belső felületek Walkyddal felületkezelték, a külső felületek csónaklakkal voltak belakkozva.

A tűzfal egyik, illetve másik oldalához csatlakozó épületrész — szerkezetét és nagyságát tekintve — teljesen azonos felépítésű volt, és szimmetrikusan helyezkedett el a tűzfalra.

Az égéskésleltetett épületrész lakóhelyiségeiben lakóépületi átlagos tüzterhelést, az égéskésleltetés nélküli épületrészben a hétfégi házak berendezésével egyenértékű tüzterhelést biztosító bútorzatot helyeztünk el. A berendezésből adódó tüzterhelés faegyenértékben kifejezett nagysága az égéskésleltetett épületrészben 27 kg/m², az égéskésleltetés nélküliben pedig 19 kg/m² volt.

A telített, illetve felületkezelt, „nehezen éghető” épületszerkezeti elemek égéskésleltetés megállapítása céljából égéskésleltető szerrrel felített tömör és rétegezt ragasztott fatartókat helyeztünk el mindkét épület alsó szintjén.

A képzeletbeli szomszédos épületek homlokzatait reprodukáló panelekkel — az ÉK-1, illetve a DNY-1 homlokzattal párhuzamosan — 8 és 10 m távolságra állítottuk fel.

A kísérleti időtartam alatt a külső hőmérséklet + 25 °C, a szélsősebesség értéke 4—6 km/óra, a szél iránya változó volt.

ra is számítani lehetett, végül is — a pinceablakon keresztül — gázolajba mártott és meggyújtott kóccal „órlángot” juttattunk a helyiségbe, s azzal meggyújtva a foszforhidrogént vízzé és foszforpentoxiddá égettük el. Ez nem mérgező, de a levegő nedvességtartalmával (a káreset napján 85 %-os volt a levegő páratartalma) ködöt alkotott.

Az egység beosztottai csáklyákkal felszurkálták a fémdobozokat, s ezzel robbanások kíséretében, meggyorsult az égés.

Ez a művelet kb. 3 órán át tartott, s egyrészt a pinceablakokon keresztül, másrészt a pincelejáróból megközelíthető folyosón át végezték, méghozzá természetesen oxigénes légzőkészülékben és mentőkötél biztosítással.

A sűrű ködöt füstelszívóval távolítottuk el a pincéből, a tömlő kiömlőnyílását kb. 40 fokos szögben felfelé irányítottuk, hogy kíméljük a közeli lakóépületeket.

Az említett műveletek elvégzése után részben megszűnt a gázfelgyűlés, és már gondolni lehetett a maradék elszállítására.

Erősen nehezítette a beavatkozást, hogy nem volt ismert a kárhelyen raktározott egyéb anyagok mennyisége, fajtája és mérgezőképessége, ugyanis a szakszövetkezetben nem vezettek mérlegnyilvántartó könyvet. Emellett a csomagolóanyagok nagy része sérült volt, ezért is volt indokolt a foszforhidrogén gáz elégetése.

Fáradtolaj alatt

Az égetést követően üzem kívül helyeztük a füstelszívót, s ez időre előkészítettünk 40 db, egyik végén nyitott 200 literes vashordót, és félig fáradtolajjal töltöttük meg őket. A pincében még egy kissé gázosodtak az anyagok, durrogást és égést azonban nem észleltünk.

A hordókat emelősz villástargoncákkal tehergépjárműre raktuk, és veszélytelen helyre szállítottuk őket. (Az anyag 1,5 m mély gödörbe került, elégettük, majd 50 cm-es földréteggel takartuk be.) A környéken figyelmeztető táblákat helyeztettünk el, a KÖJÁL pedig szemlét tartott a kárterületen és a kiszállított anyag helyszínén, s megtette a hatáskörében szükséges intézkedéseket.

Megemlítendő még, hogy a kárhelyen dolgozó állami tűzoltókat 10 percenként váltottuk, míg a kint levő állományból két váltást szerveztünk, hogy huzamosabb ideig ők se legyenek kitéve a mérgezés veszélyének.

A munkálatok befejezését követően fertőtlenítettük, tisztításra szállítottuk el a közreműködők védőruházatát, a gázalarcokat meg a kirendelt gépjárműveket.

A káreset felszámolásában részt vett tűzoltó elvtársakat a KÖJÁL-hoz küldtem vérvizsgálat céljából. Ennek alapján egy főnél enyhe mérgezést állapítottak meg, egy másik pedig kiütéseket kapott a mellkasán. Mindkét elvtársunkat kórházba irányították további megfigyelés és vizsgálat céljából, onnan azonban hamarosan hazarendelték őket.

A későbbiekben 1—1 1/4 és 3/4 részben Deliciával töltött, egyik végén nyitott vashordót 10, illetve 50 cm vastag oltóporral takartunk be annak ellenőrzésére, hogy jogosan mellőztük-e a porral oltást.

A vékonyabb oltóporréteg alól 5, a vastagabb alól pedig 45 perc múlva durrogással kitért a Delicia, gázzivárgás következett be, majd ismét meggyulladt a foszforhidrogén. Perlitteit — mint vízázivó anyaggal — ugyanezt tapasztaltuk.

Molnár János
tű. alez.

1973. október 8-án 23 óra körül a Cement- és Mészművek Hejőcsabai Gyárában a kompresszorházi melegedőben tartózkodó Molnár Gizella, Csili Mihályné, Krizbai Jenő és Ondó István nagy durranást hallott. Mivel hasonló hang kíséretében egy-egy kapcsoló máskor is leoldott már, ezért elindultak megnézni, mi is történt. Keresték a durranás okát, de nem találták, ugyanakkor a nagyajtó környékén porfelhőt láttak. Molnár Gizella a TKV-III jelű kompresszor felé indult, ahol a hűtővíz áramlásának csökkenését tapasztalta. Ezért szólt Csilinének, hogy állítsa le a kompresszort. Ő pedig beindította a Polysius-IV kompresszort a fal melletti kapcsolótáblán levő nyomógombbal.

Amikor visszafordult, látta, hogy a TKV-III jelű kompresszor előtt, a kábelalagútból füst tör fel. Azonnal értesítette a többieket, és megkezdték a kompresszorok leállítását. Mire azonban leállították a gépeket, a kompresszorházban olyan sűrű lett a füst, hogy alig menekülhettek ki. Közben több munkahelyről (cementüzem, salakszárító) felhívták Bakos István művezetőt, és közölték vele, hogy a gépek egymás után állnak le. A művezetőnek ekkor még nem volt tudomása a kompresszorházban történetekről, ezért értesítette a villanyszerelőket, és elindult a salakszárító felé. Útközben találkozott Csilinével, aki közölte vele, hogy nagy füst van a kompresszorházban. Házi telefonon azonnal felhívta a telefonközpontot, és kérte, hogy levezzék a tüzet, majd a kompresszorházhoz sietett, és irányította a dolgozók kezeli tűzoltókészülékekkel történő beavatkozását.

Tűzjelzés 23.24-kor

Közben Krizbai Jenő és Máriási Mihály villanyszerelő felszaladt a Hejő-I transzformátor-állomás emeletére, és ott az 5 kV-os kapcsolóval feszültségmentesítették a cementüzemet.

A miskolci egységet 23.24-kor Egressy László értesítette. Nevezett nem járt a kárhelyen, s csak annyit tudott mondani, hogy kábelek égnek.

A jelzésre kivonult a miskolci parancsnokság I-es és II-es szere, majd a diósgyőri parancsnokság I-es és tartalékszere, valamint a miskolci áramfejlesztő gépjármű. A habanyagot a miskolci tartalékszer és a diósgyőri parancsnokság tehergépkocsija szállította a helyszínre. A habanyag biztosítása érdekében riasztották a kazincbarcikai habbalóktót, biztonsági tartaléknak pedig az ugyancsak kazincbarcikai porral oltó gépjárművet.

A miskolci egység rajparancsnoka utasította a híradószerelőt, hogy értesítsen a káresetről.

Pár nap múlva már termelhetett

A vonulást akadályozta, hogy az új cementgyár építése miatt a régi gyár területén felbontották az útburkolat egy részét, és a kompresszorházat csak kerülő úton lehetett megközelíteni.

Az állami egységek helyszínre érkezésekor tömény füst volt a kompresszorházban. A helyszínen tartózkodók elmondták: a beavatkozásuk nem vezetett eredményre, a Hejő-I transzformátorállomásból kiinduló vezetékek feszültségmentesítve vannak, intézkedés történt az EMÁSZ kezelésében levő 35/5 kV-os feszültség-szintű, 3×5 MVA teljesítményű és a He-

jő-II transzformátorállomás közötti kV-os kábelek feszültségmentesítésére.

A miskolci rajparancsnok feladta majd az oxigénes légzőkészülék használatának elrendelésével utasítást adott X-es habugárral való beavatkozásra.

Létrehozta az ideiglenes tűzoltási csoportot, meghatározta a feladatokat. Ekkor ment a helyszínre. Felderítettük, megvettem a tűzoltás vezetését, és megvettem a habugár szerelésére adott utasítást. A háttérparancsnok intézkedett 800 l anyag kiszállításáról.

A tömény füst, valamint a kábelzártasága miatt nem tudtam megállapítani a tűz pontos helyét, ezért intézkedtem, hogy vegyenek fel egy-egy fedlapot, vabbá a sugárvezetők a kibontott szakaszra irányítsák a habugárrakat.

Amikor az égés intenzitása csökként, hogy az üzemelő oszszszerezjenek négy E sugarat, majd a sugarak egyenkénti leállítására és garak használatára adott utasítást. A tóanyag megváltoztatásával elértük, a felmelegedett környezet gyorsabb hűt, az alagút fedlappal között víz felkábélalagútba, a kábelek parázsló telésére, és így gyorsabban megszűnt az égés.

Bár az új cementgyár építése miatt takták a vízvezeték egy részét, és így kis gondot okozott a sugarak táplálása elvtársak szakszerű munkája eredményként a tűz nem rongálta meg a kompresszorokat, valamint az egyéb berendezéseket, melyek értéke mintegy 2 millió forint, pár nap múlva a teljes gyár — provizórikus megoldással — újra tehetett.

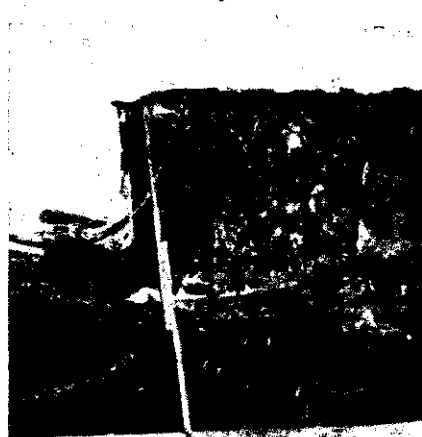
Elterőn az előírástól

A tüzeset körülményeinek vizsgálatánál megkezdettük, és a következőkben lapítottuk meg:

A cementgyárban 1952—53-ban kezdődött a termelés, a villamosenergia-hálózatot az akkori körülményeknek megfelelően építették ki. A gyár nagy teljesítményű gázszóli 5 kV-os feszültségű oszlopok (pl. kompresszorok, cementmalom, mészüzem, vagonbuktató).

A gyár összes energiaellátási kábelkészletét 1964-től az addig ún. „fésűs” tornában levő kábelek nyomvonalába tett kábelalagútba helyezték át, az e kábelek felhasználásával. Az áthelyezés során nem lehetett figyelmen kívül hagyni az adottságokat, így fordulhatott elő.

Zárlat helyére bukkantak

kábelrobbanás — tűz

kompresszorházban levő alagútban az órástól eltérően helyezték a kábeleket a íbelletrákra. Emiatt az alagútban összeszáradásban levő kábelek és az állandóan lenlevő víz miatt nem volt rendszeres az lenörzés meg a karbantartás. A használaton kívül helyezett kábeleket sem távoltatták el az alagútból.

A Gazdasági Bizottság 1970 decemberében hozott határozata értelmében a jelenlegi gyár mellett és annak területén új smentgyárat kell építeni. Az új gyár építése folyamatban van, s amikor — várhatóan jövő év közepén — elkészül, a jelenlegi üzemek és energiaellátó rendszerek tanálásra kerülnek. Ezért nem akartak öltetni új kábelek vásárlására és beépítésre.

A vizsgálat során méréseket is végeztek, és megállapították, hogy több kábel szigetelése már nem felel meg az előírásoknak, így egyebek között a 35/5 kV-os alállomásból induló és a Hejő—II transzformátor-állomásig haladó 5 kV-os kábeleké is.

A szakértő és a vizsgálók megtalálták a meghibásodott — szétrobbant — kábelt, és gyértelműen kimondhatták, hogy a tűz lektromos áramtól keletkezett.

Nem sikerült azonban megállapítani, mi idézte elő az 5 kV-os kábelben a fáziszártsat, ugyanis nem történt túlterhelés, és mechanikai sérülés nyomait sem tapasztal-
ták.

Végül arra a következtetésre jutottak, hogy a környezeti hatás, valamint a terminus, a mechanikai és a villamos igénybevételek együttesen okozták a szigetelésomlást.

Tanulságok

1. Habár a tömény füstben és az oxigénies légzőkészülékben mindössze egy-két méterre lehetett látni, s a fejlámpák is csak két-három méterre világítottak, e kisebb nehézséget elvtársaink összehangolt szakzerű tevékenységükkel igyekeztek átidalni, s ennek eredményeként néhány nap múlva folytatódhatott az oly fontos építőanyag gyártása.

2. A gazdasági vezetőknek — bármilyen ntézkedésről is van tudomásuk — az üzemeltetés utolsó percéig gondoskodniuk kell a létesítmény biztonságos működésének feltételeiről. Nem engedhető meg, hogy bizonyos imézkedésekre hivatkozva a tervszerű megelőző karbantartást elmulasszák, ne végeztessék el a szigetelési ellenállás

mérését, és ne cseréljék ki a zárlatveszélyes kábeleket. A szóban forgó esetben is érzékeny veszteséget okozott a tűz miatti termelés kiesés.

3. Az üzemeltető ne engedje meg, hogy a kivitelezők úgy bontsák meg a tűzvízhálózatot, hogy bizonyos üzemszerek vé-

detlenül maradjanak. Ha a kivitelezés másképp nem folytatható, a végleges víz-hálózat kiépítéséig provizórikus megoldással kell biztosítani a feltételeket.

4. Végül el kell érni, hogy a beruházó időben jelentse be a meglévő és működő létesítmények megközelítését akadályozó tényezőket (útfelbontás, útelterelés, stb.), és az üzemelő gondoskodjon a dolgozók ilyen irányú kioktatásáról is.

Siska Ferenc
tű. őrgy.

Szélvihar volt Budapesten

November 20-án hatalmas szélvihar söpört végig Budapesten. E napon 66-szor vonultak ki egységeink. Így úgyszólván állandóan mozgásban voltak. Az igen veszélyes körülmények között végrehajtott 36 műszaki mentésből a következők voltak a leginkább emlékeztetők:

10.10-kor a Rottenbiller utca és Baross tér sarkán a szél kb. 80 m² területen felszakította egy 4 emeletes lakóépület bádoglemez borítású tetőzetét. A kivonult egység beosztottai nem mászhattak ki a tetőre, mert a szél olyan erővel mozgatta a bádoglemezt, hogy az lesodorta volna őket. Ezért az egység parancsnoka egyes pontokon megbontatta a tető cserepét, s létrán állva a padlástérből végezték el a bádoglemez visszaszerelését.

10.40-kor a Rudas László meg az Izabella utca sarkán ledőlt az épület fala. A sérülteket a közeli Szobi utcából kivonult mentők még egységeink kérkezése előtt gondozásba vették. A ledőlés következtében nagy mennyiségű törmelék borította az Izabella utcát, összetört egy személygépkocsi, és leszakadt a trolibusz vezetőke. Egységeink fölhatoltak a sérült ház padlasterébe, és eltávolították a minden percben lezuhanható tetőrészeket. Valószínűleg az okozta a kb. 20 m²-es fal kidőlését, hogy a tető összes kibúvónyílása nyitva volt, s az erős szél így egyszerűen kinyomta a különben is nagyon megrongálódott falat.

Intézkedtünk, hogy a rendőrség zárja le az útszakaszt, és a mérnöki ügyelet adja ki a szükséges utasításokat.

13.36-kor a VI., Bajcsy Zs. út 23-ból jelentettek személyi sérüléssel járt káresetet.

A szél kb. 50 m²-en felszakította a négyemeletes épület egyik manzárdlakásának bádog borítású, deszka tetőszerkezetét, s az lezuhant az épület udvarára, ahol egy üzlethelyiség üvegfedésű eladótere van. Az egyik vevő könnyebben megsérült az üzletbe hullott üvegtörmeléktől. Szerencse volt a szerencsétlenségben, hogy az igen súlyos tetőszerkezet nem a nagy forgalmú Bajcsy-Zsilinszky útra zuhant. Kivonult egységeink itt is eltávolították a veszélyes tetőrészeket.

13.47-kor a XIV., Bosnyák tér 8-ból kértek segítséget, mivel a szélvihar ledöntötte a háromemeletes ház kéményét. (Egy járókelő súlyos fejsérülést szenvedett a lehullott törmeléktől.) Itt is el kellett távolítani a tetőről a még lezuhanható törmeléket.

A hírközpont a feladataikat befejező egységeket a bejelentések sorrendjében irányította át az újabb kárhelyekre.

17.02-kor jelentették, hogy a Ferihegyi

repülőtér mellett leszakadt egy juhóhály teteje, s több száz állat van alatta. A kimentelt riasztásra a daruszer is kivonult.

A 60x15 m-es téglafalú, nádfedésű épület teljesen összedőlt, de a gazdaság dolgozói kimentették a mintegy 700 állat jelentős részét.

Egységeink olajemelőkkkel — a daruval nem lehetett beavatkozni — több ponton megemelték a leszakadt tetőszerkezetet, s kihoztak több mint 200 állatot.

20.45-kor gázvezeték égéséről kaptunk jelzést.

A Soroksári úton építkezés közben sérült meg a 300 mm-es vezeték, s a belőle kiömlött gáz meggyulladt. Megvártuk a gázművek szerelőit, s miután felkészültek a javításra, 2 db 12 kg-os porralöltővel eloltottuk a tüzet, s eközben 1 E sugárral hűtöttük a környezetet.

22.57-kor érkezett az utolsó jelzés. Az V. kerületi Kossuth Lajos téren fa dőlt a villamos felső vezetékére. Az áramtalanítást követően az egység eltávolította a fát. A kárelhárításban részt vett elvtársak gyors, szakzerű munkával további súlyos következményeket akadályoztak meg.

Az egymás után érkező segítségkérések az átlagosnál jóval nagyobb feladatok elé állították a budapesti parancsnokság hírközpontját is, de jól állták a „rohant”, és így mindenhova a legrövidebb időn belül érkeztek meg az egységek.

Durai Ferenc
tű. szds.

Egy kis izelítő a kábelek állapotából

Kigyulladt egy villanymozdony

Október 22-én 20.08-kor Sándor Gábor MÁV-dolgozó jelezte a budapesti parancsnokság hírközpontjának, hogy a Rákospataki pályaudvaron, a Rákospataknál ég egy villanymozdony, megközelítése a Szőnyi útról lehetséges.

A kiemelt riasztásra kivonult a XIV/1-es és XIII/1-es gépjárműfecskeendő, a rohamszer, a tűzoltási csoport, valamint a IX. meg a XI. kerületi parancsnokság 1—1 porraloltója.

A tűzoltási csoport vezetője még útközben rádióan azt jelezte vissza a hírközpontnak, hogy a kárhelyhez közeledve jól látható a jelzett helyen nagy lánggal égő mozdony, s az egységek a Rákospataki mentén közelíthetik meg a helyszínt.

Amikor a tűzoltási csoport — 20.14-kor — kiérkezett, a MÁV dolgozó arról tájékoztatták, hogy a villanymozdony vezetője és helyettese súlyosan megsérültek. (A mentők kórházba szállították őket.) Továbbá: az égő mozdonyt elvontatták a szerelvényről, így nem veszélyeztet semmit, s a felső vezeték áramtalanítása is megtörtént.

Mint ahogy a motor trafója megsérült, s olaj folyt ki, a vezetőfülke felől a motorház felé terjedtek a lángok. A tűz terjedését a 20 km/ó sebességű szél is elősegítette.

A tűzoltás vezetője úgy döntött, hogy mivel minden perc várakozás súlyosbíthatja a helyzetet, azonnal 1 habsugarat szereltet a XIV. kerületiek elsőként kiérkezett CSD 420-as gépjárműfecskeendőjéről.

20.36-kor eloltották a tüzet. A többi szer az oltás közben érkezett ki. A tűzoltás

vezetője tartályról további 2 sugarat szereltetett, a porraloltókat pedig visszarendeltette.

A habbal oltás célszerűnek bizonyult, mivel a hab oltó- és hűtőhatása valóban a legkedvezőbb volt az áttüzesedett vaszerkezetekre meg a forró olajra.

A vízzel való további hűtés viszont megakadályozta az átforrósodott trafóolaj újbóli belobbanását.

Az egységek gyors és szakszerű beavatkozása eredményeként a 17 milliós értékű mozdonyt 1 millió aluli károsodás érte.

A csaknem 5 km hosszú, helyenként 800 m széles rendezőpályaudvar megközelítése igen körülményes. Lakóházak veszik körül, kevés a megközelítési út, sok váltóval 60 vágány található itt, s az áthaladó vonatok, valamint a szerelvények tolatása a gurítótól ugyancsak nehezítette a beavatkozást. Emellett a vízszelési helyek is távol voltak.

A MÁV dolgozó hatáson és gyors segítséget nyújtottak. A tűz észlelésekor az igen veszélyes körülmények ellenére is sikerült biztonságba helyezni a mozdonyvezetőt és helyettesét. Ők egyébként azért szenvedtek égési sérülést, mivel megkísérelték a mozdony oltóberendezésének működtetését, de az nem működött, ugyanis megrongálódott a tűztől.

A már említetteken (elvonatás, áramtalanítás) túl, lámpás eligazítót állítottak a pályaudvar vágányaihoz, s az oltás idején is értékes támogatást nyújtottak.

Bajnok Imre
tű. szds.

90 ÉVES JUBILEUM

November 11-én ünnepelte fenn 90. évfordulóját a siófoki önkéntes egyesület. Az eseményen megjelent István, a városi pártbizottság első dr. Németi László, a megyei tanács igazgatási osztályának vezetője, dr. Egyetű. alez., megyei parancsnok és Meth István, a városi tanács elnöke is.

A jubiláló egyesület tagjai az állományi öltőség zenekara kíséretében vonultak az esemény színhelyére, a Kőolajvezető klubjába.

Itt a rövid műsort követően Varga János, a városi tanács titkára ünnepélyesen méltatta a kiváló közösség sokéves tevékenységét, külön kiemelve az önkéntesek és környéke mentő tűzvédelmében kiemelkedő szerepüket.

A nagy tetszéssel fogadott ünnepélyt követően elismerések átadására került sor. Szijártó László tanár, az egyesület vezetője, valamint Suli Lajos, Olasz Lajos és Pár Lajos a Tűzrendészeti Érem arany fokozatban, illetve a bronz fokozatban kitüntetésben, többek pedig előkelő díjakban, illetve jutalomban részesültek.

A rendezvényen meleg ünnepélyesen szesítették a 77 éves Jelinek Pál szds.-t, a veterán parancsnokot, a 90. évfordulójára, a hatatlanul munkálkodik a város tűzvédelmének megszilárdításáért.

A jubiláló egyesület tagjai felvonulnak az ünnepség színhelyére. Elöl jobb szélről Jelinek Pál önk. tű. szds.

Veszélyes turmix!

Kárelhárító munkánk során ismételtelen tapasztaljuk, hogy kisiparosok, de kisebb-nagyobb üzemek festődei, dukkózói is ún. turmix robotgépet használnak festékek keverésére, illetve hígítására.

Az egyik legutóbbi káros esetünk is ilyen szabálytalanság miatt következett be. Egy zuglói textilnyomó kisiparos fia — a háromemeletes bérházban levő, 5×6 m-es, galériás földszinti műhelyben — vederben festéket (30%) hígított petróleummal (70%) egy NDK gyártmányú robotgéppel. Alig egy perce végezte ezt a műveletet, amikor a vödör tartalma meg a gép egyaránt lángra lobbant a kezében. A tűz terjedésének megakadályozására az égő vedret ki akarta vinni az utcára, de közben a lángok belekaptak a hajába meg a ruhájába, és a tűz áttért az üzem berendezéseire, valamint az ott tárolt festésre váró textiliára.

Az arcán és a kezén II. fokú égési sérülést szenvedett 30 éves fiatalembert súlyos állapotban szállították kórházba. És hogy további sérülés nem történt, s az anyagi kár sem lett jelentős, az annak köszönhető, hogy a kerületi egység a jelzéstől számított 12. percben egy sugárral gyorsan megfékezte a veszélyesebbé is válhatót tüzet.

Ezúton is szeretném felhívni mindazok figyelmét, akik megelőző tűzvédelemmel foglalkoznak e veszedelemes turmixolás gyakoriságára és várható következményeire. A kereskedelemben kapható turmixgépek használata mindenütt igen veszélyes, ahol éghető gázok, gázok keletkezhetnek, mivel akadálytalanul kipattanhatnak a szikrák villanymotorjuk nyitott (!) forgórészéből.

Bélteczky József
tű. hdgy.

A Duna Intercontinentalban történt

A Telefongyár mérlege

október 20-án 9.08-kor a szálló utasa jelezte telefonon az V-VII. ker. parancsnokságnak, y tűz keletkezett a szálló alagiban.

Kiemelt riasztásra a kárhelyre ut az V/1-es, 2-es és a VIII/1-es járműfecskendő, valamint a ronszer, a generátorszer meg a itási csoport. Az elsőként ki-ező V-VI-VII. ker. egység őr-parancsnoka a felderítéskor állapította: az alagsor 2-es sz-érfűlőtűző ég, s a füst már an ömönységgé, hogy a helyisé- csak oxigénes légzőkészülék- lehetett megközelíteni.

sűrű füst miatt nem vezetett mőnyre a szállodal dolgozói- bálkozása, amikor tűzoltókészül- ekkal és a közeli garázs falitűz- pjáról szerelt sugárral kísérelték g az oltást.

z igen magas hőben rendkívül hezen sikerült megközelíteni a 70 m-es, keskeny pincefolyo- t át a tüzet.

A szűk légtérű öltözőben levő yagok meg ruhanemük égése

következtében megolvadtak az itt keresztül húzódo épületgépészeti berendezések, s a klímarendszeren át füst áramlott a felső emeletekre. Itt ki kellett nyitni az ablakokat.

Egységeink mindössze egyetlen E sugarat szereltek, de ennek mint- egy 30 percen át kellett működnie. (A lánggal égest 12 perc alatt sikerült megszüntetni.)

A pincében működő tűzoltó el- társak olyan nagy hőterhelésnek voltak kitéve, hogy 10-12 percen- ként váltani kellett őket. A ro- hanszer egyik beosztottja rosszul lett a hőségtől, s a mentők rész- sítették elsősegélyben.

A tüzet az okozta, hogy az egyik dolgozó öltözőkódás közben dohány- zott, és az égő cigarettát az öltö- zösekörnyé poicán felejtette.

Menyhárt Lajos, a szálloda igaz- gatója a budapesti parancsnokhoz írt levélben mondott köszönetet a gyors és sikeres beavatkozásért.

Papp Sándor
tű. alez.

November 30-án értékelték a Telefongyár tűzvédelmi helyzetét. Az eseményen részt vett és fel- szólalt dr. Farkas György tű. vörgy., országos parancsnok is.

Csuhai Sándor vezérigazgató be- számolója az elmúlt három esz- tendő eseményeit elemezve min- denekelőtt azt emelte ki, hogy ez év végéig lényegében befejeződik a tűzvészélyes elavult épületek szanálása, bevezették a földgáz a Gizella úti üzembe, s a régi he- lyett a tűzvédelmi követelmé- nyeknek is megfelelő új komp- reszorház épült.

Ugyanakkor sok gondot okozott és okoz a vállalatban belüli gé- pkesi-közlekedés; kivált az építke- zések ideje alatt gyakran ráálltak a gépkocsikkal a tűzcsapokra, s emiatt a figyelemzetésen túl sza- bállyértési eljárást is kellett in- dítani a veszélyes helyzetet elő- idézők ellen.

Számottevően javult az oltóviz- ellátás is, és készül az új raktár- rendezési terv, ami csökkenteni hivatott a zsúfoltságot.

A beszámoló értékelése szerint a gyári tűzvédelem is igyekezett lépést tartani a termelés fejlesz- tésével, s ennek egyik bizonyíté- laként említette, hogy 1969 óta nem volt tűzesetük. A központi gyártelepen és a külső gyáregysé- gekben megfelelő színvonalon te- vékenykednek a tűzvédelmi bi- zottságok, bevált, hogy a gyárve- zetés állandóan figyelemmel kíséri a tűzvédelemmel összefüggő ha- tározatok és határidők sorsát, s így állandó áttekintése van a vég- rehajtásról.

Ezután eisimeréssel illette a 74 főt számláló vállalati tűzoltóság, valamint a tűzvédelem többi mun- katársainak tevékenységét.

Az országos parancsnok felszó- lalásában pozitíven értékelte a te- lefontógyáriak tűzvédelmi tevé- kenységét, ami — mint rámutatott — jó alap lehet arra, hogy kellő- képpen émi tudjanak megnöve- kedett felelősségükkel.

győztes férfiraj

ÉRTÉKELÉS AZ IKARUSBAN

November 23-án értékelték az Ikarus Karosszéria- és Járműgyár tűzvédelmi bizottsága a vállalat tűzrendészeti helyzetét. Toldi Jó- zsef vezérigazgató* beszámolójában az 1970-73 közötti időszak tapasztalatait összegezte.

Mint rámutatott, a műszaki, technikai feltételek javításával együtt azt tekintették legfonto- sabb feladatnak, hogy az üzemek gazdasági vezetői és dolgozói ma- gukénak érezzék területük védel- mét.

A kiváló címmel kitüntetett vállalat — mint ismeretes — ki- emelkedő szerepet tölt be a közúti járműfejlesztés kormányprogram- jában, s a IV. ötéves tervben elő- írányzott termelési értékek telje- sítése céljából szükségessé vált a technológia korszerűsítése. A kor- szerűsítéssel egyidejűleg arra tö- rekdedtek, hogy a vállalat dinami- kus fejlődésével a megelőző és mentő tűzvédelmi tevékenység is lépést tartson.

Ezután a gyárban keletkezett tüzesetek tapasztalatait ismertette rámutatott, hogy az 1970-71-es 7-7 tüzesettel szemben 1972-ben már mindössze 1 tűzük volt, de a gyors beavatkozás eredményeként az sem okozott kárt.

A kétségtelen javulást jelző ada- tokat a gazdasági vezetők és a tűzvédelmi hálózat, valamint az il- letékes tűzoltó-parancsnokságok közötti jó együttműködésnek tu- lajdonította.

Ezt követően arról szólott, hogy a vállalat jelentős összegeket fordított a gyártelepek belső útháló- zatának korszerűsítésére, és új utak építésére, ami jelentősen hozzájárult a kapcsolatos tűzvé- delmi körülmények kedvezőbb ki- alakításához.

Emellett korszerű tűzjelző be- rendezéssel szerelték fel a buda-

pesti és székesfehérvári üzemet, s hasonló korszerűsítés várható még ez évben a III. sz. gyártelepen is.

Javult az oltóvizellátás meg az oltókészülékekkel való felszerelés is.

A vállalati tűzoltók erkölcsi és anyagi elismeréséről is gondos- kodtak, s új oktatóhelyiséget kap- nak.

A tűzvédelmi bizottságok eréd- ményes tevékenységét igen jól egészíti ki a vállalat több száz tűzfelelőse, akik nemcsak a mun- kavégzés közben előforduló sza- bálytalanságok megelőzésén, ille- ve kiküszöbölésén fáradoznak, ha- nem az oltóeszközök jó állapotá- nak biztosításán is.

Igen biztató fejleményként érté- kelte a gazdasági vezetők szem- léletében bekövetkezett pozitív változásokat, s hogy a hozzájuk beosztott dolgozóktól is megköve- telik az üzemi rendet. A meg- előző tűzvédelmet is elősegítette a vállalatnál kezdeményezett tisz- tasági verseny.

Ugyanakkor azonban — mint említette — néhányszor felelős- ségre vonást is kellett alkalmaz- niuk, illetve kezdeményezniük a szabálysértőkkel szemben.

Végül köszönetet mondva a vál- lalat gyáregységeivel kapcsolat- ban álló tűzvédelmi hatóságok segítségének, az elkövetkező év tennivalóit vázolvva kiemelte, hogy idejében kell gondoskodni a na- gyobb termelési feladatok körül- tekintő tűzvédelmének feltételei- ről, és arra szükséges törekedni, hogy lehetőség szerint minél több dolgozó vegye ki a részét a tűz- védelmi tevékenységből.

Az értékelést követő vitában fel- szólalt Ficsor Sándor tű. ezds., budapesti parancsnok is.

PARÁGI VERSENY

A Dohányipari Vállalatok Tröszt- ez évben is megrendezte vál- lati tűzoltóinak iparági verse- tét.

Mint a tapasztalatok bizonyítják, rendezvények nemcsak a vállal- ti tűzoltók felkészültségét segí- k elő, hanem a megelőzést, va- mint a kölcsönös tapasztalat- cserést is.

A női rajok versenyére október -én a Nyíregyházi Dohányfer- mentáló Vállalatnál került sor. A vállalat külön emléklapok- tét ésszítettett az eseményre.)

A gazdasági és tűzrendészeti ve-

zetők részvételével lezajlott ver- senyen az első két helyezett raj tagjai tárgyjutalmat és oklevelet is kaptak.

A férfiak versenyét október 18-án az Egrl Dohánygyár sport- pályáján hasonló körülmények kö- zött bonyolították le. Itt a győz- tes csapat tagjai nyerték el az országos parancsnok ajándékát: egy szép ólomkristály vázát.

A két versenyen a Nyíregyházi Dohányfermentáló rajai győztek, a nőknél a sátoraljaújhelyiek, a férfiaknál pedig az eriekek szerez- tek meg a második helyet.

VÉDNŐKSÉGET VÁLLALTAK

A vezetőség javaslatára, ame- let Solti Árpád titkár ismerte- ni, a Kiskunhalasi Vontatási Fő- ökség KISZ-atszervezete októ- eri taggyűlésén elhatározta, hogy édnőkséget vállal a 'vasúti cs- olóponton működő vállalati tűzoltó- ság feléti.

Ennek keretében vállalták a 27 s létszám biztosítását, továbbá, gy rendszeresen részt vesznek kiképzéseken, elsajátítják a fel- zerelesek kezelését, s közremű- ödnék a karbantartási munkák- an.

A fiatalok igen jelentős feladat- a vállaltok, mivel naponta 500-600 ezer forint értékű tevéken- séget végeznek a csoporton keresztül, s z tti levő értékek is csak mil- iókból fejezhetőek ki.

Az itteni tűzoltóság különben 1961 óta tevékenykedik, eddig már 7 járási győzelmet szereztek, és minden alkalommal elsők lettek a MÁV Szegedi Igazgatósága ipar- ági versenyén. Az igazgatóság ez évben 9000 forintos jutalomban rés- zesítettette a megyei győztes raj tagjait.

A KISZ-fiatalok közül többen eddig is tagjai voltak az itteni vállalati tűzoltóságnak. A párt- szervezet és a szakszervezet veze- tői örömmel értesültek dicséretes elhatározásokról, s remélik, azt példamutató munka követi.

Tóth Tibor
MÁV-tanácsos,
vonali tűzrendész

Az Elzett Művek Tűzoltókészülékek Gyára a tűzvédelem technikai eszközeinek fejlesztéséért

5 kg-os BCF-oltók

Ugyeljünk az anyag minőségére!

A vegyület megnevezése: Brómklórdiflourmetán.
Halónszáma: 1211.

Vegyjele: CBrClF_2 .

A 2 és 5 kg-os BCF-halonoltók (gázzaloltók) kiváló használati jellemzői elsősorban a BCF-töltet egyedülálló tulajdonságaiból erednek. Az eddig alkalmazott, korlátozott használhatóságú halonokkal szemben a BCF a gyakorlatilag előforduló valamennyi folyadéktűz leküzdésére alkalmas. Egyaránt használható a magas láng hőmérsékletű kőolajipari termékek, valamint alkoholok és alkoholszármazékok tüzeinek oltására is.

A BCF kedvező viszkozitási értékei (20°C -on, 0,36 cP) lehetővé teszik a gumi- és a műanyagtüzek oltását.

A BCF-gőz alacsony viszkozitása (20°C -on 10^{-3} .12,8 cP) lehetővé teszi a bonyolult, tömör összeépítésű elektronikus berendezések tüzeinek oltását is.

Tűzoltástechnikai szempontból a BCF göznyomása minden tekintetben kedvező. Egyrészt elősegíti a készülék készletben tartását szélsőséges hőmérsékleti viszonyok között is. (Minusz 40°C -tól plusz 60°C hőmérsékleti határok között). Másrészt a BCF göznyomása – az átlagos hőmérsékleteken – lehetővé teszi a BCF gáznak inert gázként való felhasználását is. Légköri nyomáson 20°C környezet hőmérséklet esetén a BCF 10 tf. %-os koncentrációja megakadályozza a hidrogén gáz kivételével valamennyi használatos szénhidrogén-féleség gőzeiből és a levegőből álló gázkeverék berobbanását.

Figyelem! A koncentráció számításakor figyelembe kell venni a BCF-gőznyomás görbéjét!

Halonokkal kapcsolatos műszaki problémák megoldásában kérje a vállalat szakmai tanácsát.

A halonok és ezen belül a BCF oltásmechanizmusa ma még nem tisztázott. Általánosan elfogadott az ún. gyökös mechanizmus elve, melynek lényege a következő: a láng hőmérséklet hatására elgőzülő BCF részlegesen diszociál, halogén gyökök szabadulnak fel, (Br, Cl atomok esetleg CF_2) melyek az égési folyamat fenntartásához szükséges aktív gyökökkel (O, OH, H₂) reagálnak, illetve lekötik őket, ami által az égés folyamata megszakad.

A halonoltás „gyökös elméletét” kiegészíti az a tapasztalati tény, hogy az igen hőstabil halogénsavak mint például HBr, HJ oltóhatása a bomlási hőmérséklet alatti láng hőmérsékleteken is igen jelentős, és közel egyenértékű a BCF vagy a dibromdiflourmetán (CBr_2F_2) hatékonyságával. Ez a jelenség a vegyületben levő nem dekomponált halogénelemek oltóhatását bizonyítja, ami lényegében nem ellentétes a gyökös mechanizmus elvével, de mindenesetre kiegészíti azt.

KISÉRJE FIGYELEMMEL SZAKMAI HIRDETÉSEINKET!
ÉRDEKESEKI HASZNOSAKI TANULSÁGOSAKI

ELZETT MŰVEK TŰZOLTÓKÉSZÜLÉKEK GYÁRA

Telefon: 208-843, 208-846

Irányítószám: 1388 Budapest Pf.: 99

(x)

Az 1973. évben megjelent cikkek kivonatos jegyzéke

	Oldal		Oldal
JANUÁR		JULIUS	
A plexilveg térlefedő alkalmazásának tűzbiztonsági kérdései	8-9	Országos értekezlet	5
Mit kell tudnunk az elsősegélynyújtásról? (IV)	12	Belsőbiztonsági utasítás az állami tűzoltóság területi szerveinek alkalmazható szolgálati időrendszerekről	7
A tűzoltás történetéből (4)	17	Tűzkísérletek szemes terményekkel	14-15
FEBRUÁR		AUGUSZTUS	
Automatizálási lehetőségek a tűzvédelemben (1)	10-11	Új jogszabály a tűzvédelemről és a tűzoltóságról (1)	3-4
Mit kell tudnunk az elsősegélynyújtásról? (V)	16	Nemzetközi szimpózium és tűzoltóverseny	5-6-7
A tűzoltás történetéből (5)	21	Finompapír-gyártmányok égéstechnikai és oltáskísérleti tapasztalatai	14-15
MÁRCIUS		SEPTEMBER	
Automatizálási lehetőségek a tűzvédelemben (2)	10-11	Az elektronikus számítógéppontok tűzvédelmének problémáiról (1)	16-17
Típus? Tipizált? Egyedi?	15	OKTÓBER	
Hozzászólás „A tűzvédelmi szabványosítás néhány kérdéséről” című cikkhez	16	Alapvető jogszabályainkról. A tűzoltóságról (1)	3-4
A tűzoltás történetéből (6)	21	A szófal konferenciáról	4-5-6-7
ÁPRILIS		NOVEMBER	
Automatizálási lehetőségek a tűzvédelemben (3)	10-11	Alapvető jogszabályainkról. A tűzoltóságról (2)	3-6
Villamos berendezés létesítése fából készült épületszerkezeten	15	A nemzetközi vásárok tűzvédelmérői	10-11
Megjegyzések „A tűzvédelmi szabványosítás néhány kérdéséről” című cikkhez	16	Az elektronikus számítógéppontok tűzvédelmének problémáiról (2)	14-15-17
A gépkocsitűzokról	20-21	DECEMBER	
A tűzoltás történetéből (7)	21	Alapvető jogszabályainkról. Az önkéntes és a vállalati tűzoltóságról (1)	3-4
MÁJUS		OKTÓBER	
Tájékoztató az erdő- és avartűzokről, a mezőgazdaság tüzrendszerei helyzetéről	6-7	Tűzoltási kísérlet 8000 m ² -es tűzfelületen (1)	8-9
Automatizálási lehetőségek a tűzvédelemben (4)	11	A TU-1 típusú, közepkategóriájú gépjárműveken való oltástechnikai értékelése	11
Raktártűzoltási kísérlet	14-15	Tűzbiztonsági kísérletek faházakkal (1)	14-15-17
JUNIUS		NOVEMBER	
Az új tűzvédelmi jogszabályokról	3	DECEMBER	
Automatizálási lehetőségek a tűzvédelemben (5)	14-15	OKTÓBER	
Támogatás kifejlesztése egy rajtról a magasabb egységig	16-17-18	NOVEMBER	

VÍZSZINTES SOROK: 1. A TŰZ-ESZÉLYES FOLYADEKOK JELLEMZŐ TULAJDONSÁGAIBÓL SO-
TOLUNK FEL, EGÉSHŐJÜK AL-
TALÁBAN ENNYI. 13. Városunk.
4. Jűj. 15. Hadjárat lehet ilyen.
6. Vörös... többes számban ver-
sen szerepel. 17. Kijut. 18. Vissza:
parancsoló. 19. Idegen művészet.
1. Nálunk is bemutatott angol
film címe. 23. Sír betű. 24. Tova.
5. Forgatja-e a földet. 27. Névelő.
haszafel. 29. EZ ALTALÁBAN
ALACSONYABB AZ UTOLSÓ KOC-
SÁBAN FELTŰNTETETT FOKNAL
(egy szó és egy szám). 33. Sokat
lézi magát a tükörben. 34. Hang-
malanul díszel. 35. Nem jó veis
szedőtközésbe kerülni! 37. Argon. 38.
Esz páratlanjai! 40. Indok-e? 41.
Lakó azonos hangzói. 43. Az étel
ényege. 43. Törvényben biztosított
lehetősége. 44. Jó ára van! 46. Ta-
karos. 47. Kén és nitrogén. 48. Far-
mernadrágmárka. 50. Budapesti ke-
rület. 52. Kettőzve: város. 53.
Szöcskék, békák teszik. 56. Régi
szóval: virulás. 58. ILYEN A HO-
VEZETŐKÉPESÉGÜK.

FÜGGŐLEGES SOROK: 1. Női
név. 2. Reméljük, be is tartja! 3.
Afrikai állat. 4. Vércsatornája. 5.
Kis emlős. 6. Kettős betű. 7. Ige-
nel az angol i. r. 8. Régi férfi-
ruhadarab. 10. Rikoltozni kezd! 11.
Maláj tör. 12. A város része. 19.
Régi szappanfajta. 20. Férfinev. 21.
Hal. 23. Lakrészt. 24. Békaporon-
tyok. 26. Természeti csapást okoz-
hatnak. 28. Régi államférfi, sokat
írtak róla. 30. Felkiáltás. 31. Telek-
könyv. 32. EZ A FOLYADEKNAK
JÓVAL NAGYOBB A LEVÉGŐNÉL,

P Ö R Ó

AMI A TŰZOLTÁSNAK LENYE-
GES KÖRÜLMÉNY. 36. ILYEN
ELEKTROMOSSÁGGAL KÉPESEK
TŰLTÖNNI, EZ FOKOZZA VESZÉ-
LYESSÉGÜKET. 38. Rázni szokták!
42. Nyeltek. 44. Kedves, angolul.
48. A leggyakoribb ital (már aki-
nél!). 49. Rag. 51. Szellemi mun-

kát végez. 54. Vissza: ókori város
volt. 55. Indíték, visszafelé. 56. Vés-
ső azonos hangzói. 57. Kettőzve
női becenév.

Megjéjtésül az alábbi sorokat kell
beküldeni: vízsz. 1., 29., 58., függ.:
32., 38.

Be kell küldeni továbbá a pon-
tokkal megjelölt kockákban levő
betűkből összeállítható szót; a fo-
lyadékok gőzei a levegővel ilyen
elegyet alkotnak.

A helyesen megjéjtők között
könyvjutalmakat sorsolunk ki.

Megjéjtési határidő: 1974. január
8.

K. I.
A 11. számban megjelent keresz-
t rejtvény helyes megjéjtése a követ-
kező: A HOSUGARZASNAK A HA-
TASÁRA: EZERHÁROMSZÁZ; HE-
VES ÉS MAGAS HŐMÉRSEKLETŰ:
PÁROLGÁS.

A pontokkal megjelölt kockákban
levő betűkből összeállítható szó:
MERGEZŐEK.

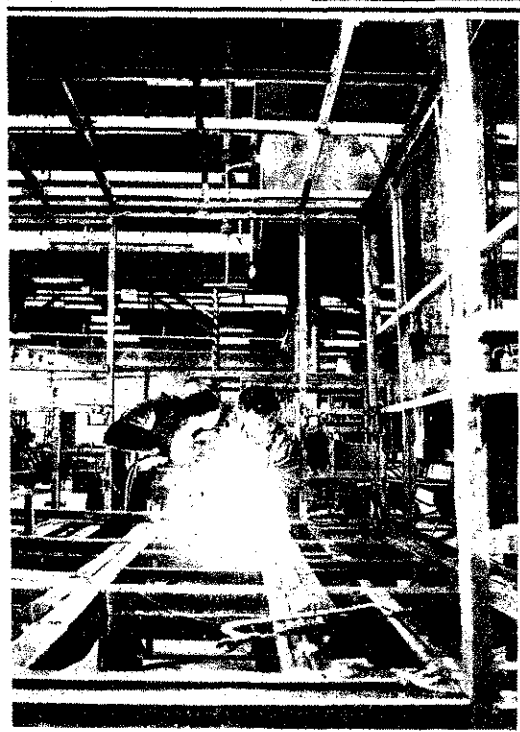
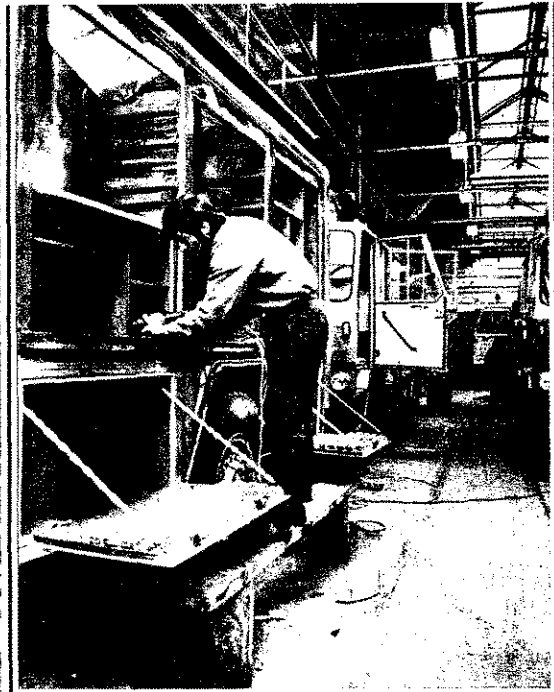
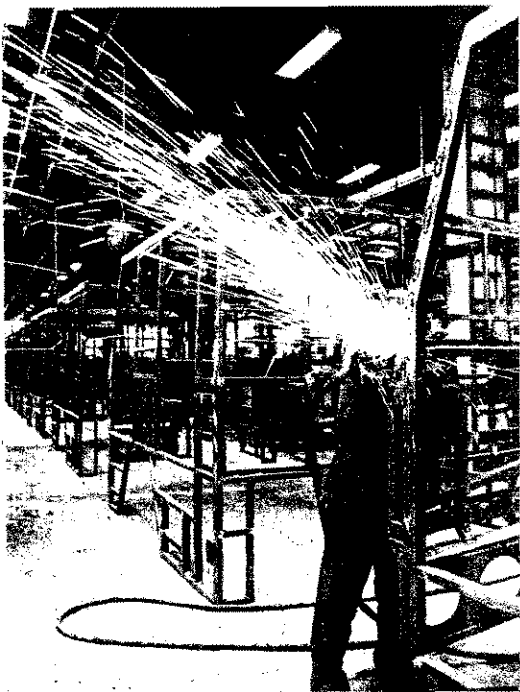
Könyvjutalmat nyertek: Csapó
Sándor, Kajászó; dr. Fejes Sarolta,
Komló; Kiss Jenő, Derecske.

A nyereményeket postán küldjük
el.

HELYESBÍTÉS
A lapunk múlt havi számának 1.
oldalán közölt s tudósításként be-
küldött egyik kép aláírásába sajna-
latos elírás csúszott, Szávó Béla elv-
társ nem vb-tűkára, hanem elsőbe
a XIV. kerületi tanácsnak.

TŰZVEDELEM

A BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság szakfolyóirata
Szerkesztő és szerkesztő bizottság. Főszerkesztő: BESZTERI LAJOS tűzoltó alezredes. Szerkesztőbizottság tagjai:
Székely György János utca 1-3. TELEFON: 331-160. Kiadja a Belügyminisztérium Tűzoltóságának Országos
Feltételek: DR. FARKAS GYÖRGY. Előfizetési díj egy évre 16.- Ft. Számolmány: 1973. 11. 11. 1102
73.1373/12 - Szépi Nyomda, Budapest, F. v.; Bolgár Irta vezényelgató Postai Irattérkép: 1973

A Labor Műszervek 3. sz. eszt. gyárában 1974 első negyedévéig bezerelték a TÚ—1-es járműfecskendőknak előállítására. A munkások novemberi munkásságát néhány mozzanattal örökítettük meg.

(Képviselet)

